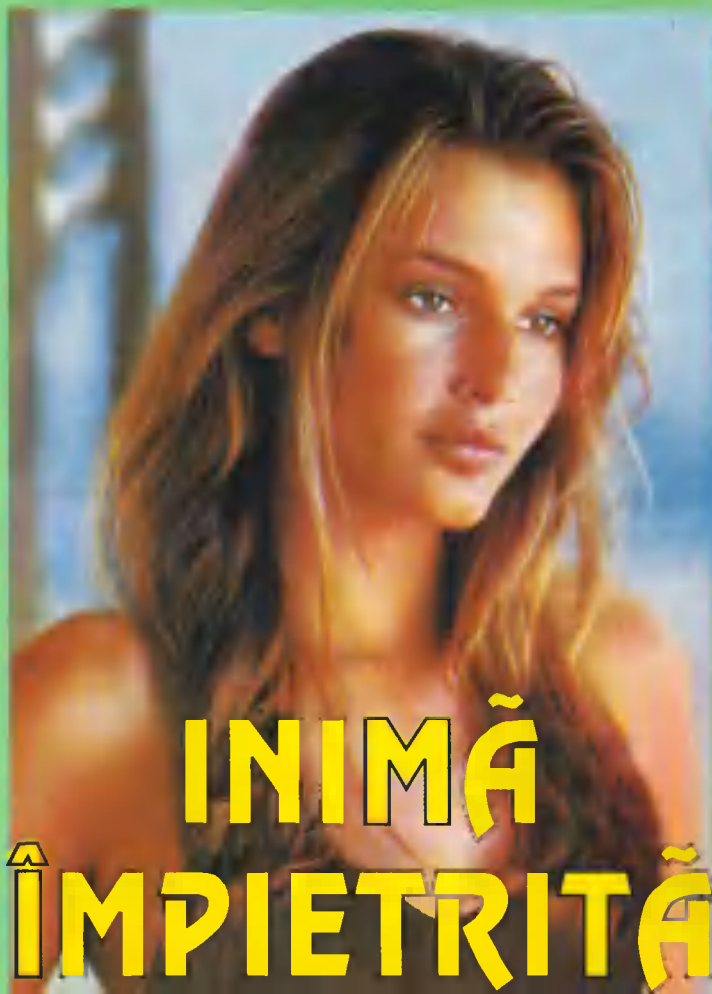

BESTSELLERURILE ULTIMULUI DECENIU

Jacqueline Briskin

AUTOAREA ROMANELOR DE MARE SUCCES:

*NU-I DE-AJUNS SĂ VISEZI, CEALALTĂ FAȚĂ A IUBIRII,
MAI MULT DECÎT TOTUL, ONIX*

**INIMĂ
ÎMPIETRITĂ**

Cu cartea de față, Editurile ORIZONTURI și LIDER lansează pe piața românească de carte o celebră scriitoare americană de origine britanică, **Jacqueline Briskin**, al cărei uriaș talent i-a adus un binemeritat succes pe plan internațional. Lucrările sale au fost publicate în tiraje impresionante, de peste 75 milioane de exemplare, în 21 de țări.

Romanul **INIMĂ ÎMPIETRITĂ** este atât de captivant, încât după ce se termină îți creează senzația că poți atinge timpul, locul și personajele cărora autoarea le dă viață. Această poveste dinamică despre prietenie, dragoste, război, aventuri și intrigi amoroase încântă, înfurie – într-un cuvânt emoționează.

Din Parisul devastat de cel de-al doilea război mondial pînă în New Yorkul monden și luxos, cele două prietene, Ann și Gilberte, se vor lupta pentru succes, se vor înfrunta pentru același bărbat și vor împărți același secret teribil.

Una dintre ele își va îndeplini toate visele, în timp ce cealaltă va fi constrînsă la renunțări succesive care, în final, îi vor împietri inima.

De aceeași autoare, în curînd vor apărea:

■ **NU-I DE AJUNS SĂ VIZEZI**

■ **MAI MULT DECÎT TOTUL**

■ **CEALALTĂ FAȚĂ A IUBIRII**

■ **PREA MULT, PREA CURÎND**

EDITURA ORIZONTURI
EDITURA LIDER

JACQUELINE BRISKIN

**INIMĂ
ÎMPIETRITĂ**

Traducerea: Anca Irina Ionescu

**EDITURA ORIZONTURI
EDITURA LIDER
București**

ISBN: 973 - 9154 - 68 - 9

Jacqueline Briskin

THE NAKED HEART

Copyright © 1989 by Jacqueline Briskin

Toate drepturile asupra ediției în limba română sînt rezervate

Editurii **ORIZONTURI** și Editurii **LIDER** – București

Tiparul executat sub comanda nr. 60 237

Regia Autonomă a Imprimeriilor
Imprimeria „CORESI” București
România

*Pentru Bert
și
pentru Katie*

După patru ani lungi de luptă împotriva necredincioșilor mauri care pîngăriseră Sfintul Mormînt, nobilul cavaler Guy de Permont s-a întors acasă. Aici a aflat că vărul lui, Arnaud, căruia îi încredințase familia și moșia, luase în stăpînire domeniul și o alungase pe soția sa și pe fiul lor într-o vale îndepărtată. Soția lui se sfîrșise de mult întru Domnul, dar copilul supraviețuise printre animale, hrănindu-se cu fructele pămîntului și cu hoiturile întîlnite în cale. Auzind această tristă poveste, baronul Guy a fost cuprins de mînie și a jurat că moartea lui Arnaud nu era suficientă pentru a pedepsi un rău atît de mare. Făcu legămînt împreună cu fiul său pentru ca necinstitul Arnaud să sufere așa cum au suferit el și urmașii săi. Și așa se face că ramura lui Arnaud a devenit una dintre cele mai umile familii de șerbi, în timp ce Guy de Permont și descendenții săi continuă să prospere și în zilele noastre.

Din povestirile despre Godefroy d'Angers

(1290 – 1338)

PROLOG

Cînd cobori pe Bulevardul Arago poți vedea un zid de incintă, asemănător cu acela al unui castel, care înconjură mai multe blocuri. Chiar și acum, cînd Parisul și-a reluat numele de Oraș al Luminilor, masa aceea disproporționată de piatră îl intimidează pe trecător. În anii Ocupației, cenușiul pietrelor groase reprezenta însăși culoarea fricii, căci zidul de incintă împrejmuia închisoarea Santé.

Într-o după-amiază de la începutul lui decembrie 1941, o tînără de șaptesprezece ani se afla la subsol, într-una din camerele de interogatoriu ale secțiunii germane a închisorii. Îmbrăcată într-o uniformă de școală strîmb încheiată peste trupul ei gol, fata ședea pe podea, sprijinită de scaunul masiv de lemn de care era legat tatăl ei. Paznicul, un om mărunțel purtînd uniforma neagră și cizmele bine lustruite ale SS-ului, stătea lîngă ușă și fuma o țigară, lăsînd impresia că nu ia în seamă conversația lor.

– Vrei să-mi promiți ceva? o rugă tatăl ei, abia mișcîndu-și buzele învinețite și umflate.

– Orice.

– Niciodată, niciodată să nu-ți fie rușine de ceea ce ți s-a întîmplat în dimineața aceasta.

– Într-o zi am să-i ucid, spuse ea.

– O să-mi faci mare plăcere.

– Papa, șopti ea, nemții au vreun martor?

– La ce te referi?

Omul cu chip desfigurat aruncă o privire spre paznicul SS, care scutura alene cenușa țigării pe pardoseală; părea să nu înțeleagă franceza, dar nu puteai fi sigur niciodată.

– Cineva – cineva care mă cunoaște bine – a avut pică pe mine și m-a denunțat sub un pretext oarecare.

– Chiar crezi că cineva ar fi putut să te denunțe Gestapoului?

– Nu există altă explicație. Cunosco al naibii de multe amănunte despre viața mea. Acel cineva este adevăratul meu dușman.

– Nu ei, naziștii?

– Bineînțeles că ei. Dar în forul meu lăuntric rolurile se inversează. Ce poate fi mai demn de dispreț decît să-ți denunți de bunăvoie un prieten?

– El – sau ea – ar trebui să sufere la fel de mult ca tine.

– Cînd o să aflu cine este, am să mă ocup de asta.

– Și familia lui trebuie să sufere tot atît de mult ca noi.

Ochii ei, de culoarea neobișnuit de clară aurie a topazului, străluceau.

– Vom reedita jurămîntul făcut de Guy de Permont împreună cu fiul său.

Voia să-i rostească numele, dar tăcu brusc, căci în aceeași clipă ușa se deschise. Un căpitan bondoc, cu o privire de băiat studios, îi spuse blînd paznicului s-o conducă pe *Mademoiselle* înapoi, în celula ei.

Oprindu-se în prag, fata strigă spre tatăl ei:

– Atîta timp cît voi trăi, Papa, familia trădătorului va avea de suferit. Îți promit.

ANN ȘI GILBERTE

Paris, 1941

1

În acea după-amiază de octombrie a anului 1941, cînd Gilberte de Permont făcuse greșeala de a-l prezenta pe vărul ei de-al doilea Quent Dejong prietenei sale, Ann Blakely, o ploaie rece se abătuse nemiloasă asupra Parisului.

Și orașul nu mai avea nevoie și de alte pedepse. De peste un an, de cînd zvasticile cu roșu și negru începuseră să fluture deasupra jumătății de nord a Franței, parizienii trăiau din rații modeste de alimente fade, nu aveau cărbuni pentru foc și nici gaz pentru gătit. Trebuiau să plătească impozite nu numai pentru întreținerea celor două milioane de prizonieri aflați în spatele gardurilor de sîrmă ghimpată din cel de-al Treilea Reich, dar și pentru a le asigura existența învingătorilor lor, și la toate acestea se adăugau o sumedenie de alte taxe. Gestapoul își aruncase asupra orașului vălul său de teroare. Și pentru ca mizeria să fie deplină, răcoarea autumnală timpurie promitea o iarnă tot atît de geroasă ca și în anul precedent – prima iarnă a Ocupației, cea mai tristă din cele trăite de parizieni în ultimul secol.

Ploaia smulsese frunzele copacilor care se arcuiău peste

rue Daguerre și, fără camuflajul frunzișului lor, blocurile ponosite arătau exact a ceea ce erau – refugii pentru funcționarii modești, pentru comercianții mijlocii, pentru profesori, avocați fără faimă și doctori. Pe ferestre se lipiseră fișii de hîrtie în cruce, pentru a preveni spargerea geamurilor din cauza reverberațiilor în timpul unui eventual bombardament al RAF-ului. Afișul roșu cu chenar negru în care erau trecute numele ostaticilor executați din ordinul armatei plîngeau cu lacrimi roz și cenușii, pătînd zidul de stuc maro. O inscripție decolorată de apa de ploaie interzicea evreilor să se așeze pe o bancă.

Gilberte de Permont, care era cu cincisprezece centimetri mai înaltă decît Ann Blakely, ținea umbrela mare ce le apăra de ploaia ușoară, dar persistentă. Cele două fete purtau paltoanele ponosite ale uniformei de școală și ciorapi groși, negri, în ton cu aspectul mohorît al străzii Daguerre, pe care pătrunseră ocolind un morman de frunze ude.

În clipa aceea, Ann izbucni în rîs. Un rîs dulce, blînd, care alungă cenușiul mohorît al după-amiezei. O luă la fugă prin ploaie, apoi veni cu spatele înapoi, mișcîndu-și picioarele mici cu siguranța unei dansatoare.

La cei șaptesprezece ani ai ei, Ann nu putea fi socotită frumoasă, nici măcar drăguță, după părerea unora, căci fruntea ei înaltă, bombată, nu se potrivea cu bărbia delicată. Era prea slabă – din cauza lipsurilor din anii războiului – însă, cu toate acestea, radia vitalitate și avea un farmec aparte conferit de obraji ei roșii de frig, ca și de felul în care buzele ei pline, moi se întindeau peste dinții albi într-un zîmbet adresat parcă tuturor pentru a lua parte la bucuria ei. Fără îndoială, ochii erau elementul cel mai important al chipului ei. Gene dese, cu o nuanță mult mai închisă decît părul ei chihlimbăriu, umbreau puritatea lichidă a ochilor căprui mari, care acum aveau o expresie poznașă.

– De unde știi că toți vor asta? Întrebă ea. Poate că există și bărbați cărora le plac distracțiile firești.

– Firești? replică Gilberte de Permont. Draga mea prietenă, când o să te dezbari de naivitățile astea?

– De când se numește naivitate îndrăzneala de a testa vestitele cunoștințe despre sexul bărbătesc ale domnișoarei de Permont?

– Mai este oare nevoie să-ți amintesc, o tachină Gilberte, că pluteai în cea mai neagră ignoranță înainte să-ți fi explicat eu fiziologia organului genital bărbătesc?

Chipul Annei deveni la fel de purpuriu ca și obrajii. Iritată la culme de faptul că roșea așa de ușor, își scutură câteva picături de ploaie de pe umeri, întorcându-se la adăpostul umbrelei.

– Pe atunci aveam cincisprezece ani. Și apoi, nici una dintre noi nu a mers pînă la capăt – folosi engleza pentru expresia „pînă la capăt“ Ce te face să fii așa de sigură că nici unui bărbat nu-i place poziția obișnuită?

– Cine alta decît o americană ar putea pune la îndoială calitățile figurii șaiszeci și nouă?

– Dar eu m-am născut la Paris!

– O fi, însă descinzi dintr-o familie puritană, pe cînd eu, draga mea prietenă, mă deosebesc radical de tine...

Ann rîse din nou, de astă dată cu o notă de neîncredere în voce. Încă nu-i venea să creadă că prietenia reușise să înlătore prăpastia dintre ele.

Gilberte, după cum sugera numele pe care-l purta, părea desprinsă direct din paginile romanelor lui Proust. Familia ei era înregistrată în Almanahul Gotha. Louise de Permont, una dintre doamnele de onoare și confidenta Mariei Antoaneta, îngenunchease în fața ghilotinei cîteva zile mai tîrziu după regina ei, iar povestirile despre un strămoș de demult, Guy de Permont, supraviețuiseră timpului, regăsindu-se în legendele trubadurului medieval Godefroy d'Angers.

Gilberte avea un aer distins. Își purta părul negru pe

spate, într-o coamă bogată, ca să-și pună în valoare profilul perfect. Ochii mari, limpezi, de culoarea topazului și ușor migdalați, cu sprâncene negre, ridicate în sus îi dădea un aer exotic. Pielea ei strălucitoare ca fildeșul era un motiv de invidie în cadrul clasei *de première* * de la „Cours Madame Bernard“, școală la care mai toate fetele sufereau de acnee juvenilă sau aveau o culoare pămîntie din cauza proastei alimentații din timpul Ocupației. Orice bărbat, indiferent de vîrstă, întorcea capul după Gilberte. Și asta nu datorită figurii ei distinse, ci pentru corpul de-a dreptul tulburător. Era înaltă ca un manechin și, chiar și sub maldărul de haine ponosite pe care le purta, se puteau ghici curbele zvelte, senzuale, picioarele fine, sîinii fermi, statuari.

Frumusețea și ținuta ei mîndră arătau că nu era originară din această enclavă de *petit bourgeois*. Și într-adevăr, nu locuia aici decît de aproape un an. Atunci cînd reședința cu patru etaje a familiei Permont de pe Boulevard Suchet fusese rechiziționată pentru generalul conte von Hocherer, familia se mutase în apartamentul de deasupra familiei Blakely. Gilberte, ca și Ann, se înscrișese la școala „Cours Madame Bernard“, aflată la zece minute de mers pe jos. Zîmbetul ei detașat nu o făcuse simpatică nici colegelor, nici profesorilor. La fel, nici educația ei deosebită și inteligența vie – de care nu făcea niciodată paradă – nu-i atrăseseră simpatia colegelor. Cu toate acestea, Ann observase că mîinile prietenei sale tremurau după cel mai mic incident. Fără îndoială, aerul sofisticat al Gilbertei era doar o mască. Cum se face că o persoană cu o educație superioară putea fi atît de vulnerabilă și neîncrezătoare în oameni, acesta reprezenta un mister pentru Ann, însă, întrucît era de felul ei o ființă foarte loială, se distanțase de fostele ei prietene, conștientă de faptul că Gilberte are nevoie de protecție.

* Ultima clasă de liceu în învățămîntul francez. (n. tr.).

Majoritatea tinerilor bărbați fuseseră fie închiși în lagăre de prizonieri, fie trimiși la muncă silnică în Germania, dar fetele mai erau invitate din când în când la cinema de Pierre Dalmais și Charles Mainfroy, prieteni ai Annei care, întrucât nu aveau decît șaptesprezece ani, frecventau liceul Bert. Gilberte vorbea cu nonșalanță în limbajul demimondenelor, dar nu permitea niciodată degetelor furibunde ale lui Charles să-i atingă sîinii plini și nici nu-i îngăduise vreodată s-o sărute. Ann, aflată în prada unor dorințe sexuale încă insuficient conturate, se lăsa uneori în voia lui Pierre, cînd ședeau în ultimul rînd al cinematografului cufundat în întuneric. Ba chiar, o dată, la un film cu Jean Marais, îi permisesese să-i ia mîna și să i-o pună pe chiloții lui de lînă ca să-i simtă mai bine fierbințeala erecției. Îi era milă de Pierre fiindcă trebuia să poarte ochelari cu lentile așa de groase, dar asta n-avea nimic comun cu dragostea. Își smucise mîna. Trădarea suferită din partea hormonilor o tulburase profund.

– Și ce ai citit, de fapt? întrebă ea. „Krafft-Ebing“?

Gilberte sări peste o băltoacă. Expresia ei de expertă dispăruse și acum arăta mult mai tînără.

– Le-am auzit fără să vreau pe madame de Lavadière și pe *Maman*.

– A vorbit *mama ta* despre așa ceva? Uimită, Ann călcă direct într-o băltoacă cu apă cenușie. Nu și-o putea imagina pe baroana de Permont, învăluită în aura ei de distincție, gîndindu-se la un asemenea subiect și încă și mai puțin discutînd despre el.

Gilberte se depărtă cît putu mai mult, însă continuă să țină umbrela deasupra ambelor capete. Buzele ei înguste, drăgălașe, se strînseseră de parcă ar fi trădat o durere internă. Ann regretă remarca ei cam dură. Era și acesta un alt mister legat de Gilberte – părea întotdeauna rănită atunci cînd se discuta despre părinții ei sau despre perioada cînd locuise în *seizième arrondissement*.

Traversară strada și Gilberte se apropie din nou.

– *Maman* discuta despre presupusele preferințe ale unei cunoștințe de-a noastre, Harrison Dejong, spuse ea.

– Harrison Dejong? Țsta nu e nume franțuzesc.

– E american.

– Aveți rude în America?

Fără voia sa, Ann adoptase un ton ușor ofensat. Cum putea Gilberte, cea mai bună prietenă a ei, căreia îi spusese totul (pînă și incidentul stînjenitor cu Pierre), să-i ascundă un asemenea lucru?

– Răposata mătușă Matilda a lui Papa s-a măritat pe malul celălalt al Atlanticului și a avut o fiică cu care s-a căsătorit Harrison. Este de aceeași vîrstă cu Papa, încă de cînd a murit *cousine* Jessamyn, a continuat să se tot însoare cu femei din ce în ce mai tinere.

– Cîte neveste a avut în total?

– Douăzeci – sau poate treizeci?

– Gilberte! exclamă Ann rîzînd.

– De fapt, patru, celelalte au fost pasagere.

– Înseamnă că are o armată de copii.

– Numai trei.

– Legitimi?

– Numai aceștia contează, spuse Gilberte, strîngînd cu putere în mîna mică mînerul umbrelei.

– Băieți sau fete?

– Două fete și un băiat, Quent e cel mai mare, de la prima soție, ceea ce înseamnă că este văr de-al doilea cu mine. Douăzeci și trei de ani. Înalt, brunet și chipeș.

– Vorbești de parcă te-ai simți subjugată de el.

– Nu l-am văzut de cînd aveam paisprezece ani.

– Exact vîrsta la care s-a îndrăgostit Julieta.

– Da, și ai văzut ce i s-a întîmplat?

– E căsătorit?

– Nu, însă este un demn urmaș al tatălui său în cealaltă

privință. În afară de deflorarea obligatorie a tinerelor debutante în materie, i se atribuie și o legătură cu Lana Turner.

– Lana Turner!

– Sau poate Greta Garbo? Ori amîndouă?

Chipul Annei avea o expresie visătoare. Într-o lume în care sexul masculin era reprezentat prin băieți pistruiați ca Pierre, sau bărbați roși de grija zilei de mîine, ca tatăl ei, faptele remarcabile ale acestui văr de-al doilea al Gilbertei îi alimentau romantismul.

– Și ce face în timpul liber?

– Se cațără pe munți. O, și cred că, de cînd a terminat universitatea, are anumite legături cu banca familiei.

Ajunseseră la nr. 74, casa lor. Straturile orizontale de piatră de culoare întunecată alternau cu cele de cărămidă în culoarea sîngelui, așa cum se considera de bon ton la sfîrșitul secolului precedent.

În vestibulul întunecos cu dale albe, maro și cenușii era foarte frig. Rația de cărbune a tuturor locatarilor abia dacă ajungea ca să se încălzească soba mare de la subsol în timpul weekendurilor.

În vreme ce tălpile încălțărilor lor de lemn răsunau pe dale, Gilberte spuse:

– Vino sus.

– Ești sigură că n-am să deranjez? întrebă Ann. E rîndul tău.

Era joi. Familia de Permont lua masa la familia Blakely marțea, iar familia Blakely mergea sus, la soții de Permont, joia: din cauza lipsei gazului, era absolut necesar să se gătească în colectiv. Cînd îi venea rîndul, Dorothy Blakely se scula devreme ca să încropească o mîncare din rațiile sărăcicioase și ca să aranjeze argintăria și porțelanurile răposatei sale soacre pe fața de masă frumoasă, ascunzîndu-i cîrpiturile sub un bol cu fructe din ceară. În timpul meselor luate în comun, Horace își scotea cîteodată agenda jerpelită din buzunarul vestei și

nota un titlu de carte, un nume de vin sau o întâmplare istorică de care pomenise baronul. Ann, roșie la față din cauza atitudinii acesteia fățișe de deferență, se întreba oare ce cred baronul și baroana de Permōnt cu ocazia acestor întrevederi bisăptămânale. Nu a aflat niciodată. Baroana îi zîmbea întotdeauna amabilă, cu surîsul acela al ei puțin malițios, în timp ce distinsul și urîtul baron părea că se amuză copios. Poate că familia Blakely îi amuza în același fel cum îi amuzaseră pe strămoșii lor bufonii pitici aflați în slujba lor.

– Vrei să te lași rugată? Știi foarte bine că nu ai nimic de făcut, spuse Gilberte.

– Atunci am să vin cît pot de repede, o asigură Ann.

2

Probabil că mama ei privise pe fereastră, fiindcă de îndată ce Ann descuie ușa, Dorothy apăru în holul întunecos al apartamentului lor.

– Scoate de pe tine lucrurile astea ude, draga mea, îi spuse ea. Uite, pune-ți asta.

Scoase din dulap un pulover pe care îl tricotase chiar ea din *fibrane*, înlocuitorul lînei în perioada războiului: pentru că nu avea suficiente bonuri pentru numărul necesar de sculuri, desfăcuse un fular maro ca să-i completeze mînele. Ann, care, spre deosebire de mama sa, avea un remarcabil simț al frumosului, se cutremura întotdeauna în fața urîteniei respectivului obiect de îmbrăcăminte. Își scoase paltonul ud și îl agăță în cuier.

– Sînt așa de înfocolită că abia dacă mă pot mișca.

– Nu ne putem permite să răcești.

Dorothy era foarte îngrijorată pentru sănătatea familiei,

și pe bună dreptate. Iarna trecută zăcuse la pat cu gîtul umflat din cauza frigului din încăperi, a cozilor nesfîrșite în ploaie și în ninsoare și a hranei insuficiente. Ulterior, răceala i se agravase și făcuse pneumonie. Zăcuse la pat timp de două luni, pe parcursul cărora slăbise cu zece kilograme și își pierduse energia aceea atît de atrăgătoare pe care Ann o considera pur americană. Dorothy purta ciorapi groși cu dungii, ca lăptăresele, iar cojocul de oaie era închis pînă la ultimul nasture sub gulerul ros de vreme. Pentru că mergeau la familia de Permont, își dăduse cu ruj pe buze, ceea ce-i scotea în evidență paloarea și uscăciunea tenului.

Arăta așa de bolnavă și de îngrijorată, încît Ann o îmbrățișă.

– Doar mă știi, mamă, sînt un adevărat eschimos. Am sîngele cald, indiferent de anotimp.

Ann vorbea englezește. Dorothy schiță un zîmbet fugar, apoi se desprinse din îmbrățișarea fiicei sale, însă ridurile dintre ochi i se adînciră.

– Ann, de cîte ori să-ți spun? Vorbește franțuzește, numai franțuzește!

Înainte de Ocupație, Dorothy și Horace continuaseră să folosească limba maternă, în timp ce Ann trecea cu ușurința unui delfin de la o limbă la alta. Noile legi considerau însă o contravenție utilizarea limbii engleze în public. Acum, Dorothy și Horace, din dorința de a contrabalansa statutul de neutralitate al Americii, respectau cu strictețe toate regulamentele, folosind franceza pînă și sub plapuma patului lor șubred. Ann își puse mîna streășină la ochi și scrută comic umbrele tenebroase, apoi spuse în franceză:

– Nu se vede nici un *flic* la orizont, mamă. Poți să fii liniștită.

O îmbrățișă din nou pe mama sa, simțindu-i trupul înduioșător de osos.

– Mă duc sus, la Gilberte.

– Dar, draga mea, astăzi mergem la ei la masă. O să-i încurci.

– Gilberte mă ajută la latină.

Ann simțea cum i se învăpăiază obraji. Îi venea foarte greu să spună chiar și cea mai mică minciună, ca în cazul de față. Învățătura lipsea complet din preocupările lor în după-amiezele pe care le petrecea împreună cu Gilberte.

– Nu le mai vizitezi pe nici una din vechile tale prietene.

– Le văd la Madame Bernard, murmură Ann. Chiar dacă de astă dată nu mințea, de fapt ocolea răspunsul. E adevărat, le vedea pe Jeanne, Marthe, Lucie și Emma șezînd în băncile lor zgîriate, dar din cauza vulnerabilității Gilbertei, legăturile lor se opreau aici.

– Trebuie să recunosc, ce-i drept, că mă simt mai bine să te știu aici, în clădire, zise Dorothy. Cu toate cordoanele astea îngrozitoare!

Din cînd în cînd, SS-ul baricada cîteva blocuri pentru a examina documentele oamenilor opriți la întîmplare, pe stradă – parizienii le spuneau baraje. De regulă, acestea erau organizate în cartierul evreiesc, Marais. Ann fu cuprinsă de un fior cînd își aminti cum fusese prinsă într-un astfel de baraj după ce fusese în vizită la Lea Blum. Lea, cu ochii ei strălucitori, verzi-albăstrui și cu un remarcabil simț al umorului, fusese prietena Annei înainte ca legile rasiale ale învingătorilor să le interzică copiilor evreilor să frecventeze alte școli decît cele evreiești. Evident, Ann nu le spusese părinților săi despre aceste vizite, astfel că, în timp ce aștepta în fața uniformelor negre fără chipuri omenesti, teama ei era accentuată și de sentimentul de vinovăție filială. pe tot parcursul razei, adică o oră întreagă, simțise o nevoie cumplită să urineze. Imediat ce arătase pașaportul american, i se dăduse drumul. Data următoare cînd sunase la ușa familiei Blum, îi deschisese o femeie în vîrstă, necunoscută.

– Doamna și domnul Blum sînt *métèques*, nu sînt născuți

în Franța, îi explică bătrîna. Toți refugiații urmează să fie reasezați în est.

Annei începuseră să-i tremure picioarele. Auzise de multe ori expresia *reașezați în est* și se întreba dacă era și acesta unul din eufemismele cu care învingătorul își presărase limbajul. Oare asta însemna că Lea fusese trimisă într-un lagăr de concentrare?

– Pari cam înfometată, draga mea, spuse Dorothy. O să-ți încălzesc puțină cafea și a mai rămas și nițică pîine.

Ann își suspecta mama că face economie la mîncare ca să-i poată da ei mai mult.

– Nu, mulțumesc, mamă, dacă mănînc acum, îmi stric pofta de mîncare.

– Bine, atunci pune-ți asta pe tine, zise ea și îi întinse un halat gros. Și schimbă-ți pantofii.

Cînd ajunse în camera ei, Ann își puse pantofi uscați în picioare, își pieptănă părul castaniu pe care ploaia îl transformase într-o masă rebelă de cîrlionți, apoi se uită la pulover. Mama ei s-ar fi necăjit dacă l-ar fi văzut acolo, așa că îl luă cu ea.

Deși Ann era apăsată de povara solicitudinii cu care părinții își înconjurau copilul unic, în clipa de față ea îi proteja pe Dorothy și pe Horace. De cînd începuse Ocupația, parcă se micșorau și păleau ori de cîte ori plecau din apartament. Ann simțea o durere în gît cînd auzea vocea incisivă a mamei sale coborînd respectuoasă în fața vînzătorilor, îi venea să plîngă de fiecare dată cînd îl vedea pe tatăl ei cum se grăbește să plece la lucru cu o oră mai devreme, de teamă că nu se va putea sui în metroul supraaglomerat – ca și cînd bunul doctor Descourset ar fi putut să-l concedieze pentru o simplă întîrziere!

Sărmana mama! își zise ea, luînd puloverul. Sărmanul tati!

*

Horace Blakely și Dorothy Strahearn erau amîndoi originari din Madison, Wisconsin, dar nu manifestaseră interes unul față de celălalt decît în ziua în care intraseră la Universitatea din Wisconsin, al cărei campus domina orașul micuț. Atunci, Dorothy observă că Horace avea ochi mari, căprui. El, la rîndul lui, văzu că zîmbetul ei îi lumina chipul cam cărnos.

Erau amîndoi virgini. Se sărutau la nesfîrșit în vechiul lui automobil Model T, dar nu desfăcură niciodată vreun nasture. El își apăsa fața pe pieptul ei generos, ea îi mîngîia tandră ceafa. În timpul acestor întrevederi, sîngele li se înfierbînta și după aceea aveau amîndoi o senzație de nemulțumire, de insatisfacție. Pe parcursul prieteniei, fiecare își dădu seama de defectele celuilalt. Astfel, Horace remarcă faptul că lui Dorothy îi place să facă pe stăpîna, dar pe el asta nu-l deranja. Era, prin firea lui, înclinat să asculte de alții. În afară de aceasta, mama lui, care rămăsese de timpuriu văduvă, se purta în același fel dominator. La rîndul său, Dorothy nu lua în seamă lăudăroșenia lui Horace. Studia arhitectura, astfel încît era cît se poate de firesc să se laude că-l cunoaște pe Frank Lloyd Wright și să facă nenumărate pelerinaje la casa vestitului arhitect, Taliesin, parcînd pe drumul de țară, în speranța că îl va zări pe marele om. Horace, dragul de el, Horace cel necompetitiv, avea nevoie de eroi.

Într-o după-amiază umedă de iunie, pe cînd era în ultimul an, poliția locală, care fusese informată că vechiul lui Model T putea fi văzut adesea în apropierea domeniului din vîrfurile dealului, l-a luat la întrebări. Fusese atît de speriat, încît își mărturisise toate păcatele, inclusiv micile escapade nevinovate cu Dorothy. *Wisconsin State Journal* prezentase incidentul sub titlul *Un îndrăgostit de la Universitatea din Wisconsin îl urmărește pe Wright*. Rîsetele din campus și din oraș nu duraseră decît cîteva zile, însă Horace se considera obiectul unui dispreț perpetuu. Dorința lui de a deveni arhitect

scăzu simțitor și numai tonul categoric al lui Dorothy îl împiedicase să abandoneze studiile.

Cîteva săptămîni mai tîrziu, cînd mama lui murise brusc în urma unui congestii cerebrale, își făcu reproșuri, considerînd că motivul crizei fusese arestarea lui. Dorothy venise în casa de cărămidă de pe State Street și îl consolase în felul tradițional. Ținînd seama de lipsa de experiență a celor doi parteneri, actul fusese mai reușit decît ar fi fost de așteptat.

Se căsătoriseră înainte de citirea testamentului. Doamna Blakely fusese mult mai înstărită decît își închipuise fiul ei. Moștenise 15 357 de dolari, precum și casa, care, aflîndu-se la distanță mică de clădirea Capitoliului, se putea vinde la un preț avantajos, poate chiar cu 5 000 de dolari. Horace, care se grăbea să părăsească cît mai curînd teatrul umilirii lui, abordă subiectul în aceeași noapte.

– Ceea ce aș dori cu adevărat să fac este să scriu un roman, spuse el în timp ce stătea întins alături de mireasă, cu simțurile satisfăcute. O carte adevărată, cinstită, ca *Strada Mare*.

– Sunt mulți scriitori care o duc bine, răspunse Dorothy, care de fiecare dată se gîndea în primul rînd la partea practică a lucrurilor.

– Ce ai zice de... Paris?

Dorothy, plină de compătimire pentru umilirea lui și împărtășind părerea generală că, date fiind împrejurările, oricine putea scrie și vinde romane, răspunse:

– Dragul meu, ce idee minunată. Francul nu are aproape nici o valoare. Vom putea trăi din te miri ce pînă te pui pe picioare.

Se stabiliseră în Montparnasse. Deși rue Daguerre era locuită de cei din clasa de mijloc în mai mare măsură decît State Street, mulți scriitori americani optaseră pentru acel cartier. Horace sorbea și el cîte un pahar de vin la Closerie des Lilas și la Dôme, dar nu reușea să găsească nici o modalitate de a intra în vorbă cu femeia aceea grasă din San

Francisco, Gertrude Stein, sau cu necunoscutul acela tânăr și înțepat despre care aflase că se numește Ernst Hemingway. După ce mai hoinărea prin oraș, ajungea la concluzia că ar fi mai bine să stea acasă, cu Dorothy, care era însărcinată.

Ann se născuse după un travaliu lung și extenuant, sărutînd fața chinuită a soției sale, Horace își jurase că nu vor mai avea un alt copil și se repezise să-și declare fiica la Ambasada americană din Place de la Concorde. Era un copil vioi și sănătos, însă părinții grijulii tresăreau la fiecare tuse ușoară a fetiței. Încerau fără succes să-i tempereze curajul și firea ei impulsivă.

Datorită chibzuinței lui Dorothy în treburile gospodăriei și ratei de schimb favorabile a dolarului, moștenirea lui Horace scădea foarte încet, însă în 1930, cînd căzură tacit de acord că cele două romane respinse de întreaga comunitate editorială nu-l vor ajuta să-și cîștige existența ca scriitor, contul lor în bancă se redusese sub 500 de dolari. Marea Recesiune făcea ravagii în Statele Unite și un om fără o profesie era absolut imposibil să găsească de lucru. Oricum, se cutremura la gîndul că ar trebui să se întoarcă la Madison. Dar cum puteau să mai rămînă la Paris?

Ca de obicei, Dorothy fu aceea care rezolvă dilema. În timp ce îl consulta pe doctorul Descourset în legătură cu o infecție vaginală minoră, află că, în urmă cu o zi, contabilul lui, care se ocupa și de clinica lui particulară cu zece paturi, fugise cu o parte din fonduri.

– Domnule doctor, spuse ea, soțul meu s-a decis să renunțe la scris. Este un om de încredere, un foarte bun administrator și un contabil excelent.

Doctorul își mîngîiase bărbuța cenușie și consimțise să stea de vorbă cu el. Cînd îi dădu vestea aceasta la prînz, Horace scăpă furculița din mînă.

– Dorothy, dar eu n-am deschis în viața mea un registru contabil.

– Te învăț eu, spuse ea hotărîtă. La Universitatea din Wisconsin făcuse două cursuri de contabilitate

În aceeași seară, dr. Descourset îi dădu postul lui Horace.

Ocupați cu propria existență, cei doi soți dăduseră puțină atenție umbrei aruncate de cel de-al Treilea Reich peste Europa. În 1938, cînd izbucnise criza de la München, prietenii lor de la Biserica Americană de pe Quai d'Orsay își cumpăraseră bilete de călătorie ca să se întoarcă acasă. Dar cu o treime din populație fără locuri de muncă și cu rîsul din Madison răsunîndu-i încă în minte lui Horace, familia Blakely își astupă urechile pentru a nu mai auzi discuțiile despre război. Abia la 1 septembrie 1939 – ziua în care Blitzkrieg-ul împotriva Poloniei detonase butoiul cu pulbere al Europei Occidentale – Horace începuse să-i bombardeze cu memorii și cereri de angajare pe posibiii patroni de acasă. Unul dintre puținele răspunsuri veni din Milwaukee, de la o mică fabrică de brînză: „*Voi, ăștia din Parisul Vesel, n-ați auzit de Recesiune? Aici nu sînt nici un fel de locuri de muncă. Nimic.*“ Horace atribuisese tonul mușcător reportajului din ziarul îngălbenit între timp.

Cînd diviziile Wehrmachtului începură să mărșăluiască în pas de gîscă pe Champs-Elysées, cei doi soți se informară reciproc că ei sînt neutri, așadar, nu-i păștea nici o primejdie. Dorothy aștepta la cozile nesfîrșite și se descurca cum putea cu rațiile tot mai mici, Horace stătea pînă noaptea tîrziu ca să studieze noile reglementări financiare. Dar nu-i amenința nici o primejdie, absolut nici o primejdie.

Nici unul dintre cei doi părinți nu făcuse vreo aluzie la necazurile de ordin financiar și psihologic care îi legau de Paris. Ann înțelesese fără să i se spună și fără să-l judece pe vreunul dintre ei. Ea personal nu putea să-și dea seama dacă locul ei era acolo, în „căminul dulce“ pe care nu-l văzuse niciodată, sau aici, la Paris. Șovăind între cele două alterna-

tive, se întreba dacă părăsirea Franței într-un moment de restriște nu echivala cu lipsa de loialitate. Gilberte asculta cu înțelegere frământările prietenei sale.

3

Familia de Permont locuia la etajul al treilea, ultimul. Reverberațiile unui raid al Luftwaffeii spărseseră câteva din geamurile de pe scară, ce fuseseră înlocuite cu placaj. În timp ce urca scara, Ann auzea ploaia care se întetise izbind în geamuri și în lemn precum bețele pe suprafața unei tobe.

Jacques, valetul baronului, deschise ușa. Văzînd-o pe Ann, ridică pleoapa stîngă și își umflă nările, ca și cînd fata ar fi fost reprezentanta tuturor burghezilor naturalizați de pe rue Daguerre.

– *Mademoiselle* de Permont vă așteaptă, domnișoară, spuse el. În salon.

De cele mai multe ori, fetele stăteau în camerele lor, ca să fie singure. Uneori discutau despre bărbați și despre misterele vieții sexuale. Alteori jucau Design, un joc care le plăcea amîndurora, deși le făcea să se simtă stînjenite, pentru că semăna foarte mult cu confecționarea păpușilor de hîrtie. Ann schița cîte o rochie după care Gilberte, cu cunoștințele ei de *haute couture* din arondismentul șaisprezece, lua creionul și trasa un volan sau un jabou. Ann făcea o modificare și, în final, avea o întregă garderobă frumoasă. Jocul le ajuta să suporte mai ușor lipsa unor rochii frumoase adevărate.

– E în salon? întrebă Ann.

Valetul împături cu grijă puloverul din *fibrane* și-l puse pe braț.

– Vă rog să veniți aici, *Mademoiselle*.

Fata îl urmă pe valetul care înconjură o masă din secolul al XVIII-lea cu intarsii de porțelan. Acest apartament, aflat exact deasupra locuinței lor, era identic cu cel pe care-l ocupa familia ei. Însă ceea ce părea suficient de spațios pentru familia Blakely, era de-a dreptul inadecvat pentru menajul familiei de Permout. În mare parte, lucrul acesta se datora dimensiunilor mobilierului. Horace și Dorothy cumpăraseră mobilă de gata, special confecționată pentru cămine ca al lor, în timp ce piesele de mobilier din secolul al XVIII-lea ale familiei de Permout împodobiseră cândva încăperile unui castel din Ile de France, apoi vila de pe Boulevard Suchet. Când baroana îl angajase pe Hector Guimard ca să-i execute mobilier în stilul *art nouveau* pentru locuința din Paris, piesele de mobilier nepotrivite fuseseră depozitate în subsolul clădirii. În 1940, când administrația militară germană „împrumutase“ casa cu tot ce era înăuntru, inclusiv mașina Bugatti a baronului și Daimler-ul baroanei, sticlele de vin acoperite de un strat gros de praf din pivniță, bucătarul și ceilalți servitori, generalul von Hocherer, un aristocrat prusac cu părul de culoarea plumbului, îl invitase pe baron să ia cu el orice dorește în exil, inclusiv pe Jacques și pe Hélène, servitoarea personală a baroanei.

Jacques bătu la ușa salonașului, apoi o deschise.

Ann se opri în prag, scuturată de un frison, ca și când s-ar fi cutremurat.

Gilberte era împreună cu doi bărbați.

Dar Gilberte nu avea niciodată oaspeți. În mod inevitabil, Ann era aceea care făcea prezentările, iar când Gilberte își ascundea timiditatea sub o ironie mîndră, Ann devenea și mai proteguitoare.

Ploaia acoperise bătaia discretă în ușă a lui Jacques și intrarea ei. Nici unul dintre cei trei nu ridică privirea spre ea. Ședeau în fața căminului fals, unde niște butuci de lemn artificial devorau rația de electricitate a familiei. Gilberte, cu o

țigară într-un țigaret de onix, stătea cu capul dat pe spate, scoțînd norișori albaștrui de fum prin nările subțiri. Avusese timp să se schimbe și să-și pună o rochie pe care Ann nu i-o știa. Jerseul roșu aprins se mula pe rotunjimile voluptuoase ale sînilor, mînecele albe strălucitoare și gulerul atrăgeau atenția asupra gîtului ei lung și grațios și asupra încheieturilor fine ale mîinilor. *Probabil vreuna din creațiile Chanel ale baroanei*, își spuse Ann care învățase să recunoască linia marilor case de modă în timpul jocurilor de-a designul vestimentar. Netezindu-și fusta din stofă de lînă groasă, bleumarin, care făcea parte din uniforma de la Madame Bernard, se împacă cu gîndul că pliurile erau iremediabil compromise.

Deși cei doi vizitatori se aflau la o distanță apreciabilă, îi recunoscă imediat ca fiind americani. Atitudinea lor nonșalantă, cu picioarele întinse înainte și părul tuns scurt strigau „made în the USA“

Cînd Jacques închise ușa, Gilberte ridică privirile. Pentru o fracțiune de secundă, ochii de topaz o măsurară de sus pînă jos pe Ann, apoi Gilberte zîmbi:

– O, iată-te, în sfîrșit.

Bărbații se întoarseră și se ridicară repede în picioare.

Amîndoi aveau numai cu puțin peste douăzeci de ani și erau foarte atrăgători, însă primul gînd involuntar al Annei fu: *diametral opuși*.

Bărbatul cu părul negru depășea cu mult un metru optzeci înălțime, și Ann era sigură că lărgimea umerilor lui nu se datora decît parțial furniturilor de sub stofa costumului său impecabil croit. Îi făcu impresia unui om puternic, grav și stăpîn pe sine.

Bărbatul cel blond își trecea mîna prin părul tuns scurt, zîmbindu-i. Era și el înalt, însă alături de tovarășul lui atît de voinic, părea scund și timid.

– Ann, dă-mi voie să ți-l prezint pe domnul Porter.

Gilberte vorbea engleza cu un ton ușor batjocoritor la

adresa formalităților pe care tocmai le îndeplinea și arătă cu țigaretul spre bărbatul cel blond.

– Și pe domnul Dejong. Prietena mea, domnișoara Blakely

Dejong? Nu era acesta numele pe care îl rostise mai înainte Gilberte, când îi spusese că are niște rude în America? Ann îl examinează cu mai multă atenție pe domnul Dejong. Da, și el și Gilberte aveau părul negru ca pana corbului și, deși asemănarea se oprea aici, întreaga lor atitudine sugera o obârșie aristocratică. Ann se întreba uneori dacă această amprență vizibilă a clasei sociale era o realitate sau rezultatul imaginației ei bogate. Oricum, ea nu putea fi contestată în cazul acestui bărbat cu nasul subțire, ochii adânciți în orbite și un bronz care era o raritate în această țară bîntuită de ierni aspre.

O mulțime de întrebări i se învălmășeau în minte. Dacă Gilberte se hotărîse, în sfîrșit, să-i spună că are rude în America, atunci de ce trecuse sub tăcere faptul că vărul ei – mă rog, vărul de-al doilea – se afla la Paris? Știa că băiatul va veni în vizită la ea în după-amiaza aceasta? Dacă era așa, atunci de ce nu o avertizase pe Ann să-și pună rochia cea bună, ciorapii de relon și pantofii cu tocuri înalte?

Încetă să-și mai pună întrebări, căci domnul Dejong se uita fix la ea.

Ann roși și întoarse capul într-o parte.

– Eu sînt Larry Porter, spuse blondul zîmbind. Spune-mi Larry, OK? Zîmbetul lui era deosebit de cald, aproape că te obliga să-i răspunzi cu aceeași monedă.

– Numele meu e Ann.

– Ce gafă am făcut, spuse Gilberte. Am uitat cu desăvîrșire de obiceiul americanilor de a-și spune pe numele mic. Ann, acesta este vărul meu, Quentin Templar Pierre Dejong.

Larry fluieră a mirare.

– Hei, e un nume suficient de lung pentru un prinț pur sînge.

– Quent, spuse Quentin, continuînd s-o privească intens pe Ann.

În lumina cenușie a după-amiezei, irisurile lui negre nu se distingeau de pupile. Nu se mai simțise niciodată dezbrăcată în felul acesta cu privirea. OK, așadar Quent nume-Multe era bogat și chipeș și își făcuse un renume printre debutante și starurile de cinema. Dar asta nu-i dădea nici un drept, absolut nici un drept, să se uite la ea în felul acesta, ca și cînd ar fi avut *le droit du seigneur*. În momentul acela, buzele lui care nu zîmbeau se depărtară una de alta, ca și cînd și-ar fi amintit de o muzică auzită cu ani în urmă.

Ann respiră adînc ca să-și recapete stăpînirea de sine și păși peste ghirlandele decolorate ce împodobeau covorul de Aubusson, în direcția căminului electric, apoi se așeză pe canapeaua scundă de catifea. Buștenii falși aruncau o strălucire roșie pe chipul ei.

Ceilalți se așezară și ei și urmară cîteva clipe de tăcere stîngenitoare. Ploaia răpăia în geamuri. Larry, evident deranjat de acea liniște apăsătoare, se aplecă spre Ann și îi oferî un pachet de Camel, bătîndu-l ușor în așa fel încît capetele țigărilor să iasă afară.

– Fumezi? îi oferî el.

– Mulțumesc, nu, spuse ea.

– Dar ce ați zice de niște whiskey?

Gilberte arătă spre o tavă de argint pe care se aflau pahare și o sticlă de Black and White.

– Quent ne-a adus o marfă rară.

– Nu, mulțumesc. Se uită cu coada ochiului și constată că Quent continua s-o privească. Ca să-și ascundă stînjeneala, luă o poză à la Groucho Marx. Ridicînd și coborînd din gene, spuse:

– Și mama care își închipuie că traduc din Cicero!

Larry rîse.

– Mă așteptam să întîlnesc o persoană total diferită.

– Ce v-a spus Gilberte despre mine?

– Absolut nici un cuvânt, jur, spuse Gilberte. Amîndoi își închipuie că ești o persoană cu o reputație ireproșabilă.

– Ești americană, spuse Quent.

În mod normal, Ann ar fi intrat imediat în vorbă cu el, însă siguranța lui de sine și atenția cu care o examina îi aduseră pe buze alte cuvinte.

– M-am născut la Paris.

– Dar vorbești engleza ca o americană, îi spuse el în franceză.

– Iar tu vorbești ca un parizian, îi replică ea.

– Am petrecut foarte mult timp cu bunica mea.

– Mătușa mea, Mathilde, adăugă Gilberte.

– Mie Ann mi se pare de rasă galică pură, spuse Larry.

Dar eu mă trag din Van Nuys.

– Van Nuys? întrebă Gilberte. E un loc anume?

– Mai degrabă o stare de spirit – o periferie a Los Angelesului, în valea San Fernando.

– Blakely nu este un nume francez, insistă Quent.

– S-a născut *aici*. Gilberte bătu ușor cu port-țigaretul în dinți. Și *este* americană.

Ușoara iritare din voce le sugera discret oaspeților că acea conversație depășise limitele uzuale ale discuțiilor de salon dintre bărbați și femei.

– Tata m-a înregistrat la ambasadă, la o oră după ce am apărut pe lume, spuse Ann calmă.

Quent nu luă în seamă tonul ponderat al Annei, ci continuă să facă presiuni:

– Și ce fac părinții tăi aici?

– Respiră, mănîncă, lucruri normale.

Quent scutură ușor din cap, ca și cînd ar fi vrut să echilibreze răbufnirea ei, dar fără resentimente.

– Aproape toți americanii au plecat, spuse el.

– Franța este patria noastră. Tata administrează un spital.

– Dar e război...

– Quent, interveni Gilberte zîmbitoare, nu crezi că te-ai ocupat suficient de cetățenia și statutul Annei? Ann cîntă „Marseieza“ de trei ori pe zi; numele ei este loialitate.

– Dar sîntem pe punctul de a intra și noi în această încurcătură, spuse Quent.

– Ești și expert militar, nu numai bancher, Quent? Gilberte, continuînd s-o apere pe Ann, arboră o mină și mai insolentă.

– Ce contează că ne aflăm la Paris? Și tu, și Larry sînteți tot aici, spuse Ann.

– Ducem o viață primejdioasă, replică Larry. Quent are de rezolvat niște treburi la filiala din Paris a băncii Dejong. Iar eu sînt corespondent de presă.

Dornică să abată conversația în altă direcție, Ann întrebă:

– Atunci unde îți este paltonul?

– *Los Angeles Sentinel* are șaptezeci de mii treisprezece cititori. Cu un astfel de tiraj, nu ne putem aștepta să ducem o viață de lux.

Ann își încleștă mîinile în jurul genunchilor.

– Ce fel de reportaje trimiți acasă?

– Cenzurate, spuse Larry. Fiecare cuvînt e cîntărit cu grijă la Berlin. Și nu ni s-a permis să părăsim Parisul de cîteva săptămîni.

– Și atunci ce faceți?

– Tăiem frunză la cîini împreună cu ceilalți americani de la Hotel Pyramide, din apropiere de Champs-Élysées. O viață tristă, cu vin acru, fără cîntece și fără femei. De cînd a venit prietenul meu Quent, orizontul vieții mele sociale s-a lărgit considerabil.

Larry le zîmbi fetelor. Gilberte își stinse țigara și scoase chiștocul din port-țigaret.

– Nici nu știți ce fantastice sînt țigările americane.

Quent scoase un pachet de Tareytons și i-l întinse.

– Mii de mulțumiri, spuse Gilberte zîbind. Ann, înainte de venirea ta, Quent tocmai se pregătea să ne împărtășească niște informații strict secrete despre evenimentele recente de la Gare de l'Est.

Cu trei zile în urmă, mai multe linii de cale ferată din uriașul triaj de lîngă Gare de l'Est fuseseră aruncate în aer și transformate în bare de metal răsucite. Ferestrele caselor din apropiere se spărseseră și un fum negru se ridicase spre cerul mohorît. Lucrătorii erau plecați la masă, așa că singura victimă fusese un paznic francez în vîrstă. Dacă explozia s-ar fi petrecut doar cu cinci minute mai tîrziu, ar fi fost distrus un tren plin cu soldați germani în căutare de distracții. Se răspîndiseră zvonuri prin oraș că era vorba de o acțiune a Rezistenței care fusese la un pas de reușită. De regulă, spre a combate ceea ce *Propagandastaffel* numea terorism, soldații germani împînzeau străzile învecinate și arestau o mulțime de oameni nevinovați pe care-i împușcau drept pedeapsă pentru o acțiune la care nu participaseră. Însă de astă dată nu se luaseră nici un fel de ostatici. Iar la știrile de seară Radio Paris și Radio Nationale informaseră pe scurt că un muncitor de la căile ferate fusese ucis în timpul unei explozii provocate de gaze. *Paris Soir* și *Le Matin* inseraseră informații similare în pagina a patra – căci ziarele nu puteau avea mai mult de patru pagini. Toată lumea se întreba de ce încerca *Propagandastaffel* să mușamalizeze incidentul.

Quent aprinse țigara Gilbertei cu o brichetă de aur

– Tocmai voiam să spun că sub Paris s-au format pungi de gaze naturale.

Ann își puse două degete deasupra buzei de sus, simulînd mustața lui Hitler, și ridică mîna în semn de salut nazist. Quent îi răspunse cu un zîmbet – primul. Arăta acum

mai tînăr, mai puțin impunător, dar la fel de chipeș.

– Astea sînt toate informațiile pe care le am.

– Las-o moartă, Quent, spuse Larry, toată săptămîna te-ai învîrtit printre polițiști.

– Mai bine zis am aruncat și eu cîte o privire pe ici, pe colo, preciză Quent și se întoarse spre Ann. Lucrez la o bancă și poți să-ți imaginezi cît de nerăbdători sînt cei de la *Bankenaufsichtsam*t să mă lase să transfer fondurile de aici în Elveția sau în Suedia.

– Cei de la bancă au acceptat varianta unei explozii obișnute? întrebă Ann.

– Lucrez cu un coleg tare de treabă care a terminat Școala de Comerț de la Harvard cu cîțiva ani înaintea mea. Mi-a spus în particular că gestapoviștii sînt cu toții niște porci lipsiți de cultură și că n-ar fi surprins să afle că nu și-au dat seama ce i-a lovit.

– Astăzi dinamită. . spuse Ann.

– Mîine întreaga lume, termină Quent fraza în locul ei. Gilberte își mută privirea de la verișorul ei la Ann.

– M-am săturat de problemele serioase. Hai să bîrfim puțin! Ce face Irene?

– S-a logodit.

– Nu se poate!

– Cu un tip de la Yale!

Gilberte îl potopi cu întrebări despre rudele ei prin alianță din America. Larry, aparent la fel de necunoscător în acest domeniu ca și Ann, îi zîmbea amabil și mai spunea cîte ceva nostim. Ann, simțind parcă fizic răceala constatării că era o intrusă, se apropiase și mai mult de foc. Gilberte, după ce o apăruse pe Ann de întrebările lui Quent, îi dădea de înțeles că vărul ei nu era abordabil. Se auzi o bătaie discretă în ușă și toți întoarseră capetele.

– *Monsieur Dejong*, spuse Jacques, domnul baron dorește să vorbească cu dumneavoastră.

Quent se ridică în picioare.

– Ne vedem mai târziu, îi zise el Gilbertei. Apoi se întoarse spre Ann și spuse: Ar trebui să-i convingi pe părinții dumitale să plece, zău așa. Nu mai este decît o chestiune de timp pînă cînd Franța ocupată va deveni teritoriu inamic.

– Mulțumesc pentru sfat.

Quent îi susținu privirea și Ann își dădu seama că ochii lui, despre care crezuse că sînt căprui, aveau, de fapt, o nuanță de albastru foarte închis.

– Vorbesc foarte serios, spuse el calm.

Conștientă de faptul că începuse să roșească, Ann spuse pe un ton convențional:

– Mi-a făcut plăcere să te cunosc.

Larry era deja în picioare.

– Ar cam fi timpul să plec și eu, spuse el. Gilberte, Ann, dați-mi voie să repet, sînteți două picături de lumină într-o toamnă cenușie.

Cînd ușa se închise în urma celor doi bărbați, Gilberte ridică ușor bărbia și se uită la portretul oval al unui de Permont mort de mult, ai cărui ochi pictați o priveau cu aceeași răceală aristocratică. După o tăcere de aproape un minut, Ann spuse:

– Ei bine, trebuie să încep lupta cu latina. Părinții tăi ne mai așteaptă la masă?

– Ce întrebare! Doar astăzi e joi.

– Mă gîndeam că, de vreme ce vărul tău e în oraș...

– Nu-ți face griji, spuse Gilberte. Vă așteptăm.

4

Masa de seară era fixată la ora 7:30, dar Horace și Dorothy insistară să părăsească apartamentul cu zece minute mai devreme. Cînd Jacques deschise ușa, Gilberte își făcu

apariția, strălucitoare în rochia ei elegantă.

– Ann, ai uitat ceva. E la mine în cameră.

Dîndu-și seama că invoca un pretext ca să rămînă singure, Ann simți cum îi crește tensiunea și un fior de gheață îi străbătu omoplații. O urmă pe prietena sa de-a lungul coridorului care ducea în camera ei.

Perdelele de damasc și obloanele de camuflaj erau trase cu grijă. În fiecare zi, ziarele publicau orele la care începea camuflajul. După acea oră, mașinile germane de patrulare trăgeau cu pistolul în orice fereastră de unde răzbătea o geană de lumină cît de mică. (Parisul adoptase ora Berlinului, care, din cauza economiilor de război, fusese mutată cu două ore mai devreme: acum, toamna, parizienii se sculau cu mult înainte de revărsatul zorilor.) Rațiile infime permiteau luminarea unei singure încăperi într-o gospodărie, așa că flacăra unei lumînări se reflecta adesea în ramele și geamurile acvarelelor atîrnate pe pereți – unul dintre strămoșii Gilbertei avusese talent artistic.

Gilberte îi întinse Annei puloverul din *fibrane*.

– Probabil că erai îngrijorată, spuse ea pe un ton grav.

– Intrasem în panică. Închipuie-ți, să uit așa o splendoare!

Rîsetele lor împrăștiară aerul din cameră. Gilberte se așeză la măsuta antică – acum scorojită și zgîriată – care îi servea și ca măsută de toaletă și ca masă de scris.

– Ei?

În limbajul prescurtat dintre cele două prietene, asta însemna că Gilberte se interesează de părerea Annei în legătură cu cei doi bărbați.

– Știai că vor veni aici în după-amiaza asta?

– N-am avut nici o idee despre existența lui Larry Porter pînă n-a apărut pe ușă.

– Dar despre vărul tău?

Gilberte ridică din umeri.

– E frumos din partea ta că m-ai avertizat, spuse Ann. În felul acesta am putut să vin îmbrăcată tot cu uniforma mea șic.

– O, nu mai fi atît de avidă de complimente! Bărbații nu observă aspectul exterior atunci cînd o fată are strălucirea cu care te-a înzestrat pe tine natura.

Ann se așeză pe marginea patului, încă iritată, dar și surprinsă. Și ea, și Gilberte le disprețuiau pe colegele lor de clasă care obișnuiau să se laude una pe alta ca să-și ridice moralul.

– Micul vierme strălucitor, ăsta sînt eu, spuse ea.

– Nu mie îmi aparține descrierea, ci lui *Maman*. Larry Porter este de acord cu ea.

– E adorabil, nu-i așa? Băiatul tipic american, cu zîmbetul său larg care îi dezvelește dinții și așa mai departe.

– Timp de o clipă am crezut că ai să scoți ochii cuiva.

– Nu-mi înfig niciodată ghearele într-un chip așa de drăgălaș.

– Nu mai fi așa ipocrită. Vreau să aud părerea domnișoarei Blakely despre Quent.

Ann ezită. De regulă, intuiția o ajuta să aprecieze oamenii de la prima vedere: unii îi plăceau, alții nu. Însă sentimentele ei față de Quent Dejong erau foarte amestecate. Siguranța lui de sine o irita și o făcea să se simtă intimidată. La o privire retrospectivă, tot ceea ce îi spusese părea stîngaci sau naiv. Și statura lui o tulburase, făcînd-o să se simtă ca o țărancă bondoacă. Nu trebuia să spună că îl găsisese extrem de fermecător. Dar era cu mult mai presus de ea, astfel încît această strălucire nu avea prea mare valoare. Gilberte nu va fi încîntată să audă că îi provocase sentimente contradictorii. Pe de altă parte, era rudă cu Gilberte, astfel încît ar fi fost o impolitețe să nu spună ceva amabil.

– Evident, știe să controleze o situație, spuse ea.

– Ce e cu tonul ăsta tern? Nu tu spuneai că omul trebuie să fie întotdeauna sigur de el?

– Ia te uită ce titlu bun pentru un cântec: Omul trebuie să fie sigur de sine...

– Asta e o altă fațetă a caracterului lui Quent, o întrerupsese Gilberte. Ultima oară l-am văzut acum trei ani, în august, la locuința noastră din Ile de France. Vremea era insuportabil de caldă și de jur-împrejur zumzuiau atît de multe albine grase și leneșe, încît aveam impresia că toată lumea bîzîie. Mergeam călare unul lîngă altul, la pas, căci n-aveam energia necesară ca să pornim la galop. Arșița îi amintise de sud-vestul american, de deșert, așa că a început să vorbească poetic despre imensitatea lui, de fulgerele care brăzdau vara cerul, de indieni și de ruinele fostelor locuințe de pe vîrfurile stîncilor. Cînd ne-am întors, ne-am scaldat în rîu ca să ne răcorim.

– De ce să vă răcoriți?

– Aveam paisprezece ani!

– Exact vîrsta Julietei!

– Te repeți, Blakely.

– Te rog să mă ierți. Ar fi trebuit să-mi dau seama. Tu nu te lași agățată niciodată.

– Cum să te poți îndrăgosti de bufonii din jurul nostru? Cu gura mirosind a usturoi și mîinile reci și transpirate.

Pufnetul disprețuitor al Gilbertei făcu să se clatine flacăra lumînării.

– Dacă lucrurile ar intra pe fîgașul lor normal, ar exista baluri, dineuri, ceaiuri dansante, opera. Aș fi o *femme fatale*, care i-ar ademeni pe bărbați în budoarul său.

Ann își mușcă buzele. Aceste evenimente sociale continuau să existe, numai că cei care participau la ele erau membrii de frunte ai partidului nazist. Baronul își făcea un punct de onoare din ocolirea acestor sindrofii, țînîndu-le departe și pe soția, și pe fiica sa. Dar chiar și așa, părea ciudat și nedrept ca nici un tînăr la fel de patriot să nu găsească drumul prin străzile prăpădite ale Montparnassului spre budoarul cast al Gilbertei de Permont.

– I-am spus lui Quent că n-ar fi trebuit să te cicălească atât.

– Nu e treaba lui unde locuiesc eu!

– Exact asta i-am spus și eu, zîmbi Gilberte din nou.

Dar așa e el – se simte răspunzător pentru soarta întregii omeniri și mai ales pentru americanii de aci.

Se auzi o bătaie în ușă și ambele fete întoarseră capul.

– Masa e servită, le anunță Jacques.

Candelabrul era mult prea masiv pentru sufrageria scundă. Cu două sute de ani în urmă, aruncase o lumină minunată, miliardele de prisme de cristal reflectînd lumina sutelor de lumînări, aruncînd raze de diamante pe rochiile de satin ale femeilor de la curte. Acum, brațele lui de bronz se strîmbaseră, multe dintre prisme dispăruseră, iar cele care mai rămăseseră erau pătate și murdare, pentru că nu exista suficient săpun pentru a fi spălate. Trei lumînări amărîte atîrnau deasupra mesei de mahon. Lumina slabă avea și un avantaj: diminua contrastul între hainele elegante ale familiei de Permout și vestimentația modestă a familiei Blakely.

– Eu nu știu cum de reușiți, doamnă baroană, spuse Horace, bătîndu-se cu mîna pe stomac în chip de compliment pentru gazdă. Semăna cu omulețul de pe însemnul firmei de anvelope Michelin, cu jacheta de seară din vremea studenției, căptușită pe dedesubt cu mai multe straturi de vatelină și de lenjerie. Este un banchet antebelic.

Pe bufetul masiv se afla carcasa unei găini subnutrite, o pasăre micuță cu miros de vînat. Nu mai rămăsese nici un firicel de carne. Garnitura din măruntaie cu sos dispăruse.

– Mult stimatul nostru domn Vallat, spuse baroana cu zîmbetul ei încîntător, ușor malițios. Ca și familia Blakely, soții de Permout își luau rația de la măcelăria domnului Vallat de *perue* Delambre, singurul magazin de unde aveau voie să cumpere, în mod legal, carne.

– Credeți că are relații pe piața neagră? întrebă Horace îngrijorat.

– 'Orașe, dacă ar avea, masa noastră ar fi mai îmbelșugată.

În acel moment, în cameră intră Jacques.

– A fost o masă excelentă, Jacques, spuse Horace, potrivit-și mai bine ochelarii pe nas.

– Hélène se ocupă de prepararea mâncării, domnule. Jacques se murdări de sos pe una din mânușile sale albe, clătinînd stîngaci tava grea de argint pe care pusese farfuriile. Eu nu am nimic de-a face cu bucătăria.

După ce Jacques părăsi încăperea, baroana murmură sec:

– Și în felul acesta am fost puși la punct.

Viața plină de lipsuri din timpul Ocupației nu micșorase cu nimic strălucirea baroanei de Permont. Cu linia subțire și delicată a gîtului, cu părul blond ridicat artistic deasupra capului, cu cerceii cu diamante și decolteul rochiei sale de seară de la Schiaparelli, acum cu o vechime de trei ani, cu o capă de vulpe albă aruncată pe umeri mai mult pentru efect decît ca să-i țină de cald, ar fi putut trece drept manechin – dacă s-ar fi coborît vreodată pînă la o ocupație afit de plebeiană.

Gilberte moștenise înfățișarea mamei sale. O adevărată binefacere genetică. Baronul André de Permont, s-o spunem deschis, era un bărbat foarte urît.

Așa cum ședea așezat vizavi de ea, părea mai înalt decît soția sa. Umerii largi se potriveau cu pieptul voinic, însă, din nefericire, picioarele lui, acum ascunse sub masă, erau extrem de scurte. Fruntea puternic bombată deasupra ochilor accentua asemănarea cu reconstituirile omului din Neanderthal făcute de paleontologi. Fizicul său ingrat era însă contracarat de forța personalității sale. Ochii mici străluceau de voință și inteligență. Atitudinea autoritară era atenuată de zîmbetul său ce îmbina scepticismul cu amuzamentul. (Gilberte nici nu moștenise și nici nu copiase modul în care acest zîmbet

îi trăgea în jos unul din colțurile gurii.) Avea cunoștințe enciclopedice într-o sumedenie de domenii, de la geologie la drept internațional și de la istoria Chinei la muzica simfonică. Această erudiție, care ar fi putut deveni obositoare, era întotdeauna împletită cu un umor viguros și o mare doză de entuziasm. Se vedea clar ce o smulse pe Vivi de lângă un soț mai înstărit și o aruncase în scandalul ce alimentase bîrfele din înalta societate timp de peste un deceniu. (Tocmai pentru că scandalul fusese atît de mult gustat, nu ajunsese niciodată la urechile claselor de jos, astfel că locuitorii din *rue* Daguerre nu cunoșteau datele problemei.) Baronul, care ocupase mai multe portofolii în cabinetele de dinainte de război, era un critic cunoscut al celui de-al Treilea Reich. *Le Monde* tipărise cu regularitate protestele lui împotriva tratamentului la care erau supuși așa-zii *Untermenschen*. Tocmai de aceea comandantul nu „închiriase“ casa unui evreu bogat pentru generalul von Hocherer, ci îl evacuase pe baron din vila lui de pe Bulevardul Suchet. Cînd Ann întrebuse de ce riscase să rămînă în zona ocupată, Gilberte, care își asuma cu plăcere rolul de personaj cinic ori de cîte ori era vorba de tatăl ei, îi răspunsese cu mîndrie: *N-a vrut să fugă. În familia noastră, nimeni nu fuge.*

Horace se aplecă spre gazdă.

– Ați ascultat știrile din seara asta, domnule baron? Bruiază în așa hal BBC-ul, că n-am prins nici un cuvînt. Mmm, da, și atunci am trecut la Radio Paris.

Ann roși la auzul declarației tatălui ei, potrivit căreia ar fi încercat să asculte postul de radio interzis de autorități. Horace continuă:

– Au anunțat că în ultimele trei zile germanii au luat șase sute cincizeci de mii de prizonieri ruși. Ce speră să obțină *Propagandastaffel* cu aceste cifre ridicole?

– Armata a IV-a a lui Kluge se îndreaptă spre Moscova. Au asediat Leningradul și au izolat Crimeea.

Maxilarul de iepure al lui Horace începu să tremure.

– Dați crezare acestor cifre?

– Eu știu un singur lucru, răspuse baronul cu zîmbetul lui sarcastic. Rușii nu invadează Germania.

Încercînd să rîdă, Horace spuse:

– Cel puțin, va exista întotdeauna o Anglie.

– Chiar și BBC recunoaște că submarinele germane au produs pagube serioase convoaielor din Atlantic.

Horace lăsă privirile în jos, către fața de masă din damasc.

– Groaznic, groaznic, murmură el.

– După părerea mea, războiul se desfășoară excelent, spuse baronul clipind din ochii mici.

– Dar tocmai spuneți că...

– Dragul meu, interveni baroana, apoi tăcu brusc. Obișnuia să recurgă la această scurtă ezitare pentru a da de înțeles că va urma ceva foarte nostim. Războiul este o problemă serioasă.

– Dar sînt foarte serios, draga mea. Baronul își mută privirile de la Horace la Dorothy. A venit timpul ca domnul Roosevelt al dumneavoastră să conducă Statele Unite la luptă.

Dorothy, care fusese întotdeauna republicană, își trase mînele hainei vechi de astrahan ca și cînd s-ar fi pregătit să se ia la trîntă cu cineva.

– Domnule baron, vă rog să mă credeți, cei mai mulți americani nu sînt de acord cu Roosevelt. Chiar deloc. Electoratul nu-i împărtășește spiritul belicos. Majoritatea oamenilor nu au cîtuși de puțin intenția să se lase antrenați în alt război mondial derulat în Europa. Și apoi, în conformitate cu Constituția noastră, numai Congresul poate declara război.

– În acest caz, spuse baronul, Roosevelt va convinge Congresul să declare război.

– Unde ați auzit asta? întrebă neliniștit Horace. Deși André de Permont făcea parte dintre cei care pierdeau războiul

și întrerupsese orice fel de relații cu colaboraționiștii, Horace îl considera un erou inițiat în toate chestiunile secrete.

– Este cât se poate de limpede, Horace.

– Nu înțeleg.

– Domnul Roosevelt își dă seama că țara dumneavoastră se va afla într-o situație foarte grea dacă Hitler câștigă războiul – și, te rog să mă crezi, în momentul de față cel de-al Treilea Reich a pornit în linie dreaptă spre finiș. Președintele dumneavoastră, un politician versat și abil, va permite să se producă un incident care va convinge Congresul – zîmbi galant spre Dorothy – să declare război.

– Quent susține că asta se va întâmpla foarte curînd, spuse Gilberte.

– Quent? făcu Horace.

– Tînărul meu văr din America, răspuse baronul, explicînd pe un ton neobișnuit de serios. Este la Paris pentru niște afaceri bancare.

Horace își scoase carnetul din buzunarul vestei.

– Domnule baron, ce informații v-a furnizat despre Statele Unite?

– Nici un fel de fapte, numai propriile lui păreri.

Mîna lui Horace căzu.

– Indiferent cât de mult aș admira Franța și cât de importantă este munca pe care o fac la spital, n-am să îngădui niciodată ca Ann și Dorothy să rămînă aici atîta vreme cît riscă să fie arestate.

– Germanii nu-i vor împușca pe americani, spuse sec baronul. Îi vor elibera în schimbul unor civili germani. Fără îndoială că au la fel de mulți spioni și membri ai coloanei a V-a și în țara voastră ca și la noi.

Gilberte îl privea pe tatăl ei cu buzele întredeschise, asemenea unui copil care se uită cu adorație la părintele său.

– Papa, Quent i-a spus Annei că familia Blakely ar trebui să plece imediat.

– Chiar așa? Baronul o bătut pe mână, apoi privi în lungul mesei slab luminate spre Ann. Spune-mi ce impresie ți-a făcut vărul meu american?

– E foarte sigur de sine, răspunse Ann.

– Ann! exclamă Dorothy.

Ochii baronului clipiră ștregărește.

– Are foarte multă încredere în sine pentru un tânăr de vârsta lui. Dar asta e valabil și pentru dumneata, Ann. Horace, Dorothy, ar trebui să fiți mândri că aveți o fiică atât de curajoasă.

Cei doi nu păreau deloc mândri. Aveau un aer foarte posomorât.

Jacques reveni cu o fructieră de cristal ale cărei dimensiuni impresionante făceau să pară și mai mici cele trei mere pricăjite tăiate în jumătate.

În timp ce se pregătea de culcare, Ann își repetă în minte răspunsurile stupide pe care i le dăduse acelui playboy al lumii occidentale, Quent Dejong. Știind că nu va putea să doarmă, hotărî să se mai uite o dată prin revista *Pour Elle*, înlocuitoarea publicației *Marie Claire* în perioada Ocupației; revista se afla în sufragerie. Ieși din cameră și se opri în capătul coridorului lung, pentru ca ochii să i se obișnuiască cu întunericul. În clipa următoare văzu mișcînd o umbră. Simți cum i se face pielea ca de găină. Ceasul unei biserici începu să bată și abia la a zecea bătaie își dădu seama că umbra aparținea tatălui ei. Stătea la ușa din față care era larg deschisă.

Niște pași de bărbat răsunară pe dalele scării. Ora stingerii era douăsprezece noaptea, așa că n-ar fi fost de mirare ca cineva să aibă vreun comision de făcut. Dar de ce privea tatăl ei afară? Așteptă ca zgomotul pașilor să se stingă și strigă:

– Tati?

Horace tresări.

– Ann, tu ești? De ce nu ești în pat? N-ar trebui să mai umbli prin casă la ora asta, spuse el ridicînd puțin vocea.

– Voiam să iau *Pour Elle*.

– A, da. Tocmai mă pregăteam să încui ușile pentru noapte.

Fixă cu zgomot lanțul în încuietoare.

Faptul că tatăl ei trăgea cu urechea o tulburase pe Ann, însă n-o mirase. Ar fi putut să jure că pașii erau ai baronului. Aflase de mult timp de admirația profundă a lui Horace pentru vecinul lor. În iunie, într-o după-amiază caldă de duminică, hoinărea printre tarabele cu cărți de pe malul stîng, adăpostite sub umbra copacilor. Ridicînd privirile, îl zărise pe baron care intrase într-o braserie. Cîteva secunde mai tîrziu, îl văzuse și pe tatăl ei care se strecura grăbit pe chei.

– Tati, strigase ea.

O căruță trasă de cai tocmai trecea pe acolo, așa că n-o auzise. Ajungînd la braserie, încetinise pasul, mergînd normal. Își trăsese pe ochi pălăria de pai și intrase înăuntru. În seara aceea, la masă povestise cum dăduse din întîmplare peste baron la braseria Wepler și multe zile la rînd vorbise despre „norocul“ pe care îl avusese să-l întîlnească, așa cum ar fi vorbit extaziat un tînăr care l-ar fi întîlnit din întîmplare pe eroul său de celuloid în carne și oase. Incidentul nu micșorase cu nimic dragostea filială a Annei, dar amestecase în afecțiune și o doză de compasiune.

Se întoarse în cameră fără revistă, suflă în luminare, trăgîndu-și plapuma de puf pînă peste urechi. Dîrdînd de frig, își spuse: *Sărmanul tati... președinte de onoare al clubului familor lui André de Permont...*

5

Spre după-amiază vremea se înseninase, pe bolta cerească nemaizărindu-se decît cîțiva norișori pufoși: era una

din acele zile frumoase din Paris cînd parcă toată lumea simțea nevoia să flirteze. Bărbații și femeile de toate vîrstele, clasele și convingerile uitaseră de Ocupație, zîmbind la gîndul legăturilor trecute, prezente și viitoare.

Balansîndu-și ghiozdanele, Ann și Gilberte țăpăiau vesele pe rue Daguerre, pe sub arcadele formate de ramurile copacilor desfrunziți. Dintr-o dată, Ann se opri.

Gilberte o rănise întrucîtva cu informația că vărul ei Quent, pe cînd avea cincisprezece ani, lăsase o fată însărcinată.

– Foarte precoce, spuse ea, încercînd să-și mascheze stupoarea. Vreo fetișcană care tocmai își făcea debutul în societate?

– Cred că era secretara mamei lui vitrege. Nu cunosc chiar toate detaliile.

– Și a dat naștere copilului?

– Nu, a întrerupt sarcina.

– Un avort? Dar copilul era al lui!

– Sentimentală ca întotdeauna, spuse Gilberte pe un ton sec, apoi deveni serioasă. Ann, fii rezonabilă, Quent avea *cincisprezece* ani. Ce ar fi putut să facă? Să se însoare cu ea?...

Ann oftă. Gilberte avea dreptate și nu înțelegea de ce povestea asta îi provocase o asemenea deziluzie – la urma urmelor, nu i-l prezentase Gilberte de la bun început pe vărul său ca pe un seducător de mare clasă? Ocolind o piatră din pavaj dizlocată de rădăcinile arborilor, rămase tăcută pînă ajunseră la numărul 74.

Strălucirea soarelui de toamnă alunga umbra care cădea pe porticul fals. Fetele n-o zăriră pe *Madame* Jargaux, portăreasa, cu șalul ei negru strîns pe deasupra paltonului fără formă, decît în clipa în care se apropiară de clădire. Părul cărunt al bătrînei era legat într-o basma.

Ann scăpă ghiozdanul din mîină și alergă spre ea.

– Ce s-a întîmplat, *Madame* Jargaux?

– *Mademoiselle* Ann... am așteptat...

– E vorba de Léon? Ann o cuprinse pe portăreasă cu brațul pe după umerii care îi tremurau. S-a întâmplat ceva cu Léon?

Caporalul Léon Jargaux, singurul copil al văduvei, se afla într-un lagăr de prizonieri de război din Silezia din vara anului 1940.

Portăreasa clătină din cap, incapabilă să vorbească. Dintre toți chiriașii, cel mai mult ținea la Ann, deși uneori fata intra în hol cu pantofii plini de noroi, obligînd-o de fiecare dată să ștergă pardoseala cu cîrpa. Arbora un zîmbet care o făcea pe bătrîna portăreasă să se simtă din nou o fetiță pusă pe șotii. Și avea un fel cu totul aparte în care știa să-i asculte pe alții, foarte rar întîlnit la persoane așa de tinere.

– Haideți înăuntru, la noi, spuse Ann. Mama o să vă facă o cafea și apoi o să ne povestiți de-a fir a păr ce s-a întâmplat.

– *Madame* Dorothy... reuși să articuleze cu mare greutate bătrîna și începu să plîngă și mai tare.

– Mama? Ann simți un nod în gît. Nu mai putea rosti nici un cuvînt.

Gilberte, care luase de pe jos ghiozdanul Annei, întrebă:

– Ce s-a întâmplat cu *Madame* Blakely?

Portăresei nu-i plăcea *Mademoiselle* de Permont, mai ales pentru că familia ei includea și acei doi servitori înfumurați. Însă tonul poruncitor al Gilbertei fusese antidotul ideal pentru criza incipientă de isterie a portăresei. Ștergîndu-și ochii, *Madame* Jargaux murmură:

– Agenții de poliție... au luat-o.

– Poliția? întrebă Ann, tușind ca să-și recapete glasul.

Pe mama?

– Au venit la scurt timp după ce ați plecat, era încă întuneric beznă. Au venit pe rue Daguerre cu sirena urlînd și au început să lovească în ușă de parcă ar fi vrut să scoale și morții din somn. M-au pus să-i conduc pînă sus, la apartamentul dumneavoastră, deși le-am explicat că dimineața am picioarele umflate și...

– Ce au vrut cu *Madame* Blakely? i-o reteză Gilberte.

– Ziceau ceva de documentele ei.

– Documentele? întrebă Gilberte. Dar nu le-a arătat pașaportul american?

Portăreasa întinse neputincioasă mâinile umflate spre cerul albastru strălucitor.

– Au luat-o cu ei și au urcat-o în duba poliției. Am alergat direct la *Boulangerie* și *Monsieur* Remigasse m-a ajutat să dau telefon la *clinique*. Apoi am vorbit cu *Monsieur* 'Orace.

Rostise aproape dintr-o răsuflare ultimele două propoziții. În blocul lor nu exista telefon. În caz de urgență, locatarii se duceau la brutăria Remigasse, aflată la intersecția străzii Daguerre cu Delambre. Pentru *Madame* Jargaux, instrumentul de pe peretele brutăriei era un oracol care dădea numai vești proaste.

– *Monsieur* 'Orace a venit imediat acasă, apoi s-a dus la comisariatul de poliție.

– Ce a descoperit? întrebă Gilberte.

– Cine poate să știe? Nu s-a mai întors nici el. Poate că este și el arestat.

Ann scoase un sunet mic, ca un scîncet, și își mușcă cu putere buza de jos.

– Îl lasă să aștepte, Ann, o asigură Gilberte. Știi cum sînt ăștia de la poliție de cînd s-a semnat capitularea. Naziștii i-au dat afară pe toți oamenii de treabă.

– *Madame* Jargaux, șopti Ann cu vocea răgușită, v-a spus cineva că tata e arestat?

– Nu, nimeni. Așa mi-am închipuit eu. O idee stupidă.

– Mai mult ca sigur că vreun nătărău îl face să aștepte.

– Probabil, rosti Ann nesigură.

– Dacă ar fi Papa acasă, ar afla ce s-a întîmplat, spuse Gilberte oftînd. Dar a plecat devreme în dimineața aceasta și nu se va întoarce decît înainte de ora stingerii.

Și mama dumneavoastră a plecat.

Buzele Gilbertei se strînseră. Ca și cînd mama ei cea decorativă și frivolă ar fi fost bună la ceva!

– Dacă ești îngrijorată, Ann, de ce nu telefonezi la ambasadă?

Ann închise ochii pentru o clipă. Un telefon la ambasadă ar fi marcat ultima fază a dezastrului. După capitularea Franței, Germania informase departamentul de stat că, întrucît partea de nord a Franței fusese înglobată în cel de-al Treilea Reich, ambasada americană de la Paris a Statelor Unite devenise inutilă, personalul ambasadei din Berlin fiind suficient pentru îndeplinirea tuturor formalităților. (În Germania nazistă nu mai exista ambasador din 1938, cînd președintele Roosevelt își rechemase reprezentantul.) Înainte de a pleca, personalul ambasadei de la Paris le atrăsese atenția tuturor cetățenilor americani rămași în zona ocupată că vor trebui să se descurce singuri, cu excepția situațiilor speciale.

Gilberte urmărea expresia de pe chipul Annei.

– Știu că e vorba de o convorbire internațională. Dacă n-ai bani, pot să-ți împrumut eu.

– Berlinul e prea departe, spuse Ann, nu pot să facă nimic. Mă duc la comisariat, izbucni ea.

– Nu... interveni speriată *Madame* Jargaux. Nu se poate! *Mademoiselle* Ann, vă interzic.

Poliția din teritoriile ocupate trebuia să coopereze cu armata germană, astfel că populația locală evita pe cît posibil să aibă de-a face cu ea.

– Are dreptate, spuse Gilberte. Și apoi, la ce ar folosi? Tatăl tău se află deja acolo.

– Nu am de ales, zise Ann, care nu întrevedea o a doua alternativă.

Gilbert o privea cu înțelegere. Într-o situație similară și ea ar fi procedat la fel, însă își continuă argumentația:

– Este o idee minunată, Blakely, să te repezi așa, fără să știi ce s-a întîmplat.

– Mama are necazuri și tati, cînd e speriat, nu prea se pricepe să dea explicații.

Gilberte o apucă de braț. Fetele se atingeau numai rareori, însă de astă dată Gilberte nu-și mai putea stăpîni îngrijorarea.

– Ann, te rog, ascultă-mă, spuse ea calm. În momentul de față s-ar putea foarte bine ca părinții tăi să bea un pahar de vin în vreo braserie. Dar ce-o să se întîmple dacă te trezești tu însăși la închisoare?

– *Mademoiselle Ann*, spuse *Madame Jargaux* suflîndu-și nasul. Dumneata ești o fată tînă, frumoasă. *Madame Dorothy* și *monsieur* 'Orace n-or să mă ierte niciodată dacă te las să te duci la ticăloșii ăștia înhăitați cu *boche*-ii.

Ann trase adînc aer în piept.

Gilberte își dădu seama că prietena ei se luptă din răspuț să nu izbucnească în plîns. Cu un tact de patriciană, încetă să mai discute în contradictoriu. Deschise ghiozdanul Annei și îi întinse portactul negru, jerpelit.

– Ține. O să ai nevoie de actele tale de identitate.

6

Afișele de pe pereții urîți ai comisariatului de poliție care interziceau convorbirile nu-și aveau rostul. Cei cîțiva oameni aflați acolo erau mult prea cufundați în propriile lor spaime pentru a mai încerca să lege vreo conversație. Ann simți cum îi chiorăie stomacul – foamea devenise atît de puternică, încît îi dădea senzația de amețală. Ședea pe banca aceea incomodă dinainte de ora cinci, iar limbile ceasului mare se apropiau acum de opt și douăzeci.

De îndată ce sosise la comisariat, se așezase la coada din fața ghișcului unde se dădeau informații despre cei arestați.

În cele din urmă, îi venise și ei rîndul. Caporalul cu fața îngustă, ascuțită, din spatele ghișeului, o măsură din cap pînă în picioare cu o asemenea privire încît Ann înclină să dea crezare zvonurilor potrivit cărora autoritățile germane își recrutaseră polițiștii dintre criminalii și violatorii de prin închisori. Dar omul arborase o mină foarte oficială cînd îi spusese despre ce e vorba și îi ceruse să aștepte.

De atunci, Ann încercase să găsească răspuns la o mulțime de întrebări. De ce fusese luată mama ei cu o dubă a poliției? Verificarea actelor era un pretext pentru a o aresta? Dar de ce ar aresta o femeie neutră, casnică? Tatăl ei nu se afla în sala de așteptare. Unde îl duseseră? Mai era vreunul din părinții ei în localul comisariatului? Rezolvaseră problema și plecaseră? Sau fuseseră transferați într-un loc înspăimîntător, cum era marele comisariat de lîngă Notre-Dame? Deși în sala de așteptare era atît de frig încît respirația ei scotea aburi, Ann transpirase pînă la rădăcina părului, așa că își dezbracă paltonul și îl puse pe genunchi. Îngrijorarea i se mai risipea doar atunci cînd, fără voie, își îndrepta gîndurile spre Quent Dejong.

Sări în picioare în clipa în care se deschise ușa și își făcu apariția un gardian. Cîteva secunde mai tîrziu se auziră pași pe coridor și un bărbat cu obrajii căzuți intră în încăpere. Semăna cu o femeie bătrînă fără sîni, cu umerii înguști, cu buzunarele costumului negru umflate, însă pasul ferm cu care se apropie de masă dădea de înțeles că el este reprezentantul autorităților. Trase de lăntîșorul lămpii cu abajur verde, făcînd lumină.

– *Mesdames et Messieurs*, sînt inspectorul Dubret, spuse el calm, și inflexiunile din vocea lui trădau un om educat. Cînd vă voi striga pe nume, vă rog să fiți amabili și să veniți pînă aici.

Vorbea în șoaptă cu solicitatorii din fața lui. Unii dintre ei zîmbeau și îi mulțumeau cuprinși de efuziune, alții, ca micuța

cu trăsături de evreică, se albeau la față și plecau disperați. Cei trei bărbați care veniseră în urma ei fură chemați. Când nu mai rămase nimeni, Ann își luă portactul și paltonul și se apropie de inspectorul Dubret.

– Mă numesc Ann Blakely, aveți vreo informație în legătură cu mama mea?

– Cum se numește?

Ann vedea că pe formularul din fața lui era scris cu creionul BLAKELY *Ticălosul*, își spuse ea, silindu-se să-și păstreze calmul.

– Dorothy Blakely

Inspectorul consultă formularul.

– Este aici, la comisariat.

– Nu înțeleg de ce. Este americană. Neutră.

– *Mademoiselle*, n-aveți nici un motiv să fiți îngrijorată.

I se verifică pașaportul.

– Și ce e cu tatăl meu?

– Tatăl dumneavoastră? Nu s-au cerut nici un fel de informații în legătură cu tatăl dumneavoastră.

– A venit aici ca să afle ce s-a întâmplat cu mama și nu s-a mai întors. Nu înțeleg nimic din toate astea. De ce să i se verifice mamei pașaportul? Noi sîntem neutri, cetățeni americani.

– Așa spui dumneata. Eu sînt foarte mîndru de auzul meu, dar constat că vorbești franțuzește fără accent străin. Vrei să-mi arăți documentele?

Cu degetele tremurînde, Ann își scoase pașaportul și *carte d'identité*.

Privi îndelung buletinul de identitate și fotografiile cu ștampilele oficiale.

– Seamănă bine, spuse el în cele din urmă. Deschise și pașaportul și dădu încet paginile. Ai fi foarte surprinsă să afli cît de multe hîrtii contrafăcute circulă prin Paris. Avem reglementări noi care cer să contactăm ambasadele în cauză.

Vom telefona la Berlin, așa cum am spus, ca să verificăm identitatea doamnei Blakely.

Ann își puse actele la loc, în portact, și întrebă în șoaptă:

– Tatăl meu este aici? Se numește Horace Blakely.

– Am să văd ce pot afla pentru dumneata. Pocni apoi din degete către paznicul care mai rămăsese în cameră. Dacă Figeac nu a plecat, adu-l înapoi.

Un minut mai târziu, caporalul bondoc de la ghișeu intră și închise ușa după el.

– Figeac, dînsa este *Mademoiselle* Blakely. Dorește să știe dacă tatăl ei, domnul Horace Blakely, a fost astăzi aici să se intereseze de cineva.

– Eu văd fel de fel de oameni de dimineața pînă seara, răspunse Figeac pe un ton plîngăreț de elev prins cu lecția neînvățată.

– Tînăra este foarte îngrijorată. Spune că tatăl ei e american.

– American? A, acum îmi amintesc. Omul cu pașaportul american. Era îngrijorat de soarta soției, așa că l-am trimis direct la camera 34.

– Camera 34...? Vocea Annei tremură.

– Acolo lucrează specialiștii noștri în documente străine, îi explică Dubret. Probabil că tatăl dumitale s-a hotărît să aștepte împreună cu mama dumitale. Figeac, voiai să pleci? Ai un minut liber ca s-o conduci pe *Mademoiselle* Blakely la camera 34?

O povară uriașă se ridică de pe umerii Annei. Cu un zîmbet fericit, se întoarse spre Figeac.

– V-aș fi foarte recunoscătoare.

– O, foarte bine. Dar grăbiți-vă cu percheziția.

– Percheziție? Ann apucă cu mîinile paltonul și îl strînse la piept.

– Presupun că înțelegeți, desigur, *mademoiselle*, că nu putem să-i lăsăm pe vizitatori să hoinărească pe aici cu cuțite,

bricege sau pistoale, spuse inspectorul. Vă rog să-mi dați portactul și paltonul.

Ann se supuse cu un oftat de ușurare. Inspectorul Dubret băgă meticolos mâinile în fiecare buzunar, scoțînd la iveală niște firimituri și o batistă mototolită. Desfăcu poșeta și extrase hîrtille, portofelul cu bani, desfăcu batista împăturită și dădu peste tamponul igienic. Ridicînd privirile, întrebă:

– De ce nu continui?

– Ce... ce vreți să spuneți?

– Ce-ai auzit. Coșurile de pe fața lui Figeac păreau și mai mari. Arată-ne și restul hainelor.

– Nu!

Inspectorul Dubret scăpără un chibrit și își aprinse o țigară.

– Dacă se introduce vreo armă în comisariat, eu voi fi tras la răspundere fiindcă nu am respectat procedura.

– Dar nu există nici o gardiană?

– A plecat acasă, spuse Figeac.

– Ai prefera să te întorci mîine dimineată? întrebă Dubret, trăgînd fumul în piept.

– Dacă or să mai fie aici, adăugă Figeac.

Schimbul de replici se desfășurase lin, ca într-o piesă de teatru, astfel că Ann își dădu seama că era o mică șaradă pe care o mai jucaseră de nenumărate ori în fața tinerelor femei disperate. Nu întîmplător o lăsaseră la urmă. *Nu cumva au de gînd să mă violeze?*

– Refuz să mă dezbrac, spuse ea pe un ton uimitor de calm.

– Nu e nevoie, mîrîi Figeac. O să-ți facem o percheziție corporală.

În clipa următoare, gardianul puse mîna pe ea. Ann încercă să se elibereze, însă Figeac îi răsucea așa de tare mîna la spate, încît se temea să nu i-o rupă. Pe fruntea lui năpădită de coșuri apăruseră broboane de sudoare. Îi simțea respirația

urît mirositoare. Inspectorul Dubret fuma și îi privea îngăduitor de parcă ar fi fost niște copii care se încăieraseră, în vreme ce Figeac îi lua fiecare sîn în palmă, îl strîngea și îl pipăia. Își băgă apoi mîna în bluză, scormonind prin sutien. Cînd palma lui umedă de transpirație îi atinse sfîrcurile, un tremur involuntar îi scutură tot trupul. Încercînd să-și stăpînească senzația de greață și de amețală, își pironi privirile pe o pereche de steaguri cu zvastică de lingă masă. Sfîrcul ei era strivit de unghii aspre. Ann închise ochii: simbolul nazist îi rămase în spatele pleoapelor.

Figeac respira sacadat. Îi trase cămașa în sus și își trecu mîna peste chiloții mari, urîți, pe care îi purtau toate fetele de la Madame Bernard.

– Nu simt nimic, spuse el răgușit, dar cine știe?

– *Mademoiselle*, vă rog să vă puneți amîndouă mîinile pe masă și să vă aplecați înainte.

Motivul era cît se poate de clar.

– Nu!

Dintr-o dată, mîna inspectorului Dubret se repezi înainte și o apucă de ceafă ca pe un piseu. Ann se zbatu, dînd din mîini și din picioare, dar inspectorul îi apăsă capul în jos. Își lăsă antebrațul pe ceafa ei, obligînd-o să ridice bărbia. Încetă să se mai zbată ca să poată respira.

Figeac îi zvîrli fusta peste cap. Pantalonii bufanți și chiloții îi fură trași pînă la glezne. Gîfînd din ce în ce mai tare, Figeac îi puse mîinile pe fese și i le depărtă una de alta. Mușchii i se încordară. Simți o durere ascuțită cînd un deget îi pătrunse în anus și începu să se miște înainte și înapoi ca un șobolan care încerca să-și găsească drumul printr-un labirint încîlcit; involuntar intestinele i se contractară. În clipa următoare degetul se retrase. Ann încremeni, așteptîndu-se să fie violată în momentul în care labiile îi fură depărtate. Dar cercetarea se repetă ca și mai înainte, de astă dată cu două degete. Pipăitul devenea tot mai dureros, degetele se mișcau

tot mai frenetic. Brațul inspectorului Dubret tremura, însă presiunea rămînea constantă. Figeac scoase un icnet și degetele pătrunseră mai adînc. Ann scînci ușor. Brusc, degetele se retraseră. Brațul inspectorului Dubret se ridică.

– *Mademoiselle* Blakely, sîntem satisfăcuți de faptul că nu ascunzi nici o armă, spuse el. Îmbracă-te!

Un aer de gheață îi atingea fesele dezgolite. Paralizată de scîrbă și rușine, era incapabilă să se miște.

Niște mîini îi traseră fusta în jos și o așezară în poziție verticală. Îl văzu pe Figeac cum își punea penisul roz și ud la loc, în izmenele lungi. Nu mai văzuse niciodată un penis pînă atunci.

– Acum Figeac o să te conducă la părinții dumitale. Vocea inspectorului Dubret era fermă, însă obrații lui căzuți se înroșiseră.

Tremurînd, își trase chiloții și pantalonii pe ea. Îl urmă pe Figeac pe coridoarele pustii și întunecoase, încercînd să se liniștească. Părinții ei nu trebuiau s-o vadă în halul ăsta. Figeac deschise o ușă și fata simți în nări aerul proaspăt al nopții.

– Du-te acasă, spuse el.

– Sînteți mai porci decît nemții, rosti Ann pe un ton coborît.

– Nu s-a întîmplat nimic, spuse Figeac cu vocea lui răgușită. Ne-am distrat și noi un pic, atîta tot.

7

Bolnavă de îngrijorare pentru soarta părinților ei dispăruți și cu trupul tremurînd încă din cauza „perchezitiei“, Ann se împleticea pe străzile întunecoase. Cînd ajunse la refugiul ei din strada Daguerre 74, scăpă din mînă cheia de la intrare și trebui să pipăie pe jos s-o găsească. Cînd o descoperi în

cele din urmă și o porni în sus, pe scările acoperite cu dale, geamul mat de la ghereta proprietăresei se deschise.

– Slavă Domnului că sunteți teafără! strigă *Madame Jargaux*. *Eh bien*, ce e cu *Madame Dorothy* și *Monsieur* 'Orace?

De-abia în clipa aceea Ann își dădu seama cât de mult sperase să-și găsească părinții acasă, să fie întâmpinată de ei și să-i strângă în brațe. Cu privirile ațintite asupra regulamentului german xerografiat care acoperea ușa portăresei, îi povesti că trebuiau verificate pașapoartele cetățenilor din țările neutre.

– O, slavă Domnului că ești teafără și nevătămată. Vino înăuntru să mîncăm o supă bună. Ann se simți profund mișcată de faptul că bătrîna cea generoasă era gata să-și împartă rația modestă cu ea și alungă o parte din temeri. Înghițind nodul ce i se pusese în gît, zise:

– Mulțumesc, *Madame Jargaux*, dar sunt prea obosită ca să mai mănînc.

Cînd ajunse în apartamentul cufundat în tăcere, dădu frîu liber lacrimilor, apoi se spală cu înlocuitorul cenușiu de săpun pînă cînd carnea i se înroși. Prea deprimată ca să-și mai bată capul cu regulile de camuflaj, se duse pe bîjbuite în sufragerie și se lăsă să cadă pe canapea. *Unde sunt? Unde? Lacrimile țîsniră din nou. De ce nu m-a violat Figeac?* Într-un fel, ar fi fost de preferat ca amîndoi s-o fi violat, și inspectorul Dubret, și Figeac. Astfel ar fi reprezentat ceva mai mult decît „un pic de amuzament“

Se auzi soneria. O năpădi un val de bucurie. *S-au întors. Mulțumescu-ți, ție, Dumnezeule mare, s-au întors!* – își zise ea și se repezi să deschidă ușa, pe care n-o asigurase cu zăvorul.

– Ann, tu ești? întrebă Gilberte din întunericul de dincolo de prag. Au venit părinții tăi?

– Nu... Ann se rezemă de ușorul ușii. Le verifică pașapoartele.

– Și acum? Imediat ce se întoarce tata, o să descopere ce mai pun la cale porcii ăștia. Acuma vino sus, la mine.

– Trebuie să-i aștept aici.

– Pune un bilet pe ușă.

– Nu pot să plec.

– Atunci am să stau și eu cu tine, *d'accord*? După o scurtă tăcere, Gilberte adăugă: Sau poate preferi să fii singură?

– Da...

– Dacă ai nevoie de ceva – sau dacă vrei pur și simplu să mai simți lîngă tine o ființă omenească, vino sus. Indiferent la ce oră.

Ann se întoarce pe canapeaua din sufragerie. Cu trupul zdrobit, cu sufletul sfîșiat și lacrimile mustind sub pleoape, petrecu prima noapte de insomnie din viața ei.

Jacques deschise ușa. De astă dată, Ann ignoră disprețul ce se citea pe chipul servitorului.

– Te rog să-i spui domnișoarei de Permont că astăzi nu merg cu ea la școală.

– Ann? se auzi vocea baronului din coridorul care ducea spre dormitoare.

– Domnule baron? Sunteți acasă? întrebă Ann mirată. Stătuse toată noaptea cu urechile ciulite, așteptîndu-și părinții pe întuneric, și fusese convinsă că auzise fiecare zgomot de pe scară.

– Am sosit cu cîteva clipe înainte de ora stingerii.

Baronul veni în hol cu un prosop înfășurat în jurul gîtului gros. Halatul maro cu broderii aurii lăsa să se vadă o porțiune mică din picioarele lui subțiri, cu păr negru.

– Gilberte mi-a spus ce s-a întîmplat cu părinții tăi. S-a întors vreunul din ei?

Ann clipi și clătină din cap. Baronul o luă de braț.

– Vino în biroul meu.

Fiind amplasat la ultimul etaj, apartamentul acesta avea o cămăruță ciudată acolo unde ar fi trebuit să fie scara. Ann

se așează pe unul din scaunele în stil jacobin înghesuite de o parte și de alta a măsuței aurite stil Ludovic al XIV-lea pe care baronul o folosea ca birou de scris și îi spuse puținul pe care îl știa în legătură cu dispariția părinților săi.

– Inspectorul mi-a spus că vor telefona la Berlin ca să verifice dacă mama este într-adevăr americană.

Ochii mici, vioi exprimau un amestec de îngrijorare și de afecțiune.

– Dar de ce nu dumneata sau tatăl dumitale?

În timpul nopții lungi, își pusesese și ea de nenumărate ori aceeași întrebare.

– Poate că se verifică numai un singur pașaport de familie. Sau poate că nu știu nici ei foarte bine. Sînt niște reglementări noi.

– A, da, altă modificare a jurisprudenței germane.

Baronul strînse cu putere capetele prosopului.

– Ann, am să aflu ce se întîmplă.

Ann, profund recunoscătoare, simți cum o trec fiori de spaimă la gîndul riscurilor pe care și le asuma. Pînă și colaborațiștii cei mai devotați arienilor evitau să facă cercetări în legătură cu persoanele arestate de poliția aflată sub controlul germanilor, iar baronul avea deja o reputație de antinazist. Zîmbetul lui sarcastic îi dovedi că îi citise gîndurile.

– O să-mi cam risc gîtul, dar la ce altceva servește un gîtlej? Părinții dumitale sînt prietenii mei și...

Ușa se deschise. Gilberte pătrunse și ea în cămăruța minusculă. De regulă era îmbrăcată impecabil și întreaga ei ținută exprima stăpînire de sine, însă acum avea jacheta descheiată și părul răvășit.

– Mi-a spus Jacques că ești aici, Ann! strigă ea dintr-o suflare. Dumnezeule mare, simt că înnebunesc! Ce s-a întîmplat?

– Absolut nimic, oftă Ann.

– O să mă ocup de treaba asta, spuse baronul. N-o să întîrziati la școală?

– Tocmai de asta am venit, spuse Ann, ca să-i spun Gilbertei că nu merg.

– Ba o să te duci, rosti scurt baronul.

– Papa are dreptate. Gilberte ocoli scaunul pe care ședea Ann ca să-și pună mâna pe brațul tatălui său.. În această atitudine, afecțiunea dintre cei doi era foarte vizibilă.

– Ce să faci aici? Să înnebunești?

Ann simțea că înnebunește la școală.

Declinările germane și latine, logaritmii, nume, date, toate îi fugeau din minte când îi vedea pe Horace și pe Dorothy umiliți de funcționari josnici ca Dȃbret, sau brutalizați de nemernici în uniformă ca Figeac. În sfârșit, se făcu ora patru. Se năpusti afară din clădirea școlii, lăsînd-o în urmă pe Gilberte. Trecu în fugă pe lîngă loja portăresei și începuse deja să urce scările cînd *Madame Jargaux* scoase capul în urma ei:

– Vești bune! strigă ea. Minunate!

Ann urcă treptele cîte două și sună prelung.

Dorothy deschise ușa.

– De ce trebuie să dai mereu buzna în halul ăsta? întrebă ea. Mi-e imposibil să ajung la ușă mai repede.

Remarca aceea prozaică nu se potrivea cu strălucirea din ochii ei umezi. Lipindu-se strîns de mama ei, Ann trase în nări mirosul de naftalină, prăjeală de bucătărie și transpirație sărată. Mirosuri familiare și liniștitoare.

– Ce s-a întîmplat? Cînd ți-au dat drumul? Unde e tati?

– Pune întrebările pe rînd. Nu pot să-ți răspund în același timp la toate. Am venit acasă pe la ora zece dimineața. Și unde ar putea fi tatăl tău la ora asta dacă nu la spital?

Ochii lui Dorothy rămaseră umezi, însă vocea i se înăspri.

– Iar acum aș vrea să lămurim un lucru, domnișoară. *Madame Jargaux* mi-a spus că te-ai dus de capul tău la comisariat.

Dorothy nu-și împărțasea niciodată necazurile și crizele,

așa după cum nici Ann n-avea să-i dezvăluie ceea ce i se întâmplase la comisariat. Cu toate acestea, reproșul ei deplasat era mai mult decît putea suporta Ann:

– N-o să mă crezi, dar am fost pur și simplu îngrozită!

– *Madame* Jargaux ți-a explicat că era vorba de o formalitate de rutină în legătură cu actele mele de identitate.

– A venit o dubă a poliției și te-a ridicat! Nu vrei să încetezi cu jocul ăsta? De parcă asemenea lucruri s-ar petrece în fiecare zi!

– Ann, înțeleg ce trebuie să fi simțit, dar n-aș vrea să te mai arunci cu capul înainte atunci cînd nu este nevoie.

– Ați fost reținuți amîndoi toată noaptea!

– Tati a vrut să stea cu mine. Dorothy porni spre bucătărie. Iar pînă să stabilească legătura cu ambasada noastră, s-a făcut tîrziu. Inspectorul a fost foarte drăguț. Ne-a lăsat să ne petrecem noaptea la el în birou.

Dorothy deschise un dulap și se întoarse cu spatele spre ea. Ann se uita fix la umerii ei firavi și se întreba dacă nu cumva mama ei îi ascundea adevărul din dorința de a o cruța.

→ V-ați întîlnit cu baronul de Permont?

Dorothy tocmai întinsese mîna după o ceașcă agățată în cuiul ei. În clipa următoare fu cît pe-aci s-o scape, însă o salvă ca prin minune.

– Baronul? De ce ar fi trebuit să ne întîlnim cu el?

– A încercat să afle ce s-a întîmplat cu voi.

– Te-ai dus la baron? Dorothy era atît de înspăimîntată, încît îi vorbea, fără să-și dea seama, în engleză. Dar cum ai putut... cum ai putut să-l deranjezi pentru asta?

– Gilberte i-a spus, era aproape la fel de disperată ca și mine. Dar, mami, m-aș fi dus și pînă la Hitler. Întîmplarea face că vă iubesc foarte mult, pe tine și pe tati.

– Știi, draga mea, și noi te iubim. Dorothy se șterse la ochi și își suflă nasul. Dar trebuie să înțelegi că nu sîntem în măsură să intervenim atunci cînd poliția aplică legea.

De ce nu i s-ar permite cuiva să afle ce s-a întâmplat cu familia sa? se întrebă Ann. Quent Dejong are perfectă dreptate. Parisul nu e un loc potrivit pentru un american.

La cină, Ann spuse:

– Ar trebui să mergem acasă.

Horace aruncă o privire peste masă în direcția soției sale.

– Tocmai asta încercăm și noi să facem, spuse el.

Uimită, Ann lăsă lingura în supa străvezie de cartofi care reprezenta masa lor de seară. Era clar că noaptea petrecută la poliție îi făcuse pe părinții ei să vadă lucrurile în altă lumină și să-și rețină părerile în legătură cu întoarcerea acasă. Ei, care se simțeau pierduți de îndată ce ieșeau din apartament, probabil că tremuraseră de frică toată noaptea la comisariat.

– De fapt, continuă Horace, cred că o să plecăm înainte de a fi obligați să ne reaşezăm.

– Chiar acum? întrebă Ann.

– Mă aşteptam la întrebarea asta, domnișoară Nerăbdare, spuse Dorothy cu un zîmbet forțat, însă plin de dragoste.

Săptămîna următoare, Wehrmachtul luă Odessa, artileria germană bombardă Moscova, un submarin german torpilă „din greșeală“ vasul *Kearny* al marinei militare americane în largul coastelor Islandei, iar la Nantes, cincisprezece ostatici francezi nevinovați au fost împuşcați ca represalii în urma asasinării unui ofițer german.

Horace și Dorothy stăteau pînă noaptea tîrziu și întorceau lucrurile pe toate fețele. Economii lor le ajungeau pentru a-și plăti biletele de drum pînă acasă la clasa a III-a. Dar cum va fi mai sigură traversarea, pe un vas suedez sau argentinian? Cînd și cum o să-l informeze Horace pe dr. Descourset? Ce să facă cu mobila, s-o vîndă? În timp ce

vorbeau și își făureau planuri de viitor, privirile lor rămîneau ațintite în gol, ca și cînd ar fi fost atrase de o lumină strălucitoare, paralizantă.

8

Sirenele o treziră pe Ann în acea noapte de la mijlocul lui noiembrie. Populația era supusă la exerciții de alarmă aeriană de două-trei ori pe săptămîină. Horace bătea deja la ușa ei, grăbit să ajungă cît mai repede jos.

În beciul umed, sugarii plîngeau, copiii mici scînceau și tușeau, vecinii bîrfeau. Familia de Permont nu coborîse. Ca de obicei. Membrii familiei tratau cu un dispreț aristocratic posibilul pericol, precum și *défense passive*, paznicii de la apărarea pasivă. Cei doi servitori își făcură însă apariția și se așezară lîngă crematorul rece. Peste o jumătate de oră sună încetarea alarmei.

Ann dădu la o parte perdeaua neagră de camuflaj și deschise obloanele exact în momentul în care razele soarelui țîșniră printr-un grup de nori. Își întinse brațele în lumina gălbuie și aruncă o privire spre ceasul deșteptător. Se făcuse deja ora douăsprezece fără cinci. La unu treizeci trebuia să se ducă cu Gilberte la Teatrul Odéon din Montparnasse ca să vadă filmul *Pontcarral*, al lui *Jean Delannoy*, un film istoric despre care se șoptea că ar fi fost antigerman.

Se îmbracă în grabă și se duse la bucătărie. Dorothy sedea și privea încruntată cartelele de alimente.

– S-a anunțat o scădere a rației de pîine, spuse ea cu un oftat.

– Atunci o să mîncăm cozonac, zise Ann și o sărută pe

capul cărunt. Mamă, în curînd nu va mai trebui să-ți faci griji cu cupoanele; o să mîncăm numai plăcinte și curcan umplut. Gilberte a coborît?

– Gilberte? Vocea lui Dorothy deveni ușor stridentă, o așteptai?

După noaptea petrecută la comisariatul de poliție, atitudinea lui Horace și a lui Dorothy față de familia de Permout se modificase radical. Relația aceasta, pînă nu demult cea mai mare plăcere a lui Dorothy și o componentă esențială a respectului de sine pentru Horace, devenise oarecum stînjenoasă. Anulară o vizită într-o marți și apoi joia următoare sub pretextul că Horace trebuie să facă ore suplimentare la spital. Nu mai zăboveau deloc după ce se termina masa și se grăbeau să se întoarcă în apartamentul lor. Cînd Ann spunea că se duce să învețe împreună cu Gilberte, Dorothy pretexta că are de făcut tot soiul de treburi casnice. Ann nu găsea altă explicație pentru această bruscă întorsătură de lucruri decît faptul că mîndria lor fusese rănită de tonul subtil de *noblesse oblige* cu care baronul încercase să-i ajute; în pofida legăturilor lui în cercurile înalte, nu reușise să afle decît ceea ce soții Blakey știau deja, că deținătorii de pașapoarte străine erau verificați prin sondaj, pentru a se depista actele false.

– Mergem la cinema în după-amiaza asta! spuse repede Ann. Mă duc s-o anunț că sunt aproape gata!

– Nu pleci nicăieri pînă nu mănînci, spuse Dorothy pe un ton categoric. Ești mult prea slabă.

Ann muie pîinea tare, fără nici un gust, în cafeaua apoasă fără să mai spună nimic. Din ziua cînd părinții ei lipsiseră de acasă, și atitudinea ei se schimbase. Îi iubise întotdeauna pe Horace și pe Dorothy, dar dacă pînă atunci se luptase să scape de grija lor exagerată pentru ea, acum rolurile se inversaseră. Nu se mai simțea obligată să le spulbere autoamăgirile, chiar dacă o aduceau în pragul nebuniei cu tergiversarea plecării.

Într-un fel se bucura că nu luaseră o hotărîre definitivă.

Simțea o strângere de inimă ori de câte ori se gîndea să părăsească într-un moment de cumpănă țara în care se născuse. Cum putea să plece, să se ducă acolo, departe, să mănînce înghețată și biftecuri mustoase, cînd știa că toți cei pe care îi cunoștea de o viață slăbeau și se ofileau din cauza lipsurilor. Cum putea să-și ia rămas bun de la colege, de la profesori, de la vecini, de la *Madame* Jargaux? Cum putea s-o părăsească pe Gilberte care îi cunoștea toate secretele?

Termină de mîncat și alergă sus, la apartamentul familiei de Permout, încercînd să-și ascundă supărarea provocată de Dorothy care pufnea în urma ei. Sună, dar nu răspunse nimeni. Bătu apoi în ușă.

– Nu sunt acasă! spuse Dorothy.

– Imposibil! Gilberte și cu mine am discutat despre film toată săptămîna.

– Există întotdeauna o explicație rațională, debită Dorothy platitudinea ei preferată. Acum vino, te rog, jos.

– Hélène sau Jacques rămîn de fiecare dată acasă! Gura blîndă a Annei se albise, ca și cînd și-ar fi apăsât buzele pe un geam. Mă duc la *Madame* Jargaux; ea o să-mi dea voie să intru în apartament.

– Nu! țipă Dorothy, apoi, recăpătîndu-și controlul, adoptă tonul de mamă autoritară.

– Gilberte a uitat. Pur și simplu au plecat de-acasă.

Dar Ann o luase deja la fugă în jos, pe scări. Năvăli peste *Madame* Jargaux și îi spuse că apartamentul familiei de Permout era gol.

– Imposibil. Portăreasa dădu atît de energic din cap, încît cîteva șuvițe albe îi scăpară din coc. N-au ieșit în dimineața asta. Nici unul din membrii familiei. Și nici sclifosiții ăia doi.

– Hélène sau Jacques răspund întotdeauna cînd sună cineva la ușă. Îmi dați voie să iau cheia și să deschid?

Madame Jargaux își îndreptă trupul firav ca o santinelă aflată la datorie:

– Niciodată n-am dat cheia vreunuia din chiriași din mîină. Niciodată. Văzînd însă chipul disperat al preferatei sale, adăugă: Dar, dacă e așa cum spui și nu e nimeni acolo, este datoria mea să mă duc să verific dacă au închis gazul.

Bătrîna se oprea pe fiecare treaptă ca să-și maseze genunchii artritici, urcînd scara cu o încetineală înnebunitoare. Apoi, în sfîrșit, descuie ușa. Ann scoase o exclamație. Își închipuise că o să găsească apartamentul răvășit. Dar secrétaire-ul vechi și masa cu intarsii se aflau la locul lor, în holul curat. Singurele semne de dezordine pe care le descoperi în timp ce străbătea în grabă încăperile erau paturile nefăcute și patul de companie al lui Jacques, nedesfăcut, ridicat în picioare lîngă soba din bucătărie.

– Nu înțeleg, spuse *Madame Jargaux*. Chiar dacă baronul și familia lui au plecat în timpul alarmei, unde sînt ceilalți doi? Au fost în beci, împreună cu noi toți. Cum se poate ca niște oameni să dispară așa, din senin?

Ann se cutremură. În Paris nu se produceau nici un fel de minuni: toate disparițiile aveau loc cu știrea poliției sau a Gestapoului. Trebuia să afle ce se întîmplase cu familia de Permout. Dar cum? Nu putea fi așa de proastă încît să se ducă din nou la poliție.

Quent Dejong! exclamă ea. Acesta se afla tot timpul pe undeva, într-o anume zonă a creierului ei, însă cînd îi veni ideea, își spuse că era omul ideal, avînd în vedere legătura lui de rudenie cu familia de Permout și relațiile printre nemții suspuși. Oare se mai afla la Paris? Gilberte, amintindu-și de fetișul pe care îl reprezenta intimitatea pentru ea, trăsese cortina peste relațiile cu vărul ei de-al doilea după ce îi dezvăluise întîmplarea cu fata, iar Ann, temîndu-se să nu roșească prea tare, nu mai întrebuse de el. Cum se numea hotelul acela unde locuia împreună cu Larry Porter și ceilalți ziariști ameriani? Hotel Pyrénées? Hotel Pyramide? Da, așa era. Hotel Pyramide din apropiere de Champs-Élysées. O zonă

unde mișunau soldații germani. Dorothy n-o să-i dea niciodată voie să se ducă la Hotel Pyramide. O ajută pe *Madame Jargaux* să coboare scările, apoi se întoarce în apartamentul lor, căutînd în minte un pretext pentru a putea pleca de acasă.

– O să mă duc singură la cinema, o anunță Ann.

– Nu e în firea ta, spuse Dorothy, aruncîndu-i o privire pătrunzătoare, maternă.

– Și de ce nu? Dintr-un motiv oarecare, Gilberte mi-a dat plasă și doar știi că mă dau în vînt după filmele lui Delannoy. Se spune că e cel mai bun regizor.

Ochii căprui ai lui Dorothy se îngustară. Presupunea că fetele își dăduseră întîlnire cu băieții aceia de la Liceul Paul Bert și Ann nu voia să rateze ocazia. Convingerea îi fu confirmată și de grija cu care se îmbrăca fiica sa – își pusese puloverul cel bun, bleu și fusta în carouri, apoi își legase o eșarfă pe deasupra paltonului.

– Te conduc pînă la cinema, îi spuse ea. I-am promis lui tati că o să-i dau o mîină de ajutor.

Fiind o contabilă mult mai bună decît Horace, îl ajutase să descîlcească ghemul noilor reglementări financiare germane. În timpul jurnalului de actualități care prezenta o formație de Messerschmitt-uri ce ataca un convoi britanic, Ann se strecură afară din cinematograful.

Ajungînd în Champs-Élysées, se întoarce și făcu un pas înapoi în metroul supraîncălzit, intimidată de zvastica mare de pe Arcul de Triumf și de sutele de steaguri mai mici, roșu cu negru; pe bulevardul larg nu mai circulau decît mașinile oficiale germane, iar pe trotuare se vedeau șiruri nesfîrșite de uniforme germane.

Hitler proclamase Parisul drept un uriaș parc de distracții pentru trupele lui staționate în toată Europa de Vest. *Soldaten* în permisie se înghesuiau în cabarete, sorbind vin și căscînd ochii la spectacolele cu femei goale, se îmbătau în cafenelele

unde meniul era scris cu cerneală în germană, goleau magazinele și trimiteau acasă fel de fel de cadouri destinate soțiilor sau iubitelor. Înaltul comandament german rechiziționase bordelurile orașului și aplicase o segregatie strictă: fetele elegante din vestitele stabilimente din jurul Pieței Louvois erau rezervate pentru gradele superioare, în timp ce casele mai puțin pretențioase îi serveau pe ofițerii de rang inferior și pe soldații aliniați la cozi zgomotoase în fața instituțiilor respective. Prostituatele, *les putains*, care făceau trotuarul erau accesibile tuturor, fără nici o discriminare.

Un matroz se oprise pe scară, lângă Ann. Nu era cu mult mai înalt decât ea și avea aproximativ aceeași vîrstă. Luîndu-și de pe cap bereta de marinar, îi zîmbi timid, apoi ridică privirile în sus, spre cerul plin de nori.

– Eu speră că nu face ploaie, zise el.

Ann îi spuse și ea într-o germană la fel de rudimentară ca și franceza marinarului că și ea spera că nu va ploua, apoi adăugă:

– Întîlnesc persoană specială.

Făcîndu-se stacojiu la față, tînărul se împiedică de ultima treaptă a scării și porni grăbit spre *Soldatenkino* – cinematograful rezervat în exclusivitate forțelor armate germane.

Ann îl întrebă pe un bătrîn care ronțăia alune unde este Hotel Pyramide. Cu sau fără voie, omul o îndrumă într-o direcție greșită și fata rătăci în sus și în jos pe străzile înguste care alcătuiau o rețea deasă între bulevardele largi ce duceau spre l'Étoile. Trecu pe lângă un hotel prăpădit în fața căruia nemții și tîrfele lor îmbrăcate în haine subțiri tremurau așteptînd să le vină rîndul la cameră, se depărtă grăbită de doi piloți beți din Luftwaffe care strigară vorbe deocheate în urma ei, îl respinse pe un locotenent politicoș, cu aspectul unui om studios. Începuse deja să alerge cînd ajunse în rue de la Boétie și văzu firma din care căzuseră cîteva litere – HOTEL PY-AM-DE.

În holul mic, plin de fum de țigară, se auzeau voci de americani care vorbeau tare. Ann fu surprinsă să constate că tot zgomotul acela era făcut de numai cinci bărbați care ședeau în jurul unei mese mici, pline de sticle, și se certau.

Nici Larry, nici Quent nu se aflau acolo.

Recepționera ridicase ochii de pe lucrul de mână. Sclipirea răutăcioasă din ochii ei o determină pe Ann s-o evite. Se apropie stîngace de masă. Bărbații – să fi fost oare toți ziariști? – o salutară ridicîndu-se puțin, între poziția așezat și stînd în picioare.

– Hei, *bonjour chérie*, helo, *bébé*, spuse un bărbat chel cu o mustață groasă, neagră.

– Îl cunoașteți cumva pe domnul Quentin Dejong? Locuiește aici? întrebă ea în franceză.

– Discută cu un bărbat despre un câine, răspunse cel cu mustața neagră.

Ce mai era și chestia asta cu *un chien*? Pierduse legătura cu filmele și revistele americane și nu mai era la curent cu ultimele expresii argotice? Îngrijorată la gîndul că Quent ar fi putut să fi părăsit Parisul, întrebă:

– Dar ce știți despre domnul Larry Porter?

– Larry? A plecat. Din cîte îl știu eu pe bătrînul Larry, probabil că trage la măsea pe undeva. Stai jos și...

Ann nu mai auzi continuarea: Quent venea alergînd în jos pe scară. Părea și mai voinic decît și-l amintea ea, mai puternic, invincibil. Se simți deja ușurată, de parcă s-ar fi aflat sub efectul unui elixir magic, căci în minte îi și transferase o parte din povara grijilor sale. Quent se opri și ridică surprins capul.

– Ann!

Tot drumul se gîndise cum să-i împrăspăteze memoria dacă o fi uitat de ea.

– Bună, Quent.

– Ce te aduce aici?

– Ori tu, ori Larry, se auzi o voce cu accent sudic. Tînăra doamnă este imparțială, vă caută pe unul din voi doi.

Quent nu dădu atenție cuvintelor, nici rîsului prietenesc, stimulat în mare măsură de băutura. Își luă pardesiul elegant de tweed din cuier și spuse:

– Hai să bem o cafea.

În fața hotelului, un mecanic transforma motorul unei mașini, trecîndu-l pe gazogen, și fixa cilindrul în formă de torpilă în spatele caroseriei. Quent aruncă o privire spre uniforma albastră, și Ann înțelese că nu trebuie să spună nimic important pînă nu ajung destul de departe ca să nu mai poată fi auziți.

Cînd porniră spre Étoile, începu să simtă prezența fizică a lui Quent ca pe o forță de atracție egală cu aceea gravitațională: ca să evite intrarea în orbita lui, păstra distanța, în ciuda trotuarului îngust, lipindu-se aproape de zid și zgîriind geamurile vitrinelor cu mînușa stîngă.

– Nu știu dacă este spion sau nu, dar el sau altcineva își face întotdeauna de lucru pe afară, spuse Quent după ce dădură colțul. Femeia de la recepție ne spionează în mod sigur. Ar trebuie să-i auzi pe băieții de la presă cum inventează fel de fel de reportaje despre noile arme – cea mai recentă este un tun de tip Flash Gordon care dizolvă materia.

– Dumnezeu, nu te-ar amuza să vezi dosarele Gestapoului cu rapoartele ei? întrebă Ann izbucnind în rîs.

– Așa e mai bine, spuse Quent. Cînd am coborît în hol, arătai de parcă auziseși trompeta Judecății de Apoi.

Rîsul îi pieri de pe buze. În fața lor, o servitoare căra o

plasă plină cu morcovi murdari de pământ. Ann așteaptă pînă cînd femeia dispăru într-o clădire cu ferestrele acoperite cu scînduri, apoi șopti:

– Nu știam la cine să apelez. E vorba de familia de Permont...

– Ce s-a întîmplat?

– Apartamentul e gol.

Quent se opri și se uită în jos, spre ea.

– Cum adică, gol?

– Nu e nimeni acolo.

Obrajii îi păliră, dînd la iveală două cicatrice mici, de forma unor semințe, care îi rămăseseră probabil după vărsat de vînt, una lîngă ochiul stîng, cealaltă în apropierea gurii.

– Și servitorii? întrebă el pe un ton egal, dar ferm. Ce s-a întîmplat cu ei?

– Apartamentul e pustiu, oftă Ann. Portăreasa m-a lăsat să intru. Nu se văd nici un fel de urme de luptă. Paturile sunt desfăcute, semn că s-a dormit în ele. Totul este așa de ciudat și de înspăimîntător. *Madame Jargaux* – portăreasa noastră – n-a auzit pe nimeni plecînd.

– Dar ce s-a întîmplat în timpul alarmei de noaptea trecută? S-ar putea ca baronul să fi plecat atunci.

– Baronul, baroana și, poate, Gilberte. N-au coborît în beci. Dar Jacques și Hélène au fost acolo.

Simți o picătură de ploaie pe obraz.

– Și acum toți cinci au dispărut.

Quent își îndesă mîinile în buzunare. Poate că era dezorientat, supărat, mîhnit, cert e că Ann se sperie văzîndu-i expresia întipărită pe față. Apoi chipul îi deveni impasibil, ca și cînd ar fi suferit o transmutație mentală. Arăta inaccessibil – și insuportabil de singur.

– A început să picure, remarcă el.

Porniră mai departe și pantofii lor lăsau urme uscate pe

pavaj, pînă cînd acesta fu în întregime acoperit de apă. Într-un tîrziu, Quent spuse:

- De regulă, nu ridică familii întregi dacă nu sunt evrei.
- Și dacă au fost arestați, ce facem?
- Să sperăm că nu sînt la închisoare.
- Presupunînd că așa stau lucrurile, poți face ceva ca să-i scoți?

– Cum? întrebă el pe un ton neutru. Pe cauțiune?

Ann simți cum îi năvălește sîngele în obraji.

– Nu sunt tîmpită. Dar lucrezi cu germani suspuși.

– Bancheri, preciză el. Țștia sînt la fel în lumea întregă.

O specie de oameni foarte precauți.

Nici unul din ei nu mai rosti nici o vorbă pînă trecură de strada pustie, spălată de ploaie, unde îi făcuseră complimente cei doi piloți din Luftwaffe. Într-un tîrziu, Quent spuse încet:

– Am să aflu ce s-a întîmplat cu ei.

– Credeam că bancherii sînt o specie de oameni foarte precauți.

– O să ne ajute generalul von Hocherer.

– Von Hocherer? Nu știi că el e ticălosul care le-a rechiziționat casa?

– A fost rechiziționată de alții pentru el. Cert este că von Hocherer îl respectă pe André.

– I-a dat voie să ia niște mobilă din pivniță. Asta nu e o dovadă de prietenie.

– În anii '20 au făcut parte amîndoi dintr-un comitet însărcinat cu diminuarea despăgubirilor de război pe care le cerea Franța Germaniei.

– Au lucrat împreună? Ann nu-și putea ascunde uimirea. Vălul de taină pe care Gilberte îl ridicase în jurul ei și al familiei sale devenea tot mai gros. Quent încuviință din cap.

– Nu mai e nevoie să-ți spun la ce rezultate a ajuns

comitetul. Economia Germaniei era distrusă și toți ticăloșii își dădeau arama pe față. Însă Hocherer este un aristocrat prusac care trăiește în conformitate cu codul lui de onoare.

– Nu așa procedează toți naziștii? *Oare de ce face acum pe deșteapta?* Răspunsul era clar: ca să-i plătească lui Quent replica aceea calmă referitoare la cauțiune.

– Ann, nu ți-a trecut prin minte că familia de Permont ar fi putut să se strecoare peste graniță ca să ajungă în teritoriile neocupate? Poate că în momentul de față încearcă să treacă în Spania sau în Elveția. Dacă m-aș adresa unuia din oamenii cu care fac afaceri, acesta va telefona imediat la Berlin și Berlinul va lua legătura cu Vichy-ul.

Guvernul de la Vichy din teritoriile neocupate se supunea orbește Berlinului. Dar să fi fugit oare familia de Permont? Ann o auzea parcă aievea pe Gilberte, rostind sfidătoare: *Cei din familia de Permont nu fug.*

– Sînt aici, Quent.

– Poate că au fost siliți să plece. Fața i se aspri brusc. *Se simte vinovat*, își zise ea.

– Crezi că generalul o să te ajute? Întrebă ea încet.

– Dacă veștile sînt proaste, n-o să poată face mare lucru. Cînd este vorba de ceea ce numesc ei Securitatea Internă a teritoriilor ocupate, Gestapoul trece înaintea armatei.

Quent grăbi pasul și schimbă brusc subiectul.

– Aici, pe aproape, este o patiserie care și-a păstrat specificul de dinainte de război.

– Am spus că mă duc la cinema. Trebuie să mă întorc acasă.

– Rezidentului care mă spionează o să i se pară ciudat că mă întorc direct la hotel.

– Ai dreptate. Apoi, mirîndu-se singură de vorbele sale: N-am vrut să mă port așa de copilărește mai înainte.

– Amîndoi sîntem triști, așa că nu ne rămîne decît să declarăm armistițiu.

Cînd ajunseră în Champs-Élysées, Quent o luă la stînga. Bărbații, încercînd să profite cît mai mult de permisia lor din acele zile urîte de noiembrie, admirau vitrinele sau își făceau fotografii unul altuia sub copertinele de pe care picura apa. Uniformele n-o mai intimidau pe Ann. Quent era mai mare și mai puternic decît orice neamț.

– Aici este, spuse el.

Patiseria se afla în colțul unei străzi. Pe terasa împrejmută cu geamuri înalte se vedea o mulțime de lume. Clientela feminină, tînără și foarte șic, se întreținea cu bărbați mai vîrstnici, care erau fie civili în costume impecabil croite, fie ofițeri superiori. Un trio de coarde interpreta *Chanson d'amour*, dar melodia nu se mai auzea aproape deloc din cauza vocilor care vorbeau în germană și în franceză.

Lăsară la garderobă paltoanele ude. Fără să ia în seamă mulțimea care aștepta la rînd să găsească o masă, Quent ridică mîna. Un omuleț pipiriu cu fața de vulpe îi salută adresîndu-i-se pe nume, apoi îi conduse printre șirurile de măsuțe rotunde.

Grupurile din apropiere erau prea absobite în propria conversație ca să mai asculte și ceea ce își spuneau alții, însă Ann consideră că e mai prudent să nu discute despre familia de Permont. Se trezi că îl tachinează pe Quent și glumește, încercînd să-i descrețească fruntea. Quent nu zîmbea ușor, dar atunci cînd o făcea, aerul lui autoritar se estompa, el însuși părea mai tînăr și Ann se amăgea cu gîndul că bărbatul acesta admis în intimitatea celor mai strălucitoare femei din lume se simțea bine în compania ei. Zîmbețul îi descoperea dinții regulați, sclipitor de albi.

Chelnerul le luă comanda. Tarta cu căpșuni era preparată cu smîntînă și cu ouă adevărate și trebui să facă un imens efort de voință ca să n-o înfulece dintr-o singură înghițitură.

– Ai un pulover și o bluză foarte drăguțe, spuse el.

Se referea la gulerul pe care Ann îl descususe de la rochia ei veche de petreceri și îl fixase la baza gâtului puloverului ei albastru.

– O, zdreanța asta? spuse ea.

– Culoarea ți se potrivește foarte bine.

– Eu l-am făcut.

– Cu asta te ocupi în timpul liber? Coși și tricotezi?

– Dumnezeuule, pare o viață foarte domestică?

– Ești chiar așa de domestică?

– Ar trebui să auzi părerea mamei în privința asta.

– Așadar, nu ești domestică.

– Ceea ce mi-ar plăcea cu adevărat să fac ar fi design vestimentar; revăzînd în minte schițele din jocul lor de-a designul, Ann oftă.

– Ce-ai pățit?

– Cea cu adevărat talentată este Gilberte.

Chipul lui luă din nou o expresie dură, și Ann avu senzația că băiatul se îndepărtează de ea. Era oare la fel cu Gilberte? Dorea să se refugieze împreună cu familia sa într-un turn de fildeș, departe de invazia plebei?

Amîndoi comandaseră ceai, care, aici, nu era infuzia obișnuită de ierburi. Sorbind din lichidul aromat, Ann spuse:

– Uitasem ce înseamnă să bei un ceai adevărat.

– Aici e o clientelă foarte exigentă.

– Dar ai găsit imediat o masă, continuă ea să-l tachineze.

– Îl cunosc pe proprietar de multă vreme.

– Ai cumva în pod un portret care îmbătrînește în locul tău? *

– Bunica obișnuia să mă aducă aici. Avea o casă la Neuilly.

* Aluzie la romanul *Portretul lui Dorian Gray*, de O. Wilde, în care eroul principal rămîne veșnic tînăr, îmbătrînește portretul în schimbul acestuia, păstrat în pod.

– Și câți ani aveai când ai început să vii aici?

– Atît cît să-mi pot aminti.

– Un an, doi?

– Era o mare bucurie să pot scăpa de Nanny Greves, asta e tot ce pot să-ți spun.

– Nanny Greves – sună ca un roman de Galsworthy.

– Te-ai prins!

– Care era prăjitura ta preferată pe atunci?

– Întotdeauna comandam același lucru – *tarte tatin*, pentru că zahărul caramelizat de deasupra merelor era așa de tare, încît chelnerul trebuia să apese din răsputeri pe mînerul cuțitului.

– Ești într-adevăr unul dintre cei mai vechi clienți. Dar probabil că tu poți obține oriunde o masă.

– Ann?

– Da.

– Să nu mai spui niciodată așa ceva.

– Am vrut să-ți fac un compliment.

– Mai degrabă să mă judeci.

Ann încercă să riposteze, însă, după aceea, dîndu-și seama că el avea dreptate, roși și privi în jos, la ceașca sa. Quent se aplecă peste masă și îi atinse degetul mic cu degetul lui. Vocile din jur și rumoarea fură acoperite de zvîcnetul sîngelui pe care îl simțea în timpane și avu o senzație ciudată, ca și cînd ar fi mers cu bicicleta la vale, pe o pantă foarte abruptă; ușoara spaimă pe care o resimțea nu făcea decît să-i intensifice emoția. Încercă să-și spună că reacția ei era cu totul disproporționată în raport cu o ușoară atingere a degetului mic. Dar niciodată în viața ei nu se simțise atît de vulnerabilă în fața altei ființe umane, nici chiar atunci cînd fusese imobilizată cu capul pe masa din comisariat. Amintindu-și scena, fu scuturată de un fior

– Trebuie să mă duc acasă, spuse ea, și vocea îi sună mai nepoliticos decît ar fi dorit.

Quent se ridică în picioare. Nu ceru să i se facă plata și chelnerul nu se repezi după ei. Omulețul cu față de vulpe o ajută să-și pună paltonul ud, ponosit și le spuse la revedere plin de efuziune, în timp ce Ann își îndesa eșarfa udă în buzunar.

La intrarea în stația de metrou George V scormoni prin buzunar după centime – era lipsă de monede și nu puteai să cumperi bilet fără bani potriviți.

– Am să-ți dau de veste imediat ce aflu ceva, spuse el.

– Mulțumesc.

– Eu îți mulțumesc, Ann. Îți sînt recunoscător că mi-ai spus imediat.

– Aăăă.. te rog să nu vii la noi. Părinții mei și-ar ieși din minți dacă ar afla că am... că, în sfîrșit, înțelegi tu. Că am pornit în căutarea persoanelor dispărute.

– Am să inventez un pretext oarecare ca să pot lua legătura cu tine.

– Ai mei sînt tot timpul îngrijorați, așa e firea lor, adăugă ea, simțindu-se obligată să-și apere părinții.

– S-au hotărît să plece acasă?

– Da, cît de curînd. Ridică privirile spre un afiș lipit pe peretele placat cu faianță albă – un soldat englez care înfigea baioneta într-o femeie simbolizînd Franța.

– Încă nu s-au decis în privința celui mai sigur vas.

– Ce-ai zice de un avion Pan Am?

– Să mergem cu avionul? Nu zburase niciodată cu avionul, nici ea, nici părinții ei, și nici vreuna din cunoștințele sale. Avionul decola de două ori pe săptămîină de la Lisabona spre New York, via Azore. Biletele costau enorm și auzise că rezervările se făceau cu un an înainte.

– Sînt aproape sigur că pot face rost de bilete, spuse Quent.

– E foarte drăguț din partea ta.

– Ann, e timpul să părăsești Europa. Chiar au de gând să plece, sau cochetează doar cu ideea?

Stînjenită, fata murmură:

– Îți mulțumesc pentru ofertă. Apoi fugi în jos, pe scările metroului.

Metroul era foarte aglomerat. Un sergent din Luftwaffe rotund la față îi oferi locul, dar ea clătină din cap în semn de refuz. Se sprijini de o bară și privi în gol, la tunelurile cufundate în întuneric. Plecase în căutarea unui ajutor pentru familia de Permout. Și ce făcuse? Își petrecuse cea mai mare parte a timpului flirtînd cu un bărbat care o interesa pe Gilberte, prietena ei cea mai bună. Și ce flirt lipsit de sens! Quent Dejong venea dintr-o lume în care existau doici, case la Neuilly, stele de cinema, o lume neatinsă de război.

Însă trupul ei nedisciplinat continua să simtă senzația de dulce ameteală pe care i-o provocase atingerea degetului mic al lui Quent.

10

Trecură două săptămîni încheiate. Ann nu-și putea stăpîni pornirea de a alerga de două-trei ori pînă sus, să vadă dacă nu cumva se întorsese cineva acasă. Nu-și putea reprima nici resentimentul tot mai puternic împotriva lui Quent Dejong. În acea după-amiază ploioasă de sîmbătă îl considerase sinceritatea întruchipată. Pe măsură ce trecea timpul, îl suspecta din ce în ce mai mult că nu făcuse nimic. De regulă, sentimentele ei față de ceilalți oameni rămîneau constante – era loială prin excelență – dar acum încrederea pe care o avusese în el începuse s-o doară atît de tare, încît îi venea să urle. Cea mai plauzibilă explicație pe care și-o putea imagina era că pe moment fusese impresionat de relatarea ei,

dar mai tîrziu își dăduse seama că se afla la Paris ca să se ocupe de afacerile băncii al cărei nume îl purta, nicidecum să facă cercetări pentru a se interesa de soarta unor rude depărtate care de bună seamă intraseră în conflict cu autoritățile germane...

Mai exista și o altă alternativă: s-ar putea să fi descoperit adevărul, fericit sau nefericit, și să fi uitat să i-l transmită.

Părinții ei purtau aceleași discuții interminabile și i-o retezau scurt ori de cîte ori încerca să aducă vorba despre familia de Permout. Presa continua să trîmbezeze victoriile Axei. Vremea era la fel de posomorîtă.

Cînd își desfăcu umbrela pe scara udă de granit de la „Madame Bernard“, Ann se auzi strigată în șoaptă. Fata tresări, căci devenise foarte sensibilă din cauza valului de speculații legate de absența prelungită a Gilbertei – potrivit celor mai insidioase, părinții aristocrați ai Gilbertei ascuseseră rușinea fiicei lor la țară – iar protestele furioase ale Annei nu făceau decît să confirme părerea că Gilberte era, probabil, *enceinte*.

Mușcîndu-și buza de jos ca să-și stăpînească furia, Ann se îndepărtă grăbită de școală și o luă pe Rue de la Grande Chaumière, traversînd Bulevardul Montparnasse. Cînd ajunse la hățișul încîlcit de străduțe care era drumul favorit spre școală al ei și al Gilbertei, supărarea îi dispăru și se cufundă din nou într-un noian de gînduri.

– Ann! strigă în urma ei o voce cu accent american. Așteaptă, fetițo!

Larry Porter îi făcea semn cu mîna și ocolea o baltă de noroi care se formase acolo unde lipseau pietrele de pavaj. Avea gulerul de la manta ridicat și ploaia îi înnegrise umerii. Se apropie grăbit de ea.

– Ce faci, te antrenezi pentru vreo cursă de marș? o întrebă el în engleza britanică.

– Așadar, ai și manta! remarcă ea.

– Numai cînd e o vreme ca asta, răspunse el rîzînd. Se

întinse să-i ia umbrela, apoi luă și ghiozdanul din mîna fetei. Pe aici se obișnuiește ca băieții să le ducă fetelor cărțile de școală?

– Nu e un obicei prea încetățenit, chiar deloc, spuse ea.

La Van Nuys este?

– Ce memorie ai! spuse el rîzînd din nou.

– De ce te ții după mine?

– Să te ții după fetele frumoase este un obicei profund înrădăcinat la Van Nuys, spuse el zîmbind. Sînt mesagerul unui prieten comun.

– Gilberte? exclamă ea emoționată.

– Quent Dejong. Mi-a spus să-ți transmit că ar fi vrut să vină chiar el, însă a trebuit să se ducă în zona Vichy cu niște probleme urgente care, cel puțin așa presupun, nu puteau fi rezolvate decît de finanțistii din eşaloanele superioare.

De ce ar trebui un bărbat bogat și important să-și irosească timpul ca să vină să-mi spună mie ceva personal? își zise Ann. Și ce alee posomorîtă străbăteau acum! Case cu ferestre sparte și vopsea scorojită pe uși și pe obloane, unele din ele atîrnînd cu balamalele rupte.

– Am impresia că nu prea te interesează mesajul secret, remarcă Larry

– Ba da, spune-mi.

– A zis: „Generalul crede că are un fir“

– Asta-i tot?

– Asta-i tot. „Generalul crede că are un fir“

– Ești sigur că n-a mai spus nimic altceva?

– Nimic. Și Quent m-a pus să-l repet de cinci ori. Are vreo logică?

Ann încuviință din cap. Asta însemna că, după ce ea fusese în vizită la Hotel Pyramide, Quent Dejong îi telefonase generalului von Hocherer în legătură cu absența familiei Permont. Și asta e tot ceea ce făcuse. N-ar fi fost cazul să se întrebuițeze ceva mai mult?

– Nu mă deranjează să recunosc că mintea mea proastă

nu descoperă nici o logică, spuse Larry ciocnindu-și capul cu degetul. Mi-a mai spus să fac în așa fel încât să nu mă vadă nimeni stînd de vorbă cu tine. Iată care au fost exact cuvintele lui: „Larry, îți rup gîtul dacă te duci cumva la ea acasă sau prin apropierea școlii ei.“ Așa că, iată-mă alergînd după tine ca un cîine de vînătoare bine dresat.

– Mulțumesc, spuse Ann.

– N-ai putea să pui ceva mai mult entuziasm în această recunoștință?

– Apreciez foarte mult gestul tău.

– Buuun, spuse el. Mă bucur. Dîndu-i înapoi ghiozdanul și umbrela se aplecă spre ea și, înainte ca Ann să poată ghici ce intenții avea, o sărută pe obraz. Pentru o clipă, îi atinse pielea cu limba lui caldă.

Ann se îndepărtă repede, iritată de dorința arzătoare pe care o simțea ca cel care a sărutat-o să fi fost Quent Dejong.

Mai tîrziu, după ce își pusese haine uscate și se băgase sub o cuvertură, încercă să citească lecția la literatură pentru ziua următoare, un eseu al lui Montaigne. *L'utilité du vivre n'est pas en l'espace, elle est en l'usage...* Valoarea vieții constă nu în lungimea ei, ci în felul în care o trăim. Poate că era o filosofie satisfăcătoare pe vremea lui Montaigne, dar în Parisul acelor zile, cînd exista posibilitatea ca prietena ei cea mai bună să nu mai fie în viață, o asemenea reflecție nu-i aducea nici o ușurare.

Punîndu-și capul pe pernă, oftă din greu: *Gilberte, unde ești?*

GILBERTE

Închisoarea La Santé, 1941

11

Gilberte zăcea pe patul de sus, cu un deget îndoit sub nări, încercînd să nu inspire duhorile care veneau de jos.

„De ce mă aflu aici? se gîndea ea. Ce o să se întîmple cu mine? Unde sînt Papa și Maman? Oare i-au închis și pe ei în văgăuna asta? Cînd o să mi se spună de ce am fost adusă aici? Oare părinții mei mai sînt în viață?“

Nu existau nici un fel de răspunsuri. Singura certitudine o constituia faptul că se afla de cincisprezece zile în interiorul închisorii Santé. În copilărie, guvernanta îi arătase închisoarea în timp ce șoferul îi conducea pe Bulevardul Arago, iar Gilberte, care pe atunci citea cu pasiune *Contele de Monte Cristo*, se înfiorase la gîndul pereților de piatră, groși și înalți de zece metri. Înaintea izbucnirii războiului, la Santé erau încarcerați cam șase sute de oameni, însă după instituirea regimului de Ocupație, numărul deținuților crescuse considerabil, ajungînd acum la aproape două mii opt sute. Gilberte, împreună cu alte șapte femei, erau înghesuite într-o celulă proiectată pentru două persoane. (În timpul nopții, în conformitate cu regulamentul închisorii, perechile culcate pe

o parte se roteau astfel încît pe fiecare din cele trei paturi suprapuse să încapă cîte două, în timp ce perechea a patra se culca direct pe cimentul înghețat.) Cu excepția Berthei, prostituata cu șolduri late, toate femeile erau între două vârste și aparțineau clasei de mijloc. Toate reușiseră cumva să încalce una din nenumăratele legi și regulamente germane care se înmulțeau fără încetare. În clipa de față, cele două vînzătoare se dădeau de ceasul morții, încercînd să se convingă una pe alta:

– N-am vîndut nici măcar o păstaie de mazăre uscată fără cupon.

– Nici eu, *Madame, moi non plus*, nici măcar un șiret de ghetete pe sub tejghea.

– Și n-am luat nici o centimă în plus.

Gilberte oftă. Aceste litanii nesfirșite în legătură cu nevinovăția lor o călcau pe nervi. „Unde sînt părinții mei?“ În noaptea aceea de vineri cînd se trezise la șuierul prelung al sirenei de alarmă, tatăl ei îi strigase de pe coridor:

– Nu e nevoie să cobori, Gilberte.

În pofida amenzilor severe aplicate celor care nu se refugiau în adăposturi în timpul bombardamentelor, familia baronului evita întotdeauna să coboare în subsol.

Gilberte se încolăcise mai bine în patul cald, gîndindu-se la filmul cu Delanoy pe care avea să-l vadă în după-amiaza următoare, împreună cu Ann. Depusese multă muncă de lămurire cu Ann ca s-o convingă să renunțe la cei doi băieți insipizi de la Liceul Paul Bert. Charles, băiatul cu care „era în vorbă“ Gilberte, încerca întotdeauna s-o pipăie—ca cei mai mulți dintre reprezentanții sexului masculin, considera și el că Gilberte este un miraj pe care trebuia să-l pipăie ca să se asigure că există în realitate. Gîndurile Gilbertei mai rătăciră o vreme înainte ca fata să ațipească.

Dormea profund cînd ușa începu să se zgîlție sub bătaia unui pumn puternic. Un SS-ist își băgă capul tuns scurt înăuntru și urlă la ea să se îmbrace.

– *Macht schnell!* Repede!

Gilberte auzea și alte comenzi lătrate în germană, apoi vocea subțire și malițioasă a mamei, urmată de tonurile joase, disprețuitoare din vocea tatălui său.

Gilberte, care era ferm convinsă că tatăl ei făcea parte din rețeaua Rezistenței, nu putea să-și stăpânească tremurul degetelor. Se încurca în nasturii de la lenjerie și i se păru că trecuse o veșnicie pînă cînd reuși să-și închidă toate capsele. Își trase la repezeală pe ea rochia de uniformă, pentru simplul motiv că era la îndemînă, atîrnată de ușa dulapului ca să se aerisească. Cînd apăru, în sfîrșit, în casă nu mai rămăsese decît SS-istul cu păr scurt, aproape ras în cap. Acesta o zori să coboare scara, apoi o îmbrînci într-o dubă a poliției. Era singură în întuneric.

Salteaua subțire, murdară se clătină cînd *Mademoiselle* Lesdain, modista cea grasă, se ridică pe pat. Gilberte se trase puțin. Vorbea foarte rar cu celelalte femei, și simpla lor prezență fizică o percepea ca pe un afront personal.

La rîndul lor, femeile își manifestaseră deschis antipatia față de ea, poreclind-o „*la dauphine*“ Dar Gilberte era obișnuită cu disprețul semenilor săi. De cînd se știa, oamenii din jur o arătaseră cu degetul mai mult sau mai puțin fâțiș.

Părinții ei nu erau căsătoriți.

Căsniciile fiecăruia dintre ei, aranjate de familie, eșuaseră de mult, dar continuau să fie legale. Soția habotnică și lipsită de simțul umorului a tatălui ei refuzase să discute problema divorțului: Îngropată în casa ei mare și urîtă din secolul al XIX-lea, situată la nord de Caen, probabil că își zdrelise genunchii rugîndu-se pentru o victorie cît mai rapidă a nemților și pentru mîntuirea sufletului soțului ei. Soțul lui Vivi, Roman Cagny, antropolog amator care își petrecea cea mai mare parte a vieții în expediții în locuri îndepărtate cum ar fi Torajaland și Insulele Celebes, semnase un contract de

căsătorie foarte ferm, care nu putea fi nicicum anulat. (Tatăl lui, care făcuse avere din comercializarea chiuvetelor și a bideurilor de porțelan, fusese de acord cu aceste clauze contractuale, pentru a-i putea asigura mariajul cu o femeie de viță nobilă – deși sărăcită între timp – descendentă a investiților Mascaret.) În mod cu totul ciudat, în momentul în care Vivi a părăsit conacul somptuos din Saint-Cloud al familiei Cagny, pentru a trăi pe față cu André, în casa înaltă și grațioasă de pe Boulevard Suchet, soții abandonati nu au manifestat nici un fel de regrete, căci statutul marital nu i se potrivea nici lui Romain Cagny, nici Hortensei de Permont. Cu toate acestea, prietenii lor, în pofida infidelităților de tot felul sub semnul cărora se desfășurau propriile căsătorii, au considerat că menținerea statutului de persoane aparținând înaltei societăți presupunea stricta respectare a convențiilor, drept care au început să-i ocolească.

André și Vivi au sfidat ostracizarea, însă Gilberte a avut de suferit din această cauză. În amintirile sale din fragedă copilărie îi auzea pe servitori șoptind între ei:

– *La p'tite bâtarde*, mica bastardă.

Așa cum se întâmplă adesea cu copiii, acceptase ideea că se făcuse vinovată de o crimă misterioasă. Rușinea îi era atît de adînc înrădăcinată în suflet, încît nu pușese niciodată întrebări în legătură cu pedeapsa ei – nu primea invitații la nici un fel de petreceri, de ziua nașterii altor copii, nu se ducea în vizită și nici copiii ceilalți nu veneau la ea să se joace cu mormanele ei de păpuși. Spre sfirșitul după-amiezei, guvernanta o îmbrăca într-una din rochiile ei cumiți, îi peria părul negru și o ducea jos, în salonul cu pereți aurii și mobilă modernă. De regulă, veneau și musafiri, însă baroana, așa cum obișnuia acum să-și spună Vivi – nu ca să se justifice, ci pentru că în felul acesta își simplifică viața, era întotdeauna cea mai frumoasă doamnă. Gilbertei îi plăcea enorm s-o privească pe mama sa.

Însă tatăl ei era cel care îi umplea întregul univers. Avea un miros aparte – o combinație între mireasma de cămăși curate, coniac, tutun de pipă și transpirație sărată. Explora împreună cu Gilberte ținuturile de la țară, în mașina sa cu două locuri, în formă de glonte. Mergeau să călărească în apropiere, în Bois de Boulogne, el pe armăsarul Bucephalus, ea pe poneiul Frou-Frou. În august, lună pe care o petreceau întotdeauna la castelul dărăpănat al familiei Permout din Ile de France, înota împreună cu ea în iaz – și pentru tot restul vieții Gilberte avea să considere că un bărbat este efeminat dacă nu are trupul suficient de păros. Ca și când ar fi vrut să-i ofere o compensație pentru contextul în care se născuse, baronul îi povestea toate miturile și legendele familiei Permout. Strămoșul favorit al Gilbertei era Guy de Permout, a cărui întoarcere din Cruciadă fusese imortalizată de truverul medieval Godefroy d'Angers. Tremura de emoție ori de câte ori tatăl ei ajungea la punctul culminant al poveștii, când baronul Guy descoperea că verișorul lui cel rău, Arnaud, îi luase moșia și o alungase pe soția lui Guy, care murise, precum și pe fiul acesteia.

– În loc să-l ucidă pe Arnaud, spunea tatăl ei, Guy l-a răsplătit în felul lui: l-a împins pe acel vierme în nămolul unde îi era locul și a avut grijă ca el și familia lui să rămână de-a pururi în acel noroi.

Pentru Gilberte, pedepsirea peste generații depășea tot ceea ce scria în Biblie. Prima ei guvernanta, *Mademoiselle Gottshalk*, rîdea câteodată în momente nepotrivite și respirația îi mirosea a violete. Într-o noapte, Gilberte se trezise auzind niște sforăituri puternice. Guvernanta zăcea prăbușită peste masa ei de lucru, cu părul de culoarea morcovului împrăștiat peste față și cu o sticlă de Armagnac în fața ei. Când Gilberte o trăsese de braț ca să se trezească, guvernanta alunecase și căzuse pe o parte, ca păpușa Olympe, cea mare cît un stat de om din *Povestirile lui Hoffmann*. Gilberte alergase

însămîntată pe coridorul cufundat în întuneric spre camera părinților săi.

În jurul ușii de la camera tatălui ei se vedea o geană de lumină. Fericită că îl găsisese acasă, fetița răsucise clanța de alamă.

Maman, în pielea goală, țopăia în sus și în jos peste Papa, ca și cînd ar fi mers la trap pe un ponei. El o mîngîia și o bătea ușor cu palma pe spate, apoi amîndoi începură să galopeze din ce în ce mai repede, gîfîind și scoțînd gemete scurte. Gilberte privea prin ușa abia crăpată, conștientă de faptul că n-ar fi trebuit să se uite, dar incapabilă să se clinească din loc. Era stăpînită de o emoție pe care, peste ani de zile, avea s-o identifice cu aceea a dragostei înșelate.

Trăia într-o izolare aproape totală față de ambele ramuri ale familiei, singura excepție constituind-o Mathilde Dejong, mătușa tatălui său, o septuagenară energică și autoritară, zbîrcită și cu părul vopsit într-un negru strălucitor. Văduva unui american, *tante* Mathilde călătorea tot timpul, de la un capăt la altul al Atlanticului. Ori de cîte ori venea cu nepotul ei, îl aducea și pe el în vizită. Quent era cu șase ani mai mare decît Gilberte și o trata cu o amabilitate absentă, permițîndu-i să se țină după el. Împărtășea și el admirația fără rezerve a Gilbertei față de tatăl ei. Cînd ajunsese la pubertate, Gilberte remarcase că vărul ei de-al doilea era excepțional de chipeș. Reputația tatălui său în materie de femei ajunsese și pînă la urechile ei, făcîndu-l să pară și mai incitant, apoi urmase scandalul acela cu fata rămasă însărcinată, despre care Gilberte nu știa decît cîteva amănunte picante.

În afara vizitelor rare ale lui Quent, viața Gilbertei se derula monoton, fără contacte cu alți tineri. Primele zile pe care le petrecuse la „Madame Bernard“ fuseseră un adevărat chin pentru ea. Faptul că toate colegele ei de clasă făceau parte din categoria de mijloc era o consolare – nu însă și atunci cînd începeau cu toatele să amușine în jurul ei ca niște

cîini. Atunci Ann Blakely, americanca cu ochi mari, căprui, care locuia la etajul de dedesubt, îi propusese să meargă împreună la școală. Gilberte își ascunsese bucuria în spatele unei expresii arogante, curînd însă, firea deschisă a Annei, căldura și admirația ei sinceră o smulseseră pe Gilberte din atitudinea sa de permanentă defensivă. Deși prietena ei își dovedise în repetate rînduri simpatia, loialitatea și incapacitatea de a-și trăda prietenii, Gilberte nu putuse să-i împărtășească secretul său rușinos. Din acest motiv, trăsese o perdea de mister în jurul părinților ei și al vieții pe care o duseseră mai înainte.

Se auzi metalul scrîșnind în încuietorea celulei.

Gilberte refuză să se supună dorinței de a privi într-acolo. Însă celelalte femei tăcură brusc și se întoarseră înspăimîntate spre ușă. La închisoarea Santé totul se desfășura după program. În urmă cu două ore mîncaseră mocirla maronie care ținea loc de masă de prînz. Pînă seara n-avea să mai vină nimeni. Fix la ora șapte, apărea individul cu față de idiot care golea hîrdăul.

Ușa se deschise scîrțîind.

– Păi dacă n-o fi străinul înalt de verde pe care l-am văzut eu în cărți, să nu-mi spui pe nume, zise Berthe, prostituata obraznică, întinzînd pe pat niște cărți de joc cu colțurile rupte din care citea viitorul oricui dorea s-o asculte.

– Care dintre voi este Gilberte de Permont? lătră un bărbat în germană.

Gilberte își rezemă nepăsătoare capul în cot. Un soldat SS de statură foarte mică, aproape pitic, stătea în cadrul ușii. Deși închisoarea Santé era sub administrație mixtă, germană și franceză, pînă acum Gilberte nu văzuse decît gardieni francezi. Uniforma neagră și însemnele cu capul de mort îi jucau pe dinaintea ochilor cînd întrebă în germană:

– Mi-ați pronunțat numele?

– Căpitanul Knecht vrea să stea de vorbă cu dumneata.

– Knecht? Knecht? Nu cunosc nici un căpitan Knecht.

O, bine, spune-i că vin imediat. Gilberte coborî fără grabă de pe pat. Trebuie să mă spăl pe față și să mă pieptăn.

– Nu! Acum!

Piticul intră în celulă, iar femeile își traseră repede picioarele pentru ca acesta s-o poată îmbrînci pe Gilberte în coridor.

12

Deși Gilberte știa că închisoarea Santé are o formă trapezoidală și se întinde în spațiul cuprins între mai multe intersecții, nu cunoștea configurația închisorii, în afara drumului spre curtea interioară, pavată cu piatră, în care ea și alte cincizeci de femei mergeau zilnic câte o jumătate de oră, sub supravegherea oamenilor cu puștile încărcate.

Piticul o conducea în direcție inversă. Când trecură pe lângă o scară îngustă care cobora la subsol, Gilberte auzi un urlet prelung, sinistru. Pielea i se făcuse ca de găină când ajunseră în fața unei uși de fier, păzită de doi soldați SS. Deși nu știa foarte bine germana, Gilberte înțelese glumele lor deocheate despre piticii care fac treaba bine. Pășiră în porțiunea aflată în stăpînirea Gestapoului și Gilberte se trezi într-un coridor puternic luminat, plin de *Blitzmädchen*, femei din serviciile auxiliare germane, îmbrăcate în uniforme cenușii și bătînd de zor la mașină.

Piticul deschise ușa unui birou, ridică brațul în semn de salut și rosti:

– Heil Hitler, domnule căpitan Knecht. Am adus deținuta.

Căpitanul Knecht își ridică privirile de pe biroul încărcat de hîrtii. Cu fața lui grăsulie și ridată, cu umerii rotunjori, îi amintea Gilbertei de profesorul timid și meticulos care le predă botanica.

– Ah, *Mademoiselle*, imediat. Vorbea o franceză corectă, însă cu accent foarte pronunțat. Vă rog să luați loc.

Gilberte rămase în picioare. I se făcea rău numai cînd se gîndea la ce va urma, dar își roti privirea prin birou cu o expresie arogantă și amuzată – cel puțin așa spera ea. Examină harababura din jur – scrisori așezate în teancuri pe birou, formulare stivuite direct pe podea, cele cîteva planuri ale străzilor din Paris atîrnate pe pereți. În apropiere fisîia un radiator. După temperatura joasă din celulă, căldura de aici i se părea de-a dreptul ecuatorială și curînd simți că o cuprinde amețeala. Se așează pe scaun.

În acel moment, căpitanul Knecht puse capacul la stilou și îl înșurubă, privind-o cu toată seriozitatea prin ochelarii fără rame.

– Sînteți frumoasă, domnișoară. Semănați puțin cu Vivien Leigh.

– Asta este crima de care m-am făcut vinovată? Asemănarea cu o actriță engleză de cinema?

În clipa următoare, ușa se deschise și omul cel scund de statură apăru ținînd o tavă cu cafea cu atîta dexteritate, încît Gilberte se întrebă dacă în viața civilă nu era cumva chelner. Omul făcu puțin loc pe birou.

– Mulțumesc, Wissman, spuse căpitanul. Asta e tot.

După ce Wissman salută și ieși, căpitanul Knecht arătă spre farfuria cu fursecuri.

– Ordonanța mea a găsit o excelentă *pâtisserie*. Pot să vă servesc, *Mademoiselle*?

Mirosul de prăjituri proaspete o făcu să saliveze. De cînd nu mai mîncase ceva gătit cu zahăr adevărat, cu unt adevărat, cu făină?

– Mulțumesc, însă n-aș vrea să-mi stric pofta de mâncare pentru cină.

Căpitanul nu-i luă în seamă ironia.

– În acest caz, vă rog să mă scuzați. Își băgă cu delicatețe degetele bondoace printre fursecuri și scoase unul cu glazură roz. Mîncă alte trei fursecuri și se șterse la gură cu un șervețel. Este regretabil că vă aflați aici, adăugă el. Foarte regretabil.

– Nu înțeleg de ce fetele care seamănă cu Vivien Leigh trebuie să fie arestate.

– Poate vă amintiți de pagubele provocate în preajma Gării de Est acum o lună sau cam așa ceva?

– Explozia de gaze?

Căpitanul Knecht își mai turnă cafea.

– Sabotaj, preciză el.

– Eu credeam că *Propagandastaffel* spune adevărul și numai adevărul.

– *Mademoiselle*, această demonstrație de pseudointeligență nu vă face cinste. Mulți tineri germani nevinovați puteau fi omorâți.

– Eu nu mă simt cu nimic vinovată.

– Dacă o să colaborăm, spuse el, încleștîndu-și mîinile moi și albe deasupra biroului, am putea aranja să vi se dea drumul, dumitale și mamei dumitale.

– *Maman*? Așadar și ea este aici? Chiar înainte de a articula ultimul cuvînt, Gilberte regretă tonul rugător pe care îl folosise, ca și faptul că rostise *Maman* ca un copil mic.

– Da. Și tatăl dumitale.

– Care e motivul?

– Un martor a afirmat că l-a văzut în apropierea Gării de Est în momentul cînd a avut loc atentatul terorist.

Un val de mîndrie o cuprinse pe Gilberte. Ar fi vrut să strige că tatăl ei, membru al familiei de Permont, care slujise întotdeauna Franța cu credință, ar fi putut, într-adevăr, să

arunce în aer trenuri inamice, însă, în același timp, simțea că i se blochează mintea când și-l imagina pe tatăl său imobilizat pe un scaun de tortură.

– Nu vă mai bateți capul cu asta, domnule căpitan Knecht. Tatăl meu nu obișnuiește să se plimbe prin oraș și să dea foc depozitelor de gaze naturale.

– Ți-am mai spus că avem un martor care l-a văzut acolo chiar înaintea exploziei. Din păcate, tatăl dumitale refuză să divulge numele complicilor săi.

– Nu a avut nici un fel de complici. Nu e amestecat în această afacere.

– Domnul comandant von Schaumburg se interesează în mod deosebit de acest caz. Comandantul Schaumburg, așa cum știa toată Franța, era șeful forțelor militare de ocupație din Paris. Este convins că dumneata și mama dumitale ați fost, de asemenea, implicate în acest act terorist. Întîmplător, nu-i împărtășesc punctul de vedere, însă... Căpitanul își înalță sprîncenele stufoase, dîndu-i de înțeles că von Schaumburg era șeful lui. Aș putea să dovedesc că dumneata și mama dumitale sînteți nevinovate dacă tatăl dumitale ne-ar dezvălui numele celor cu care a colaborat.

– Ați discutat problema asta cu tatăl meu?

– Firește. Un om cu totul remarcabil, dar, din păcate, necooperant. *Madame Cagny* – Gilberte se crispă cînd îl auzi numind-o astfel pe mama sa – *Madame Cagny* a refuzat să vorbească cu mine. De fapt, refuză să vorbească, în general. Căpitanul Knecht aruncă o privire în jos, spre ceasul de aur de la mînă. Am aranjat ca tatăl dumitale să fie adus aici.

– Aici?

– Da. Aveți la dispoziție o jumătate de oră.

– Vă așteptați ca, la rugămintea mea, să inventeze cîteva nume false?

– Nu este nevoie să abordezi subiectul.

– Dar nu pentru asta ați aranjat întrevvederea?

– Bineînțeles că da. Căpitanul se ridică în picioare. Mai trebuie să știți un lucru, continuă el. Comandantul von Schaumburg nu este deloc blînd atunci cînd are de-a face cu sabotorii – tineri sau bătrîni, bărbați sau femei.

Căpitanul ieși din încăpere cu pas legănat, ca de rață. Gilberte își frîngea mîinile de disperare. „N-am să mă milogesc de Papa“, își zicea ea, „niciodată, niciodată n-am să-l rog să trădeze pe cineva“

Micuța ordonanță, Wissman, se întoarse să ia tava, radiatorul sîsîi ceva mai tare, ceasul de pe perete ticăi puternic, alungînd încă șapte minute. De ce nu l-au adus? Din nou se gîndea la torturi.

Brusc, ușa se deschise larg. Tatăl ei intră în încăpere de parcă ar fi pătruns în propriul său cabinet de lucru. Gilberte nu-l văzuse niciodată neras și barba care se întindea ca un machiaj cenușiu de pe pomeți în jos îi provocă un mic șoc. Avea ochii încercănați, hainele – de obicei impecabile – acum erau șifonate. Dar nu fusese torturat, pășea drept ca de obicei. Se repezi în întîmpinarea lui, iar el o îmbrățișă strîns, apoi o împinse înapoi și se uită mirat la ea.

– Gilberte, ce faci aici? întrebă el.

– Nu ți-a spus căpitanul Knecht? Avem la dispoziție o jumătate de oră.

– N-ar fi trebuit să vii.

Furia din vocea lui o făcu să înghită un nod.

– Ce puteam să fac? Am avut de ales?

– Dumnezeu mare, șopti el, lăsînd să-i alunece brațele de-a lungul corpului, vrei să spui că și tu ești închisă în acest *pissoir*?

– Nu știai că am fost arestată și eu o dată cu voi?

– Am fost un prost, dar nu m-am gîndit nici o clipă la o asemenea posibilitate. Ei bine, văd că naștii sînt în stare să

aresteze și copiii de școală. Și ce e cu mama ta? Este și ea la Santé?

– Da. Căpitanul Knecht a spus că i-a adresat câteva întrebări. Mama a refuzat să răspundă, n-a scos un cuvânt.

– Asta e Vivi a mea, chicoti baronul.

Gilberte se simți puțin rușinată. De ce nu păstrase și ea o tăcere distantă, de patriciană, în timpul întrevederii cu ofițerul neamț blînd și pedant?

– Papa, sînt așa de mîndră de tine!

– Pentru că am ajuns pușcăriaș?

– Pentru că ai încercat să arunci în aer trenul cu soldați.

– Eu, Gilberte? întrebă el pe un ton de reproș și privi în jur, examinînd planul de pe perete ca și cînd ar fi căutat vreo găurică. Dacă aș fi fost eu acela, n-ar mai fi rămas nici urmă de tren.

Gilberte intră și ea în joc.

– I-am spus căpitanului Knecht că nu e în toate mințile.

– Dacă mi-ar fi studiat dosarul militar, și-ar fi dat seama că nu sînt un cîrpaci.

– La ce să te aștepți de la un neamț? Mai ales că are și un grad inferior!

Baronul rîse, dar fruntea i se acoperi imediat de riduri.

– Gilberte, aș fi dorit din tot sufletul să nu fii aici.

– Și eu. Șeful bucătar este foarte prost.

Expresia de pe chipul lui devenise rugătoare. „Vrea să-și ceară scuze“, își zise ea. Nu-l mai văzuse niciodată în postura asta. Era prea mîndru, prea stilat, prea sigur de locul ce i se cuvine în lume ca să-și ceară scuze. Gilberte nu putea suporta expresia de vinovăție care se citea în ochii lui mici, ca două boabe de strugure.

– Papa, mă simt foarte bine, spuse ea blînd, atingîndu-i brațul.

– Aici?

– Este foarte educativ. Ca și cînd ai fi la internat. Una

din femeile din celula mea este o *putain* care ne dă în cărți. Crede-mă, trec cu succes orice examen la cărțile de tarot.

Baronul reuși să zîmbească.

„Nu l-am rugat să trădeze pe nimeni“, își zise ea. „Asta dovedește că sînt o adevărată de Permont“

În după-amiaza următoare, micuțul Wissman veni din nou în celulă după ea. De astă dată, căpitanul Knecht nu era în birou. Pe scaunul lui ședea mama ei, cu mîinile odihnindu-se calm în poală. Părul blond al baroanei era strîns într-un coc, machiajul făcut cu grijă, iar rochia, un taior de la Chanel de dinainte de război, foarte puțin șifonată. Era clar că o aștepta pe Gilberte, pentru că se ridică imediat grațioasă ca să-și îmbrățișeze fiica și s-o sărute pe obraji.

– Draga mea, ce bine îmi pare că te văd, spuse ea. Dar ce-i cu uniforma ta?

– Mantaua arată și mai dubios, de parcă ar fi supraviețuit războiului de o sută de ani. O folosesc ca pătură.

– Ca ce?

– Ca pătură?

– În astfel de împrejurări, *ma chère*, trebuie să faci eforturi ca să te menții curată. Arată apoi spre o tavă pe care se aflau felii subțiri de pîine unse cu unt. Ne-au servit ceai englezesc.

– Ai de gînd să mănînci din mîncarea lor?

– De ce nu?

– Este *a lor!*

– Nu te înțeleg, Gilberte. Întotdeauna servitorii au fost aceia care ne-au adus mîncarea. Baroana turnă ceai în două cești, apoi întrebă: L-ai cunoscut pe căpitanul Knecht?

– Da, ieri.

– Eu am avut plăcerea să-l cunosc alaltăieri.

Baroana îi întinse platoul. Gilberte luă o felie de pîine.

– Mulțumesc.

– Căpitanul mi-a spus că și tatăl tău este aici. Are o *idée fixe*: că Papa, cu propriile-i mâini, a aruncat în aer nu știu ce linie de cale ferată. Închipuiește-ți! Un colonel al armatei franceze punând dinamită!

Gilberte se uită la mama sa. Se prefăcea sau indignarea ei era adevărată? N-aveai cum să-ți dai seama ce se ascundea în spatele acestei priviri limpezi.

– E de-a dreptul căraghios, fu de acord Gilberte, știind că va izbucni în lacrimi dacă va pomeni de tatăl ei și de întrevederea lor de ieri.

– Cum e cazarea aici, *ma chère*?

– Corespunzătoare.

– Și a mea la fel, spuse baroana fremătînd din nările delicate. Cu toate acestea, trebuie să spun că, în anumite privințe, compania cam lasă de dorit.

– *Je suis d'accord*.

– Întotdeauna am susținut că poți trece cu vederea orice, nu însă și un om plictisitor. Mai vrei puțină pîine cu unt?

Gilberte ar fi înfulecat tot platoul, însă bunele maniere deveniseră o a doua natură pentru ea.

– Nu, mulțumesc, *Maman*. „Dacă domnul căpitan Knecht a ascultat convorbirea noastră, s-a lămurit doar în privința normelor de conduită în înalta societate franceză“, își zise ea.

13

Cele două convocări ale Gilbertei prin intermediul micuțului Wissman stîrniseră o mulțime de comentarii în celulă. O copleșeau cu tot soiul de întrebări din dorința de a o descoase. „Nu vor altceva decît material de măcinat la moara

palavrelor“, își zicea ea, retrăgându-se în spatele zîmbetului său enigmatic. Refuzul sistematic al *dauphine*-i de a vorbi despre ceea ce se petrecea în partea germană a închisorii accentuă resentimentul general față de ea. Dar cum putea să le împărtășească spaimile care îi sfișiau sufletul?

Nu avea nici o importanță dacă tatăl ei recunoștea sau nu că a aruncat în aer o porțiune de cale ferată. Oricum, naziștii erau convinși de vinovăția lui. Căpitanul Knecht dorea numai ca baronul să divulge numele legăturilor lui din cadrul Rezistenței. Iar André de Permont, care nu putea să trădeze, nu avea să-i ofere niciodată vreun nume. Gîndurile îi alergau nebunește spre zvonurile pe care le auzise despre interogațiile de la Gestapo, despre bătăile care ajungeau să dezgolească oasele și coastele, despre dinți scoși, despre ochi smulși din orbite. Își făcea mult mai puține griji în privința mamei sale. Nu numai fiindcă legătura afectivă dintre ele era mai slabă, însă Gilberte o considerase întotdeauna invulnerabilă pe baroană, închisă în carapacea ei de frumusețe și maniere impecabile. Și apoi, deși acest lucru n-avea nici o importanță pentru gestapoviști, nici mama ei, nici ea nu luaseră parte la incident.

Copleșită de spaimă pentru soarta tatălui ei, i se părea că timpul se scurgea neînchипuit de încet. Apoi, în dimineața celei de-a treia zile care trecuse de la întrevvedereea cu mama sa, micul Wissman veni din nou după ea.

Cînd ajunseră în dreptul scării înguste, ordonanța cea mărunțică spuse cu un rînjit de lup:

– Astăzi ai să mergi jos.

Gilberte nu-și putu stăpîni un tremur nervos. Totuși subsolul închisorii părea destul de obișnuit, cu pereții vopsiți în verde și zgîriați, cu țevi care atîrnau sub plafon și o zonă de recreere, *gemütlich*, reprezentată de două canapele cafenii rablagite rezemate de peretele pe care erau fixate fotografiile

ale soțiilor și iubitelor. Șase soldați SS fumau și discutau pătimaș despre un atac aerian prin surprindere asupra unui loc de care Gilberte nu auzise niciodată, Pearl Harbor. Când trecu printre cele două canapele, discuțiile despre război încetară, iar bărbații făcură comentarii însoțite de gesturi referitoare la formele ei fizice.

Gilberte privea drept înainte. Wissman o conduse după colț, spre un loc unde o *Blitzmädchen* cu pieptul ca o pernă ședea la un birou și își pilea unghiile.

Wissman îi spuse că o duce pe prizonieră la căpitanul Knecht. Femeia se uită pe o listă și zise:

– Camera paisprezece.

Căpitanul Knecht își lărgise nodul la cravată, ceea ce îl făcea mai puțin impozant. Pe masa zgâriată și ciuntită din fața lui se aflau trei dosare. Când Wissman o împinse înainte, Gilberte descifră titlurile scrise cu caractere gotice pe copertile dosarelor. *Baron André de Permont. Vivienne Cagny. Gilberte.* Minteia i se goli pentru o clipă de orice gânduri. Numele de pe dosar o reducea la nivelul unui animal de casă, al unui câine sau al unei pisici.

– Deocamdată, asta e tot, Wissman, spuse Knecht.

Căpitanul ședea pe singurul scaun din biroul mic, fără ferestre. Gilberte stătea în picioare în fața lui, cu gura uscată și cu transpirația șiroindu-i sub braț. Knecht deschise dosarul ei și spuse:

– Vreau să-mi confirmi câteva date și să răspunzi la niște întrebări. Ești fiica Viviennei Cagny și a baronului André de Permont, născută la 1 octombrie 1924?

– Așa am fost informată.

Urmărind datele consemnate în dosar, o întrebă o mulțime de detalii din viața ei – numele doicilor, ale guvernantelor, ale profesorilor pe care îi avusese, ce obiecte învățase la școală, la ce restaurante și la ce opere fusese. În timp ce ea

răspundea, Knecht verifica dosarul sau consemna declarația ei cu o încetineală exasperantă. Gilberte recunoscuse în sinea ei că acest așa-zis procedeu de „înmuiere“ era foarte eficient. O durea șira spinării și, din cauza spaimei, simțea o apăsare cumplită în zona rinichilor. Probabil că trecuseră deja câteva ore pînă cînd ajunse la mutarea lor în rue Daguerre.

– Și ați luat cu voi doi servitori?

Răspunzînd la aceste întrebări insistente despre Jacques și Hélène, Gilberte se întrebă ce s-o fi întîmplat cu ei. Oare continuau să locuiască acolo, în apartamentul lor? Sau fugiseră să se ascundă undeva în clipa în care constataseră dispariția stăpînilor?

Ajunse apoi la Ann – fata americană, pe nume Blakely, cum îi spunea el – și începu să analizeze pe toate fețele relația dintre ele.

– Și tații voștri erau la fel de apropiați? întrebă el.

– Erau simple cunoștințe.

Căpitanul Knecht răsfoi câteva pagini.

– Da, aici este: ai spus că familiile voastre luau masa de seară împreună de două ori pe săptămînă.

– Ca să facem economie la gaz.

– Așadar, nu erau simple cunoștințe.

– Numai de conjunctură. Poate ați auzit de raționalizarea gazului.

Pe măsură ce Knecht continua să întoarcă pe toate părțile relația dintre tatăl ei și americanul fără bărbie, atenția Gilbertei se concentra din ce în ce mai mult asupra durerii din coloana vertebrală și a nevoii de a urina.

– Mai cunoști alți americani? întrebă el.

– Nu, dacă nu-l punem la socoteală pe vărul meu.

– Văr? Knecht își împinse ochelarii fără ramă mai sus, pe nas, privind-o cu interes. Ai rude în America?

Furioasă pe ea însăși pentru că îi scăpase această informație, Gilberte spuse:

– Toată lumea are, apoi începu să-și frece șalele.

– Trebuie să-ți amintesc, *mademoiselle*, că nu sîntem la ora de masaj. Este un interogatoriu oficial. Tonul din vocea lui devenise lătrător. Gilberte lăsă mîinile în jos.

– Numele de familie al rudei dumitale.

– Dejong, murmură ea.

– Dejong? întrebă el, înălțîndu-și sprîncenele palide.

De la Banca Dejong?

– N-am idee, minți ea.

– Din cîte știu eu, proprietarii băncii sînt înrudiți cu proprietarii oțelărilor Templar?

Quent, nepotul lui Jason Templar, era unicul moștenitor al oțelărilor.

– Nu discutăm niciodată despre afaceri acasă.

Căpitanul scrisese cu grijă cîteva rînduri pe spatele unei pagini, apoi uscă cerneala cu o bucată de sugativă.

„De s-ar termina odată, gata, gata“, se ruga ea în gînd.

Interogatoriul mai dură cincisprezece minute, după care Knecht puse dosarul la loc, în mapă.

– Urmează-mă, i se adresă căpitanul.

Cînd făcu primul pas, glezna dreaptă i se suci spre interior smulgîndu-i o exclamație de durere. Șchiopăta de-a lungul coridoarelor de la subsol, silită să țină pasul cu cei doi bărbați – Wissman așteptase afară înaintea de a li se alătura.

Ordonanța deschise o ușă și un nor de fum de țigară, amestecat cu mirosul acru de transpirație țîșni afară. Cei doi SS-iști care ședeau pe două scaune de lemn și fumau își scosese rămășile de uniformă și rămăseseră doar în maiourile lor cenușii, pătate de transpirație sub braț. Cel mai tînăr dintre ei, care nu putea avea mai mult de șaptesprezece ani, sări în poziție de drepti, salutîndu-l țeapăn pe căpitan, ca un Hitlerjugend în prezența Führerului. Knecht îi dădu de înțeles, printr-un gest al mîinii, că nu era nevoie să se formalizeze. Băiatul își luă țigara care îi căzuse într-o baltă. Cada de baie

mare, plină cu apă, făcea notă discordantă cu decorul celulei.

Dar cum de putuse înregistra acele detalii neînsemnate, cînd toate simțurile i se concentraseră asupra siluetei tatălui ei? Acesta nu ridicase privirile. Rămăsese chircit pe podea, cu capul pe genunchi. Cercul de păr negru care îi mai rămăsese era transpirat pînă la rădăcină, iar cămașa udă learcă i se lipise de pieptul masiv, scoțînd în evidență fiecare respirație anevoioasă. Cu o mîină își ținea fruntea: acolo unde fusese unghia degetului arătător, acum se vedea o gaură urîță, roșie. Gilberte simți o strîngere de inimă, de parcă sistemul nervos al tatălui ei atît de bestial brutalizat ar fi fost conectat la propriul ei sistem. Făcu un pas spre el.

Căpitanul Knecht o prinse de mîină și o trase înapoi. Aruncă o privire spre bărbatul mai în vîrstă. Acesta, masiv, cu privirile goale și fața pistruiată, dădu din cap.

– Baron de Permont, spuse căpitanul pe un ton de predicator, v-am informat în legătură cu ordinele comandantului von Schaumburg. Toți cei implicați trebuie arestați. Încep să fiu de acord și eu cu domnia sa că ați lucrat împreună cu *Madame Cagny* și cu fiica voastră. Nimeni nu ar accepta un asemenea tratament numai ca să apere niște simpli muncitori de la calea ferată, niște *cheminots*.

– Du-te dracului, mormăi baronul.

Căpitanul își dresе vocea și se întoarse spre Gilberte.

– *Mademoiselle*, îți dau o șansă. Încearcă să-l convingi pe tatăl dumitale să-și bage mințile în cap.

Baronul ridică atît de încet capul, încît Gilberte se întrebă dacă nu cumva avea vertebrele cervicale zdrobite. Ochii lui înroșiți îi întîlniră pe ai ei.

– Gilberte, șopti el. Dumnezeu mare, te-au adus aici!

– Va fi eliberată imediat dacă îmi vei dovedi fără putință de tăgadă că n-a fost cu dumneata la Gare de l'Est, spuse Knecht și se așeză pe unul din scaunele de lemn. Ca să fiu sincer, baroane, continuă el, întrega dumitale atitudine mă

uimește. Ești un om inteligent. De bună seamă ai înțeles că Führerul și-a propus să curețe acest secol de decadentă și imoralitate. Oare majoritatea francezilor nu doresc același lucru? În ce privește pericolul bolșevic, nu sînteți și voi încîntați că cel de-al Treilea Reich și-a asumat rolul de tampon în fața lor?

Ce-l apucase să filozofeze pe teme politice? se întrebă Gilberte, încercînd să se depărteze de el, însă strînsoarea degetelor lui era descurajant de puternică. Ca să dovedească faptul că nu se simte intimidată, întrebă:

– Dacă sîntem cu toții așa de încîntați, atunci de ce mai luptăm?

– Te rog să mă crezi, *Mademoiselle*, războiul a fost o greșeală. L-au declanșat comuniștii din guvernul vostru și, bineînțeles, evreii. Și tot ei sînt vinovați de răspîndirea zvonurilor potrivit cărora noi am venit aici ca să exploatăm Franța. Nimic nu poate fi mai neadevărat. Plătim absolut tot ceea ce cumpărăm. Încercăm să ne comportăm decent. Tonul lui devenise de-a dreptul rugător cînd continuă: Luna aceasta v-am cedat pînă și rația noastră de lapte.

Gilberte se gîndi la fursecuri, la pîinea cu unt, la ceaiul adevărat.

– Sînteți salvatorii civilizației occidentale, adevărate mame iubitoare.

– Credeți-mă, raționalizarea este și mai severă în Germania; ar trebui să vedeți ce-mi scrie soția mea. Iarna trecută, cea mai grea din acest secol, probabil, am făcut tot ce ne-a stat în putință ca să vă ajutăm.

– Atunci de ce nu se extinde bunăvoința voastră și asupra fetelor de școală?

– Încearcă să înțelegi poziția comandantului, oftă Knecht. Evident, eu nu sînt prieten apropiat cu un om de rangul lui, dar l-ăm auzit spunînd de mai multe ori că cea mai mare fericire pentru el ar fi să redea Parisului libertatea și

strălucirea antebelică. Și astea nu sînt vorbe de clacă, ci înseși cuvintele rostite de comandant. În același timp, însă, el răspunde de apărarea vieții soldaților noștri, ca și de viețile populației voastre civile. La triaj a fost ucis un francez. Comandantul este un om civilizată, dar, spre binele tuturor, trebuia să se pună capăt acestor acte de terorism. Astfel că, din nefericire, sîntem siliți să recurgem la metode care nu ne fac plăcere.

– Cum ar fi bunăoară torturarea tatălui meu? întrebă Gilberte.

– *Mademoiselle*, dînsul înțelege situația, spuse Knecht adoptînd tonul unui profesor iritat. Numai de dînsul depinde să ne oprim și să vă eliberăm pe dumneata și pe mama dumitale. Baroane, mai ai o ultimă șansă înainte să începem s-o interogăm pe fiica dumitale, adăugă el, ridicînd vocea.

Baronul aruncă o privire îngrijorată spre Gilberte. Groaza făcea acum parte integrantă din biologia ei, însă Gilberte își adună toate puterile ca să privească spre el fără urmă de spaimă în ochi. Sosise momentul adevărului pentru ea.

Acum putea să dovedească și ea că este o adevărată de Permunt, chiar dacă nu se născuse dintr-o legătură consfințită prin căsătorie. Și, invers, dacă nu se comporta în conformitate cu codul de onoare al familiei, demonstra că nu este demnă de numele mîndru și străvechi. Continua să se uite fix la tatăl ei. Făcea un pact cu el: nu trebuia să-și trădeze camarazii din Rezistență din cauza ei. Maxilarul lui strivit se ridică abia perceptibil. De acord.

– Căpitane Knecht, nici unul dintre noi nu are nici un fel de cunoștințe care v-ar putea fi de folos, spuse baronul.

Căpitanul Knecht se uită la cei doi bărbați în maiouri.

– Oșpetele nostru are nevoie de un scaun mai confortabil, zise el.

SS-istul mai în vîrstă îl apucă pe baron de brațe, iar cel tînăr de picioare, din dreptul genunchilor. Baronul gemu o

dată și apoi încă o dată când îl trântiră ca pe un sac de cartofi pe unul din scaunele de lemn. Îi prinseră mâinile cu cătușe în spatele spătarului și îi legară gleznelor cu o frînghie groasă de picioarele scaunului.

Apoi se întoarseră spre Gilberte.

14

SS-istul mai vîrstnic o luă pe sus, fără să se sinchisească de loviturile pe care i le dădea ea cu picioarele, și o duse spre cada de baie. Cel mai tînăr o lovi cu latul palmei în spatele genunchilor. Scoțînd un țipăt, Gilberte căzu în genunchi.

Căpitanul Knecht se aplecă spre scaunul baronului:

– ...cine a lucrat cu dumneata? Nu puteai să...

O mîină puternică o cuprinse de ceafă și îi băgă cu forța capul în apa rece ca gheața. Deși se zbătea din răspuțeri, apăsarea de la ceafa ei rămînea constantă. Simțea o presiune cumplită în urechi și ochii îi ieșiseră din orbite. Cuprinsă de panică, urină pe ea. Puterile o părăsiseră. Îi dădură drumul. Printre inspirațiile zgomotoase, îl auzea pe căpitanul Knecht întrebînd pe un ton moralizator:

– ...cu dumneata la Gare de l'Est?

Tatăl ei nu răspunse.

Capul îi fu azvîrlit înapoi, în cada cu apă. De astă dată, Gilberte își spuse: „Nu au intenția să mă înece. Dacă mă omoară, nu mai au nici o șansă să-l facă pe Papa să vorbească, nu au intenția să mă înece...” Se strădui să expire încet, însă în momentul în care aerul din plămîni i se termină, instinctele animalice preluară controlul și începu să se zbată frenetic, ca un pește azvîrlit pe uscat, pînă cînd fu pe punctul de a leșina. Și din nou i se dădu drumul. Tremura din tot trupul și îi venea

să capituleze, să-l roage pe tatăl ei să pună capăt acestor orori, să mărturisească ceva, orice, să spună un nume, mai multe. Însă un colțisor mic și întunecos din mintea ei refuza să capituleze. Și acest colțisor, pe care generațiile anterioare l-ar fi numit „suflet“, se temea mai puțin de ceea ce ar fi putut să-i facă Gestapoul, cât de ruperea legăturii de sânge cu familia de Permont. În timpul scurtelor pauze când i se dădea voie să gîfîie și să inspire zgomotos cantități cît mai mari de aer, auzea vocea lui Knecht, cînd furioasă, cînd monotonă și invectivele rostite de tatăl ei cu o voce răgușită. La un moment dat înțelese că torționarul mai în vîrstă se numea Merck, iar cel mai tînăr, Ristelheuber.

În cele din urmă fu lăsată să zacă tremurînd pe cimentul ud. Cînd fu în stare să înregistreze lucrurile din jur, îl văzu pe tatăl ei prăbușit cu scaun cu tot înainte. Din ambele urechi i se scurgeau șuvițe subțiri de sânge.

„Numai de n-ar fi mort“, se ruga ea în gînd la Dumnezeu, care era însă evident și surd și orb.

– Acum nu mai are rost să continuăm, spuse căpitanul Knecht. Vom aștepta pînă cînd își va reveni.

Wissman plecă și se întoarse cu cafea și cornuri. Căpitanul tocmai își termina gustarea, cînd baronul începu să se miște, revenindu-și din leșin. Capul Gilbertei fu din nou cufundat în apă. Data următoare cînd i se dădu voie să se prăbușească pe podea, tatăl ei era din nou leșinat.

– Pentru astăzi ajunge, Merck, spuse căpitanul Knecht. Mîine vom experimenta o altă metodă.

Gilberte, zăcînd în patru labe ca un animal bolnav, nu observă expresia lubrică din ochii celor trei soldați.

Cînd o văzură că se întoarce udă pînă la piele, celelalte femei din celulă uitară de antipatia de mai înainte și o înconjurară pline de solitudine. Se pare că toate deținutele din celulă – în afară de Gilberte – știau de tratamentul cu apă,

baignoire. O ajutoră să-și scoată hainele ude și Berthe, recurgînd la tot arsenalul ei de obscenități împotriva celui de-al Treilea Reich, le stoarse și, întrucît nu exista nici un spațiu pentru uscat rufe, le atîrnă pe picioarele patului de sus, pe care i-l cedară în întregime Gilbertei, contrar regulamentului închisorii. Ghemuită în pielea goală sub manta și cele două pături kaki, din dotarea celulei, îmbibate de murdărie, cu dureri în piept la fiecare respirație, Gilberte își petrecu noaptea încercînd să-și adune forțele pentru ceea ce o aștepta a doua zi.

Abia apucase să moaie pîinea acră în zeama maronie care ținea loc de cafea, că ușa se deschise.

– *Guten Morgen, Fräulein*, îi spusese Wissman, îmi pare rău că îți întrerup micul dejun, dar trebuie să vii cu mine.

– Las-o să se îmbrace, piticanie sfrijită, țipă Berthe.

Wissman ridică din umeri, zîmbind în sinea sa. Prostituata ținu o pătură în sus, în timp ce Gilberte se căznea să-și îmbrace hainele ude.

Merck și Ristelheuber îl legaseră deja pe tatăl ei de scaun, însă cada era goală și Knecht absent.

– Te uiți după căpitan? întrebă Wissman. Nu-ți face griji, o să vină mai tîrziu.

– Cine e primul? întrebă Ristelheuber clipind poznaș din ochi.

Pe fruntea învînețită a baronului începu să zvîcnească o venă.

– Lăsați-o în pace, porcilor!

– M-am săturat să tot aud fel de fel de înjurături de la tine, jidovitule, se răsti Wissman. Își repezi pumnul în bărbia sîngerîndă a baronului. Trupul acestuia se chirci și capul îi căzu înainte.

– A fost prea tare, îi reproșă blînd Merck. Acultă-mă pe mine, este o adevărată artă să ghicești cît poate încasa un prizonier fără s-o mierlească.

– O să-și revină, i-o întoarse Wissman.

– Dar o să dureze cam o oră, zise Merck.

– A mea stă țeapănă o oră, a ta nu?

– Ascultă, piticule...

Ristelheuber întrerupse cearta:

– Punem pariu că e virgină?

– Fiule, zise Wissman, de câte ori să-ți mai spun că franțuzoaicele astea sînt deflorate cînd împlinesc zece ani?

Merck scoase din buzunar o monedă de zece sous.

– Cine e primul?

Gilberte se repezi spre ușă. Era încuiată. Cei trei bărbați izbucniră în rîs, iar Merck aruncă banul în sus.

Cîștigă Wissman.

– Femeile din Franța sînt, de regulă, deosebite, zise Wissman, apropiindu-se de ea. Dar tu, tu ești de-a dreptul excepțională. Sîni ai ăștia, tîrțița asta, picioarele astea – o, la, la! Scoate-ți cîrpele alea ude de pe tine să te vedem.

„Ajutați-ne!“ se rugă ea în gînd. „Ajutați-ne, oameni buni, pe mine și pe papa“ Wissman păși spre ea, iar Gilberte se refugie într-un colț.

– Dacă mă atingi, teucid, șopti ea gîfîit.

– Cum, *Liebchen*? întrebă Merck mîeros.

– Cu p... ei, rîse gros Ristelheuber.

Wissman ocoli scaunul pe care ședea prăbușit cu capul în piept tatăl ei.

– Știi că ești aici pentru tratament, micuță franțuzoaică.

Gilberte își înfipse unghiile în obrazul lui.

– Tîrfa, strigă el. O apucă de încheietura mîinii și îi răsuci brațul la spate pînă cînd fata strigă de durere. Merck începu s-o palmuiască peste față, ușor, dar foarte usturător. Întinzînd capul înainte ca și cînd ar fi vrut să muște dintr-un măr, obicei pe care îl învățase la familia Blakely de sărbătoarea Tuturor Sfinților, prinse degetul cel mic al lui Merck în dinți. Urlînd de durere, acesta îi repezi un pumn în stomac. Timp de o clipă nu avu nici un fel de senzație, însă se îndoise de

mijloc și ar fi căzut dacă n-ar fi prins-o Wissman. Durerea îi radia în tot abdomenul.

– Vezi, *Liebchen*, îi spuse Merck, este mai bine să fii drăguță cu noi. O apucase de jachetă și se străduia să treacă nasturele prin butoniera udă, ca să-și facă drum în jos. Deși Wissman îi ținea mâinile la spate, Gilberte continua să se zbată.

– Lăsați-o în pace pe fiica mea, murmură baronul.

– O, așadar te-ai trezit, spuse Merck. Ei bine, știi cum poți să ne oprești.

– Nu cunoaște nici un fel de nume, n-are ce să vă spună, strigă Gilberte.

Luptându-se să scape din legături, baronul răsturnă scaunul.

– Ticăloși împuțiți...

Vocea i se frînse într-un geamăt când Wissman se aplecă și îi vîrî în gură o batistă murdară. Scaunul greu sălta și se izbea de pardoseală, împins de baronul ce se lupta din răsputeri să-și smulgă legăturile.

Gilberte continua să se zbată, încercînd să scape, dar Ristelheuber o ținea, în timp ce Merck îi scotea jacheta, apoi puloverul. Gilberte nu-și mai pusese furoul și sutienul care erau ude și, cînd neamțul îi desfăcu nasturii de la bluză, sîinii țîșniră afară. Mari, fermi, înalți, cu sfîrcuri tari, roz.

– Dumnezeuule, șopti uimit Ristelheuber, ați mai văzut țîțe așa de perfecte?

– Și ce mătăsoase, spuse Merck, mîngîind cu degetul vena delicată care zvîcnea pe sînul ei stîng. Are sînge albastru.

Wissman se desfăcea grăbit la șliț, scoțîndu-și sexul în erecție. Merck îi trase fusta în jos, dînd la iveală chiloții de mătase uzi, străvezii, iar Wissman o împinse spre pardoseala de ciment. Gilberte își strînse genunchii. Ristelheuber și Merck o apucară fiecare de cîte o gleznă și îi depărtară picioarele. Wissman se lăsă deasupra ei și se repezi în ea.

Gilberte țipă din nou.

– Vedeți, am avut dreptate, chicoti Ristelheuber, a fost virgină.

Gilberte era deja leșinată când băiatul care căzuse al treilea la zaruri urcă deasupra ei.

Gilberte stătea rezemată de scaunul tatălui ei, care fusese ridicat din nou în picioare, cu baronul legat de el. Cei doi SS-iști plecaseră, iar căpitanul încă nu sosise. Wissman se rezemase de ușă, aparent la zeci de kilometri depărtare, și fuma liniștit. În realitate, trăgea cu urechea la discuția dintre tată și fiică. Ordonanța, care lucrase ca docher în Le Havre timp de doi ani de zile, vorbea fluent franceza, o calitate bine ascunsă, care făcea din el un paznic ideal atunci când deținuții, aflați pe ultima treaptă a mizeriei umane, erau lăsați să comunice între ei.

– Vrei să-mi promiți ceva? întrebă baronul ale cărui buze umflate și învinețite abia se mai mișcau.

– Orice.

– Niciodată, niciodată să nu-ți fie rușine de ceea ce ți s-a întâmplat în dimineața asta.

– Într-o zi am să-iucid.

– Asta va fi plăcerea mea.

– Papa, șopti Gilberte, nemții au un martor?

– Martor la ce?

Fața plină de vînătăi a baronului se contorsionă când privi spre Wissman. Acesta arunca rotocoale de fum, aparent nepăsător, însă Gilberte înțelese că nu puteau fi siguri de nimic atîta timp cît se aflau în închisoarea Santé.

– Cineva, cineva care mă cunoaște bine, a avut pică pe mine și a inventat un motiv ca să mă denunțe.

De cînd începuse Ocupația, sute, poate chiar mii de denunțuri sosiseră la sediul Gestapoului de pe Avenue Foch. Multe dintre acestea – așa cum spusese baronul – reprezentau

o modalitate de reglare a unor conturi mai vechi, de înlăturare a unui rival în afaceri, sau a unui amant inoportun. Scrisorile se examinau superficial. Probele convingătoare pentru poliție erau oferite de cei care aveau neapărată nevoie de o favoare – spre exemplu, de a obține o viză pe care altfel n-o puteau căpăta, de a elibera pe cineva drag din închisoare sau dintr-un lagăr de concentrare, ca și de cei care aveau o nevoie disperată de bani.

Gilberte ridică privirile spre tatăl său.

– Chiar crezi așa ceva? Crezi că cineva te-a denunțat în mod special la Gestapo?

– Nu există altă explicație. Cunosc prea multe amănunte despre viața mea. Indiferent cine a fost, acela este adevăratul meu dușman.

Gilberte se uită la fața umflată, la cătușe, la frînghiile de la picioare.

– Nu *ei*, nu naziștii?

– Da, bineînțeles că *ei*, dar aici este vorba de ceva personal. Să trădezi de bunăvoie un prieten, ce poate fi mai demn de dispreț?

– El – sau ea – ar trebui să sufere la fel de mult ca și tine.

– Când o să aflu cine a fost autorul, am să mă răfuiesc cu el.

– Și familia lui trebuie să sufere la fel de mult cum au suferit ai tăi.

Discuția lor purtată în șoaptă înflăcăra imaginația Gilbertei. Pe moment, uită de starea sa de deprimare, de sfirșeala fizică, de greutatea hainelor ude, încheiate anapoda la nasturi, de bluza pe care și-o îndesase între coapse ca să stăvilească șuvoiul sîngelui.

– Vom reedita jurământul făcut de Guy de Permont față de fiul său.

– Gilberte, rosti răgușit baronul.

Chiar atunci ușa se deschise, apăru căpitanul Knecht și îi ordonă lui Wissman s-o ducă înapoi, în celula ei.

Ultimele cuvinte ale Gilbertei adresate tatălui ei fură următoarele:

– Cît timp voi trăi, Papa, familia trădătorului va avea de suferit. Îți promit.

15

Hainele Gilbertei avură nevoie de mai multe zile ca să se usuce. Cînd Wissman veni după ea a doua zi, Gilberte purta aceeași grămadă udă și informă de lucruri. În timp ce străbăteau coridoarele închisorii, Gilberte remarcă faptul că ținuta lui ultracorectă nu sugera nici pe departe ideea de viol. Dovezile se aflau numai asupra ei. Pe ambele părți ale maxilarelor avea vînatăi și umflături și din cauza unui ligament răsucit din regiunea coapsei șchiopăta, fiind nevoită să meargă cu pași foarte mărunți. Cel puțin, hemoragia încetase. Berthe îi dăduse un tub cu o unsoare prescrisă de un farmacist de pe strada Blondel. Îi spusese că loțiunea asta vindeca rănile produse de „violenți“ și mai era bună și pentru prevenirea sarcinii.

Coborînd anevoie treptele spre lumea subterană a Gestapoului, Gilberte încercă să-și alunge temerile și să înăbușe valul de panică de care se simțea cuprinsă, gîndindu-se la vechea zicală potrivit căreia ce fusese mai rău trecuse. Căpitanul Knecht o aștepta. Umerii lui rotunzi erau căzuți, pe tunică neagră se vedeau urme de mătreață, iar sprîncenele palide i se adunaseră laolaltă într-o expresie de îngrijorare. După ce-i ceru ordonanței să aștepte, o conduse prin spațiul de recreere, unde răspunse absent la saluturi.

– *Mademoiselle*, o mulțime de oameni din țara asta, de fapt majoritatea ne împărtășesc ideile. Francezii sînt suficient de inteligenți ca să fie de acord cu Führerul că a sosit momentul să depășească micile ambiții naționaliste. Văd avantajele pe care le oferă o Europă unită – o lume unită. Gîndește-te! Nu va mai fi război, va înceta această inutilă vărsare de sînge. Banii pe care îi cheltuim acum pe armament i-am putea folosi pentru bunăstarea noastră, a tuturor. Aș dori din suflet ca francezii să înțeleagă avantajele de care ne vom bucura cu toții dacă vom fi uniți sub același steag. De ce nu puteți să vedeți binefacerile enorme care ar rezulta din depășirea acestui naționalism perimat? O, nu neg faptul că, încă vreo cîțiva ani de acum înainte, pînă se va realiza acest lucru, va trebui să lăsăm deoparte micile noastre ambiții personale. Dar vă cerem oare prea mult? Să renunțați la visurile șovine pentru un viitor în care veți trăi decent, veți crește copii frumoși, sănătoși la minte și la trup? Un viitor în care bolșevismul va fi un rău de domeniul trecutului, definitiv dat uitării?

Pielea i se făcuse ca de găină. Mai auzise un asemenea discurs vehement, izvorît din convingerile căpitanului în domeniul filozofiei naziste și înainte de *baignoire*, iar Gilberte înțelese că omul voia de fiecare dată să-și liniștească simțul moralității. „O să fie rău, foarte rău“, își zise ea.

– Dacă ai putea să înțelegi măcar în linii mari viziunea Führerului nostru asupra viitorului, continuă el.

– Paradisul pe pămînt.

– Ar fi mult mai ușor pentru dumneata, *Mademoiselle*, oftă el, dacă te-ai strădui să înțelegi.

Deschise o ușă pe care era un 8 de alamă.

Celula numărul 8, deși semăna cu celelalte, nu avea nici un fel de mobilier, nici cadă. Pereții erau cafenii, cu pete ruginii din loc în loc. Căpitanul Knecht o împinse înăuntru.

Gilberte nu-și putu reține un țipăt de groază.

Lîngă peretele din apropiere atîrnau un bărbat și o femeie. Lanțul dintre cătușe fusese agățat de niște cîrlige asemănătoare aceloră în care se atîrnă carnea în măcelărie. Picioarele lor nu atingeau pardoseala, plină de sînge. Bărbatul era desculț, însă femeia avea în picioare pantofi fini, lucrați de mîină, din piele de crocodil. Amîndoi erau goi pînă la brîu. Pieptul și spatele erau carne vie.

Gilberte începu să tremure și mai tare, de parcă ar fi fost conectată la o sursă de curent electric. Cel mai greu lucru pe care îl făcuse în viața ei – o viață deja plină de vicisitudini – fu să străbată cei cîțiva pași pînă la fețele cenușii și umflate ale părinților ei. Erau morți amîndoi. Mîntea începu să-i zboare în toate direcțiile, așa cum se întîmplase și în timpul tratamentului cu *baignoire* și prin fața ochilor i se perindă o avalanșă de idei și imagini. Mama ei, strălucind într-o rochie de seară din lame, aplecîndu-se asupra ei s-o sărute și să-i spună noapte bună. Vocea plină de afecțiune a tatălui ei rostindu-i numele... *Gilberte a mea*... Oare cît timp și cu cîtă forță îi biciuiseră Merck și Ristelheuber? Cine îl denunțase pe tatăl ei? Nu-l va mai vedea niciodată pe tatăl ei în lumea aceasta. Rămăsese singură. Carnea aceasta omenească maltrată reprezenta pecetea singurătății ei. Era condamnată să rătăcească de una singură prin oceanul înghețat al tiraniei, al duplicității și al cruzimii. Rămăsese singură, singură în oroarea ei de gheață, în durerea ei fără margini.

Avea impresia că cineva îi pompează heliu în cap, pînă cînd gîndurile speriate i se ridicară mult deasupra trupului. „N-am să leșin. Ultimul omagiu pe care pot să-l aduc părinților mei este să mă comport ca o de Permunt și nu ca o țărăncuță proastă“ Strîngînd pumnii pe lîngă coapse, făcu un uriaș efort de voință și își alungă amețeala.

Întorcîndu-se cu spatele spre cadavre, Gilberte spuse:
– Înțeleg că printre sacrificiile personale pe care le-ați

făcut pentru o Europă Unită se include și torturarea părinților mei pînă la moarte.

– *Mademoiselle*, știți prea bine că, în adîncul inimii sale, tatăl dumitale se simțea vinovat.

– Dar eu ce vină am? Întrebă pe un ton ascuțit Gilberte. Sau mama mea?

– Madame Cagny a fost la Gare de l'Est împreună cu baronul.

Gilberte pufni neîncrezătoare.

– A mărturisit, spuse Knecht.

– Cu metodele voastre, cine n-ar mărturisi?

– Ar fi putut să ne divulge numele celor cu care a lucrat.

A făcut parte din bandele de teroriști.

– Mama mea în Rezistență? Dumnezeuule, sînteți ridicol!

– A fost implicată în acțiunile Rezistenței la fel de mult ca și tatăl dumitale.

– De ce nu vreți să recunoașteți că ați biciuit o femeie nevinovată pînă cînd a murit?

– Ea era cea care făcea *le plastique*.

– A, da, acum îmi amintesc, mi-ați împrăspătat memoria.

Unul din hobby-urile preferate ale mamei mele era să pună cîte puțină dinamită pe ici, pe colo, cînd mergea la probă la saloanele de *haute couture*.

– Ne-a dat amănunte în legătură cu alte acțiuni, printre care și aceea îndreptată împotriva Hauptsturmführerului Schmatz. Eu însumi am anchetat cazul acela. Dispozitivul de reglare a timpului de explozie a mașinii cu care călătorea ofițerul era foarte sofisticat, însă ea știa precis cum funcționează.

Gilberte se pregătea să rostească altă replică plină de sarcasm, dar brusc îi apăru în fața ochilor imaginea mamei sale, făcînd dragoste cu tatăl ei pe patul îngust al acestuia. Mama ei, purtată pe aripile iubirii, bravase ostracizarea

societății pentru care era mai mult decît potrivită. Membrii familiei Mascaret fuseseră soldați din tată-n fiu, încă de pe vremea Ioanei d'Arc. De ce ar fi fost imposibil de crezut că își urmase vocația patriotică moștenită de la strămoșii ei, al căror sînge îi pulsa în venele atît de puțin vizibile?

Gilberte se întoarse să privească trupul schingiuit înveșmîntat în rochia elegantă, neagră, de la Chanel. Cum ar fi putut o femeie ușuratică să reziste genului de tortură practicat în subsolurile închisorii Santé? „Maman, iartă-mă pentru gelozia care nu m-a lăsat să văd ce se ascunde dincolo de manierele tale alese și de frumusețea ta“ Speriată din nou că s-ar putea să leșine, se întoarse cu fața spre căpitanul Knecht.

– Și cu mine ce se va întîmpla? întrebă ea, sperînd că din vocea sa răzbătea ironia.

– Cu dumneata?

– Cînd îmi vine rîndul să mă atîrnați pe perete?

– Comandantul von Schaumburg a fost aici, la interogatoriu, și a ajuns la concluzia că n-ai nici o legătură cu actul terorist.

– Mare este mărinimia comandantului, spuse ea, și ce se va întîmpla cu mine?

– *Mademoiselle*, noi nu sîntem monștri. Vei fi condamnată la șase luni închisoare, asta-i tot.

– Pentru ce crimă?

– Asociere cu teroriști.

– Șase luni de închisoare pentru că am locuit în aceeași casă cu părinții mei? Asta e de-a dreptul ridicol.

Gilberte izbucni în rîs. În celula nr. 8, unde părinții ei fuseseră torturați pînă la moarte fără să divulge nici un nume, ea se cutremura de rîs. Căpitanul îl chemă pe Wissman și hohotele ei de rîs răsunară în toată închisoarea în timp ce soldatul o însoțea înapoi, în celulă.

Femeile o așteptau emoționate. În absența Gilbertei, paznicul francez le strecurase știrea că, la trei zile după ce

Statele Unite declaraseră război Japoniei ca urmare a bombardării prin surprindere a bazei lor navale din Hawaii, Germania și-a onorat obligațiile derivate din Pactul Tripartit și a declarat război Statelor Unite. Veștile curmară criza de isterie a Gilbertei, care se rezemă de perete. America a intrat în război... asta însemna că Ann Blakely avea să părăsească Franța – dacă nu cumva plecase deja. Iar Quent se va înrola în armată și va lupta împotriva dușmanilor ei.

Apoi gândurile acestea se estompară, la fel ca și vocile triumfătoare ale femeilor. Ororile de la subsol îi reveniră în minte, provocându-i un val de durere insuportabilă. Nu plîngea. Auzise adesea că lacrimile alină durerea, dar nu era ridicol să crezi că, dacă din ochi îți va curge un lichid, picăturile lui vor atenua cumva starea de neliniște sau sentimentul de eternă singurătate?

Vedea parcă aieveau cele două trunchiuri umane însîngerate.

Avea să facă într-un fel sau altul și o să-i ucidă pe Wissman, pe Merck și pe tinerelul Ristelheuber; o să-l omoare și pe căpitanul Knecht. Dar își dădea seama că aceste bestii, cu transpirația lor puturoasă și rînjete oribile, nu erau decît niște instrumente care ascultau de anumite ordine.

Tatăl ei îl numise pe adevăratul dușman – persoana care, din proprie voință și nesilită de nimeni, îl denunțase la Gestapo.

Deși Gilberte fusese cea care pomenise de Guy de Permout și de vechea poveste a răzbunării, acum avea impresia că, în pragul morții, tatăl ei îi ceruse să facă un legământ de răzbunare. În vreme ce-i ținea în mână degetele scheletice, îi promisese că acesta va fi scopul vieții ei de-acum încolo.

„Trădătorul este dușmanul meu“, își spunea ea. „Urmașii lui sînt dușmanii mei. Cît timp voi trăi îi voi urmări cu răzbunarea mea“

Lacrimile începură să-i curgă șiroaie pe obraji, dar, așa cum presupusese, plînsul nu reușea să-i aline suferința. Se întoarse cu fața la perete ca să nu mai audă murmurul conversațiilor despre americanii care intraseră în război și se lăsă cu totul pradă durerii.

QUENT ȘI ANN

Franța, 1941 – 1942

16

– Roosevelt este principalul vinovat pentru încălcarea legilor internaționale. Vocea încărcată de ură a lui Hitler pătrundea ca un sfredel prin parașiti radioului.

Ann se înfundă și mai tare în fotoliu. Stătea împreună cu părinții săi în sufragerie și îl ascultau pe Hitler care ținea o cuvîntare în fața Reichstagului. De cînd auzise știrile rău prevestitoare din Pacific, potrivit cărora avioanele japoneze distruseseră flota americană de la Pearl Harbor, urmate, la scurt timp, de decizia Congresului American de a declara război Japoniei, drept pedeapsă – fără ca Germania și Italia să fie vizate – Dorothy susținuse că Hitler este suficient de inteligent ca să ocolească Pacificul. Cu sau fără Pactul Tripartit, n-avea nici un rost să se mai încurce și cu Statele Unite, atîta vreme cît Marea Britanie și Rusia îi dădeau suficiente dureri de cap. Statele Unite nu vor declara niciodată război Germaniei, susținea Dorothy cu încăpăținare înfrigurată. De cîtva timp contractase o formă severă de gripă.

Se ridicase din pat numai ca să asculte cuvîntarea și își pusese un cojoc de miel peste halatul din flanelă.

Horace stătea pleoștit pe canapea, cu capul lăsat în piept. Când Hitler dădu drumul unei noi avalanșe de cuvinte din care se distingea numele lui Roosevelt, ridică privirile întrebător spre Ann. Ca și Dorothy, nici el nu înțelegea mai mult de câteva cuvinte în germană.

– Le spune că joshnicia evreilor i-a încurajat pe membrii Congresului și pe președinte, traduse ea.

– Vechea placă, spuse Dorothy. Nimic nu s-a schimbat.

– Șșșș, făcu Ann. Germana era obiectul care-i crea cele mai mari dificultăți, așa că urmărea cu greu crescendoul furios al vorbelor. „Președintele Statelor Unite ar trebui să fie pe deplin conștient – traduse ea — ...și când spun acest lucru mă bazez pe faptul că țelul luptei lui îl constituie distrugerea tuturor țărilor, una după alta“

Pe fundalul uralelor și al aclamațiilor ce se dezlănțuiră în aparatul de radio, Ann zise pe un ton inexpresiv:

– Asta e situația. A spus că pașapoartele emise de ambasadă trebuie predate însărcinatului cu afaceri. Cu alte cuvinte, sîntem în război.

– Hitler a declarat război? întrebă Dorothy.

– N-am auzit bine, dar...

– Înseamnă că n-a afirmat așa ceva, zise hotărîtă Dorothy. Draga mea, ești prea mare ca să mai dai frîu liber imaginației.

Ann avu o tresărire cînd constată obstinația cu care mama sa se lăsa pradă autoamăgirii. Îi dădu dreptate lui Quent – ar fi trebuit să fie de mult plecați. Se întrebă apoi ce se putuse întîmpla cu Gilberte și cu părinții acesteia – ultima veste care-i parvenise era acel mesaj ciudat transmis de Quent: „Generalul Hocherer a dat de un fir“ Dar ce aflase generalul? Oare familia de Permont se afla undeva, în libertate, sărbătorind intrarea Americii în război?

Ovațiile de la radio se transformaseră, între timp, în

strigăte cadențate *Sieg Heil!*, ceea ce marca sfârșitul declarațiilor sforăitoare ale lui Hitler. Horace se ridică anevoie de pe canapea și închise radioul. În apartament se lăsă o liniște nefirească, tulburată doar de ecoul îndepărtat al altor aparate de radio de pe strada Daguerre, nr. 74.

– Nici măcar nu avem consul la Paris, zise el.

Din cîte își amintea Ann, baronul de Permont afirmase că, în caz de război, Statele Unite și Germania vor face schimb de cetățeni.

– Credeți că or să ne lase să mergem acasă? întrebă ea.

– Ann, încetează te rog! Nu sîntem în război. Lupta împotriva noastră ar contraveni intereselor elementare ale lui Hitler. Știe foarte bine ce s-a întîmplat în primul război mondial, cînd au intervenit Statele Unite. Pe de altă parte, a invadat Rusia cu numai șase luni în urmă și *Propagandastaffel* recunoaște deja că iarna rusească este foarte greu de suportat de forțele lor armate. Marina militară și aviația sînt concentrate împotriva Marii Britanii. Realmente, n-ar avea nici un sens să lupte împotriva noastră.

– Ar trebui să-i scrii la cancelarie, spuse Ann offînd. Din moment ce este atît de inteligent, mai mult ca sigur că va ține seama de sfatul tău.

Dorothy se prăbuși pe canapeaua jerpelită din colț. Nu avea putere să se certe.

– Iartă-mă, mamă, șopti Ann.

Horace își frîngea mîinile pe care își trăsese niște mănuși cu vîrfurile degetelor retezate.

– O, Dumnezeuule, cum de v-am băgat pe amîndouă în cursa asta de șoareci? Ar fi trebuit să vă duc acasă, indiferent ce s-ar fi întîmplat.

Ann, care nu suporta să-și audă părinții invocînd tot soiul de scuze și justificări, văzu rușinea care se citea în ochii lui Horace și nu simți deloc nevoia să-i amintească de

avertismentele ei, ci o cuprinse numai un val de compasiune amestecată cu tristețe.

– O să fie bine, tati, spuse ea înghițind un nod.

– Mi-a fost tot timpul teamă să mă întorc acolo, murmură Horace. Arestarea aceea nefericită și batjocura care urmase la Taliesin erau amintiri îngropate adânc în sufletul lui, dar nu putea mărturisi nimănui, nici măcar sieși – și, cu atât mai puțin unei persoane străine, inclusiv lui Dorothy, că acesta era motivul prostesc pentru care rămăsese la Paris. Îi venea mult mai ușor să admită că se teme de repercusiunile Recesiunii.

– Mă și vedeam vânzînd mere sau cerșind ajutorul social. Și acum, ce-am făcut? Am rămas cu familia blocată într-o țară angrenată în război. Mă consider ultimul om, căci nici un bărbat n-ar trebui să accepte o asemenea situație.

Vocea i se frînse, și Horace se întoarse cu fața spre perete.

– Horace, dragul meu, ești de-a dreptul ridicol. Cîți bărbați ajung să ocupe poziția ta într-o țară străină? În ce privește viitoarele acțiuni ale lui Hitler, Ann nu este specialistă în problemele germane.

Dorothy îndreptă o privire sticloasă, asprită de febră, spre fiica sa. Ann se duse spre Horace și îl îmbrățișă. Trupul lui rămase moale, fără să reacționeze în nici un fel.

– Tati, totul o să fie bine, spuse ea cu voce tremurătoare.

Indiferent cît de mult îl iubea, se vedea nevoită să se împace cu ideea că era un neputincios. Acum, că Dorothy se îmbolnăvisese, ea, Ann, trebuia să preia grija întregii familii.

– Probabil că ambasada de la Berlin știe cum stau lucrurile. O să telefonez de la domnul Remigasse.

– Am să mă duc la domnul Remigasse și am să încerc să iau legătura cu ambasada noastră din Berlin. Cu siguranță că ei știu ce se întîmplă, zise Horace, de parcă Ann n-ar fi spus exact același lucru.

– O să mergem împreună, spuse Ann, strângându-i ferm brațul.

La mica *boulangerie* din colț, femeile formaseră deja coada de după-amiază în așteptarea rației de pâine. Când Ann și Horace Blakely intrară în magazin, de la coadă se auziră voci mînioase. Monsieur Remigasse ieși în ușa magazinului, își încrucișă brațele zdravene peste șorțul alb și răcni spre clienți:

– *Mesdames!* N-au venit să cumpere pâine, ci să telefoneze la ambasada lor. Sînt americani!

De astă dată, din rîndul mulțimii se ridică un val de ovații și se auziră strigăte de „Vive les Americains!” Curajoși oameni – dacă prin apropiere s-ar fi nimerit vreun gestapovist, femeile astea ar fi ajuns în fața tribunalului sub acuzația că au ținut discursuri ce incitau la revoltă.

Horace intră în brutărie cu pași nesiguri, ca și cînd nu și-ar mai fi amintit de ce venise. Ann se duse la telefon.

Convorbirile interurbane și internaționale reprezentau, în general, un ritual anevoios și de lungă durată, iar în după-amiaza aceasta, mesajele militare țineau ocupate toate liniile spre Berlin. Ann și Horace Blakely încă mai așteptau legătura cînd se vîndu și ultima pâine, iar *Monsieur* Remigasse atîrnă pe ușă inscripția *Fermé*; femeile rămase afară, pe trotuar, oftară resemnate – în seara aceea, familiile lor trebuiau să se descurce fără pâine. Brutarul le spuse americanilor că pot să rămînă cît doresc, apoi urcă după nevastă-sa. În magazinul pustiu, întunecos, Ann încercă să-l atragă pe tatăl ei într-o conversație, dar acesta se cufundase într-o tăcere apăsătoare, de parcă ar fi fost în stare de șoc.

Stăteau acolo de zece ore – se apropia miezul nopții, ora interzicerii circulației – cînd legătura fu, în sfîrșit, stabilită. Cînd se auzi apelul, Horace sări în picioare și rămase cu ochii pironiți la cutia neagră de pe perete, lăsînd telefonul să sune a doua oară. Ann ridică receptorul. O operatoare franceză, apoi una germană o informară că avea legătura.

– Ambasada americană, Willets la telefon, se auzi o voce răgușită de american.

Ținând receptorul în așa fel încît să poată auzi și Horace, Ann spuse:

– Domnule Willets, la telefon este Ann Blakely. Eu și familia mea locuim la Paris. Am auzit astăzi cuvîntarea Führerului la radio și vrem să știm ce s-a întîmplat.

– Ați avut noroc că ați reușit să prindeți legătura telefonică, domnișoară Blakely. S-a dezlănțuit infernul. Ribbentrop l-a chemat pe domnul Morris, însărcinatul nostru cu afaceri, ca să-i dea înapoi pașapoartele. A început războiul. Reichstagul ne-a declarat război.

Horace începu să scîncească. Ann se așteptase la această veste și, cu toate acestea, simțea un gol în stomac, de parcă podeaua brutăriei ar fi dispărut, iar ea s-ar fi prăbușit într-o prăpastie fără fund.

– Și... și ce se va întîmpla acum?

– Stați liniștiți, nu veți avea nici un fel de probleme. Vocea americanului de la ambasadă era seacă și la obiect, de parcă ar fi recitat un text învățat pe de rost. Departamentul de stat definitivează chiar în acest moment planurile pentru aducerea tuturor cetățenilor americani acasă, continuă el. Între timp, îi sfătuim pe cetățenii noștri să se poarte cît mai corect, să nu se lanseze în cuvîntări înflăcărare sau să comită gesturi eroice. Supuneți-vă legilor, ascultați de ceea ce spun autoritățile germane, respectați toate reglementările lor. Se auzi un pocnet pe fir, apoi funcționarul întrebă: Nu sînteți evrei, nu-i așa?

– Nu, răspunse Ann.

– Oricum, nu contează. Sfatul meu este același pentru toți cetățenii Statelor Unite. Încercați să nu dați de neazuri și purtați-vă ca de obicei. Domnișoară Blakely, aici e o adevărată casă de nebuni, așa că mă văd nevoit să vă spun la revedere.

Se auzi un declic, apoi vocea operatoarei franceze care întreba dacă terminaseră convorbirea.

Nici vorbă să termine. Cum de nu-i dăduse prin cap să-l întrebe pe Willets cu cine să ia legătura în privința planurilor de evacuare? Horace reuși, în sfârșit, să articuleze câteva cuvinte:

– Ar fi mai bine să mergem acasă. Probabil că mama ta este îngrijorată.

În dimineața următoare, lui Dorothy îi crescuse febra. Ann se oferise să rămână acasă ca să aibă grijă de ea, însă Dorothy insistase că trebuie să respecte întocmai indicațiile ambasadei și să se comporte ca de obicei.

La „Madame Bertrand“ fu întâmpinată de un tânăr locotenent în uniformă *feldgrau* care pocni din călcâie și făcu o plecăciune respectuoasă, după care o informă că, în calitate de străină și inamică, nu mai putea urma cursurile școlii. Ann își scoase toate lucrurile din pupitru sub privirile curioase ale colegelor de clasă de care se înstrăinase foarte mult în ultima vreme. Nu simțea nici tristețe, nici regret că era expulzată. Fără Gilberte, clasa *de première* devenise un adevărat purgatoriu.

Cînd ajunse acasă, îl găsi pe tatăl ei șezînd pe marginea canapelei unde zăcea Dorothy bolnavă.

– Mă așteptau la spital, zise Horace. Mi-au luat permisul de lucru. Străinii dușmani nu au dreptul să lucreze în spitale, așa mi-au spus.

– Nu e cazul să ne facem griji, dragă Ann. Domnul doctor Descourset va continua să-i plătească salariul; trebuie numai să obținem de la poliție un permis special de *éloignement*.

Ann, Horace și Dorothy, care tremura tot mai tare, porniră grăbiți prin dimineața de decembrie. Familia Blakely erau singurii americani care se înregistraseră la acest comisariat. Au aflat că permisul de *éloignement* – prelungire

a vizei – trebuia reînnoit zilnic. Toți străinii care erau găsiți fără un E mare ștampilat pe documentele lor și cu o dată scrisă de mînă riscau să fie trimiși imediat într-un lagăr de concentrare. Comisariatul își avea sediul pe strada Raspail, cam la zece intersecții de ei – o plimbare plăcută cînd vremea era frumoasă, însă iarna aceasta se dovedise la fel de nemiloasă ca și precedentă, iar Dorothy se îmbolnăvisese grav. Trebuiau să stea una pînă la cinci ore în sala de așteptare unde Ann fusese supusă acelei percheziții corporale umilitoare – o amintire penibilă care îi stăruia încă în memorie.

Lunea următoare sufla un vînt aspru dinspre nord. Horace și Ann o sprijiniră pe Dorothy la dus, dar la întoarcere, aceasta merse din ce în ce mai anevoie, pînă cînd picioarele i se muiară de tot. Horace și Ann reușiră s-o tîrască prin viscolul înghețat pînă în strada Daguerre, unde *Madame* Jargaux îi ajută s-o transporte în sus, pe scări.

Horace îi telefonă doctorului Descourset și încercă să-i spună ceva, însă vorbea total incoerent. Doctorul plecă de la dispensarul lui aglomerat și veni la ei. Descourset era un om suprasolicitat, purta o bărbuță à la Van și un guler mare, demodat. După ce o examinează pe Dorothy, îl trase deoparte pe fostul său angajat.

– *Madame* Dorothy are o gripă severă.

– O simplă răceală, negă Horace, simțind cum îi fuge sîngele din obraji.

– Gripă, insistă doctorul, și nu-mi place deloc. Amintește-ți de pneumonia de anul trecut. 'Orașe, nu are voie să se scoale din pat.

Horace arăta mai mult ca oricînd ca un iepure fugărit.

– Trebuie să ne prezentăm personal în fiecare zi la comisariat.

– Plămîinii sînt congestionați, are febră mare. 'Orașe, despre asta nu se scrie în ziare, dar, te rog să mă crezi, sîntem în mijlocul unei epidemii de gripă severă, cu o rată a

mortalității foarte ridicată. E vorba aici și de subnutriție, de frig... numai în decurs de o săptămână am pierdut trei pacienți.

Horace strânse din maxilarele care îi tremurau și chipul lui exprima alternativ groaza și hotărîrea. În după-amiaza aceea el a plecat de acasă.

S-a întors cu puțin înainte de ora opt, ora interzicerii circulației pentru străini. Se așază pe patul dublu și despături un *éloignement* care prelungea cu o săptămână termenul de prezentare la poliție pentru *Frau* Dorothy Blakely. Pînă și picăturile de apă de pe hîrtie păreau oficiale. Cînd Ann îl întrebă de unde avea documentul, Horace nu spuse nimic, mulțumindu-se să arboreze un aer misterios. Așn ajunse la concluzia că acesta intrase cumva în legătură cu un falsificator de meserie – Parisul mișuna de ei. Dar cum de fusese în stare tatăl ei, de regulă atît de fricos și obedient în fața legii, să se adreseze unui falsificator?

Febra lui Dorothy creștea și scădea, dar niciodată mai jos de 38 de grade. În după-amiaza zilei premergătoare celei în care trebuia să se prezinte la poliție, doctorul Descourset veni din nou în vizită. Trăgîndu-se de bărbuță, îi zise:

– Nu poți să te scoli din pat.

După ce doctorul plecă grăbit să-și viziteze ceilalți bolnavi, Horace îi spuse Annei că trebuie să iasă puțin. „Se duce la falsificator“, își zise ea. Îi legă mai bine fularul și îl sărută pe nas.

– Pune siguranța la ușă după mine, îi spuse el.

17

După ce fixă lanțul de siguranță, Ann se duse la bucătărie să spele stratul gros de noroi uscat de pe cei doi

cartofi mici și trei morcovi prăpădiți – masa lor de seară – pentru care stătuse la coadă toată dimineața. Pînă la cină mai erau încă cinci ore, însă foamea o chinuia atît de tare, încît ar fi fost în stare să mănînce legumele acelea așa, crude. Își scoase șorțul și aruncă o privire în camera unde zăcea Dorothy. Adusese împreună cu tatăl ei aparatul de radio în camera bolnavei și acum postul parizian transmitea *Văduva veselă*, opereta favorită a lui Dorothy, dar aceasta adormise și sforăia din greu. Hotărîntă s-o supravegheze îndeaproape, Ann își aduse tabloul pe care-l picta – un piesaj de vară reprezentînd cadoul de Crăciun pentru tatăl său. Foaia de hîrtie pe care o fixase pe șevaletul improvizat era prea subțire, culorile se întăriseră în tuburi, însă, ca întotdeauna atunci cînd desena sau picta, uită de trecerea timpului. Absorbită de verdeața proaspătă a fermei pe care voia s-o picteze, îi trebui cîtva timp pînă să perceapă bîzîitul insistent al soneriei de la intrare. Era probabil *Madame Jargaux*, își spuse Ann, care venea deseori sus, s-o viziteze pe mama ei, însă nevrînd ca aceasta să se trezească, fata părăsi camera în vîrfurile picioarelor și se repezi în hol, să descuie ușa. De pe degete i se prelingea vopseaua roz.

În coridorul întunecos, pardosit cu gresie, stătea Quent Dejong.

– Începusem să cred că ați plecat deja, spuse el. Am presupus că nu v-am observat în gară.

Cuvintele lui nu aveau nici un sens și tot aît de nefiresc i se părea și faptul că se afla aici. Ann nu era în stare să gîndească foarte limpede. Continuînd să țină mîna pe clanța ușii, spuse prima prostie care îi trecu prin cap.

– Am înțeles de la Larry că nu ești la Paris.

– Am avut niște afaceri de încheiat.

Ann dădu din cap, fără să-și dea seama că Dejong încă nu-i explicase motivul vizitei sale.

– De ce nu sînteți la Gare d' Austerlitz? Mi-am luat chiar

acum rămas bun de la Larry, care a plecat cu primul tren. Voi nu erați în el, așa că am străbătut tot peronul în căutarea voastră. Toți americanii stau pe valize, așteptînd formarea celui de-al doilea tren.

– Trenuri?

– Nu știai că se pleacă în Elveția?

– De unde să știu?

– Americanii sînt evacuați în trenuri speciale, sigilate, îi spuse el, explicîndu-i rapid că la toate comisariatele de poliție se afișaseră anunțuri ca americanii să se prezinte astăzi la ora 3:30 la Gare d' Austerlitz.

– La comisariatul nostru nu era nici un afiș.

Se auziră pași pe scări, în jos.

– N-ar trebui să stăm și să vorbim aici, în ușă, spuse el și pași pe lîngă Ann, intrînd în vestibul.

Ann îl conduse în-sufragerie. De cînd mutaseră radioul în camera mamei sale, Horace și cu ea nu mai stătuseră aici, și încăperea căpătase deja mirosul acela specific de casă nelocuită. Ann se lăsă pe canapea, lovindu-se de unul din arcurile rupte.

– N-avem timp de stat jos, zise el. Ni s-a spus că cel de-al doilea tren va pleca peste – ridică mîneca de la haină și se uită la ceas – peste o oră. Am o mașină jos.

O mașină? Ce miracole puteau face banii chiar și pentru niște străini inamici.

– Nu putem să mergem.

– O, Isuse Cristoase! Și acum mai aveți ezitări? Ann, nu înțelegi? Sîntem pe teritoriul inamicului!

– Mama are gripă, spuse ea.

– În cazul ăsta trebuie să se îmbrace foarte gros. Din tonul lui calm răzbătea mai multă mînie stăpînită decît din izbucnirea de adineauri.

– E foarte bolnavă, Quent.

– Dar ți-am explicat: americanii pot părăsi Franța ocupată într-un singur mod – cu un tren sigilat. Avem voie să luăm cu noi doar o valiză care să nu cântărească mai mult de 10 kilograme. Acum du-te și fă bagajele. O, și nu uita să iei și ceva de mâncare. Nu se știe cât va dura călătoria – trenurile militare au prioritate în fața celor care transportă pasageri.

– Mama nu ar supraviețui. Doctorul Descourset a spus că ar fi fatal pentru ea să iasă din casă.

– Lasă-mă să vorbesc cu tatăl tău.

– Acesta este celălalt motiv pentru care nu putem pleca – tata nu e acasă. Sfișiată între spaima de a rămîne pe loc și hotărîrea de a nu lua trenul, Ann ridică vocea: Nu intenționez să-mi abandonez tatăl și nici să pun în primejdie viața mamei mele.

– Du-te și fă bagajele. Îl aduc eu acasă. Unde a plecat?

– Nu mi-a spus. Poate fi oriunde.

– Atunci tu și cu mama ta va trebui să plecați fără el.

– Imposibil, dar apreciez foarte mult faptul că ai venit pînă aici, Quent.

Quent o privea intens în lumina palidă. După cîteva clipe, Ann își dădu seama că tăcerea devenea o armă.

– Larry Porter mi-a transmis mesajul tău, spuse ea abia șoptit. Generalul Hocherer a aflat unde se află familia de Permont?

Dintr-o dată, Quent luă înfățișarea unui om învins.

– La Santé.

– La Santé? repetă Ann scuturată de un fior de groază.

Cum așa?

– N-am putut să aflu acuzațiile și nici generalul n-a reușit. Este un caz anchetat de Gestapo.

Quent oftă și dădu din cap.

– A fost un gest frumos din partea lui, continuă el. De regulă, ofițerilor din armată nu le place să se amestece cu cei din Gestapo.

Nu putea suporta gândul că prietena ei, Gilberte, se afla în mâinile oamenilor în uniforme negre, evitați pînă și de generalii Wehrmachtului. Ann înghiți un nod și își lăsă degetele să alunece pe măsuța plină de praf pe care era o lampă. O dîră roz rămase în urma lor.

– Ann, încetează să te comporți ca și cînd ai avea de ales. Nu ai de ales. Mama ta se va simți foarte bine. Nu înțelegi? Acest tren este ultima șansă! Quent o apucă de braț și o ridică în picioare.

Ann simți că-i bate inima mai tare și se lupta cu dorința imperioasă de a se duce spre el, de a se contopi cu el, cu căldura care emana din întreaga lui ființă.

– Mai e și tata, șopti ea.

– E bărbat, o să se descurce.

Din nou aceeași voce rece, de patrician.

– Formăm o familie, spuse ea.

– Nu poți să gîndești logic?

– Nu, dacă asta înseamnă nesocotirea familiei. Tonul vocii ei era acum la fel de rece ca și al lui.

Ochii de un albastru închis al lui Quent o sfredeliră pînă cînd Ann simți că nu mai poate fi deloc coerentă..

– Ar fi mai bine să mă duc înapoi, la gară, spuse el și-i dădu drumul la mînă.

Ann rămase neclintită și ascultă zgomotul pașilor lui care se depărtau repede pe gresia din hol, apoi pocnetul ușii de la intrare care se trîntise. Sunetul unui vals din depărtare se întrerupse brusc.

– Ann... se auzi vocea slabă și răgușită a mamei sale. S-a auzit ușa? S-a întors tati?

– Nu, am încercat siguranța, spuse Ann, surprinsă de propria minciună. Mama ei avea să afle foarte curînd că pierduseră ultimul tren care îi transporta pe cetățenii americani dincolo de granițele Franței ocupate.

18

Ann se lăsă mîngîiată de razele slabe ale soarelui de martie care intrau prin fereastra ei deschisă. Își ridică brațele deasupra capului, de parcă s-ar fi pregătit să danseze flamenco, pocni din degete și îi zîmbi soarelui ca unui partener.

Nu prea mai avusese vreun motiv de veselie în ultimele cîteva luni. Imediat după Crăciun, cînd Dorothy încă mai făcea febră destul de mare, *Bankenaufsichtsamt* sechestraseră contul de economii al lui Horace de la Banque Nationale de Paris și îi confiscaseră și seiful personal, în care se aflau inelul de logodnă al lui Dorothy și două piese de douăzeci de dolari de aur, înnodate într-un ciorap vechi, laolaltă cu cîtiva dolari de argint. În ianuarie, un locotenent SS îl vizitase pe doctorul Descourset și îl informase în legătură cu noua lege care interzicea supușilor francezi să dea bani străinilor inamici. Bani obținuți din vînzarea tacîmurilor de argint se duseseră și acum Ann încerca să găsească cumpărător pentru radioul cel mare. Dorothy, care se clătina pe picioare, avea nevoie de sprijin ca să meargă la comisariat și înapoi. Despre familia de Permont nu mai știau nimic – la un moment dat apăruse un camion german care încărcase mobila din apartamentul lor. Ann încerca să evadeze din această existență apăsătoare, închipuindu-și că ar fi eroina unei povești de dragoste. Noaptea îl visa pe Quent în ipostaza de îndrăgostit. În vreme ce dîrdîia de frig la cozile interminabile pentru alimente, se cufunda în amintiri și îl revedea pe el – între timp, amintirile adevărate în legătură cu el pâliseră și se șterseseră ca filele unei cărți citite și răscitite, așa că Ann inventase altele, noi.

Auzi o bătaie în ușă și lăsă brațele în jos. Dorothy se strecură înăuntru și închise ușa. În lumina soarelui, uscăciunea ca de pergament a tenului ei ieșea și mai clar în evidență.

– Draga mea, șopti ea, cunoști o fată pe nume Suzette Pamfou?

– Suzette și mai cum? se încruntă Ann.

– Pamfou. Spune că ați fost colege de clasă. Dorothy își strânse mai tare poalele halatului în jurul trupului ei slăbit de boală. Nu ai voie să mergi la *Madame* Bernard, așa că m-am gândit că poate n-ar trebui să te mai întâlnești cu fostele colege. Mă duc să-i spun că nu ești acasă.

Nu exista nici o Suzette Pamfou la școala doamnei Bernard, iar Pamfou era, oricum, un nume foarte ciudat, mai curînd o poreclă sau un nume de animal de casă. În timp ce mama ei continua să vorbească, Ann rămăsese încremenită în lumina soarelui, încercînd să găsească o explicație. Nu exista decît una singură: era vorba de un mesager. Ca să scape de discuțiile și argumentele mamei sale, se repezi spre ușa de la intrare. Acolo se afla o fată aproximativ de aceeași vîrstă cu ea. Aruncîndu-și brațele în jurul gîtului fetei, care mirosea discret a parfum de violete, Ann exclamă:

– Suzy! Vai, ce dor mi-a fost de tine.

O prezentă rapid mamei sale, care o privea neîncrezătoare, apoi lui Horace, care ieșise și el din sufragerie pentru a asista la această demonstrație de efuziune, atît de neobișnuită în ultimul timp.

– Haide, Suzy, spuse Ann, la mine în cameră e așa de mult soare!

Ann închise ușa și se uită cu atenție la vizitatoarea sa. Mică, pistruiată, cu o claie de păr blond cîrlionțat și cu șosete trase peste ciorapi, putea să treacă ușor drept elevă de școală în ochii oamenilor mai în vîrstă, dar orice elevă de școală, mai ales în această lumină crudă, își dădea imediat seama că nu mai e demult școlăriță, căci trecuse bine de douăzeci de ani.

– Cine ești? șopti Ann. S-ar fi putut întâmpla ca Horace să fie în hol – când ceva îi ațîța curiozitatea, obișnuia să mai tragă puțin cu urechea.

– Ce tapet frumos, răspuse Suzette, tare, pe un ton vesel și adăugă apoi în șoaptă: Să fii pe Bulevardul Edgar Quinet, în apropierea porții cimitirului, la ora 3:30. O să te întâlnești cu cineva.

– Cu cine? Cu Gilberte? Ea este, nu-i așa?

În loc de răspuns, Suzette își deschise poșeta și scoase o carte jerpelită.

– Spune-le părinților tăi că ai găsit un exemplar din *Verișoara Bette* care e al meu, apoi aleargă după mine să mi-l dai înapoi. Și acum, întreabă-mă despre școală.

În centrul Bulevardului Edgar Quinet era o alee mărginită de ulmi. Înainte de război, în porțiunea de alee din apropierea străzii Delambre se organiza un târg foarte activ; astăzi se vedeau numai cîteva tarabe unde se vindeau obiecte de uz casnic ciobite. Ceva mai departe, pe alee, se aflau bănci așezate cu fața spre zidul de piatră al Cimitirului Montparnasse. Bătrînii înfocoliți care se încălzeau la soare își ațintiseră privirile asupra Annei, care pășea în sus și în jos printre ei.

Încredințată că misterioasa persoană nu putea fi alta decît Gilberte, se întorcea mereu să se uite după brunetele înalte și zvelte. Trecuse deja de patru, și peste nerăbdarea ei firească se așternuse îngrijorarea. Polițiștii opreau adesea oamenii pe stradă ca să le verifice hîrtille, și o tînără în actele căreia figura mențiunea că făcuse închisoare putea fi ușor arestată din nou. Ea însăși trezise interesul unor persoane, ceea ce era întotdeauna extrem de periculos. Cînd trecu de poarta cimitirului, observă un bărbat care se uita la ea. Se oprise la adăpostul unui monument impunător ca să-și aprindă țigara. Era deosebit de înalt, purta glugă, pantaloni din catifea reiată decolorați și un pulover gros de lînă, mare, care îi atîrna

pînă la jumătatea coapselor. Majoritatea bărbaților ce făceau parte din clasa muncitoare, înzestrați cu o asemenea constituție, fizică erau fie în spatele unui gard de sîrmă ghimpată dintr-un lagăr de prizonieri, fie în cel de-al Treilea Reich, la muncă „voluntară“

Ann trase adînc aer în piept și cartea îi scăpă din mîna. Bărbatul era Quent Dejong.

Deși se gîndea mai tot timpul la el, fusese atît de convinsă că urma să se întîlnească cu Gilberte, încît nu-i trecuse prin minte nici o altă posibilitate. Și apoi, Quent plecase din Paris cu trenul acela sigilat. Împietrită de uimire, Ann îl văzu cum ridică mîna în care avea țigara și se apropie de ea. Ridică de jos cartea și i-o întinse.

– Îmi pare rău că am întîrziat, dar știi și tu cum e. Șeful a avut nevoie de mine – și bătrînul n-a terminat nici acum.

Se aplecă s-o sărute pe obraz.

– Trebuie să mă întorc, îi mai zise el.

Atingerea ușoară a buzelor lui îi făcu o plăcere intensă, aproape vecină cu durerea. Nici unul din visele sale erotice n-o pregătise pentru această reacție a cărnii. Își înlănțuiră brațele și porniră spre Boulevard Raspail, iar trupul ei începu să trăiască o viață numai a lui, separată. Sîinii rotunzi i se întăriră, iar coapsele începură să se unduiască blînd. Bătrînii care o priviseră mai înainte, acum erau convinși că își așteptase iubitul.

– Suzette Pamfou – sau cum o cheamă, șopti Ann, mi-a spus că o să mă întîlnesc cu cineva și atîta tot. Am crezut că e vorba de Gilberte.

– Gilberte? Mușchii de sub brațul ei tresăriră. A ieșit din închisoare?

– Nu știu.

– Cînd ai auzit despre ea? Ce s-a întîmplat cu Vivi și cu André?

– N-am auzit nimic.

– Dar spunei...

– Am *presupus* că ar trebui să fie ea. Speram că a ieșit. Ann simțea un nod în gât, și vocea ei, de regulă profundă, acum devenise pițigăiată. Îi venea să plîngă.

– Cum se face că ești la Paris, Quent? Ai pierdut trenul din cauza noastră?

– Nu, am plecat o dată cu ceilalți. Aruncă o privire în jur. Te rog să mi te adresezi cu numele de Jacques. Jacques Tinel.

– Jacques Tinel...

Quent suflă într-o parte fumul de la țigară.

– Cum se mai simte mama ta?

– Mai bine, dar nu s-a refăcut complet.

– În cîteva zile, americanii vor fi internați în lagăre.

– Ne-am făcut deja valizele.

– Ar fi trebuit să mergeți în Elveția.

– Quent, ce rost are să mai vorbim despre asta? Nu se putea, avea febră mare, tata nu era acasă...

– Și acum o puteți face, o întrerupse el.

– Acum? De ce nu într-o excursie pe lună?

Quent rămase tăcut cîteva clipe, în timp ce treceau pe lîngă un bătrîn ghemuit pe o bancă.

– Știi ce înseamnă o călăuză? întrebă el încet.

– Oarecum. *Madame* Jargaux îi vorbise despre anumite poteci și itinerare speciale. Călăuzele erau francezi care îi conduceau pe evrei și pe piloții englezi doborîți prin teritoriile ocupate spre locuri sigure.

– Dar călătoria este foarte primejdioasă, nu-i așa? întrebă ea.

– Nu atît de primejdioasă pe cît ar fi rămînerea aici.

– Mama mea nu s-a întremat suficient.

– O să mergem pe drumul cel mai ușor.

– Dacă sîntem prinși, ne împușcă.

– Veți avea documente.

– False.

– Ann, nu cred că ești lașă sau fricoasă.

– Abstracție făcînd de latura economică, n-am fost tratați prea rău.

Quent se opri să-și mai aprindă o țigară și, cînd porniră din nou, Ann se simți frustrată, pentru că el n-o mai luase de braț.

– Invoci argumentele părinților tăi, spuse el.

Într-adevăr, exprima obiecțiile pe care știa că aveau să le ridice părinții ei.

– Încerc să gîndesc rațional.

– Rațional? Atunci ar fi trebuit să-ți fi dat seama pînă acum că naziștii nu știu de glumă. Dar poate că n-ai auzit nici una din poveștile de groază despre lagăre. Foame, boli, suprasolicitare fizică, bătaie. O rată incredibil de mare a mortalității. Fetele tinere și frumoase trimise la bordelurile armatei.

Spunînd aceasta, obrajii lui Quent deveniră roșii ca para focului. Quent era deosebit de pudic, o fațetă surprinzătoare a comportamentului unui bărbat bogat care plătise încă de tînr un avort. Ann simți că și ea roșește.

– Mă avertizezi cumva că s-ar putea să nu fiu aleasă?

– Vin la voi la opt și jumătate. După lăsarea întinericului.

La auzul ultimelor lui cuvinte își dădu seama ce risc își asumase întîlnindu-se cu ea pe Bulevardul Edgar Quinet în plină zi.

– Tu ești cel care ar trebui să fii în Elveția, murmură ea. Ai putea fi împușcat ca spion.

– Eu? Jacques Tinel?

– Nu arăți deloc ca Jacques Tinel.

– Deocamdată nu mi-a pus nimeni la îndoială identitatea.

– Se va întîmpla cît de curînd. Care francez aruncă

două țigări numai pe jumătate fumate?

– Isuse, spuse el, aruncându-i o privire iritată, înainte să dea aprobator din cap. Așa e.

O bătrână cu baston trecu pe lângă ei cu pași mărunți și îi privi insistent. Clipind ostentativ din ochi spre baborniță, Quent o sărută pe obraz pe Ann și murmură:

– Pe diseară, iubito.

În timp ce se îndrepta spre casă, Ann încercă să examineze ideea evadării ca și când i-ar fi fost prezentată de altcineva, nu de Quent, ci de o ființă asexuată. Rătăci cu gândul la destinele celor două prietene ale ei, Lea Blum și Gilberte de Permont, își aminti de infernul prin care trecuse la comisariat și ajunsese la concluzia că pericolele pe care le aveau de înfruntat în lagăr erau mai mari decât acelea ale unei călătorii clandestine.

Părinții ei avură o reacție previzibilă. Horace păli, apoi se făcu cenușiu la față.

– Ideea asta nebunească cu plecarea în Elveția ți-a fost sugerată de fata aia, Suzette, strigă el. De la bun început mi s-a părut ciudată vizita ei.

Dorothy îi spuse că era prea mare ca să se poarte atât de iresponsabil, asumându-și riscul întâlnirii cu un american dispus să le facă rost de documente false.

– La urma urmelor, de ce îl interesează așa de mult pe acest domn Dejong soarta noastră? întrebă Dorothy.

– Pentru că este rudă cu Gilberte, iar Gilberte e prietena mea.

Părinții se retraseră în camera lor.

Ann știa cum se va desfășura consfătuirea lor încă înainte de a începe. Horace îi va pasa problema deciziei lui Dorothy, iar aceasta, meticuloasă și tipică, gata să respecte și cel mai neînsemnat paragraf din legile germane, va refuza

să iasă din clădire fără un *Ausweis* – permis de călătorie – în mână.

Cînd sosi Quent, discuția deveni și mai penibilă decît își imaginase. Părinții nu-l invitară nici măcar în sufragerie, ci rămaseră în dreptul celor trei valize gata făcute, ca o dovadă a obedienței lor față de cuceritori. Horace își luă în serios rolul de cap de familie și vorbi primul:

– Ann ne-a spus că ești în legătură cu un fel de rețea care îi ajută pe refugiați să iasă din țară, domnule Dejong.

– Oameni de nădejde.

– Dar noi nu sîntem refugiați, interveni Dorothy.

Horace preluă din nou conducerea:

– Doctor Descourset, proprietarul spitalului pe care l-am administrat, s-a dus de mai multe ori în zona neocupată ca să-și vadă mama – are peste nouăzeci de ani. De fiecare dată ne-a povestit ce calvar a trebuit să îndure. În fiecare gară, poliția locală verifică documentele călătorilor, iar la graniță există agenți germani specializați în depistarea călătorilor clandestini. O dată a văzut o familie întreagă care a fost împușcată chiar lîngă tren. Poate că erau evrei, și-a spus el, cu documente false. Altă dată, o femeie bătrînă, în cărucior, a fost arestată fiindcă făcea contrabandă. Iar în zona neocupată, după cum spune doctorul, polițiștii sînt și mai severi decît aici. Dacă ai un *sauf-conduit* în neregulă, te trezești direct la închisoare.

Ann se simțea stîmjenită din cauza scuzelor și pretextelor invocate de părinții săi, însă, mînată de sentimentul de loialitate față de familie, făcu un pas spre ei.

– Ați auzit de Drancy? îi întrebă Quent pe tonul acela de-un calm aparent.

Drancy era un cartier mărginaș al Parisului cu locuințe muncitorești pe care nemții îl transformaseră în loc de detenție pentru persoanele indezirabile. Sau de lagărele de concentrare?

– Sînt simple zvonuri, zîmbi disprețuitoare Dorothy. Domnule Dejong, sînteți prea tînăr ca să vă amintiți de primul război mondial, dar și atunci s-a spus că nemții taie mîinile sugarilor și împung călugărițele cu baionetele.

– Și oricum, interveni Horace, Drancy și celelalte locuri sînt rezervate evreilor, comuniștilor și celor din Rezistență. Noi vom fi internați într-un hotel.

– Poate la început, spuse Quent, dar nu pentru mult timp.

– Sîntem convinși că aveți cele mai bune intenții, domnule Dejong, zise Dorothy, dar propunerea dumneavoastră este mai mult decît fantezistă. Nici nu ne putem gîndi serios la așa ceva. Să traversăm Franța cu documente false, să ne furișăm peste graniță, să ne încredințăm viețile Dumnezeu știe cui? Ce poate fi mai periculos pentru Ann?

– Da, zise și Horace, cum să-i primejduim viața?

Ann se simți oarecum jignită că o foloseau pe ea drept scuză pentru a-și justifica indecizia, așadar, la revedere „datorie față de spital și de patria adoptivă“, bună ziua „datorie față de Ann“

– Dacă rămîn pe loc, aș putea fi trimisă la un bordel, spuse Ann. Sau la una din fermele lor de procreație.

La „Madame Bernard“ se șopteau tot soiul de lucruri ciudate despre proiectele arienilor de ameliorare a rasei prin intermediul franțuzoaicelor ajunse în pragul maturității.

– Am auzit că tinerele daneze și olandeze considerate pur-sînge sînt trimise în Germania. Și eu sînt pur-sînge, nu-i așa?

– Ann! exclamă Horace.

– Știm amîndouă la fel de bine că germanii s-au purtat ca niște gentlemen față de tine, se răsti Dorothy.

– Dacă aceste zvonuri ridicole ar cuprinde chiar și cel mai mic sîmbure de adevăr, interveni Horace, am accepta cu dragă inimă oferta domnului Dejong.

– Întotdeauna ieși hotărâri pripite, spuse Dorothy, dar nu-ți vom îngădui să te expui unor primejdii atît de mari numai fiindcă circulă tot soiul de zvonuri.

– Nu ne interesează decît securitatea ta, adăugă și Horace cu voce tremurîndă.

Mînia Annei se risipi ca prin farmec. Nu-i iubise niciodată mai mult ca acum, în acest moment de maximă duplicitate. Quent, cu înălțimea și robustețea staturii sale, domina tot holul, făcîndu-i pe ei să pară extrem de vulnerabili. Ann se întoarse spre Quent ca să-i spună că rămîne cu părinții ei care au nevoie de ea, însă întîlnind privirea ochilor lui pătrunzători, ușor mijîți, se auzi rostind:

– Eu plec.

– N-ai să faci așa ceva, strigă Dorothy, ești încă un copil.

– O să stăm la un hotel, încercă și Horace s-o convingă. O să mîncăm mai bine decît acum.

– Nemții sînt un popor civilizată.

În timp ce invocau tot soiul de argumente, Dorothy îl luă de mînă pe Horace. Păreau așa de mici, de neajutorați. Ann făcu un pas spre ei, parcă vrînd să-i apere. Quent îi luă paltonul din cuier și se uită la cele trei valize.

– Care din ele este a ta? întrebă el.

– Plecați în noaptea asta? îi chestionă Horace.

– Și dacă o să fie un raid? Nici nu vă puteți refugia într-un adăpost...

– Cea legată cu curea, spuse Ann. Se apropie de părinții ei, punîndu-și cîte un braț pe umerii lor

– Se întîmplă lucruri cumplite. Să presupunem că naștii care păzesc persoanele internate îi urăsc pe americani – să zicem că fiul unuia dintre ei a fost ucis de americani – cît de civilizați credeți că or să fie?

– Ai să rămîi aici, domnișoară, spuse Dorothy.

– Și ce-o să faci mâine? strigă Horace. Nu ai *éloignement*.

– Mamă, tată, sînt niște motive atît de puerile, vă rog, veniți cu noi.

Dar Ann știa că argumentele ei erau inutile. Ea și părinții ei strigau de pe marginile opuse ale unei prăpastii și nici unul nu deslușea cuvintele celuilalt. Îi sărută pe amîndoi, murmurînd că îi iubește. Dorothy îi dădu cu greu un sărut, iar Horace o îmbrățișă.

Fața îi șiroia de lacrimi în clipa în care Quent o trase după el pe ușă.

19

Luna strălucitoare, aproape plină, arunca raze argintii pe strada Daguerre. Înainte de a da colțul, Ann întoarse capul și se mai uită o dată la numărul 74. Acolo, în spatele acelor obloane închise fusese ea concepută, acolo crescuse și tot acolo, cu excepția cîtorva vacanțe de vară petrecute la o pensiune din Dieppe, dormise în fiecare noapte a vieții sale. În clipa aceea, probabil că părinții ei se consolau unul pe altul. Îi veni în minte ultima lor imagine – Horace întinzînd o mîină pufoasă și tremurătoare spre ea, chipul mîndru al lui Dorothy contorsionat de durere. Luptîndu-se cu un alt șuvoi de lacrimi, se străduia să țină pasul cu Quent.

– Îmi pare rău, Ann, dar trebuie să ajungem la Bagneux înainte de miezul nopții, cînd se interzice circulația.

Bagneux era unul din cartierele muncitorești sărăcicioase de la periferia Parisului – devenite în ultima vreme ținta preferată a atacurilor bombardierelor RAF

– Dar este numai o oră de mers.

– Trebuie să ocolim ca să nu dăm peste posturile de artilerie antiaeriană.

Oare întotdeauna era infailibil? Fără să stea prea mult pe gânduri, își spuse că îl urăște. Din vina lui își părăsise părinții.

– Eu n-am voie să fiu pe stradă la ora asta. Pentru mine a bătut de mult ora stingerii.

Quent se opri. Lăsă jos valiza fetei, băgă mîna sub puloverul mare și scoase un teanc de hîrtii. Le ridică în lumina lunii și le frunzări.

– Asta este noua ta *carte d'identité*.

Ann strînse din ochi, încercînd să descopere o greșeală cît de mică. Un timbru de șapte franci și unul de șase franci și, deasupra lor, sigiliul Parisului. Chiar și fotografia, o fată cu ochi negri și păr buclat, semăna foarte mult cu ea. La lumina lunii, noua ei *carte d'identité* arăta la fel de autentică precum permisul de ședere al mamei sale, acel *éloignement* adus de Horace. Reuși să descifreze și literele majuscule, negre de sus. Numele ei fals.

– Tinel, citi ea cu voce tare, ca o acuzare.

– Nu m-am gîndit că o să rămînem numai noi doi. Era foarte firesc să călătorim toți patru, ca o familie. Ann și Jacques, împreună cu părinții lor

Tonul lui reținut – care îi amintea de superioritatea-i înnăscută – făcu să-i crească furia irațională pe măsură ce încrederea în el se spulbera. Cînd ajunseră în dreptul unui canal de scurgere, Quent se opri din nou.

– Dă-mi documentele tale vechi, îi ceru el.

Cînd bucățelele rupte din fosta ei *carte d'identité*, din *éloignement*, pașaport și hîrțiile false pregătite pentru părinții ei o luară la vale, pe apa canalului, pătrunzînd în vestitul sistem de canalizare al Parisului, supărarea îi pieri la fel de repede cum îi apăruse. Oftă, și respirația ei formă un norișor de abur în aerul rece și urît mirositor. Tot ce mai rămăsese din Ann Blakely era apăsarea durerii și a sentimentului de vinovăție.

Quent ridică valiza și spuse:

– Ann, nu cred că vom fi opriți, dar dacă se întâmplă așa, lasă-mă pe mine să vorbesc.

Ann încuviință în tăcere.

După aceea, Quent nu mai scoase nici un cuvânt, adresându-i-se doar atunci când trebuia s-o îndrume. Nu văzură pe nimeni și, dacă n-ar fi fost vocile înăbușite și muzica de la radio care se auzea din când în când dinspre clădirile camuflate, ar fi putut crede că străbat orașul părăsit Atlantis. Raidurile RAF-ului îi țineau acasă pînă și pe puținii locuitori ai Montparnasse-ului care se aventurau noaptea afară. Când traversară un bulevard lat, necunoscut ei, o mașină descoperită trecu atît de aproape de ei, încît lumina lunii se reflectă pe buzele subțiri ale soldatului care ținea pistolul-mitralieră pe genunchi. „Ar trebui să fiu înfricoșată“ își spuse Ann. Cu toate acestea, în vreme ce inhala fumul ce rămăsese în urma mașinii, ajunsese la concluzia că nu este. Quent se apropie ceva mai mult de ea, de parcă ar fi vrut s-o protejeze.

– Și dacă s-ar fi oprit? întrebă ea.

– Le-aș fi spus că ne-am certat și că tu ai fugit la părinți, iar eu am venit să te iau înapoi, acasă. Știi ce încîntați sînt să constate că francezii sînt niște bieți imbecili.

Probabil că vechea ei valiză, plină cu lucruri de iarnă, hîrtie pentru schițe și cărți, atîrna peste zece kilograme, însă Quent mergea în același ritm rapid, lăsînd impresia că nu depune nici cel mai mic efort. Annei îi tremurau picioarele și îngheță de-a binelea cu mult înainte să ajungă la Bagneux.

Trecură pe lîngă mai multe căsuțe – unele dintre ele erau goale, niște ruine fără acoperiș – ocolind grămada de moloz care fusese cîndva o fabrică. Ajunseră la o piață unde se afla un amplasament de tunuri antiaeriene, și Quent o împinse în umbră. Se strecurară încet la adăpostul zidului, ascultînd conversația jovială a nemților, încîntați că-i respinseseră în ziua aceea pe englezi. Deasupra lor nu se auzea nici

un fel de bîzîit de avion. Quent o împinse spre un drum îngust, mirosind a urină, dintre două blocuri înalte.

– Am ajuns, șopti el.

În interior era la fel de întuneric. Ann, copleșită de emoțiile zilei, epuizată fizic, urcă două etaje pe treptele abrupte, conștientă numai de căldura învăluitoare a mîinii lui care o conducea și de un anume sentiment de rușine că își părăsise părinții la ananghie. Pașii lor răsunară pe un coridor. Quent se opri și bătu ușor la o ușă.

– Cine este? întrebă o voce de femeie.

– Eu, Jacques.

Ușa se deschise și Suzette Pamfou apăru în prag, cu o lumînare în mîină.

– E foarte tîrziu, spuse ea.

– Am auzit că verifică actele la metrou, așa că am venit pe jos.

– Slavă Domnului, în seara asta britanicii au stat pe malul celălalt al Canalului, spuse Suzette, punînd mîna pe mîneca lui Quent.

O cameră cu un pat în care se dormise și Suzette în capot, cu mîna pe brațul lui Quent – ce putea fi mai intim? Ann se retrase în coridor. Suzette se uită la ea.

– Intră, zise ea cu căldură în glas, ridicînd lumînarea spre întunericul de afară. Dar unde sînt părinții dumitale?

– Domnul și doamna Blakely au considerat că planul este prea primejdios, răspunse Quent în locul ei.

– Nu mă surprinde prea tare, zise Suzette. Apoi, observînd ochii umezi ai Annei, zîmbi, o cuprinse pe după umeri și spuse: *Eh bien*, vechea mea colegă de școală!

Quent lăsă valiza lîngă pat.

– Mă întorc cît pot de repede, spuse el.

– Pleci? Ann era prea obosită ca să mai facă efortul de a-și înăbuși un suspin.

Buzele lui Quent schițară un zîmbet liniștitor.

– Suzette o să se ocupe de tine și o să-ți dea de lucru.

Suzette puse lanțul de siguranță la ușă în urma lui, apoi scoase un aparat de fotografiat și o rugă pe Ann să așeze câteva lanterne în jurul ei.

– Sperasem că o să ajungeți aici înainte de întreruperea luminii, spuse ea.

– De unde ai avut fotografia de pe cartea mea de identitate?

– Mi-a dat-o Quent. Îi așeză puțin părul Annei, apoi adăugă: Închipuie-ți că sînt o fasole verde.

Din cauza uniformelor lor gri-verzui, soldații Wehrmachtului fuseseră porecliți de parizieni „fasole verde“

– Compune-ți o mutră cît mai sobră.

În clipa următoare se auzi declicul aparatului de fotografiat.

– Quent aduce mulți oameni aici?

Suzette ridică din umeri nepăsătoare.

– Poți să ai încredere deplină în el, spuse fata. Ai văzut vreun om mai calm și mai controlat decît el? Mai facem o poză, Ann. Nu mai am film de rezervă.

După a treia fotografie, Suzette stinse lanternele.

– Cît dezvolt eu astea, tu întinde-te pe pat.

Ann își scoase pantofii și se acoperi cu paltonul. Împinse la o parte perna care mirosea a parfum de violete. „Quent doarme în acest pat împreună cu Suzette...“ Acesta fu ultimul ei gând înainte de a adormi.

Se trezi brusc.

Suzette stătea în picioare și se uita în jos, spre ea. Avea un palton negru cu guler de blană falsă și o pălărie cu cireșe de celuloid care se legănau deasupra feței ei fardate. Arăta ca o vînzătoare într-un magazin fără pretenții. Aceasta să fi fost

adevărata ei identitate, sau o altă schimbare cameleonică?

– Trebuie să mă duc la lucru, dar n-am vrut să plec fără să-ți urez *bonne chance*.

– Mulțumesc. Uitînd de gelozie, Ann se gîndea acum numai la riscurile pe care și le asumase Suzette de dragul ei. Se ridică în picioare și-o îmbrățișă.

– Suzette... n-am să uit niciodată ce ai făcut pentru mine.

Suzette și Quent vorbeau în șoaptă la ușă – Ann nu auzea ce-și spîn. Simțindu-se ca o instrusă, se apropie de masă și privi fotografia sobră de pe noul *Ausweis* al Annei Tinel și vechea *carte d'identité* cu colțuri îndoite. Cartela ei de alimente, cu pete de degete unuroase era și ea acolo, cu cîteva cupoane tăiate sau rupte neglijent.

Quent încuie ușa și scoase din buzunar un stilou.

– Ești pregătită să-ți semnezi cartea de identitate, doamnă Tinel?

Cerneala avea o nuanță ruginie.

– Sînt atît de *authentice*, remarcă Ann.

– Capodopera Suzettei. Îi întinse o altă sticlă de cerneală pentru *Ausweis*, apoi îi apăsă degetele pe cartea de identitate, ca să i se imprime amprente. Acestea vor fi înregistrate, adăugă el.

Ann vru să întrebe cum, dar se abținu.

– Astea sînt pentru tine, spuse Quent, arătîndu-i o rochie maro și un palton negru care atîrnau pe ușa dulapului ieftin, din lemn de brad. Pălăria este pe etajeră.

– Ce cusur au hainele mele?

– *Madame* Tinel nu călătorește îmbrăcată în uniformă de liceu.

Ann se schimbă în odăița mică ce servea drept baie și bucătărie în același timp. Rochia maro mirosea a transpirație și a apă de colonie ieftină, gulerul paltonului era ros și devenise maro. Ann nu purtase niciodată lucruri străine și faptul că

acum se vedea nevoită să suporte secretele corporale ale amantei lui Quent îi provoca repulsie. În buzunarul paltonului găsi un rest de ruj. Îl șterse pe deasupra, apoi și-l trecu pe gura ei plină și moale. Își puse pălăria pe partea stîngă și privi în oglinda crăpată. Madame Tinel, facsimilul rezonabil al unei fete modeste, roșcate, o privea în ochi.

Quent golise conținutul valizei jupuite pe pat și aranjase în două teancuri hainele pe care Dorothy le cîmpise cu atîta dragoste. Blocul de desen și cărțile se aflau pe covor.

– N-ai de pus nici o întrebare? sîsîi ea în engleză.

– Am nevoie de spațiu ca să-mi așez lucrurile mele.

Ann nu fu în stare să-i susțină privirile.

– *Madame* Tinel are limba ascuțită, nu-i așa?

– În schimb, arată trăsnet, spuse el fluierînd încetîșor

– Nu credeam că ai să observi vreodată, zise Anne roșind. Vrei să te ajut la împachetat?

– Am terminat.

Se închise apoi cîteva minute în baia-bucătărie și ieși de acolo bărbierit și cu două cești de „cafea“ în mîini.

– Ann, înainte de a merge mai departe, să-ți dau o veste proastă. Noaptea trecută am aflat că prima noastră călăuză a fost arestată. S-ar putea ca omul să fi vorbit, așa că nu e recomandabil să mai apelăm la altcineva din rețea. Dar eu am mai făcut drumul ăsta și altă dată. Parțial.

Ann simți cum o cuprinde un val de emoție. Vor fi singuri. Euforia refuza să scadă, deși n-ar fi fost exclus ca reținerea părinților ei în legătură cu această călătorie să fi izvorît din înțelepciune.

– Așadar, tu vei fi călăuza? întrebă ea.

– Eu voi fi. Haide, repede, trebuie să prindem trenul.

20

Rezemată de fereastra compartimentului aglomerat de clasa a treia, Ann ținea în mână un exemplar din *Signal*, fără să vadă nici ilustrațiile, nici textele inserate în paginile revistei. Quent alesese niște lecturi potrivite cu condiția familiei Tinel, în așa fel încât să nu fie nevoiți să facă conversație cu ceilalți pasageri, precauție pe care Ann o considerase inutilă. Se simțea plină de energie. În fiecare gară se urcase câte un *agent de police*, și micuța doamnă Tinel flirtase cu ei foarte discret, așa cum se cuvine unei tinere soții aflate sub supravegherea privirii albastre a soțului, un bărbat deosebit de chipeș. Nu se formulară nici un fel de obiecții în legătură cu documentele lor.

Fuseseră trași de trei ori pe linii secundare pentru a face loc trenurilor militare, și Ann devenise tot mai nervoasă. Acum, când trenul încetinise apropiindu-se de Chalans, orașul de frontieră dintre Franța ocupată și restul țării neocupate, respira cu greutate, fiind nevoită să ofteze adânc ca să-și poată umple plămîinii cu aer. Din fericire, Quent și ceilalți considerau normală reacția ei. Din cauza viscolului, ferestrele rămăseseră închise toată ziua, și aerul din compartiment devenise irespirabil din cauza fumului și a mirosului fetid de transpirație al pasagerilor care lăsau impresia că nu se mai spălaseră și nu-și mai schimbaseră lenjeria de un an de zile.

Trenul fluieră și încetini.

Zona interzisă dintre cele două Franțe. Cei patru soldați ai Wehrmachtului își luară valizele și ranițele, plîngîndu-se că permisiile erau prea scurte. Cu o ultimă smucitură, trenul se opri și soldații coborîră. Tensiunea din compartiment

devenise aproape palpabilă. Nici măcar privirea calmă a lui Quent pe deasupra revistei nu reușea să domolească respirația gîfîită, zgomotoasă a Annei.

Cinci minute mai tîrziu, ușa se deschise și în compartiment intrară doi SS-iști. Unul dintre ei avea o barbă cenușie, celălalt era mic și pîntecos. Nici nu se puteau imagina figuri mai blînde și mai binevoitoare ca acestea, însă Ann îngheță.

Încremeni literalmente. Mușchii și sîngele i se solidificaseră. Privea în jos, la revistă, fără s-o vadă, în timp ce nemții frunzăreau pașapoartele și cărțile de identitate.

– Documentele dumneavoastră, *Madame*? întrebă o voce plictisită, cu un puternic accent străin, chiar deasupra capului ei.

Documentele erau în poșeta pe care o ținea în poală.

– Documentele dumneavoastră? repetă vocea.

Ann nu se putea mișca.

– Ann? Quent o bătu ușurel pe genunchi. Te-a apucat? Iarăși?

Chicoti încetișor.

– Știți, aerul e cam închis aici și are în permanență senzația de greață, înțelegeți ce vreau să spun?

În încremenirea ei, Ann era conștientă că roșise.

– *Ach, so?* E primul?

– Conceput în noaptea nunții, răspuse Quent foarte mîndru.

– Eu am trei, toți băieți. Ei bine, *Madame*, ascultați sfatul meu, mestecați pîine cît mai încet. Așa a făcut nevastă-mea și n-a trebuit să alerge niciodată pînă la baie.

– Auzi, Ann? Nu ți-am spus și eu să mînînci mai mult? spuse Quent și îi luă poșeta.

Neamțul examinează *Ausweis*-ul.

– Mergeți la Lyon, nu-i așa?

– Da, răspunse Quent în locul ei. Acolo locuiește soacra mea, chiar lângă Place Bellecour. Chicoti din nou. Eu mi-am făcut datoria. Acum e rîndul femeilor. Urează-mi să am și eu norocul dumitale la băieți.

Neamțul îi înapoie documentele lui Quent, apoi scotoci în buzunarele tunicii.

– Uneori bomboanele de mentă ajută, *Madame*. Îi lăsă în poală o bomboană verde.

– *Danke schön*, îi șopti ea.

Cînd apăru și poliția franceză, bătrîna țărancă cu jambiere albe le spuse că tînăra doamnă este *enceinte* și are grețuri, așa că nu e cazul s-o mai sîcîie cu hîrțiile alea.

La șaisprezece ore după plecarea trenului din Paris, intrau în Gare de Perrache de la Lyon. În Franța condusă de guvernul de la Vichy nu exista camuflaj, și lumina slabă i se păru de-a dreptul strălucitoare Annei în timp ce traversa alături de Quent piața plină de zăpadă din fața gării. Străbătură un tunel întunecos, și un tren trecu huruind pe deasupra capetelor. O luară apoi pe o alee spre o firmă decolorată și crăpată pe care scria *La Résidence de Lyon*. În holul cald în care mirosea a mucegai, Ann se lăsă să cadă pe un scaun și abia dacă mai distingea vocile bărbaților – a lui Quent și a bărbatului mustăcios care completa datele în registrul hotelului.

Camera lor era la parter. Quent deschise cu cheia mare și aruncă o privire înăuntru. Patul mare, înalt, de alamă nu lăsa decît foarte puțin spațiu liber, ocupat și acesta de un lavabou și un bideu emailat, așezat pe un scaun.

– Îmi pare rău, murmură el, credeam că o să fie suficient spațiu ca să pot dormi pe podea.

După scena din tren, stînjeneala lui părea absurdă și inocentă în același timp.

– Nu-ți face griji, îl liniști Ann. Își scoase pantofii din picioare și se trînti îmbrăcată în pat, trăgîndu-și plapuma

slinoasă peste ea. Sînt prea frîntă de oboseală ca să mă năpustesc asupra ta.

Însă șocul prin care trecuse la Chalans și sentimentul de vinovăție față de părinți o împiedicau să adoarmă. Se depărtase de mijlocul lăsat al patului și asculta zgomotele intermitente ale trenurilor și dangătul clopotelor mai apropiate sau mai îndepărtate de la biserici, în vreme ce gîndurile zburau cînd spre părinții pe care îi părăsise, cînd spre propria lașitate.

– Dormi? întrebă Quent încet.

– Nici tu nu dormi? șopti ea. Mi-e așa de rușine.

– Te gîndești la episodul acela de la graniță? Pe parcursul călătoriei, numai tu ai susținut conversația și ai răspuns la toate întrebările – ce mare lucru că o dată am făcut eu asta. Salteaua scîrțîi. N-am fost prea inspirat, dar nu mi-a venit nimic altceva în minte.

– O, Quent, nu mai face pe modestul, ai salvat situația. În schimb, din cauza mea puteam fi uciși – dacă am fi avut norocul să fim uciși imediat.

– Ai trecut și tu printr-un moment mai greu, asta e tot.

Întinse mîna s-o bată pe umăr. Ann stătea cu capul pe perna tare, așa că era mai sus decît el. Degetele lui îi atinseră sîinii. Mîna lui Quent se retrase imediat, însă carnea ei continua să-i simtă atingerea. Tăcură aproape un minut întreg.

– E vorba și de părinții tăi, nu-i așa? spuse el.

– Tot nu-mi vine să cred că i-am părăsit, oftă ea. Depind atît de mult de mine.

– Ann, te-au ținut acolo ca într-o capcană!

– O, nu-i înțelegi!

– Așa este, răspunse el pe tonul lui cel mai politic. Crezi că ai putea să-mi răspunzi la o întrebare care mă frămîntă mai demult? Rămînerea voastră la Paris e cumva legată de teama tatălui tău că nu va găsi de lucru acasă?

Ann înghiți în sec. Nu știa dacă îi venea să plîngă pentru

că Quent îi înțelesese atît de bine pe părinții ei sau fiindcă se retrăsese din nou în cercul acela închis al oamenilor cu bani. O clipă mai tîrziu, Quent își ceru scuze:

– Observația mea a fost total nelalocul ei. Făcu o pauză, apoi adăugă: Așa mi se întîmplă întotdeauna cînd treburile nu merg ca pe roate. E un om încîntător.

21

O lumină strălucitoare îi mîngîia pleoapele închise cînd se trezi. Soarele pătrundea prin geamul gros în cămăruța de hotel. Întoarse capul și observă că, în partea cealaltă a patului, cuverturile erau date la o parte. Quent! Unde plecase? Clopotele bisericilor începură să bată alternativ, din toate părțile. O singură bătaie – era ora unu! Oare de cînd plecase Quent? Ann nu-și făcea nici un fel de iluzii – și la Lyon îi pîndeau tot atîtea primejdii ca și la Paris. Deși Franța neocupată nu era în război cu America, ba chiar primea ajutoare generoase de la Washington, guvernul, refugiat în localitatea balneară Vichy, era o adunătură de marionete care dansau așa cum li se dicta de la Berlin. Dacă autoritățile ar fi descoperit documentele false ale lui Quent, i-ar fi predat peste graniță, acolo unde orice american ar fi fost condamnat, *ipso facto*, drept spion.

„Poate că este la toaletă“

Se repezi pe coridor. Ușa de la WC era larg deschisă și lăsa să se vadă vechiul tron de lemn. O porni în direcție opusă, trecu printr-o perdea de mărgele și se trezi în holul de la intrare. Quent era aplecat peste teigheaua de la recepție și stătea de vorbă cu proprietarul. Văzînd-o, acesta se opri la mijlocul propoziției, iar Quent ridică privirile spre ea.

Proprietarul se uită în jos, mustăcînd. Ann își dădu seama cam cum trebuia să arate, desculță, cu părul ciufulit, cu rochia maro a Suzettei șifonată și răsucită pe ea.

– Eram îngrijorată din pricina ta, Jacques, spuse ea furioasă. Ar fi trebuit să-mi spui că pleci.

Quent ripostă pe același ton.

– Nici măcar nu te obosești să te dezbraci, dormi în neștire și tot eu sînt de vină.

Proprietarul tuși stînjedit și arboră un aer împăciuitor, ca orice persoană străină silită să participe la o dispută între soți.

– *Madame*, tocmai îi recomandam domnului *Café Camille*, care se află în apropiere, pe cheiul Perrache, spre Ron. Au prețuri rezonabile și, în pofida vremurilor grele, *Mère Camille* reușește să prepare pentru clienții săi o mîncare decentă.

– Sînt lihnit de foame, se răsti Quent. Haide, vino și aranjează-te!

Pleoștită, Ann îl urmă pe coridor. Ajunși în cameră, își scoase pieptenul.

– Sînt o companie la fel de plăcută ca o torpilă gata să explodeze, nu-i așa? întrebă ea.

– E un om de încredere.

– Cum adică?

– Nu face parte din Rezistență, dar, deși are anumite bănuieli în ce ne privește, nu pune prea multe întrebări. Țta e felul lui de a-și dovedi patriotismul; știi și tu cît de mîndri sînt francezii. De aceea ne-a dat camera asta. Dacă poliția face vreun raid, putem să fugim pe aici, spuse Quent și bătu în fereastra cenușie.

Ann se uită afară. O cărăruie îngustă ducea spre o stradă cu o clădire înaltă, cu ziduri de piatră și cu un turn de observație sus, în vîrf.

– Quent, ce reprezintă clădirea asta?

– Închisoarea St. Paul.

– O închisoare. glumești.

În timp ce privea zidurile mari de piatră înnegrite de funinginea locomotivelor, doi polițiști înarmați cu carabine intrară în raza ei vizuală și Ann se trase repede înapoi, ca și când aceștia ar fi putut s-o vadă. Quent îi spusese că vor sta la Lyon numai o noapte și apoi vor lua trenul spre Annecy.

– Ei, bine că plecăm de aici, spuse ea.

– Apropo de asta, de dimineață am luat legătura cu persoana care face *sauf-conduits*. Omul mi-a spus că, din cauza zăpezilor abundente, ziua de târg de la Annecy s-a amînat pe vineri. Prin urmare, trebuie să mai stăm aici.

– Trei zile? Lîngă o închisoare? Dar de ce sîntem legați de ziua de târg?

– Annecy se află în apropierea graniței cu Elveția, așa că poliția este foarte severă. În zilele de târg, crește îmbulzeala, iar ei nu mai pot verifica prea atent documentele, îi explică Quent.

– Asta înseamnă că merită să așteptăm, oftă ea, părăind mai abătută decît era în realitate. Își turnă apă rece ca gheața din cană ca să se spele pe față, apoi își dădu pe buze cu rujul Suzettei și își așează pălărioara albastră pe o parte.

– Arăți minunat, spuse Quent. Ann, cînd am spus că sînt lihnit de foame, să știi că n-am glumit.

– Nu mi-ai povestit prea multe despre tine, zise ea.

Pentru a rosti această observație avusese nevoie să-și adune forțele pînă în seara zilei următoare. Quent o încurajase să vorbească, și Ann își deschisese complet sufletul, fără să-i ascundă aproape nimic. Îi mărturisii sentimentele sale confuze în ipostaza de cetățeană a unei țări în care nu pusese niciodată piciorul și, în același timp, loialitatea față de țara unde văzuse lumina zilei. Îi explicase cu oarecare stîngăcie și faptul că simțea nevoia să-și protejeze părinții. Îi povestise despre

prietenii de la Lycée Paul Bert, ba chiar și despre îmbrățișările lor. Undeva, la unul din etajele superioare, un gramofon relua la nesfârșit ariile lui Caruso.

– N-am făcut altceva decît să vorbesc, spuse el.

– Știi la ce mă refer.

Quent îi luă mîna și începu să se joace cu degetele ei mici.

– Ești o persoană foarte deschisă, însă eu... cum să-ți spun, în sufletul meu sînt anumite încăperi în care mă duc întotdeauna singur

– Asta înseamnă că ești un însingurat.

– Exact.

Radames cînta farmecul celest al Aidei, Ann aștepta, astfel că, în cele din urmă, Quent spuse:

– Nu m-ai întrebat de unde am avut fotografia de pe prima ta *carte d'identité*.

– Suzette mi-a zis că tu i-ai dat-o.

– Este o fotografie mai veche a mamei mele.

– Dar seamănă leit cu mine...

Vocea Annei se stinse brusc cînd își aminti de privirea intensă a lui Quent din după-amiaza cînd îl cunoscuse la familia de Permout.

– Ce crezi că ar spune doctor Freud despre asta?

Ann se trase de o barbă imaginară.

– Hmmm, foarte interesant. Făcu o pauză, apoi adăugă încet: Gilberte mi-a spus că a murit. La nașterea mea.

– O...

– Dar din cîte am auzit, cred că seamăna foarte mult cu tine. Caldă și sinceră. Toată lumea o iubea – bunica spunea că avea harul fericiirii. Oamenii pluteau în al nouălea cer cînd se aflau în preajma ei.

Respiră adînc.

– Gilberte nu ți-a mai spus nimic despre ea?

– Nu, nimic.

– Numele ei de fată a fost Templar. Jessamyn Templar, fiica lui Jason Templar.

Ann clipi de cîteva ori și buzele i se întredeschiseră, de parcă i-ar fi înfipt cineva un cuțit între omoplați. Aflase de bogăția familiei Dejong, printre proprietățile căreia figura Banca Dejong. Însă Jason Templar era mai mult decît bogat. Rivalul lui Andrew Carnegie în monopolizarea industriei americane a oțelului, Jason Templar fusese cel care avusese mai mult succes pe plan financiar – sau, cel puțin, așa susțineau istoricii. Ann știa totul despre Jason Templar dintr-un best-seller american, *The Tremendous Templar* (Extraordinarul Templar), pe care Dorothy îl împrumutase de la librăria W.H. Smith de pe Rue de Rivoli. Ann, care avea pe atunci doisprezece ani, se închisese în camera ei și devorase într-o singură noapte toate amănuntele senzaționale ale ilustrei biografii: parlamentarii – atît din Camera Comunelor, cît și din Senat care votau legi favorabile lui Jason Templar, prietenele lui, vestitele diamante și șiragurile de perle lungi pînă la genunchi pe care le dăruia soției lui franțuzoaice (acum Ann avu brusc revelația că aceasta era bunica lui Quent, mătușa Gilbertei, Mathilde de Permont), reședința Mansion care se întindea pe spațiul cuprins între patru intersecții pe Fifth Avenue, celelalte unsprezece case și moșii, vagonul personal de cale ferată cu baia prevăzută cu robinete de aur, iahtul *Knight Templar* cu umidificatoare încastrate în zid pentru trabucele lui masive, caii pur-sînge care cîștigau la curse, relațiile de prietenie cu capetele încoronate. Jason Templar era fiul unui tîmplar de mobilă fină din Liverpool, prosper, dar cumpătat. Cînd venise în Lumea Nouă ca să facă o avere fabuloasă, lăsase cumpătarea acasă: opulența lui formidabilă devenise un manual de cheltuit averile pentru milionarii americani.

Dar una era să auzi despre un vestit magnat și cu totul

alta să stai pe un pat mizer cu nepotul acestuia. Ann simți cum propria identitate i se prăbușește și alunecă într-un hău profund, ca și când ar fi explodat o mină chiar sub ea. Încearcă să-și amintească dacă în cartea împrumutată se pomenea ceva despre moștenitorii familiei Templar.

Quent o privea foarte intens.

– Dacă ai vreo nedumerire, spuse el și un mușchi îi tresări în apropierea gurii, află că mama mea a fost unicul lui copil, iar eu sînt unicul *ei* copil.

Tonul lui distant acționează ca un duș rece asupra Annei care se simți obligată să-i demonstreze lui Quent că nu era chiar așa de liliputană cum se simțea.

– Eu ți-am spus totul despre mine, se răsti ea. Cum se face că tu îmi ascunzi atîtea?

– Am omis ceva? E în joc vreun principiu aristotelian?

– Lumea n-o să pătrundă niciodată în cămăruțele tale, nu-i așa? Ieși când dorești, te culci cu o fată și, dacă se întîmplă ceva, ei bine, pentru asta există avorturile.

Quent se ridică încet de pe pat, privind în jos la ea cu niște ochi mari, care străluceau ciudat pe chipul său ce pălise brusc.

Cum putuse să-l lovească atît de necinstit, sub centură? „Cere-ți scuze“, își porunci ea. Dar buzele îi rămîneau pecetluite, gîtul uscat, membrele paralizate.

– Ca să punem capăt tuturor bîrfelor familiale, află că se numea Doris Welch, zise el pe un ton tern, își spunea Dori și...

Se opri brusc. Trase repede de șnurul lămpii și o stinse, apoi dădu la o parte perdelele de creton. O clipă mai tîrziu, Ann auzi zgomot de pași care alergau dinspre închisoare și strigăte „Halt!“

Se repezi în genunchi pe pat și privi pe deasupra umărului lui Quent. O fereastră de vizavi lumina cărăruia îngustă acoperită cu zăpadă murdară. Deodată apărură un om

care fugea în zigzag, aplecat, aproape îngenuncheat. Când ajunse în dreptul ferestrei, se auzi un răpăit scurt, sec și mai multe fulgere de lumină brăzdară întunericul. Omul țipă și ieși din câmpul lor vizual. În aceeași clipă văzură trei bărbați care alergau pe urmele celui dintîi. Purtau haine civile, însă cel care avea un *Schmeisser* îngenunche cu o precizie de militar și ochi. După alte cîteva focuri, tovarășii săi o luară la fugă înainte, în timp ce el îi urma în pas de voie, cu arma la piept.

Quent lăsă jos perdeaua, însă nu se mișcă de lîngă fereastră. Ann, tremurînd și cu gîtul uscat ca iasca, rămase și ea în aceeași poziție. O mașină se opri scrișnind din cauciucuri, apoi se auzi zgomot de pași.

O voce furioasă răcni în germană:

– Francezi tîmpiți! Au doborît pe altcineva!

– De unde știi? Are capul chisăliță!

– Ești chior? Nu vezi că nu e îmbrăcat în zeghe de pușcăriaș?

– Și ce faci atîta tărăboi? S-o fi simțit el vinovat de ceva de fugea în halul ăla. Probabil că era vreun jidan sau vreun sabotor.

Pașii și vocile se pierdură în depărtare.

O bună bucată de vreme, nici Ann, nici Quent nu reușiră să scoată o vorbă.

– ...S-a dus mai întîi la tati. M-a durut faptul că i-a spus mai întîi lui, Dumnezeule, cît de tare m-a durut, zise Quent.

O oră mai tîrziu, stăteau lungiți unul lîngă altul și se țineau de mîină. Nici unul dintre ei nu putea vorbi despre grozăvia care se petrecuse dincolo de fereastră. În schimb, Quent îi povesti despre vara aceea fierbinte cînd împlinise cincisprezece ani, singura vară din viața lui pe care o petrecuse în întregime cu tatăl său, vara cînd se îndrăgostise de Dori Welch, secretara mamei sale vitrege.

– I-am spus lui Dori că doream copilul, că aveam de gând să mă însor cu ea. A zîmbit – avea dinți frumoși, mari, albi și strălucitori – și mi-a spus că tati o amenințase că mă dezmoștenește dacă mai pomenim de căsătorie. Știa că nu am acces la nici unul din fonduri înainte de a împlini 21 de ani. N-avea de gând să trăiască șase ani în sărăcie, mi-a spus ea. Ba mai mult, nu era deloc pregătită să dea naștere unui copil. Banii pe care-i va primi de la tatăl meu îi vor ajunge ca să trăiască la Hollywood pînă cînd va da marea lovitură. Visul vieții lui Dori era să se vadă pe ecran. Dumnezeuule, e atît de banal! În ce mă privește, îmi făcusem planuri foarte mari pentru copilul meu.

– Normal, era copilul tău.

– Tocmai aici e problema. În cele din urmă, Dori mi-a mărturisit că nu e sigură și că s-ar putea să nu fie copilul meu, ci un frate sau o soră vitregă. „Domnul Dejong s-a culcat și el cu mine“, mi-a spus ea. Ann, după toți anii aceștia, încă îmi mai răsună în urechi tonul pe care mi-a aruncat cuvintele acestea: „Domnul Dejong s-a culcat și el cu mine“

– Ce tîrfă! exclamă Ann, prinzîndu-l mai tare de mîină.

– Nu cred că își dădea seama cît de tare mă rănea. Există o mulțime de oameni care își închipuie că banii acționează ca un fel de blindaj pe un tanc.

Roșind pe întuneric, Ann își jură să nu se mai numere niciodată printre aceștia și îi fu recunoscătoare lui Quent pentru tactul cu care schimbă subiectul și începu să-i vorbească despre Elveția.

22

Respirația ei precipitată și scîrțitul zăpezii sub ghetele lor de munte cumpărate la mîna a doua umpleau golul pe care îl săpau în ceață, ea și Quent. Tot mai sus și mai sus, pe

muntele Salève. Acum două ore, cînd Quent o ajutase să coboare din autobuzul rablagit și aglomerat, nu-și dăduse seama cîți kilometri aveau de mers pe jos și nici cît de ostil poate fi muntele.

Se afla pentru prima oară în Alpi. Cît durase drumul cu trenul de la Lyon la Annecy, nu-și putuse lua ochii de la peisajul alb, maiestuos care se vedea pe fereastră, parcă sculptat pe fundalul cerului albastru, de la sătulețele aflate departe și semănînd cu niște jucării. Acum cînd ar fi vrut să admire un peisaj menit să-i distragă atenția de la urcușul anevoios, un nor des se lăsase peste Salève.

De cînd se urcaseră în autobuz la Annecy, Quent nu scosese mai mult de zece vorbe. Ann ar fi vrut să-l audă vorbind, însă tăcerea lui nu o deprima, așa cum s-ar fi întîmplat mai înainte. Înțelesese că tensiunea îi accentua reticența firească. Își concentra privirile asupra spatelui său, admirîndu-i — și invidiindu-i — puterea și grația masculină a mersului. Deși era împovărat de valiza ei și de rucsacul vechi în care își țineau cumpărăturile, urca pantele fără nici un efort.

Cu o zi în urmă, vineri, ajunseseră la gara Annecy după-amiază tîrziu și străbătuseră grăbiți ceea ce, de departe, părea a fi un oraș din povești. La librăria de vizavi de Canal Thiou, Quent o prezentă proprietarului, *Monsieur* Duhay, un bărbat zbîrcit și bronzat. Duhay făcuse alpinism cu Quent. La un pahar de vin de Savoie și o gustare alcătuită din cîrnăciori afumați Morteau, cei doi bărbați au depănat amintiri comune legate de escaladarea pereților verticali. Ann ascultase și își dădea seama că ascensiunea pe fețele netede ale munților fusese mai puțin primejdioasă pentru Duhay în comparație cu această cină frugală luată împreună cu ei. Dormise împreună cu Quent în spatele tejghelei din librărie și plecaseră înainte de revărsatul zorilor. La țară era mult mai ușor de obținut alimente decît în marile orașe. La piața de pe rue

Sainte-Claire, Quent cumpăraseră o bucată de brînză Beaufort și o pîine mare, rotundă. Mai achiziționaseră două haine groase, vătuite și ghetele de munte, destul de uzate. Ale ei, cele mai mici pe care le găsiseră, erau totuși prea mari. Aveau bășici pe ambele călcîie.

În spatele lor se auzi un zgomot înăbușit. Quent rămase țintuit pe loc și ridică mîna s-o oprească din mers. Înălță capul și ascultă cu atenție. Nu se auzea decît vîntul.

– A căzut zăpada de pe o creangă, conchise el.

– Mai e mult?

– Te supără altitudinea?

– Cîtuși de puțin.

– Mincinoaso, spuse el și își trecu brațul liber în jurul umerilor ei.

Ann se relaxă simțind căldura plăcută a trupului lui. Cînd porniră din nou în sus, Ann fredonă încet *Chanson d'Amour*, o amintire din acel *salon de thé* din Paris, și Quent încercă și el să cînte, dar n-avea nici un pic de voce. Faptul că nu reușea să cînte corect nici măcar o măsură îl făcea și mai simpatic în ochii Annei. Nici ea nu mai fredonă multă vreme. Pe măsură ce ceața din jurul lor devenea mai densă, temperatura scădea, iar aerul rece îi ardea plămîinii.

Se auzi un lătrat de cîine. Imediat i se alăturară și alții. Quent se opri, o apucă de mîină și șopti:

– Liniște! Sunetul are o traiectorie ciudată în munți și în vîrf este un post german de observație.

– German? șopti ea.

– Inspectează granița din zona neocupată, șopti el. Avem noroc cu ceața. Duhay a auzit că paza a fost întărită în zonă.

Lătrăturile se înțețiseră. Ann ar fi trebuit să fie cuprinsă de panică, însă, în vreme ce-și mișca picioarele înainte și înapoi ca să-și dezmoștească degetele înghețate și să-și aline durerea provocată de bășici, descoperi că era neobișnuit de calmă. Și

de ce nu? Avea în persoana lui Quent o călăuză puternică, competentă, cunoscătoare a Salèvului. Lătrăturile încetară la fel de brusc cum începuseră.

– O să părăsim cărarea, șopti Quent. O luăm pe scurtătură.

Scurtătura era foarte abruptă și acoperită cu troiene de zăpadă care pe alocuri ajungeau pînă la genunchi. Gîfîind, transpirînd din abundență în pofida gerului, sprijinindu-se din cînd în cînd de mîna liberă a lui Quent, se tîra în sus, printre brazi și tufișuri. Douăzeci de minute mai tîrziu începuseră să coboare, străbătînd o pășune largă, fără copaci.

Acolo, pe culmea muntelui Salève, vîntul împrăștiase ceața. În lumina slabă a apusului de soare, zări o priveliște care îi tăie răsuflarea. Jos, la poalele muntelui, departe, un colier de lumini strălucitoare înconjura un lac negru ca smoala.

– Geneva, șopti Quent.

– Așa de strălucitoare... ce frumos!

– Elvețienii luminează totul *à giorno*, pentru a le atrage atenția combatanților de ambele părți că ei sînt neutri. Granița se află la o distanță de numai cîțiva kilometri de Geneva...

– *Achtung!*

Strigătul veni de deasupra lor, dar Ann nu văzu pe nimeni. La munte, traiectoria sunetului era foarte ciudată. Întorcîndu-se, văzu cam la un kilometru în urma lor niște SS-iști care săreau dintr-un camion verde. Doi dintre aceștia se postaseră într-o parte și încercau să-i domolească pe cei cîțiva lupi alsacieni care trăgeau puternic de lese.

– *Achtung!* Un ofițer cu o haină lungă de piele ținea un megafon îndreptat spre ei.

– O, Isuse! Quent nu mai vorbea în șoaptă. N-au folosit niciodată drumul ăsta. Trebuie să ne predăm.

„Și el va fi împușcat ca spion.“

– Nu!

– Dar ce putem face?

„Dacă n-aș fi eu, el ar putea s-o ia la fugă.“

Quent lăsă valiza, o cuprinse de mijloc și porniră în josul pantei. Aerul mugi și pocni în urma lor. Se auziră împușcături, și Ann simți un șuierat pe lângă ureche. Brațul puternic o întoarse spre un pîlc de copaci. Se împiedică într-o rădăcină ascunsă sub zăpadă. Brațul o ridică. Când ieșiră din crîng, ceața îi învălui din nou.

– Speidel, ia-ți oamenii și porniți în direcția asta.

Strigătele se auzeau parcă mai aproape.

– Noi o luăm spre stînga.

Cîinii lătrau fioros.

Quent o smuci atît de brusc ca să se oprească, încît Ann trebui să-și întindă brațele ca să-și mențină echilibrul. Văzu că ajunseseră la un fel de gaură în ceață. Quent lovi cu piciorul într-o piatră. Aceasta se rostogoli cu zgomot în jos, apoi se opri.

– Vino după mine, șopti el. Fă exact ceea ce fac eu.

Quent se întoarse și se așeză în genunchi, pregătindu-se să coboare.

– Vină, te țin eu, îi ordonă el.

Incapabilă să mai raționeze, Ann se așeză în patru labe și începu să se tîrască cu spatele după el. Coborîră încet stîncă de granit și calcar. Quent o ținea cu brațele de mijloc, iar ea îi copia mișcărilor. Mănușile i se rupseră și suprafața aspră a stîncii îi julea palmele goale. Simțea răceala de gheață a pietrei prin toate straturile de îmbrăcăminte. O piatră îi alunecă de sub picior și căzu cu zgomot.

– Ai grijă! șopti Quent. Era un ordin.

Quent vorbise cu Duhay despre crampoane, frînghii, piroane. Acum nu mai aveau nici un fel de echipament. Duhay îi avertizase asupra pericolelor suplimentare din timpul iernii. Era un ger cumplit. „Nu te gîndi“, își ordonă ea. „Urmează-l pe Quent și atît“ Pipăia toate ieșiturile, mînă, picior, mînă, picior. După ce coborîseră treizeci de metri aproape perpendicular,

Vocile și lătrăturile se pierdură în depărtare.

Quent începu să-și îndoiaie brațele care îi înțepeniseră, apoi picioarele.

– OK? întrebă el, tot în șoaptă.

– Da.

Refăcură tot traseul în sus, ea înainte, pipăind la nesfârșit după fiecare fisură sau crăpătură. Vântul continua să-i lovească nemilos, în față. Într-un târziu, când simți sub mână terenul orizontal, Ann se ridică, apoi se rostogoli și se lăsă să cadă în zăpadă. Ochii i se obișnuiseră cu întunericul, așa că văzu conturul trupului lui care depășea marginea prăpastiei și se așeza pe vine. Auzi zgomotul făcut de zăpada strivită sub picioare.

– Ann?

– Aici.

Pașii lui grei porniră spre ea.

– Vino încoace.

– Numai un minut.

– O să ne odihnim la fermă.

– Nu pot să mă mișc.

– Dacă mai stai aici, degeri.

Pentru că ea nu se clinea din loc, Quent o apucă de brațe și o ridică în picioare. Genunchii n-o mai ascultau, așa că trebui să-și scuture picioarele, care erau țepene ca niște butuci de lemn.

Porniră din nou pe cărarea bătătorită. În față se auziră lătrături. Era un câine aflat atît de aproape, încît nu mai putea fi vorba de o iluzie auditivă. „O, Dumnezeule, alzacianul ucigaș!“, își spuse ea. După ce stătuseră atîta timp lipiți de față aspră a muntelui Salève, i se părea nedrept să fie prinși acum, în felul acesta.

23

– Aici, Rifi, aici, fluieră Quent. Nu, băiatu', fii cuminte. Jos, jos, culcat! Dar cîinele continua să sară, vrînd să-l lingă pe față.

Un cățel pus pe joacă! Ann izbucni în rîs și se agăță amețită de brațul lui Quent.

Se deschise o ușă. Omulețul mărunț în cizme de cauciuc cu cîteva numere prea mari care stătea acolo ar fi putut trece drept o reclamă din carton, dacă nu ar fi avut pe cap cununa de păr alb luminat din spate, care îl făcea să semene cu Einstein. Îl prinse pe Quent de brațe într-o strînsoare bărbătească și cei doi schimbară cîteva cuvinte în dialectul din Haute Savoie, după care Quent i-l prezentă Annei drept *Monsieur* Laas. Omul îi conduse spre un hambar de piatră și le spuse, în chip de scuză, că vor fi mai în siguranță acolo decît în casă. Aprinse o lanternă și le arătă scara care ducea spre pod. Urcă apoi în urma lor cu pături groase și cu o cană de lapte cald, atunci mulș de la o vacă Montbeliard albă cu pete cafenii. Ann își înfășură una din păturile groase și aspre în jurul trupului, apoi înghiți cu lăcomie laptele cald. Quent spusese că peste cîteva ore vor porni din nou la drum, însă Ann era prea obosită ca să mai fie atentă.

Cînd se trezi, inspiră parfumul dulce al fînului, mirosul cald de vite, aroma de lapte și auzi niște horcăieli. După ce dormise împreună cu Quent trei nopți în același pat în hotelul La Résidence, după ce petrecuse o a patra noapte în spatele tejghelei domnului Duhay, știa sigur că nu sforăie.

– Quent, trezește-te, ai un coșmar!

Horcăielile continuă.

– Quent!

Sunetele înfricoșătoare se întetiră. Ann se ridică în picioare și se lovi cu capul de tavan; se lăsă pe vine și bîjbîi în direcția lui. De îndată ce îl atinse, horcăielile încetară. În aceeași clipă, încheietura mîinii îi fu strînsă ca într-o menghină de degetele lui, immobilizînd-o.

– Eu sînt, șopti ea.

– Iartă-mă, Ann, spuse el și îi dădu drumul.

– Ai reflexe foarte rapide, zise Ann, frecîndu-și încheietura mîinii. Făceai niște zgomote foarte ciudate. Ai visat urît?

– Eram înapoi, în crevasă.

– Într-adevăr, un vis cît se poate de urît.

– Și încă nu știi tot. Tot timpul cît am stat acolo, jos, m-am gîndit numai la René, nepotul lui *Monsieur* Laas. René era cel mai bun alpinist din zona asta, de la el am învățat cam tot ceea ce știu. În septembrie trecut a căzut tocmai de pe acea crevasă. În plină zi. În ziua următoare, o echipă de salvare l-a găsit cu țeasta sfărîmată, strîngînd în mîini bucăți de calcar.

Cuprinsă de un val de panică retroactivă, Ann simți cum i se strînge pieptul. Ar fi putut zăcea acum cu țestele sfărîmate, strîngînd în degetele moarte bucăți de calcar.

– Ann, m-ai urmat fără o clipă de șovăire – n-am văzut pe nimeni așa de curajos ca tine.

– Curajoasă? Idioată. Dar aveam de ales?

– Cei mai mulți oameni în situația ta ar fi preferat să se predea.

– Quent, ce s-ar fi întîmplat dacă ar fi venit și părinții mei cu noi?

– Și eu m-am gîndit la asta, murmură el abătut. Au avut dreptate să nu vină. Ar fi fost acum în închisoare – sau morți.

– Dar noi sîntem în viață, Quent.

– Da, în viață, răspuse el pe un ton cam nesigur.

Afundîndu-se în finul răvășit, Ann îl cuprinse cu brațele. Drept răspuns, Quent o trase sub pătura lui și o sărută cu

nerăbdare. Ann se arcui spre el și începu să-i mîngîie spatele cu aceeași nerăbdare ca a lui. Quent mirosea a transpirație de bărbat – o, ce parfum afrodisiac! Se trase și mai aproape de el, dorind cu ardoare singurul lucru de pe lumea asta care poate anula actul inevitabil al morții. Quent îi dădu la o parte paltonul și celelalte haine ca să-i poată săruta pielea netedă a sînilor cu buzele lui moi și umede.

Tremurînd din tot trupul, fără să se mai poată controla, Ann își trase în jos pantalonii urîți de lînă pe care mama ei insistase să-i ia și chiloții de nailon, gîfîind cînd el îi atinse acea parte dureroasă și plină de dorință a trupului ei; se luptă apoi cu pantalonii lui din catifea reiată, iar el șopti ceva îninteligibil cînd Ann îi cuprinse cu mîna penisul tare, mătăsos, aducîndu-l lîngă epiteliul pe care îl mîngîiaseră degetele lui. Se simțea ușor stîngenită că se umezise așa de tare, dar în întunericul cald nu se mai gîndea nimeni să se oprească, nici la moralitate, viitor sau trecut. Nu erau decît mîngîieri și răsufări calde, pătimașe. Cînd Quent se ridică deasupra ei, Ann desfăcu larg picioarele. Dar cînd acesta o apăsă înăuntru, scoase un strigăt, fără să vrea. Quent se opri.

– O, Quent, te rog...

Quent o strînse și mai tare în brațe, ca și cum ar fi vrut s-o lege de el pentru eternitatea care ar fi putut să-i unească cu cîteva ore mai înainte. Aproape un minut se sărutară, apoi Quent apăsă din nou și ceva se rupse în ea, virginitatea ei, fecioria, bariera dintre ei doi. Începu să se miște și de fiecare dată avea senzația de durere, însă treptat, aceasta se transformă într-un element secundar al dorinței ei, în trăiri atît de intense încît se simți copleșită de valul de dragoste și plăcere.

– Ann, toată viața mea... îi șopti el la ureche... toată viața te-am căutat.

În timp ce el vorbea, sute de volți îi străbătură trupul. Gîfîelile ei răgușite erau la fel de necontrolate ca și zvîcnirile rapizi ale cărnii vii ce o înconjura pe a lui. Undeva, departe,

o voce îl striga pe nume, ajunse pe culme și se descărcă rapid. Se prăbușiră amîndoi sub pătură în aceeași clipă, însă ea gîfîia mult mai tare decît el.

Ceva mai tîrziu, Ann auzi o vacă rumegîndu-și blînd tainul și un șoricel care ronțăia undeva, într-un colț îndepărtat al podului.

– Iubito?

– Da?

– Adineauri am vorbit serios.

– Ce ai spus?

– Că te-am căutat toată viața.

Ann îl sărută pe gîtul ud.

– Te iubesc.

– Sînt al tău. Vocea lui îi sună lîngă ureche cu o sinceritate sîngace.

– Pentru totdeauna...

– Pentru totdeauna.

Se auzi o cucuvaie. Țîpătul ei îi aminti lui Quent de lumea care exista dincolo de îmbrățișarea lor. Ridică mîna ca să se uite la ceasul cu cadran fosforescent.

– E timpul ca *Monsieur* Laas să ne trezească.

Ceața se ridicase și luna aproape plină lumina atît de puternic zăpada, încît aceasta strălucea mai tare decît stelele. Nu exista drum. Coborau panta prin zăpada moale, avînd impresia că merseseră deja cîteva ore, intrînd și ieșind din petecele de umbră neagră aruncate de copaci.

– Atenție, șopti Quent. Ajunseseră la un platou de stînci dezgolite. Amintindu-și de stîncă pe care stătuseră agățați mai înainte, Ann făcu pași mărunți pînă cînd ajunseră din nou la zăpadă. Erau în vîrful unei pante care cobora brusc. Un copac căzut la pămînt arăta ca un deget uriaș spre curba drumului curățat de zăpadă.

– Granița este de partea cealaltă, șopti Quent.

– Cît mai...

O trase brusc în jos. Cîteva secunde mai tîrziu apărură opt SS-iști, mergînd doi cîte doi pe drumul în curbă. Nasturii lor de metal și armele aruncate pe umăr străluceau în lumina lunii. Ann își ținea respirația. Curînd dispărură, și zgomotul ritmic al cizmelor lor se stinse în spatele dealului.

Quent sări în picioare și îi întinse mîna ca s-o ridice.

– Mișcă-te! șopti el poruncitor.

Ann alergă cu el în josul pantei, peste drumul curățat de zăpadă, dar se împiedică într-un troian. Toți copacii fuseseră tăiați și între drum și gardul de sîrmă ghimpată nu era nici un fel de acoperire.

– În partea cealaltă, șopti el, fugi cît poți.

– Dar tu, Quent? Or să ne vadă urmele..

Quent apucase cu mîna cîteva șiruri de sîrmă ghimpată și împingea altele în jos, cu cizma.

– Treci!

Ca electrizată, Ann trecu prin mai multe rînduri de sîrmă ghimpată – avea impresia că fuseseră cel puțin douăzeci – fără să ia în seamă țepii care îi pătrundeau în carne, în picioare și prin mănușile deja rupte. Sări în picioare și începu să alerge în josul dealului cît o țineau picioarele, îngrozită la gîndul că poate Quent rămăsese încurcat în sîrma ghimpată, cu urechile ațintite să prindă un zgomot de împușcături. Dintr-o dată se împiedică, se rostogoli înainte și porni de-a dura în jos. Quent ajunse repede lîngă ea.

– Ann, Isuse Cristoase, Ann! Îngenunche lîngă ea. Ai pățit ceva?

– Nu te opri, fugi! strigă ea.

– Sîntem în siguranță, am ajuns în Elveția!

Îi bandaja palmele rănite cu fișii rupte din cămașa lui, cînd îi găsi patrula de grăniceri elvețieni.

Ploaia era pe cale să se oprească. Ann se rezema de

pernă și mînca o pară de seră, privind picăturile care alunecau demne în jos, pe geamul ferestrei.

Se afla în casa familiei Halloran, pe Jubiläumstrasse din Berna – Timothy Halloran lucra la legația americană. Și el, și soția lui, Wilma, aveau în jur de cincizeci de ani și fețele rotunde, asemănătoare. Ann fusese examinată de un doctor care o cercetase să vadă dacă nu are oase rupte – nu avea –, apoi îi pansase zgîrieturile și jultiturile și decretase că trebuie să stea două săptămîni în pat. Ambii soți insistaseră atunci că e mai bine să vină la ei acasă decît să rămînă la o clinică din Berna.

După ce o văzuse instalată, Quent plecase la Zürich. Nu-i explicase de ce, iar ea nu întrebuse, presupunînd că avea de rezolvat diverse treburi în legătură cu Banca Dejong. Îi trimisese de acolo pachete cu îmbrăcăminte călduroasă, de dinainte de război – un capot, două rochii, o fustă și un pulover, două bluze, un palton maro foarte frumos. De fiecare dată cînd sosea cîte un obiect de îmbrăcăminte, nesocotind ordinea doctorului, se dădea jos din pat și le proba. Noua ei garderobă fusese aleasă cu multă grijă pentru formă și pentru culoare, țesăturile erau frumoase și, evident, fiecare piesă de îmbrăcăminte costase mai mult decît orice avusese ea înainte, dar, incontestabil, designerilor elvețieni le lipsea șicul și gustul colegilor lor parizieni. Iar Ann, simțindu-se meschină pentru că îi veneau în minte asemenea gînduri în legătură cu darurile primite, își plimbă degetele pe fiecare din noile sale haine elegante.

Soții Halloran nu-l cunoscuseră pînă atunci pe Quent: Ann îi auzise fără să vrea discutînd între ei despre legătura lui cu Jason Templar în termeni și pe un ton rezervat capetelor încoronate.

Termină de mîncat para pînă la cotor și începu să lingă sucii care i se scurseseră pe degete. Bandajul de pe palme se îmbibase de suc.

Se auzi soneria de la intrare. Cînd plecase, Quent îi spusese că se va întoarce curînd, dar nu-î putuse preciza ziua. Își ținu respirația, plină de speranță.

Da. Era vocea lui. Mîinile bandajate îi tremurau și se descurca foarte greu cu primul lui cadou, capotul bleu cu garnitură de satin. Luptîndu-se încă cu nodul, porni în jos pe scări.

Rosa, servitoarea cea bondoacă, atîrna în cuier o manta de ploaie kaki.

Ann se opri și privi în jos. Quent purta o uniformă militară cu o singură tresă pe umăr – era locotenent. Sprijinindu-se de balustradă, ea întrebă:

– Statele Unite au oficiu de recrutare la Zürich?

Quent aruncă o privire spre Rosa, care nu știa englezește, și așteptă pînă cînd aceasta dispăru pe ușă.

– M-am înrolat cu peste un an în urmă.

– De ce nu mi-ai spus?

– Cu cît știai mai puține în Franța, cu atît erai mai în siguranță.

– Dar cînd am ajuns aici?

– Nu mi s-a părut neapărat necesar.

Nu așa își închipuise revederea, ea cu părul ciufulit, mînjită toată de suc de pere, privind în jos la el, ofițerul elegant și distins, cu o uniformă executată de cei mai buni croitori.

Ann mai coborî cîteva trepte. Coapsele și gambele îi erau încă înțepenite și bășicile o mai dureau. Cobora punîndu-și amîndouă picioarele pe fiecare treaptă, conștientă de faptul că se mișca fără vioiciunea și grația de altădată.

– Îți mulțumesc pentru haine, îi spuse ea pe un ton blînd.

– Ți-am pierdut valiza, cel puțin atîta lucru puteam să fac și eu, să-ți înlocuiesc conținutul ei.

– Te-ai gîndit foarte bine. Pe strada scaldată de ploaie

trecu o mașină și Ann zîmbi timid. Înrolarea ta în armată reprezintă una din cămăruțele acelea secrete?

– Să sperăm că este o cămăruță bine încuiată, spuse el, cu o expresie ceva mai puțin gravă. Lucrez într-un domeniu foarte special.

– Dar cum de-ai venit la Paris? Ți se dau permisii pentru a-ți rezolva afacerile?

De astă dată Quent zîmbi.

– Nu prea știi ce înseamnă să fii miliar, așa e, Ann? Armata nu-ți acordă permisii ca să te ocupi de afaceri. Dar banca a reprezentat o acoperire perfectă pentru activitatea mea de acolo. Fac parte din unitatea colonelului Donovan. Colonelul Donovan este subordonat direct președintelui.

– Donovan?

– Colonelul William Donovan. Cunoscut uneori ca Sălbaticul Bill Donovan. Este specialist în activitățile din spatele frontului.

– În spatele frontului! strigă ea. Vrei să spui că o să te întorci acolo?

Quent se uită de jur-împrejur.

– Ann, nu trebuie să știi așa de multe.

Ann ajunsese pe treapta cea mai de jos și se apucă cu mîna de capătul ornamentat al balustradei.

– Cînd pleci?

– Ann, haide, lasă asta. Uite ce este, banca are un corespondent la Zürich, așa că am tras toate sforile ca să te trimit cu un avion la Lisabona și de acolo acasă.

Acasă, acolo departe, unde nu era casa ei. Oceanul ar fi devenit o stavilă de netrecut pentru părinții ei. Și nu voia să se depărteze nici de el.

– Domnul Halloran o să-mi facă rost de o slujbă.

– Aici, la Berna?

– La Londra.

– Din cauza Luftwaffeii, viața nu e prea sigură nici acolo.

– Ce ai de gînd? Să dai deoparte trecutul nostru sordid? Am să fiu șofer.

Una din extravagantele antebelice ale lui Horace fusese tipic americană: un Chevrolet 1929 pe care îl vînduse cînd izbucnise războiul. Ann insistase atît de mult pînă cînd Horace cedase și o învățase să conducă. Deși era foarte tînără, se dovedise un șofer mult mai bun decît el.

– Armata va angaja și personal civil.

– Dacă asta e decizia ta, spuse el politicoș, însă pleoapele i se zbătură. Ann înțelese că îl jignise profund refuzînd biletul la avionul Pan Am, aproape imposibil de obținut.

În sufragerie se auzea zăngănit de veselă. Ann se îndreptă spre el și, în momentul acela, înțelese că ea va fi întotdeauna aceea care va trebui să facă primul pas spre el. Înțelese, de asemenea, că el va continua s-o intimideze, împiedicînd-o aproape să facă mișcarea crucială.

Se întîlniră în mijlocul holului, sub candelabru. Ann îl strînse în brațe.

– Mi-a fost așa de tare dor de tine.

– Și mie.

– Chiar dacă ne certăm mereu?

– Asta fiindcă mă preocupă în cel mai înalt grad soarta ta. Îi sărută ușor buzele. Iubita mea, sînt ultimul om care ar putea da la o parte trecutul.

GILBERTE

Paris, 1943 – 1944

24

Gilberte se întorcea la loja ei de la Operă, străbătînd holul principal, ornamentat cu coloane aurii. Murmure de admirație răsunau în urma ei, iar bărbații întorceau capul după ea fără jenă.

Rochia de seară din satin negru se mula perfect pe trupul ei sculptural, iar sîinii plini și albi ca niște cameli răsăreau amețitor de senzuali din decolteul fără bretele. În afară de rujul obligatoriu pe buzele ei subțiri, nici un fel de machiaj nu atrăgea atenția asupra ei. Coafura înaltă îi accentua aerul arogant ori de cîte ori răspundea la saluturi cu cîte o înclinare scurtă din cap. Doi ofițeri de stat major ceva mai în vîrstă îi aruncau priviri admirative și invidioase, în timp ce schimbau saluturi și cîteva cuvinte cu însoțitorul ei, feldmareșalul conte Bernd von Hocherer.

Gilberte trecu pe lîngă ei și se îndreptă spre loja. Plasatoarea o deschise.

– Gilberte, o întîmpină feldmareșalul pocnind din călcîie și făcînd o reverență prusacă demodată.

– Da, Hocherer, răspuse ea, intrînd în loja. Se așeză

pe scaunul tapițat cu catifea roșie și își rezemă brațele goale de balustrada îmbrăcată în pluș din fața ei. De acolo avea o vedere excelentă spre toată scena, precum și spre fosa orchestrei, unde dirijorul cu părul alb tocmai se înclina în toate părțile.

În seara aceasta se juca „Othello“ Chiar și înainte de șederea la Santé, Verdi fusese prea sentimental pentru gustul ei, iar acum acordurile emoționante, tulburătoare îi vorbeau prea clar de durere, de pierderi, de petele maronii din spatele celor două trupuri spânzurate de plafon, al bărbatului și al femeii. Ca să nu mai audă uvertura la actul al doilea, își aruncă de câteva ori privirea în jur, spre sala slab luminată. Înainte de război venea deseori la operă cu părinții ei – aceasta era chiar loja lor. Acum, ofițeri germani mai în vîrstă, de rang superior, le însoțeau pe tinerele pariziene care își etalau bijuteriile în lojele învecinate.

Privirea i se opri apoi asupra omului de lângă ea. Bernd von Hocherer avea o atitudine milităroasă, ținuta dreaptă, iar cicatricile de la dueluri de pe obrazul stîng și părul cărunt, tuns scurt, îl identificau cu prototipul ofițerului prusac de modă veche. Dar dacă îl examinai mai atent, mîinile delicate cu degete scurte și ochii blînzi, căprui dezvăluiau cu totul alt om.

Feldmareșalul ar fi preferat să-și dedice viața studiilor antichității clasice, istoriei Greciei. Provenea dintr-o familie distinsă de iunkerii, și lucrul acesta prevalase în fața studiilor clasice. După părerea lui, Hitler era un individ demn de tot disprețul, care pusese mîna pe putere făcînd apel la cele mai josnice instincte ale ființei umane. Cu toate acestea, cînd naziștii au ajuns la putere, își păstrase postul în armată, iar Gilberte îi înțelegea motivația. Contele Bernd von Hocherer reprezenta o clasă, o tradiție care treceau dincolo de guvernele provizorii; nu putea face abstracție de poziția lui socială, tot

așa după cum nici baronul de Permont nu renunțase la a sa. Nu avea vreun resentiment deosebit față de Hocherer pentru că acesta era reprezentantul învingătorilor și, la fel, nu-i purta o recunoștință specială fiindcă aranjase să fie eliberată mai devreme din închisoare.

Cînd ieșise prin poarta grea săpată în zidurile masive ale închisorii Santé, un tînăr aghiotant politicos se repezise imediat la ea și o însoțise apoi pînă la un Mercedes negru, mare, cu două steaguri mici cu zvastică fluturînd pe capotă. Era prea năucită ca să asculte explicațiile tînărului. Abia cînd ajunseseră în Boulevard Suchet și se opriseră în fața casei în care crescuse, Gilberte înțelese că binefăcătorul ei era generalul von Hocherer. În vreme ce privea prostită la acoperișul în formă de scoică de deasupra intrării, atît de familiar ei, i se păru firesc ca generalul von Hocherer să se străduiască să obțină eliberarea ei din închisoare mai devreme, după cum la fel de normal era să-i ofere acum un adăpost. După primul război mondial, generalul von Hocherer fusese prieten cu tatăl ei și, împreună cu acesta, făcuse parte dintr-o comisie bilaterală care încercase să diminueze sumele uriașe pe care Germania trebuia să le plătească Franței drept reparații de război. Ca și tatăl ei, generalul înțelegea să-și onoreze vechile obligații.

Urcă la etaj și găsi o servitoare bretonă cu o figură de porumbel-călător care pregătea cada de baie ce fusese a mamei sale. Cada era plină cu apă fierbinte, parfumată. Gilberte își aruncă de pe ea zdrențele și păși în baie, pentru prima dată după patru luni. Oasele pelviene îi ieșeau puternic în evidență, coastele îi împungeau pielea. Se spălă cu un săpun adevărat, Guerlain, de dinainte de război, și se frecă cu un burete aspru pînă cînd pielea i se făcu stacojie. Se dădu apoi cu Chanel 5. Parcă mai simțea și acum în nări mirosul de transpirație și de spermă al nenumăraților bărbați care o violaseră.

Nu trecea aproape nici o zi fără ca Wissman să vină și s-o ducă la subsol. Observase că strîngea bani de la cei care se foloseau de ea. Din șoaptele lui și din ordinele de a se păstra toată treaba în secret, înțelesese că domnul căpitan Knecht nu era la curent cu micile lui ciubucăreli. Pe ea însă, banii și secretele n-o interesau, violul colectiv era viol și atît.

Trecuseră cîteva luni de cînd fusese eliberată din închisoare și ajunsese să se rezume doar la două băi calde pe zi. Nu mai începea să tremure, cuprinsă de convulsii imposibil de controlat, ori de cîte ori o atîngea cîte ceva. Carnea începea să se așeze din nou pe oase și să umple rotunjimile de altădată. Cu excepția cameristei, tot personalul era același, rechiziționat odată cu casa. Gilberte ieșea încet din starea de prostrație și își dădu seama că personalul făcuse pariuri – cît va mai dura pînă cînd la *bâtarde* îl va primi în pat pe le *boche*.

Hocherer rămăsese văduv o dată, apoi se recăsătorise. Soția lui se afla în Germania. La cei șaiszei și trei de ani ai săi, tată a cinci copii, Hocherer se îndrăgostise pentru prima oară. Nu putea să-și dezlipească ochii de pe Gilberte, mîinile îi tremurau cînd îi turna vin, deschidea conturi în numele ei pe rue de la Paix și pe rue Sant-Honoré.

În aprilie 1943, Hitler îl convocase pe Hocherer la Berlin și-î înmînase personal bastonul de feldmareșal, deși, printr-o ironie a soartei, Hocherer participase la două tentative de asasinat împotriva Fühnerului. Avansarea lui demonstra cît de puțin cunoscută era adevărata viață a contelui Bernd von Hocherer. În seara cînd se întorsese la Paris, contele deschisese ușa de legătură dinspre camera Gilbertei. Aceasta înțelesese imediat că trebuia să se decidă, deși apariția lui în halat de baie îi trăda intențiile. Tunica cu guler înalt ascunsese gîtul ofilit și pungit, precum și pîntecul rotunjor. Acum, cu părul lui cărunț dat cu briliantină, cu ochii blînzi, rugători, părea ciudat de neajutorat. Gilberte reflectase îndelung la problema

aceasta și ajunsese la concluzia că, după ce fusese agresată de atîția bărbați, nu mai conta a cui este bucățica de carne ce va intra în ea. Von Hocherer avusese răbdare timp de peste un an de zile. Cu o încetineală deliberată, Gilberte puse semn la cartea pe care o citea și se ridică în picioare, pe prosopul de in de lîngă pat. Își dădu jos bretelele subțiri care îi țineau cămașa de noapte pe umeri și mătasea ușoară îi alunecă la picioare. Hocherer rămăsese în ușă, cu privirile ațintite asupra ei. Trecu așa un minut, apoi două, apoi trei, încît Gilberte începu să se întrebe dacă nu cumva Hocherer făcea parte dintre aceia care nu doreau decît să privească, să-i admire sîinii goi și triumghiul negru?

Apoi Hocherer dădu din cap, amuzat:

– Afrodita, Venus, murmură el ca pentru sine. Nu poate exista o muritoare de o asemenea perfecțiune.

Traversă încăperea și atinse cu pioșenie sîinii Gilbertei, apoi își trecu degetele mici și tremurătoare pe coapsele ei. În patul măreț al baroanei, îi sărută tot trupul de nenumărate ori înaintea s-o pătrundă. Gilberte nu simți nici repulsie, dar nici cea mai mică urmă de plăcere. Senzația fizică era mai neînsemnată decît aceea provocată de contactul cu apa caldă din cadă. Reprimarea oricăror senzații fusese singura metodă prin care reușise să supraviețuiască nenumăratelor violuri fără a-și pierde mințile. I se perindase prin fața ochilor imaginea lui Quent – oare și cu el actul acesta ar fi decurs în același fel?

Conștient de indiferența ei, Hocherer devenise încă și mai tandru, îi cumpăra bijuterii de la Cartier și îi adusese o blană de linx procurată din prada de război rusească.

Privea acum la silueta rigidă în uniformă cenușie de lîngă ea – ținta clasică a tuturor anecdotelor, amantul în vîrstă de care profitau femeile tinere – urmărind în gînd un fir logic.

Tocmai atunci Iago, un italian subțirel cu o voce profundă și puternică, avansă pe scenă ca să cînte faimosul

Credo. Aria impetuoasă se revărsă în valuri de căldură asupra Gilbertei. Ca și Iago, și ea credea într-un Dumnezeu crud. Într-un Dumnezeu răzbunător. O, cât era de însetată de răzbunare! Așa după cum o tufă de trandafiri este tăiată și ajustată ca să producă o singură floare splendidă, tot așa sentimentele ei fuseseră amputate toate, cu excepția acestei uriașe dorințe de răzbunare. Distrugerea căpitanului Knecht, a lui Wissman și a celor doi tortionari se dovedise un lucru simplu. Îi povestise lui Hocherer despre torturi, despre violurile colective repetate și în dimineața următoare toți patru se aflau în drum spre Stalingrad, unde muriseră de foame și de frig – încă patru morți printre cei trei sute de mii de germani care își pierduseră viața din momentul în care rușii puseseră din nou stăpînire pe oraș.

Dar toți aceștia, chiar și schizofrenicul Knecht, nu erau decît niște personaje mărunte, lipsite de importanță. Tatăl ei avusese dreptate. Adevăratul ei dușman îl reprezenta persoana care îl denunțase.

Îl rugase pe Hocherer să afle despre cine e vorba. După mai multe încercări, acesta îi mărturisi că i se refuzase accesul la dosarele secrete ale Gestapoului. Nu avea nici un indiciu asupra identității personajului. Primele bănuieli îi căzuseră asupra servitorilor și, din acest motiv, se dusesse în vizită la vechea adresă din rue Daguerre 74. Bătrîna portăreasă, *Madame* Jargaux, îi povesti despre soarta tristă a familiei Blakely, care fusese internată, cu excepția domnișoarei Ann ce reușise să fugă în zona liberă; bucuria ei inițială la gîndul că fata scăpase cedă locul tristeții, căci acum nemții ocupaseră întreaga Franță. Cutremurîndu-se la gîndul că Ann, prietena ei afectuoasă și impulsivă s-ar putea afla în vreun lagăr de concentrare, Gilberte aduse din nou vorba despre servitori. Nu, îi spusese *Madame* Jargaux, nici Jacques, nici Hélène nu mai fuseseră văzuți din noaptea aceluia raid. Faptul că nu reușise să-i găsească pe nici unul din ei o făcuse să-i suspecteze mai

puțin. Dacă s-ar fi aflat în relații strînse cu Gestapoul pentru că îi denunțaseră pe membrii Rezistenței, nu ar fi avut nici un motiv să se ascundă acum.

„Va veni o zi cînd îl voi descoperi pe cel care te-a denunțat, Papa“, își spunea ea, articulînd în gînd cuvintele nerostite, pe fundalul ariei baritonului. „Pedeapsa va fi cumplită și va dura peste generații“

O înfiorare a pielii îi dădu de veste că Hocherer se uită la ea. Gîndindu-se la răzbunare, se întoarse cu buzele întredeschise într-un zîmbet fierbinte, pătimaș.

Ajunși acasă, pe Boulevard Suchet, Hocherer o ajută să-și scoată mantoul de linx și rămase o clipă cu mîinile pe umerii ei, într-o atitudine rugătoare.

Adorația față de Gilberte îi dădea puteri nebănuite: se înălța și cobora frenetic deasupra ei, iar sudoarea îi curgea șiroaie, mirosind a paciuli și a bărbat bătrîn, care își masa toți mușchii corpului cu pomezi camforate. De regulă, după ce își termina treaba, se retrăgea în camera cealaltă să mai lucreze și se culca apoi pe patul îngust, de campanie, al tatălui ei. În seara aceasta însă nu se clinti din pat.

– Gilberte, întrebă el cu o voce blîndă. Nu crezi că ar fi timpul să-mi spui?

– Ce să-ți spun, Hocherer? întrebă ea pe un ton ușor batjocoritor.

– Despre copil.

– Despre copil?

– Sînt încîntat.

– Hocherer, încetează cu șaradele.

– Au trecut peste șase săptămîni de cînd n-ai mai avut ciclu.

Smulgîndu-se din îmbrățișarea lui, Gilberte se repezi în baie.

Aceasta avea plafonul din oglinzi, armături din marmură

verde și pereții placați cu piatră irizată, ceea ce o făcea să semene cu o grotă subacvatică. Gilberte își privi imaginea reflectată de oglindă – o naiadă cu ochii îngustați și o cascadă de păr negru care i se revărsa pe spate. Când fusese ultima dată? Spre sfârșitul lui octombrie? Da, 30 octombrie, cu ocazia recepției oferite în onoarea grăsanului acela machiat și tîmpit, Göring. Și acum erau în 15 decembrie. Se auzi o bătaie în ușă.

– Gilberte, te simți bine?

Gilberte înhăță una din sticlele Lalique cu esențe de baie cu intenția de a o arunca în ușă, dar răspunse pe un ton foarte stăpînit:

– Sînt pe bideu.

După ce auzi pașii lui retrăgîndu-se încet, izbi sticla de pardoseală. Peste șase săptămîni? Cum e posibil? Își introducea întotdeauna „boneta olandeză“ cînd îi dădea de înțeles Hocherer că are vreo intenție. Și apoi, era prea bătrîn ca să mai conceapă un copil, nu-i așa? Nu rămăsese însărcinată în închisoare, deși alifia miraculoasă a Berthei se terminase cu mult înainte de eliberarea ei. Imposibil! Era imposibil să fie *enceinte!* Se lăsă deasupra bideului, spălîndu-se cu furie, înlăturînd toată sperma feldmareșalului.

25

Spre dimineață, mintea i se mai limpezi și se apucă să-și analizeze toate simptomele fiziologice. În ultimul timp, o cam dureau sîni. Avea cîteodată o ușoară amețală. Ciclul îi întîrziase peste două săptămîni.

„Bineînțeles că sînt însărcinată“, își zise ea. Și la fel de clar era și faptul că nu exista decît o singură soluție: avortul. Decizia ei nu avea nici o legătură cu Hocherer: după ce trăise pe față cu un german timp de doi ani, după ce se culca cu el

de cîteva luni, ar da dovadă de ipocrizie dacă ar simți vreo umbră de rușine patriotică la gîndul că îi poartă în pîntece copilul.

Sună să i se aducă micul dejun. Sorbi din frișca spumoasă amestecată cu o zeamă de orz (cafeaua veritabilă nu mai era accesibilă nici măcar pentru feldmareșali) și întoarse problema pe toate fețele în căutarea unei soluții. Logic, persoana cea mai nimerită pentru a-i rezolva problema ar fi fost doctorul Behn, cel care îi montase și steriletul. Însă doctorul Behn era un silezian copleșit de admirație față de originea nobilă a lui Hocherer și de rangul lui militar, așa că, fără îndoială, va discuta chestiunea cu viitorul tată, pe care îl încînta o asemenea perspectivă. Odată auzise trei tinere amante șic ale unor ofițeri germani superiori șoptind cîte ceva despre „mica operație“ – însă nu o cunoștea pe nici una din ele suficient de bine ca să se intereseze cum se făcea un avort. „Incredibil“, își spunea ea. „Toată populația planetei se străduiește și aproape că reușește să se distrugă reciproc și eu nu pot să lichidez un simplu embrion“

Își unse un corn cu unt și firimiturile se răspîndiră peste tot. Simțea atît de mult nevoia unei prietene. Ann, da, simpatica și credincioasa Ann. Singura prietenă pe care o avusese vreodată. Asta nu însemna că Ann, fiica virgină și puritană a celor doi americani, ar fi știut ceva despre avorturi, dar ar fi putut să-i dea un sfat prietenesc. Gîndurile Gilbertei se îndreptară spre Horace Blakely, individul acela anost care își făcea un punct de onoare din faptul că ținea registrele unei mici clinici pentru clasa muncitoare. Gilberte mușcă gînditoare din corn. Cum se numea oare doctorul care îl angajase?

– Descourset, spuse ea cu voce tare.

La ora unu, cînd Hocherer se întoarse acasă, Gilberte purta compleul negru cu auriu și o pălărie nouă, cu boruri largi: urmau să ia dejunul la Tour d'Argent, împreună cu

Otto Abetz, ambasadorul german și soția franceză a acestuia. În timp ce mașina rula ușor de-a lungul Bulevardului Suchet, Gilberte murmură:

– În legătură cu acea mică problemă de care ai pomenit aseară, trebuie să-ți spun că de dimineață, când m-am trezit, am observat că s-a rezolvat.

– A, o mică întârziere? făcu el, iar ochii lui căprui, blânzi exprimau o mare dezamăgire.

În dimineața următoare coborî devreme la subsol, unde se aflau rochiile mamei sale. Căută prin toate dulapurile pînă găsi un taior de la Chanel, vechi de zece ani, cu umeri rotunzi și cu o fustă lungă pînă la jumătatea gambei. Mercedesul lui Hocherer îi stătea în permanență la dispoziție cînd avea nevoie de el, dar nu și-ar fi putut asigura anonimatul într-o mașină luxoasă și cu zvasticile pe ea. Se duse la clinică cu metroul. Printre pacienții cu chipuri chinuite și prost îmbrăcați din camera de așteptare, Gilberte, cu rochia ei elegantă, deși demodată, arăta ca ceva picat din altă lume. Cînd îi veni rîndul, doctorul Descourset se uită la ea cu o expresie de uimire pe față.

– Sînt o prietenă a Annei Blakely, îi explică ea în grabă. Gilberte de Permont.

– A, da, familia dumneavoastră s-a mutat în blocul lor. Vocea lui dobîndi imediat o nuanță binevoitoare. Am citit despre părinții dumneavoastră – febră tifoidă, nu-i așa?

Aceasta fusese cauza morții părinților ei anunțată oficial de Gestapo. Gilberte știa că ar fi putut să-l șantajeze sentimental pe doctor dacă i-ar fi spus adevărul, însă mîndria și durerea o împiedicau să profite în felul acesta de moartea părinților săi.

– Da, spuse ea pe un ton egal, febră tifoidă.

– Îmi pare foarte rău că nu am avut niciodată ocazia să-i cunosc. 'Oraze îmi povestea mereu de marea lui prietenie și admirație pentru tatăl dumneavoastră.

– N-au fost niciodată prieteni.

– A, da, sărmanul 'Orace, așa era el, întotdeauna îi plăcea să mai înflorească puțin lucrurile. Dar, oricum, îl idolatriza pe tatăl dumneavoastră. Doctorul se trase de bărbuța albă. Ei bine, *Mademoiselle* de Permont, ce vă supără?

– Nu este vorba de mine, ci de Claudine, servitoarea mea. I-am promis că voi veni la dumneavoastră în numele ei. Soțul ei este prizonier de război în Germania și ea a rămas însărcinată. Cred că-i înțelegeți disperarea.

– Spuneți-i servitoarei dumneavoastră că avortul este deosebit de periculos. Toată căldura pierise din vocea doctorului. Naziștii consideră că toate femeile franceze cu sânge pur au obligația de a contribui la repopularea celui de-al Treilea Reich, și, judecînd după știrile care vin din Rusia și din Italia, este clar că acesta are nevoie de repopulare. Pedepsa pentru ea, ca și pentru doctorul care face o asemenea operație este de șapte ani închisoare. Adică deportare într-un lagăr de concentrare.

– Dacă sînt prinși.

– *Mademoiselle*, poate că *servitoarea* dumneavoastră e dispusă să riște. Dar acesta nu este un cartier de oameni înstăriți, oamenii nu au alt spital și nu există alt doctor.

Gilberte simțea că o podidesc lacrimile. Ce se întîmplase cu calmul ei dintotdeauna?

După o clipă, doctorul Descourset oftă și zise:

– E vorba de dumneavoastră, nu-i așa?

Gilberte încuviință din cap.

– Cunosoc un evreu, sărmanul de el, înainte de Ocupație era un ginecolog de renume, dar ticăloșii i-au ridicat dreptul de a profesa și acum este obligat să recurgă la astfel de lucruri ca să supraviețuiască.

Vocea lui Descourset deveni mai profundă.

– Pentru numele lui Dumnezeu, va veni și ziua cînd naziștii și ticăloșii de colaboraționiști vor trebui să plătească.

Doctorul evreu locuia chiar în apropiere de Avenue Parmentier. Multe din magazinele de acolo aveau ferestrele și ușile bătute în scînduri, în vreme ce pe altele fuseseră lipite afișe galbene cu negru care anunțau MAGAZIN EVREIESC. Trotuarele erau înșesate de lume. Bărbați și femei slabi și livizi stăteau pe jos în hainele lor zdrențuite și peticite, în dreptul cîtorva obiecte de uz casnic și haine vechi – mulți dintre aceștia purtau pe piept steaua galbenă pe care scria *juif*.

Gilberte urcă scara gîndindu-se că va da peste un bătrîn sfrijit, cu mîinile tremurătoare. Bărbatul care îi deschise ușa avea în jur de patruzeci de ani, mîini curate, ferme și ochi albaștri, posomorîți. Gilberte îi explică fără nici un fel de ocolișuri ceea ce dorea și el îi comunică la fel de direct care era onorariul lui, jumătate urmînd să fie achitat în avans. Gilberte îi întinse numărul solicitat de bilete *Reichskredit*. Va rezolva problema, îi spusese doctorul, a doua zi la ora zece dimineța.

– Aduceți prosoape și cîrpe curate, îi spusese el. Va trebui să vă odihniți cîteva zile. Să nu mîncăți și să nu beți nimic după miezul nopții. O, și să veniți cu un vehicul care să vă aștepte, căci pe aici, prin apropiere, nu veți găsi nimic.

În dimineța următoare, Gilberte aruncă micul dejun la toaletă și trase apa. Oamenii își aranjaseră deja mărfurile jalnice pe Avenue Parmentier cînd ajunse și ea, într-o caretă trasă de un cal. Alte trei taxiuri cu cai o refuzaseră cînd le spusese destinația și trebuise să-i ofere șoferului posac aproape dublul onorariului cerut de doctor pentru ca acesta s-o ducă pînă acolo și să aștepte.

– Riscăm să fim prinși aici într-un raid, îi explicase el pentru a se justifica.

Gilberte, cu o cutie de pălării de la Vuitton în mînă, începu să urce scările. În timp ce înainta prin mirosul de legume putrezite și sărăcie, o fetiță cu părul ca fuiorul și cu o

stea pe piept coborî de la primul etaj și îi aruncă Gilbertei o privire poznașă. Ea se opri și o urmări cu privirea cum coboară scările.

„Nu pot s-o fac“, își zise ea. „De ce nu?“

Grupul de celule care se înmulțeau în pînțelele ei nu aveau mai multă importanță pentru ea decît un abces. O să i se opereze un abces și atîta tot. „Nu pot s-o fac.“ Vocea irațională din sufletul ei nu admitea replică. Își continuă drumul în sus, pe scări. Numără banii în mîna curată și competentă a doctorului și spuse:

– M-am răzgîndit.

– Atunci de ce mă plățiți?

– Îmi țin întotdeauna promisiunile.

Hocherer radia de fericire cînd a auzit că „sîngerarea“ s-a oprit. Cîteva zile mai tîrziu, cînd doctorul Behn a declarat că este însărcinată, Hocherer a deschis o sticlă de șampanie Taittinger și a toastat:

– Pentru fiul nostru.

Cuvîntul *fiu* o luă pe nepregătite și simți imediat un val de amețală ridicîndu-se din locul în care embrionul i se cuibărise în pînțele.

– Hocherer, ești prea bătrîn ca să faci pe măscăriciul.

– Iar tu, superbă Gilberte, ești crudă în frumusețea și tinerețea ta.

Sarcina Gilbertei îmbracă două aspecte speciale, independente unul de altul. Nu-i venea să iasă dincolo de gardul proprietății tatălui ei și devenise pasionată de mersul războiului. Înainte de asta, întrucît nu dădea deloc crezare rapoartelor publicate de *Propagandastaffel*, ignorase complet știrile. Acum se cufunda în lectura ziarelor *Le Matin*, *Les Nouveaux Temps*, *Aujourd'hui* și ținea tot timpul deschis aparatul de radio de la capul patului, ca să nu piardă nici un fel de știri.

Se simțea în al nouălea cer când auzea rapoarte nefavorabile pentru forțele germane – *retragerile strategice* era un termen folosit adesea pentru evoluția situației din Rusia, *admirabilă apărare* pentru frontul din Italia, *atacuri lașe îndreptate împotriva unor nevinovați* însemna că Vaterland-ul fusese bombardat.

Servitorii îi aruncau priviri tot mai ostile. Bine hrăniți, bine plătiți de un feldmareșal german, se simțeau oarecum rușinați și era în firea omului să arate cu degetul spre Gilberte, al cărei colaboraționism devenea pe zi ce trecea tot mai vizibil. Codul onoarei o împiedica pe Gilberte să-i împărtășească lui Hocherer bîrfele pe care și le șopteau aceștia, căci feldmareșalul i-ar fi concediat pe loc și i-ar fi mobilizat, chiar și pe bucătarul septuagenar sau pe grădinarul octogenar, trimițându-i în batalioanele morții din cel de-al Treilea Reich.

Ofițerii superiori care îl vizitau pe protectorul ei erau optimiști, dar precauți – se prevedea o victorie definitivă a Axei pentru anul 1946. Însă când rămînea singur cu ea, Hocherer îi explica adesea că, din 1941, când Hitler se autointitulase comandant suprem al armatei, luase o serie întreagă de decizii sinucigașe: dacă vreun general sau feldmareșal ridică obiecții, își semna propria condamnare la moarte. Pesimismul lui Hocherer, deși se baza pe fapte reale, era accentuat și de pierderile sale personale: toți cei trei fii din prima căsătorie îi fuseseră uciși în lupte și se temea că și cel mai tânăr, în vîrstă de șaisprezece ani, care suferea de o ușoară afecțiune cardiacă, avea să fie mobilizat curînd.

La sfîrșitul lui februarie, feldmareșalul fu convocat să se prezinte la Berchtesgaden. Rămase la reședința alpină a lui Hitler mult mai mult decît anticipase și îi trimisese de acolo o mulțime de scrisori de dragoste cu fraze pompoase, care cuprindeau și referiri la copilul lor. Se întoarse pe neașteptate, într-o noapte umedă de la începutul lui martie.

Gilberte, în pat, asculta ultimele știri. Nău închise radioul.

– Cum a mers discuția cu gloriosul lider? se interesă ea.
Hocherer se lăsă greoi pe un scaun.

– S-a terminat.

– Întrevederea?

– Am pierdut războiul.

– Dar aruncă o privire spre radio... pierderi dezastruoase ale americanilor la Casino... o lovitură mortală dată Aliatilor...

– Luptele nu s-au încheiat. Dar sîntem înfrînți. Avea umerii căzuți. Cînd mă gîndesc cîte posibilități am ratat. Maniacul ăsta! Dacă am fi aplicat altă strategie în Rusia! Dacă am fi invadat Anglia după Dunquerque!

Se ridică în picioare și întrerupse un anunț de la radio despre o mare înfrîngere a americanilor în Insulele Kwajalein.

– Ce să mai ascultăm aiurelile astea? Nu sînt decît minciuni. Am văzut cum arată Germania. Americanii și englezii ne pulverizează orașele și fabricile douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru. Nu avem cum să repunem pe picioare producția industrială. Americanii au resurse inepuizabile.

– A, da, americanii. Pentru o clipă se gîndi la Quent. Oare la ce bătălii participase? Prin ce pericole trecuse? Era singura ei legătură cu viața de dinainte, așa că respingea eventualitatea de a fi omorît.

– Luna aceasta au parașutat provizii celor din Rezistență.

– Serios? Gilberte se ridică în capul oaselor cu un zîmbet straniu. Unde?

– În platoul Glières și în Haute-Savoie. Este numai preludiul. Eisenhower se pregătește pentru invazie.

– Hocherer, treaba asta cu invazia este ca povestea cu cocoșul roșu.

– Agenții noștri transmit mesaje în care spun că aliații

lucrează zi și noapte la planurile de invazie. Numele codificat al operațiunii este Overlord.

Inima începuse să-i bată Gilbertei așa de tare, încît se temea să nu leșine.

– Și cînd va fi acest Overlord?

– Nu se știe. Probabil în vara asta. Gilberte, nu trebuie să-ți faci griji. O să aranjez ca să poți pleca cu copilul în Elveția...

– Cei din familia de Permont nu fug niciodată, î! întrerupse ea.

– Dar vei avea un copil!

– Și tu ce-o să faci? Te ștrecori și tu la Zürich?

– Nici noi nu fugim.

Gilberte simți brusc un fel de camaraderie pentru acest prusac cărunt, dușmanul ei, tatăl copilului care în clipa aceea dădea din picioare în pîntecele ei. Îi atinse mîna acoperită de pete provocate de o afecțiune hepatică cu o mișcare abia schițată, prima mîngîiere pe care i-o acordase vreodată.

26

În primăvara anului 1944, Hitler și comandamentul trupelor din Vest au comis cîteva greșeli cruciale. Pornind de la ipoteza că Aliații vor debarca în punctul cel mai îngust al Canalului Mîneicii, își concentraseră diviziile de blindate și infanterie pe plajele de la Pas de Calais. Apoi, la începutul lui iunie, cînd meteorologii opinaseră că, din cauza vremii proaste, s-ar putea să nu mai aibă loc nici un fel de invazie timp de cîteva săptămîni, au dezamorsat întregul sistem defensiv de pe Coastă – despre care Führerul afirma că este zidul impenetrabil al Atlanticului.

La 6 iunie, o *armada* uriașă, cum omenirea nu mai

văzuse niciodată, a pornit din toate porturile de pe coasta de sud a Angliei. Vasele au înfruntat marea dezlănțuită și s-au îndreptat nu spre Pas de Calais, ci spre Normandia. Führerul dormise la Berchtesgaden pînă după-amiază. Aflînd de debarcarea din Normandia, a decretat că era doar o diversiune, menită să-i deruteze. Forțele germane locale nu au primit nici un fel de întăriri.

Gilberte se trezi și îl văzu pe Hocherer aplecat deasupra ei. Clipi surprinsă, căci Hocherer nu-i viola intimitatea dormitorului spațios decît atunci cînd voia să facă dragoste, ceea ce doctorul Behn îi interzisesese din luna a șaptea. Purta mantaua neagră de piele și șapca ascuțită.

– Hocherer, cît e ceasul?

– Șase și zece. Plec cu avionul în Normandia.

– Cu avionul? Hitler nu le permitea feldmareșalilor săi să-și riște viața călătorind cu avionul. În Normandia?

– S-a produs: Overlord.

– Invazia! Cînd?

– Pe la miezul nopții. Mii de vase care aruncă la țarm oameni și echipament militar, nenumărate raiduri soldate cu distrugerea instalațiilor de apărare, batalioane întregi de parașutiști trimiși în spatele liniilor noastre, iar nebunul ăla tot mai crede că este vorba de o diversiune.

„Pentru această zi și-au dat viața părinții mei“ Perfect trează acum, Gilberte se așeză în capul oaselor, cu sfîrcurile mari ale sînilor ei umflați împungînd prin cămașa de noapte, și strigă:

– *Vive la France!*

– Gilberte, ar fi fost mai bine pentru tine dacă am fi cîștigat.

– Asta îi repune în drepturi pe părinții mei, Hocherer.

Feldmareșalul îi zîmbi înțelegător și se aplecă s-o sărute pe gură.

– Jur să fiu aici cînd îți va veni sorocul să naști.

În tandrețea lui era ceva respingător. Gilberte întoarse capul.

– Transmite-le salutările mele iankeilor, englezilor și generalului de Gaulle, spuse ea.

Servitoarea Gilbertei avea zi liberă. Tînăra bondoacă alergă în sus, încîntată că fusese sunată atît de devreme pentru micul dejun. În felul acesta, va putea pleca acasă înainte de ora opt.

Letargia în care zăcuse Gilberte în ultimele cîteva săptămîni dispăruse. O cuprinsese o fervoare patriotică nebănuită. În curînd, zvasticile oribile aveau să fie date jos și *le drapeau tricolore* va flutura din nou.

În timp ce se îmbrăca în rochia specială, alb cu verde, creată anume pentru ea de Patou, răsucea întruna butonul aparatului de radio, în căutarea unui post. Nemții nu pomeneau de debarcare, iar BBC era atît de puternic bruiat încît nu înțelegea nici un cuvînt. Debordînd de energie, se hotărî să facă o plimbare prin grădină. În momentul în care ieșea din dormitor, auzi BBC-ul, plin de paraziți, la radioul din camera lui Hocherer. Probabil că unul din servitori dăduse sonorul la maximum pentru ca ea să audă. Într-un moment în care paraziții încetară brusc, se auzi o voce clară care anunța în engleza americană că este comandantul șef al forțelor aliate. „Americanul cu nume german, Eisenhower“

– Cetățeni ai Franței! spunea generalul în engleză. Datorită faptului că debarcarea inițială a avut loc pe teritoriul țării voastre, reiau mesajul meu adresat popoarelor din celelalte țări ocupate ale Europei Occidentale. Respectați instrucțiunile... liderii... revoltele spontane ale francezilor ar putea împiedica... Paraziții înecară de tot vocea.

Jos, alte aparate de radio erau date la maximum:

– Această debarcare nu este decît începutul... campanie... urmează alte bătălii...

Cînd ajunse în grădină, Gilberte simți c-o părăsește entuziasmul. Radiourile date la maximum îi amintiseră că era singură cu niște servitori care o disprețuiseră întotdeauna și care acum o condamnau, servitori care, în mod sigur, o pîndeau ca să-i surprindă reacția. Ridică mîndră capul și porni pe poteca greblată. Cei doi mesteceni superbi fuseseră tăiați și transformați în lemn de foc, iar pe locul pajistii, unde mama ei organiza garden-party-urile, se vedeau straturi de mazăre și de salată verde.

Auzi zgomot de motoare huruind deasupra capului, pe cerul plin de nori. O formație de Messerschmitturi se îndrepta spre Normandia. Hocherer avusese dreptate, bineînțeles. Întrucît era amanta lui, înfrîngerea germanilor avea să fie un dezastru pentru ea. Cu toate acestea, în loc să dorească reușita raidului aviatic, se rugă ca avioanele să se prăbușească și să ia foc. În timp ce zgomotul acestora se pierdea în depărtare, auzi hîrșitul foarfecelor de grădină. Bătrînul grădinar, care tocmai ajusta gardul viu, își pironise ochii apoși asupra ei. Prefăcîndu-se că nu-l observase, Gilberte își reluă plimbarea în același ritm, în ciuda unei greutatei pe care o simțea din cînd în cînd în abdomen.

„Ce a fost asta?“ se întrebă ea, după ce greutatea dispăru cu totul. „Nu se poate să fie durerile facerii. Trebuie să nasc abia prin 24 iunie.“

Nu fusese deosebit de curioasă în legătură cu starea ei, și nici doctorul silezian nu se grăbise să-i dea prea multe amănunte. Bătrînul grădinar rînji, arătîndu-și dinții falși în momentul în care ea se întoarse și porni spre casă.

Pe la amiază, apăsările se repetară la intervale regulate, așa că nu mai încăpea nici o îndoială în privința semnificației lor. Sună. De regulă, cînd mica bretonă era liberă, *Madame Bolée*, menajera, îi ținea locul. Astăzi nu veni nimeni. La parter se auzea un aparat de radio. Din nou aceeași voce americană – probabil o înregistrare. Gilberte puse mîna pe telefon. Liniile

erau suprasolicitate și abia după o oră reuși să obțină legătura cu cabinetul doctorului Behn. O franțuzoaică îi spuse că doctorul plecase în Normandia. Gilberte îi explică despre ce e vorba.

– Și doctorii noștri sînt competenți, *Mademoiselle* de Permont. Și ei aduc pe lume copii, zise femeia pe un ton răstit și telefonul amuți.

Durerile se intensificară și deveniră tot mai dese. Își înfipse unghiile în palme ca să nu țipe de durere. Pe la ora cinci, palmele îi sîngerau. Se gîndi să se ducă jos, în camera servitorilor, și să-i oblige s-o ajute – indiferent de ceea ce se întîmpla în Normandia, la Paris domneau nemții. Dar nici groaza pe care o încerca acum, nici chinurile nașterii nu o puteau face să uite trecutul. De cînd își aducea aminte, servitorii aceștia o disprețuiseră și dintotdeauna ea refuzase să-i lase – pe ei sau pe oricine altcineva – să-i bănuiască vulnerabilitatea excesivă.

Se uită în cartea de telefon și găsi numărul doctorului Descourset. Liniile erau blocate. Abia pe înserat, pe la ora opt, reuși să dea de el. Îi explică, poticnindu-se în cuvinte, că începuse travaliul și că doctorul ei, din păcate, era plecat din oraș.

Doctorul Descourset rămase tăcut. Poate că de la ultima lor întrevedere dăduse cu ochii de fotografia ei într-un exemplar din *L'Illustration*: fusese fotografiată pe cînd participa la prima zi de curse de la Longchamps și, așa cum știa *le tout Paris*, asemenea tinere deosebit de elegante erau fie amantele unor germani, fie ale unor colaboraționiști francezi cu relații sus-puse.

– Așadar, am nevoie de un doctor, spuse ea pe un ton acid, acoperind apoi microfonul cu mîna ca să nu-i audă geamătul.

– Sînt foarte surprins că ați păstrat copilul.

– Am hotărît să las natura să-și urmeze cursul și... se

întrerupse, nemaifiind în stare să continue. Durerea aceasta fusese mai profundă, mai zguduitoare decît toate celelalte și era toată scaldată în sudoare. Cînd se mai potoli, reuși să îngaime: În cît timp puteți fi aici?

După o pauză mai lungă, doctorul zise:

– Va trebui să iau metrul.

– *A bientôt*, spuse ea.

Își puse cămașa de noapte și încercă, alternativ, să se întindă și să se așeze pe pat. Nimic n-o ajuta. Nu-și mai putea înăbuși urletele – cu siguranță că servitorii o auziseră. Îl strigă pe tatăl ei s-o ajute, pe Quent s-o salveze, niciodată pe Hocherer. Se zbătu pînă cînd lenjeria de pat a mamei sale, brodată la mănăstire, se îmbibă de transpirație și urină. Spre miezul nopții simți că i se sfișie rectul.

– Mor! strigă ea. Mooor!...

Se cutremură oripilată cînd simți miros de fecale. Scremîndu-se involuntar, leșină.

Cînd își reveni, auzi un mieunat slab, ca de pui de pisică. Mirîndu-se cum de ajunsese un pisoi la ea în cameră, își mișcă ușor capul. Între coapse se zbătea o mică creatură roșie, plină de sînge, care dădea energic din piciorușe. Se întinse, încercînd să scoată copilul din mizeria în care zăcea, dar nu reuși decît să-i atingă fruntea lipicioasă.

În acea clipă se deschise ușa.

– *Mon Dieu!* murmură doctorul Descourset și se grăbi spre pat.

– E... e bine? șopti ea.

– *Mademoiselle* de Permont, aveți un fiu. Doctorul își deschise servieta și tăie cordonul ombilical. Mieunatul deveni și mai puternic.

– Aș fi venit mai devreme, însă nemții au organizat un baraj pe strada mea. Au verificat actele tuturor cu cea mai mare minuțiozitate. Fără îndoială sînt îngrijați din cauza invaziei.

– E sănătos?

– Mai sănătos și mai mare decît toți copiii pe care i-am adus pe lume în ultima vreme. Ascultați numai ce plămîni are.

Doctorul apăsă pe butonul soneriei.

– *Mademoiselle*, dar aveți un personal aici, de ce n-ați chemat una din femei?

Gilberte nu răspunse.

– Aveți o grămadă de servitori, repetă el. Se auzi o bătaie discretă în ușă. Intră, se răsti doctorul. Adu un lighean mare cu apă calduță. Săpun! Așternuturi curate!

Gilberte închise ochii, rușinată de faptul că zăcea în propriile excremente. Cînd pașii se pierdură, îl auzi pe doctor exclamînd:

– Dumnezeule, aveți hemoragie!

Cînd degetele lui pătrunseră în ea, Gilberte scoase un urlat prelung, aproape neomenesc și leșină din nou. Nu-și reveni foarte multă vreme. Servitoarea mică și bondoacă se întorsese și schimba așternuturile, în timp ce doctorul își strîngea trusa.

– *Mademoiselle*, intervențiile astea ar fi trebuit făcute în sala de operații.

– Vă mulțumesc, murmură ea printre buzele abia întredeschise.

– Cel puțin, am reușit să opresc hemoragia.

După plecarea lui, servitoarea o șterse pe Gilberte cu un burete și aprinse bețișoare parfumate ca să alunge mirosul fetid. Abia după aceea îi puse în brațe pruncul, înfășat într-un prosop curat de flanelă.

Pumnișorii mici stăteau strînși, în vreme ce fețișoara roșie și boțită căscă cu expresia unui adult. Ochii tulburi priviră în sus, spre Gilberte, și ea simți o durere ascuțită în trupul chinuit – o senzație ciudată, ca și cînd un nod de sînge s-ar fi strîns tot mai tare.

ANN ȘI LARRY

Londra și Paris, 1944

27

În ziua de 26 august 1944, locotenentul major Larry Porter scruta cu atenție grupul mare de oameni care se adunase în apartamentul din Dorchester. Lucra la departamentul de relații cu publicul al Oficiului pentru Informațiile de Război, și-n această calitate convocase reuniunea pentru a le da dezlegare ziariștilor să discute direct cu americanii despre evenimentul major al zilei precedente – eliberarea Parisului. În spatele unei mese pe care fusese întinsă o față de masă curată, trei caporali turnau rapid în pahare Johnnie Walker, I.W.Harper și șampanie, iar la o altă masă se vedeau resturi de somon afumat scoțian, jambon de Yorkshire și alte trufandale – Larry îl plătise foarte bine pe comerciantul care îi procurase la negru toate aceste bunătăți, ceea ce reprezenta o adevărată performanță pentru acele vremuri. De asemenea, era foarte mîndru și de faptul că reușise să aducă mai multe tinere femei, îmbrăcate fie în uniforma trupelor auxiliare britanice, fie în rochii de vară, în culori pastelate. Tocmai în clipa aceea sosise o tînără cu păr castaniu cîrlionțat, care stătea cu spatele spre el. Cam micuță de statură, însă, în rest, arăta

senzațional. Era încadrată de un colonel cu pieptul scoficlit care purta însemnele Marelui Stat Major, de Edward R. Murrow, principalul comentator de la CBS, de un tip cu umerii încovoiați de la *Guardian* și de un general cu părul cărunt de la serviciul de intendență, pe nume Harold Mannix. Se pare că fata povestea ceva. Judecînd după atenția cu care o urmăreau ceilalți, Larry ar fi putut să jure că fața fetei se potrivea perfect cu formele trupului, văzute din spate. Oare se încurcase cu vreunul dintre ei? Londra era plină de fete drăguțe, însă, din păcate, o mare parte din ele se combinaseră cu barosani ca aceștia. Fata ridică un braț și îl coborî apoi imediat, punînd astfel punct istorioarei. Ascultătorii ei izbucniră în rîs.

Cînd cei trei soldați care alcătuiau orchestra începură să interpreteze piesa „O privighetoare cînta în piața Berkeley“, fata se întoarse. Nu ar fi inclus-o în categoria „A-plus“, dar nici n-ar fi dat-o afară din pat ca să mănînce alune. Sîni frumoși. Ochii negri, mari și o gură senzuală.

Fata îl privea perplexă din celălalt capăt al camerei și Larry îi zîmbi cu jumătate de gură. Fata îi răspunse imediat cu un zîmbet larg și afectuos. După ce le adresă cîteva cuvinte distinșilor ei însoțitori, se îndreptă direct spre el, lăsînd impresia că vrea să salute un vechi prieten.

Să fi fost vreo englezoaică cu care a avut o aventură trecătoare la vreo petrecere? Dar cum de-ar fi putut s-o uite?

– Larry Porter, nu-i așa? întrebă ea.

Larry se aplecă mai în față ca s-o audă mai bine. Părea americană, dar inflexiunile vocii ei erau mai blînde și mai plăcute decît ale semenelor sale.

– Nu-mi spune, zise el, pocnind din degete. Recepția de acum două săptămîni dată de olandezi în cinstea reginei Wilhelmina.

– Paris. Pe vremea cînd umblai în treni.

– Cristoase! Ann! Ann Blade, nu-i așa?

– Blakely.

– Blakely, Blakely, Blakely N-am să mai uit niciodată.

Ai mai crescut între timp. Ce faci în Anglia?

– Sînt șoferul generalului Mannix.

– Dar nu ai uniformă!

– Sînt angajat civil, îți explică ea. Port uniformă numai cînd conduc.

– O să-mi povestești despre toate astea la cină. Aici eu sînt maestru de ceremonii, așa că nu mă pot mișca prea mult. Sper că nu ai nici un aranjament pentru diseară?

Ann ezită o clipă.

– Nu e nimic așa de important încît să nu poată fi anulat.

– Ai întîlnire cu vreunul din ei? întrebă el uitîndu-se la admiratorii ei în vîrstă.

– Cam așa ceva. Însă generalul Mannix e un om drăguț și o să înțeleagă.

– Spune-i că sînt verișorul tău pe care îl credeai de mult dispărut.

Larry se aplecă și depuse un sărut frățesc pe fruntea ei. Părul fetei, care mirosea de parcă ar fi fost proaspăt spălat, avea nuanța de castaniu natural – un amestec superb de cafeniu, roșu și auriu.

O oră mai tîrziu erau conduși prin restaurantul aglomerat de la Hotel Connaught spre o masă mică din colț – Mannix renunțase la rezervarea lui în favoarea „vărului” Annei. Locotenenții majori aveau rareori ocazia să intre în localuri de felul acesta și Larry aruncă priviri apreciative de jur împrejur. Bărbații arboraseră mai multe tipuri de uniforme, toate purtînd însă însemnele gradelor superioare. La rîndul lor, femeile arătau ca niște nimfe în zi de sărbătoare, cu rochiile frumoase, de dinainte de război, și coafuri înalte. Voci emoționate relatau știri în legătură cu eliberarea Parisului.

Un chelner bătrîn se aplecă ceremonios în fața lor. Larry întrebă:

– Ann, ce ai dori?

– Nimic, mulțumesc. Ceea ce am consumat la petrecerea ta mă face și acum să mă simt că plutesc.

– Și atunci cum o să tostăm pentru eliberarea Parisului?

Un gin slab pentru doamna și un whiskey cu gheață pentru mine.

După ce se depărtă chelnerul, Larry întrebă:

– Părinții tăi s-au întors acasă, parcă în Kansas?

– Wisconsin. Zîmbetul pieri de pe chipul Annei. Nu, au rămas în teritoriul german. Cînd a plecat ultimul tren cu evacuați, mama mea era bolnavă și ar fi fost imposibil să călătorească.

– Hei, murmură el, n-ar fi trebuit să-ți amintesc de asta, așa e?

Ann își apăsă pe ochi încheieturile mîinilor strînse pumn.

– Am primit de la ei o carte poștală prin intermediul Crucii Roșii Internaționale. Nu aveau nici cea mai mică idee unde mă pot afla, așa că au trimis-o la verișoara mamei, în Raciné, și ea mi-a expediat-o înapoi. Scriau că sînt bine. Dar adresa fusese acoperită cu tuș negru. Larry, germanii au promis că vor fi internați în hoteluri. Dacă așa stau lucrurile, de ce au șters adresa?

– Cine știe ce Fritz tîmpit s-a distrat cu chestia asta, spuse el încurajator.

– Am primit-o cu peste un an în urmă. Le-am trimis de atunci sute de scrisori prin Crucea Roșie. Toate au venit înapoi – adresa necunoscută.

Li se aduseră băuturile, și amîndoi profitară de ocazie ca să-și mai ridice moralul.

– Pentru Orașul Luminilor, toastă el. În sfîrșit eliberat. Ciocniră ușor paharele. Cum se face că ai ajuns aici, în Anglia?

Genele lungi îi umbriră ochii mari, căprui.

– Quent Dejong era în legătură cu o rețea pentru evacuarea refugiaților...

– Quent Dejong, cel pe care îl cunosc și eu?

– Da, el m-a scos din țară.

– O, Doamne! Quent?

– Lucra în colaborare cu Rezistența franceză, era în unitatea lui Bill Donovan.

– A luat parte la acțiunile alea din cadrul Oficiului pentru Servicii Speciale care făceau să ți se ridice părul măciucă?

– A fost acolo încă înainte de crearea OSS. Ann se aplecă peste masă. Așadar, nici tu n-ai mai auzit de el?

– Absolut nimic, Ann, însă trebuie să-ți mărturisesc că am fost prieteni numai cât am stat împreună la Hotel Pyramide. Altfel, nu ne mișcăm în aceleași cercuri sociale, el fiind ceea ce este, iar tatăl meu un umil agent comercial.

În realitate, Hal Porter era vânzător cu comision la magazinul Onyx din Van Nuys, ocupându-se de plasarea mărfurilor achiziționate la mîna a doua. În timpul Recesiunii trăise de azi pe mâine, vânzînd din cînd în cînd cîte o rablă de mașină. Încă din fragedă copilărie, Larry luase hotărîrea să scape de sărăcie și să pătrundă în clasa oamenilor cu bani. Drept urmare, studiase comportamentul celor bogați din filme și constatase că aceștia mîncău în cele mai elegante restaurante, nu respectau restricțiile de viteză a circulației, aveau mașini decapotabile, strălucitoare, se îmbrăcau elegant și nu se îmbătau niciodată ca tatăl lui, se plimbau printre zeci de femei neînchipuit de frumoase. Întîlnirea cu Quent Dejong îi produsese o mare deziluzie. Evident, era un băiat în banca lui, deși puțin cam prea rezervat, însă i se păruse foarte categoric în refuzul său de a lua parte la viața high life-ului pentru care era vestit Parisul.

– Am avut impresia că sînteți prieteni buni.

– Așa sînt eu, prieten cu toată lumea, spuse Larry și rămase tăcut cît timp chelnerul, cu mîinile pătate din cauza unei boli de ficat, le puse în față un *paté du chef* autentic, nu un surogat.

– Așadar, nici tu n-ai mai avut vești de la el?

– Nu, de mai mult timp, răspunse ea, jucîndu-se cu tacîmurile englezești supradimensionate.

– Să lăsăm deoparte trecutul. Hai să trecem la statisticile curente! propuse Larry. După cum arată inelarul tău, nu ești nici logodită și nici căsătorită, dar ai cumva vreo altă obligație în acest sens?

Ann își tăie încet o felie din pate, în timp ce Larry aștepta răspunsul cu sufletul la gură.

– Nu... murmură ea.

– Altă coincidență. Zîmbind, făcu semn să li se mai aducă de băut. Și eu sînt liber și independent.

O conduse acasă prin Hyde Park, unde perechile stăteau întinse pe jos, în umbră. Tocmai trecuseră de un amplasament de tunuri antiaeriene cînd pămîntul se zgudui în spatele lor și se auzi o explozie dinspre Kensington Gardens. Încă o bombă V-1 fără pilot – un bărzăune – noua armă miraculoasă a lui Hitler care făcea ravagii peste tot. Cîteva minute mai tîrziu văzură focurile. Probabil că echipele de salvare începuseră deja să sape în căutarea cadavrelor și a supraviețuitorilor dintre dărîmături, însă de la această distanță flăcările îi evocau lui Larry o petrecere pe plajă cu crenvurști și bere și cu o mulțime de fete. Ann, care în cea de-a doua parte a seriei încercase să alunge tristețea pe care i-o provoca amintirea părinților ei și povestise fel de fel de peripeții avute cu generalul Mannix, rămăsese cu ochii ațintiți asupra flăcărilor strălucitoare și deveni din nou gînditoare.

Locuia în apropiere de Albert Hall, la Polkington Place.

La capătul blocului ei se căsca un crater, iar vizavi de apartamentul său se formaseră bariere și grămezi de moloz proaspăt în jurul unei clădiri prăbușite. Urcară pe sacii de nisip, iar Larry o cuprinse cu mâinile de mijloc.

– Pot să vin sus?

Ann clătină din cap, murmurînd:

– Nu, îmi pare rău.

Un jeep mergea în josul străzii. Din cauza rachetelor V-1 fără pilot, reglementările referitoare la camuflaj nu mai erau atît de stricte și, în lumina slabă a reflectoarelor, Larry văzu pe chipul Annei o mare de tristețe, ceea ce îl făcu să se simtă mai curînd protectorul ei decît un bărbat respins.

– Să ții bine minte ziua de 26 august, îi spuse el, atingîndu-i fruntea cu buzele. Este ziua în care Lawrence J.Porter, ofițer și gentleman, s-a îndrăgostit de tine.

Ann locuia în aceeași cameră cu două fete, ambele măritate cu ofițeri de marină angrenați în operațiunile din Pacific și preocupate deopotrivă să ajungă la eșaloanele superioare de ofițeri implicați în teatrul european de luptă. Veneau și plecau în mare viteză din cameră, ca să se schimbe și să-și ia corespondența. Și în seara aceasta, ca de obicei, Ann era singură.

Se băgă în pat, își cuprinse umerii cu brațele și se lăsă în voia gîndurilor. Quent i le umplea acum pe toate, pentru că vorbise atît de mult despre Franța.

Nu mai primise vești de la el de la Crăciun. Era în viață. Știa sigur lucrul acesta pentru că îl rugase pe generalul Mannix să verifice; i se comunicase, în secret, că Quent Dejong, acum căpitan, continua să transmită mesaje la OSS. Cînd dăduse peste Larry Porter, la petrecere, sperase că va mai afla ceva despre Quent. Acesta fusese singurul motiv pentru care acceptase invitația la cină. După aceea însă se simțise meschină și infidelă.

Oftă pe întuneric, gîndindu-se la imaginea lui Larry. Un zîmbet banal, cîteva şuvițe de păr care îi cădeau pe frunte. Totuși, nu-i fusese greu să vorbească cu el despre părinți și despre Quent. Se întoarse pe partea cealaltă. Quent... De ce nu-i scrisese? Nu avea voie să transmită mesaje personale? Sau voia să pună capăt interludiului din timpul războiului dispărînd discret din viața ei? Ann nu-și făcea iluzii în legătură cu relația lor, bogăția lui Jason Templar reprezenta o prăpastie de netrecut între ei, ca vidul dintre două stele. Tocmai de aceea, pe măsură ce trecea timpul, înclina tot mai mult spre cea de-a doua variantă. Quent dorise s-o rupă cu ea. Nu se mai putea consola repetîndu-și în minte jurămintele lui de dragoste. Le repetase de atîtea ori, încît aproape că își pierduseră sensul, se tociseră, chiar și cele pe care i le făcuse în Sussex, la Greatleigh. Greatleigh...

28

În acea seară umedă de octombrie, cu zece luni în urmă, tocmai își spăla ciorapii de nailon cînd proprietăreasa o chemase:

– Domnișoară Blakely, draga mea, la telefon!

Convinsă că trebuia să fie generalul Mannix care avea nevoie de ea – Serviciul de Intendență intra în fierbere de obicei spre seară și noaptea – apucase la repezeală și un notes ca să-și noteze eventuala adresă și alergase pe scări.

– Ann? Sînt eu, Quent.

Notesul îi căzuse din mîină. Pulsul i se accelerase la maximum. Nu-i mai auzise vocea de peste un an și jumătate, din acea după-amiază ploioasă de la Berna. În schimb, scrisul lui mare, ferm i se întipărise clar în memorie din scrisorile

care soseau la intervale foarte neregulate. Între acestea, barometrul temerilor ei pentru soarta lui – și, printr-o legătură psihologică obscură, și pentru cea a părinților ei – creștea amenințător, pînă cînd devenea aproape imposibil de controlat.

– Ann?

– Da, sînt aici. Vocea abia i se auzea, gîtuită și uscată.

Unde ești?

– La Londra. În seara asta prezint raportul și după aceea am nouăzeci și șase de ore liber. Avem o vilișoară în Sussex. Crezi că poți să ajungi acolo?

– Da... minunat.

– Te descurci cu generalul tău? Știa de Mannix din scrisorile ei.

– Va înțelege.

Mannix, care o dojenea mereu, în glumă, că frînge inimile întregului personal refuzînd orice fel de întîlniri, chicoti înveselit auzind că prietenul ei se afla la Londra.

– Nu-ți face griji, Ann, draga mea, spuse el. Sînt convins că este un băiat de ispravă.

Fură întîmpinați la gară de un bătrîn, la volanul unui Rolls-Royce ca un șlep, model 1926, care îi conduse prin peisajul rustic pînă la o poartă masivă și impunătoare cu creneluri. Quent îi spusese că vor locui într-o casă țărănească. Ann întoarse privirile întrebătoare spre el. Quent privea pe fereastră la decorul feeric autumal. Pe epoleții lui străluceau tresese noi de căpitan, însă uniformă atîrna un pic pe el. Cu fața întoarsă în felul acesta, ridurile mici – noi și ele – ieșeau și mai clar în evidență la colțurile ochilor. Ann își spuse că bărbatul de lîngă ea era prea tăcut, chiar și pentru Quent. În tren, nu observase lucrul acesta, căci nu găsiseră locuri în compartiment și fuseseră nevoiți să stea în coridorul înghesuit

și înghețat, în mijlocul unui grup de piloți americani beți care îi tot făceau cu ochiul și cântau „Binecuvîntate să fie toate, înalte și scunde la fel“ Acum însă trebuia să admită că se întîmplase ceva cu totul neobișnuit. Și, femeie fiind, Ann consideră că acesta era modul lui de a o respinge.

Ajunseră în vârful dealului. La picioarele lor se întindea o clădire gotică fantezistă, cu turele, turnulețe, ambrazuri căreia mestecenii bătrîni, strălucitori și iedera care creștea pe ziduri de zeci de ani îi dădeau un farmec aparte. În timp ce Ann privea cu răsuflarea tăiată, un stol de porumbei își luă zborul, ca și cînd ar fi vrut să-i ureze bun venit.

– Ce minunăție! exclamă ea. Dar parcă spuneai că o să stăm într-o vilioasă?

– Așa și este. Aici e o școală.

În clipa următoare, Rolls-ul luă o curbă și Ann văzu mai mulți băieți care alergau pe un teren de rugby. Mașina coborî o pantă și ocoli clădirea care, privită de aproape, părea și mai mare, și mai impresionantă. Mai merseră aproape un kilometru și ajunseră la o casă mică, cu acoperiș de șindrilă.

– Sper că am găsit ceva pe placul dumneavoastră, domnule căpitan Dejong, spuse șoferul, oprind mașina. O, și sînt convins că doamna Caldwell v-a lăsat ceaiul gata pregătit, domnule.

Ușa din față se deschise spre o clădire lungă, cu plafon de bîrne, jos. În cămin ardeau vesel cîțiva bușteni; tapițeria uzată a mobilelor era acoperită cu huse din creton decolorat, într-un bol mare de Wedgwood erau aranjate cu multă artă crizanteme elegante. Cărți mai vechi și mai noi fuseseră înghesuite pe rafturile care înconjurau încăperea; alte cărți stăteau în teancuri pe masă, iar una dintre ele, în grecește, rămăsese deschisă pe brațul canapelei, ca și cum cititorul ar fi uitat-o acolo.

Ann se ocupă de tava cu ceai și îndemînarea ei o făcea

și mai drăgălașă pe fundalul încăperii ticsite de cărți. Deși nu mîncase nimic nici de dimineață, nici la prînz, se simțea mult prea emoționată pentru ca stomacul ei să accepte sandvișurile delicate și prăjiturile de madeira. Nici Quent nu prea avea poftă de mîncare. Toate eforturile Annei de a lega o conversație se dovediră zadarnice. În cele din urmă, spuse:

– Quent, îmi pare rău.

Quent stătea de o bună bucată de vreme cu privirile ațintite în gol, în flăcări.

– De ce?

– Pentru că flecăresc vrute și nevrute. Dar pot să prind trenul de seară spre Londra.

– Asta vrei?

– Nu, dar... ridică din umeri.

– Nu sînt o companie prea plăcută, așa e?

– Nu e din cauza mea?

– Dumnezeuule, ai crezut că am ceva împotriva ta?

Rîzînd fericită, Ann izbucni:

– Proasta de mine! Bineînțeles că așa am crezut.

– E vorba de mine. Atîta doar că nu mai sînt foarte sigur cine sînt eu și la care „mine“ mă refer.

– A fost greu?

– Cu ceilalți, zise el, și un mușchi îi tresări lîngă ochi.

– Ai vrea să vorbim despre asta?

Quent își încleștă mîinile și scutură din cap.

– Nu, un singur *briefing* mi-a fost de ajuns.

– Atunci arată-mi casa, bine?

Chipul fetei roși ca un trandafir în puloverul galben pe care i-l alesese el în Elveția, ca să se armonizeze cu tenul ei.

– Hai să mergem sus, spuse Ann.

– Asta este cea mai bună idee pe ziua de azi.

Se lăsa întunericul și prin ferestrele cu geamuri mate de pe scară pătrundea foarte puțină lumină care nu reușea să

alunge umbrele de pe treptele vechi, scîrîitoare. Ajungînd aproape de vîrf, Ann se împiedică, iar Quent, aflat chiar în spatele ei, o cuprinse de talie ca s-o sprijine. Ann tremură, apoi își ținu respirația cînd mîinile lui îi alunecară pe coapse, în jos și o întoarseră cu fața spre el. Nu fusese niciodată mai intens conștientă de prezența lui. Mirosul lui unic, căldura specială care emana din trupul lui puternic, strălucirea din ochii lui, care erau acum la același nivel cu ai ei...

– Ann... m-am gîndit atît de des la revederea noastră.

Ann înțelese că în cuvintele acestea era și o scuză și o rugămintă: îi cerea iertare pentru ceea ce făcuse războiul din el și o implora să-l accepte așa cum este.

– Nici o clipă n-am încetat să mă gîndesc la tine, șopti ea, tremurînd din tot trupul. Quent, aproape că mi-am pierdut mințile.

Ferestrele dormitorului erau închise, căci vremea se răcorise, dar printre perdelele înflorate se simțea un curent ușor. Patul din lemn de brad, înalt și vechi, desfăcut și cearșafurile emanau un parfum de ierburi. Pentru o clipă, îi reveni în amintire mirosul de fin din podul acela din Elveția. „Muntele Salève, unde a fost cît pe-aci să murim.“, își spuse ea. „Oare de cîte ori mai văzuse el de atunci moartea cu ochii?“ Quent îi luă mîna și i-o puse în dreptul inimii, iar ea simți în palmă reverberațiile ei puternice.

Ann se depărtă puțin și își scoase puloverul galben, dînd la iveală furoul de mătase călcat cu grijă. Auzea venind de departe hărmălaia făcută de copiii care se jucau și cîntau, dar nu distingea ce anume cîntă. Quent dădu capul pe spate cu o privire gravă și începu să se descheie la tunica kaki. Se dezbrăcă repede, lăsîndu-și hainele jos, pe covor și pe podea. Goală în aerul rece, Ann se îndreptă spre pat.

– Stai, spuse el, privind-o. Jenîndu-se să se uite la el direct, Ann privi peste umărul lui. În apele tulburi ale oglinzii

vechi văzu reflectată imaginea unui bărbat înalt, suplu, cu o constituție admirabilă, față în față cu o femeie scundă, cu părul cârlionțat care, după părerea Annei, era absolut obișnuită și cam prea lată în șolduri.

– Ești frumoasă!

– Cu pielea asta de găină?

Quent o ridică în brațe și o duse spre pat. Uită de orice timiditate când începură să se sărute și se strînse și mai tare în el, mîngîindu-l.

– O secundă, iubito. Se răsuci și luă ceva de pe noptieră, iar Ann, amintindu-și de discuțiile dintre colegele ei de cameră, înțelese că avea să-și pună un prezervativ. Detesta stratul subțire de cauciuc care avea să se interpună între ei, dar imediat ce el o pătrunse, uită de tot, cu excepția senzației copleșitoare care devenea din ce în ce mai intensă.

– Ann, spuse el. Uită-te la mine. Ochii lui îi acoperiră întreg câmpul vizual și în lumina amurgului nu putea distinge limita dintre pupilele negre, mărite și irisul albastru închis. Te iubesc. Niciodată, niciodată să nu te îndoiești de asta.

– N-am să mă îndoiesc.

– Ești totul pentru mine.

Auzind aceste cuvinte, Ann strînse din ochi și se simți cuprinsă de spasme involuntare. Quent îi dădu la o parte părul ud de pe frunte și așteptă pînă cînd Ann încetă să mai gîfîie, apoi începu să se miște încet, încet, mai întîi blînd, apoi din ce în ce mai rapid. Ann se arcuia în întîmpinarea lui pînă cînd fu înghițită în valurile unui alt orgasm, și mai puternic decît primul.

Rămaseră înlănțuiți multă vreme, fără să rostească un cuvînt. Apoi Quent se retrase ușor, să-și ia o țigară. Se făcuse deja întuneric și fata clipi în lumina brichetei. Trăgînd fumul în piept, Quent spuse:

– Aici și-au petrecut luna de miere părinții mei. Căsuța

este singura parte cu adevărat veche din tot domeniul.

– Castelul este al tău?

– Bunicul meu a construit aici ceea ce visase pe vremea cînd era un locuitor sărac al Liverpoolului.

– Am citit despre el, dar, Quent, tatăl lui nu fusese un prosper tîmplar de mobilă fină?

– N-a avut tată – adică nu l-a cunoscut. Mama lui a fost muncitoare la docuri și l-a părăsit de timpuriu. Era foarte sărac, abia a reușit să supraviețuiscă. La șapte ani, curăța closete la o turnătorie. Și mai sînt și alte amănunte care nu figurează în biografia lui. La 11 ani fura bani din buzunarele oamenilor ca să poată ajunge în America, la New York. În tonul lui Quent nu se simțea nici condamnare, dar nici admirație.

– Nu l-am cunoscut pe bătrînul pirat, însă după un asemenea start în viață, nimic nu i se mai părea suficient de opulent. Nici măcar bunica n-a putut să-l potolească. A construit și alte case enorme, cabane de vacanță, care acum sînt niște elefanți albi. Dar la Greatleigh – așa se numește locul acesta – se simțea cel mai bine. Eduard al VII-lea a petrecut o săptămîină încheiată la Greatleigh. Imaginează-ți! Era cel mai umil dintre supușii reginei Victoria și totuși îl găzduise aici pe fiul bătrînei suverane.

– Acum îți aparține ție?

– Nu tocmai. Bunicul a intenționat să-și dirijeze moștenitorii chiar și de pe lumea cealaltă, așa că a inventat o mulțime de chichițe. Nu pot să vînd domeniul Greatleigh. Dar am dotat castelul cu tot ce trebuie ca să poată servi drept școală pentru copiii sărmani, cu condiția să pot folosi această căsuță.

– Dar aici locuiește cineva.

– Directorul școlii, domnul Caldwell și doamna Caldwell.

- Și îi evacuezi des?
- Este pentru prima oară.

În dimineața următoare, cerul era limpede și bătea un vînt rece. Se urcară pînă la fosta rezervație de vînătoare. Mușchiul umed le înăbușea zgomotul pașilor, frunze ruginii și aurii coborau alene, cîteva animale rumegau într-o poieniță din apropiere, iar Quent îi arătă niște urme de vulpe. Apoi un zumzet puternic tulbură liniștea dumbrăvii, transformîndu-se într-un huruit asurzitor în momentul în care o formație de B-17 le trecu pe deasupra capetelor. Quent se opri, încleștîndu-și și descleștîndu-și mîinile pînă cînd huruitul se pierdu în depărtare.

- Haide, spuse el, să ne întoarcem.

Apropiindu-se de casă, Ann observă că o privea fix. Deși n-o atingea, Ann simțea o nevoie imperioasă să se unească cu el. Tot fără s-o atingă, Quent murmură abia șoptit:

- Da?

- Da.

- Au murit cu toții, îi spuse el după-amiaza tîrziu, cînd începuse deja să se lase întunericul. Ședeau pe covor, în fața focului. Toți cei cu care am lucrat au murit.

- Suzette?

- Suzette, încuviință el cu un oftat. Flăcările aruncau sclipiri roșii în ochii lui. Jacques la Lyon, Duhay la Annecy. Laas. Toți sînt morți. Vivi și André...

- Vrei să spui, baronul și baroana de Permont? Erau și ei călăuze?

- Nu... nici măcar nu știau că eu sînt implicat în treburile astea. Dar au murit și ei.

Un oftat adînc porni din pieptul Annei. Un buștean trosni și aruncă scînteii.

- Quent, ești sigur?
- Gestapoul i-a ucis la Santé.
- Dar de ce? De ce?
- Au dinamitat liniile de cale ferată.
- Atunci, la Gare de l'Est?

- Printre altele. Din nou își încleșta și își descleșta mâinile. Eu le-am făcut rost de *plastique* pentru această misiune specială.

- Baroana...? Quent, nu se poate, chiar ea?
- Era o expertă în domeniul explozibililor.
- E ultima persoană la care m-aș fi gândit că poate face parte din Rezistență.

- Tocmai de aceea era perfectă. Ce stăpînire de sine avea Vivi! Ce nervi supraomenești! Nu accepta niciodată să intre prin ușa din spate. Rîdea cu rîsul acela al ei de cunoscătoare, apoi elabora un plan incredibil de periculos. Și sînt aproape convins că eu am fost acela care i-a condus pe gestapoviști spre ei.

- Imposibil.
- Ann, toți cei cu care am fost în legătură sînt morți.
- Dar asta nu înseamnă...
- Morți, repetă el.
- Și Gilberte... și ea e moartă?
- N-am fost trimis înapoi, la Paris, așa că nu pot să aflu

nimic.

Umerii îi căzuseră și pe chipul lui se citea deznădejde.

„N-am să mai pun nici un fel de întrebări“, își zise Ann.

„Oh, Gilberte, Gilberte. Mai tîrziu o să mă gîndesc la asta mai tîrziu“

După aceasta n-au mai vorbit deloc despre război.

La întoarcere, au găsit locuri libere în compartiment și s-au ținut tot timpul de mîna în tăcere, fără să-i ia în seamă pe

pasagerii care urcau și coborau la fiecare stație.

În fața ușii ei, Quent o strânsese tare în brațe, n-o sărutase, nici măcar nu-i spusese la revedere. Urmări taxiul care dispărea după colțul străzii cenușii, plină de moloz. Și atunci începu să plîngă. Primele lacrimi fură pentru despărțire, dar curînd o copleși amărăciunea la gîndul pericolelor pe care avea să le înfrunte Quent. Plînse apoi pentru baronul cel urît și pentru soția lui cea frumoasă și arogantă, plînse pentru Suzette care prefera parfumul de violete, pentru *Monsieur* Duhay, smuls din librăria lui de la Annecy, pentru *Monsieur* Laas cu vacile lui blînde și părul alb asemănător cu al lui Einstein. Plînse și pentru Gilberte, despre care nu știa dacă mai e în viață. Rămase plîngînd pe treptele acoperite cu saci de nisip pînă cînd proprietăreasa veni după ea și o duse în camera ei.

În noiembrie, Quent îi trimisese trei bilețele mîzgălite în grabă, ultimul cuprinzînd cele mai bune urări de Ziua Recunoștinței. Și după aceea nimic, nimic. *Rien, rien, rien...*

29

Cu gîndul la Quent, Ann nu reușea să închidă un ochi. Toasturile închinat pentru eliberarea Parisului la petrecere și după aceea la cină se făceau resimțite, iar amețeala incipientă se accentua și din cauza aerului stătut din cameră. Bomba V-1 care distrusese casa de vizavi luna trecută spărsese și cele mai multe din geamurile clădirii lor, deși fuseseră protejate cu fișii de hîrtie lipite în cruce. Acum, ferestrele erau acoperite cu placaj, și căldura serii de august devenise sufocantă. Ann aruncă pătura de pe ea, dar tot nu reuși să adoarmă.

„Paris, își spuse ea. Am să-i găesc atunci cînd o să mă întorc la Paris“ Gîndul acesta devenise o *idée fixe* în toți anii de cînd se afla în Anglia – dacă ar putea să se întoarcă la Paris, i-ar găsi și pe părinții ei, și pe Gilberte. Era un fel de hocus-pocus infantil, înțelegea și ea lucrul acesta, dar războiul avea darul să reactualizeze cele mai primitive superstiții.

La Paris – orașul-talisman – avea să afle exact ce (sau, mai concret, cine) intervenise între ea și Quent. Transmișiunile lui radio dovedeau că este în viață și că nu fusese prins, dar, dacă în toate aceste luni nu reușise să-i trimită nici un fel de mesaj, nu însemna oare că singura soluție o constituia *chercher la femme*?

În cele din urmă se ridică din pat și se așeză pe un fotoliu. Își alungă din minte ceața deasă a gîndurilor și a întrebărilor fără răspuns care înconjura problema părinților ei și a lui Quent, și reveni la Larry Porter.

Larry avea chipul pistruiat și zîmbitor al actorului care interpreta rolurile secundare în filmele de război de la Hollywood. La petrecerea din seara aceea îi tratase pe ofițerii superiori lui în grad cu aceeași deferență clasică pe care o manifesta actorul de rînd față de un star. Făcuse o mulțime de bancuri reușite și îi turnase o sumedenie de complimente. În mare vorbind, era un om care știa să-ți ridice moralul. Iar dacă nu se bucurase din toată inima de seara petrecută cu el, asta se datora faptului că înăuntrul ei exista ceva care nu-i dădea voie să profite de clipa de față. „M-am imunizat împotriva plăcerii“, își zicea ea, rezemîndu-și capul de tetiera fotoliului. Oare nu era momentul să mai iasă și ea cu cîte un băiat, așa, fără nici o obligație specială? Să se distreze puțin? Și Larry se gîndea la același lucru. Cînd o să telefoneze – căci era convinsă că așa se va întîmpla – de ce să nu iasă cu el?

Adormi în fotoliu.

*

– Ce s-a întâmplat cu prietena aceea de care erai așa de apropiată la Paris? întrebă Larry.

– Gilberte de Permont, spuse Ann uitându-se la obloanele gri-argintii de la „Serpentine“

Era a cincea lor întâlnire și prima ocazie de a sta de vorbă mai pe îndelete. În ultimele două săptămîni, Larry o dusesse la două petreceri într-unul din apartamentele în care locuiau prietenii lui, apoi la *Palladium*, ca să vadă un spectacol de revistă intitulat *Apple-Sauce*, și seara trecută la o petrecere într-o casă din Mayfair, dată de o englezoaică. Astăzi era o duminică însorită și încerca să-l vindece pe Larry de mahmureală în Hyde Park. Bărbați în uniformă plimbau fetele cu barca pe lacul artificial, londonezi slăbiți din cauza privațiunilor războiului ședeau pe bănci cu fața spre soare, băieți în pantaloni scurți și ponosiți de flanelă lansau bărcuțe de hîrtie de-a lungul cheiului de piatră și un prunc care nu fusese evacuat ședea mîndru în căruciorul împins de o doică bătrînă. În fața lor, niște soldați americani de pe un teren de baseball improvizat își strigau veseli tot soiul de obscenități.

– Mi-o amintesc ca pe o fată foarte atrăgătoare. Semăna puțin cu Vivien Leigh. Tatăl ei era conte.

– Baron. Ann tuși ca să-și dregă glasul, incapabilă să adauge că baronul și baroana muriseră amîndoi. Ultimul lucru pe care îl știu despre ei este ceea ce mi-ai spus tu. Erau la închisoare.

– Prima regulă a războiului o constituie discreția, murmură Larry. Ocoala de fiecare dată latura macabră a războiului.

– Am să aflu unde este cînd o să ajung la Paris.

– Nu „dacă“, ci „cînd“ Așadar, bătrînul Mannix se pregătește să traverseze Canalul.

Deși în jurul lor nu era nimeni pe o rază de douăzeci de metri, Ann își aminti de afișul care avertiza pe toată lumea asupra prezenței spionilor naziști.

– Mi-a spus să-mi strîng lucrurile, șopti ea.

– Hmmm. Mă îndoiesc că va fi nevoie de un bărbat cu talentele mele la Paris.

– Acum, cînd s-au terminat luptele?

– Nu mai rîde. Cineva trebuie să ducă și...

Larry se întrerupse cînd o minge de baseball se îndreptă spre ei. Sări în sus, o opri și o trimise cu precizie unui sergent care gîfîia.

– Hei, domnule. Bine jucat! Poate vă înscrieți la Musial!

Larry ridică mîna într-un salut prietenesc, apoi reveni la Ann.

– Impresionant, nu-i așa? Ei bine, ce zici de ideea mea?

– N-ai auzit, Larry? E război! Nu poți să-ți cumperi pur și simplu un bilet și să te duci la Paris.

– Ai în fața ta un om care știe să se descurce, micuț. Ei, ce zici?

– Ar fi plăcut să am un bărbat atît de priceput în preajmă.

Înainte ca Ann să-și dea seama de intențiile lui, Larry o apucă de umeri și se aplecă să o sărute pe buze. Ann se ferise cu foarte multă grijă să ajungă aici. Erau numai prieteni și atîta tot. Dar iată că el o săruta acum în Hyde Park, într-o după-amiază însorită de toamnă. În timp ce se lupta să scape de limba lui insistentă, tinerii de pe terenul de baseball începură să fluiera și unul cu accent de Brooklyn zise:

– N-o lăsa, domnule!

La exact o lună după eliberarea Parisului, înainte de ora opt, în dimineața zilei de 25 septembrie, Ann Blakely îl conducea pe generalul Mannix cu mașina în oraș.

Debarcaseră cu zece zile mai înainte în Normandia, într-unul din porturile cele mai aglomerate – Mulberries – și de atunci Ann stătea ca pe ace. Cu piciorul apăsător pe pedala de accelerație, ocolea cu grijă craterele făcute de bombe, cotea

brusc pentru a evita vehiculele germane sau ale Aliatilor, precum și cadavrele asaltate de muște ale cailor și ale vacilor. Ori de câte ori generalul Mannix se oprea la câte un depozit ca să urgenteze expedierile de mărfuri, Ann se scărpină în cap din cauza nerăbdării. Fuseseră atacați de Stukasuri în apropiere de Arromanches și apoi din nou lângă Chartres. Întinsă în noroi, în șanțul șoselei și cu gloanțele șuierînd pe lângă urechi, vedea în atacurile aeriene o intervenție supranaturală menită să-i întîrzie sosirea.

Dar în pofida acestei nerăbdări, era conștientă de ambivalența simțămintelor sale. Șofer american, îmbrăcată în uniformă americană, mîncînd și trăind printre americani, vorbind aceeași limbă cu ei și, în același timp, născută în Franța și înăbușindu-și cu greu lacrimile în fața pămîntului devastat de război al țării sale.

Opri în fața hotelului Raphael, la intrarea căruia flutura drapelul cu dungi și stele. Hotelul Raphael, care cu o lună în urmă îl mai găzduia pe guvernatorul militar german și personalul acestuia, fusese repartizat acum ofițerilor americani de rang superior. Generalul Mannix coborî țeapăn din jeep și îi dădu o sărutare părintească.

– Ia-ți liber restul zilei, Ann. Du-te și caută-ți vechea locuință.

Pe Champs-Elysée, numeroase *drapeaux tricolores* fuseseră arborate în locul zvasticilor negre și roșii, uniformele kaki le înlocuiseră pe cele *feld-grau*, mașinile oficiale erau britanice sau americane, dar forfota militarilor rămăsese aceeași. Ann frîna brusc cînd un tînăr soldat american țișni de-a curmezișul bulevardului larg, îndreptîndu-se spre o roșcată subțirică, cu fustă scurtă, care ar fi putut fi una din acele *putains* pe care le văzuse așteptînd în compania unui soldat german în fața vreunui hotel prăpădit.

Pe *rive gauche*, mașina Annei era singurul vehicul

motorizat. Depășea grăbită biciclete, cărucioare împinse cu mîna și căruțe trase de mîrtoage costelive. Femei cu chipurile brăzdate din cauza grijilor, cu copiii lor înfometaji, stăteau la cozi în fața magazinelor. Rațiile fuseseră reduse în mod drastic înainte ca generalul von Choltitz să semneze capitularea: de atunci, multe alte ferme fuseseră distruse, transporturile dezorganizate în cea mai mare măsură, astfel că alimentele soseau și mai greu. În Parisul eliberat, alocațiile de hrană se situau la nivelul cel mai scăzut.

Ann conducea acum ceva mai încet. Ajunsesse în Montparnasse, și fiecare colțișor din partea locului era încărcat de amintiri. Aici, pe cînd avea cinci ani, Horace îi ținuse șaua bicicletei să învețe să meargă. Aici, cînd împlinise unsprezece ani, Dorothy îi șoptise că, în curînd, va deveni femeie, dar nu suflase un cuvînt despre viitoarea menstruație. Aici lovise aripa de la mașina cea veche a lui Horace; aici exersaseră, ea și Gilberte, tehnicile flirtului cu ajutorul a doi băieți a căror acnee juvenilă îi era și acum prezentă în memorie, nu însă și numele. Ann rula încet, paralel cu zidul Cimitirului Montparnasse, unde Jacques Tinel, un bărbat înalt, cu părul negru, care fuma țigară de la țigară, convinsese o tînără fată' bolnavă de dragoste, îmbrăcată în haine ponosite, să fugă împreună cu el din Franța.

Ann coti pe rue Daguerre, oprind la numărul 74. Privea la clădirea atît de familiară, din piatră și cărămidă, și nu-i venea să creadă că trecuse atîta timp: la etajul al doilea, cu siguranță că Horace și Dorothy discutau una din noile reglementări germane; chiar deasupra lor, baronul și baroana de Permont disecau probabil conținutul comunicatelor bombastice de război publicate de *Propagandastaffel*, în timp ce Gilberte, în dormitorul mai mic, din spate, corecta probabil una din schițele ei, ale Annei, pentru o rochie de bal.

Un trecător se opri și se uită la femeia în uniformă din

jeep. Ce motive avea o americană ca să plîngă?

În cele din urmă, Ann reuși să-și revină în fire.

Sună și văzu în fața ochilor o portăreasă nouă, cu fața roșie și cu mai mulți dinți lipsă, printre care șuiera și scuipa cînd vorbea. Aceasta îi spuse că habar n-avea ce se întîmplase cu cotoroanța aia bătrînă de *Madame Jargaux*.

– Cine locuiește la 2B și la 3B? întrebă Ann.

Portăreasa îi spuse că etajul al treilea era închiriat de o văduvă leneșă cu un fiu schilod, iar cel de dedesubt de o ticăloasă obraznică cu doi copii nesuferiți.

– Știți ceva despre soții Blakely sau despre *Mademoiselle* de Permont?

– Cine?

– Soții Blakely sînt părinții mei, americani. Au locuit la 2B. Iar *Mademoiselle* de Permont la 3B.

– Am destule pe cap ca să mai urmăresc și soarta locatarilor care au plecat de mult de aici. *Mademoiselle*, nu cumva aveți niște sardele sau praf de ouă? Au un gust oribil, dar înfometatii nu fac mofturi.

– Îmi pare rău, nu m-am gîndit să aduc ceva.

– În schimb, ți-ai închipuit că am timp de pierdut cu tine aici, să-ți răspund la întrebări! Americani! pufni femeia și îi trînti ușa în nas.

Albă la față, Ann porni cu mașina în jos, pe Bulevardul Raspail, în direcția clinicii doctorului Descourset. De îndată ce acesta auzi că Ann se afla în mulțimea care stătea în sala de așteptare, ieși repede din cabinet. În cei doi ani și jumătate de cînd nu-l mai văzuse, doctorul îmbătrînise cu un deceniu. Părul și bărbuța ascuțită îi rămăseseră aceleași, dar albiseră complet, iar gîtul era plin de zbîrcituri, cu pielea atîrnînd.

– Ann! exclamă el și o sărută pe obraji, învăluind-o în aroma aspră de dezinfectant. Ce tînără fermecătoare ai devenit! Vino să stăm puțin de vorbă.

Întrucît în cabinet îl aștepta un pacient, o conduse spre micul biroul cu ușă de sticlă în care Horace se luptase cîndva cu registrele contabile. Ann întrebă în șoaptă, cu teamă, dacă părinții ei mai luaseră legătura cu el.

– Nu. 'Orace a venit să-mi spună că ai plecat în zona neocupată și de atunci nu l-am mai văzut niciodată, oftă doctorul.

Ann își adunase toate forțele ca să poată face față acestui răspuns.

– Domnule doctor, vă mai amintiți de familia care locuia deasupra noastră? De Permont?

– A, da. Am auzit că au murit de febră tifoidă.

Ann se aplecă mai tare spre el.

– Și fiica lor, Gilberte?

Figura doctorului Descourset se trase și mai mult, ajungînd să semene cu un cap de schelet.

– Acea tînăra doamnă e cît se poate de vie. Nu-i nevoie să-ți faci griji din pricina ei. Este foarte, foarte bine. Atîta doar că e cheală.

În toată Franța eliberată, femeile care se culcaseră cu nemții erau plimbate prin oraș în pielea goală și rase în cap.

– Gilberte? Domnule doctor, cred că greșiți. Nu este colaboraționistă. Părinții ei au făcut parte din Rezistență – au murit la Santé. Și pot să vă spun în mod sigur că nu de febră tifoidă. Poate că Gestapoul a ucis-o și pe ea.

– Ann, te asigur că trăiește.

Doctorul se aplecă spre ea și îi relată rapid, printr-un torent de vorbe, cererea Gilbertei de-a o ajuta să facă un avort și convocarea lui după aceea, la casa părinților ei din Bulevardul Suchet, casă părintească pe care o dezonorase.

– Am ajuns prea tîrziu – fiul feldmareșalului von Hocherer venise singur pe lume – un bastard, un băiat – dar am sosit la timp ca să-i dau îngrijiri mamei lui.

– Nu... nu pot să cred. Gilberte v-a spus că e copilul lui?

– Nu era nevoie... purta rochii frumoase, avea un dormitor splendid. Și, în afară de asta, servitoarea care mi-a deschis a spus că este tîrfa feldmareșalului. Ann, nu e genul de femeie cu care să ai tu de-a face.

Pe obrajii Annei apăsură două pete roșii.

– Gilberte este prietena mea și, din ceea ce mi-ați spus acum, înțeleg că are mare nevoie de ajutor.

– Loialitatea își are și ea limitele ei. Dacă... atunci cînd or să vină acasă părinții tăi, dragul de 'Orace și *Madame* Dorothy îți vor spune același lucru.

Părinții ei... Ann își aminti cum îi văzuse adesea în birouașul acesta cu ușă de sticlă. Pălăria demodată a lui Dorothy aplecată deasupra registrului, în timp ce Horace ședea cu brațele încrucișate, așteptînd umil și speriat ca ea să descopere unde era greșeala. Nu-și mai putea stăpîni șuvoiul lacrimilor.

Doctorul Descourset o bătuse pe umăr.

– Haide, haide, fetițo! Trebuie să-ți spun un lucru despre *boches*: pe americani i-au tratat civilizată. Ai să vezi. E o chestiune de zile pînă cînd *Madame* Dorothy și 'Orace or să vină acasă.

30

– Ce se-aude cu părinții tăi? întrebă Larry.

– Se fac cercetări în continuare, spuse Ann, încercînd să-și ascundă îngrijorarea.

Era la Paris de zece zile, zece zile de cînd îl aștepta pe generalul Mannix în fața clădirilor unde avea loc

interminabilele întrevederi la nivel înalt, zece zile de încercări nereușite de a da de urma părinților ei sau a Gilbertei.

– Dar parcă exista o organizație care se ocupa de căutarea rudelor dipărute?

– Da, se numește STEFMP. E pusă în slujba personalului militar, însă generalul meu mi-a aranjat și mie o întâlnire cu cei de acolo.

– Da, generalii cu o stea! spuse Larry, ridicînd paharul cu vin de Bordeaux. Tocmai sosise la Paris și rezervase o masă la acest bistro mic de lîngă Hale. Pe banchetele gemene stăteau numeroși bărbați în uniformă și cîteva femei, o mulțime de lume care discuta în cel puțin zece limbi, în timp ce mînca biftec adevărat și păstrăv prăjit în unt. În condițiile în care majoritatea localurilor din Paris serveau o mîncare îngrozitoare, și pe aceea cu mari sacrificii, faptul că Larry descoperise bistroul acesta după mai puțin de două ore de cînd sosise în oraș era o adevărată minune – dar, așa cum observase Ann, băiatul avea o afinitate specială pentru high-life.

– Ai mai aflat ceva despre prietena ta?

– Are un copil, un băiat; l-a născut în ziua debarcării. Aplecîndu-se asupra salatei de *crudités*, Ann se strădui să prezinte situația Gilbertei într-o lumină cît mai favorabilă. Larry fluieră încetișor.

– Din închisoare direct în brațele unui nazist de rang superior.

– Cine ești tu să-i judeci pe alții?

– Ușurel, liniștește-te, micuț. Știi care e părerea mea. Lumea nu s-ar afla în această situație prostească și absurdă dacă toți combatanții, și de o parte și de alta, s-ar fi regulat cum se cuvine. Făcu o grimasă. Ar trebui să cer o consultație de o oră sau două psihiatrului companiei mele – auzi, tocmai eu să mă îndrăgostesc de ultima fecioară existentă pe cele două continente.

Ann ronțăia un *pomme frite*. Nu-i dăduse de înțeles în nici un fel că ar fi virgină. Dar el își făcuse un crez din puritatea ei. Ann nu vedea cum ar putea să-i spulbere iluzia fără să-i tulbure echilibrul interior sau fără să se culce cu el. Ambele situații erau posibile: îi plăcea Larry prea mult ca să-l facă să sufere, îl iubea însă prea mult pe Quent ca să se culce cu altcineva.

– Crezi că a rămas în Paris? întrebă Larry.

– Nu știu. Femeia sergent de la STEFMP care mă ajută să dau de urma părinților a spus că o să se intereseze, dar cred că n-avea nici o intenție; mi-a promis doar așa, ca să nu mă supere.

– Nici ai noștri nu sînt tocmai nedescurcăreți. Și apoi, am și eu niște prieteni la Paris.

– Vrei să spui că o să mă ajuți?

– Întrucît părinții tăi sînt în mîinile Fritzilor, nu prea cred că ai noștri or să afle ceva. Dar s-ar putea să descopere vreun indiciu în legătură cu Gilberte.

– Oh, Larry...

Larry ridică o mîină zîmbind:

– Păstrează-ți mulțumirile pentru mai tîrziu. Eventual diseară.

În weekendul următor începu să sufle vîntul dinspre Oceanul Înghețat. Era a treia dimineață de cînd venise Larry, și Ann îl dusese pe generalul Mannix la o conferință în Marais, apoi, împreună cu alte două colege americane, tot șoferițe, se retrăseseră într-un bar unde luaseră cîte o ceașcă mică de nescafé. Se auzi o bătaie în geam și toate trei întoarseră capetele. Larry, cu șuvițele de păr blond atîrnîndu-i pe frunte, zîmbea spre Ann. În timp ce el ocolea colțul clădirii ca să intre în cafenea, cele două colege o întrebă cine era simpaticul locotenent.

– Un prieten, nimic mai mult, răspunse ea scurt.

Amîndouă chicotiră cu înțeles, fără să-i dea crezare. După ce făcu prezentările, Ann întrebă:

– Cum de m-ai găsit?

Larry își compuse o mutră abătută.

– Doamnelor, nici nu știți cum mă subestimează. Apoi o atinse pe umăr: Ann pot să te răpesc pentru o clipă din compania acestor fermecătoare domnișoare? Am o veste pentru tine.

Afară, vîntul îi smulgea tunica.

– Îmi pare rău că te-am scos afară pe viscolul ăsta. Dar este vorba de un furt la nivel înalt. Un vechi prieten de pe vremea cînd eram corespondent de presă a făcut cîteva investigații de dragul meu. Scoase un extras dintr-un număr recent al revistei *Yank*.

– Numele de familie e greșit, restul se potrivește perfect.

Gilberte Cagny, citi ea cu voce tare. Cred că acesta era numele primului soț al baroanei. Citi apoi în tăcere restul raportului: *Gilberte Cagny, noiembrie 1941, închisă împreună cu părinții la Santé. Tatăl, baronul André de Permont și mama Vivienne Cagny – membri ai Rezistenței.*

Pe moment se întrebă de ce folosise baroana numele din căsnicia anterioară, însă nu se opri asupra acestei idei și citi mai departe: *Ambii părinți torturați și uciși în timpul interogatoriului Gestapoului. Gilberte Cagny eliberată în martie 1942. Coabitează cu feldmareșalul Conte Bernd von Hocherer, criminal nazist și dă naștere unui fiu la 6 iunie 1944. Judecată de tribunal pentru colaboraționism. Primit pedeapsă minimă. Adresa actuală: rue André-Antoine, 12, Montmartre.*

→Prietenul meu este o persoană importantă, zise Larry. Mi-a spus că gestapoviștii erau înnebuniți să afle nume și că baronul și baroana s-au bucurat de „tratament“ complet. Dar n-au suflat o vorbă.

Ann scoase niște sunete nearticulate și închise ochii, strângînd tare din pleoape. Nu încăpea nici o îndoială în privința felului în care muriseră baronul și soția acestuia. Zilnic, toate ziarele făceau ample referiri la gama variată de torturi aplicate de Gestapo.

– Hei, n-ar fi trebuit să-ți arăt raportul ăsta nenorocit. Am uitat că erai așa de apropiată de această familie.

Dîndu-și seama cît de stînjenit se simțea Larry, Ann clipi din ochi și își șterse lacrimile.

– E din cauza vîntului.

– Sărmana fată, probabil că a trecut prin clipe grele.

– Da, își idolatriza tatăl, spuse Ann, înapoindu-i foaia de hîrtie. Larry, ai fost minunat. Fără tine n-aș fi reușit niciodată să aflu adresa Gilbertei.

În dimineața următoare, generalul Mannix avea o sedință pe Avenue Foch. Întrucît era aproape de hotel, îi dădu liber Annei pentru restul zilei.

Strada André-Antoine era, de fapt, o alee cu trepte. Parcă pe rue des Abbesses, demontă rotorul jeepului și îl luă cu ea – precauție absolut necesară pe vreme de război împotriva furturilor. În ultimele săptămîni de dinainte de eliberare, strada André-Antoine fusese martora multor bătălii între parizieni și ultimii soldați din garnizoana germană. Ferestrele erau sparte, ușile lipseau și un perete întreg fusese aruncat în aer, astfel că, acum, odăile expuse vederii arătau ca o casă de păpuși. Degradarea imobilului de la adresa Gilbertei nu se datora însă luptelor, ci scurgerii inexorabile a timpului, ca și neglijenței. Ornamentele de stuc căzuseră, vopseaua de pe uși și de pe lemnul ferestrelor se cojise. Ann bătu în ușa scorojită o dată, apoi încă o dată și încă o dată. După cîteva minute, o voce asexuată se răsti supărată:

– Ce-i cu tărăboiul ăsta?

– Vreau s-o văd pe Gilberte de Permont – Gilberte Cagny.

– Parcă eu știu cum îi cheamă pe toți!

– Are un copilaș.

– A, tîrfa aia împutită! O femeie murdară, cu părul pus pe moațe îi deschise ușa. Curtea înălțimii sale se află la subsol.

Ann coborî pe pipăite pe treptele înguste spre o pivniță pentru cărbuni. Deși nu mai era nici urmă de combustibil, în subsolul umed stăruia miros de praf de cărbune.

– Gilberte, sînt eu, Ann, strigă ea, Ann Blakely.

Neprimind răspuns, Ann se îndreptă spre unica ușă de la capătul coridorului strîmt. Bătu și ușa se dădu de perete. O lucarnă murdară, aflată mai jos de nivelul străzii, arunca o lumină slabă care părea filtrată prin cîteva straturi de cîrpe cafenii. Unul dintre pereți, ceva mai bombat, era stînca naturală pe care fusese clădită casa, ceilalți fiind construiți din cărămidă netencuită. Chiuveta înaltă, de porțelan arăta ceva mai bine – aici fusese cîndva spălătoria casei. În apropierea unei lăzi de ambalaj pe care scria PROPRIETATEA ARMATEI SUA se afla o pătură kaki, împăturită frumos și avînd aceeași inscripție ca și lada. Un mic ursuleț de pluș și un reșou așezat pe o valiză de la Vuitton completau mobilierul.

„Și eu care îmi închipuiam că locuința din rue Daguerre nu este de demnitatea familiei de Permont!“ Suflîndu-și în mîini într-o încercare zadarnică de a se încălzi, se plimba de colo-colo prin încăpere. O jumătate de oră mai tîrziu, se auziră pași pe coridor. Pe ușă intră o femeie înaltă. Copilul mare din brațele ei și paltonul negru, diform, făceau ca, prin contrast, capul înfășurat în basma să pară foarte mic.

Simțindu-se brusc ca o intrusă, Ann murmură:

– Gilberte!

– Cine e acolo? tresări Gilberte.

– Eu, Ann.

Gilberte păși înăuntru și se apropie de Ann cu expresia aceea pe care i-o cunoștea atât de bine, de amuzament rece și batjocură, și în aceeași clipă copilul scînci furios, ca și cînd ar fi fost strîns prea tare în brațe.

– Unul dintre bravii noștri eliberatori. Faci cumva turul orașului prin pitorescul cartier Montmartre? Vizitezi beciurile?

– Era deschis, așa că am intrat.

31

Cînd împinsese ușa, Gilberte zărise o femeie în uniformă. Gura i se uscaseră imediat și simțise gustul de cocleală al fricii. Cîndva reușise să-și elimine din minte și din trup orice urmă de teamă, însă acum, cînd îl avea pe Michael, care depindea întru totul de ea, spaima o pîndea pretutindeni, la fiecare colț de stradă. Colaboraționiștii dispăreau pe capete, unii, probabil, ajungeau pe lumea cealaltă, alții erau arestați. Pentru ea n-avea importanță, și un glonte și închisoarea însemnau același lucru: condamnarea la moarte a lui Michael. Căci într-un oraș în care copiii mureau de foame, cine și-ar fi bătut capul cu un bastard pe jumătate neamț?

Cînd intrase îi vorbise apoi cu vocea blîndă și domoală a Annei, Gilberte simți o ușurare enormă, dar, în același timp, un imens val de rușine. Să fie găsită de Ann în pivnița unui bordel! Ca o sperietoare îmbrăcată cu hainele aruncate de servitoare! Arborînd un zîmbet cinic, se apropie de musafiră, strîngîndu-l mai tare în brațe pe Michael. Deși părea și mai micuță în uniformă ei kaki, Ann își pierduse expresia de adolescentă naivă, și părul ei roșcat îi crescuse în voie. Era mult mai drăguță decît și-o amintea.

– E copilul tău? întrebă Ann.

– Draga mea prietenă, ai cumva impresia că încăperea asta arată a creșă pentru copii găsiți?

– Cum îl cheamă?

– Michael. Te mai interesează și alte date statistice?

Gilberte își smulse basmaua de pe cap. Părul ei negru crescuse câțiva centimetri și stătea ca o perie, amintind de tunsoarea soldaților americani.

– Este al lui Hocherer. Fiul feldmareșalului conte Bernd von Hocherer.

Ann se așteptase la ceea ce era previzibil, adică părul scurt și hainele ponosite. Dar se simțea luată prin surprindere de această înfățișare dură, care n-avea nimic comun cu pierderea în greutate, conferindu-i trăsăturilor feței ei o perfecțiune rece. Nu se așteptase nici la expresia din ochii migdalați aurii, ochi care nu mai licăreau, tachinînd-o, ci trădau spaima unei pisici încolțite, care își făcea fel de fel de socoteli desperate. „O, Gilberte, ce s-a întîmplat cu tine la Santé? Ce ți-au făcut monștrii aceia?” Ann își întoarse privirile către bebeluș. Acesta o examina cu o privire atît de serioasă, că Ann chicoti.

– Bună, Michael, drăgălașule, îi spuse ea în engleză.

– Ai folosit cîini de vînătoare ca să ne găsești?

– Larry Porter m-a ajutat. Acum porți numele mamei tale?

„Adevăratul meu nume, își spuse Gilberte. Numele meu de bastardă“

– Și cine este, mă rog, Larry Porter?

– Vărul tău Quent Dejong l-a adus la tine acasă.

La auzul numelui lui Quent, Gilberte lăsă capul în jos. „Uitasem că îi plăcea să se îndrăgăstească de starurile de cinema“, își zise Gilberte. „Probabil că îl iubește pe Quent. Păi, și de ce nu? Un milionar chipeș!“ Gilbertei nici prin gînd nu-i trecea că în mecanismul ei sufletesc se produsese o

schimbare. Pe cînd locuia în rue Daguerre, nu avusese niciodată senzația de superioritate față de Ann din cauza fanteziilor ei adolescente: dar acum simțea nevoie s-o judece.

– Acum, că îmi spui, îmi amintesc că Quent venise, într-adevăr, cu un tip după el, unul blond, semăna cu Tom Sawyer, spuse ea cu o voce ceva mai puțin metalică.

– Larry. Pe vremea aceea era corespondent de presă aici. În prezent este în armată.

Michael începuse să scîncească. Voia să fie lăsat jos. Gilbertei nu-i venea să-l pună în lada de ambalaj, deși, fără îndoială, Ann ghicise deja care era destinația acesteia.

– Michael, cucu-bau! Începu să cînte Ann. Își puse șapca kaki în dreptul feței, apoi o dădu la o parte și cîntă din nou: Cucu-bau!

Pruncul nu mai scîncea, ci dădea serios din cap. După ce Ann repetă jocul de cîteva ori, copilul îi răspunse cu unul din rarele sale zîmbete.

– Dragul de tine! Gilberte, lasă-mă să-l țin și eu puțin!

Gilberte îl strînse și mai tare în brațe. Nu lăsase decît foarte rar pe altcineva să-l țină în brațe. Chiar și în luna care urmase după nașterea fără asistență, o lună pe parcursul căreia își simțise picioarele moi, ca de cauciuc, din cauza pierderii de sînge, refuzase să angajeze o doică și nu-i permisesese nici servitoarei bretone să aibă grijă de el. Se tîra în jurul lui, îl schimba, îi făcea baie, îl îmbrăca și îl alăpta. După eliberare, îl ducea cu ea peste tot, chiar și la WC-ul urît mirositor de la etajul al doilea. Nu era stilul ei să se joace cu copilul sau să-i cînte, dar n-ar fi ezitat nici o clipă să-și dea viața pentru el.

– Ce zici de niște ciocolată? întrebă Ann, deschizîndu-și poșeta mare, cu curea pe umăr. Pot să-i dau o bucățică?

Michael nu primise niciodată un alt aliment în afara laptelui matern. Din felul în care îi rodea cu gingiile sfîrcurile

dureroase înțelegea că, la patru luni, copilul ar fi avut nevoie de hrană solidă, însă Gilberte se afla într-un cerc vicios: nu putea procura suficientă mâncare nici pentru ea, iar dacă îi dădea și lui din rația ei sărăcăcioasă, laptele i-ar fi secăt. Simplul fapt că Ann îi oferea de mâncare avu darul să-i reactiveze spiritul defensiv.

– Ce tipic american! ricană Gilberte. Dăm ciocolată copiilor subnutriți.

Ann roși.

– Ar fi trebuit să iau biscuiți cu graham de la magazinul armatei.

– Și, mă rog, dacă îmi este permis să întreb, ce sînt aceia biscuiți cu graham?

Pentru o clipă, gura blîndă a Annei tremură, apoi izbucni în engleză.

– M-am săturat să tot fiu tratată ca o... ca o...

– Musafiră nepoftită? continuă Gilberte.

Ann trase adînc aer în piept și se uită la zidul reprezentat de stîncă proeminentă. Pivnița aceasta fusese probabil cea mai bună locuință pe care și-o putea permite Gilberte, sau pe care reușise să și-o procure – femeile rase în cap nu erau binevenite nicăieri, nici un proprietar nu catadicsea să le închirieze camere.

– Ai dreptate, spuse ea încet. N-ar fi trebuit să dau buzna așa, Gilberte. Dar mă simțeam atît de singură, Gilberte! Părinții mei au rămas la Paris și nemții i-au internat undeva, dar n-am idee unde anume. Vocea ei ajunsese o șoptă abia perceptibilă. A fost și un bărbat pe care îl iubeam, dar a încetat să-mi mai scrie.

Nefericirea care se citea în ochii căprui, enormi, îi spunea clar Gilbertei că nu era vorba de o dragoste pentru un idol intangibil, ca Sacha Guitry, Robert Taylor sau Quent, ci de o poveste de dragoste adevărată.

– Dar ce e cu Larry Porter? Nu reușește să umple acest gol?

– Este un băiat drăguț, dar nu e nimic serios între noi.

În preajma chiuvetei se auzi un zgomot ușor. Gilberte îl ridică pe Michael și îl rezemă de umăr.

– Hai să mergem la plimbare.

Cînd ieșiră, clopotele mari de la Sacré-Coeur și cele mai mici de la Saint-Pierre își începură dialogul. Cît timp bătura clopotele, Ann își adună tot curajul de care dispunea și cînd dangătul lor încetă, întrebă încet:

– Gilberte, n-ai vrea să-mi povestești ce ți s-a întîmplat la Santé? Sau despre mareșalul von Hocherer? Sau despre momentul eliberării?

Gilberte ardea de dorința de a se destăinui Annei. Însă chiar și în zilele ei bune, de odinioară, își ascunsese cu mare grijă secretele. Cum ar fi putut să-i dezvăluie rușinea acelor violuri colective, să-i relateze oroarea pe care o simțise văzîndu-și părinții morți, cu trupurile schinghiuite, cum ar fi putut s-o facă să înțeleagă senzația permanentă de spaimă pe care o trăia acum?

Schimbînd poziția lui Michel în brațe, Gilberte înghiți cu greu în sec.

– Ce e de povestit? rosti ea rece. La Santé era plin de Fritzi. Hochéfer, așa cum spuneți voi, americanii, era „bunicuțul meu zaharisit“ Cît despre viața mea actuală, cred că te-ai lămurit și singură.

Repezită în felul acesta, Ann tăcu. Însă îndemnul prietenei sale de a-și descărca sufletul îi reîmprospătă Gilbertei amintirile neplăcute legate de sfîrșitul domniei celui de-al Treilea Reich la Paris.

Cu șase săptămîni în urmă, la 22 august, Gilberte fusese trezită de huruitul îndepărtat al artileriei și de țacănitul apropiat al unor mitraliere. De mai multe zile, bărbați și femei purtînd banderole pe care scria FFI – armata Rezistenței – luptau împotriva aeriergărzii garnizoanei germane. Înarmați cu puști vechi de vînătoare, cu carabine M-1 aruncate din avioanele

americane, și cu arme luate de la nemții morți, construiau baricade din saci de nisip și mobilă, aruncînd cocteiluri Molotov asupra tancurilor. Zgomotul luptelor o încînta pe Gilberte, dar, în același timp, o îngrozea la culme, căci nu-și făcea nici un fel de iluzii în legătură cu tratamentul pe care i-l vor aplica trupele FFI, nu numai ei, dar chiar și lui Michel.

Pînă atunci împușcăturile nu mai ajunseseră niciodată atît de aproape. Sări din pat și alergă cu picioarele goale să se uite afară, printre șipcile jaluzelelor. Din locul din care privea ea, avea un cîmp vizual limitat, dar bulevardul larg, mărginit cu arbori înalți cu frunziș bogat, părea pustiu. Văzu atunci un soldat în uniformă *feld-grau* care venea cu motocicleta dinspre Bois de Boulogne. Se auziră alte împușcături din casa de vizavi, care era goală de șase săptămîni, de cînd proprietarul ei colaboraționist se mutase în Alsacia. La una din ferestrele de la mansardă apăru un cap, apoi țeva unei puști și în clipa următoare se auzi o împușcătură. Germanul căzu imediat pe o parte, la cîțiva metri de motocicleta lui care se răsturnă în rigolă și rămase acolo, cu roțile continuînd să se învîrtă.

O mașină blindată apăru în cîmpul ei vizual limitat. Înainte ca aceasta să se oprească, feldmareșalul, îmbrăcat într-o uniformă murdară și plină de noroi uscat, sărise afară. Era urmat de doi soldați cu puști-mitralieră care se lăsaseră pe vine lîngă mașină și trăgeau în direcția casei de vizavi. La mai puțin de un minut după ce zărise mașina, Hocherer deschidea larg ușa dormitorului.

Se opri lîngă leagăn, privindu-și înduioșat fiul pe care îl vedea pentru prima oară. Era singurul care îi mai rămăsese în viață. Ultimul, recrutat împreună cu alți copii de vîrsta lui, între 15 și 16 ani, fusese ucis în tabăra de instrucție, în timpul unui raid aerian. Hocherer se îndreptă și se întoarse spre ea.

– Pregătește-te! îi ordonă el pe un ton pe care nu i-l cunoștea. Îmbrăcați-vă amîndoi, și tu, și copilul. Cîte o valiză

mică pentru fiecare. *Macht schnell!* Se repezi apoi la el în cameră.

Gilberte se duse la ușa de legătură dintre cele două dormitoare și îl văzu pe Hocherer care descuiase rapid o cutie mare și arunca mai multe hîrtii cu vulturul Reichstagului în cămin. Cînd scăpără chibritul, *Schmeisserele* de jos, din stradă, își reluară tirul. Alergă la fereastră. Toate geamurile de la casa colaboraționistului fuseseră sparte și un băiat atîrna prăbușit prin fereastra de la pod, cu sîngele șirioind peste banderola cu inscripția FFI.

– Fă ce ți-am spus! se răsti Hocherer. Sînt la numai cîtiva kilometri de Paris. Von Choltitz redactează actul de capitulare.

– Michel și cu mine nu plecăm nicăieri.

– Gilberte, îți admir curajul, dar de data asta e nelalocul lui.

Curaj? Acum, cînd împușcăturile încetaseră, nu auzea oare cît de tare îi bătea inima?

– Într-adevăr, Germania e un loc ideal unde o franțuzoaică își poate petrece vacanța împreună cu copilul său.

După ce aruncă ultimul teanc de hîrtii în flăcări, Hocherer se ridică în picioare. Își frecă gînditor încheieturile degetelor de la mîinile sale mici și spuse:

– Poate că alegerea ta e cea mai bună. Rușii se apropie rapid de granițele noastre și, dacă ajung acolo înaintea americanilor și a englezilor, n-o să mai rămînă mare lucru din țara mea. *Götterdämmerung*, blestemul zeilor... Cît despre mine, după ce am participat la trei atentate nereușite împotriva lui Hitler, mă mir că mai sînt încă în viață. Însă SS-ul o să-mi dea de urmă. Mii de oameni sînt torturați pentru a mărturisi cine a mai participat la atentate – filmele cu camarazii mei strangulați cu corzi pe pian rulează zilnic la Berchtesgaden.

– Încântătoare persoană, liderul ăsta al vostru.

Hocherer amestecă cu un vătrai în hîrtille carbonizate și o scrisoare arsă incomplet luă foc, aruncînd o flacără portocalie.

– Probabil că n-aș putea să te apăr nici pe tine, nici pe copil de nebunul ăla.

– Nu frica de nemți mă ține pe loc, ci deviza familiei – un de Permont nu fuge niciodată.

– Gilberte, iubita mea curajoasă și frumoasă, ești prea tînără ca să înțelegi cît de mult de ador. Își luă bastonul de feldmareșal și se aplecă să-și sărute fiul. Încearcă să-l crești în așa fel încît să nu disprețuiască poporul tatălui său.

În dimineața zilei de 25 august, tot Bulevardul Suchet trepida sub roțile camioanelor, ale jeepurilor și ale tancurilor care îi aduceau acasă pe soldații francezi, murdari și fericiți. Generalul Leclerc își conducea divizia a doua blindată prin Paris. Femei de toate vîrstele se repezeau în stradă să-i îmbrățișeze pe conașionalii lor care se întorseseră acasă. Gilberte privise eliberarea de la fereastră, cu inima săltînd de bucurie și cu mintea paralizată de spaimă.

O rafală de aclamații îl întîmpină pe generalul Charles de Gaulle în clipa în care începu să străbată Champs-Élysée. Trupele americane, britanice și canadiene, obosite, dar fericite, erau primite cu flori, cu lacrimi și nesfîrșite strigăte entuziaste.

În zorii zilei de 27, unul din cearșafurile mamei sale fu atîrnat la o fereastră de sus: servitorii și vînzătorii din împrejurimi începură să se adune în grădina din fața casei. Gilberte își spuse că mulțimea veselă care se înghiontea pe iarba moale și pe aleile cu pietriș era alcătuită, de fapt, din urmașii direcți ai gloatei care aclamase fericită atunci cînd strămoașa ei, Louise de Permont, urcase treptele eșafodului. Îi dădu lui Michel o jumătate de linguriță din soporificul roșu pe care i-l prescrisese doctorul Behn, apoi așeză copilul

adormit într-o valiză mare pe care o crestase mai de mult ca să poată intra aerul. După ce puse valiza la loc, pe raftul ei, se îmbracă cu grijă și își ridică părul negru într-un coc frumos.

Bucătarul și menajera o conduseră în jos, pe scări, și o scoaseră afară, în fața ușii de la intrare. Sub copertina în formă de scoică se afla tribunalul servitorilor care o și condamnase. Bătrînul grădinar, unul din cei trei judecători, făcu un rechizitoriu la adresa colaboraționiștilor, apoi valetul cu fața puhavă o rase în cap cu briciul. Oamenii din jur începură să cînte Marseieza. Se auziră strigăte de încurajare cînd camerista ei bretonă făcu un pas înainte, apoi urmă o liniște tensionată cînd îi fură smulse de pe ea rochia nouă de vară și lenjeria fină lucrată la mănăstire. În pielea goală, ținîndu-și umerii drepti în așa fel încît sîni plini de lapte să pară cît mai semeți, Gilberte fremătă din nări, sperînd că întreaga ei atitudine să exprime distincție. Își păstră ținuta dreaptă, fără să facă nici o încercare de a-și ascundă sîni sau părul pubian, tot timpul cît o plimbară de-a lungul Bulevardului Suchet. Deși generalul von Choltitz capitulase în mod oficial, în Paris mai rămăseseră echipe sinucigașe de soldați germani. În apropiere de Avenue Foch, în spatele unuia din centrele medicale recent amenajate, un soldat SS urcat pe un acoperiș începu să tragă. Mulțimea triumfătoare se metamorfoză într-o sută de indivizi cuprinși de panică. Gilberte se repezi spre intrarea unui bloc. Camerista bretonă care ajunsese înaintea ei acolo își dezbracă haina sărăcăcioasă, neagră și o puse pe umerii Gilbertei pe care tot ea îi dezgolise cu numai douăzeci de minute în urmă. Înfruntînd ploaia de gloanțe cu care SS-istul împrăștia strada, Gilberte fugi înapoi, spre casa ei. Luă repede copilul din locul unde îl ascunsese, alergă apoi pe scară ca să adune cîteva haine de-ale servitoarei. Le împachetă pe toate împreună cu cîteva lucruri ale lui Michel în valiza pe care tocmai o golise, aruncă în poșetă cerceii cu diamante și brățările grele de aur pe care i le dăruise Hocherer și...

O ușoară atingere pe braț o smulse pe Gilberte din amintirile ei.

– Aici e deschis, spuse Ann. Ce zici, intrăm?

Ajunseseră în rue des Abbesses și, deși era abia ora douăsprezece, cam devreme pentru dejun, ușa cafenelei stătea larg deschisă.

Pe Gilberte o durea spatele din cauza efortului de a-l căra pe Michel, foamea îi rodea stomacul, dar reuși să rostească pe un ton indiferent:

– Mi-e totuna.

Patronul ieși imediat din bucătărie. Se uită cu înțeles la basmaua de pe capul Gilbertei, apoi își mută privirile la uniforma Annei. Fața lui mustăcioasă exprima un fel de echinocțiu între revoltă și speranța de a da lovitura – ca toți parizienii, era înnebunit după valuta forte. O informă pe Ann că ar putea să le ofere un dejun bun amîndurora, un vin de calitate și o cafea veritabilă contra unui dolar american.

Michel, care adormise în timpul plimbării, începu să scîncească atunci cînd Gilberte își desfăcu jacheta împletită. Ann îi făcu din nou cucu-bau, și pe chipul băiețelului apărură iarăși zîmbetul printre lacrimi.

– Haide, flăcăule, spuse ea, întinzînd brațele după copil. De astă dată Gilberte i-l dădu fără să mai protesteze. Acesta se cuibări comod în poala Annei.

Li se servi o friptură la tavă – nu se știe din ce fel de carne, dar oricum, cu un gust delicios. Omleta cu verdețuri era făcută din praf de ouă și unt conservat la cutie, sustras probabil din vreunul din depozitele americane și la fel de gustoasă ca și friptura. După eliberare, numai Dumnezeu știe cît de mult tînjise trupul Gilbertei, care mai și alăpta, după proteine și grăsimi. Doar amintirea vocii severe a mamei ei care îi atrăgea atenția asupra bunelor maniere o împiedica să înfulece tot. Lăsă o bucățică de omletă pe farfurie și cea mai mare parte din batonul de pîine.

În timpul mesei, Ann depănă amintiri despre rue Daguerre și despre școala de la *Madame Bernard*, în vreme ce Gilberte, cuprinsă de nostalgie, simțea cum îi revine încrederea în sine. Michel morfolea mulțumit a doua bucățică de pâine când li se aduseră cafelele.

– Este o mare nedreptate, spuse Ann. Mai întâi să fii pedepsită de nemți, după aceea de francezi. Lucrul acesta nu te-a înrăit?

Gilberte ridică o sprinceană, apoi se strîmbă.

– Ba da, m-am înrăit, dar asta nu e nimic față de ceea ce simt atunci când mă gândesc la nemernicul care l-a denunțat pe tata.

– Ai vreo idee cine ar putea fi?

– Nu. Dar voi afla. Chiar dacă voi fi nevoită să dedic acestui scop tot restul vieții.

– Și acum ce ai de gând să faci? întrebă Ann, înlocuind bucățica de pâine morfolită dintre degețelele lui Michel cu alta proaspătă. Ai vreun plan de viitor?

– Când o să-mi crească părul pînă la o lungime decentă și patriotică, în așa fel încît semenele mele să accepte să stea de vorbă cu mine, o să mă fac modistă.

– O să faci rochii și pălării?

– Rochii.

– Tu?

– Croitoria nu e chiar un secret pentru mine, spuse Gilberte privind în altă parte. O, Ann, ce altceva aș putea face? Nu pot să-l părăsesc pe Michel, dar trebuie să-mi câștig existența.

– Este o idee minunată, iar Chanel ar trebui să aibă mare grijă – e în pericol să-și piardă laurii. Dar n-o să ai nevoie de o mașină de cusut?

– Asta e problema, oftă Gilberte.

– Uite ce este, ne cunoaștem de multă vreme ca să nu ne mai ascundem după deget. Aș vrea să-ți ofer un împrumut.

Timp de o clipă, Gilberte nu scoase un cuvînt, apoi murmură:

– Foarte generos din partea ta, Blakely.

– Nu mai fi caraghioasă. Ann îi atinse brațul. De cît ai nevoie?

– Trei sute de dolari americani.

Leafa Annei era de șaptezeci de dolari pe lună, bani pe care-i cheltuia fără să stea prea mult pe gînduri pe filme, cărți, pe daruri cumpărate de la magazinele armatei pentru prieteni, pentru proprietăreasa casei unde locuia. Averei ei actuală se ridica la trei obligațiuni de război care urmau să reprezinte șaptezeci și cinci de dolari la data scadenței și cei cinci dolari pe care îi avea în poșetă, însă îi spuse Gilbertei fără nici o ezitare.

– Ți-i aduc mîine acasă.

32

Întrucît nu mai împrumutase niciodată bani, Ann avusese nevoie de tot curajul ca să se adreseze generalului Mannix și personalului acestuia, precum și celorlalte fete șoferițe. Larry, risipitor nechibzuit cum era, n-avea nici o lețcaie. În cele din urmă, Ann adună cei trei sute de dolari.

Cînd întinse mîna după plicul plin cu bancnote, degetele Gilbertei înțepeniră. Pomana e pomana, indiferent cît de bine intenționată este.

– Acum ar trebui să-ți dau o chitanță, nu-i așa?

Ann, care tocmai semnase treizeci și șapte de asemenea chitanțe, simți brusc nevoia să-i tragă o palmă Gilbertei și să-i șteargă astfel de pe chip zîmbetul acela sarcastic, de superioritate.

– Asta se obișnuiește numai în filme, spuse ea, zîmbind spre copil. O să mi-i dai înapoi cînd o să poți.

Două zile mai tîrziu, Ann se afla la bordul unei fortărețe zburătoare B-17 și dîrdîia de frig într-un costum de zbor mult prea mare pentru ea. Se întorcea împreună cu șeful ei în Anglia.

Zbîrciturile de pe chipul generalului Mannix se adînceau pe zi ce trece și omul petrecea ore întregi la Fairfields, o casă de țară supravegheată îndeaproape, aflată la vreo patruzeci și cinci de kilometri nord de Londra. Acolo, alți șoferi îi spusese că generalul ei era o persoană absolut neînsemnată în comparație cu ceilalți ofițeri care participau la întâlniri. În realitate, chiar așa stăteau lucrurile. O dată îl zărise pe Churchill străbătînd aleile de la Fairfields, iar altă dată, pe lîngă mașina ei trecuse generalul Eisenhower.

Într-o după-amiază posomorîită de noiembrie, pe cînd se întorceau la Londra, văzură pe drum o tablă pe care se scrisese de curînd cu cretă că trupele britanice și canadiene repurtaseră o mare victorie în apropiere de Anvers. Generalul îi ceru să oprească. Cumpără un ziar și parcurse editorialul, apoi scoase din buzunarul mantalei o sticlă plată de Southern Comfort – spre marea uimire a Annei, care știa că generalul ei nu bea decît ceai. Privea în oglinda retrovizoare și nu-i venea să creadă că generalul înghițise o dușcă zdravănă. Șterse apoi gîtul sticlei și i-o dădu Annei.

– Bea pentru această victorie din Belgia. Poate că te-ai întrebat ce-am tot făcut aici, la țară, atîta timp. Ei bine, am făcut planuri de expediere a convoaielor militare prin Anvers.

Înfrîngerile germanilor erau anunțate zilnic. Londonezii salutau fiecare nouă victorie a Aliaților cu mîna ridicată, depărtînd degetele în formă de V – semnul victoriei. Soldații

făceau pariuri cu privire la data terminării războiului.

Apoi, într-o noapte înghețată și cețoasă, la 15 decembrie, diviziile blindate germane au străpuns liniile americane în Ardeni, semănând confuzie și moarte. Buletinele de știri cenzurate ascundeau numărul adevărat al morților provocate de această contraofensivă germană, dar Londra învățase să citească printre rînduri. Colindătorii cîntau „Bunul rege Venceslas“ și „O, veniți, voi toți cei credincioși“ ca pe niște bocete.

În ziua de 22 decembrie, Larry îi telefonă pentru a-i spune că s-a întors la Londra și că în aceeași seară urma să fie mare bal la Savoy.

– Cu veștile astea proaste, nu prea am chef de petrecere. Ce-ar fi să luăm cina în doi?

Ann interpretează tăcerea care urmă ca un semn al nemulțumirii lui Larry; mare amator de petreceri extravagante, acesta își manifesta preferințele pentru cele mai impunătoare hoteluri și restaurante.

– La ordinele tale, micuțo, spuse el.

În lumina albăstruie aruncată de farurile jeepului se vedeau picăturile de ploaie care cădeau pe strada Weymouth.

– Al cui e apartamentul ăsta? întrebă Ann uitîndu-se la blocul din fața lor.

– Al unui prieten de la Oficiul de informații care a fost trimis la Roma. M-am udat pînă la piele de cînd stau aici. Hei, n-ai spus chiar tu că vrei să mîncăm numai noi doi singuri?

– Larry, oftă ea, știi foarte bine că mă gîndeam la un restaurant.

– Am făcut rost de biftecuri cum numai generalii capătă la restaurant. Ann, în cinstea întoarcerii mele, viu și nevătămat de pe cîmpul de luptă – fusese la Paris tot timpul – n-ai putea să renunți la fetișul ăsta al virginității demn de o fecioară din Wisconsin?

Rostind cuvîntul „virginitate“, Larry o făcuse să se simtă din nou vinovată.

– Ce te face să crezi că știu să gătesc? întrebă ea și opri motorul.

Intrară într-o cameră separată dintr-un apartament mai mare, și primul lucru care le atrase atenția fu un poster uriaș al lui Betty Grable în costum de baie alb și o creangă de brad, împodobită stîngaci cu lanțuri de hîrtie colorată. În timp ce Ann gătea la aragazul înalt, ciobit, Larry îi turnă două porții de whiskey cu sifon. Mîncară apoi cele două biftecuri care reprezentau rația de carne pe o lună a unei familii engleze de patru persoane, iar Larry destupă două sticle de vin de Bordeaux pe care le adusese din Franța și-i umplu paharul în repetate rînduri. Ann se lăsa curtată de Larry. Nu era preferabil să se ametească puțin decît să se gîndească tot timpul la altcineva și să facă inevitabilele comparații cu mesele luate împreună, în vila de la țară, plină de cărți? Nu știa cînd începuse Larry să pună discuri, însă, atunci cînd întinsese brațul ca să danseze cu ea, se cînta „Ochii verzi“ Pe ringul de dans, Larry făcea adevărate demonstrații de vituozitate, dar în încăperea aceea strîmtă n-avea suficient spațiu pentru salturile și piruetele lui. Și apoi, ea era mult prea puțin sigură pe picioarele sale pentru asemenea mișcări fanteziste. Agățîndu-se de el ca să se sprijine, aproape că nu observă cît de agresiv se împingea în ea pelvisul lui, în timp ce o ținea strîns și se plimba cu ea încet prin încăpere. Cînd se termină discul, Larry rămase cu o mîină pe umărul ei și schimbă discul, care avea o zgîrietură. Образul lui proaspăt bărbierit se lipise de al ei și Larry îi șoptea cuvintele cîntecului la ureche. Cînd se termină și acest disc, Larry închise gramofonul.

– Dumnezeule, sînt nebun după tine, micuțo...

– Și tu îmi placi.

– Sărutul lui fu lung și gura îi rămase lipită de a ei în timp ce stingea lumina și o trăgea spre pat. În depărtare se auzi o

explozie destul de violentă, care făcu să zăngăne farfuriile și tacîmurile. Larry îi mîngîia sîinii și spatele. Ann era așa de amețită, încît percepea eforturile lui erotice ca o joacă între doi copii care țin unul la altul. Nu-i permisesese niciodată pînă atunci să-i desfacă sutienul, dar era prietenul ei și avea senzația că nu se cuvine să-l refuze. Larry îi cuprinse sîinii în palme și începu s-o mîngîie tot mai pătimaș. Printr-o scamatorie pe care nu și-o putea explica, Ann se trezi goală sub plapumă. Însă cînd el deveni mai insistent, se simți cuprinsă de un val de greață insuportabilă. Se smulse cu putere de lîngă el și numai printr-o minune nu căzu din patul îngust.

– Toaleta? murmură ea.

– Sînt atît de înnebunit după tine, șopti el. Iubito, n-o să te doară, îți promit.

– Îmi vine să vomit, spuse ea și, cu mîna la gură, sughiță.

Larry își trecu repede un picior peste ea, întinzîndu-se să aprindă lumina. Totul se învîrtea în jurul Annei și plutea în unghiuri ciudate: picioarele goale, fusiforme ale lui Larry, hainele ei împrăștiate prin cameră, masa nestrînsă pe care se vedeau paharele cu picior așezate cu gura în jos și creanga tristă de brad ce înlocuia pomul de Crăciun. Clătîndu-se pe picioare, Ann sughiță din nou. Larry își scoase peste cap cămașa kaki, nedesfăcută la nasturi, ca s-o pună pe ea. Își trase chiloții și zise:

– Pe aici.

Ann îngenunche pe dalele reci ca gheața și vomită pînă cînd în stomac nu-i mai rămase decît un lichid transparent. Se lăsă pe călcîie. Ochii îi lăcrimau, capul îi zvîcnea, tremura fără să se poată controla, nu era trează, însă oricum, mult mai puțin beată decît cu cîteva minute mai înainte. „Ce fac eu aici, în pielea goală, învelită cu cămașa care miroase a deodorantului lui Larry?” Cum stătea așa, în genunchi, Ann se acuza de masochism pentru că îl lăsase pe Larry să ajungă atît de departe și, în același timp, îl absolvea de orice vinovăție

pentru faptul că încercase s-o seducă cu ajutorul alcoolului.

– Vrei să-ți aduc ceva? întrebă el de afară, împingînd puțin ușa. N-avea pe el decît numărul matricol de la gît și chiloții kaki, dar o privea cu înțelegere.

– Ai dat afară toate prăjiturile?

Încuviințind din cap, Ann se ridică anevoie în picioare.

– Unde pot să-mi clătesc gura?

– Chiuveta e chiar aici.

Ann își dădu cu pastă Colgate pe dinți, întinzînd-o cu degetul, și se acuză că trăiește în concubinaj cu o amintire. Își spală fața, apoi Larry o conduse înapoi, pe coridor, spre camera lor. În timp ce ea se apleca să-și strîngă lucrurile, Larry o îmbrățișă pe la spate, cuprinzîndu-i sîni în mîini.

– O să strîngem mai tîrziu, îi murmură el la ureche. Acum avem altceva de făcut.

– Totul este o greșală, șopti ea. Este greșeala mea că am lăsat lucrurile să ajungă așa departe.

– Hai înapoi în pat, spuse el și o sărută pe gît.

– Mă duc acasă, Larry, zise Ann trăgîndu-se la o parte.

– Pleci?

– Trebuie.

– Există un nume pentru o femeie care face asemenea lucruri.

– Îl merit, zise ea, întorcîndu-se cu spatele ca să-și tragă chiloții pe sub cămașa lui.

Larry zăcea pe pat, urmărindu-i mișcările în timp ce se îmbrăca cu spatele la el. Cînd își puse trenciul, îi spuse răgușit:

– Dacă pleci acum, între noi totul s-a terminat.

– Îmi pare rău, oftă ea.

– Tîrfă! strigă el.

Ann închise ușa încet în urma ei. Larry își îngropă fața în mîini. Trupul îi era zguduit de convulsii. Plînsese mult timp în hohote.

Spre mijlocul lui ianuarie, contraatacul se terminase și nemții se retrăgeau pe pământul rănit și acoperit de zăpadă al Belgiei, lăsînd în urma lor un șir lung de cadavre în *feld-grau* și kaki.

În ziua de 20 ianuarie, ajungînd acasă, la Polkingham Place, după miezul nopții, Ann găsi o scrisoare de la Larry. Nu se mai afla în Anglia – cenzorul acoperise cu tuș negru multe porțiuni din scrisoarea lui, dar mai rămăseseră destule comentarii umoristice în legătură cu încurajările pe care le adresase unui grup de reporteri de reviste aflați în vizită la Paris. Nu făcea nici cea mai mică aluzie la incidentul din strada Weymouth. Ann, plină de recunoștință că își recăpătase vechiul prieten, compuse la repezeală un răspuns la fel de vesel.

În ziua de 12 martie, Gestapoul regla conturile cu ultimii participanți la atentatul împotriva lui Hitler. Feldmareșalul conte Bernd von Hochoer fu bătut pînă la moarte, încet, în închisoarea Plötzensee din Berlin. Ar fi putut să-l lase să dispară în *Nacht und Nebel* – noaptea și ceața în care se pierdeau dușmanii Führerului – însă avînd în vedere moralul tot mai scăzut al soldaților ca urmare a bombardării nemiloase la care Aliații supuneau Germania, Ministerul Propagandei a anunțat că feldmareșalul murise în luptele de pe râul Rin, la sud de Mainz. Văduvei acestuia i se îngăduise să aducă un ultim omagiu sicriului lui înfășurat în steagul cu zvastică, iar Göring, în uniforma Luftwaffe, stătea alături de ea și îndemna întregul *Volk* să urmeze exemplul vajnicului ofițer care își dăruise toții fiii și propria viață *Vaterland*-ului. Presa franceză, în criză de hîrtie, dar avidă de senzațional, dedicase un paragraf morții în luptă a marelui criminal care făcuse parte din Înaltul Comandament german din Franța.

Gilberte rămase multă vreme cu ochii ațintiți asupra anunțului din ziar.

La 25 aprilie, Germania a fost împărțită în două. Patrurile Armatei I americane se întâlneau cu cele sovietice pe Elba. Soldații americani și ruși se sărutau, schimbau între ei impresii, își cântau imnurile naționale și toastau unii pentru alții cu votcă și whiskey. Forțele britanice ale mareșalului Montgomery mășăluiau prin câmpiile germane, canadienii îi măturau pe ultimii naziști din Olanda înfometată, iar francezii zdrobeau ultima rezistență a Wehrmachtului în Munții Pădurea Neagră. La 30 aprilie, în *Führerbunker*-ul săpat adânc în pământ, mult sub ruinele Berlinului, Hitler își trase un glonț în gură. Eva Braun Hitler, amanta lui de multă vreme, cu care se căsătorise cu o zi înainte, preferase sinuciderea mai curată, cu otravă. La 7 mai, amiralul Friedburg și generalul Jodl au semnat capitularea necondiționată în numele unei țări ruinate, care timp de doisprezece ani decimase Europa și făcuse ravagii în multe alte zone ale globului.

Picioarele Annei aproape că se desprinseseră de podea când se aplecă pe fereastră afară ca să arunce mici fișii de hîrtie rupte din cartea de telefon a Londrei peste capetele mulțimii din stradă. Jos, pe Oxford Street, secretare în rochii modeste se îmbrățișau cu bătrîni venerabili în pantaloni de golf, tineri recruți dansau cu gospodine respectabile, clacsoanele autobuzelor blocate sunau mereu, clopotele bisericilor răsunau și un scoțian în kiltul tradițional, urcat pe acoperișul unui autobuz cu etaj, cînta din cimpoi, sporind cacofonia strigătelor și exclamațiilor fericite provocate de victorie.

Larry o trase pe Ann de la fereastră și un colonel înalt de infanterie o prinse în brațe și îi strivi buzele într-un sărut prelung, de bețiv.

– În numele statului suveran Virginia, te salut, o, întruchipare a tot ceea ce este mai fin și mai minunat în iubitul nostru neam femeiesc!

Un caporal canadian foarte tânăr îi strecură în mână o altă cupă cu șampanie și o îndemnă:

– Haide, micuță yankee, bea pînă la fund!

– Conga! strigă o femeie veselă din serviciile auxiliare ale armatei britanice. Conga, conga, toată lumea dansează conga.

Larry își înfipse mîinile în talia Annei, ea îl apucă de mijloc pe un pilot polonez înalt care o ținea pe o tînără și drăguță englezoaică și vreo treizeci de persoane porniră astfel în șirul de conga pe scări în jos, apoi prin foaietul de la Mount Royal și afară, în îmbulzeala de pe Oxford Street, reușind cumva să mențină șirul compact pînă la Arcul de Marmură, unde se dezintegrează în masa de trupuri umane.

– Dumnezeule, cît sînt de ametiță! strigă Ann. Prea multă șampanie.

– Într-o zi ca asta, i-o întoarse Larry, nu poate fi vorba de prea multă șampanie!

– Hai să mergem la palat, vreau să mergem la palat.

– Facă-se voia ta, spuse Larry și o luă de mîină.

Pe cînd își croiau drum cu greu prin mulțimea din Hyde Park și Green Park, fură îmbrățișați pe rînd de doi marinari chinezi micuți, de un fruntaș australian, de o văduvă franceză foarte beată, de doi slavi de dimensiuni à la Gargantua și de cel puțin o sută de englezi, civili și militari. Drumul fusese lung și, cînd ajunseră în dreptul Palatului Buckingham, efectul șampaniei Mumm se dusese, iar Ann era trează. Brusc, o învălui o adevărată rețea de gînduri.

Războiul mai făcea încă ravagii în Pacific, dar dansul european al morții, războiul care începuse într-o dimineață frumoasă de septembrie 1939, războiul *ei*, se încheiase. Viața ei fusese zdrobită în mii de fărîme, iar acum, în sfîrșit, va

trebui să pornească pe urma cioburilor din caleidoscop. Îi trecu prin minte, timp de o fracțiune de secundă, că nu văzuse niciodată un model repetat într-un caleidoscop, dar în aceeași clipă niște docheri începură să-i trimită bezele, și gândurile Annei se concentrară asupra lumii reale. În curînd, și ea și părinții ei se vor întoarce teferi și nevătămați în rue Daguerre, iar într-o bună zi, Quent va bate la ușă.

Uralele crescură brusc în intensitate, aproape că o asurziră. Familia regală ieșea în balcon. Ann vedea mai curînd niște ovaluri roz în loc de fețe, însă recunoscă uniforma de marină a regelui George, rochiile în nuanțe pastel ale reginei Elizabeth și ale prințesei Elizabeth, toca largă a reginei Mary. Familia regală întruchipa pentru Ann întreg poporul englez care o tratase cu atîta generozitate. Proprietăreasa cea zîmbitoare care își dijmua propria rație ca să-i aducă Annei cîte o farfurie cu supă de orz atunci cînd avea bronșită, femeia de serviciu care insistă să-i calce lucrurile, șoferii de autobuz care îi dădeau răbdători indicații cum să ajungă într-un loc anume, printre ruinele cartierelor bombardate, bătrînica slăbuță din Shoreditch care își riscase propria viață ca să o tragă pe Ann din dreptul unui zid gata să se prăbușească. Sute de mii de voci începură să intoneze „God Save the King“, iar Ann cîntă și ea, cu lacrimile șiroindu-i pe obraz.

Între timp, în oraș se aprinseseră luminile.

După șase ani de întuneric, în sfîrșit, lumină!

Braț la braț, porni împreună cu Larry înapoi, spre strada Weymouth, acolo unde se afla apartamentul prietenului său, și Ann nu avea nici o reținere să meargă acolo. Era convinsă că Larry renunțase la ideea de a se culca cu ea și că socotea relația dintre ei o prietenie, nimic mai mult.

În realitate, eșecul suferit de Larry atunci cînd voise s-o seducă îl convinsese că obiectul afecțiunii lui nu are numai niște ochi mari, un nas cîrn și o siluetă frumoasă, dar era înzestrat și cu remarcabile trăsături de caracter. Deși inițial se

simțise profund jignit de refuzul Annei, după cîteva săptămîni de absență înțelese că, în interiorul fortăreței inexpugnabile reprezentate de castitatea sa, Ann purta diadema celei mai importante calități a unei femei.

Aceea de viitoare soție.

33

La 31 mai, Ann îl conduse pe generalul Mannix la docul din Southampton, unde șiruri nesfîrșite de soldați se imbarcau pe *Queen Mary*. Culoarea cenușie de camuflaj în care fusese vopsit vaporul se armoniza cu cerul acoperit și mohorît. Ann îl îmbrățișă pe general și îi ură emoționată drum bun, iar el depuse o sărutare la fel de caldă pe fruntea ei. Generalul era transferat în Pacific, însă aranjase ca Ann să primească o slujbă de translator la Paris, ceea ce însemna un plus de 15 dolari pe săptămînă față de salariul de șofer, aspect deloc de neglijat, ținînd seama de faptul că încă nu-și achitase datoriile pe care le făcuse pentru Gilberte. După ce Mannix dispăru în pîntecele uriaș al vaporului, Ann nu se clinti din loc. Fără să ia în seamă fluierăturile admirative care veneau din toate părțile, continuă să scruteze fiecare punte în parte. Îi trebuiră cîteva minute ca să-și dea seama că ochii ei căutau un căpitan înalt, cu părul negru.

„Proastă, proastă, proastă!“

În prima dimineață cînd ajunse la Paris, închirie o cameră. Toaleta era cu două etaje mai jos, mobila degaja mirosuri de mucegai, dar fereastra dădea spre piața Saint Germain, cu faimoasa sa biserică. Și mai avea și avantajul că se afla în apropiere de Montparnasse. Fără să mai

despacheteze valiza care conținea averea ei pămîntească, porni imediat spre ambasada americană. Fu îndrumată spre un funcționar al departamentului de stat cu un tic supărător, care notă o mulțime de lucruri despre părinții ei. Biroul lui era însă plin de un morman de-a dreptul descurajant de alte notițe asemănătoare.

Fără să mai mănînce de prînz, se duse la vechiul sediu al comisiei pentru identificarea persoanelor dispărute, unde nu-i mai găsi decît pe muncitorii francezi care împachetau arhiva sub supravegherea unicului cetățean american rămas, o femeie înaltă și osoasă din serviciile auxiliare, pe care Ann n-o cunoscuse cînd mai fusese aici, în 1944. După ce se prezentă, Ann îi explică motivul vizitei sale. Locotenentul Linda Dembock îi comunică cu regret că între timp se înființaseră alte instituții care se ocupau de regăsirea persoanelor dispărute – Crucea Roșie Internațională, Comisia Aliată și diverse organizații evreiești – astfel încît comisia lor fusese declarată inutilă și era pe cale de desființare.

– Dar aș putea să te îndrum spre oficiul căruia trebuie să i te adresezi, îi spuse ea. Ai luat masa de prînz?

Traversară strada la restaurantul hotelului Scribe, și Ann îi relată puținul pe care îl știa despre Horace și Dorothy și despre timpul petrecut de ei pe teritoriul inamic. Cu cît îi povestea mai mult, cu cît chipul prelung al locotenentului Dembock devenea tot mai înțelegător.

– Eu plec acasă săptămîna viitoare, spuse ea în timp ce termina de băut cafeaua. Însă presupun că un cuplu de americani nu va fi chiar așa de greu de reperat. Trebuie să le recunoaștem acest merit nemților – au ținut niște evidențe perfecte. Vino la mine la birou peste trei zile.

Între timp, restaurantul se golise și această inițiativă puse punct și dejunului, și întrevederii.

– Aveți cumva vreo posibilitate să dați de urma personalului militar? întrebă în grabă Ann.

– Militar? Dar nu mi-ai spus că tatăl tău a fost în armată!

– N-a fost. Eu... ăăă... Este vorba de un căpitan din Serviciile Speciale. Nu mi-a mai scris și mă întreb ce s-o fi întâmplat cu el.

Chipul femeii locotenent se înăspri. Era limpede ce gîndea: relațiile amoroase din timpul războiului nu sînt foarte trainice. Ridică mîna și rosti într-o franceză aproape de neînțeles:

– *L'addition, s'il vous plaît.* Se întoarse apoi spre Ann: Nu mai rămîn în Paris decît o săptămînă, așa că poate ar fi mai bine să ne concentrăm asupra părinților tăi.

În aceeași după-amiază, Ann urcă treptele străzii André-Antoine. Nu-și făcea prea mari iluzii s-o găsească pe Gilberte – mai mult ca sigur că împrumutul ei o ajutase să scape de locuința plină de șobolani – spera în schimb ca Gilberte să-i fi lăsat noua adresă. Ușa îi fu deschisă de aceeași femeie cu părul creț.

– Și de cînd își lasă tîrfele adresa? se stropși ea.

– Dacă apare pe aici, fiți vă rog amabilă și dați-i asta.

Ann notă noua ei adresă din Saint-Germain-des-Prés pe o carte de vizită, iar femeia luă cartonașul cu două degete în mare scîrbă, de parcă ar fi fost hîrtie igienică folosită.

În următoarele trei zile, cînd nu avea de tradus documente la birou, Ann rătăcea prin Montparnasse, punînd întrebări cu privire la părinții săi. Doctorul Descourset clătină trist din cap. Un singur precupeț, dintre aceia la care-și făceau cumpărăturile, își mai amintea de familia Blakely. *Monsieur* Remigasse își exprimă mirarea la auzul veștii că *Madame* și *Monsieur* nu se întorseseră în țara lor de baștină, atît de bogată și prosperă.

– N-au mai dat niciodată pe aici.

Într-o seară de deprimare amestecată cu stoicism, Ann se întoarse la locotenentul Linda Dembock. Aceasta radia de bucurie.

– Cum stai cu germana? o întrebă ea, întinzându-i două fotocopii.

Cele două facsimile tremurau în mâinile Annei în timp ce încerca să-și amintească puțina germană pe care o învățase la *Madame Bernard*. În iulie 1944, Horace Blakely, cetățean american cu sânge pur a fost angajat la o fabrică de uniforme din Berlin. Cel de-al doilea formular, al doamnei Dorothy Blakely, conținea aceleași informații. Ann ridică mirată privirile:

– Prizonierii au fost trimiși în Germania la muncă forțată?

– Nu cred că a fost vorba de muncă forțată. Mai degrabă au avut niște slujbe acceptabile, de birou. Ia privește la ștampila asta.

Era o zvastică înconjurată de cuvintele *tratament preferențial*.

– Este atât de confuz, oftă Ana. De ce să se fi bucurat de tratament preferențial? Erau străini inamici.

– Naziștii aveau respect deosebit pentru anumiți străini.

– Vrei să spui că părinții mei au fost colaboraționiști? strigă Ann. Nici vorbă! Bineînțeles că s-au supus legilor Ocupației – ambasada noastră din Berlin le-a recomandat să procedeze astfel. N-ai idee ce a însemnat viața sub ocupația nazistă!

– Și eu sînt la fel de derutată ca și tine, o calmă Linda Dembock. Cert este că vara trecută erau în viață și sănătoși.

– Dar unde se află acum?

– Răspunsul cel mai logic ar fi: în zona sovietică. Rușii se mișcă cu mare încetineală cînd e vorba să studieze dosarele. Am completat un formular special pentru a le solicita informații.

– Ce drăguț din partea ta! murmură Ann în chip de scuză. Știu cît ești de ocupată.

Locotenentul privi cu tristețe la umerii căzuți ai

domnișoarei Blakely, cea, de regulă, atît de veselă. Mai mult ca să-i ofere tinerei un antidot pentru starea ei de deprimare, Linda spuse:

– Cît despre căpitanul ăla al tău din Serviciile Speciale de care vorbeai săptămîna trecută, poate că a fost deja demobilizat. De ce nu încerci să-i scrii pe adresa de acasă?

Dragă Quent,

Îți scriu încă o dată, pentru că s-ar putea să nu fi primit ultimul milion de scrisori de la mine. Întrucît nebunia europeană a devenit de domeniul trecutului de aproape două luni, mă întreb dacă nu cumva ai fost transferat în Pacific? Ai poate suficiente argumente ca să fii demobilizat? Nu vreau să par ironică, dar sînt foarte deprimată. Părinții mei încă n-au apărut. Din știrile pe care le primim în legătură cu lagărele, reiese că monstruoșitatea naziștilor nu cunoaște limite.

Oricum, vreau să știu ce s-a întîmplat cu tine și tocmai de aceea îți scriu această scrisoare. Quent, însemni enorm pentru mine. Dacă nu mai poți spune același lucru despre tine, treci peste afirmația mea. Încă o dată trebuie să-ți mulțumesc și să-ți spun că îți rămîn datorare fiindcă mi-ai salvat viața. Fără tine, n-aș mai fi fost acum decît o cifră statistică.

Așa cum poți vedea după timbrul parizian, mă aflu din nou în orașul meu natal. Să nu te lași impresionat de antetul pompos al hîrtiei de scris. Sînt o umilă translatoare și fac o muncă de birou plicticoasă.

În final, o veste bună: în septembrie, anul trecut, am văzut-o pe Gilberte, arată grozav. Dacă pînă în prezent nu ți-a dat nici un semn de viață, o va face curînd.

*A ta pentru totdeauna,
Ann*

Fără să mai recitească ceea ce scrisese, Ann împături foile de hîrtie, le băgă într-un plic și porni grăbită spre standul cu cărți de telefon de pe tot cuprinsul Statelor Unite. Căută adresa sediului principal al Băncii Dejong din Manhattan, o scrisă pe plic și îl puse la cutie.

Următoarele trei zile, Ann își simți în permanență fața îmbujorată de rușine. Vasta moștenire a lui Quent, acel zid care existase întotdeauna între ei, acum era în întregime acoperit cu inscripții de genul acesta: „Proastă și caraghioasă! Idioată ce ești! Cum ai putut să scrii aiureala aia? Ești Domnișoara Nimeni, iar el e multimilionar!“

Miercuri, cu o zi înainte ca Linda Dembock să plece din Paris, Ann găsi un bilet la ea pe birou: „Vino la mine la birou la 3:30.“ Ann alergă imediat la superiorul ei ierarhic și se învoi pentru toată ziua. Își petrecu toată dimineața rătăcind fără țintă în jurul Operei, la Galeries Lafayette și Au Printemps, prin magazinele mari și goale din apropiere. La ora două aștepta deja în curtea clădirii unde își avea biroul locotenentul Dembock.

Fix la ora 3:30, pașii locotenentului Dembock răsunară în pasajul ca un tunel de la intrare. După ce o salută cu capul, o conduse pe Ann sus, spre biroul acum pustiu, și desfăcu două scaune pliante.

– Vești rele, nu-i așa? zise Ann.

Chipul femeii locotenent se alungi și mai mult, devenind parcă și mai cabalin.

– Hîrțile au ajuns în noaptea trecută – au trecut foarte greu prin zona rusească.

– Mama...?

Locotenentul Dembock își puse mîna pe genunchiul Annei, apoi și-o retrase și începu să-și facă de lucru cu încuietoarea servietei.

– Aici este menționat totul, spuse ea și scoase un plic.

Ann, draga mea, mama ta a murit în august, anul trecut.

– E moartă?

– Aici spune că de gripă. Dar nemții erau foarte pricepuți la eufemisme, mai ales cînd era vorba de certificate de deces.

– S-a îmbolnăvit foarte grav, de două ori. Ann își simțea limba uscată și amortită. Și tata?

– Spre sfîrșitul anului 1944 a fost transferat la Dachau.

– Dachau! Dumnezeu!...

– S-a întîmplat în ziua de 21 martie 1945, oftă locotenentul Dembock. Scoase o foaie de hîrie dactilografiată și o despături: Aici este reprodusă o discuție cu un alt prizonier. Originalul era în rusă, așa că am cerut să fie tradus. Linda Dembock începu să citească cu voce tare.

(Informația nu cuprindea și motivul pentru care Horace devenise una din nehumăratele victime ale birocrăției naziste. Cînd Dorothy fusese în pragul morții, încercase să obțină niște medicamente pentru ea. Ofițerul pe care îl rugase nu primise nici un fel de instrucțiuni cu privire la prizonierii care se bucurau de tratament preferențial și, în loc să se obosească să facă investigații, decisese să-l trimită pe Horace – dușman și străin – într-un lagăr de concentrare cu regim de muncă forțată.)

Vocea femeii, plină de compasiune, citea monoton, fără inflexiuni, paragraful în care prizonierul povestea că Horace și cu el fuseseră în aceeași baracă și executaseră aceeași operație: încărcaseră bidoane mari cu acizi puternici.

– Tata? Dar avea probleme cu coloana vertebrală.

– Nici acum nu reușesc să înțeleg cum de au putut nașiții să trateze în felul acesta niște ființe umane, semenii noștri, spuse locotenentul Dembock și reluă lectura. Horace Blakely a murit din cauza epuizării fizice, a înfometării și a gazelor care i-au distrus plămîinii. Am rămas cu el pînă în ultima clipă. Voia să se ducă alături de soția sa. Era un om împăcat cu sine în fața morții.

Ann luă hîrtia în mînă. Rîndurile dactilografiate nu aveau pentru ea mai mult sens decît acrostihurile pe care le compunea mama ei (o, nu, răposata ei mamă).

„Cum am putut oare să-i părăsesc? Erau așa de neajutorați – nici măcar nu știau germana. Aveau nevoie de mine. Ei au murit și eu am rămas în viață.“

Sentimentul de vinovăție al supraviețuitorului, acea vinovăție irațională, imposibil de șters din memorie, îi pătrundea în toate celulele creierului, provocîndu-i leziuni ireversibile. Brusc se simți învăluită de ceva oribil, de o grozăvie fără seamăn, care o strîngea tocmai de rănille acestea proaspete și atît de dureroase. Începu să tremure din toate mădularele, incapabilă să se elibereze de ceea ce în secolele anterioare era etichetat drept puterea diavolului. Satana ieșise din tenebrele subpămîntene și întronase iadul pe pămînt. Căci ce altceva arătau filmele de la Auschwitz, Treblinka, Dachau?

Biroul pustiu și chipul locotenentului Dembock dispărură.

Ann pătrunsese în interiorul aceluia rău de nedescris, respira duhoarea oribilă a cadavrelor și a celor vii, simțea gustul de cenușă umană pe buzele crăpate, stomacul i se contracta de foame, o senzație care trecea dincolo de sistemul digestiv, răspîndindu-se în tot trupul; toate celulele ei strigau după hrană, auzea aieva țipetele SS-iștilor îmbrăcați în negru, se ferea cu greu din calea puștilor și a bastoanelor, a lupilor alsacieni și a dobermanilor cruzi. Inhala parcă aieva vaporii acri ai chimicalelor pînă cînd își simți mucoasa nazală ca o scoarță sîngerîndă și plămîinii îi explodară.

Nu-și dădu seama că plînge decît în momentul în care locotenentul Dembock o atinse pe umăr. Hohotele deveniră spasmodice. Locotenentul, care avea experiență în acest domeniu și își dădea seama că, din cauza durerii sfișietoare, Ann era pe punctul de a face o criză de isterie, o palmui peste

față. Întrucît nu reuși s-o scoată din starea aceea, o trase în jos, pe scări, chemă unul din taxiurile care își făcuseră din nou apariția pe străzile Parisului și îi dădu șoferului adresa spitalului american din Neuilly.

Din zilele petrecute în spital, Ann nu mai avea decît amintiri răzlețe, mai curînd de natură senzorială, ca ciripitul graurilor în copacul din dreptul ferestrei ei, mirosul de pîine caldă pe care îl răspîndea în jurul ei sora din Mississippi, aroma specială de rufărie curată și zîmbetul stingher al lui Larry, cînd îi făcuse prima vizită. Își amintea că îl întrebuse: „Am trecut hopul?“, dar mai departe nu știa nimic, era cufundată într-o atemporalitate greoaie, nu putea să înghită, cuvintele rostite în fața ei nu ajungeau pînă la creier, propozițiile formulate de ea se opreau la jumătate și rămîneau suspendate, neterminate...

Maiorul corpolent, cu pungi mari sub ochi, dădu la o parte tava cu mîncarea neatinsă și își trase un scaun lîngă patul ei.

– Ann, spuse el, eu sînt medic psihiatru. Hai să încercăm să-ți rezolvăm problemele.

– Probleme?

– Știi de ce ești aici?

– Nu puteam să mă opresc din plîns.

– Vrei să vorbim despre părinții tăi?

– Sînt morți.

– Ai suferit o traumă.

– Îmi luați cumva măsurile pentru cămașa de forță?

– Nici vorbă. Povestește-mi despre părinții tăi.

Timp de peste cinci ore și jumătate își descărcase sufletul. Îi relată de mai multe ori toate sacrificiile pe care le făcuseră de dragul ei, cum își luaseră de la gură ca să-i poată plăti ei taxele de la *Madame Bernard*, cum îi cedau ei rațiile

lor de mizerie. Propoziția care-i revenea cel mai des pe buze era: „Cum de am putut să-i părăsesc?“

Maiorul vorbea foarte rar, întinzându-i din când în când câte o batistă de hîrtie ca să se șteargă la ochi.

Dincolo de ferestre se lăsase întunericul. Maiorul aprinse lumina.

– Ann, e trecut de opt. Trebuie să plec, dar încearcă, te rog, să te gîndești la următorul lucru: părinții tăi au rămas de bunăvoie în Franța. Aceasta a fost decizia lor, iar tu nu ai avut nici o posibilitate să le influențezi opțiunea.

După plecarea maiorului, Ann se prăbuși din nou pe perne, epuizată. Cuvintele lui n-o absolviseră de vină. Lacrimile pe care le vărsase nu-i aduseseră prea multă ușurare. Însă din acea după-amiază devenise o foarte bună actriță. Prefăcîndu-se veselă, se străduia să înghită tot ce i se punea pe tavă. „Asculta“ radioul de pe noptieră, „citea“ toate romanele pe care i le împrumuta sora din Mississippi. Își impunea să schițeze imitații de zîmbete, se ruja cînd venea Larry în vizită.

Rolul îi devenea din ce în ce mai familiar. Surorile începură să-i spună „Rază de soare“ Doctorul Gold, internistul cu riduri adînci săpate pe frunte, spunea că Ann e singurul pacient reconfortant.

După zece zile de spitalizare fu externată. Larry, cu expresia lui de băiețel timid pe față, o conduse acasă cu mașina. În luna imediat următoare se prezentă la birou și își luă în primire slujba ei de translator. Tot personalul îi ură bun venit, și celelalte două colege translatoare o invitară la un dejun la Fouquet. Nimeni, nici măcar Larry, nu pomeni nici despre părinții ei morți, nici despre perioada ei de spitalizare.

La începutul lui august, Ann primi o scrisoare expedită în aceeași dimineață din cartierul muncitoresc Saint Ouen. În dreptul expeditorului era trecut numele Fifo Jullien, însă Ann recunoscuse scrisul Gilbertei.

GILBERTE

Paris, 1945 – 1946

34

Fifo Julien – Gilberte – locuia în Saint-Ouen. Ann știa, bineînțeles, de vestitul *marché aux puces* – uriașul „tîrg de purici“ din Saint-Ouen, dar nu pusese niciodată piciorul în acel cartier. Suburbie săracă dintotdeauna, Saint-Ouen avusese de suferit și de pe urma războiului. Ann trecu pe lîngă mormane uriașe de moloz care fuseseră cîndva fabrici, cratere ce marcau locul fostelor blocuri de locuințe, distrugerii provocate de ambele părți beligerante în egală măsură.

Gilberte locuia pe rue des Rosiers, într-unul din apartamentele de deasupra magazinului de obiecte metalice, acum cu ferestrele bătute în scînduri. *Vino imediat!* îi spusese în bilețelul ei și, deși nu menționase motivul unei convocări atît de urgente, Ann, care tocmai tradusese un document strict secret despre creșterea mortalității infantile în Franța, n-avea nici o îndoială că urgența era legată de Michel. Bătu tare la ușa pe care scria:

MADAME FIFO JULIEN
MODIFICĂRI

„Așadar, speranțele acelea de a face croitorie de lux nu s-au prea împlinit“, își zise Ann.

Gilberte deschise larg ușa. Părul îi crescuse și îi acoperea urechile. Gilberte și-l strânsese cu o cordeluță de satin. Haina de casă decolorată în care era îmbrăcată avea pete de umezeală. Ca și când ar fi sesizat o atitudine de condescendență în felul în care o examina Ann, Gilberte ridică o sprânceană și întoarse privirile. Imediat, Ann se văzu pe sine în postura de papagal cu fusta strîmtă pe care și-o confecționase dintr-un metru și jumătate de stofă în dungi și bluza elvețiană, albă, cu guler de dantelă și manșetele prinse cu o panglică de saten galbenă.

– Bine ai venit la Saint-Ouen, spuse Gilberte. Făcu un gest cu mîna spre o bătrînă adormită pe canapea, cu dantura pusă alături pe covor.

– Proprietăreasa mea, *Madame Pic*. Am închiriat dormitorul de la ea.

În acel moment se auzi un scîncet de copil obosit. Expresia ușor batjocoritoare de pe chipul Gilbertei dispăru, fiind înlocuită de o îngrijorare sinceră. Se răsuci pe călcîie și porni grăbită, cu Ann în urma sa.

Dormitorul mic era supraîncărcat cu mobile și lucruri de îmbrăcat. Rochii lungi, ponosite, cele mai multe negre, atîrnau pe umerase în spatele unei mașini de cusut, o frînghie cu lenjerie minusculă și cămăși de noapte se întindea deasupra patului îngust și multe alte haine mici, spălate, dar necălcate stăteau teanc pe comodă.

Michael zăcea în pătuțul lui de fier lovit și strîmb.

– Doare, mami, spuse el, frecîndu-și partea stîngă a capului de cearceaf. Obrajii îi ardeau ca doi cărbuni aprinși. Crescuse în înălțime, dar nu era mai plinuț decît atunci cînd îl văzuse ultima oară Ann, cu aproape un an în urmă.

– Bună, Michel, spuse ea încet, lăsîndu-se pe vine lîngă pătuț ca să-i poată zîmbi printre zăbrele. Eu sînt Ann. Te știi de cînd erai prunc.

Suspînînd, copilul se uită la ea cu ochii înroșiți de plîns și plini de tristețe.

– O infecție mastoidiană, spuse Gilberte, muind o cîrpă într-un lighean cu apă. Compresele reci par să-l ajute.

– N-ar trebui să chemăm un doctor?

– Aici nu întîlnești decît reprezentanți ai elitei medicale. Ultimul care a venit să-l consulte era beat. Cel de dinaintea lui mi-a recomandat să-i pun lipitori.

Gilberte presă cîrpa udă și rece pe urechea lui Michel, și țipetele lui se transformară în gemete ușoare. Căzu apoi într-un somn agitat. Se aplecă peste marginea patului și își puse buzele pe fruntea lui.

– S-a mai răcorit. Te-am atras aici sub un pretext fals.

– De ce n-ai scris pînă acum, Gilberte? Eu *vreau* să te ajut.

– Ann cea devotată, eterna prietenă sinceră.

Altădată, dacă ar fi auzit cum o persiflează, cu un amuzament distant și rece, Ann și-ar fi ieșit din sărite, dar acum observația Gilbertei îi dădu o senzație deosebit de reconfortantă: din tot ce însemnase viața ei de mai înainte, nu-i mai rămăsese decît Gilberte.

– Un devotament de cîine credincios este ceea ce m-a adus aici, oftă ea. Gilberte, numai pe tine te mai am.

– Așadar, nu ți-ai găsit părinții?

Vorbeau în șoaptă, ca să nu-l trezească pe Michel.

– Mama a murit undeva în Germania, spuse Ann înghițind un nod care i se pusese în gît. Chipurile de gripă, dar mai degrabă de inanție. Sărmana mamă... întotdeauna trebuia să mă lupt cu ea ca să nu-mi cedeze rația ei de mîncare. Era îngrozitor de slăbită.

– Cum de a ajuns în Germania?

– Nu știu.

– Și tatăl tău unde a fost?

– Tot acolo... O, Gilberte, l-au trimis la Dachau. A fost

și el unul din acei nefericiți în zeghe, condamnați la muncă silnică. L-au pus să ridice bidoane cu acizi... Dar un om care a stat în aceeași baracă cu el a spus că a murit împăcat. Tata a fost un om așa de bun, atît de supus față de legi, așa de cumsecade. Și mama avea un optimism nemaipomenit, știa întotdeauna să prezinte lucrurile în lumina cea mai favorabilă. Dar știi și tu ce fel de oameni erau.

Gilberte, care o considerase pe Dorothy o țoapă puritană și ipocrită, iar pe Horace un lăudăros fanfaron, își concentrează întreaga compasiune asupra supraviețuitoarei familiei. Atinse ușor mîna Annei.

– E foarte greu cînd îți pierzi un părinte, dar și mai greu cînd îi pierzi pe amîndoi.

– Din cauza mea au murit, spuse Ann, ștergîndu-se la ochi. N-ar fi trebuit să plec din Franța.

De astă dată, Gilberte ridică vocea.

– Termină cu prostiile astea. Ești o ființă rațională, Ann. Nu transfera asupra ta o vină care nu-ți aparține – naziștii ți-au ucis părinții.

– Tu nu te simți vinovată pentru ceea ce s-a întîmplat cu...

– Cu *Papa* și *Maman*? Da, mă simt vinovată, dar asta numai fiindcă omul care l-a denunțat pe tata încă nu și-a primit pedeapsa.

– La ce ar mai folosi asta?

– Hocherer a intervenit pentru transferul unui anumit căpitan din Gestapo și al ordonantei acestuia, plus o pereche de torționari. Cei patru și-au dat viața pentru Führer în bătălia de la Stalingrad.

– Și asta ți-a ridicat moralul?

– Aaa, tu ești creștina cea bună! Ei bine, da, m-a ajutat să mă simt mai bine, mult mai bine. Ann, ultimele cuvinte rostite de tatăl meu către mine au fost o rugăminte: să-i promit că-l voi pedepsi pe acela care a dat informații despre el, oricine

ar fi. Ființei aceleia am de gînd să-i rezerv ceva mult mai puțin plăcut decît frontul rusesc.

– Dar, după ce faptul s-a consumat, pare atît de... de inutil.

– Te rog să mă crezi, viermele acela – și întreaga familie a viermelui – nu vor considera că este inutil.

Gilberte, care netezea și împătorea rufele lui Michel, își duse o mîină la șale.

– Dumnezeule, cît sînt de obosită.

Ann punea dorința de răzbunare a Gilbertei pe seama oboselii și a îngrijorării provocate de boala copilului.

– Am adus cîte ceva de la magazinul armatei, spuse ea și deschise sacoșa de pînză din care scoase o cutie de cafea Chase & Sanborn veritabilă. Tocmai sorbeau cafeaua din niște cești improvizate, cînd Michel se trezi scîncind.

– Michel, vrei să stai aici? îl întrebă Ann bătîndu-se cu palma pe genunchi.

Copilul încuviință dînd trist din cap, iar Ann îl luă din pat. Michel se strînse cît mai aproape de ea și își frecă urechea stîngă de umărul ei. Gesturile lui și greutatea trupușorului pe care o simțea în poală o impresionară atît de tare, încît nu mai reuși să se detașeze de copil și de nefericirea acestuia.

Ann, cu firea sa vioaie și cinstită, ajunsese la concluzia că își irosea sentimentele fără nici un rost. Își dădea seama că dragostea excesivă pe care o manifesta față de părinți avea ceva morbid în ea, era ca un cult egiptean al morților și al mormintelor. Acum, cînd îl îmbrățișa la pieptul ei pe copilul bolnav al Gilbertei, trăia un sentiment cu totul diferit pe care – dacă nu ar fi fost îngrijorarea profundă pentru sănătatea lui – l-ar fi putut numi ușurare. Michel rupsese zăgazurile sentimentelor ei refulate, și dragostea ei se revărsa acum din plin asupra lui. Curînd, copilul ațipi. Ann îl puse cu grijă înapoi în pătuț.

– Cunosoc pe cineva la spitalul american, spuse ea. Am să aduc un doctor.

– Încrederea ta nestrămutată în conașionali tăi este de-a dreptul înduioșătoare. Nu vor consimți să trateze un francez.

– Unde este telefonul?

Gilbere rîse scurt, fals.

– Păi să ne uităm împrejur, trăim într-un lux orbitor, de ce n-am avea și un telefon?

– Unde este cel mai apropiat?

– Dincolo de „piața de purici“, la magazinul de faianță.

Vînzătorul mustăcios meșterea la un bol de faianță și continua să se plîngă de degradarea serviciilor telefonice după plecarea nemților. Ann așteptă minute în șir pînă să-i răspundă operatoarea și îi încuviința și ea spusele dînd din cap. Cînd reuși, în cele din urmă, să obțină legătura cu spitalul american, centralista îi spuse că toți doctorii sînt la vizită, în saloane, și închise telefonul. Ann sună atunci la Oficiul Informațiilor de Război unde lucra Larry și îl rugă – nu, îl imploră – să se ducă la spital.

– Caută-l pe doctorul Gold, o să-și amintească de mine, spune-i că e vorba de „Raza de soare“, Larry, copilul Gilbertei are o infecție groaznică la ureche. A făcut febră mare.

– Așa se întîmplă întotdeauna cu copiii. Ascultă ce-ți spun eu. Am trei frați mai mici.

Deși Larry vorbea mereu despre vara veșnică și viața ușoară din California, pomenise doar arareori despre familia sa.

– Unul din noi avea întotdeauna febră. Mama ne făcea baie cu apă caldută și asta ne ajuta întotdeauna. La copii, febra este mai spectaculoasă...

– Adu-l pe doctorul Gold! Pe el sau pe altcineva! Ann vorbea pe un ton atît de iritat, încît pe receptor aterizară picături mici de salivă.

Cînd se întoarse la Gilberte, aeeasta ținea copilul în poală. Dintr-o dată, trupul lui se crispă și coloana vertebrală i se arcui în exterior. Buzele i se învinețiră, ochii i se rostogoliră

în orbite pînă cînd nu se mai văzu decît albul lor. Își ținea respirația, în timp ce fața îi devenea tot mai stacojie, pregătindu-se să țipe. Și țipătul veni, tot atît de înfricoșător ca acela al unui animal rănit din junglă. Cu brațele îndoite de la cot, ca niște aripi rupte, dădea din picioare dezordonat, fără să-și mai poată coordona mișcările.

– Moare... șopti Gilberte.

Ann luă în brațe copilul care se zbătea în convulsii, uimită de forța loviturilor lui dezordonate. „Are dreptate, moare“ își zise ea, apoi mintea i se limpezi brusc și auzi în gînd vocea consolatoare a lui Larry.

– Unde e baia?

– Pe aici.

În baie, *Madame Pic* tocmai se spăla pe față. Ann o dădu la o parte fără să-i ia în seamă protestele și porunci:

– Gilberte, umple chiuveta. Apă calduță!

Apa curgea prin robinete, iar Ann și Gilberte se luptau să dezbrace trupșorul copilului cuprins de spasme. Chiuveta se umpluse înainte ca ele să reușească să-l dezbrace complet. Încă mai avea chiloțeeii pe el cînd îl băgă în apa caldă. Peste cîteva minute, copilul încetă să se mai zbată. Ann îi murmură cuvinte încurajatoare, trăgînd de chiloțeeii uzi și ținîndu-l pe copilul acum mai liniștit în apa calduță pînă cînd se auzi soneria de la intrare. Sosise Larry împreună cu doctorul Gold. Ann le spuse cum procedase ca să calmeze convulsiile copilului.

– Ai făcut exact ce trebuia, aprobă doctorul Gold. Într-o franceză aproximativă, adăugă: Michel, mama o să te șteargă, o să te îmbrace și o să te pună în pat, iar după aceea eu o să văd dacă te pot ajuta să te simți mai bine.

În timpul consultației, Michel zăcu inert și docil pînă în momentul în care stetoscopul îi pătrunse în urechea stîngă. Atunci începu să se zbată și să strige. Doctorul scoase o seringă din trusă.

– Acum o să-ți bag un ac în funduleț, Michel, o să te

doară puțin, dar după aceea ai să te simți mult mai bine.

În vreme ce înfîgea acul în fesa slăbuță a copilului, doctorul murmură către adulți: penicilină.

În timp ce Gilberte îmbrăca copilul care scîncea, doctorul îi luă pe Larry și pe Ann afară, pe coridorul care mirosea a gunoaie putrezite.

– Acum va trebui să așteptăm, să vedem ce se mai întîmplă.

Încîntată de eficiența tratamentului cu baia caldă, Ann nu-și explica scepticismul doctorului.

– Cum adică, să așteptăm ce se mai întîmplă? Doar i-ați făcut penicilină.

– Nu este chiar elixirul miraculos, așa cum cred unii. Reacțiile diferă de la un pacient la altul. Michel este prea slab – deși nu sînt pediatru, pot să spun că e aproape de limita inaniției. Dacă penicilina nu-și face efectul, va trebui operat.

Entuziasmul Annei pieri ca prin farmec.

– Operat?

– Este o infecție care a ajuns la os. Și nu se poate neglija un focar atît de apropiat de creier.

35

În noaptea aceea, Michel a dormit liniștit sub supravegherea Annei și a Gilbertei. Dimineața s-a trezit de cum s-a luminat de ziuă, apoi a ridicat căpșorul și le-a aruncat o privire somnoroasă și uimită. Nu se mai freca la ureche. Cînd îi scoase termometrul rectal pe care i-l lăsase dr. Gold, Gilberte văzu că nu mai are febră. Fericită, Ann luă metrourl pînă la serviciu – căci se repezise în Saint-Ouen lăsînd biroul plin de hîrtii nerezolvate.

Era ziua de 6 august.

Ann bătea la mașină depoziția justificatoare a unui criminal de război din Bretania când pe coridor se auziră niște aclamații. Nu le dădu nici o atenție. Un minut mai târziu, un tânăr adjutant vîrî capul pe ușă.

– Hei, fetiço, se întîmplă lucruri mari în Japonia. Un B-29 a aruncat bomba viitorului și a pulverizat total un întreg oraș, Hiro-și-nu-mai-știu-cum. A fost de ajuns o singură bombă și n-a mai rămas nimic din tot orașul! Încă nu e nimic oficial, dar nu încape nici o îndoială că japii vor trebui să se predea!

În hol, oamenii se îmbrățișau și, ca prin minune, apăruseră sticle de șampanie. Dopurile săreau vesele în sus cu zgomot. Un glas plăcut de bariton începu să cînte: „Drapelul presărat cu stele“

„O, ia spuneți dacă vedeți în lumina dimineții“

I se alăturară imediat și alte voci. Din momentul în care victoria devenise iminentă, toți americanii făcuseră front comun – cei care văzuseră luptele cu ochii lor, cei care luptaseră de la birouri, ofițeri superiori și soldați de rînd – iar lacrimile curgeau la fel și pe obrajii femeilor și pe ai bărbaților. Se terminase! Războiul care le ucisese frații, fiii, iubiții, soții, verii, prietenii... războiul care le marcaseră viețile pentru totdeauna. Bomba asta, Dumnezeu s-o binecuvînteze, va pune cu siguranță capăt războiului care devorase cincizeci de milioane de vieți omenești și schimbase radical fața pămîntului. Curînd, curînd de tot vor pleca acasă.

Vocea profundă cînta acum „Dumnezeu să binecuvînteze America“, apoi trecu la „Frumoasa America“ Ann, care nu văzuse niciodată acele metropole strălucitoare, se întrebă dacă orașe precum New York, Chicago, Los Angeles n-ar putea fi și ele pulverizate de o bombă.

Corul se destrămă apoi repede, unii cîntau „Voi fi acasă

de Crăciun“, alții „Te voi revedea curînd“, „Călătorie sentimentală“ „Băiatul care dansa Boogie Woogie“ Sosi și Larry, o strînse în brațe și o sărută.

– Te iau acasă cu mine, strigă el acoperind larma vocilor. Suvenir de la Paris.

– Larry, nebun sentimental, te-ai îmbătat.

– Nu chiar foarte tare. Ascultă, mai devreme sau mai târziu cineva trebuie să facă din tine o femeie ca lumea, așa că de ce n-ar fi acela tocmai Larry, cel cu inima bună ca pîinea caldă?

Se aplecă ceremonios deasupra mîinii ei și i-o sărută. Să se mărite cu el? Sărutul dura ceva mai mult, și Ann închise ochii. Imediat îl revăzu în minte pe Quent – era o imagine atît de vie, încît îi zărea mica cicatrice de lîngă ochi. Brusc, se smulse din îmbrățișarea lui Larry.

– Ce este? întrebă el. Da sau nu?

– Oare acesta să fie Larry Porter? Sau mă înșală pe mine văzul? tună un căpitan roșu la față, îmbrățișîndu-i pe amîndoi și sărutînd-o pe Ann în timp ce îl bătea prietenește pe spate pe Larry. Erau prieteni vechi, de pe vremea cînd fuseseră corespondenți de război.

După cinci minute de rîs forțat, în care Larry și căpitanul cel roșu la față depănară amintiri, Ann se strecură pe nesimțite de lîngă ei, se duse la ea în birou, își rezemă capul în mîini și se gîndi la părinții ei, la Quent. „Voi întîlni oare vreodată un alt bărbat care să nu fie numai așa, soluția de rezervă?“ Își șterse lacrimile în grabă, căci suna telefonul.

– Te-am căutat și la numărul ăsta și la celălalt de o oră și mai bine, spuse Gilberte.

– Am aruncat o bombă nouă în Japonia, în scurt timp va urma capitularea...

– I-a crescut febra, spuse Gilberte. A trebuit să-l las cu zgripturoaica aia bătrînă!

– Vin imediat cu doctorul! o liniști Ann, rugîndu-se în

gînd ca Arnold A. Gold, căpitan și doctor în medicină, să fie la spital. „Te rog, doctore, fii la spital!“

– Mă întreb cît de tare s-ar mai fi grăbit să ajungă la Saint-Ouen dacă ar fi știut cine e tatăl lui Michel, spuse Gilberte.

– E un om bun.

– Fără îndoială. Dar cîți oameni buni, evrei fiind, ar fi în stare să-i iubească pe feldmareșalii germani și progeniturile acestora?

Trecuseră trei ore. Doctorul îi făcuse lui Michel încă o injecție cu penicilină, apoi se întorsese la spital.

– A spus că are mai puțin puroi, zise Ann.

– Datorită penicilinei. Ceea ce i-ar trebui lui Michel ar fi o cetățenie americană.

– Rudele tale din America n-ar putea să-ți trimită o invitație?

Gilberte își aținti ochii de topaz asupra Annei.

– Ruda mea din America este Quent.

Ann înghiți nodul care i se pusese în gît și îndrăzni să întrebe ceea ce dorea de mult să afle:

– Ai mai avut vești de la el?

– În repetate rînduri. Ochii Gilbertei nu clipiră defel.

Ultima scrisoare am primit-o acum două săptămîni.

– Așadar, este acasă?

– Da, la New York. După cum spune, s-a întors la vechea vînătoare. Se distrează cu *les femmes*.

Rîsul Annei sună foarte fals.

– Fete la plural?

– A menționat un nume ceva mai des în ultima vreme.

– Serios?

– Așa s-ar părea. Soția numărul 1.

– Știe ce grea este situația ta și a lui Michel?

– Nu știe de Michel, zise Gilberte cu asprime.

- Dar dacă i-ai spune, nu crezi că te-ar ajuta?
- Îi disprețuiesc pe cerșetori.
- Dar Michel...
- Michele este un de Permout. Nici el nu va cerși niciodată.

După plecarea Annei, Gilberte se întinse pe pat, cu pumnii încleștați. Nu știa nimic despre soarta lui Quent. Nu primise nici o scrisoare de la el. Mințise. Și îi era rușine de ea însăși.

În încercarea de a se judeca cinstit, analiză motivele pentru care mințise. Îi era profund îndatorată Annei. Așa fusese încă de la începutul relației lor, când Ann renunțase la prietenia cu fetele acelea de la *Madame Bernard* de dragul ei – după părerea Gilbertei, nu fusese vorba de nici un fel de sacrificiu, însă Ann, cu firea ei generoasă, găsea ceva bun la fiecare din fetele alea proaste și insipide. Și mai era și împrumutul acela. Fără el, ea și Michel n-ar fi supraviețuit. Iar acum – Gilberte îi aruncă o privire fiului ei, care dormea liniștit – penicilina salvatoare. Dumnezeu, ce silă îi era de ea însăși că trebuia să se roage de cineva! Mândria ei obstinată, o mândrie încăpățînată și totuși atît de omenească fusese cea care o determinase s-o rănească pe Ann. Voia ca binefăcătoarea ei să coboare la nivelul ei de cerșetoare. Și reușise într-adevăr să-i dovedească Annei cît de ridicolă era dragostea ei adolescentină pentru Quent – da, reușise chiar foarte bine, căci observase că Annei i se umpluseră ochii de lacrimi. Dar faptul că găsisse o explicație pentru comportamentul său n-o făcea să se simtă absolvită de păcat. Înverșunată împotriva ei însăși, Gilberte lovi cu pumnul în pernă.

Infecția lui Michel ceda lent, dar sigur sub acțiunea penicilinei: Gold îi făcu ultima injecție în ziua de 9 august, cînd a doua bombă distruse complet orașul Nagasaki.

La 15 august, ziua victoriei asupra Japoniei, temperatura lui Michel revenise deja la normal.

– Micuțo, spuse Larry, Gilberte și Michel nu au nici o șansă să traverseze Atlanticul.

– Însărcinatul cu afaceri zicea că aș putea...

– Eram și eu acolo, îți amintești? Ann, ai auzit ceea ce voiai să auzi. A spus, citez, că deși războiul s-a terminat, transportul se va restabili abia după câțiva ani. Personalul militar și anumiți angajați civili ca tine vor avea prioritate. Peste doi-trei ani, când lucrurile se vor mai liniști, o să-i poți lua la tine, în vacanță. Și, la drept vorbind, dacă însărcinatul cu afaceri ar fi știut că Michel este fiul unui erou de război nazist – participarea mareșalului la cele trei atentate împotriva lui Hitler nu avea să fie niciodată dată publicității, căci Gilberte îi interzisese Annei să vorbească despre asta, ca să nu lase impresia că încearcă să-l scuze pe Hocherer, așteptându-se să fie absolvită de vina că trăise cu el – lucrurile ar fi luat altă întorsătură.

– Dar este atît de nedrept, oftă Ann disperată.

– Ai perfectă dreptate. E un copil adorabil. Larry se atașase foarte tare de băiat. Ziua precedentă, după ce întorsese mereu capul de la mîncare, copilul se instalase în poala lui Larry și terminase toată cutia de lapte condensat Nestlé. Însă date fiind circumstanțele, nu au șanse să ajungă prea repede în Statele Unite.

Era o după-amiază plăcută de august, studenți și scriitori se înghesuiau la mesele scoase pe trotuar la „Deux Magots“ și în aerul înmiresmat, cu arome de vin, se auzeau discuții aprinse.

– Vrei să bem ceva? întrebă Larry.

Ann clătină din cap. Larry se opri și îi înconjură umerii cu brațul.

– Există o singură modalitate de a-l scoate de aici. Îți

mai amintești de propunerea pe care ți-am făcut-o de îndată ce uriașa ciupercă s-a înălțat deasupra orașului Hiroșima?

Nu-și mai reînnoise propunerea, iar Ann sperase că gestul lui fusese provocat de șampanie și de euforia zilei.

– Vrei să spui...

– Da, mă refer la sfânta legătură a căsniciei.

Ann se desprinsese din îmbrățișare.

– Am putea să-l adoptăm.

– Să-l adoptăm? Larry, ai văzut cât de atașată este Gilberte de copil. Nu va renunța niciodată la el.

– N-o să aibă încotro când o să-i spunem că este vorba doar de o soluție temporară. Nu încheiem toate formalitățile. Când lucrurile se mai limpezesc, i-l aducem înapoi.

Ann îi atinse ușor obrazul.

– Larry, e foarte drăguț din partea ta.

– Aiurea. Îți propun să te căsătorești cu mine din motivele tradiționale. Când ești tu în preajmă, păsărele cîntă și se aud clopoței de argint. Ar trebui să-ți spun și ce e mai rău, șopti el abia auzit. Tata nu are nici un magazin de bijuterii. Vinde obiecte la mîna a doua și, înainte de izbucnirea războiului, nu-i mergea prea bine. Cum ne-am fi putut permite să urmăm colegiul? Am mințit când ți-am spus de UCLA. Am făcut un curs de ziaristică la o școală serală, iar mama ne vindeca de febră cu băi calde, pentru că nu ne puteam permite să chemăm un doctor. Așadar, dacă accepți propunerea mea, te alegi cu un mincinos îndrăgostit, cu un salariu modest.

– Nu este vorba de asta, Larry.

– Știi că nu mă iubești, spuse el pe un ton straniu, umil, pe care nu i-l cunoștea. Dar este o vorbă din bătrîni potrivit căreia nevestele se îndrăgostesc de bărbații lor după căsătorie.

Ann se gîndea la un bărbat înalt, cu părul negru, într-un costum de seară impecabil croit, care îi povestea unei tinere cu rochie albă, fără bretele, despre o scrisoare stupidă primită de la fătucă aceea imposibilă din Franța căreia de doi ani îi

dădea de înțeles că relația dintre ei s-a terminat. „Voi învăța să uit“, își spusese Ann. Căsătoria însemna supraviețuirea lui Michel. Și apoi, Larry era un om atât de drăguț.

– Lasă-mi puțin timp de gândire!

Larry o luă de mână.

– Gîndește-te cît vrei, cinci minute, ba chiar zece.

– Larry și cu mine ne căsătorim.

– Sper că nu mi-ai cerut să-l las pe Michel cu cotoranța aia bărină și m-ai chemat aici ca să-mi împărtășești secretul lui Polichinelle.

– Joia viitoare.

– Felicitări. Acum hai să mergem acasă.

– Gilberte, ți-am spus că încerc să găsesc o modalitate să vă iau, pe tine și pe Michel, în Statele Unite. O picătură de ploaie de vară căzu pe trotuar. Ar putea veni cu noi.

– Oh?

– Păi, ăă, trebuie să declarăm că îl adoptăm.

Gilberte își încleștă mâinile și întrebă cu o voce răgușită:

– Trei în luna de miere?

– Larry are un prieten la Departamentul de stat care ar putea urgenta lucrurile.

Alte picături de ploaie răpăiră pe asfalt.

– Și ce loc am eu în mica voastră ecuație?

– Vom fi numai părinți adoptivi. Imediat ce lucrurile se liniștesc, ți-l aducem înapoi. Gilberte, a fost grav bolnav. Și, după ce vom pleca noi, n-o să mai poți primi hrană de la magazinul armatei și nici asistență medicală din partea doctorilor americani.

– Toate astea seamănă ciudat de bine a șantaj.

– Este purul adevăr.

Chipul Gilbertei se crispă și fata întoarse capul, prefăcîndu-se că se uită la vitrina magazinului pe lîngă care treceau, Cr merie Gaston. Dincolo de geamul vitrinei nu erau

nici un fel de mărfuri, numai un afiș decolorat înfățișînd niște vaci decolorate care pășteau pe o pășune decolorată, cîndva, înainte de război.

– Pleacă de aici! îi șopti ea furioasă. Pleacă!

Gilberte se uita la Michel care dormea între ursulețul lui vechi și un Mickey Mouse nou primit în dar de la Ann și Larry. Cînd era treaz, seriozitatea îl făcea să pară mai mare și ca vîrstă și ca dimensiuni. Dar acum, cu mînuțele sale ridicate, lăsa impresia că este mic și extrem de fragil. Își întoarse privirile de la el. Rochii negre de diverse forme și dimensiuni atîrnau peste tot în încăpere ca niște semne rău prevestitoare ale zilei de mîine. În ultimele două săptămîni amînase toate probele clientelor, drept care în acea dimineață o zarzavagioaică cu gura mare își luase înapoi (fără să plătească) paltonul de iarnă căruia Gilberte îi schimbase căptușeala. Ann îi adusese mîncare, Ann procurase medicamente și, dacă ea n-ar fi plătit-o pe *Madame Pic*, acum ar fi fost zvîrlită afară, în stradă, împreună cu Michel.

Viața ei era extrem de nesigură. Atîta timp cît o sumedenie de elemente – munca, sănătatea ei și a lui Michel, elanul patriotic al parizienilor și multe altele – nu vor intra pe fîgașul normal, dezastrul se putea abate asupra ei în orice clipă. Și asupra lui Michel. Privi cu ochi uscați la fiul ei care dormea. „Va trebui să te las să pleci cu ei, nu am de ales“ Pieptul îi fu sfișiat de durere. Ceea ce simțea pentru Michel trecea dincolo de dragoste și de sentimentele materne, era sînge din sîngele ei. Cum o să supraviețuiască atîția ani fără el?

Două zile mai tîrziu, într-o dimineață însorită, Gilberte îl scoase pe Michel la prima lui plimbare. Merseră încet pînă la atelierul de faianță. Cu mirosul de clei de oase în nări, Gilberte îi telefonă Annei.

– În legătură cu problema aceea pe care am discutat-o

deunăzi, începu ea fără nici un fel de preambul, o să plecați în trei în luna de miere.

– Putem să-l luăm pe Michel? întrebă Ann pe tonul ei vioi dintotdeauna.

– Pînă cînd se mai liniștesc lucrurile, spuse Gilberte și puse telefonul în furcă.

Michel se uita în sus, la ea. Gilberte îl luă în brațe și ieși cu el alergînd din atelier. Îl duse în brațe tot drumul înapoi, pînă la locuința ei. Ajunsă la ea în cameră, îl strînse atît de tare, încît copilul începu s-o împingă în față cu mînuțele.

– Nu vleau, nu vleau, dă-mă zos!

Dar ea îl strînse în continuare pe copil, apăsîndu-și buzele pe fruntea lui răcoroasă și sănătoasă. Copilul se zbătea din ce în ce mai tare și se lupta viguros, dar Gilberte simțea nevoia să-l țină lipit de trupul ei toate orele care mai rămăseseră pînă la despărțire. Cînd copilul începu să plîngă, izbucni și ea în lacrimi. *Madame Pic*, surdă cum era, auzi totuși zgomotul și deschise ușa. Se îmbolnăviseră din nou copilul? Ce însemnau bocetele astea?

36

– *Mademoiselle* de Permont, să nu se mai repete incidentul cu *Madame Dalmont*.

Dialogul avea loc cu două luni mai tîrziu și cea care vorbea era o femeie cu ochi răi, pe nume Mirielle Montargis.

– Să nu mai spui clientelor că rochiile mele le fac să arate ca niște canapele umflate. Vei prezenta rochii și vei vinde, vei vinde și vei prezenta. Vei sublinia faptul că garniturile și mărgelile sînt *dernier cri*, ultimul strigăt al modei. Ai înțeles, frumoaso? Mirielle Montargis o împunse cu degetul în piept pe Gilberte: Auzi ce-ți spun?

„Este o croitoreasă de mîna a cincea care își folosește manechinele ca *vendeuses*, simple vînzătoare“, își zise Gilberte. „Dar am pierdut deja două posturi, nu-mi pot permite să-l pierd și pe al treilea. Am purtat și rochii mult mai urîte“

– Da, *Madame*, spuse ea, imitînd tonul patroanei. Vă ascult, *Madame*.

– Bărbia aceasta puțin ridicată este perfectă. O umbră de dispreț e indicată în afaceri – exact atît cît trebuie ca să intimideze clientela, dar nu s-o alunge.

Madame Montargis aranjă puțin trena. Numai o persoană înaltă și zveltă ca ea putea purta o asemenea rochie de seară, și Gilberte știa prea bine lucrul acesta: trena ascuțită și garniturile cu fir de argint și perle le vor face pe majoritatea femeilor să arate ca niște elefanți la paradă, dar acest lucru nu prezenta nici o importanță pentru burgheza închistată care patrona Casa Montargis, după cum nici pe cliente nu le interesa dacă lăsau impresia unor reptile strălucitoare: garderoba lor avea ca scop doar să reflecte bunăstarea soților lor.

– Dă-i drumul, porunci *Madame* Montargis, conducînd-ospre luxoasa sală de prezentare și de probă unde aștepta o clientă alarmant de zbîrcită.

– *Madame* Treboul, dați-mi voie să v-o prezint pe *Mademoiselle* de Permont. Poate că ați cunoscut-o pe mama domnișoarei? Regretata baroană de Permont.

Mirielle Montargis nu pierdea nici o ocazie să le amintească clientelor numele ilustru al manechinului său. Nici una dintre clientele ei n-o cunoscuse pe Vivi, nici una nu aflase taina scandalooasă a nașterii Gilbertei care rămăsese închisă în *haut monde*, dar toate învățaseră suficient de multă istorie în școală ca să fie familiarizate cu numele de familie. Începînd de astăzi, *Madame* Treboul, ca și toate celelalte cliente, vor strecura în conversație remarcă: „Vînzătoarea mea de la Montargis, *Mademoiselle* de Permont...“

Gilberte străbătu sala de prezentare unduindu-și grațios formele cu exact atîta aroganță cîtă era necesară, și nimănui din cei prezenți nu-i trecea prin minte că e gata să izbucnească în plîns. „Nu mă prostituez“, își spunea Gilberte. „Ann Blakely – nu, Ann Porter – ar zice că încerc să mă împrietenesc cu o femeie bătrînă și singură“

Clienta zbîrcită comandă mult mai multe lucruri pentru sezonul de primăvară decît ar fi făcut-o în mod obișnuit.

Gilberte se grăbea spre casă de-a lungul străzii Saint Honoré fără să dea nici o atenție frigului de noiembrie sau magazinelor închise care erau negre și întunecoase ca niște morminte în spatele grătilor lor. Mergea cufundată în gînduri. În cele două luni de cînd Larry și Ann îl luaseră pe Michel, se simțea ca un om căruia i se amputase un picior și acum învăța din nou să meargă. Făcuse chiar unele mici progrese, însă ieri poșta îi adusese un instantaneu: Michel agățat de piciorul Annei privea cu ochii lui mari în sus, plin de încredere, spre mama lui adoptivă. Acea fotografie trei pe cinci ilustra tot ceea ce cîștigase Michel – nu mai arăta nici fragil, nici bolnăvicios – și tot ceea ce pierduse ea. Gilberte constată cu uimire că era geloasă pe Ann.

Se uită cu o privire inexpresivă la biserica cu colonadă clasică a sfîntului Roch și apoi dădu colțul. Clădirea în care locuia ea era cea mai posomorîtă de pe strada Saint-Roch.

Cînd deschise ușa din față, proprietăreasa cu voce pițigăiată îi strigă din loja ei că are un vizitator. Gilberte începu urcușul lung pînă la camera ei de la mansardă, gîndindu-se că trebuie să fie vreun soț pîntecos al vreuneia din clientele. Trei dintre măscăricii aceștia îi descoperiseră adresa și toți răspunseseră afirmativ la aluzia ei străvezie că, în schimbul unui cadou în bani peșin, ar fi dispusă să iasă cu ei în oraș, ba chiar să le dea voie să „tragă un pui de somn“ la ea în cameră. Cu salariul de mizerie pe care i-l plătea *Madame Montargis*

nu-și putea permite să-și cumpere toalete și după experiența de la Santé, ce mai contau niște bărbați în plus?

Lumina se stinse și Gilberte apăsă din nou pe comutatorul care aprindea ultimul bec de deasupra scării neterminate ce ducea la vizuina ei. Pe treapta din fața ușii ei ședea un ofițer american înalt, foarte slab, și cu brațul prins într-o eșarfă. Prea surprinsă ca să poată vorbi, rămase cu ochii pironiți asupra lui, pînă cînd lumina se stinse din nou.

– Quent, șopti ea.

Nu-l mai văzuse din după-amiaza aceea ploioasă de noiembrie 1941. Trecuseră așadar aproape patru ani, căci era luna noiembrie a anului 1945. Cîte pierderi ireparabile suferise în acești patru ani?

Apăsă din nou pe comutator. Nu-l văzuse niciodată în uniformă și se întrebă pentru o clipă dacă asta îi schimba atît de mult înfățișarea. Apoi își dădu seama că pierduse enorm de mult în greutate; era slab, neînchipuit de slab.

– N-am vrut să te sperii, Gilberte, dar după ce te-am căutat atîta, n-am mai vrut să aștept.

În clipa aceea, auzîndu-i vocea – glasul acela ferm, baritonal și franceza atît de pariziană – Gilberte recunoscuse în sinea ei că este încă îndrăgostită de el. Îl iubise întotdeauna. După toate acele violuri nesfîrșite de la Santé, i se părea un adevărat miracol că mai putea iubi, dar aceasta era realitatea.

Se repezi în sus pe scări și, exact în momentul în care lumina se stinse din nou, îl cuprinse în brațe. Pe sub uniformă, trupul lui era numai piele și os. Dar pentru prima oară de cînd SS-iștii veniseră în rue Daguerre se simțea în siguranță și apărută. Brațul rănit forma o barieră între ei doi și, văzîndu-i grimasa de durere, Gilberte se retrase puțin.

– Dumnezeu mare, Quent, nu-mi vine să cred!

– Nu ți-a spus portăreasa că sînt aici?

– Își face un punct de onoare din a omite întotdeauna numele. Stai să descui ușa.

În mansarda cu acoperișul înclinat, lumina becului electric era mai puternică. Acum vedea că din obraji îi dispăruse orice culoare, că fața lui era cenușie și ochii enormi, adânciți în orbite, ca ai supraviețuitorilor din lagărele de concentrare.

– Ai crescut, spuse el. Arăți minunat!

– *Merci beaucoup*, spuse ea cu o cochetărie ușor batjocoritoare, încântată în sinea ei că își pusese taiorul maro, achiziționat din „cadoul“ oferit de cel mai gras dintre soți.

– Am fost îngrijorat la gândul că poate ți-au făcut rău la Santé.

– O-ho-ho, și încă cum, spuse ea, zvîrlind din picioare pantofii uzi. Dar tu ce-ai pățit? Ce e cu brațul tău?

– Gilberte, e o poveste lungă... Întoarse capul. Hai mai bine să mergem la masă.

La Grand Vefour, Quent ceru să li se dea separeul liniștit din stînga salonului mare. Vorbi foarte puțin și Gilberte se relaxă pe scaunul ei: întotdeauna socotise un alt indiciu al puterii lui de caracter faptul că nu se simțea obligat să facă conversație.

Chelnerul le turnă vin Pouilly-Fuissé. Gilberte ridică paharul.

– În sănătatea ta, Quent, povestește-mi ce-ai pățit la mînă.

– E o amintire de la Mauthausen...

– Lagărul de concentrare?

– Erau o mulțime de soldați acolo, însă foarte puțini dintre băieții noștri.

– Dar nemții nu i-au brutalizat pe prizonieri, nu-i așa?

– În unele cazuri, Convenția de la Geneva a fost ignorată, spuse el pe un ton detașat. Tatăl ei afirmase cîndva că Quent avea un soi de curaj la fel de tăcut și de invincibil ca și munții cu care se luase la întrecere.

– A fost rău?

– S-a terminat. Făcu o pauză. Gilberte, am auzit de

părinții tăi chiar înainte să fiu prins. Știi cât de mult l-am admirat pe André. Și pe Vivi – ești singura femeie la care regăsesc aerul ei distins.

– Știi că au făcut parte din Rezistență?

Quent închise ochii ca și când o nefericire ascunsă undeva, în străfundurile sufletului, s-ar fi ridicat încet, amenințând să iasă la suprafață.

– Știam.

– M-aș fi așteptat din partea lui Papa, dar în privința mamei am avut un șoc.

– Tocmai de aceea Vivi era perfectă.

– Da, am subestimat-o.

– Gilberte, n-a fost clipă în care să nu mă gândesc că poate am spus sau am făcut ceva care a pus Gestapoul pe urmele lor, zise Quent, jucându-se cu păstrăvu! din farfurie.

Motivațiile lui Quent i s-au părut întotdeauna învăluite de mister. Înțelesese că se conducea după principiul „*noblesse oblige*“, dar asta nu o ajutase să descopere mecanismul intim care îl făcea să funcționeze. Acum, chipul lui exprima un sentiment de vinovăție, dar și o rugămintă sinceră. „Iertare, vrea să-l iert“

Deschise gura ca să-i spună că arestarea familiei nu fusese rezultatul unor frânturi de informații scăpate de el din greșală, ci al denunțului unui martor voluntar. Dar un instinct obscur o împiedică să-i acorde iertarea.

– Știi, eu eram acela care le făcea rost de explozive. Au folosit ultimul pachet la Gare de l'Est.

Gilberte se simți din nou azvîrlită înapoi, la Santé, în fața cadavrelor părinților ei și îl auzea din nou pe Knecht cum încerca s-o convingă că fuseseră vinovați. Își puse repede mâna la ochi.

– Gilberte, nu, te rog, spuse blînd Quent.

Gilberte înghiți în sec, se stăpîni și zise:

– După ce terminăm, te rog, du-mă într-un loc în care să nu-mi pese dacă mă dau în spectacol.

După masă se duseră la plimbare pe aleile cu pietriș din grădinile de la Palais Royal, acum pustii din cauza ceții și a frigului de sfârșit de toamnă. Refugiindu-se la adăpostul umbrei aruncate de copacii golași, Gilberte îi povesti cum fuseseră arestați cu toții în timpul raidului aerian, și vocea ei rămase indiferentă pînă în clipa în care ajunse la evenimentele petrecute în camera de interogatorii a Gestapoului. Apoi relatarea torturării și a violului îi țîșni ca un torent din gură, în vreme ce respirația îi arunca norișori albi în aerul înghețat. Dar chiar și în clipa aceea fu în stare să se controleze suficient ca să nu pomenească nici faptul că tatăl ei fusese martor la siluirea ei, nici promisiunea ei de a-l răzbuna.

Își suflă apoi nasul și încecă să-și recapete controlul de sine.

– Apoi m-au condamnat la șase luni închisoare pentru că am locuit împreună cu sabotorii. Sentință foarte lucrativă pentru Wissman, ordonanța cea pitică. În fiecare zi mă închiria colegilor lui din SS.

– O, ce plăcere mi-ar face să-lucid!

– S-a ocupat Hocherer de asta.

– L-am rugat să te ajute.

– Așa a și făcut. A reușit să mă scoată mai devreme din închisoare și, după un an, am devenit amanta lui. Quent, nu pot să spun nici că am vrut, nici că n-am vrut. Acum mă urăști?

– O, Dumnezeule, nu. Quent își petrecu brațul sănătos în jurul taliei ei, strîngînd-o ușor. Cînd ridică privirile, Gilberte văzu că pe obrajii lui supti curgeau lacrimi. Simți o dorință aprigă să-i povestească despre Michel.

Mai tîrziu avea să considere această omisiune această clipă pierdută, drept unica ei șansă de a-și reface viața. Însă

fotografia sosise chiar cu o zi înainte și durerea era încă prea proaspătă. Își rezemă fruntea de uniforma lui fără să spună nimic. Când își reluară plimbarea, întrebă:

– Când ai fost prins?

– În ziua de Crăciun, în 1943. M-am îmbolnăvit de febră tifoidă, apoi am avut complicații și cu brațul și am reușit să scap de la Mauthausen numai când a fost eliberat lagărul. Am ajuns la un spital din Chateau Thierry și am aflat că medicii se pregăteau să-mi taie brațul. Atunci am telegrafiat acasă. S-au tras niște sfori și am fost transferat la un spital din Stockholm unde se fac adevărate minuni în cazuri desperate ca al meu. Așa că iată-mă, viu, întreg și nevătămat.

– Nici unul dintre noi nu mai este nevătămat.

– Ai dreptate. Quent se opri să aprindă o țigară. Gilberte, nu înțeleg de ce stai așa de prost cu banii. Ce s-a întâmplat cu averea lui André?

– Nu sînt moștenitoare legală. Vărul lui, Jean-Jacques, a moștenit totul.

– Odată, pe cînd eram copil, Jean-Jacques a venit în vizită la bunica. Nu s-a oferit să te ajute?

Gilberte se opri ca să ridice o pietricică și o ținu apoi în mîină.

– Jean-Jacques este un mare patriot acum, cînd războiul s-a terminat. Or eu ți-am spus că am fost colaboraționistă.

Păstrară tăcerea pînă cînd ajunseră în strada Saint-Roch.

– *Cel puțin*, bine că n-ai avut copii, spuse Quent.

Se auzea numai ecoul pașilor lor. Una dintre surorile de la spitalul din Frankfurt era belgiană, continuă el gînditor. Făcuse un copil cu un neamț. L-a dat la orfelinat. Cînd o întreba cineva cum de și-a dat propriul copil, răspundea „Cine are nevoie de un mic *boche*?” După părerea mea, patriotismul ei nu se deosebea cu nimic de acela al vărului tău, Jean-Jacques.

Gilberte strînse petricica mai tare. Datorită unei

deficiențe ciudate în mecanismul ei sufletesc, se simți obligată să-l pedepsească pe Quent pentru că o rănisese fără să vrea cu relatarea lui.

– Papa mi-a vorbit de explozivi.

Quent se opri brusc.

– Ți-a spus?

– Ultima dată când l-am văzut în viață.

– Continuă, spuse el apucînd-o strîns de braț.

– Te rog, Quent... nu vreau să te fac să suferi și mai mult.

Becurile de pe stîlpii de lumină din stradă aruncau umbre stranii pe chipul lui livid și supt.

– Ce a spus? răsună întrebarea lui în aerul umed.

– După viol, ne-au lăsat împreună, singuri. Papa era într-o stare îngrozitoare... Gilberte dădu drumul pietricelei și o ascultă cum se rostogolește în rigolă. Plîngea. Knecht... căpitanul de la Gestapo, i-a spus lui Papa că... că Gestapoul te urmărea.

– Așadar știau că eu aduc explozive în țară pentru André?

Gilberte se șterse la ochi.

– Tremuri, zise ea, scoțînd cheia din poșetă. Vino înăuntru.

– Gestapoul a ajuns la André luîndu-mi urma?

Din vocea lui Quent răzbătea disperarea.

Incapabilă să exprime minciuna în cuvinte, Gilberte se mulțumi să dea afirmativ din cap.

37

Ședea în camera ei și sorbea din vinul roșu, ieftin, pe care i-l turnase Quent în pahar și îl asculta cum se plimbă prin

cameră – crăpăturile din acoperiș lăsaseră să pătrundă ploaia care stricase scîndurile pardoselei și aceasta scîrțîia sub pașii lui. Se opri brusc.

– Ce este asta? întrebă el cu o voce ciudată, parcă strangulată.

Gilberte pusese fotografia cu Ann și Michel în rama oglinzii, iar Quent o luase de acolo. „Cel puțin, bine că n-ai avut copii.“ Îi vedea chipul în oglindă. Fața îi era albă ca varul și pielea se întinsese parcă și mai mult pe maxilare. Oare descifrase deja în chipul lui Michel o asemănare cu ea?

– Vechea mea colegă de școală, spuse Gilberte cu un mic rîs fals. O mai ții minte pe Ann Blakely – adică nu, Ann Porter?

– S-a măritat?

– Cu Larry Porter. Ai uitat că tu le-ai făcut cunoștință la noi acasă?

– Și copilul? Este al lor?

– Nu tocmai. Generoși cum sînt, au adoptat un orfan de război. Adunîndu-și toate forțele ca să-și compună un zîmbet nepăsător, se întinse să ia fotografia. Dar Quent o ținea bine.

– De cît imp s-au căsătorit?

În mod normal, Gilberte ar fi pus lucrurile cap la cap și și-ar fi dat seama de interesul special al lui Quent pentru Ann. Dar acum, pielea i se făcuse ca de găină și se gîndea doar cum să-și apere mai bine secretul nașterii lui Michel. Quent se rezemă de birou și acesta se mișcă din loc.

– Quent, nu te simți bine?

– De cît timp? repetă el pe un ton lugubru.

– Din septembrie. Dar erau prieteni, ieșeau împreună, așa cum spuneți voi americanii. Au fost tot timpul în Anglia. Ann a reușit cumva să fugă în zona neocupată. Norocul ei. Părinții ei au murit într-un lagăr de concentrare. „Dar de ce trîncănesc așa, aiurea?“ se întreba Gilberte. „Ce mai contează?

Spune orice, numai să-i distragi atenția de la Michel.“ Ea și cu Larry alcătuiesc o pereche perfectă. Ascultă-mă pe mine, vor câștiga concursul pentru cea mai încântătoare, cea mai reușită și mai fericită familie americană.

– Sînt aici?

– Nu. În însorita Californie.

– Larry e de acolo, din California.

Se rezema acum cu toată greutatea de birou, ca și cînd n-ar fi fost în stare să stea drept, în picioare, fără sprijin. „Este într-o formă îngrozitoare“, își spuse Gilberte. „Pot să pariez că nu vede bine trăsăturile lui Michel.“

Luă hotărîta fotografia din mîna lui și o aruncă într-un sertar.

– Ai nevoie de odihnă, Quent, să te refaci după boală, spuse ea. N-ar fi trebuit să te tîrăsc după mine în seara asta. Du-te înapoi, la hotel.

După plecarea lui, Gilberte se uită la ceasul ei deșteptător. Era aproape miezul nopții. Ar fi trebuit să se dezbrace, să-și dea cu cremă pe față, pe mîini, pe coate și pe călcîie, să-și pregătească hainele pentru a doua zi. Însă rămăsese așezată pe pat cu ochii pironiți în gol.

În ultima oră mințise și în privința copilului, și a tatălui său. Ce importanță avea adevărul, dacă din cauza lui ar fi putut să-l piardă pe Quent, dragostea ei, singurul sprijin care îi mai rămăsese?

Își lăsă capul în palme și își înfipse degetele în părul des și moale, apăsîndu-le pe craniu ca să nu mai vadă expresia întipărită pe chipul lui Quent atunci cînd îi spusese că Gestapoul îl urmărise și în felul acesta ajunsese la tatăl ei.

În seara următoare, în timp ce luau masa la Ritz Grill, Quent îi spuse că avea un concediu mai lung pe care intenționa să-l petreacă la Paris. Gilberte îi tăie friptura de miel, iar el o întrebă, plin de tact și de solitudine, unde muncea și cum se

descurca. O dată sau de două ori, atenția îi zbură departe, dar Gilberte puse acest lucru pe seama oboselii. Avea cearcăne la ochi, de parcă n-ar fi dormit.

Quent îi propuse să mai bea ceva la barul hotelului. Înainte ca naziștii să rechiziționeze Ritzul, micul bar fusese unul dintre cele mai elegante localuri din oraș, dar acum un grup de ofițeri pe jumătate beți cîntau cît îi ținea gura „Wiffenpoof“, iar la o masă mai mulți corespondenți de presă discutau aprins despre minusurile și plusurile procesului de la Nürnberg.

– Aici nu se poate sta de vorbă. Hai să mergem înapoi, la tine acasă.

– Ar trebui să luăm un taxi. Quent, arăți epuizat.

– Am dormit suficient, chiar și după-masă. O luă de braț și o conduse prin foaiere pînă în frumoasa piață Vendôme. Înconjurară coloana, apoi spuse: Problema e că nu știu cum aș putea să-ți fac o ofertă fără să te jignesc.

– Cel mai simplu ar fi să renunți.

– Dă-mi voie să termin. Aș dori să ai niște bani ai tăi.

Un milion de dolari.

Gilberte reuși cu greu să-și controleze respirația. „Un milion de dolari?“ O avere în orice situație, dar în Parisul de după război, cînd dolarul era unica valută forte, reprezenta averea unui maharadjah. Un milion de dolari îi oferea posibilitatea să-și cumpere o moșie la Saint-Cloud, să-și înființeze o casă de mode, să dea de urma dușmanului ei. Dar chiar și cu un milion de dolari se simțea dezgolită și vulnerabilă. Quent era dragostea ei, refugiul ei, ultimul ei liman.

– Ai dreptate, spuse ea, ai pornit ofensiva.

Mîntea îi lucra cu febrilitate pentru a găsi o modalitate de a-l lega pe Quent de ea prin oferta pe care i-o făcuse chiar el. Mergeau în tăcere spre strada Saint-Roch. Gilberte își cheltuisese toate economiile pe o sticlă de Hennessy.

– Poftim, spuse ea, întinzîndu-i paharul. Mîna lui se

atinse de a ei și obrajii lui Quent prinseră puțină culoare. În timp ce încălzea paharul în palme, Quent spuse:

- Ai fost întotdeauna un copil ciudat și foarte mîndru.
- Mîndru? Dar tu nu vezi? Sînt bani murdari de sînge.
- Gilberte, vino-ți în fire, asta e curată nebunie.
- E adevărat că îmi oferi banii din cauza părinților mei?
- Încerc să fac ceea ce ar fi făcut André pentru tine.
- Fiindcă te simți răspunzător pentru moartea lui și a mamei mele.

– Bineînțeles că mă simt vinovat, oftă el. Dar nici nu pot suporta să te văd în vizuina asta oribilă. Gilberte, vei avea suficienți bani ca să trăiești confortabil în Statele Unite.

„Confortabil!“ Cît de inocenți și naivi sînt moștenitorii marilor averi cînd e vorba de bani. Gilberte se îndreptă spre lucarnă.

– În octombrie am trecut pe la ambasada voastră cu gîndul să mă înscriu pe o listă de așteptare în vederea obținerii unei vize. Funcționarul acela mărunțel m-a supus unui adevărat interogatoriu. Nu mi-a fost foarte ușor să răspund la toate întrebările lui, mai ales atunci cînd a venit vorba de părinții mei. Am fost suficient de proastă ca să-i spun adevărul despre Hocherer. A izbit cu pumnul în birou și a zberlat: „Nici o tîrfă nazistă nu are vreo șansă să pună piciorul în țara lui Dumnezeu“

– Ce idiot răutăcios!

– Și totuși, aceasta este realitatea. Gilberte bătu în geam. Lipise pagini din *Paris Soir* pe sticlă, și hîrtia foșnea acum, lovită de degetele ei. Nu am nici cea mai mică șansă să ajung în Statele Unite.

Cînd bătu din nou în geam, mîneca îi alunecă, dezgolindu-i încheieturile.

– Gilberte, ce ai la mînă?

Gilberte privi cicatricea mică și subțire care devenise roz.

– Nimic.

– Am observat-o și la masă. Ai încercat cumva...?

– Să zicem că întâlneala cu omulețul acela nesuferit mi-a stîrnit gînduri negre, ridică ea din umeri.

Încercase într-adevăr să se sinucidă, dar mai înainte. Asta se întîmplase la trei zile după ce îl încredințase pe Michel Annei și lui Larry – atunci își trecuse tăișul unui brici peste venele de la mîini.

– Ai suferit cumplit.

Quent o trase blînd de lîngă lucarnă și o ținu îmbrățișată. Gilberte își puse capul pe umărul lui, simțind răceala treselor lui de căpitan lipite de obraz. „Aici îmi este locul“, își spuse ea. „Nimic altceva nu mai contează“. Arcuindu-și spatele ca să-i ferească brațul lovit, își apăsă coapsa de piciorul lui și îl sărută blînd pe gît, apoi își înălță buzele spre gura lui. Răsuflarea lui mirosea a coniac și a țigări, iar pielea proaspăt bărbierită a loțiune de ras. Gilberte îl simțea excitat. Pulsul i se acceleră și avu senzația unui jucător care pariază enorm pe o ultimă carte. Risca totul în acest joc al hormonilor. Atinse cu limba carnea moale și dulce din interiorul gurii lui. Dar Quent se trase la o parte.

– Gilberte...

– Te-am iubit dintotdeauna, de cînd îmi amintesc de tine...

– Ești o femeie frumoasă, dar...

– Dacă mă respingi și tu, o să fiu un om sfîrșit, iubitul meu.

– Țin la tine, Gilberte, dar nu în felul acesta.

– Asta e o minciună, simt eu că nu-i adevărat. Îi dezlegă cravata cu gesturi îndemînatice. Ah, Quent, dacă ai ști cît de singură am fost, cît de cumplit de singură!

Făcu un pas în lături și își trase fermoarul de la rochie, apoi o scoase peste cap. Sutienu se închidea în față. Privindu-l

fix, Gilberte desfăcu închizătoarea. Îmbrăcată numai cu ciorapii, port-jartierul negru și chiloții de dantelă neagră – tot ce mai rămăsese din garderoba somptuoasă cu care o înzestrase Hocherer – își pipăi sîinii mari, plini. Pielea lor era albă și catifelată, carnea ei, slavă Domnului, nu lăsa în nici un fel să se vadă că alăptase un copil. Pe pîntece nu se vedeau nici un fel de vergeturi. Coapsele ei rotunde nu aveau acel aspect spongios pe care îl remarcase chiar și la unele cliente mai tinere decît ea de la *Madame Montargis*. Avea un trup uluitor, și Gilberte îi cunoștea puterea de afrodisiac amețitor.

Se apropie încet de Quent și citi în ochii lui dorința amestecată cu o expresie de oarecare tristețe și durere. Apoi, gemînd, Quent o prinse în brațe. Gilberte păși cu spatele spre pat, trăgîndu-l după ea.

– Ah, dragul meu, dragul meu, șopti ea, urcîndu-se deasupra lui. Îi desfăcu șlițul de la pantaloni și se lăsă apoi peste el.

Era, în sfîrșit, cu bărbatul pe care îl adora, coapsele lui se ridicau ritmic în întîmpinarea picioarelor ei larg desfăcute. Pentru o clipă, ochii lui albaștri, plini de umbre, îi întîlniră privirea. Temîndu-se ca fața să nu-i trădeze totala lipsă de dorință și plăcere, Gilberte își dădu capul pe spate, scoțînd un strigăt de extaz simulat.

Quent termină repede.

Cuibărindu-se grațios în brațele lui, Gilberte înțelese că, deși suferise nenumărate pierderi ireparabile în închisoarea Santé, dobîndise totuși un avantaj îndoielnic: frigiditatea. Nu va fi niciodată o sărmană musculiță robită simțurilor, va stăpîni întotdeauna avantajele incomensurabile ale păianjenului care își țese cu răbdare pînza sa lipicioasă.

Quent încă mai dormea cînd Gilberte se trezi. Se îmbracă fără să facă nici un zgomot, apoi, cu pantofii în mînă, se întoarse lîngă pat. Dincolo de indiferența calmă a somnului nu i se ghicea nici un gînd. Pierduse sau cîștigase? Întinse o mînă ca să-l trezească, apoi își aminti că, potrivit strategiei clasice a relațiilor bărbat-femeie, trebuia ca el să vină spre ea. Îi lăsă cafeaua pe reșou și ieși din casă în vîrfurile picioarelor.

Își petrecu dimineața în cabina de probă, de fapt, un colț despărțit printr-o perdea de restul atelierului neîncălzit în care trei croitorese, o călcătoreasă, o brodeuză și maistra care croia își duceau de bine, de rău traiul.

– A venit un soldat american să te vadă! spuse patroana dînd la o parte perdeaua. Un *blessé*.

Gilberte fu cuprinsă brusc de un val de emoție.

– Dacă are brațul prins într-o eșarfă e vărul meu.

– Văr, ha! L-am informat că ești ocupată cu o clientă. A insistat. De fapt, mi-a ordonat să te aduc.

– *Madame Montargis*, dacă doriți să aveți o clientelă mai de soi decît țatele astea grase care își pun pe ele un morman de tinichele, trebuie să vă acomodați cu oamenii din lumea noastră.

Madame Montargis ar fi vrut s-o dea imediat afară din magazinul ei, însă ticăloasa asta era o adevărată mină de aur.

– Să-i spui să plece, șuieră ea. N-o lăsa să aștepte pe *Madame Foucray*.

Gilberte își prinse pe îndelete centura cu garnitură de mărgele, apoi se duse în camera de primire, caldă și elegantă.

Quent își strivi țigara, se ridică în picioare și-i aruncă o privire admirativă.

– Casa Montargis este foarte strictă în privința programului, îi spuse ea sec. Dacă n-ai auzit pînă acum, e timpul să afli că există ceva ce se numește „ore de lucru“

– Cînd ai pauza de prînz?

– Astăzi am o clientă programată în pauza de prînz, improvizez ea rapid. Dar voi fi acasă la ora șapte.

– Vin să te iau de aici.

– Vrei ca *Madame* Montargis să facă o criză de apoplexie? Quent, adevărul este că am pierdut trei slujbe din septembrie pînă acum și nu-mi pot permite s-o ratez și pe asta.

– Atunci ne vedem la tine acasă.

Radioul mic transmitea muzică și Quent n-o auzise cînd deschisese ușa. Găsise fotografia și o privea cu o intensitate dureroasă. De ce naiba nu rupsesse blestemata aia de fotografie? Gilberte se gîndi să-i abată atenția de la Michel persiflîndu-l din cauza iubirii pe care i-o purta Ann, dar pînă la urmă se decise să schimbe total subiectul.

Închizînd ușa, Gilberte strigă:

– Heifetz, nu-i așa?

Quent sări în picioare, strîngînd în mîină bucățica de hîrtie lucioasă. Văzînd-o, se relaxă imediat.

– Niciodată să nu-l iei prin surprindere pe un fost lucrător de la Serviciile Speciale, căci s-ar putea să dai de bucluc.

– Am să țin minte acest mic amănunt. Nu este înregistrarea lui Mendelsohn cu Heifetz?

– Ai ghicit.

– N-am ghicit. Hocherer era mare amator de muzică decadentă,

Un mușchi tresări în colțul gurii lui Quent. Gilberte

observase că orice aluzie la anii de război îl făcea să se crispeze. În ce-o privește, recurgea frecvent la asemenea referiri fiindcă simțea, în sfârșit, nevoia să-și descarce sufletul. Se așeză pe pat și își zvîrli pantofii din picioare.

– Mă aștepți de mult?

– M-am întors direct aici.

Gilberte aruncă o privire spre raftul unde avea cîteva cărți cumpărate de la anticarii de pe *rive gauche*.

– Ai citit ceva?

– Nu, m-am gîndit. Quent tăcu cîteva clipe, apoi continuă: Gilberte, îți dai seama că, dacă te-ai căsătorit, ai putea să mergi în Statele Unite?

Gilberte reuși cu greu să-și ascundă expresia de triumf de pe chip.

– Să înțeleg oare că încerci să-ți manifesti regretul sub o formă politicoasă? întrebă ea pe un ton amuzat.

– Nu regret noaptea trecută, Gilberte.

– Atunci de ce-mi vorbești de căsătorie în felul acesta?

– Poate că ar fi trebuit să abordez altfel subiectul, recunosc eu. Dar sufăr de un sindrom specific postbelic.

– Te-am iertat. Dar nu e cazul să-mi faci asemenea oferte.

Quent făcu cîteva pași, apoi se opri în fața ei.

– Ascultă, Gilberte, ești o femeie unică. Ai elanul și frumusețea lui Vivi, voința și inteligența lui André. Cît despre mine, sînt o epavă. Sub aspect fizic, mă așteaptă luni întregi de terapie. Din punct de vedere mental – Isuse! Uneori mă simt la pămînt, alteori sînt atît de plin de energie, încît nu mai îmi încap în piele.

Quent o trase ușor și o sili să se ridice în picioare:

– Ești tot ce mi-a mai rămas, zise el rezemîndu-și bărbia de creștetul ei.

– Asta e valabil și pentru mine, murmură ea. Da, da, da.

*

În ziua următoare, Gilberte sosi la lucru după ora unsprezece treizeci.

– Îți scad două zile din salariu! se răsti *Madame* Montargis. Țasta e ultimul avertisment!

– Am trecut pe aici ca să-mi dau demisia. Puteți să mă felicitați, *Madame*. Mă mărit.

– A, cu „verișorul“ american care te aștepta pe aici, nu-i așa? Credeam că ai ceva mai multă minte decît alte fete! Nu știi oare că iankeii ăștia nu-ți pot oferi nimic altceva în afară de zîmbete, țigări și uniformă? Ai să vezi ce fericită o să fii cînd o să te trezești într-o șandrama, îmbrăcată în zdrențe!

– Ce drăguț din partea dumneavoastră să vă preocupați de bunăstarea mea, *Madame* Montargis, dar nu cred că o să locuiesc într-o șandrama și nici că o să umblu în zdrențe.

Gilberte întinse mîna fină, lună, arătîndu-i un diamant impecabil, de unsprezece carate, cu reflexe albastrii.

– Imitație!

– Dumneavoastră aveți mai multă experiență în materie de mărgele decît oricare dintre noi. Cu toate acestea, e greu de crezut că firma Cartier ar îndrăzni să ofere un fals unei persoane a cărei familie patronează magazinul de cîteva decenii bune.

Tenul doamnei Montargis căpătă o nuanță îngrijorătoare de maro pe sub stratul gros de pudră. Ridică mîna Gilbertei ca să examineze cu luare-aminte inelul de logodnă.

– Văd că ți-ai ales americanul cu multă înțelepciune, spuse ea. Vă urez amîndurora multă fericire. Și cînd o să-ți comanzi trusoul, te rog să ne ai în vedere. Voi fi încîntată să mă ocup de el personal.

Afară, pe rue du Cirque o aștepta Quent.

– Arăți exact ca pisica după ce a mîncat canarul.

– Mi-a făcut o mare plăcere să-i arăt zgripturoaicei inelul. Dragul meu, știi ce i-a trecut prin minte? Că o să-mi comand trusoul la ea.

Ajunseseră în rue Saint-Honoré, și Quent urmărea cu

privirile o tînă ră îmbrăcată foarte elegant care intra cu un băiețel de mîna într-un magazin pentru bebeluși. Copilașul blond și bucălat nu avea nimic comun cu Michel, însă Gilberte reuși să descopere o asemănare.

– Vreau copii, spuse Quent.

– Cîți?

– Mulți.

– Foarte patriarhal. Și toți de la aceeași soție?

Quent zîmbea, dar expresia feței i se modifică brusc.

– Gilberte, țin să-ți spun că eu nu semăn cu tata.

– Nu te gîndești și la alte căsătorii?

– Sînt mult prea greu de suportat.

– Unii ar spune că ești mai puternic, mai serios.

– Din punctul meu de vedere, căsătoria este o instituție cu caracter permanent. Și chiar dacă n-aș fi adeptul acestei filozofii, bunicul Templar dorea o viață veșnică, dacă nu pentru el, cel puțin pentru banii lui. Trustul este inflexibil, n-a fost proiectat pentru eventualitatea unui divorț.

– Quent, ce-ai zice de șase?

– Șase ce?

– Copii, spuse ea și întoarse repede capul într-o parte.

Indiferent cît de mulți copii i-ar face, știa că întotdeauna va simți că unul lipsește.

Quent făcu semn cu mîna unui taxi și merseră la hotelul George V unde locuia el. Închirie un apartament pentru Gilberte, apoi o conduse la masă în restaurantul hotelului, care dădea spre curtea interioară, plină de copaci. Fusese externat din spitalul de la Stockholm cu condiția să doarmă în fiecare după-amiază. În timp ce el se odihnea, Gilberte ieși în oraș și se opri la o papetărie înainte de a lua un taxi ca să se ducă la ea acasă.

Își adună toate lucrurile pe pat și se cutremură. Fiecare obiect de îmbrăcăminte era legat de o amintire neplăcută. După ce făcu un morman din toate lucrurile sale, se așeză la

masa cu picioarele inegale, cu fotografia și cu hîrita de corespondență în față.

Dragă Ann,

Ce fotografie minunată! Michel – sau Michael cum îi spuneți voi în America – arată minunat. Cred că s-a îngrășat cu cel puțin două kilograme. Adevărul este că viața lui vă aparține vouă.

Penița refuza să alunece pe hîrtie. Se uită îndelung la fotografie, tremurînd. Abia după un minut reuși să-și adune forțele ca să înmoaie penița în sticluța cu cerneală.

Remuț la orice drepturi asupra lui. Pentru totdeauna. Dar am de pus anumite condiții.

Nu trebuie să-i spuneți nici lui, nici altcuiva care este adevărata identitate a părinților lui. Să nu mă mai considerați niciodată mama lui. De acum înainte, va fi unul din milioanele de orfani anonimi din Europa.

Vă rog să-mi scrieți cît mai repede ca să știu dacă sînteți de acord sau nu.

Luă din nou în mînă fotografia alb-negru și o rupse în două cu o mișcare violentă, apoi în patru și aruncă bucățelele la coș. În secunda următoare era în genunchi și scotocea prin gunoi. Găsi cele patru bucățele, le puse din nou la un loc cu degete tremurătoare și se aplecă peste fotografie, ca și cînd întreaga ei viață ar fi depins de amintirea trăsăturilor lui Michel.

Coborî și îi spuse portăresei că poate să ia toate lucrurile care rămăseseră în mansardă.

– O să mai trec din cînd în cînd ca să-mi ridic scrisorile, spuse ea, scoțînd o bancnotă de zece dolari din poșetă – acei bani americani reprezentau mai mult decît venitul ei lunar.

Aștept o scrisoare importantă din California. Când sosește, o să mai primești zece dolari.

În apropierea cutiei de scrisori, o flașnetă cînta strident. Mîna Gilbertei se încleștă spasmodic pe scrisoare. Abia cînd flașneta începu să cînte *Habanera* și mica maimuțică patetică a flașnetarului o trase de fustă, dădu drumul scrisorii în cutie.

Din acel moment, Gilberte începu să trăiască visul Cenușăresei. Quent îi deschise un cont în bancă, transferîndu-i o sută de mii de dolari.

– Vreau să te simți independentă, îi spuse el.

O duse apoi din nou la Cartier, de astă dată ca să-i cumpere un dar de nuntă. Vînzătorul le prezentă felurite brățări, broșe, coliere, cercei. Smaralde cu diamante, safire cu diamante, rubine cu diamante, perle enorme cu diamante. Gilberte le respinse pe toate. Vînzătorul luă atunci o cutie mare, de piele.

– Una din clientele noastre ne-a rugat să-i vindem asta. Pietrele erau ale ei, însă montura ne aparține. Cred că o să vi se potrivească, *Mademoiselle* de Permont.

Pe catifeaua neagră străluceau diamante galbene, unele mai mari, altele mai mici, legate între ele printr-un filigran de platină extrem de fin, astfel că pietrele prețioase tăiate cu multă măiestrie aveau să pară aruncate la întîmplare pe umerii și pe pieptul ei. Gilberte se întoarse către Quent.

– Ce părere ai?

– Se armonizează cu culoarea ochilor tăi.

Gilberte mergea uneori la cumpărături cu Quent, alături singură. Achiziționează umbrele cu mîner de fildeș de la La Farge, de lîngă rue Tronchet, cele mai fine mănuși de piele – cîteva duzini –, eșarfe și poșete de la Hermes, parfumuri de la Guerlain, apoi își comandă pantofi și pălării, rochii, taioare,

lenjerie. Nu mai contenea să se mire că puteau fi obținute lucruri atât de elegante într-un oraș în care, după cum știa în mod sigur, oamenii mureau de foame, femeile în zdrențe și copiii jerpeliți tremurau la cozi interminabile în fața centrelor de distribuire a alimentelor și funcționari cu ochii înroșiți mergeau la lucru în saboți de lemn, căci nu-și puteau permite să-și cumpere pantofi. După ce scăpase din acea mizerie cruntă, se vedea nevoită să recunoască faptul că dragostea ei avea și un important aspect material: Quent o apăra nu numai de demonii din ea, ci și de sărăcie.

Cu fiecare zi ce trecea, se obișnuia tot mai mult cu viața de lux. Cealaltă față a monedei era însă teama cumplită și permanentă de a nu o pierde. Când scrisese acea scrisoare, fusese convinsă că soții Porter îi vor accepta condițiile. Acum nu mai era la fel de sigură. La urma urmelor, abia se căsătoriseră. Larry, cu firea sa hedonistă, s-ar putea să nu fie prea încântat la gândul că o să crească un copil adoptiv, iar Ann, deși avea o inimă așa de bună și era de o loialitate remarcabilă, probabil că visa să dea naștere unui copil propriu.

Gilberte era în permanență chinuită de coșmaruri. Temându-se să nu vorbească prin somn, după ce făceau dragoste își puneă unul din neglijeurile ei noi de satin negru și alerga pe coridorul de la etajul V spre apartamentul ei.

A doua zi după Crăciun porniră cu vagonul de dormit spre sud. Fură căsătoriți cu procură specială de primarul din Antibes, care le făcu cadou de nuntă o funie de usturoi.

În prima zi când se întoarseră din luna de miere, doamna Quentin Dejong luă un taxi și se duse în strada Saint-Roch. Pentru prima dată de când o cunoștea, portăreasa zîmbea. Îi ceru cei zece dolari, fluturându-i prin fața ochilor o scrisoare sosită din California. Gilberte avea gura uscată ca iasca, iar

subsuorile îi transpiraseră din abundență. Reuși să se stăpînească pînă cînd ajunse înapoi, în taxiul care o aștepta. Tremurînd din cauza emoției, rupse hîrtia subțire a poștei aeriene din interior.

*Dragă Gilberte,
Mulțumim, mulțumim.*

Ne-ai făcut cel mai frumos cadou de Crăciun. Îl adorăm pe Michael. Nici eu, nici Larry nu vom spune nimămui care este adevărata identitate a părinților lui. Este o promisiune solemnă. Cît despre Michael, nu va fi nici o problemă să-i ascundem adevărul. În această țară, copiii adoptați nu au acces la informații cu privire la părinții lor naturali...“

Acesta era răspunsul pentru care Gilberte scrîșnise din dinți atîtea nopți nedormite în timpul logodnei și al lunii de miere. Atunci de ce-l îl citea printr-o perdea de lacrimi?

– O, Dumnezeu, Dumnezeu, șopti ea. Ce-am făcut?

39

La 30 aprilie, în ziua cînd sărbătoreau patru luni de la căsătorie, Gilberte își parcă Jaguarul elegant pe Bulevardul Suchet și privi cîtva timp la multitudinea de culori răsfrînte de soarele dimineții prin copertina în formă de scoică de deasupra intrării principale. Închise ochii și auzi ecourile strigătelor furioase, ale cuvîntărilor furibunde, urmate de tăcănitul foarfecelor. După ce trecuse prin acele momente umilitoare, evitase casa copilăriei ei și fusese convinsă că nu va mai fi niciodată în stare să-i treacă pragul. Însă Jean-Jacques

de Permont, moștenitorul averii tatălui său, îi trimisese un bilețel prin care o informa că în subsolul clădirii descoperise două lăzi pe capacul cărora figura numele ei. Scrisoarea traversase Atlanticul în urma ei, căci plecase împreună cu Quent în Statele Unite pentru a rezolva formalitățile legate de demobilizarea lui, apoi se întorsese după ei în Europa. Cotul lui Quent nu se sudase bine, așa că se internase pentru a doua oară la spitalul din Stockholm în vederea unei noi operații, ceea ce însemna că avea să urmeze altă convalescență dureroasă. Plănuiseră să se întoarcă la New York la 5 aprilie. Dar în ziua de 3 aprilie, președintele Truman îi telefonase lui Quent la Stockholm și îl rugase să-l reprezinte la conferința monetară de la Paris, al cărei scop – elaborarea de măsuri în vederea stabilizării monedelor europene în derivă – constituia prioritatea numărul unu.

Scrisoarea lui Jean-Jacques o ajunsese din urmă în dimineața aceasta, la hotelul George V. În timp ce mîncau brișoșii de la micul dejun, Quent îi propusese s-o însoțească.

– E o casă bîntuită de amintiri neplăcute, Gil. N-aș vrea să te duci singură acolo.

Tentația era mare. Cu el alături, se transforma instantaneu într-o multimilionară strălucitoare, pentru care nu existau teama, îndoielile sau nesiguranța. Dar nu putea risca să-l ia cu ea pe Quent. Dacă deschidea vreo cutie a Pandorei cu lucrășoarele lui Michel? Cine știe dacă va putea inventa o scuză plauzibilă sau dacă va reuși să-și stăpînească torentul de lacrimi? Nu se considera o femeie isterică, însă dorul după fiul ei era ca o rană deschisă și adesea îi scăpa de sub control. Și apoi, s-ar putea ca Jean-Jacques să fi păstrat vechiul personal care abia aștepta să vorbească despre bastardul bastardei. Așa că spuse:

– E drăguț din partea ta. Dar ai o întâlnire peste o jumătate de oră la Palais de Chaillot. Și vreau să mai șofez și singură.

Luase lecții la Stockholm, pe străzile curățate de zăpadă.

Cînd Quent insistase, Gilberte invocase un alt argument:

– Vrei să-l dezamăgești pe președintele Truman și să tragi chiulul?

La adresa președintelui se formulaseră numeroase critici pentru că numise în comisie o persoană atît de tînără.

Soarele dispăru în spatele unui nor, și în umbra care se lăsă brusc peste șosea, Gilberte făcu un mare efort de voință pentru a se controla. Oricine ar fi privit-o pe Gilberte Dejong ieșind din Jaguar ar fi remarcat o franțuzoaică elegantă și foarte șic – imagine foarte rară în Parisul acestui prim an de după război – care își aranja cochet blana de jder peste taiorul crem de primăvară, înainte de a se îndrepta vioaie spre intrare. Sună și îi deschise un servitor tînăr, cu un chip amabil pe care, slavă Domnului, nu-l mai văzuse niciodată.

– *Monsieur le Baron* m-a rugat să vă transmit regretele sale, însă a avut de rezolvat niște probleme urgente în dimineața asta.

– Nu e nici o problemă, spuse Gilberte. Nu se așteptase nici o clipă ca Jean-Jacques să dea ochii cu ea în casa care îi aparținea ei de drept.

Valetul o conduse jos, la subsol, printre lucrurile pline de praf depozitate acolo, pînă cînd ajunseră în dreptul a două lădițe mai mici. Gilberte recunoscî, tresărind, scrisul lui Hocherer: *Gilberte de Permont*. Valetul apucă o rangă.

– *Madame?*

– Prefer să fiu singură.

Așteptă vreo cîteva minute după plecarea lui pînă să pună mîna pe rangă. Desfăcu șipcile lăzii mai mari și găsi douăsprezece caiete cu însemnări așezate în ordine. Deschise unul din ele. Pe prima pagină stătea scris:

CAPITOLUL V

SUPRAVIEȚUIESC LA YPRES

Văzînd dîra de lumină ce răzbătea pe sub ușa lui Hocherer arzînd pînă noaptea tîrziu, presupusese că lucra la

rapoartele lui. „Așadar, își scria memoriile“ Lăsă să cadă caietul și se întoarse spre lada mai mică fără prea mare interes, convinsă fiind că acolo se aflau capitolele următoare.

„La dracu’!“ mormăi ea, când își rupse una din unghiile lungi, date cu lac roșu.

Încă îl mai înjura în gând pe iubitul ei cel vîrstnic cu memoriile sale, când dădu la o parte o hîrtie maro de ambalaj ce acoperea conținutul celei de-a doua lăzi.

Pupilele i se dilată brusc la vederea celor două dosare mari, ambele legate și sigilate cu ceară roșie peste care se aplicase zvastica și capul de mort al Gestapoului.

Pe unul din dosare scria:

Secțiunea IV, Geheimdienst

Actele teroriste de la Gare de l’Est

6 octombrie 1941

André de Permout, caz închis

Al doilea dosar era identic, cu singura deosebire că purta numele mamei sale – Vivienne Cagny.

Subsolul fusese invadat de un zgomot ritmic și surd. În starea de șoc în care se afla, Gilberte nu-și dădea seama că era provocat de propria respirație. Luă dosarul tatălui ei cu mîinile tremurătoare. Avu nevoie de cîteva minute ca să poată rupe sigiliul și să scoată afară cele patru pagini dactilografiate la un rînd. Mușchii mîinilor parcă i se atrofiaseră. Se rezemă cu spatele de un cufăr prăfuit. Fără să ia în seamă atentul, traduse încet prima pagină.

„Cînd am aflat că Horace Blakely, cetățean al Statelor Unite, nutrea o profundă admirație pentru suspect și își făcuse chiar un obicei din a-l urmări, am considerat necesar să-l interogăm în împrejurări favorabile. În consecință, am solicitat poliției franceze s-o ridice pe soția acestuia, Frau Dorothy Blakely, de asemenea cetățeană americană. Sub pretextul că

trebuia să i se verifice pașaportul, a fost arestată în ziua de 10 octombrie 1941, ora 8:17 dimineața. La ora 10:38 Horace Blakely a sosit la comisariatul de poliție ca să se intereseze de soarta soției sale. La cererea noastră, poliția nu i-a dat nici o informație, reținându-l și pe el sub același pretext. Cei doi martori au fost apoi transferați în vehicule separate la sediul nostru din Avenue Foch 82. La ora 9 seara, în aceeași zi, Frau Blakely a fost condusă în camera de interogatoriu. După patruzeci și două de minute de interogatoriu a reieșit clar că sus-numita nu știa nimic în legătură cu actul terorist, drept care a fost trimisă înapoi în celulă. La ora 11:10 seara a început interogatoriul lui Horace Blakely. Mai întâi l-am informat că și Frau Blakely era reținută pentru cercetări. Foarte agitat, a recunoscut imediat că îl urmărea pe de Permout cu speranța că, prin intermediul lui, va putea stabili anumite contacte sociale.

Blakeley s-a dovedit un martor deosebit de cooperant. A susținut cu tărie că îl văzuse pe de Permout intrând în gară cu puțin timp înainte de producerea exploziei, dar după aceea l-a pierdut din vedere. A menținut aceeași relatare în toate cele trei ore și patruzeci și trei de minute de interogatoriu.

La ora 8 în dimineața zilei următoare, i-am trimis pe Herr și pe Frau Blakely înapoi, la poliția franceză, și le-am dat asigurări că, dacă informațiile se vor dovedi corecte, nu vom mai avea nevoie de ei. Le-am oferit, de asemenea, tratament preferențial în cazul în care vor avea vreodată nevoie.“

Buzele Gilbertei schițau un zîmbet lugubru, provocat de această ironie a soartei. În timp ce tatăl ei își risca viața încercînd să-l scoată pe Horace Blakely din ghearele poliției, Blakely, cetățean al unei țări neutre, așadar imun în fața Gestapoului, îl denunța! Ce glumă sinistră!

Horace Blakely? Acea ființă mărunță, acel fanfaron prăpădit? Acesta era trădătorul?

„A recunoscut că îl urmărea pe de Permout cu speranța de a stabili anumite contacte sociale.“ Gilberte își aminti brusc cît de des se afla Horace Blakely pe palierul etajului doi cînd tatăl ei venea sau pleca de acasă. Creatura aceea mică și ridicolă se comporta ca un adolescent care se ținea scai după actorul său preferat. Era foarte caraghios, da, da, foarte caraghios.

„...un martor deosebit de cooperant.“

Simți o durere bruscă la frunte, între ochi. Prin perdeaua de durere paralizantă începeau să se insinueze întrebările. Cînd, unde și cum obținuse Hocherer aceste dosare secrete ale Gestapoului? De ce nu i le dăduse? Încercase s-o protejeze împotriva adevărului? Dar dacă așa stăteau lucrurile, de ce depozitase dosarele aici, într-o ladă pe care scrisese numele ei? Băgă restul foilor în dosar, nefiind în stare să citească mai departe. Strînse la piept ambele dosare, și pe cel deschis și pe cel nedeschis, și porni grăbită prin subsolul întunecos. Pe scară își scrînti glezna. Instinctiv ar fi trebuit să întindă mîinile ca să se sprijine, însă ea strînse și mai tare dosarele la piept. O durere ascuțită îi străpunse genunchiul. Ajunse șchiopătînd pînă în salonul mamei ei, cu pereții aurii zgîriați. Lăsă dosarele pe cămin și întinse mîna după o brichetă. Scăpără și cînd se aprinse flacăra auzi în spatele ei o tuse discretă. Se întoarse și văzu chipul blînd al valetului.

– *Madame* este rănită! Pot să vă fiu cu ceva de folos?

Gilberte își dădu seama că îi curgea sînge peste ciorapul de nailon sfîșiat.

– Să ai grijă ca lăzile din beci să fie distruse, îi porunci ea.

După plecarea valetului, Gilberte privi un timp la flacăra gălbuie care scotea un firicel de fum. Nu moștenise nici numele, nici averea tatălui ei, însă Hocherer ajunsese pînă la ea cu mîna lui de strigoi. Aceste rapoarte ale Gestapoului

împreună cu promisiunea pe care i-o smulsesse tatăl ei în beciul închisorii Santé reprezentau singura ei moștenire. Smulse dosarele din foc, le strânse la piept și plecă pentru totdeauna din casa părintească.

Pe Avenue Foch, fără să-și dea seama ce face, porni pe contrasens și zgîrie Jaguarul de un camion al aprovizionării. Când ocoli Arcul de Triumf, un ucenic brutar smuci rapid de ghidonul bicicletei ca să scape din calea ei și își împrăștie pînile peste tot. Puțin a lipsit să nu-l lovească pe portarul în livrea de la hotelul George V

Ajunsă în dormitor, vîrî dosarele într-un sertar al comodei și le încuie. Fără să-și scoată ciorapii plini de sînge și taionul murdar de praf, se trînti pe pat gîfîind zgomotos.

Sări în picioare cînd Quent deschise ușa.

– Cristoase Dumnezeu, șopti el.

Adunîndu-și toate forțele, Gilberte reuși să întrebe:

– De ce nu ești la Palais de Chaillot?

– Este aniversarea căsătoriei noastre; am venit să te iau la dejun. Isuse, Gil, ce s-a întîmplat în blestemata aia de casă?

– Nimic, am găsit memoriile lui Hocherer, niște aiureli, bune de aruncat pe foc.

– Dar ești rănită! Se așeză pe pat și îi dădu la o parte de pe frunte părul transpirat. Gil, ești rănită!

– Lipsa de experiență și-a spus cuvîntul. Cînd mă întorceam acasă, la un moment dat am apăsat prea tare pe frînă.

– O să chem imediat un doctor.

Doctorul cărunt îi puse mai multe întrebări, îi examină retina cu o lampă specială și îi pipăi craniul pe îndelete, după care decretă că nu are nici un fel de contuzii. Îi administră morfină, apoi îi curăță și îi sutură genunchiul. Cameristele schimbară așternuturile, iar Quent o ajută să-și pună o cămașă de noapte.

– Mulțumesc, spuse ea, clipind adormită spre el. Nuanța pământie de Mauthausen dispăruse, culorile îi reveniseră în obraji. Un bărbat înalt, autoritar, cu părul la fel de negru ca al ei, un bărbat sincer îngrijorat de starea soției sale.

– Odihnește-te. Eu am să stau în camera de alături.

– Și cum rămîne cu... cu ședința de după-amiază?

– Gil, lasă medicamentele să-și facă efectul.

Gilberte închise ochii și ascultă zgomotul pașilor lui care se îndreptau spre camera de zi. Lăsă ușa dublă deschisă.

Sub influența drogului, gândurile se perindau prin mintea Gilbertei în toată goliciunea lor, fără nici o încărcătură afectivă.

„O, Dumnezeu, singurul nepot al părinților mei încredințat fiicei lui Horace Blakely...

Ann...

Oare trebuie s-o pedepsesc pe Ann, singura mea prietenă?”

Răspunsul veni fără echivoc: Da.

În pragul morții, tatăl ei îi ceruse să facă legământ de răzbunare. Legământul acesta o ținea în puterea lui – o va ține întotdeauna. Îi veni în minte o idee bizară – durerea de cap care o lovise brusc în subsolul casei din Bulevardul Suchet era simptomul unui cancer care începuse să facă metastaze în creierul ei. „Cancerul este promisiunea pe care i-am făcut-o lui Papa“, își zise ea înainte de a se prăbuși într-un somn fără vise.

ANN ȘI GILBERTE

Los Angeles, 1949

40

Terenul fusese proprietatea unui fermier care cultivase aici un soi special de porumb dulce, însă nevoia imperioasă a veteranilor care se întorceau din război de a-și construi case, adăugată la subvențiile generoase oferite de guvernul federal constructorilor s-au dovedit mult mai profitabile, astfel că fermierul vîndu terenul. În locul cîmpului de porumb dulce apăru o stradă în culori pastelate. Soții Porter cumpărară casa de la nr. 109 de pe Montecito Lane nu numai fiindcă nu trebuia plătită pe loc, ci și pentru că în împrejurimi erau o mulțime de tovarăși de joacă pentru Michael și micuța Janey, iar vestitul cartier al bogătașilor, Westwood, se afla la numai doi kilometri și ceva mai spre nord, astfel că Larry putea pretinde că locuiește și el acolo. Larry continua și acum să se ia la întrecere cu cei bogați, trăsătură de caracter pe care Ann o considera mai degrabă înduioșătoare decît condamabilă, ceva în genul dorinței unui copil mic de a intra în jocul cu mingea al celor mari.

În seara aceea de vară, Ann, îmbrăcată în pantaloni scurți și sutien, cu părul roșcat lăsat pe umerii bronzăți și

puțin pistruiți, ar fi putut fi luată drept prototipul femeilor care locuiau în zonă.

Dar așa cum se știe, de cele mai multe ori aparențele înșală. Nici una din celelalte neveste din partea locului nu se născuse în Franța, nici una nu trăia cu amintirea încă vie a fugii peste graniță când fusese hăituită de patrula de frontieră SS, nici una nu adoptase un copil făcut de un feldmareșal german cu o aristocrată franceză. Nici una nu-și petrecuse clipele cele mai fericite ale vieții într-o casă de țară ca Greatleigh și, deși multe din ele nutreau visurile Cenușăresei, nici una nu trăise o poveste de dragoste cu un multimilionar. Dar între Ann și vecinele ei din cartier mai exista o diferență mult mai vizibilă: spre deosebire de celelalte femei, Ann Porter lucra.

Sedea în fața colii de desen fixate cu piuneze de planșeta pe care și-o instalase în sufrageria minusculă. Amândoi copiii dormeau și în casă domnea o liniște profundă, însă dincolo de fereastra deschisă, noaptea era tulburată de tot soiul de sunete: oftaturi melancolice în tufișuri, filmul polițist de la televizorul nou al familiei Fanning, zumzetul îndepărtat al circulației de pe autostradă. Deși se apropia de ora nouă, Larry încă nu venise acasă. Lucra pentru firma Purvis și Asociații, o mică companie de relații cu publicul din Hollywood, și una dintre obligațiile lui – de fapt, glazura de pe tort din punctul lui de vedere – era să-i invite la un pahar de băutură pe barosani ca Don Beachcomber, House of Murphy sau Mike Lyman și cu această ocazie să le smulgă promisiunea că vor menționa numele companiei Purvis în publicațiile lor.

Auzind motorul unei mașini care se apropia, Ann ridică ochii de pe planșetă și ascultă. Mașina trecu pe lângă casă și își continuă drumul. Ann mai puse două ace cu gămălie pe bustul rochiei îmbrăcate pe manechinul pe care și-l cumpărase de ocazie. Bluza ar fi trebuit să fie mult mai amplă și confecționată din mătase, însă domnul Sever îi oferea un preț

unic pentru toate: 1,39 dolari. Visul ei – adevărată *fata morgana* – era să facă design vestimentar în sensul propriu al cuvîntului, ceea ce însemna să nu se gîndească la fiecare centimetru pătrat de material în plus sau la fiecare nouă cusătură care făcea să crească prețul final. Apoi, amintindu-și ce noroc avusese să găsească acest serviciu, netezi din nou materialul cu mîna. Cînd venise împreună cu Larry la Los Angeles, urmasse un curs seral de design vestimentar la Institutul de Artă Otis. Profesoara ei îi arătase cîteva din cele mai bune creații ale Annei domnului Sever, fabricant de îmbrăcăminte sportivă, și acesta îi oferise o slujbă „jumătate de normă“, îi spusese el. Pe atunci era însărcinată cu Janey, și Larry nu cîștiga suficient ca să poată plăti onorariul obstetricianului, al pediatrului pentru Michael, ratele la casă, la mobilier și la noul Buick, primul model postbelic pentru care Larry solicitase un avans considerabil din salariu. Cînd domnul Sever consimțise – ce-i drept, cam fără tragere de inimă – ca ea să lucreze acasă, Ann îl sărutase pe capul chel.

În stradă se auzi altă mașină. De astă dată, farurile se îndreptară spre aleea din fața casei lor.

În timp ce Larry se spăla, Ann îi încălzi macaroanele. Întrucît sufrageria fusese transformată în atelier de croitorie, mîncău în așa-zisa sală de mic dejun, cam aglomerată și aceea din cauza scaunului special Babe-Tenda al lui Janey, mare, scump, dar foarte scund și aproape de pămînt, ceea ce diminua riscul accidentărilor.

În vreme ce-și turna un pahar de vin roșu, Larry îi povesti o întîmplare hazlie cu un client, o actriță bețivană și un redactor de rubrică de la *Hollywood Reporter*, ceea ce o făcu pe Ann să rîdă atît de tare, încît fu cît pe-aci să se înece. Larry răsuci furculița în spaghete, apoi le ridică deasupra farfuriei.

– Cum a decurs ziua ta? o întrebă Larry.

– Incomparabil mai plină în evenimente decît a ta.

Michael a refuzat să se joace cu ceilalți copii, iar Janey și-a aruncat ficăței din farfurie.

– Nu e cumva bolnavă? întrebă el îngrijorat. Deși lăsa creșterea copiilor pe seama Annei, devenea foarte atent când era vorba de sănătatea și confortul copiilor – scaunul special Babe-Tenda era achiziția lui.

– După aceea și-a mâncat piersicile și și-a băut suc fără să protesteze.

Larry n-o întreba despre munca ei. Deși o lua în calcul și era încântat de rezultatele ei – un nivel de viață bazat pe cele două venituri ale lor –, faptul că ea trebuia să muncească îl irita. Fiecare cec lunar semnat de domnul Sever îl transporta înapoi, în anul 1937, când tatăl lui, băutor învederat, vînduse atît de puține onixuri, încît mama lui fusese nevoită să se angajeze ca femeie cu ziua: cîștigurile ei erau cele care asigurau porțiile de mîncare rînduite pe masa acoperită cu mușama a familiei Porter și, în ochii lui Larry, ratificau eșecul tatălui lui ca susținător legal al familiei, așadar ca bărbat.

După ce Ann termină de spălat vasele, plecară braț la braț să vadă ce fac copiii. Janey dormea răsturnată pe spate, un îngeraș blond cu gropiță în bărbie, care semăna cu Larry. „Fetița lu’ tăticu”, își zise Ann, scoțîndu-i degetul mare din guriță. Larry îi dădu un bobîrnac ușor.

Michael dormea încovrigat în patul lui, cu sprîncenele adunate, preocupat de ceva pînă și în somn. La cei cinci ani ai săi, era un copil singuratic și deosebit de inteligent. Ann îl iubea cu patimă. Iar Larry, care vedea viața ca pe o permanentă întrecere pentru obținerea popularității, îl iubea suficient ca să-i treacă cu vederea purtările ciudate și firea sa închisă.

În patul lor dublu, din lemn de arțar, degetele lui Larry începură să-i mîngîie ușor umărul. Așa își semnaliza el dorința. Ann se ridică și se duse în baie să-și fixeze diafragma. Larry o sărută și o mîngîie pe sîni și abia după aceea își plimbă mîinile pe restul trupului ei. Ann înțelesese încă de la începutul

căsniciei că Larry nu dorea de la ea pasiune, ci pasivitate; ori de cîte ori încercase să-l mîngîie și ea la rîndul ei, Larry îi dăduse mîna la o parte. Ann presupunea că Larry o considera mai presus de asemenea „vulgarități“ „E vina mea“, își spusese ea. „Ar fi trebuit să-i spun că nu sînt virgină“ Dar o astfel de mărturisire l-ar fi implicat și pe partenerul ei. Or, doamna Lawrence J. Porter încercase să-și șteargă din memorie toate urmele lui Quentin Dejong.

Larry își apăsă buzele pe gura ei – sărutul lui mirosea a vin și a sos de spaghete – în același timp îi mîngîie sexul. Ann era deja excitată cînd Larry se urcă deasupra – nu se abătuse niciodată de la poziția clasică. O dată îi sugerase să intre pe la spate și, timp de două luni, n-o mai bătuse pe umăr ca să facă dragoste. Ann se mișca în ritmul lui și uneori reușea chiar să ajungă la orgasm. Nu însă și în seara aceea.

Larry se rostogoli de pe ea și adormi în clipa următoare. Cu privirile în gol, Ann se gîndea cît de cumsecade este în fond Larry, cît de mult îl iubea pe Michael, cu aceeași dragoste pe care o nutrea și pentru propria lui fetiță. Se apropie de el își modelă trupul după spatelul lui, sărutîndu-l pe pijama, între omoplați.

Ulterior avea să ajungă la concluzia că aceasta fusese ultima noapte liniștită a căsniciei lor.

41

După-amiază, cînd sună telefonul, Janey dormea. Michael, care ajunsese la concluzia că asemenea ritualuri infantile nu mai erau de demnitatea lui, stătea întins, prefăcîndu-se că ascultă o poveste. Infecția la ureche nu mai recidivase, însă Ann continua să-și facă griji în privința asta. Și în plus,

era vară, se anunțase o epidemie de poliomielită, iar în *Herald* apăruseră reportaje înspăimântătoare. Ca să-l convingă să stea întins în pat, Ann făcea pe Șeherezada. Uneori, cum se întâmplase și astăzi, Michael îi răsplătea efortul și ațipea. La primul apel telefonic, Ann se ridică repede și porni în vîrfurile picioarelor spre sufrageria mică și însorită, ajungînd la telefonul din bucătărie exact la cel de-al doilea apel.

– Alo! spuse ea cu răsufierea tăiată.

– Ann? Tu ești?

Accentul mătășos franțuzesc. Vocea ușor batjocoritoare, inconfundabilă. Gilberte! Nu mai avuseseră nici un fel de vești de la ea după acea scrisoare stranie, cvasilegală. La început, Ann trăise mereu cu spaima în suflet – dacă Gilberte reapărea și îl revendica pe Michael? Dar formalitățile adopțiunii fuseseră definitivare, anii trecuseră. Acum teama îi revenise brusc cu atîta putere, încît avea impresia că cineva îi tăiasese artera carotidă.

Tușind ca să-și elibereze gîtul, Ann spuse:

– Gilberte! Unde ești?

– În însorita Californie. La Los Angeles.

– În vizită?

– Într-un fel. Sînt prea multe de povestit ca să ne rezumăm la o convorbire telefonică. Am putea să ne întîlnim mîine?

– Am copii.

– Copii?

– Janey și Michael! Vocea blîndă a Annei deveni sfidătoare. Fiul meu Michael!

– Ann, sper că nu-ți trece prin minte că aș avea de gînd să mă amestec în chestiunea asta?

– L-am adoptat.

– Am impresia că mă înșală auzul, spuse Gilberte, îmbrăcînd fiecare cuvînt într-o pojghiță de gheață.

– Nu este vorba de Michael?

– Dacă îți amintești, ai declarat în scris că nu vom avea niciodată o astfel de discuție.

Ann se rezemă de bufet cu un oftat de ușurare.

– O să aranjez în așa fel încât să ne întâlnim la dejun, spuse ea pe un ton vinovat. Deschizînd sertarul, scotoci printre lucruri după un creion și o bucată de hîrtie ca să-i noteze adresa.

– Unde locuiești?

– Am închiriat o casă.

– Ați închiriat o casă?

– M-am căsătorit, Ann.

– Te-ai căsătorit! Povestește-mi!

– Mîine. La ora unu, pe North Bedford, șaiszeci și nouă, este în Beverly Hills.

– Știi exact unde este, spuse Ann.

Cînd sosiseră în California, Larry o plimbase cu mașina pe lîngă casele mari de la nord de Santa Monica – dincolo de linia de tramvai, în Beverly Hills. „Aici vom locui cînd voi avea propria mea firmă de relații cu publicul“, îi spuse Larry pe un ton în care se amestecau admirația și speranța. Oare Gilberte reușise să intre în posesia moștenirii? Se măritase cu un bărbat bogat?

– Mami? Michael, pe jumătate adormit și cu mîinile încrucișate pe piept, o privea acuzator. Ai plecat la mijlocul poveștii.

– A sunat telefonul.

– Cine e prostul ăla care sună în timpul orelor de somn? Ar fi putut s-o trezească pe Janey. Și el, și Ann respectau o convenție: Michael nu adormea niciodată în timp ce asculta o poveste.

Ann îngenunche și îl cuprinse în brațe.

– Era o prietenă mai veche de-a mea.

Trupșorul mic și încălzit de somn se lupta să scape din îmbrățișarea ei.

– Pariez că n-are copii.

Gilbertei îi tremura mâna cînd puse receptorul în furcă. Telefonul avea un fir foarte lung, care ajungea pînă pe terasă sau, cum i se spunea în însoirita Californie, *patio*. Gilberte privea peste pajiștea de un verde crud la soarele care se răsfrîngea în valurile piscinei căptușite cu faianță. Așteptase atît de mult momentul acela, îl analizase pe toate fețele cu atîta meticulozitate, încît nu crezuse că va simți altceva decît plictiseala obișnuită a unei actrițe după un turneu lung. Și totuși, nutrea aceste speranțe ridicole și deplasate de a reînvia o prietenie și-n același timp se simțea paralizată de spaimă ca nu cumva secretele vechi să iasă la iveală.

„Ann dorește la fel de mult ca mine să uite de părinții lui Michael“, își zise Gilberte. Însă îi pronunță în gînd numele în franceză și recunoscă cu toată sinceritatea că nu va putea uita niciodată că era fiul ei.

O muscă i se așeză pe genunchi. Gilberte luă un exemplar din *Vogue*, pregătindu-se s-o strivească.

– Am sosit, strigă Quent.

Gilberte încremeni. Quent îi spusese că va fi ocupat toată după-amiaza la șantierul viitorului sediu al Întreprinderilor Jason Templar și al Fundației Templar

Moștenirea lui, valorificată în cadrul trustului, urma să revină descendenților lui legali. Deocamdată era administrată de trei bancheri uscățivi și cărunți pe care Gilberte și cu Quent îi numeau, în particular, „bărbații cenușii“, plus o întregă armată de contabili, agenți imobiliari, brokeri și avocați. După încheierea războiului, Quent se alăturase celor trei administratori ai trustului: nu participase activ la conducerea Întreprinderilor Jason Templar, care foloseau alchimia bunăstării pentru a produce tot mai multe ouă de aur, însă se ocupa de administrarea fondurilor destinate acțiunilor filantropice din cadrul Fundației Templar. La sugestia Gilbertei, veniseră și ei aici, astfel încît Quent să fie de față la elaborarea planurilor pentru viitorul sediu. În felul acesta avea

și ea posibilitatea să ajungă la Los Angeles, adică acolo unde locuiau Ann și Larry. „Ar fi putut să intre chiar atunci cînd stăteam de vorbă cu ea“

– Te-ai întors devreme, spuse Gilberte. Piscina îmi face cu ochiul. Ce zici de o baie?

– Dă-i drumul, eu mă duc să mă schimb.

Era de acord cu aproape toate propunerile ei și atunci cînd manifesta anumite rețineri în chestiuni care o interesau pe ea, automat aducea vorba despre părinții ei sau despre timpul petrecut în închisoarea Santé, ca să-i reactiveze sentimentul de vinovăție. Prietenele ei remarcaseră atașamentul exagerat al lui Quent față de ea. (Bitsy Dejong Havemeier, verișoara ei din partea lui Quent, exprimase, în scurte vorbe, opinia generală:

– Ce soț admirabil este Quent! Tipii ăștia mai sobri, cînd ajung să-și piardă capul, nu mai au scăpare.)

„Ce s-ar fi întîmplat dacă m-ar fi auzit stînd de vorbă cu Ann?“ se întrebă Gilberte. Etapa întîi a planului ei prevedea ca familia Porter să apară la orizont. N-ar fi așteptat atît de mult, însă voise să fie sigură că Ann se vindecase de dragostea ei adolescentină pentru Quent și că ea însăși va fi în stare să-și controleze sentimentele maternel pe care, din păcate, timpul refuza să le anihileze.

– Ești gata? întrebă Quent, întinzîndu-i o mîină ca s-o ajute să se ridice.

Gilberte își feri privirile. Se uita rareori la el cînd nu era îmbrăcat. Avea o constituție robustă, însă brațul stîng îi atîrna ca o masă de carne roșie, diformă și, pentru că cicatricile îi făceau rău, se ferea să-l privească. El îi spusese doar că accidentul i se produsese la Mauthausen, și ea nu insistase să afle mai mult.

Quent se urcă pe trambulina cea mai înaltă și execută o săritură aproape perfectă. Gilberte își dădu drumul în apă de la marginea bazinului. Cînd capul lui Quent apăru la suprafața apei, Gilberte spuse:

– Am vorbit cu Ann.

Quent scutură din cap și își apăsă o palmă pe ureche ca să-și scoată apa.

– Și ce mai face verișoara mea?

Presupunea că vorbise cu Anne Dejong Mayhew. Gilberte avea acum o mulțime de rude prin alianță care o primiseră în cercul lor, și nici una din bîrfele ocazionale cu privire la modul scandalos în care apăruse pe lume nu putuse s-o îndepărteze din acel epicentru al societății americane. Carnetul ei de mătase albastră în care își nota întîlnirile era totdeauna plin. Femeile îi invidiau îmbrăcămintea, bărbații îi apreciau sîinii și ambele sexe îi admirau accentul, bijuteriile, arhitectul decorator, peisagistul, meniurile de la dineuri și – în primul și în ultimul rînd – aveau cuvinte de laudă la adresa căsătoriei ei. „Ar fi admirat și un babuin dacă moștenitorul lui Jason Templar s-ar fi căsătorit cu el“, își zicea Gilberte, dar așa obișnuia ea să minimalizeze orice scop pe care și-l atinsese.

– Din cîte știi, ea și Fitzzy sînt încă pe iahtul lor din Caraibe. Nu, vorbeam de Ann Blakely – adică Ann Porter. Vechea mea colegă de școală. Locuiește prin apropiere.

Quent tocmai se pregătea să repete săritura în apă: mîinile i se încleștară brusc de balustradă.

– Oh, Ann Porter. Așa e, locuiește la Los Angeles.

– Da, cu Larry. Vine mîine la dejun.

– Îmi pare rău că nu voi putea fi și eu de față, însă sînt foarte ocupat.

Quent nu se amesteca niciodată în activitățile ei din timpul zilei. Gilberte nu căută o explicație la replica lui atît de bruscă: deși cunoștea toate cheile și manetele pe care trebuia să apese ca să-l facă pe Quent să funcționeze așa cum dorea ea, nu-l înțelesese niciodată cu adevărat. Începu să înoate.

Ann luă copiii și îi duse vizavi, dincolo de autostrada recent acoperită cu asfalt negru, la Mitzi Fanning, încă înainte

de ora unsprezece. Janey se așeză fără prea multe discuții între jucăriile lui Bobby Fanning, însă Michael privi lung la Debbie Fanning, care avea tot cinci ani, îi aruncă o privire încruntată Annei, ca și când ar fi fost o criminală, și refuză pâinea cu unt și morcovul pe care i le oferă Mitzi.

– Mi-ai salvat viața, Mitzi, spuse Ann când Mitzi îi dădu cheile de la mașina ei veche, un DeSoto albastru.

– Ei, dar de câte ori nu mi-ai găzduit și tu drăcușorii! Abia aștept să văd ce au să mai născopească acum, că sînt iarăși cu toții împreună.

Întorcîndu-se în casa acum goală, Ann își scoase șortul alb și bluza fără mîneci și fără spate, care se susținea printr-un guler în formă de jug – domnul Sever refuzase această bluză din cauza gulerului care costa prea mult – și începu să privească în jumătatea ei de dulap. Proiectase și executase ea însăși fiecare obiect de vestimentație care se afla acolo și acum totul i se părea meschin și sărăcăcios. Era foarte important cum arăta. La urma urmelor, hainele reprezentau armura pe care și-o puneă ca să-l apere pe Michael. Deși, de regulă, Ann avea foarte multă încredere în oameni, chiar prea multă, n-o socotea tocmai dezinteresată pe Gilberte. Scoase rochia neagră pe care și-o puneă când trebuia să le facă impresie clienților lui Larry la dineurile oficiale, dar o dădu imediat deoparte – era prea pretențioasă. Se opri asupra costumașului de pichet verde care făcea ca părul ei castaniu să pară de-a dreptul roșcat. Îl transformase recent ca să-l adapteze la noua linie a modei – cusătura veche abia dacă se mai vedea, dar Ann știa că e acolo. Îi mai adăugase apoi și o căptușeală bleu-pal pe care o cumpărase aproape pe nimic, căci altfel nu ar fi folosit pentru nimic în lume o nuanță atît de ștearsă. Asta era, altceva nu avea ce să îmbrace. Se spălă, se îmbracă, apoi se examină cu un ochi critic în oglinda din baie. Văzîndu-și fruntea îngrijorată, se trase de lobiile urechilor, se uită cruciș și își scoase limba, rîzînd de propria imagine.

În cartierul locuit de familia Porter, soarele verii pîrjolise iarba, făcînd-o să devină maronie, însă în această parte a orașului Beverly Hills, culmea aspirațiilor lui Larry, grădinarii pricepuți stropeau pajiștile tot timpul, folosind sisteme sofisticate de aspersiune și irigații, astfel că iarba avea în permanență nuanța de verde crud. Întrucît în această parte a orașului terenurile costau enorm, clădirile erau foarte înghesuite și construite în stiluri foarte amestecate: vechi conace de țară ca cel de la Tara, din „Pe aripile vîntului“, stăteau alături de castele cu turle și turnulețe à la Alhambra.

Conacul în stil Tudor, construit pe jumătate din lemn, în care locuia Gilberte, era cel mai mare din Bedford. Ann apăsă din răspuțeri pe frînele bătrînului DeSoto, care nu putea fi oprit decît în acest fel. Privi de jur împrejur, trase adînc aer în piept și apucă buchetul de flori pe care le culesese din grădina casei sale.

Gilberte îi deschise ușa îmbrăcată într-un costum foarte asemănător cu cel purtat de Ann mai înainte – însă Ann își dădu imediat seama că bluza simplă și șortul de in proveneau dintr-un magazin de lux și costaseră, fără îndoială, de o sută de ori mai mult decît ar fi putut pretinde ea pe al ei. Gilberte îi mulțumi pentru flori și le așeză pe scrinul din hol, unde se mai aflau și alte flori – orhidee – pe care Ann le văzuse pînă atunci numai cîte una, prinsă în corsaj.

Privi de jur împrejur cu o expresie de îngrijorare întipărită pe față.

– Ce casă frumoasă! exclamă ea și, în holul înalt cît două etaje, cuvintele sunară ciudat și nepotrivit.

– Ann, nu te mai purta de parcă te-ai aștepta să-ți pice ceva în cap dintr-o clipă în alta. Sînt în California, mi-a fost dor de tine, atît și nimic mai mult. De asta te-am invitat la mine. Gilberte ridică o mîină: Jur pe mormîntul lui Rabelais.

Era unul din jurămintele pe care le inventaseră în rue Daguerre. Ann izbucni în rîs.

– Am uitat să-ți spun să vii în șort – o să luăm masa pe terasă, lângă piscină.

42

În interior, fiecare mobilă în stil italianesc, de culoare închisă, parcă voia să-i atragă atenția vizitatorului asupra prețului său exorbitant, dar afară era cu totul altceva. În *patio* înfloreau mușcate delicate, albe și roșii, florile întîlnite cel mai frecvent în California de Sud, în vase mari și frumoase de teracotă, iar scaunele și șezlongurile erau dintr-un creton vesel. Pe suprafața apei din piscină se legănau trei mingi mari în culori vii.

– Ce frumos și vesel e aici, zise Ann.

Gilberte se duse la micul gheridon din fier forjat.

– Am închiriat casa cu mobilă cu tot, așa că trebuie să ne împăcăm cu imitațiile astea oribile, spuse Gilberte și îi întinse Annei un pahar de apă tonică cu votcă. Dar aici n-am mai rezistat și am cumpărat și noi cîte ceva pentru grădină.

– Ești foarte misterioasă – care noi? Povestește-mi despre soțul tău.

– Mai întîi să-mi spui tu mie de unde ai această rochie trăsnet? Este lucrul cel mai uluitor pe care l-am văzut în sezonul acesta și am participat și la prezentarea de la Dior. Gilberte dădu admirativ din cap: Cred că tot efectul vine de la nasturii aceștia mari, albi din față.

– O, asta? Mi-am făcut-o eu singură, așa, la rezezeală.

– Tu ai făcut-o? După un tipar din *Vogue*?

– Nu, de fapt, eu am proiectat-o. Lucrez în branșă... adică mai câștig și eu un ban.

– Vrei să mă păcălești.

– Nu, serios.

– Imposibil! Nu puteai să te descurci fără mine când era vorba să corectezi ultimele greșeli de linie.

– Pentru asta îl am acum pe șeful meu, domnul Sever, rîse Ann. Numai că domnul Sever nu face niciodată observații de genul ăsta: „Nu e tocmai lucrul cel mai potrivit pentru o regată“ Îmi spune: „Ce, ți-ai pus în gînd să mă ruinezi cu nasturii ăștia fantezi?“

– Dar nu dorește să aibă o linie, un stil? Întrebă Gilberte ridicînd mirată din sprîncene ca să demonstreze încîntătoarea lipsă de griji pecuniare a celor ultrabogați. Nu făcea însă decît să mimeze surpriza, căci primise un raport de patru pagini și jumătate de la un detectiv particular din care aflase în detaliu cum își duc viața Larry și Ann. Știa exact cît îi plătește Isadore Sever Annei și cît cîștigă Larry, și mai știa că acesta depășea cu regularitate sumele alocate pentru cheltuieli de reprezentare. Aflase, de asemenea, că rata la casa din Montecito Lane era de 81,75 dolari, că Ann uita să ceară înapoi banii pe care îi dădea cu împrumut vecinilor și că Larry se simțea atras de toate plăcerile extravagante ca de un adevărat magnet.

– Bineînțeles că domnul Sever dorește și stil, însă la un preț rezonabil. Își desface marfa prin magazinele Lerner, și acestea reprezintă o rețea de magazine cu prețuri modeste.

– Deci muncești și te ocupi și de copii. Ann, vorbește-mi despre ei.

– Michael? Îndrăzni timid Ann.

– Bineînțeles.

– Gilberte, ți-aș fi scris despre el, dar...

– De ce să-mi scrii?

– Pentru că...

Gilberte se aplecă în față ca s-o apuce pe Ann de mîină și atunci soarele se reflectă în singura ei bijuterie, un inel gros

de căsătorie alcătuit din baghete de diamant care îi acopereau inelarul pînă la prima încheietură.

– Așa înțelegi tu să-ți ții promisiunea? șuieră ea. Ce motiv ai fi avut să-mi scrii despre copilul tău? Nu mă leagă nimic de fiul tău. *Abosolut nimic*. M-ai înțeles?

Ann nu-și putea desprinde privirile din ochii ei de topaz.

– Nu i-ai spus nimic soțului tău despre copil, șopti ea, nu-i așa?

– Nu. Și am să-lucid pe acela care va sufla vreun cuvînt.

Amenințarea rostită cu voce gravă, șoptită, nu suna deloc a figură de stil. Apoi Gilberte slăbi strînsoarea și se lăsă din nou pe spătarul scaunului.

O gaiță albăstruie poposi pe pajiște, ciripind zgomotos. Cîteva clipe mai tîrziu, Ann începu să vorbească:

– Și Janey și Michael sînt doi mici monștri.

– Ann, vorbești cu mine, cu Gilberte. Sînt convinsă că sînt niște copilași adorabili.

– Da, niște mici diavoli împielitați, spuse Ann și începu să-i relateze cîteva din isprăvile celor doi, care dovedeau farmecul incontestabil al fetiței și istețimea lui Michael.

Își terminară aperitivele și un servitor filipinez cu tunică albă se apropie ceremonios de Gilberte:

– Dejunul este gata, doamnă Dejong.

Ann scăpă paharul cu picior din mînă, din fericire nu pe dalele terasei, ci la ea în poală. Coborînd capul ca să tamponeze cu un șervețel petele de pe fustă, spuse pe un ton cam prea vesel:

– Cum ai putut să mă lași să pălăvrăgesc atîta cînd ai o nouitate atît de senzațională? Așadar, te-ai căsătorit cu Quent?

– Dar am presupus că știi și că faci pe nevinovata, întrebîndu-mă cine este misteriosul meu soț. S-a scris în toate ziarele.

Fusese dat un singur anunț, într-un singur ziar Familia

Dejong considera că numele trebuie să le apară în ziare numai de trei ori în viață: la naștere, cu ocazia căsătoriei și la moarte.

– Ei, oricum, vom avea despre ce să discutăm la masă, așa e? Dar mai întâi, spune-mi, nu vrei să te aranjezi puțin?

În camera de toaletă, Ann își refăcu cu grijă machiajul. Chipul îi devenise rigid ca o mască. „De ce oare am senzația că Quent m-a trădat? Ce atitudine ciudată! La urma urmelor, fiecare din noi s-a căsătorit!“ Da, era o realitate imposibil de negat, însă pe de altă parte nu s-ar fi căsătorit niciodată cu Larry dacă Gilberte nu i-ar fi povestit despre Quent și nu i-ar fi spus că fusese demobilizat și că făcea o curte asiduă unei fete. Mai devreme sau mai târziu, Quent trebuia să se însoare și aleasa nu avea cum să fie o modestă translatoare de la serviciile auxiliare ale armatei. Și de ce nu Gilberte, care era o adevărată aristocrată? Numai o visătoare ca ea, Ann Blakely, putea să vadă o poveste de dragoste în generozitatea pe care o manifestase față de ea pentru că semăna cu răposata lui mamă și pentru că petrecuseră câteva nopți împreună în timpul războiului. Numai ea ar fi putut interpreta relațiile lor – pe care, de cele mai multe ori, Ann însăși le inițiasă – drept povestea de dragoste a mileniului.

Își șterse cu grijă rimelul care îi cursese și se uscaseră sub ochi. Gilberte o aștepta în hol. Conducînd-o din nou în *patio*, îi spuse:

– Vom lua un dejun foarte simplu; numai o salată de creveți, sper că n-ai nimic împotriva.

– Ai în fața ta o femeie care dejunează precum capetele încoronate – sandvișuri cu margarină și gem de cinci ori pe săptămână, spuse Ann. Cînd v-ați căsătorit? Cînd v-ați logodit?

– O adevărată poveste din 1001 de nopți.

Sub umbrela mare, în culori strălucitoare, în timp ce mîncău creveți uriași, marinați și salată de andive, Gilberte îi povesti cum o scăpase Quent din ghearele doamnei Montargis. Ann continua să zîmbească destul de convingător. Chelnerul

le aduse apoi șerbet modelat în forma fructului din care era făcut – o lămâie pentru Gilberte și o pară pentru Ann.

– Așadar, mai ții minte cât de mult îmi plăceau perele? Quent este tot bancher?

– Face parte din consiliul de administrație al Băncii Dejong și din cel al Întreprinderilor Templar. Dar cel mai mult se ocupă de Fundație, care cheltuiește o mare parte din banii câștigați de Întreprinderile Templar. Ne aflăm aici întrucât Quent urmează să participe la elaborarea planurilor de construcție a sediului întreprinderilor de pe Coasta de Vest. Terenul este amplasat pe bulevardul Wilshire din Beverly Hills – va fi cea mai mare clădire din oraș. Călătorește foarte mult ca să-i descopere pe cei ce merită să fie sponsorizați. Nu mă plîng. De fapt, sînt mîndră de soțul meu. Mă credeai în stare să rostesc o astfel de idiotenie femeiască? Și să știi că nu mă autopersiflez! Sînt realmente mîndră de el, căci face foarte mult bine unui mare număr de oameni. Uneori îmi doresc să am și eu o ocupație ceva mai serioasă decît alegerea mobilierului pentru *patio*.

– Asta înseamnă să fii soție.

– Te invidiez pentru faptul că proiectezi modele de rochii.

– Da, o viață încîntătoare – un atelier de patru pe patru – de fapt, este sufrageria noastră – unde nu pot să lucrez decît noaptea, după ce se culcă copiii.

– Și noi am vrea să avem copii, dar, deocamdată, nimic. Ei bine, și încercările au farmecul lor.

Ann îl vedea parcă aieva pe Quent înlănțuit cu Gilberte, plimbîndu-și mîinile pe pieptul voluptuos care se contura vizibil pe sub bluza albă. Și-l imagina mîngîindu-i coapsele lungi, fine și bronzate. Aruncă o privire la ceasul ei auriu, marca Bulova, și exclamă:

– Cum, e deja ora trei? Gilberte, trebuie să plec.

– Așa de repede? Nici nu ne-am băut cafeaua.

– În cartierul unde locuiesc eu, e o adevărată crimă să lași copiii așa de mult în grija altcuiva.

Gilberte o conduse pînă la ușă și zise:

– Trebuie să mai repetăm figura asta. O să ținem legătura.

Ann, convinsă că ultima propoziție era o amabilitate, răspunse:

– Minunat!

O luă apoi pe strada Carmelita, trecu pe lîngă școala de rodeo, închisă acum, în timpul verii, și parcă la capătul gardului acesteia, unde se vedea lacătul. Își cuprinse apoi capul în palme. Partea pozitivă a întrevederii – faptul că Gilberte nu avea nici un fel de pretenții asupra lui Michel – ar fi trebuit s-o bucure și să contrabalanseze neplăcerea provocată de vestea căsătoriei lui Quent cu Gilberte. Atunci cum își explica șuvoiul acesta de lacrimi amare?

Gilberte rămase în ușă și privi lung în urma dîrei de fum lăsată de mașina Annei. Se pregătise sufletește să asculte relatări despre Michel – despre Michael cel nou, băiețelul american, fiul Annei și al lui Larry, dar fusese luată prin surprindere de căldura și simplitatea cu care Ann abordase relațiile dintre ele. Pînă acum nu-și dăduse seama de superficialitatea noilor ei prietenii și nici de virulența luptei pentru supremație dintre ea și Quent. Cu Ann se simțea ca și cînd ar fi plutit pe o saltea de cauciuc pe suprafața piscinei. Ușoară, relaxată, liberă.

„Este fiica lui Horace Blakely“, își spuse Gilberte și trînti ușa de la intrare. În hol, zări florile vesele aduse de Ann.

– Joaquin! strigă ea. Aruncă buruienile astea de aici!

– Nu, repetă Quent.

– Dar ce e rău în faptul că ne vom vedea cu soții Por-

ter? Asta nu înseamnă că o să rămînem bătuți în cuie aici, în California, și apoi, nici nu avem o agendă prea încărcată.

– Prefer să nu am o agendă încărcată.

– Mie-mi spui! spuse Gilberte sec. Preferința lui Quent pentru serile liniștite, petrecute acasă, era unul din cele mai frecvente subiecte de dispută între ei.

Quent își aprinse o țigară.

– Ți-am spus? Am redus fumatul la un pachet pe zi.

Giberte dădu afirmativ din cap și amîna deocamdată chestiunea Porter.

– Mă simt cam prost... spuse Gilberte lăsînd propoziția neterminată.

– Nu vrei să mergem? întrebă Quent. Îmi închipuiam că eu sînt cel care evită contactele sociale.

Se pregăteau să meargă la un dineu cu cîțiva reprezentanți ai studiourilor cinematografice Magnum, ale căror filme erau finanțate de Banca Dejong.

– Nu. Mă gîndeam la Ann. S-a purtat atît de frumos cu mine în acea perioadă neagră din viața mea. Și Larry la fel. N-or să creadă acum că strîmb din nas pentru că locuiesc într-un cartier amărît ca ăla?

Quent își trase un ciorap de mătase neagră și nu spuse nimic.

Quent își aprinse țigara postcoitală. Perdelele erau date la o parte și luna plină le lumina trupurile goale.

– La țigara asta va fi cel mai greu să renunț.

– Quent, m-am simțit minunat și cred că îți sînt datoare cu o mică recompensă. Gilberte îl sărută pe umăr, apoi oftă și spuse: Ann mi-a împrumutat niște bani.

Gilberte stătea cu gîtul pe brațul lui și simți cum i se încordează bicepsul.

– Cînd? întrebă el.

– Imediat după eliberare.

– Nu mi-ai vorbit niciodată despre asta.

– Nu, nu ți-am vorbit. „Pentru că ar fi trebuit să-ți pomenesc și de Michael.“ Asta a fost atunci cînd eram rasă în cap și locuiam într-o pivniță din Montmartre – de fapt era un fel de peșteră, unul din pereți era chiar stînca – Dumnezeu, ce frig putea fi acolo! Cei trei sute de dolari primiți de la ea mi-au salvat viața. Trebuie să fi fost o sumă considerabilă pentru ea la vremea respectivă.

– I-ai dat înapoi?

– Spre rușinea mea, trebuie să mărturisesc că n-am făcut-o. Am pierdut legătura cu ea mai mulți ani și acum mi s-ar părea o insultă.

– Poate că ar trebui să ne vedem cu ei, spuse Quent pe un ton neutru.

– Numai o dată sau de două ori și după aceea lucrurile vor reintra pe vechiul făgaș.

43

Săptămîna următoare Gilberte telefonă ca să-i invite pe soții Porter „la o masă neprotocolară, sîmbătă seara“

Ann strînse mai tare telefonul între ureche și umăr. Revederea cu Quent va fi oricum dureroasă, ca o pedeapsă, dar o seară întregă petrecută împreună cu acest cuplu irevocabil căsătorit, domnul și doamna Dejong, ar fi reprezentat cea mai grotescă formă de tortură. Începu să bîguie o scuză care ar fi putut deveni apoi permanentă, adică adevărul:

– Nu ne putem permite o baby-sitter decît în cazuri de maximă urgență impusă de munca lui Larry.

– Nu poți apela la vecina aceea drăguță căreia i-ai lăsat în grijă copiii săptămîna trecută?

– Michael nu doarme ca lumea într-o casă străină. Era o exprimare eufemistică, la fel ca și cînd ai fi afirmat despre un cutremur de gradul 10 pe scara Richter că este o mică scuturătură.

– Îmi pare rău, Gilberte, dar, în momentul de față, ne este imposibil să ieșim seara.

– Dacă intervine ceva și te răzgîndești...

– Da, bineînțeles, am să-ți dau telefon, murmură Ann.

– Ce zi imposibilă am avut astăzi! zise Larry turnîndu-și un Pabst. Mi-a amorțit fundul. Îi povesti apoi cum o însoțise pe Rosia Highwood, actrița de pe Broadway, printr-un adevărat labirint de cocteiluri și interviuri, dimineața, la prînz, după-amiaza și seara. Abia cînd Ann puse hamburgerii în chiflă o întrebă:

– Ce mai e nou pe frontul casnic?

Domnul Sever aprobase ultimul model de bluză fără nici un fel de modificări, însă Ann nu-i vorbi despre asta. Îi povesti în schimb despre dintele care începuse să-i iasă lui Janey, despre bătaia lui Michael cu Debbie Fanning și încheie astfel:

– O, da, și Gilberte a dat un telefon.

– În legătură cu Michael? întrebă speriat Larry.

– Ți-am mai spus, Larry, principala ei preocupare este ca noi să păstrăm secretul. Voia să ne invite sîmbătă seara la ei la masă. Bineînțeles, i-am spus că nu putem merge.

– Prin acest „bineînțeles“ vrei să insinuezi că nu sînt în stare să plătesc o baby-sitter? Larry își șterse berea de pe bărbie.

Ann încercă să nu-l privească. După părerea lui, orice sugestie i-ar fi făcut ea în materie de cumpătare era o aluzie la neputința lui – Larry ar fi vrut ca ea să pretindă și în par-

ticular și în public că își poate permite orice lux. „Larry s-a schimbat“, își spuse ea, deși știa că nu e adevărat; și în timpul războiului se purtase de parcă ar fi fost firesc să frecventeze cele mai scumpe restaurante. După ce fusese la Van Nuys și văzuse bungalow-ul mic, prăpădit și mâncat de termite, după ce făcuse cunoștință cu soacra ei, o femeie zbîrcită și ofilită care nu știa să discute decît despre mărfurile aduse recent la supermarket și cu socrul ei alcoolic, care își ținea tot timpul cuțitul strîns în pumn, Ann înțelesese care era problema lui Larry. Cu toate acestea, nu reușea să inventeze pretexte sofisticate pentru a face economie (așa cum făceau majoritatea vecinilor ei).

– Larry, se răcește mîncarea.

– Ce e cu tine? Ți-am spus doar de atîtea ori că Templar intenționează să se adreseze unui serviciu local de relații cu publicul ca să le facă reclamă pentru noul lor complex.

– Daaa?

– „Daaa?“ o imită el. Ești prea ocupată cu nenorocita aia a ta de croitorie ca să ascuți vreodată ce vorbesc eu!

Bineînțeles, nu spusese nimic. Nimeni nu știa dacă Întreprinderile Jason Templar, care se remarcă printr-o discreție absolută în toate activitățile lor, sau Fundația, care avea mari reticente în materie de publicitate, intenționau să-și facă reclamă pentru noul lor sediu de pe Coasta de Vest. Dar chiar dacă așa ar fi stat lucrurile, mai mult ca sigur că de această chestiune s-ar fi ocupat propriul lor serviciu de publicitate și nu o agenție străină.

– Îmi pare rău, spuse ea pe un ton de scuză. Te rog, Larry, se răcește mîncarea.

Larry deschise tacticos o altă sticlă de bere Pabst și o puse pe masă.

– Și m-am săturat să tot mîmînc în bucătărie, ca servitorii.

Ann puse furculița jos și se uită la mutra lui de băiețș dezolat.

– Larry, invitația Gilbertei rămîne valabilă. Am să-i dau telefon și...

– Ce să te mai obosești? I-ai explicat deja că eu sînt un nimeni, un zero umflat, nu-i așa? Sau poate vrei să-i dai de înțeles că și-a dat copilul pe mîinile unui neajutorat.

Ann sări în picioare:

– Gura! șuieră ea.

Pînă atunci nu abordaseră subiectul acesta decît în șoaptă, foarte rar și numai atunci cînd erau în pat. Michael, care avea un somn agitat, putea intra în orice clipă pe ușă.

Cu o expresie jignită, Larry se ridică și ieși din bucătărie. Cîteva secunde mai tîrziu, ușa din față se trînti cu zgomot.

– Gilberte, te rog să mă ierți, știu că e tîrziu, dar invitația aceea mai rămîne valabilă? Dacă nu te-ai răzgîndit, am putea să venim.

– Veniți? O, mi-ai salvat căsnicia. Dacă l-ai auzi pe Quent plîngîndu-se de viața plicticoasă din California!

Limbile fosforescente ale ceasului deșteptător arătau 2:35 cînd Buick-ul cel nou al lui Larry intră pe aleea ce ducea spre casă. Ann aprinse lampa de pe noptieră.

– Bună.

Larry zîmbi vinovat.

– Uneori mă port ca un nătărău, nu-i așa?

– O să mă mai gîndesc la chestia asta, spuse ea, ridicîndu-se și sărutîndu-l pe nas. Mirosea a whiskey și a bere. I-am telefonat Gilbertei. Invitația ei rămîne valabilă pentru sîmbătă seara.

– N-ar fi trebuit să cumpărăm niște bomboane? întrebă Larry neliniștit cînd intrară pe Bedford Drive.

– Nu, nu trebuie, spuse ea, încleștîndu-și și mai tare mîinile înmănușate în poala rochiei negre de mătase. Își avea

propriile griji și neliniști. Dacă leșina în fața lui Quent, ca una dintre demoazele acelea strînse în corsete de pe vremea reginei Victoria? Dacă îi dădeau lacrimile?

– Ia te uită ce mașini, exclamă Larry fluierînd admirativ. E cineva aici care n-are nici un motiv să se plîngă de vitregia soartei.

Luminile care străluceau la toate ferestrele reședinței Dejong vorbeau de la sine: era clar cui îi mergea atît de bine.

Servitorul filipinez deschise ușa. Gilberte, văzîndu-i de departe, își ceru scuze persoanelor cu care stătea de vorbă și veni în întîmpinarea lor „Oare bărbatul acela cu mustață din dreapta ei să fi fost chiar Clark Gable?”

– Larry, murmură Gilberte, sărutîndu-l pe obraz. Nu ne-am mai văzut de atîta vreme! Hei, Ann, să nu-mi spui că și rochia aceasta este tot o creație Porter originală? Făcu apoi un gest către ceilalți invitați.

– M-am gîndit să mai chem cîteva persoane.

Gilberte îi luă pe soții Porter pe fiecare de cîte un braț și îi conduse două trepte mai jos, spre salonul luminat a giorno, prezentîndu-i unor oameni îmbrăcați elegant cu nume sonore. Iar acela era, într-adevăr, Clark Gable. Într-o înșiruire de-a dreptul ametoare, făcură cunoștință cu actrițele Rain Fairburn și Ingrid Bergman, apoi cu regizorul William Wyler. Oaspeții, vestiți sau mai puțin vestiți, îi salutau cu căldură și se întorceau apoi la conversațiile lor banale, de salon. Ann nu se putea stăpîni să nu arunce din cînd în cînd cîte o privire în jur – unde era Quent? Conchise că trebuie să fie afară, însă cînd Gilberte îi conduse în *patio*, unde fusese aranjat bufetul, iar chelnerițele ofereau oaspeților tăvi cu aperitive calde, cu mirosuri ispititoare, nu-l zări nicăieri.

După ce îi prezentă pe soții Porter romancierului John O'Hara, care părea beat, unui scenarist laureat al Premiului Nobel și unui tînăr nobil englez, Gilberte îi părăsi. Lista invitaților îi tăiasе respirația lui Larry – nici unul dintre clienții

firmei Purvis nu se afla printre ei. Iar Ann se frământa chinuită de propriile neliniști – unde o fi Quent? Un cuplu mai puțin sociabil decît ei ar fi rămas împreună, însă după cîteva minute, soții Porter făceau conversație în două grupuri separate.

– Nu, încă nu avem, spuse Ann, referindu-se la televizor.

– Ah, ah, ăștia-s oamenii care îmi plac, exclamă încîntat Joshua Fernauld. Puriști!

– Impuriști! rîse Ann. În secunda în care vom reuși să strîngem ceva bani, o să ne cumpărăm unul...

Aerul cald din *patio* fu aspirat brusc spre fundul grădinii. Un bărbat înalt își făcu apariția din umbră. La început, mintea ei refuză să recunoască faptul că acesta era Quent. Și nu pentru că s-ar fi schimbat chiar atît de mult în acești șase ani, ci pentru că ea își imaginase că-l vede în toți bărbații înalți pe care îi întîlnise. Ce proastă putea să fie! Cine altul mai avea un păr atît de negru, un nas atît de frumos arcuit, obrajii aceștia bronzăți? Și totuși, se schimbase. În timpul războiului nu depășise pragul maturității, înțelese ea, în schimb acum era un bărbat în toată puterea cuvîntului, un bărbat a cărui ținută demonstra că este obișnuit cu puterea și cu privilegiile. Mai mult ca sigur că o zărise imediat, totuși se îndreptă în altă direcție, ca să salute un grup de oaspeți.

Întoarse capul în altă parte, prefăcîndu-se că este atentă la discuția despre programele de televiziune care nu păreau să fie de cea mai bună calitate, poate și datorită numărului restrîns de aparate.

Și atunci îi auzi vocea.

– Bună, Ann.

Ann era prada unor emoții atît de puternice, încît se întreba dacă nu cumva i se vede în jurul capului un halo electric.

– Giberte mi-a spus că v-a invitat, pe tine și pe Larry. Nu ne-am mai văzut de multă, foarte multă vreme.

Vorbea repede, privind peste umărul ei, undeva, departe. Emoția o strângea de gât. Scoase un sunet gutural care ar fi putut fi luat drept un răspuns afirmativ, da, trecuse mult timp.

– Am stat de vorbă și cu Larry Aveți copii.

– Doi...

– Boom-ul natalității.

– Un băiat și o fată.

Quent n-o asculta. Îi zîmbea larg scenaristului.

– Ei, Joshua, te căutam.

– Quent, iubitea mea gazdă, i se adresă plin de efuziune Joshua Fernauld.

– Trebuie să te iau cu mine. Vreau să faci cunoștință cu cineva. Se întoarse apoi spre Ann: Ne vedem mai târziu.

Și cei doi bărbați înalți, unul cărunț și corpulent, celălalt brunet și bine legat, se alăturară unui grup mai mare.

Vocile și rîsetele din grădină deveniseră stridente și supărătoare. Ann nu mai putea îndura nici o secundă în plus agresiunea împotriva timpanelor sale. Simțea nevoia de singurătate. Pe marginea piscinei erau mai multe mese cu aranjamente de flori exotice. În dreptul bufetului se strînsese o mulțime de lume în jurul unor uriașe tigăi electrice cu grătar și alte feluri de mîncare servite pe farfurii cu diametrul de aproape un metru. Aici nu putea avea liniște. Intră în casă. Vreo zece oameni discutau cu aprindere despre afaceri legate de lumea cinematografului.

În bibliotecă nu era nimeni. Ann închise ușa, se prăbuși într-un fotoliu și lăsă lacrimile să-i curgă în voie.

Clanța se răsuci și, chiar înainte ca ușa să se deschidă, Ann știu că era Quent.

– Aici te-ai ascuns, spuse el cu un zîmbet rece.

Ann se prefăcu interesată de o carte grea, de artă.

– Voiam să mă uit la asta. E Van Gogh.

Quent căuta ceva în buzunarul blezerului său.

– Asta îți aparține, spuse el, întinzându-i o hîrtie verde.

– Un cec? făcu ea nedumerită. Nu... nu înțeleg.

– Gilberte mi-a spus că, după război, i-ai dat un împrumut. Trei sute de dolari, așa e?

Ann clipi din ochi și se întrebă în sinea ei dacă și cu cei care solicitau sprijinul Fundației discuta pe același ton mai mult decît glacial. Încercînd să pară veselă, spuse cu sinceritate.

– Am uitat.

– A fost mai mult? întrebă el.

– Cine mai ține minte. N-am memoria cifrelor.

– Nu e nici o problemă să-l rup pe acesta și să-ți scriu altul.

Cîndva o ținuse în brațe și îi spusese că o iubește. Ei bine, nu era aceasta atitudinea cea mai corectă pe care trebuia s-o adopte un bărbat cu maniere impecabile într-o împrejurare asemănătoare?

– Cît a fost?

– Nu trebuie să-mi plătești.

– Nu pot suferi să am datorii.

– Trei sute.

– Amin, spuse el și, cu un mic zîmbet distant, lăsă cecul pe o măsuță.

Rămasă singură, rupse furioasă hîrtiuța verde și puse bucățelele de hîrtie ca niște confetti în poșeta de seară din mărgele. Rămase apoi tremurînd, cu cartea nedeschisă în poală. Cînd auzi larma oaspeților care reintrau în casă, ieși să-și caute soțul.

– Larry, mă doare capul.

– Roag-o pe Gilberte să-ți dea o aspirină.

– Mă doare îngrozitor.

– Așa se întîmplă cînd bei prea mult martini, chicoti el.

Bea o cafea, micuțo, și o să te simți mult mai bine. Larry porni apoi grăbit după un bărbat spătos, pe nume Art Garri-

son, care era proprietarul studiourilor Magnum. Încerca să adune o colecție cât mai mare de nume celebre pe care avea de gând să le cultive ulterior.

În dimineața următoare, duminică, Ann se trezi cu febră, dureri de cap și frisoane. Simptomele ei fizice erau amplificate și de șocul emoțional pe care îl suferise în noaptea precedentă. Larry îi puse diagnosticul de „gripă de vară“

– Iar eu te-am făcut să stai pînă la sfîrșit, spuse el cu un aer vinovat. În următoarele cîteva zile veni seara devreme acasă ca s-o ajute să culce copiii. Nu avea deloc poftă de mîncare, așa că îi cumpără înghețată Wil Wright, înghețata ei preferată; joi seara, după ce temperatura îi rămăsese normală toată ziua și seara, Ann ajunsese la concluzia că această boală marcase o cotitură însemnată în viața ei.

Dineul de sîmbătă seara de la soții Dejong marcase granița dintre adolescență și maturitate. În vreme ce se odihnea în patul ei ori de cîte ori o lăsau copiii, tînjea după zîmbetul lui Quent de odinioară. Era, în mod indiscutabil, un bărbat curajos, dar și dezagreabil care, pentru motive numai de el știute și ascunse adînc în subconștientul lui, poate datorită asemănării ei cu mama lui, o ajutase să părăsească Franța în timpul războiului. Se lăsase vrăjită de strălucirea bogăției lui, de înfățișarea lui plăcută și de cele cîteva întîlniri amoroase din timpul războiului și îl învăluisese în imaginația ei într-o mantie fermecată pentru ca să se îndrăgostească apoi de o iluzie.

Vineri febra trecuse, iar Ann se simțea puternică, sănătoasă și purificată. În lumina acestei noi maturități, cînd Gilberte îi telefonă din nou ca s-o invite la dejun, nu mai avu nici o ezitare. Și ce dacă o să dea din nou peste snobul ăla de bărbatu-său? Îi telefonă lui Mitzi ca să aibă grijă de copii, apoi o sună pe Gilberte și-i spuse că acceptă invitația.

Gilberte o conduse pe Ann spre o cămăruță mică, întunecoasă, care mai era umbrită și de niște chiparoși înalți, crescuți chiar în dreptul ferestrelor înguste – era o încăpere potrivită mai degrabă pentru niște bărbați care ar fi dorit să fumeze trabuce decît pentru două doamne ce se pregăteau să ia un dejun ușor. Dar Gilberte nu avea cîtuși de puțin intenția să transforme această întrevvedere într-un eveniment social. Sosise timpul să-și pună planul în aplicare. „O să fie foarte ingenios“, își spunea ea. Lucrul cel mai complicat era să-și stăpînească reacțiile față de Ann și față de Michael. În dreptul biroului, o oglindă cu rama aurită reflecta nepotrivirea dintre zbuciumul ei lăuntric și zîmbetul nonșalant.

– Înainte de a trece la subiect, zise Gilberte, te rog să-mi promiți că n-ai să mă refuzi imediat.

– E ceva cumplit, nu-i așa? făcu Ann, rotindu-și ochii în cap, ca și cînd ar fi fost foarte speriată.

Gilberte rîse:

– Nu. O investiție cinstită. Mă gîndeam că ar trebui să ne impunem în comerțul cu cîrpe.

– În ce?

– Dacă ai putea să-ți vezi mutra! rîse Gilberte. Vreau să mă ocup de confecții pentru femei.

– Confecții pentru femei?

– Vreau ceva de gata, dar foarte elegant, pentru femeia americană care nu-și poate permite să cumpere nici de la Mainbocher și nici de la Paris – chiar și în cercul meu sînt o mulțime de asemenea femei, care ar dori să aibă ceva șic și dintr-un material ca lumea, însă nu-și pot permite să meargă la un atelier de *haute couture*.

– Mi s-a tăiat respirația. Dar de ce? În domeniul îmbrăcămînții pentru femei, concurența este acerbă – un adevărat tărîm al ulcerului.

– Nu mai știu ce să fac. Mai deunăzi ai văzut ce viață duc...

– Oricît ți s-ar părea de surprinzător, o întrerupse Ann, există multe suflete rătăcite care nu consideră că este chiar atît de supărătoare o viață de lux în anturajul starurilor de cinema.

– Pfui, oamenii ăștia de la Hollywood! Și snobii de la New York. O, pentru numele lui Dumnezeu, Ann! Întîlnirile și vizitele în scopuri filantropice, „agrementate“ cu dejunuri la „21“ și ambianța artificială de la Elizabeth Arden nu au nici o tangență cu ideea mea de realizare în viață. Și, deocamdată, eforturile noastre de a face copii nu au dat nici un rezultat.

– Ce spun doctorii?

– Săptămîna viitoare o să mă duc la un specialist renumit. Dar, te rog, fără alte digresiuni, *s'il vous plaît!* Nu înțeleg ce ți se pare atît de surprinzător. N-am fost întotdeauna fascinată de modă? Și există loc pentru o linie americano-franceză a modei sau, mai degrabă, franco-americană. Îndrăzneată, nu prea serioasă, dar *très élégante*.

– Bine, și ce rol am eu în toate astea?

– Cum, n-ai înțeles? Am nevoie de un designer.

– Dar, Gilberte, eu am nevoie de două vieți ca să învăț ce ai uitat tu despre modă.

– A ști și a executa sînt două lucruri total diferite. Cum Ann încerca să se eschiveze, Gilberte ridică ferm un deget și o reduse la tăcere. La Paris, înainte să devin sclava doamnei Montargis, am fost pentru scurt timp ucenică la *Le Vos* – da, da, *c'est vrai*, așa este, timp de cîteva zile mi s-a dat voie să prind tivurile cu ace de gămălie. Apoi, cu inima bătînd să-mi spargă pieptul, nu alta, i-am arătat cîteva dintre schițele mele marelui designer. Le-a răsfoit pușin, apoi a făcut o mutră de

parcă i-aș fi arătat un morman de *merde*. „N-au șarm, a spus el. Nici prospețime, nici individualitate“ O, am fost distrusă. După cum știi, una din trăsăturile mele de caracter cel mai puțin lăudabilă este dorința de răzbunare ori de câte ori mă simt călcată pe coadă. Pe pereți se aflau schițele preliminare pentru colecția lui de primăvară, așa că m-am plimbat de la una la alta și i-am arătat toate defectele în materie de design. „*D'accord*“, a spus el, „tocmai acesta este talentul dumneavoastră, domnișoară. Sînteți un critic înnăscut. Ca toți cei care fac parte din această tagmă, n-aveți nici un pic de creativitate“ Țin minte și acum tonul acela disprețuitor din vocea lui. M-a durut. Te rog să mă crezi că m-a durut foarte tare. Deși aveam nevoie de slujba aia ca de aer, nu m-a deranjat deloc cînd *Le Vos* m-a concediat.

Povestea era adevărată, și Gilberte se strîmbă la amintirea durerii resimțite.

– *Le Vos* este și el o ființă umană, spuse cu blîndețe Ann. Chiar și el poate să greșească.

– De fapt, a pus degetul pe rană. Eu nu pot să creez nimic de la bun început. Îți mai amintești? De fiecare dată tu făceai schița și după aceea eu o corectam.

– Eram copii.

– Crede-mă, nu doresc cîtuși de puțin să mă autodenigrez. Am un ochi excelent și asta este o calitate care se întîlnește extrem de rar.

– Dar de ce eu? Ai nevoie de cineva cu experiență în domeniul îmbrăcămînții de lux.

– Rochiile tale au ceva aparte. Sînt nostime și originale. E drept că unele detalii mi se par distonante, de exemplu, nasturii ar fi trebuit să fie mai mici, iar eșarfa în loc de cordon este o inovație foarte interesantă. Dar niciodată cînd e vorba de dungi, niciodată, Ann.

Gilberte bătu cu unghia în masă, apoi continuă:

– Creativitatea ta sălbatică și intempestivă trebuie strunită, și eu pot să fac cu succes lucrul acesta.

– E un aspect al problemei și apoi, dacă te apuci serios de treabă, n-o să te doară capul în privința finanțării, că doar îl ai pe Quent. Ann fu foarte mândră de felul degajat în care îi rostise numele.

– Quent nu are nici cea mai vagă idee despre proiectele mele. Este capitalul meu personal.

Cei o sută de mii de dolari pe care i-i dăduse Quent înainte de căsătorie produsese rădobândă.

– Vrei să spui că nici măcar nu i-ai pomenit de intenția ta de a te lansa într-o afacere pe cont propriu?

– Nu mai trăim în secolul al XVI-lea.

– Și totuși, majoritatea soților și-au păstrat vechile mentalități, spuse Ann, gata să divulge stînjeneala propriului soț provocată de faptul că ea era silită să lucreze. Își spuse însă că ar fi o lipsă de loialitate din partea ei.

– E valabil și pentru Larry?

– Lui Larry îi place să mă protejeze.

– Mă bazasem pe voi amîndoi.

– Ce-ar putea face Larry?

– S-ar ocupa de sectorul relațiilor cu publicul. Gilberte se aplecă peste masă: Poate că n-o să vrea să lucreze pentru o femeie sau...

Se auzi o bătaie discretă în ușă.

– Da? făcu ea.

Filipinezul o anunță că dejunul e gata și urmează să fie servit în *patio*.

Prin copaci sufla un vînticel cald care aducea mirosuri delicate dinspre plantațiile de citrice. În timpul mesei, Gilberte își expuse detaliat planurile. Un atelier de *haute couture* era o investiție extrem de costisitoare, care necesita cheltuieli de producție atît de mari încît puțini întreprinzători își puteau permite să aibă o garderobă întregă proiectată individual și

în exclusivitate. Costurile colecțiilor de serie mică preconizate de Gilberte nu erau însă nici ele modeste.

Deși izvora dintr-o obligație filială, afacerea o captivase pe Gilberte pe de-a-ntregul. Își petrecuse ore întregi în așa-zisele ateliere de ajustări ale magazinelor universale, descususe cu grijă obiecte vestimentare executate de Mollie Parnis, Anne Fogarty, Claire McCardell și alții ca să cerceteze modul în care fuseseră realizate. Studiase rapoartele contabile și financiare. Cutureierase perimetrul cuprins între străzile 42, 34 și bulevardele 9 și 6 – zona numită în mod curent Bulevardul 7. Studiase cu atenție paginile revistei *Women's Wear Daily* (Îmbrăcăminte de zi cu zi a femeilor). În clipa în care se aplecă deasupra salatei de pui, trăsăturile frumoase ale Gilbertei deveniseră de-a dreptul strălucitoare. Casa de mode se va numi Gilberte de Permont, și semnătura ei va figura pe toate etichetele; își va câștiga faima prin faptul că va dărui garderobe întregi unor tinere femei vestite, a căror viață era urmărită cu interes de opinia publică.

Ann se entuziasmă și ea. O linie separată pentru îmbrăcăminte gen sport, cum le plăcea femeilor să poarte. Poate chiar și pantaloni. Apoi accesorii potrivite...

– Întotdeauna am lucrat bine în echipă, spuse Gilberte.

– Dumnezeule, este atât de emoționant!

– Însă înainte de a lua o decizie, trebuie să afli partea rea a lucrurilor. Gilberte amestecă cuburile din cafeaua ei cu gheață. Dacă vă hotărâți, tu și Larry, să vă lansați în afacerea asta, n-am să vă pot plăti chiar de la început contravaloarea muncii prestate. Să spunem douăsprezece mii de dolari pentru Larry și nouă pentru tine.

Designerii câștigau, de regulă, mai mult decît agenții publicitari și Gilberte intenționase să le ofere douăsprezece mii Annei și nouă lui Larry, dar inversase sumele cînd înțeleșese, din stînjeneala ei și felul în care roșise, că în spatele mutrișoarei de copilăș a lui Larry se ascunde un apărător fer-

vent al ideilor arhaice cu privire la inferioritatea femeilor.

Deși douăzeci și una de mii de dolari era ceva mai mult decît dublul veniturilor brute ale soților Porter pe 1948, Ann avu o mică ezitare.

– Larry cîștigă mult mai mult decît mine.

– Asta este ceea ce pot să vă ofer, zise Gilberte, dar o să împart banii între voi doi așa cum o să-mi spui tu.

În timp ce mergea cu mașina lui Mitzi Fanning spre casă, Ann transpira tot timpul de emoție. Să nu mai fie silită să-și reducă proiectele la cel mai ieftin numitor comun! Să-și vîndă modelele executate de meșteri pricepuți! Să utilizeze culori fine, mătase și cotton de bună calitate, nu materiale sintetice! Nu mai vedea în fața ochilor decît rochii, fuste și bluze. Ce noroc pe ea că Gilberte nu-i făcuse propunerea înainte de petrecerea aceea, cînd fără îndoială că ar fi respins-o imediat. Dacă lăsa la o parte povestea romanțioasă din adolescență, se putea înțelege foarte bine cu Gilberte. Singura problemă era să-l convingă pe Larry – și lucrul acesta nu i se părea deloc ușor.

Și-ar fi dorit foarte mult să stăpînească arta manevrării unui bărbat. Patul, îi șopteau alte soții din cartierul ei, acela e locul cel mai potrivit pentru a-ți atinge scopul. Dar Ann știa că nu va fi niciodată în stare de așa ceva, iar pe de altă parte Larry era foarte convențional pentru un bărbat care se mîndrea cu faptul că știe să se descurce în viață.

De astă dată însă, norocul îi zîmbi.

Neil Purvis alesese tocmai această după-amiază ca să-l informeze pe Larry că se săturase să-l tot audă pâlăvrăgind despre noii lui prieteni Clark Gable, Willie Wyler, Ingrid Bergman, Quent Dejong.

– Am și eu cîteva relații printre celebrități, îi spusese el. În caz că ai uitat, adu-ți aminte că așa îți cîștigi tu băutura zilnică.

Purvis nu avusese cîtuși de puțin intenția să se descotorosească de Larry, care îi era foarte simpatic, în bună

parte și datorită soțioarei lui drăgălașe cu părul roșu; dorise numai să-l facă să se dezumfle puțin. Însă Larry, care se temea ca de foc ca nu cumva să ajungă din nou în starea de sărăcie din copilărie, sosise acasă foarte turtit.

Evident, nu-i povesti Annei despre altercația cu Purvis, așa că ea nu observă decît că era într-una din dispozițiile sale morbide cînd avea chef doar să bea. O soție mai înțeleaptă – de exemplu, Gilberte Dejong – ar fi amînat discuția. Dar cînd se lăsase Ann condusă de prudență? După ce spală vasele, intră în sufragerie frecîndu-și mîinile cu loțiune Jergens.

– Larry?

Larry rămase întins pe canapea cu privirile ațintite asupra paharului din mînă. Ann se așeză pe un scaun din apropierea micului cămin de cărămidă.

– Gilberte are o idee, vrea să pună pe picioare o afacere cu îmbrăcăminte.

– Ce s-a întîmplat? rîse sarcastic Larry Dejong duce lipsă de numerar?

– Nu i-a împărtășit și lui proiectul, spuse Ann și își împreună mîinile. Ne-a propus să lucrăm și noi cu ea.

– Noi? făcu Larry. Cum adică, noi?

– Eu ca designer și tu ca agent publicitar, ca s-o lansezi, zise Ann, integrîndu-se fără să știe în jocul plănuirii de Gilberte. Cînd termină de vorbit, Larry începu să măsoare încăperea cu pași mari.

– Nu vreau să-ți ascund că munca la Purvis a devenit al naibii de plictisitoare. Chiar mi-aș dori ceva mai palpitant, spuse el. Și apoi, o să ajung să cîștig șaisprezece mii de dolari, ceea ce înseamnă că, după ce îți faci numărul cu prima prezentare de modele, ai să poți renunța la afacere și o să-ți odihnești fundulețul tău drăgălaș.

Ann făcu abstracție de ultima lui remarcă.

– Dar dacă îl părăsești pe Purvis, și treaba cu Gilberte nu merge?

– Unde îți este încrederea în mine, măi femeie? Larry porni fredonînd spre bucătărie, de unde se întoarse cu un nou pahar de scotch.

– Și ce a spus, o să-mi cedeze și mie o parte din acțiuni? întrebă el.

– N-am discutat asta. Nu puteam să intru în detalii înainte de a vorbi cu tine.

– Jucătorul din mine se simte incitat, spuse Larry care nu jucase niciodată, nici măcar la loterie. Iar acum, doamnă Porter, ia privește ce cadou am pentru tine, zise el, aruncînd o privire semnificativă în jos, spre umflătura pantalonilor sub care se ascundea mîndria lui de bărbat.

Cînd Ann o sună pe Gilberte ca să-i spună că Larry voia să discute cu ea, aceasta nu păru deosebit de interesată.

– Ceea ce ar dori el să știe, pe mine mă depășește, preciză ea. În momentul de față nu-i pot da alte amănunte. Dar dacă insistă, vino cu el aici miercuri.

Tatăl ei o dusesese la Mediterana și o învățase să pescuiască. Îi explicase cum trebuie să ademenească peștele. „Să nu ții niciodată prea strîns undița de la început, Gilberte. Lasă mai întîi peștele să înghită bine momeala. Și cîrligul o dată cu ea“

Larry, care mai știa și el cîte ceva, refuză să se întâlnească cu Gilberte pe teritoriul ei. O invită la dejun la restaurantul Brown Derby din Beverly Hills.

Pereții restaurantului Brown Derby erau acoperiți cu caricaturi ale starurilor. Așezat sub ochii bulbucăți ai lui Eddie Cantor, Larry ținea ușa sub supraveghere. Cuvîntarea pe care și-o pregătise ca să-i ceară o cotă-parte devenea din ce în ce mai scurtă de fiecare dată cînd ușile turnante se răsuceau ca

să permită intrarea altor persoane în restaurant. La unu și zece, Gilberte apăru în ușă. Purta o pălărie albă cu boruri largi și o rochie de vară plisată, cu bretele, care îi punea în valoare umerii rotunzi și frumos bronați. Atrăgea privirile tuturor bărbaților, și asta era mare lucru într-un oraș în care frumusețea feminină se întâlnea la tot pasul.

Fără să se scuze pentru întârziere, se strecură în separeu și aruncă o privire la ceasul de aur.

– La două am oră la doctor.

– Atunci poate ar fi mai bine să comandăm imediat, spuse el puțin nervos.

Larry făcu câteva observații cu privire la rochiile femeilor din jur, dar Gilberte se făcu că nu-i înțelege aluzia, spre a-i ușura astfel sarcina. Înghițindu-și băutura din pahar, Larry spuse:

– Ann nu mi-a explicat foarte concret ce gânduri ai. Să vorbesc mai pe ocolite sau să-ți pun întrebările direct.

– Dă-i drumul de-a dreptul.

– Unde o să fie sediul?

– La New York, bineînțeles.

Larry considerase întotdeauna Manhattanul drept insula celor favorizați de soartă, dar spera că încântarea nu i se citește pe figură.

– De ce „bineînțeles“? Adrian și Don Loper, apoi alți câțiva băieți de la studiouri pot influența într-o măsură mai mare moda feminină decât Adele Simpsons și Ceil Chamman la un loc.

– Văd că ți-ai făcut lecțiile cu conștiinciozitate, spuse Gilberte cu micul ei zîmbet sarcastic. Ai dreptate, desigur. Însă Bulevardul 7 figurează în topul industriei îmbrăcămînții.

– Ar însemna să-mi dezrădăcinez familia, spuse el.

– Larry, n-am nici un dubiu în privința profesionalismului tău, dar Quent susține că la New York sînt o mulțime de agenți publicitari foarte pricepuți.

– Copiii sînt mici, spuse el grăbit, la vîrsta asta o să se acomodeze mai ușor cu o nouă locuință.

Chelnerul sosise cu căruciorul și cei doi îi urmăriră mîinile dibace care amestecau fructe de avocado tăiate în cubulețe cu frunze de salată, cubulețe de slăninuță afumată, de friptură de curcan și de brînză Roquefort.

Cînd chelnerul termină de preparat salata Cobb și sandvișul lui cu biftec, Larry întrebă:

– Ai de gînd să înregistrezi firma?

Gilberte luă o îmbucătură de salată.

– Delicioasă. Îmi pare rău, n-am auzit ce-ai spus.

– Ai de gînd să înregistrezi oficial firma?

– Am și înregistrat-o.

– O să fie o campanie publicitară mare?

– Larry, trebuie să guști salata Cobb. Nu se face decît aici, la Brown Derby.

– Știu, spuse el. Ai de gînd să vinzi acțiuni?

– Mi se pare mai simplu să dețin controlul absolut.

– Dar cum rămîne cu... ăăă... cu salariații?

Înclinînd capul întrebător, Gilberte puse jos furculița.

– Larry, vrei să afli dacă sînt de acord să fii coacționar?

– E o întrebare logică, din moment ce urmează să renunțăm la parteneriatul de aici, se strădui el să rîdă binevoitor.

– Nu m-am gîndit încă la aspectul ăsta. Însă presupun că va exista o modalitate de împărțire a profiturilor.

– Și atunci, despre ce procentaj este vorba?

Gilberte ridică din umerii ei perfecți, strălucitori.

– Pune-i pe avocații tăi să-ți aștearnă ideile pe hîrtie.

Larry nu-și putea permite să achite onorariul unui avocat.

– Gilberte, sîntem prieteni. Pune-i pe ai tăi să facă treaba asta.

Gilberte aruncă o privire la ceas.

– S-a și făcut ora două? exclamă ea. Te rog să mă ierți.

Se aplecă spre el și îl sărută pe obraz. Larry o urmări cum trece grațioasă prin ușile turnante, fără să ia în seamă privirile lacome ale bărbaților din jur. Ridică două degete spre locul unde îl atinseseră buzele ei. Pielea îl furnica în mod ciudat.

45

Gilberte nu mai fusese niciodată la consultație la doctorul Lassitter, al cărui cabinet se afla în apropierea restaurantului Brown Derby. Fără să se mai urce în mașină, Gilberte străbătu distanța mică de jos, fredonînd. Întîlnirea decursese admirabil, începînd cu întîrzierea ei voită și terminînd cu plecarea precipitată. Ah, cum străluceau trotuarele din Beverly Hills! Apoi zîmbetul îi pieri brusc. Își aminti că, atunci cînd îl sărutase pe Larry pe obraz, îi trecuse prin minte ideea de a-l seduce. Acum își alungă rapid din minte această idee nebunească. Abstracție făcînd de neplăcerea pe care i-o producea actul sexual, ar fi comis o greșeală foarte periculoasă. Mai devreme sau mai tîrziu, Quent ar fi aflat. N-ar fi divorțat – sentimentul de vinovăție față de ea și testamentul bunicului lui erau arme de nădejde care îi apărau căsnicia, dar și-ar fi schimbat în mod irevocabil părerea despre ea. Or, Gilberte avea nevoie de el, îl iubea, nu voia să-i facă nici un rău. Și apoi, ar fi fost și inutil. Larry, cu ambițiile lui de a cîștiga simpatia celorlalți și a duce o viață de lux, era instrumentul punitiv esențial al răzbunării ei. Gilberte o luă la dreapta pe Roxbury Drive, bătînd fără să vrea darabana cu degetele pe poșeta de piele. Prietenia veche cu Ann atîrna

foarte greu în balanță, chiar atunci cînd dosarele secrete ale Gestapoului o îndemneau să meargă înainte.

Își îndreptă umerii și deschise ușa clădirii.

În anul 1931, cînd James Lassitter se dusese la Stockholm ca să primească Premiul Nobel pentru lucrările sale în domeniul modificărilor hormonale la primatetele femele, era deja o somitate în lumea medicală, datorită cercetărilor efectuate în sfera sterilității feminine. Iar acum, cînd trecuse de șaizeci de ani, era canonizat drept patronul femeilor care nu pot avea copii. Cu obrajii lui proeminenți și nările mari, n-avea deloc un chip atrăgător, însă strălucirea ochilor lui mici, cu pleoapele căzute, îi atenua întrucîtva urîtenia, cel puțin din punctul de vedere al Gilbertei. Ca și tatăl ei, nu era nici înalt, nici scund și se mișca vioi, fiind înconjurat de o aură de inteligență masculină.

N-o întrerupse deloc cît timp explicase motivul vizitei sale.

– Sîntem căsătoriți de peste trei ani, încheie ea. Soțul meu e foarte supărat.

– Dar dumneavoastră, doamnă Dejong? Cît de important este pentru dumneavoastră să aveți un copil?

„Michel“, își zise ea, simțind un fior de gheață pe șira spinării.

– Sînt chiar mai decepționată decît el.

– Ați avut vreun avort, spontan sau provocat?

– Nu.

– Ați născut un copil mort?

– Nu.

Doctorul dădu la o parte foaia de observație în care își făcea însemnările.

– O să-mi dau seama mai bine cum trebuie procedat după ce vă voi face un examen clinic intern.

Fiorul de gheață deveni și mai puternic.

– Intern...?

– Un examen ginecologic. Sigur că ați mai făcut examene ginecologice...

– Sînt franțuzoaică, domnule Lassitter.

– Mmm, da. Ei bine, nu așteți nici un motiv de îngrijorare.

Gilberte se lăsă examinată de degetele pricepute ale doctorului: închisese strîns pleoapele și, cu picioarele ridicate pe suporturi, încerca fără succes să-și alunge din minte amintirea trupurilor transpirate care o călăriseră cu rîndul în beciurile închisorii Santé. Cînd examenul atent și temeinic luă sfîrșit, se spală, se îmbracă și se întoarce în cabinetul doctorului.

– Ați născut un copil, spuse el pe un ton neutru.

– Un copil viu, nu unul mort. Trebuie să mai adăugați o rubrică la chestionarul dumneavoastră.

– Ați avut un travaliu greu.

– Eram singură, căci doctorul a fost surprins într-o ambuscadă în acele ultime luni de război. A sosit după ce s-a născut copilul.

– Ați avut hemoragie?

– Da.

– Așa am presupus și eu. Doamnă Dejong, nu vreau să fiu lipsit de respect, dar presupun că doctorul respectiv nu a avut încotro. V-a salvat viața, dar v-a produs o malformație gravă.

– E nevoie de o operație chirurgicală corectivă?

– Mă îndoiesc că operația ar putea ajuta la ceva.

– E chiar așa de rău?

– Organele de reproducere sînt în același timp surprinzător de puternice, dar și foarte delicate.

– Cu alte cuvinte n-o să mai pot avea copii?

Culoarea îi pierise din obraji. Bronzul pielii semăna acum cu un strat de fard aplicat pe un cadavru îmbălsămat cu mare grijă. Nu se așteptase nici o clipă la acest diagnostic.

Tot așa după cum nu-i trecuse prin minte că este însărcinată pînă cînd Hocherer nu-i atrăsese atenția, la fel și acum, întrucît adusesse pe lume un copil viu și sănătos, nu se gîndise nici o clipă că n-o să mai poată avea copii.

– Asta încercați să-mi spuneți?

– Asistenta mea o să vă facă o programare pentru uterosalpingografie.

Mîinile Gilbertei strînseră spasmodic curelușa de piele albă a poșetei.

– Vă rog să-mi răspundeți la întrebare: O să mai pot avea copii?

– După părerea mea, este puțin probabil. Dar, bineînțeles, știința face mereu progrese.

– A, da, miracolele științei pe care le așteptăm cu toții.

– Doamnă Dejong, vă rog să stabiliți împreună cu asistenta mea data viitoarei consultații.

Gilberte nu se mai opri ca să discute cu asistenta cu chip posomorît de la recepție. Nu avea încredere în efectul placebo.

– Ei, cum a mers? întrebă Quent.

– Larry are capul plin de idei.

Quent dădu din cap absent. La început fusese foarte entuziasmat și îi oferise sfaturi foarte abile, dar interesul lui scăzuse simțitor în ultimul timp, cînd Gilberte se apucase serios de treabă și le oferise soților Porter cîte un loc de muncă – poate că Ann avea dreptate cînd spunea că bărbaților nu le plac femeile independente, care îmbrățișează o anume carieră.

– Nu, spuse el, mă gîndeam la medic.

– Un examen îndelung și temeinic efectuat de laureatul Premiului Nobel, cu fel de fel de sondări și testări pe care nu ți le pot descrie.

– Și după aceea?

– A zis să mai încercăm.

– Vrea să mă vadă pe mine?

– Dumnezeuule, nu! Mi-a spus că trei ani nu înseamnă mare lucru. O, și trebuie să-mi iau temperatura ca să știu când am ovulație. Aflase amănuntul ăsta dintr-o broșură pe care o răsfoise în sala de așteptare.

– Asta-i tot? Ochii lui albaștri exprimau ușurarea.

– Cred că da. Gilberte îl luă de mână, îi descrie un cerc în palmă cu degetul mare și adăugă alintându-se: Dragul meu, hai să mergem sus și să facem un copil.

Două săptămâni mai târziu, într-o duminică, atunci când familia Porter porni la drum, Montecito Lane era învăluit în ceață, însă când ajunseră la Beverly Hills, vremea se îmbunătățise și soarele strălucea cald pe Bedford Drive.

Michael se aplecă de pe bancheta din spate și Ann îi simți respirația caldă în spate.

– De ce trebuie să-i vizităm pe oamenii ăștia nesuferiți?

– Tati și cu mine mergem să semnăm niște hîrtii, n-o să dureze mult. Vocea Annei tremură.

Larry luă mîna de pe schimbătorul de viteze și o mîngîie pe genunchi. Îi luaseră în mod special pe copii cu ei, mai ales pe Michael. Dacă urma să lucreze cu Gilberte, n-aveau cum să evite întîlnirile ocazionale ale copilului cu mama lui naturală. Era mai bine să vadă ce reacție are Gilberte acum, când încă mai puteau să se retragă. În momentul în care Larry parcă mașina, Michael anunță:

– Eu rămîn în mașină.

– Nici vorbă! se răsti Larry. Michael clipi din ochi. De regulă, tata lăsa măsurile disciplinare în seama mamei. Coboară imediat!

La auzul vocii răstite a tatălui ei, Janey se trezi. Fețișoara ei se încreți, ca și când ar fi fost pe punctul să izbucnească în plîns, apoi zîmbi nesigur, arătîndu-și cei patru dințișori noi, albi și zimțați.

Gilberte le deschise ușa într-un costum de baie de nailon care îi scotea în evidență bronzul pielii.

– Familia americană tipică, remarcă ea.

– Coloana vertebrală a națiunii, răspuse Larry, ciufu-lindu-i părul castaniu al lui Michael. Dînsa este doamna Dejong. El e Michael.

– Bună, Michael.

Copilul mormăi ceva în sensul „Nă ziua!” și se ascunse în spatele Annei, apucînd-o de mînă.

Cînd deschisese ușa, Gilberte simțise în piept o durere puternică, de parcă cineva i-ar fi rupt coastele. Ce groaznic era să-și vadă fiul în persoana lui Michael Porter, un băiat american în vîrstă de cinci ani, înalt și slab și așa de posomorît. Cînd copilul își căută refugiu lîngă cea mai veche prietenă a ei, dușmanca moștenită, Gilberte se simți copleșită de durere. Compunîndu-și o figură ușor amuzată, talent dobîndit încă din cea mai fragedă vîrstă și perfecționat apoi de-a lungul anilor, Gilberte ridică o sprînceană.

– Mama ta mi-a vorbit foarte mult despre tine, Michael, spuse ea, apoi își concentrează atenția asupra fetiței. Bună, Janey. Larry! are exact bărbia ta cu gropiță. E așa de dulce. Veniți încoace, în *patio*. O să stăm cu toții afară.

Quent se ridică de pe un scaun cu o tapițerie veselă. Purta un pulover de tenis peste costumul de baie.

– Ce piscină urîtă, spuse Michael. Bixie are una incomparabil mai frumoasă.

În timp ce Larry și Ann roșeau stînjiți, Gilberte privea pe deasupra capului copilului la soțul ei.

Quent întrebă imediat, îndatoritor:

– Vrei să vezi dacă apa este la fel de caldă ca și la Bixie?

– Mmm.

– Hai să mergem la vestiar, poate îți găsim un costum de baie pe măsură.

Copilul se uită la mingile mari, colorate, care pluteau pe apă, apoi dădu afirmativ din cap.

– E pentru prima dată, spuse Larry, urmărindu-i cu privirea în timp ce dispăreau în vestiar. Michael nu acceptă niciodată să meargă cu un străin.

– Quent știe cum să-i ia pe copii, spuse Gilberte, îndreptându-se spre masa de fier forjat. Aici e contractul. Două exemplare.

Larry și Ann o ținură în brațe cu rîndul pe Janey ca să poată citi clauzele contractului. Ann arunca priviri cu coada ochiului spre capătul celălalt al piscinei, unde Michael și Quent rîdeau și se jucau în apă. De cîte ori privea la brațul stîng al lui Quent simțea cum o străbate un fior de gheață. Oficiul pentru Servicii Speciale nu-i raportase nimic în acest sens generalului Mannix. Unde și cum fusese rănit Quent? Deși mișcărilor lui erau perfecte, brațul părea așa de... nu găsea alt cuvînt decît *vulnerabil*.

– Micuțo, nu-ți mai face atîtea griji. Quent n-o să-l lase pe băiețașul tău să se înece, chicoti Larry, apoi șopti: Ce zici de clauza paisprezece care îi dă Gilbertei dreptul de proprietate exclusivă asupra proiectelor tale?

– Domnul Sever procedează la fel. Mi-a spus că asta este procedura standard, murmură ea.

N-ar fi fost nevoie să vorbească în șoaptă. Gilberte se mutase pe un șezlong din apropierea piscinei. Cu ochii aproape închiși, îl studia pe Michael. Nu. Acesta era Michael Porter. Nu găsea la băiat nimic din ea însăși sau din Hocherer, nici în trăsăturile chipului, nici în gesturi. Nu semăna cu nici unul dintre părinți, nici cu strămoșii familiei Permont care priviseră în jos, spre ea, de pe pereții castelului de țară din Ile de France. Michael împinse cu putere una din mingi, și aceasta ajunse pe marginea bazinului, împrôșcînd apă în jurul ei. Gilberte nu se clinti din loc. Acesta era fiul ei nerecunoscut, imposibil de recunoscut, singurul copil pe care îl va avea vreodată,

copilul ei spălăcit și serios. Îi tremurau brațele și acum ca și atunci, cînd, cu ani în urmă, îl trecuse în brațele nerăbdătoare ale Annei. Simțea și acum, la fel de puternic ca și atunci, golul pe care-l lăsase în urma lui.

– Gilberte?

Tresări speriată. Ann stătea aplecată deasupra ei și soarele i se juca în cîrlionții răvășiți de briză, făcîndu-i să bată într-o nuanță de roșu intens.

– Am terminat. Cel puțin, așa credem. Făcu o strîmbătură: Cu partea asta legală.

Gilberte se ridică în picioare. Încă mai simțea tensiunea din mușchii brațelor.

– Quent dragă, strigă ea, sîntem gata pentru ceremonie.

Quent își aplecă într-o parte capul și își apăsă palma pe ureche ca să scoată apa afară.

– Acum? Astăzi?

– Șampania e pusă la rece, răspuse Gilberte.

Quent îl scoase pe Michael din apă, apoi se ridică și el pe marginea piscinei și se apropie de ei, lăsînd urme ude de tălpi foarte arcuite pe gresie. Luă un prosop și spuse:

– Larry, ce-ar fi să duci hîrțile astea să le vadă și avocatul tău?

Întrucît i se amintise de servicii profesionale pe care nu și le putea permite, Larry își mută privirea de la contracte spre Gilberte:

– Hei, doamnă, nu cumva ai ascuns pe acolo vreun clenci tehnic?

– *Mon Dieu*, rîse ea. Am fost descoperită în flagrant!

– Eu cred că e o idee bună, spuse Quent, uitîndu-se doar la Larry. Abia dacă își aruncase o dată privirile în direcția Annei de cînd veniseră. S-ar putea să fie vreo clauză pe care s-o regreți mai tîrziu.

– *Olé*, băiete, doar sîntem prieteni cu toții, nu-i așa? întrebă Larry.

– Așa e, ai dreptate. Quent își trase bluza de trening și se duse spre ușa de la bucătărie. Cîteva minute mai tîrziu ieșea de acolo urmat de doi servitori care duceau o tavă cu băuturi și un platou cu sandvișuri.

Gilberte, Ann și Larry semnară ceremonios actul, iar servitorii jucară rolul de martori înaintea de-a reintra în casă. Quent turnă Coca-Cola pentru copii, Moët & Chandon pentru adulți. Cu brațul stîng petrecut pe după umerii bronzăți ai Gilbertei, toastă:

– Pentru Gilberte de Permont!

– Pentru Gilberte de Permont, îngînară ca un ecou Ann și Larry.

– Nu avem nici un motiv de îngrijorare, îi spuse Larry în aceeași noapte. Vorbeau în șoaptă, cu lumina stinsă, deși copiii se culcaseră de peste două ore. Nici măcar nu l-a băgat în seamă.

– Ba da, l-a remarcat. Nu putea să sufere zgomotul pe care îl făcea atunci cînd se juca în piscină.

– Quent a fost foarte drăguț, însă vechea ta prietenă e rece ca un sloi de gheață.

În dimineața următoare, Larry îl informă pe Neil Purvis că își dă demisia și începu să-și adune lucrurile de pe birou, sub privirile uluite ale șefului său care îi oferî la început un spor la salariu, apoi zece la sută din profit ca partener, însă el refuză categoric ambele variante.

Ann continuă să mai lucreze la domnul Sever încă două săptămîni, pînă cînd acesta găsi un tînăr subțirel dispus să muncească pe nimica toată. După aceea, într-o adevărată efervescență creatoare, schiță sute de proiecte de modele și le trimise în plicuri supradimensionate Gilbertei, la New York.

Gilberte nu întîmpină nici un fel de greutate în achiziționarea unui spațiu pentru atelier. Întreprinderile Jason Templar dețineau o clădire placată în granit chiar pe Strada 35, în apropiere de Bulevardul 7. Fără să-l consulte pe Quent, Gilberte îl convinse pe tînărul agent imobiliar să-i evacueze pe cei trei mici fabricanți care ocupau etajul al treilea. Izbuti să negocieze o chirie foarte favorabilă și era foarte mîndră că reușise să facă toate acestea fără ajutorul soțului său. Discută cu arhitecții și cu furnizorii. Cutureieră tot cartierul și angajă patru vînzători, pe cel mai bun croitor al lui Philip Mangone, șase operatori cu experiență pentru mașinile de cusut automate, călcători, finisori, ambalatori, funcționari. Plecă cu avionul la Paris ca să-și facă o idee asupra colecțiilor prezentate acolo.

Nu mai avea nici o clipă de răgaz. În ianuarie, cînd începură săpăturile la fundațiile pentru sediul întreprinderilor firmei Jason Templar de pe Coasta de Vest, Gilberte era ocupată pînă peste cap cu alegerea materialelor: nici vorba să-l însoțească pe Quent la Los Angeles, pentru festivitatea de inaugurare a clădirii.

ANN ȘI QUENT

California, 1950

46

Perspectiva mutării iminente a familiei la New York anihilase spiritul de independență și agresivitatea lui Michael, transformându-l într-un copil timid și temător. Într-o după-amiază, în timp ce Ann îi citea obișnuita poveste, copilul o întrerupsese.

– Mami, o întrebă el apucînd-o strîns de mîină. Ești sigură că tati o să-mi cumpere și mie bilet?

– Bineînțeles. Mai ții minte că am fost la Union Station și ne-am uitat la toate trenurile? Cel pe care îl vom lua noi se numește The Challenger. Tu și cu Janey o să aveți un compartiment, iar eu și cu tati altul, chiar lîngă al vostru, cu o ușă de legătură între ele. Vocea ei suna ca o mîngîiere în timp ce îi povestea cum va decurge călătoria: Seara o să vină un conductor și o să transforme fotoliile în paturi.

– Și de unde am să știu eu că n-o să mă părăsiți?

– Să te părăsim? Păi n-a fost vorba că mergem la Grădina Zoologică din Central Park? Ann trase copilul spre ea, îl puse în poală și îl îmbrățișă strîns. Și cum rămîne cu omul de zăpadă pe care stabilisem să-l facem împreună? Și

apoi, cu cine altcineva o să mă duc eu pînă în vîrfurile clădirii Empire State Building?

– Mama mea adevărată m-a părăsit, spuse copilul cu ochii înotînd în lacrimi.

– O, Michael, dragul meu, mămica ta a murit în război.

Minciuna refuza să se lase rostită pe un ton suficient de convingător, și Michael, cu inteligența lui ieșită din comun, sesizase ezitarea din vocea Annei. Însă următoarele ei cuvinte fură rostite cu toată sinceritatea:

– Ești fiul nostru. Te-am adoptat pentru că te iubim foarte, foarte mult. Te vom iubi întotdeauna.

După această discuție, Ann deveni victima lui Michael.

– Mami, șopti el, cățărîndu-se în pat alături de ea și trezind-o din somn. Am o idee.

Larry mormăi prin somn, întorcîndu-se pe partea cealaltă.

– Du-te la culcare, Michael, de ce te-ai sculat așa, cu noaptea în cap? șopti ea și îl îmbrățișă.

– E șase și zece. Cunoștea ceasul, chiar dacă pe cadran figurau cifre romane. Era singurul copil de pe Montecito Lane capabil de o asemenea performanță.

– Hai să mergem pe plajă!

De ce nu? Și ei, ca și lui Michael, îi plăcea să se plimbe pe plaja pustie. Și nu numai fiindcă noaptea se îngîna cu ziua, dar erau în luna ianuarie, o perioadă în care locuitorii orașului Los Angeles nu se prea încumetau să pășească pe plaja aurie. Lui Larry nu-i plăcea să iasă dimineața așa de devreme, iar Janey dormea și ea întotdeauna pînă foarte tîrziu.

Ann își puse blugii și un maiou decolorat al lui Larry, scrise un bilețel ca să-l anunțe unde este și puse receptorul telefonului deoparte spre a nu tulbura somnul tatălui și al fiicei.

Ceața dimineții acoperea plaja. Ann și Michael își lăsară

pantofii în Buick și porniră cu picioarele goale prin nisipul rece ca gheața. Undeva departe, în Pacific, fusese furtună și valuri înspumate se spărgeau furioase de țarm, aducînd cu ele bucățele de lemn și fuioare uriașe de alge răsucite. După ce se izbeau cu zgomot de mal, valurile se retrăgeau formînd o spumă albă aparent nevinovată care, de fapt, era foarte periculoasă. Larry își făcea probleme ori de cîte ori copiii intrau în apă. În adolescență văzuse cu ochii lui cum un copil fusese smuls de un val, iar salvamarii nu-i mai dăduseră niciodată de urmă. Ann se așeză între Michael și marea cea perfidă. Dincolo de stația salvamarului – toate stațiile salvamar urmau să rămînă încuiate încă vreo cîteva luni – se vedea o siluetă neclară, învăluită în ceață. În rest, plaja cu mirosurile ei sărate, de iod, le aparținea în exclusivitate.

Alergau mîna în mîna, sperîind pescărușii și albatroșii.

– Michael... striga Ann. Michael...

– Mami... răspundea Michael. Maaamiiii...

Valurile furioase le acopereau glasurile.

Alergînd în același ritm cu copilul, Ann privea spre orizont. La început nu văzu nici un fel de linie de demarcație între marea gri-cafenie și ceața de aceeași culoare, dar, la un moment dat, desluși o linie mai subțire, în tonurile lavandei – nu, un fel de purpuriu... Își imagina că vede o rochie lungă de seară, din tul fin. Încrêțindu-și fruntea se strădui să rețină acel colorit rafinat.

– Mami! o trase Michael de mîna. Uite-l pe domnul Dejong!

Ann se izbi cu degetele de la picioare de niște resturi de lemn aduse de ape. Quent se afla la New York, împreună cu Gilberte. Și cu toate acestea, bărbatul cel înalt nu era nimeni altul decît Quent. Gilberte îi spusese odată, în trecut, că îi plăcea să se plimbe pe plajă în zorii zilei.

Primul impuls al Annei fusese să-l tragă pe Michael spre trotuarul ce se vedea în depărtare, dar fu nevoită să

renunțe, căci Quent se îndrepta direct spre ei. Temîndu-se de politețea lui exagerată care era mai cumplită decît un dispreț fățiș, Ann își trecu degetele prin cîrlionții rebeli și porni cu picioarele vinete de frig în sus, pe malul de nisip ros de apă, în întîmpinarea lui. Michael o luă la fugă înaintea ei și îi dădu un pumn lui Quent în chip de salut. Acesta pară lovitura zîmbind și spuse:

– Astăzi nu înotăm, Michael. Pe o vreme ca asta nu e recomandabil. Se întoarse apoi spre Ann, schițînd un zîmbet din vîrful buzelor:

– Așadar, și tu ești o matinală, Ann? Bună!

„O, naiba să te ia!“, își zise ea. Michael aluneca în jos, pe malul de nisip. De la această distanță nu putea să-i audă.

– Presupun că programul meu de somn nu e chiar atît de surprinzător, zise ea.

– Așa se pare.

– Va trebui să ne vedem din cînd în cînd. Nu e mare lucru. Sau te temi ca nu cumva întîlnirea cu mine să nu-ți prejudicieze zeii în care crezi sau sufletul nepieritor.

Chipul lui părea și mai colțuros pe fundalul domurilor și al minaretelor închipuite de digurile de la Santa Monica.

– „Invictus“, rosti Quent.

– Știi și eu ce poezie parodiez atunci cînd citez ceva. Pentru numele lui Dumnezeu, încetează să te mai porți de parcă aș fi descins de pe altă planetă. Împacă-te cu realitatea așa cum este ea.

– Ann, nu înțeleg ce vrei să spui.

Ann simțea o tensiune cumplită în creier, însă, în același timp, faptul că țipa la el o ușura enorm.

– Vreau să spun că între noi s-a întîmplat cîndva ceva.

– A trecut foarte mult timp de atunci.

– Cine susține contrariul? Dar ceea ce a fost nu se mai poate cu nici un chip schimba – și să nu-mi spui că ăsta e Omar Khayyam!

– Și ce propui?

– Dacă vom avea curaj să vorbim despre trecut, vei putea să te comporți normal atunci cînd ne vom întîlni.

Quent își întorsese privirile de la ea. Dintr-o dată făcu ochii mari și șopti îngrozit:

– O, Isuse!

Ann se răsuci pe călcîie. Un val mai mare decît precedentele ajunsese mai sus, pe țarm și se răsucea în jurul picioarelor lui Michael. Copilul întinsese brațele, încercînd să-și mențină echilibrul, însă căzu.

Quent alerga deja spre mare, zvîrlindu-și din mers puloverul și adidașii. Gîfîind, Ann porni în urma lui. Nisipul stîrnit de sub picioarele lui îi sărea în ochi, orbînd-o aproape, însă reuși să-l vadă pe Michael absorbit de un val necruțător, înalt cît un zid. Brațele lui subțirele se întindeau spre ea, capul îi sărea neputincios în sus și în jos. Ann crezu că îi aude țipetele disperate.

Nisipul moale și umed îi îngreuia mersul. Quent ajunsese deja în apă. Tot trupul îi era încordat de efortul pe care îl făcea pentru a înainta cît mai repede spre larg. Cînd ajunsese în apă pînă la genunchi, se arcui și se aruncă cu lovituri puternice de brațe în valul care acum se retrăgea. Un alt zid de apă se apropia amenințător. Era himericul val de nivelul șapte, cel mai mare. Se înălța sus, tot mai sus, aplecîndu-se apoi amenințător, ca o catedrală a diavolului gata să se prăbușească și se sfărîmă în cioburi de spumă albă deasupra capului lui Michael. Ann ajunsese în apă. Spuma valului care se retrăgea îi smulgea nisipul de sub picioare, obligînd-o să se lupte din răspuțeri ca să-și poată menține echilibrul. Uriașul val se năpusti în jos, spre Michael și, în aceeași clipă, Quent plonjă dedesubt.

Dispăruseră amîndoi. Niciodată, niciodată nu mai fusese cuprinsă de o panică atît de animalică. Nici atunci cînd gloanțele germane îi șuieraseră pe lîngă urechi, nici cînd

stătuse lipită de stînca dușmănoasă a muntelui Salève. Un pescăruș țipă deasupra capului ei, plonjînd și el în valul plin de spumă. Într-un moment de rătăcire văzu în pasăre un înger al morții.

Apoi, la o distanță de-a dreptul surprinzătoare spre sud, Quent ieși din mare cu apa curgînd șiroaie pe el. Îl ținea pe Michael sub braț, că pe o jucărie mică, stricată.

Ann își croi cu greu drum spre ei prin apă. Quent îi strigă ceva, nu auzea ce anume, dar înțelese că-i făcea semn să se ducă spre țarm. Ann începu să alerge spre ei pe nisipul plajei. Quent îl așezase pe Michael cu fața în jos pe puloverul lui și îi pipăia acum coloana vertebrală. Un firicel de sînge se amesteca împreună cu apa pe chipul lui palid. Copilul ridică privirile clipind spre ea și șopti:

– Mami, n-a fost vina mea.

– Nu, dragul meu, bineînțeles că nu.

Copilul începu să vomite apă de mare.

– Michael, îi spuse Quent cu un calm desăvîrșit. Ai mers vreodată cu o mașină decapotabilă? A mea este chiar aici, așa că o să putem pleca toți trei la un doctor ca să fim siguri că n-ai pățit nimic.

47

În cabina telefonică de la spital, cu blugii Levi grei de nisip și de apă de mare sărată, cu mîinile amorțite de frig, Ann tremura așa de rău, încît nu reușea să introducă moneda în aparat și să formeze numărul. Încerca pentru a șasea oară să telefoneze acasă. Era furioasă și pe ea însăși, și pe Larry, care pălăvrăgea cu nu știu cine și ținea telefonul ocupat. Cînd sună din nou ocupat, își aduse aminte brusc că ea pusese

deoparte receptorul pentru a nu le tulbura somnul celor doi.

– Am ridicat telefonul din furcă, spuse ea cu un aer nefericit.

– Nu-ți mai face griji, o liniști Quent. Părul lui negru era năclăit de nisip, pantalonii uzi leoarcă i se lipiseră de picioarele lungi și era desculț, căci își uitase adidașii pe plajă. Oricum, nu are ce să facă, continuă el.

– Dar dacă este nevoie de semnătura ambilor părinți pentru o intervenție de urgență?

„De ce îți exterioriza toate spaimele în felul acesta? Pentru ea nu era nici o ușurare, iar pe el probabil că îl împovăra inutil“ Privi cu ochii mijijiți în lungul coridorului pe unde Michael, micuț pe targa aceea mare, fusese transportat de urgență cu câteva clipe mai devreme, apoi spuse cu vocea cea mai calmă de care era în stare:

– Arăta groaznic, nu-i așa?

– Nu mai sîngera.

Încerca zadarnic să-și recapete stăpînirea de sine.

– Ar fi trebuit să insist și să mă duc cu el. Nu se simte bine printre străini. Are numai cinci ani și jumătate. Ar fi trebuit să țip, să fac o scenă...

– E un băiețel nemaipomenit, o întrerupse Quent pe un ton ferm. Uite ce este, am văzut un automat de cafea într-unul din birouri. Amîndurora ne-ar prinde bine ceva fierbinte. Mă întorc imediat, mai adăugă el și plecă.

Cafeaua era ultimul lucru pe care și l-ar fi dorit în clipa aceea. Simțea o nevoie cumplită să urineze, dar rămase acolo, în sala de așteptare, țintuită locului de o superstiție – dacă pleca, i-ar fi făcut rău lui Michael. Își rezemă capul de peretele vopsit într-un verde gălbui. „De unde or fi găsit nuanța asta oribilă de muștar?“ se întrebă ea, nemaiputînd să-și stăvilească șuvoiul lacrimilor.

– Ann, șopti Quent care între timp se întorsese cu cafelele, ce s-a întîmplat?

– Nimic, nimic, zise ea printre lacrimi, luînd o batistă de hîrtie întinsă de el și suflîndu-și nasul zgomotos. Dar toată nenorocirea asta s-a produs din cauza mea.

În ochii lui se ivi un zîmbet compătimitor.

– Nu tu ai adus valul acela de șapte metri.

– Dar l-am lăsat pe Michael să se depărteze de mine, ar fi trebuit să stau cu ochii pe el, să-l păzesc. Vocea ei devenise pițigăiată și aproape ininteligibilă. Nu să încerc să te impresionez pe tine, adică nu, să te oblig să recunoști că legărua noastră a însemnat ceva și pentru tine, cînd de fapt n-a fost ni....

– Ține, spuse Quent, întinzîndu-i altă batistă de hîrtie. Ann își suflă încă o dată nasul, apoi luă cafeaua și își ținu mîinile deasupra ei, ca să și le încălzească.

– Nu e bună? Nu așa o bei, cu lapte din belșug?

Ann nu luă în seamă referirea lui discretă la trecutul lor comun.

– E foarte bună. Ann sorbi din cafea. Nici nu ți-am mulțumit pentru că i-ai salvat viața.

– Hei, ce-ți închipui că aș fi putut să stau așa, să privesc, fără să fac nimic?

– Curentul era foarte puternic, ai fi putut să te îneci.

– Sînt un înotător foarte bun.

– Ai fost curajos, întotdeauna ai fost curajos. O, Dumnezeuule, oare de ce durează așa de mult? Înseamnă că au descoperit complicații. O contuzie. Poate niște vertebre rupte...

– Ann, încetează!

– Iartă-mă! Ai în fața ta un exemplar din mama nord-americană îngrijorată.

Încercarea ei de a se autoironiza risca să degenereze într-o criză de isterie, și Ann mai sorbi puțin din cafea.

– Ei bine, atunci spune-mi tu ce cuvinte s-ar cuveni să-i adresezi unui om care ți-a salvat viața copilului?

– Cel mai bun lucru ar fi să nu spui nimic. Vocea lui era blindă. Gilberte mi-a zis că Michael e orfan de război.

Cum de avusese oare Gilberte tăria să-i dea o asemenea știre? „A fost nevoită, proasto! Uită-te și la tine, ce mincinoasă talentată ai devenit!“

– L-am adoptat. Este al nostru la fel de mult ca și Janey.

Cafeaua accentuase presiunea din vezică și Ann puse jos ceașca de cafea.

– Quent, trebuie să mă duc la toaletă – mă strigi din fața ușii dacă vine doctorul?

– Bineînțeles, dar va mai dura puțin.

În timp ce se spăla pe mâini la toaletă, Ann își privi propria imagine din oglindă. Singura culoare care îi mai rămăsese era cea a părului. „Arăt ca moartea“, își zise ea, fără să facă nici un efort de a-și readuce culorile în obraji.

În sala de așteptare, Quent își freca brațul invalid.

Dacă n-ar fi fost în acea stare emoțională deosebită, Ann n-ar fi îndrăznit niciodată să-i pună o asemenea întrebare:

– Quent, ce s-a întâmplat? Vreau să zic, nu mă pot opri să nu-ți privesc brațul.

– Nimic plăcut.

– Războiul?

Ochii lui căpătară o nuanță de albastru mai întunecat când o privi cu atenție.

– Da, războiul, spuse el și se duse spre fereastră. Privi afară: ceața se împrăștiase, lăsînd pe străzile goale doar un fel de abur subțire.

– Corectează-mă dacă greșesc cumva, dar ți-ai închipuit probabil că te-am părăsit, așa e?

Luată prin surprindere – nu, de-a dreptul uluită – trase de mai multe ori aer în piept înainte de a răspunde.

– N-am primit nici un fel de scrisori.

– Da, așa e, recunosc eu, n-am mai scris.

Acum între ei se întindeau kilometri întregi de meleaguri

înghețate; Quent avusese dintotdeauna puterea să ridice acest zid de gheață între ei doi.

– Mai fuseseși și altă dată în spatele liniilor dușmane și pînă la urmă tot primeam vești de la tine. După cîteva luni de tăcere am simțit că îmi pierd mințile. Întrucît nu eram rudă cu tine, nu aveam nici o posibilitate să aflu ce s-a întîmplat. Pînă la urmă, m-a ajutat generalul Mannix. Avea un prieten care lucra în Grosvenor Square. Acolo se afla sediul Oficiului Serviciilor Speciale, în apropiere de ambasada americană. A făcut demersuri ca să afle dacă ai dispărut, dacă ai fost făcut prizonier sau dacă... ei bine, dacă mai trăiești. Cei de la OSS erau foarte circumspecți, bineînțeles, însă i-au dat de înțeles că tu continui să transmiți mesaje conform programului.

– Nu eram eu.

– Nu erai tu?

– Crede-mă, spuse el, nu eram eu.

– Quent, nu pun la îndoială cuvîntul tău, dar asta i s-a spus generalului Mannix.

– Criptografilor noștri nu le-a trecut prin cap că și omologii lor germani pot fi la fel de isteți ca și ei și că mesajele puteau fi contrafăcute.

– Și tu unde erai?

– La Mauthausen, spuse el întorcînd spre ea un chip la fel de puțin comunicativ ca și spatele.

– Ai fost deținut? șopti ea.

– Aproape doi ani.

Gilberte nu-i spusese niciodată că fusese luat prizonier, deși îi vorbise despre tînăra cu care valsa la New York. *Mauthausen*? Deși nemții îi trataseră ceva mai bine pe prizonierii de război americani, la procesele de la Nürnberg ieșiseră la iveală niște lucruri cumplite în legătură cu regimul deținuților din lagărul de concentrare de la Mauthausen.

– Doi ani... Asta înseamnă că imediat după ce...

– Mai exact, un an și jumătate. Imediat după ce am fost

cu tine la Greatleigh. În decembrie am fost parașutat din nou în zona interzisă din Franța, în apropiere de Dieppe. De astă dată însă, naștii alcătuiseră un comitet de întâmpinare.

– Quent, ți-am scris un milion de scrisori penibile.

– Prizonierii de la Mauthausen nu-și primeau decît rareori scrisorile sau pachetele de la Crucea Roșie.

– Am trimis o scrisoare și pe adresa băncii, chiar în ziua victoriei.

Quent ridică din umeri.

– Poate că au trimis-o mai departe, poate că s-a pierdut.

Timp de cîteva luni lucrurile n-au fost foarte clare. Ca să fiu sincer, m-am desprins total de lume.

– Oh, Quent... îmi pare așa de rău.

Ce cuvinte banale, ce clișeu răsuflat pentru a exprima toată compătimirea ei, simpatia, cumplitul regret pe care îl simțea acum!

O soră trecu repede pe lîngă ei. Tăcură amîndoi pînă cînd zgomotul pantofilor ei cu tălpi albe de cauciuc se stinse complet.

– N-ai încasat cecul, spuse el.

– Cecul?

– Cei trei sute de dolari pe care ți i-am înapoiat la petrecere.

Ann se cutremură la amintirea acelei seri.

– A, acela!

– Am fost cam deplasat, nu-i așa? Țsta e comportamentul meu ori de cîte ori sînt stresat.

– Stresat? Dar nu te înțeleg.

– Este foarte simplu. În lagăr mi-am făcut o sumedenie de vise în legătură cu tine, erai singurul lucru care mă ținea în viață, iar cînd am ieșit am aflat că eroina visurilor mele mă părăsise.

– Dar nu te-am părăsit!

– Oricum, eram într-o stare de spirit cît se poate de

proastă, ca să folosim un eufemism. Îmi pusesem în gînd să nu te mai văd niciodată. Însă Gilberte a avut ideea să organizeze acea petrecere.

– Eu am refuzat-o, însă Larry... Ann tăcu, apoi întrebă: Cînd te-ai întors în America?

– În ianuarie '46.

– Dar Gilberte mi-a spus că... Vocea o trădă și propoziția rămase suspendată în aer. Gilbert mințise. În camera aceea supraîncărcată cu mobile, lîngă pătuțul lui Michael care suferea cumplit, Gilberte mințise.

Quent o privea cu ochii mijiiți.

– Ce ți-a spus Gilberte?

Gilberte era prietena ei, Gilberte era singura supraviețuitoare a tinereții ei. Gilberte era mama lui Michael. Gilberte era patroana ei – și a lui Larry „Nu există oare o limită în felul în care îți unești viața cu aceea a altei persoane?”

– Doamna Porter? Un doctor tînăr, cu barbă de o zi, albăstruie, stătea în cadrul ușii dinspre sala de așteptare.

– Eu sînt doamna Porter, spuse Ann, ridicîndu-se nesigură în picioare.

Doctorul se întoarse spre Quent:

– Domnul Porter?

– Dejong, îl corectă Quent. Un prieten. Ce face Michael?

– Pacientul a suferit mai multe contuzii și o rană deschisă care a trebuit suturată.

– Are cusături? Și contuzii? șopti Ann.

– Da, în limbaj uzual are mai multe vîntăi. Examenul radiologic nu a indicat nici un fel de vătămări ale cutiei craniene și nici ale coloanei vertebrale.

– Nici una? Sînteți sigur?

– Știu să citesc o radiografie, spuse doctorul înțepat.

– Doamna Porter este îngrijorată, interveni Quent.

Nici nu ridicase vocea, nici nu-și schimbase expresia feței, însă medicul zîmbi în chip de scuză.

– De fapt, spuse el, vîrîndu-și ambele mîini în halatul alb, din întîmplare și pediatrul șef este aici și a văzut și el radiografiile. Are aceeași părere ca și mine.

– Cum îl cheamă? întrebă Quent.

– Doctor Gerardson.

– Vreți vă rog să-i spuneți doctorului Gerardson că doamna Porter dorește să vorbească cu dînsul?

Maxilarele albastrui începură să tremure.

– Vă asigur că nu va face altceva decît să repete ceea ce v-am comunicat mai înainte.

– Spuneți-i doctorului Gerardson că îl așteptăm.

Cei doi bărbați se înfruntară din priviri timp de cîteva secunde.

– În regulă, zise doctorul pe un ton ascultător. Cu aripile scrobite ale halatului în vînt, se depărtă grăbit.

Ann se lăsă să cadă pe scaun.

– De ce ai insistat să stai de vorbă și cu celălalt doctor?

– Pentru că peste un minut sau două ai fi început să te îndoiești de spusese acestui fanfaron.

– Ești îngrijorat din cauza lui Michael! L-ai adus la spital pentru că îți era frică să nu...

– Ann, te rog să încetezi. Quent se lăsă pe vine în fața ei și o apucă de mîină.

Simțind atingerea mîinilor lui, temerile îi dispărură sau, cel puțin, deveniră suportabile. Quent o privea drept în ochi. Buzele Annei se depărtară, și ea scoase un oftat ușor. O targă trecu rapid pe lîngă ei și se auziră mai multe comenzi date cu o voce fermă, dar ei continuau să se privească în ochi.

– Cînd am spus că mi-ai salvat viața, n-am exagerat, Ann. În lagăr, la Mauthausen, moartea părea deseori o idee inspirată. Gîndul la tine m-a ținut în viață.

– Îmi pare așa de rău de... Quent, iartă-mă.

– Și mie îmi pare rău. Ann, joi mă întorc la New York. Ai putea să pleci de acasă câteva ore?

Ann știa exact ce vor face în acele câteva ore, dar o voce care nu se supunea voinței ei șopti:

– Da.

O sirenă urla în fața intrării în spital, așa că nu auziră pașii medicului. Acesta tuși, și Quent dădu drumul mâinilor Annei. Roșiră amîndoi. Pediatrul șef repetă ceea ce le spusese medicul de la camera de gardă. În afară de faptul că avea trei cusături pe frunte, Michael se simțea foarte bine. Ca măsură suplimentară de precauție îi recomanda câteva zile de repaus sub supravegherea părinților. Peste câteva minute îl vor putea lua acasă.

48

Pe obrazul drept, Michael avea câteva vînătăi mai umflate și fruntea îi era bandajată, însă, în rest, se părea că ieșise teafăr din înfruntarea cu valurile Pacificului. Copilul îl rugă pe Quent să ridice capota Cadillac-ului roșu în față în timp ce mergeau, apoi începu să se foiască încolo și-ncoace, ridica mâinile în bătaia curentului, apoi înălța ochii și privea cerul albastru. Cînd Larry le deschise ușa, se aruncă în brațele lui.

– Tati, ghici unde am fost? La un spital adevărat!

Începu să se agite și să se vînture de colo pînă colo, ca un pui de urs ieșit din hibernare, pînă cînd Ann puse mîna pe el și îl urcă în pat. Numai eforturile combinate ale celor doi părinți reușiră să-l țină acolo. În aceeași după-amiază, cînd Quent le aduse Buick-ul cu Joaquin în urma lui la volanul

Cadillac-ului decapotabil, Michael țîșni din dormitor și ceru să fie plimbat încă o dată cu mașina aceea fără acoperiș.

Ann și Larry fură treziți din somn de niște țipete înspăimîntate. Se repeziră imediat amîndoi în celălalt dormitor. În umbra aruncată de lampa de noapte pe linoleum, îl văzură pe Michael așezat în patru labe, cu degetele ieșite din papuci și cu chipul contorsionat de groază.

– O, Dumnezeule! șopti Larry.

Nici el, nici Ann nu aveau de unde să știe, dar, în această poziție, Michael semăna extraordinar de mult cu Bernd von Hocherer, atunci cînd fusese bătut de mai multe echipe ce făceau cu rîndul în fața ochiului impersonal al camerei de luat vederi. Ulterior, filmul fusese trimis la Berchtesgaden și Führerul îl vizionase extrem de satisfăcut.

– Michael, dragul meu, șopti Ann, lăsîndu-se pe vine lîngă copil. Stai liniștit. Mami și tati sînt aici. Hai înapoi în pat. Se aplecă să-l ridice. Michael se smulse din îmbrățișarea ei, continuînd să țipe, să gîfîie și să tremure din tot trupul. Larry se așeză pe podea, iar Ann aduse o pătură cu care îl înfășură pe copilașul aflat în plină criză de isterie. Între timp se trezise și Janey și începuse să plîngă. Ann o luă din pătuțul ei și telefonă pediatrului. Cînd doctorul ajunse la ei, cu bluza de la pijama ieșindu-i din trening, Larry îl ținea pe Michael în brațe. Copilul continua să plîngă, dar se mai liniștise. Uitîndu-se la ei, Ann abia dacă mai putea să respire; avea senzația că se află pe vîrfurile unui munte și aerul era prea rarefiat.

În cursul dimineții, Larry îl duse pe Michael la laboratorul de radiologie. Abia o pusese pe Janey la loc în pat, să-și doarmă somnul de dimineață, că se auzi soneria. Quent stătea pe trepte cu trei cutii mari în care se afla Menajeria de jucării a unchiului Bernie.

Ann luă pachetele și rosti încet „Mulțumesc!“, fără să-l invite în casă.

– Una este pentru aia mică.

– E chiar foarte drăguț din partea ta.

– Ce mai face Michael?

– S-a trezit țipînd noaptea trecută. După ce l-a consultat și n-a detectat nici o contuzie, doctorul a declarat că a fost un simplu coșmar. Dar, pentru orice eventualitate, Larry l-a dus la raze.

– Ann, ce s-a întîmplat? întrebă Quent, făcînd un pas către ea.

– Ți-am spus.

– Nu, mă refer la altceva. Ieri erai înspăimîntată, dar te simțeam alături de mine.

– Noaptea trecută am trăit un adevărat coșmar. Și Larry a fost la înălțime; s-a ocupat el de toate, iar pe mine nu m-a lăsat să fac nimic.

– Este un copilaș mare.

Ann strînse mai tare la piept cutiile cu jucării.

– Quent, nu știu dacă înfîlnirea noastră înseamnă mare lucru pentru tine. Dar mă cunoști. Sînt o romantică înnăscută; n-am reușit aproape niciodată să șterg cu buretele ceea ce s-a petrecut între noi.

Ce neplăcut să-i facă asemenea mărturisiri în ușa, în plină zi și pe fundalul zgomotului făcut de mașina cu înghețată care huruia pe stradă!

– Rănile au rămas, nu-i așa? o întrebă el.

– N-am să-i spun nimic lui Larry. Ai de gînd să-i faci vreo mărturisire Gilbertei?

Quent strînse buzele și scutură din cap.

– Nu. O să-i spun doar că l-am scos pe Michael din mare.

– Așa.

– Da, așa.

- Doresc foarte mult să ne întâlnim, dar..
- Ai vrea să fac în așa fel încît să te răzgîndești?
- Nu.

- În regulă, conchise el, cu o expresie imposibil de descifrat. Spune-i lui Michael că a făcut surf pe valuri cu o înălțime record.

Ann strînse cutiile viu colorate și închise ușa. Prin geamul ușii îl urmări cum se îndreaptă dezinvolt spre mașina lui decapotabilă. Totuși, după ce se așeză la volan, mai rămase cîteva minute și se frecă la frunte, înainte de a porni motorul.

GILBERTE

New York, 1950

49

Salonul de prezentare încă neterminat mirosea a rumeguș. Tîmplarii se duseseră la masă, lăsîndu-și uneltele în apropierea panourilor de placaj din care urmau să confecționeze patru despărțituri pentru birouri. În aceeași după-amiază aveau să fie montați și pereții mari de plexiglas care separau birourile de salonul propriu-zis.

Gilberte și Quent stăteau în picioare și se uitau cu atenție la cîteva mostre de vopsea cenușie de deasupra unui covor gri. Gilberte și Ann vorbiseră de nenumărate ori la telefon în legătură cu amenajarea spațiului, ridicînd tonul pentru a acoperi paraziții de pe firul telefonic. Gilberte ar fi dorit un salon de prezentare care să debordeze de eleganță, dar Ann se opusese categoric: „Ce-ai vrea să vadă clientela? Candelabre și lambriuri, sau rochiile Gilberte de Permont?” Așadar, ambianța avea să fie cît mai simplă, în conformitate cu o schemă coloristică monocromă. Ann sosise cu o zi în urmă în Manhattan și se grăbise să vină și ea aici-ca să asorteze mostrele.

– Zugravii încep lucrul mâine, spuse Gilberte și mută

peticul pătrat cu piciorul. Ce părere ai? E mai potrivită nuanța asta pentru covor?

– Nu văd nici o deosebire.

– Dragul meu, îmi dau seama că zîmbești cu indulgență cînd este vorba de cariera mea, dar nu e nevoie să subliniezi prea tare lucrul acesta.

– Haide, Gilberte, sper că nu vorbești serios. Știi doar că te admir sincer, dar, din păcate, sînt aproape daltonist.

Indiscutabil, lui Quent îi lipsea simțul culorii, după cum era tot atît de adevărat că, din momentul în care soția sa îl convinsese că firma „Gilberte de Permont Incorporated“ nu reprezenta un simplu capriciu, îi oferise tot sprijinul moral de care avea nevoie. Quent se dovedise mai priceput chiar decît avocatul ei atunci cînd îi explicase implicațiile acordurilor și contractelor pe care le semna. Gilberte refuza categoric sprijinul lui financiar și făcea rost de fonduri cu pumnii strînși și cu încăpățînarea unui țaran breton. Și totuși, între ei survenise ceva.

Gilberte nu putea defini exact semnificația acestei stări de neliniște. Nici măcar nu-și amintea cînd remarcase pentru prima oară că ceva nu era în regulă între ei doi. Deși rămăsese ceea ce prietenii ei continuau să numească „cel mai divin dintre soți“ – înțelegînd prin aceasta un bărbat extrem de bogat, cu maniere alese, delicat din punct de vedere fizic și verbal și gata s-o susțină pentru a-și duce la îndeplinire ambițiosul ei proiect de dată recentă – totuși... devenise absent. Gîndurile care îl frămîntau rămăseseră întotdeauna un mister pentru ea, astfel că cel mai potrivit cuvînt pentru a-i descrie actuala stare sufletească părea să fie „absent“ Chiar și în momentul acela, cînd vorbea cu el, gîndurile lui zburaseră undeva departe. Tuși din cauza rumegușului.

– Asta, spuse ea, făcînd un X mare pe una din mostre.

– Este cea mai apropiată nuanță de roz.

– Și mai spui că nu ai simțul culorilor! Chiar așa și este,

zise ea, îndreptându-se spre scaunul pliant ca să-și ia paltonul. Iubitule, hai să plecăm de aici.

În timp ce luaa dejunul, așezați unul lângă altul pe bancheta în dungi alb cu albastru de la *Le Soleil*, noul restaurant de pe Strada 53, erau salutați de o mulțime de persoane care se îndreptau spre celelalte mese. Gilberte observă că o mulțime de femei îi făceau semne lui Quent. Betsy Mappen îi arunca priviri curioase. Lynn Hutchinson, care tocmai se întorsese de la Grosse Pointe, îi zîmbea misterios, proiectându-și sîni în față, Eleanora Risconti își ducea paharul la gură și își plimba limba pe marginea acestuia, ațintindu-și privirile asupra lui. Apoi, în timpul antreurilor, o idee îi explodează în minte. „Are o legătură“ Se simți cuprinsă de spaimă. „Fără el, aș fi fost acum înapoi, la Santé“ Deși îl iubea, iar statutul de doamna Dejong îi dădea forța necesară pentru a înfrunta toată lumea, se simțea invadată de o teamă irațională care-i înăbușea celelalte sentimente. „Fără el, aș fi acum înapoi, la Santé“ Quent îi întrerupsese șirul gândurilor chinuitoare.

– Nu e bună friptura? întrebă el plin de solitudine.

Gilberte își dădu seama că pusese cuțitul și furculița deoparte.

– Este delicioasă. Înghiți o bucățică și se strădui apoi să gîndească rațional. Chiar dacă Quent ar călca puțin pe delături – deși nu avea nici o dovadă în acest sens – asta nu însemna nicidecum sfîrșitul căsătoriei lor. Privindu-i profilul dur, trecu încă o dată în revistă motivele care l-ar împiedica să divorțeze de ea. În primul rînd, era sentimentul lui de vinovăție pentru soarta părinților ei. Veneau la rînd corectitudinea lui înăscută și repulsia pe care i-o provoca orice analogie cu comportarea tatălui său. (Bătrînul, arogantul și chipeșul ei socru tocmai își părăsise cea de-a patra soție pentru a se căsători cu o manichiuristă în vîrstă de douăzeci de ani.) Și o legătură mai pragmatică, dar la fel de puternică, o constituia Trustul:

testamentul lui Jason Templar nu permitea descendenților să divorțeze în afara statului New York, astfel încât lui Quent nu-i rămânea altă soluție decît cel mult adulterul. Orice tentativă de despărțire era sortită eșecului fără consimțămîntul ei.

Dar ce conta vocea rațiunii față de fiorul cumplit al spaimii? „O să mă părăsească și o să ajung din nou în celula 8. Trebuie să-l țin lîngă mine. Dar cum? Își dorește să aibă familie, copii.“ Nu putea face copii. „Dar el nu știe“

În seara aceea, Quent lua masa la clubul Metropolitan.

Ca de obicei, atunci cînd rămînea singură Gilberte se mulțumea cu o cină frugală, servită în dormitor. În căminul de marmură neagră trosneau cîțiva butuci. Un mic nud de Renoir acoperea seiful cu bijuteriile ei și cu dosarele Gestapoului. Luă o bucățică de pește, apoi nu mai reuși să înghită nimic. Pînă atunci, dormitorul i se păruse deosebit de plăcut. Dar... șcaunele și măsuțele de lac negru pe care le alesese cu atîta grijă n-or fi oare incomode pentru un bărbat voinic? Și materialul vechi din care erau confecționate perdelele, o mătase verde, șanjantă, brodată cu albine aurii, emblema lui Napoleon, nu aminteau oare de Joséphine, pe care împăratul o părăsise în favoarea unei femei mai tinere și mai prolifică?

Gilberte era cuprinsă de fiori de groază.

Rămase în baie pînă cînd apa parfumată se răci de tot. Luă foarfeca de unghii și își ajustă puțin părul pubian. Își introduse apoi un lubrifiant în vagin. După ce își parfumă sîinii și coapsele, se duse în camera de toaletă și se opri în fața uneia din despărțiturile dulapului în lungime de cinci metri, ce conținea numai lenjerie de noapte. Piese fragile și vapoase de lenjerie erau confecționate special pentru ea la Odile, în apropiere de Place de la Madeleine, aceeași casă de modă pe care o frecventase și mama ei; la fel ca și baroana, Gilberte făcuse cîte trei probe pentru fiecare neglijeu și cămașă

de noapte, o atenție pentru detaliu nemaîntîlnită nicăieri în afară de Paris. În cele din urmă se opri asupra unei museline de mătase bej care îi acoperea cu un vâl sînii cu mameloane mari, fără a-i ascunde complet.

Mașina lui Quent se opri la intrarea dinspre Bulevardul 5 abia după miezul nopții. Gilberte își mai dădu cu puțin parfum Chanel pe gît, acolo unde o venă îi pulsa puternic, și stinse lumina. Strălucirea focului din cămin dansa în jurul ei cînd Quent intră în cameră. Gilberte îi sărută obrajii reci și inspiră mirosul hainelor lui. Trabucuri. „Nu fusese cu o femeie“

– Cum a fost la cină? întrebă ea, alintîndu-se.

Deși Quent o cuprinsese în brațe, Gilberte simțea o oarecare reținere în gestul lui.

– Foarte bine. Tu cum ți-ai petrecut seara?

– Greu... timpul trece foarte încet fără tine.

– Intenționasem să vin acasă de acum cîteva ore, însă am început să discut cu Chester despre spitalul din Nagasaki și timpul a zburat. Se pare că va trebui să mă duc pînă acolo.

– Trebuie? oftă ea. Pînă în Japonia? Cînd?

– Poate prin martie.

Gilberte îi desfăcuse nasturii de la costum și se pregătea să-i dezlege nodul de la cravată. Quent se trase mai departe de ea.

– Gilberte, e tîrziu.

– Dar au trecut atîtea săptămîni, dragul meu...

Quent rămase nemișcat cît timp ea îi scoase cămașa, dar cînd Gilberte începu să-și plimbe buzele pe părul de pe mijlocul pieptului, auzi cum îi bate inima. Îngenunche ca să-i desfacă cureaua și își apăsă obrazul peste sexul lui proeminent.

– Ce tot spui că e tîrziu, că ești obosit? Ah, dragul meu, ce dor mi-a fost de tine...

Quent se așeză pe un scaun, iar Gilberte încăleacă cu picioarele ei lungi și frumoase deasupra lui și se lăsă ușor

peste el. Cînd el țîșni în sus în întîmpinarea ei, Gilberte începu să se răsucească în stînga și în dreapta. Era la fel ca întotdeauna. Oricît de mult s-ar fi străduit să răspundă mișcărilor lui, nu simțea nimic. Focul arunca lumini roșietice asupra lor, iar ea simula patima dezlănțuită. Scaunul fragil de lac pîni și Quent scoase un strigăt. Se mutară în pat.

Cînd licări flacăra brichetei cu care își aprindea țigara – la fumatul acesta, după ce făceau dragoste, nu putuse renunța – Gilberte îi văzu cearcănele adînci.

La 25 martie, Gilberte îl conduse pe Quent la aeroportul La Guardia. Călătorii de la cursa spre San Francisco – prima escală dintr-o călătorie pînă în Japonia care avea să dureze trei zile – fuseseră invitați la avion, însă ei nu se clintiseră din loc.

– ...Quent, n-ar trebui să te plictisesc cu asta... nu acum.

– Ești nervoasă, și nu e de mirare. Dar nu ai nici un motiv de îngrijorare. Larry mi-a spus că te descurci perfect.

Tonul plin de solitudine al lui Quent nu exprima nerăbdarea pe care o simțea. Gilberte își subliniase anxietățile legate de căsătorie dînd glas temerilor referitoare la firma „Gilberte de Permont Inc.“ Oare salonul de prezentare și colecțiile vor fi gata pînă în săptămîna cînd se ținea tîrgul? Părțile contractante îi vor face comenzi? Presa o va ignora oare, deși colecția urma să fie prezentată de topmodele renumite, cum ar fi Mary Martin, Babe Paley, Ethel Merman? N-o să se facă de rîs în lumea întregă?

– Larry este aici numai de cîteva săptămîni, nu a reușit încă să prindă exact pulsul New Yorkului.

– Gilberte, dacă ești îngrijorată că o să pierzi niște bani în primul sezon...

– Cunosco eu un bancher

Vocea cu inflexiuni metalice anunța din nou cursa de San Francisco. Luînd-o de braț, Quent o conduse spre poarta de ieșire unde Chester Houston, care făcea parte din

conducerea instituției filantropice, îi aștepta cu mapa lui nouă, cu colțuri aurii și cu mapa veche, roasă, a lui Quent.

– Am fost la ginecolog, spuse Gilberte cu un nod în gât.
Ieri.

Quent se opri.

– Da?

– În acest moment, murmură ea, moare un iepure.

Ochii lui străluciră, pielea îi deveni mai lucioasă, și întreaga lui ființă părea străbătută de un suflu de vitalitate. Gilberte nu-și dăduse seama pînă atunci cît de anesteziat părea și văzu în minte o imagine stupidă, dintr-un film cu Frankenstein: cerul se despicasă și revărsa valuri de lumină asupra soțului ei care, în felul acesta, se îmbiba de viață.

– Hei, Gil, de ce nu mi-ai spus?

– Ce să-ți spun? Că am *quelques jours de retard*? O mică întârziere?

Rostind cuvintele acestea, Gilberte simți că-și dă duhul, strivită, cu gâtul uscat.

– Aș fi putut să-mi anulez plecarea în Japonia. Chester s-ar fi descurcat de unul singur.

– Dar n-ai primit o scrisoare chiar de la generalul MacArthur, Marele Zeu al Pacificului? Nu spunea chiar el că trebuie să ajungi cît mai repede la Nagasaki? Japonezii se simt și așa destul de stînjiți că trebuie să primească un spital din partea Fundației Templar și situația ar deveni și mai penibilă dacă reprezentantul cel mai de seamă al acesteia n-ar fi de față.

– Naiba să-l ia de zgomot!

– Quent, e prea devreme ca să fim siguri. Și apoi, o să te întorci în mai puțin de o lună.

– Cînd ai să știi sigur? întrebă el, punîndu-și mîinile pe umerii ei.

– Poimîine.

– La naiba! Asta înseamnă după decolarea din San Fran-

cisco. Quent o sărută pe păr. În clipa în care aflu, telefonează la birou. Am să le spun să transmită prin radio la bordul avionului.

– Iubitule, nu mai fi așa de agitat.

Drept răspuns, Quent își băgă două degete în gură și scoase un fluierat asurzitor. Când pasagerii se întoarseră uimiți spre el, arboră imediat o mutră foarte serioasă, în concordanță cu costumul sobru, din stofă cu model brăduț.

Două zile mai târziu, Gilberte telefonă la sediul Întreprinderilor Jason Templar. Pe un ton șoptit și misterios, îi tranmise secretarei executive, o femeie căruntă și deosebit de eficientă, Marian LaRosa, următorul mesaj:

– *Da.*

50

– Apartamentul de lângă Universitatea Columbia era de două ori mai mare, spuse Ann.

– În ce mă privește, eu îl prefer pe acesta, ripostă Gilberte.

– Cred și eu, zise Larry

Se aflau toți trei în sufrageria îngustă, nemobilată, a unui apartament situat pe Strada 67 Est, la etajul al zecelea, în zona rezidențială cea mai elegantă din New York. Pașii Annei răsunară prin cameră și apoi de-a lungul coridorului fără geamuri. Cei doi o urmară într-un dormitor mic și întunecos.

– Michael și Janey vor trebui să doarmă aici, împreună, spuse ea.

– Michael este la vârsta la care va supraviețui dormitului

în aceeași cameră cu o fată, zise Gilberte pe un ton sec. Adesea se mira ea însăși cât de tașantă putea fi. Îl trata pe Michael ca și când ar fi fost într-adevăr odrasla familiei Porter. Simțea o durere apăsătoare în piept.

– E așa de mic și trist.

– Îl zugrăvim în galben auriu și o să fie minunat, spuse Larry care aflase unde sînt cartierele elegante din New York și nu avea nici cea mai mică intenție să locuiască la capătul pămîntului, cum considera el Cartierul de Vest. La anul o să ne mutăm în altul mai bun, adăugă el.

– La celălalt chiria era mai mică.

– Dacă îți faci griji din cauza banilor, gîndește-te cât ne costă la Ranaleigh.

Locuiau temporar la hotelul Ranaleigh, unde clienții mai vîrstnici se plîngeau de zgomotul făcut de copii, îndeosebi de Michael care fugărea cîinii pe coridoare.

– Și apoi, dacă o să avem o servitoare permanentă, ne va costa mai puțin decît baby-sitter-ele, mai spuse Larry

– Prin împrejurimi locuiesc cîtiva prieteni de-ai mei care au și ei copii, spuse Gilberte. O să văd dacă pot să aranjez ceva.

– Acceptăm oferta ta, spuse Larry imediat. Se întoarse apoi spre Ann: N-am de gînd să-i sacrific pe Michael și pe Janey pentru cîtiva dolari.

– Dar nu e corect! strigă Ann.

– Vă las să discutați singuri, porumbeilor, spuse Gilberte. Eu am o întîlnire.

Se urcă în mașina care o aștepta și îi dădu lui Jordan o adresă de pe Strada 78, în apropiere de Madison.

Quent era de două săptămîni în Japonia. Telefonase în fiecare zi – lucru aproape imposibil. De la Cartier sosiseră o pereche de clipsuri cu smaralde, apoi o brățară cu diamante. Colecția fusese prezentată. În harababura cabinei încă

neterminate, Ann, în pantaloni decolorați și cu un tricou pe deasupra, prinsese ultimele ace cu gămălie și făcuse o mulțime de retușuri la modelele ei, înainte ca manechinele să înceapă parada. Gilberte, îmbrăcată într-un costum roșu-închis – care se dovedise apoi piesa cea mai apreciată din toată colecția – stătuse într-un colț al salonului de prezentare cu mâinile încleștate una în alta ca să-și ascundă tremurul. Deși începuse treaba aceasta dintr-un motiv cu totul special, munca o acaparase în asemena măsură, încât devenise parte integrantă din însăși ființa ei. Gilberte tînjea după succes și afirmare. Nici una din temerile ei pesimiste nu se adevăra, dar nici optimismul excesiv al Annei nu se dovedi pe deplin îndreptățit. Agenții comerciali de la Saks și Bergdorf cumpăraseră, ce-i drept, în cantități mici, dar *cumpăraseră!* Asta, după părerea Annei, însemna un prim pas extrem de important. Nu primiseră comenzi de la Bonwit, nici de la Lord & Taylor, în schimb Neiman-Marcus din Texas solicitase toalete în diferite stiluri. Funcționarii se străduiseră să fie cât mai persuasivi în discuțiile cu potențialii clienți, astfel că obținuseră un număr considerabil de comenzi de la diverse magazine specializate în confecții pentru femei. Larry îi ademenise pe reporterii la prezentare vorbindu-le despre originea aristocratică a Gilbertei și, deși numărul de articole dedicate strămoșilor ei nobili, precum și bogăției lui Quent fusese de trei ori mai mare decât al acelor consacrate descrierii rochiilor, cinci publicații importante îi reproduseră imaginea în costumul roșu-închis.

Mașina opri în fața unei uși masive, elegante, vopsite în negru, pe care era agățată o plăcuță aurie:

J. STONEHAM KREIGER MD

Clinică specializată în obstetrică și ginecologie

Gilberte se oprise asupra doctorului Kreiger după o matură chibzuință, așa cum procedase și în cazul doctorului

Lassitter, laureat al Premiului Nobel, dar din motive diferite. Kreiger era un bărbat înalt, zvelt, cu o coamă impunătoare de păr cărunț, care devenise renumit datorită faptului că se străduia întotdeauna să facă pe placul clientelor. Era dispus să scrie întotdeauna orice fel de rețete, aducea pe lume copii anesteziiind mamele la maximum și efectua și alte operații interzise în spitale mai mari și mai strict supravegheate, reușind astfel să mențină rata natalității la un nivel scăzut în familiile proeminente. Se vorbea, de asemenea, că Kreiger întreținea și relații amoroase cu pacientele sale.

Încă de la prima vizită, Gilberte își dăduse seama că aceste zvonuri erau întemeiate. În timp ce medicul îi întorcea fișa personală, Gilberte își ațintise ochii asupra lui. Doctorul nu-i ceruse asistentei sale să vină în sala de examinare. Cu picioarele încălțate în pantofi din piele de aligator ridicate pe suporti, Gilberte se simți studiată într-un mod care, mai mult ca sigur, n-avea nimic comun cu examenul ginecologic de rutină. Deși tot ceea ce auzise despre doctorul Stoneham Kreiger părea să-i confirme așteptările în privința viitoarei lor colaborări, propria experiență de viață o învățase să nu se încreadă prea mult în slăbiciunile oamenilor.

Ceva mai târziu, îmbrăcată și așezată pe scaun cu picioarele grațios încrucișate, îl întrebase:

- Nu-i așa că am dreptate? Sînt în luna a doua?
- Hmmm, răspunsese el nevrînd să se angajeze.
- Soțul meu își pune mari speranțe în sarcina asta.
- Înțeleg, făcu doctorul Kreiger, menținîndu-se în expectativă.

– Dorește foarte mult, spusese Gilberte, ațintindu-și ochii galbeni de tigroaică asupra doctorului. Kreiger tremurase abia perceptibil.

– Da, aveți dreptate, spusese el. E clar, sînteți în luna a doua.

Astăzi, în timpul celei de-a doua vizite „prenatale“,

doctorul Kreiger îi palpa uterul gol și dicta surorii simptomele corecte pentru primul trimestru al sarcinii.

– Ei bine, doamnă Dejong, vă asigur că totul merge de minune. Mă bucur să constat că aproape ați depășit faza critică. În curînd nu vor mai exista decît șanse minime pentru un avort spontan.

Era puțin după miezul nopții, cînd luminile roșii ale ambulanței sclipiră în fața casei familiei Dejong de pe Bulevardul 5. Cei cinci servitori care locuiau în casă, cu halatele și capotele peste pijamale și cămăși de noapte, se uitau la stăpîna care gema și plîngea pe targă, în vreme ce era urcată în ambulanță. Sirena continuă să urle de-a lungul Străzii 78, apoi pe Bulevardul Madison, amuțind în dreptul clinicii doctorului Kreiger.

Sora o conduse pe Ann înăuntru după ce-i dăduse asigurări că „fetița noastră a scăpat cu bine“ Pe comodă se aflau deja buchete mari de flori, sora puse trandafirii aduși de Ann într-un vas cu apă, apoi se întoarse să urmărească meciul de wrestling de la televizor. La vremea respectivă, clinica doctorului Kreiger era singura din Manhattan, dacă nu chiar din întreaga lume, în care exista televizor.

Ann se așeză lîngă pat. N-o mai văzuse niciodată pe Gilberte într-un asemenea hal. Avea o expresie indiferentă și numai o linie abia ghicită de deasupra colțului stîng al gurii mai amintea de zîmbetul ei de apărare, ușor batjocoritor și amuzat în același timp. În dimineața aceasta, cînd aflase că Gilberte pierduse un copil, i se strînsese stomacul și se lăsase pradă demonului cu ochi verzi al geloziei. Acum însă, văzînd chipul palid și trist al prietenei sale, își făcu reproșuri amare. Ea avea copii, de ce n-ar fi avut și Quent? După ce stătu ceva mai mult de un minut lîngă patul ei, simți o imensă compasiune pentru Quent, care visase să fie tată încă de pe vremea cînd

avea cincisprezece ani, ca și pentru Gilberte, care fusese nevoită să renunțe la Michael și acum mai pierduse un copil.

Gilberte clipi, apoi deschise ochii.

– Ann, șopti ea fără să fie surprinsă, ca și când s-ar fi așteptat s-o vadă acolo.

– Îmi pare rău, Gilberte, nici nu știi cât de rău îmi pare. Dacă aș fi știut, nu te-aș fi lăsat să miști nici un deget în săptămîna dinaintea prezentării.

Sora veni repede la patul Gilbertei cu un vas cu apă în care era băgat un tub îndoit și îl apropie de buzele Gilbertei.

– Haide, draga mea, soarbe puțină apă de aici.

– Ieși afară, șopti Gilberte.

– Iubito, eu sînt doamna Braithwaite, sora ta...

– Nu-mi mai spune „iubito“ – Gilberte rostea cuvintele cu greutate, dar tonul ei suna autoritar. Oprește... zgomotul. Și... plecă!

Femeia se retrase și închise televizorul, apoi înălță bărbia și îi șopti Annei:

– O să fiu pe aici, prin preajmă, în caz că fetița noastră are nevoie de ceva. Ușa se închise în urma ei.

– Când am văzut că n-ai venit la salon în dimineața asta, am telefonat la tine acasă și valetul mi-a spus ce s-a întîmplat. Larry a sunat imediat la biroul lui Quent, dar cei de acolo știau deja despre avort.

– N-a fost nici un avort, spuse Gilberte pe jumătate adormită.

– Gilberte, ai pierdut copilul.

– N-a fost nici un copil...

– Șșșș.

– N-a fost nici un copil... niciodată...

– Nu mai vorbi. Încă mai ești sub efectul anesteziului.

– Nici un copil, repetă Gilberte.

– Acum ești bine, murmură Ann.

– Nu sînt însărcinată... n-am fost niciodată însărcinată,

spuse Gilberte, apoi închise ochii. Maxilarele i se încleștară. Broboane de sudoare îi apărură pe frunte. Da, desigur, am pierdut copilul.

– O să mai ai alții.

– Quent era nebun de bucurie. Fluiera ca un copil... nu-și mai încăpea în piele... și-ar fi dorit cinci sau șase... n-a vrut să mă lase singură... așa de emoționat că îi port copilul...

Transpirația de pe frunte i se scurgea în păr

– Cred că ar fi bine să chem sora, spuse Ann cu o voce înăbușită.

– N-am nevoie de ea, murmură Gilberte și adormi.

Cînd Ann ieși din clinică, soarele se ascunsese după nori și temperatura scăzuse cu cîteva grade. Pîna la intersecția Străzii 35 cu Bulevardul 7 erau vreo patru kilometri, dar, fără să stea prea mult pe gînduri, Ann o luă pe jos. Dacă n-o presa timpul, prefera să meargă pe jos. Insula Manhattan o fascina cu populația ei atît de diversificată, cu energia clocotitoare, cu mîncărurile exotice și mărfurile frumoase și nu prea scumpe din vitrine. Astăzi însă mergea cu capul între umeri și cu privirile ațintite asupra trotuarului. Nu se gîndea la cuvintele ciudate ale Gilbertei pe care le puneă pe seama drogurilor. Doctorul Kreiger îi vorbise cu toată convingerea de acel „foetus avortat“ Nu. Rătăcea cu gîndurile la tatăl aceluia foetus.

De cînd venise la New York îl văzuse destul de rar pe Quent și pentru perioade foarte scurte de timp. Politețea lui curtenitoare își pierduse aerul acela distant de dinainte de salvarea lui Michael. Ca și cînd cele întîmplate între ei în timpul războiului în Franța și în Anglia, baia aceea matinală în Pacific și discuția avută după aceea n-ar fi existat niciodată. Ei bine, nu era chiar așa. Quent legase o prietenie foarte strînsă cu Michael; în două rînduri ceruse voie să-l ducă la Grădina Zoologică din Central Park și la un spectacol cu *Pinocchio*.

De fiecare dată, Michael se întorsese cu brațele încărcate de ciocolată și cu obrazul radiind de fericire, deși după ce se mutaseră aici trecuse deseori prin stări sufletești contradictorii, de la agitație la apatie. Ann se gândise de multe ori că, la urma urmelor, cei doi erau veri îndepărtați și poate că legătura lor de rudenie îi făcea să se simtă bine unul în compania celuilalt.

Ann dîrdîia serios și picioarele îi amortiseră de frig cînd ajunse în cartierul magazinelor de confecții. Trecînd pe lîngă doi băieți care expuneau pe stative costume identice de marinar se simți tentată să ia o ceașcă de cafea fierbinte și un sandviș la una din tarabele alungite care răsîpîdeau miresme ispititoare de condimente, de pastramă și de castraveciori murați. Însă trecuse deja de zece și trebuia să preia toate atribuțiile Gilbertei.

Biroul acesteia semăna cu un salon fermecător, plin de antichități englezești, de mobilă tapițată în alb și verde, de glaste cu flori în permanență proaspete. Pe banchetă se aflau cîteva mostre de crep de lînă, iar pe măsuțele joase de lac zăceau împrăștiate într-o dezordine artistică primele schițe ale Annei (nesemnate); și acestea, ca și florile, erau schimbate zilnic. Pe unul dintre pereții biroului fuseseră agățate schițe înrămate ale modelelor din colecție. Făcînd cu ochiul spre eticheta mare, impresionantă, *Gilberte de Permont* de sub lucrările ei, Ann își scoase paltonul, dar își lăsă pe cap pălăria cu pană – era obiceiul ca femeile care lucrau în domeniul industriei să-și păstreze pălăria pe cap cînd urmau să încheie o afacere.

Se întilni cu un anume domn Sam, al cărui nume de familie plin de consoane era imposibil de pronunțat. Domnul Sam, un thailandez elegant și rotund la față care supraviețuise ocupației japoneze, își pusese din nou pe picioare țesătorile din Chiang Mei: mătasurile lui groase și elegante costau de cinci ori mai puțin decît mărfurile similare mai puțin reușite

din Statele Unite. Ținând în mână o mostră de un azuriu foarte viu, Ann vedea deja manechinele care prezentau o colecție mixtă. O colecție mixtă? Până atunci nu se gândise nici o clipă la o linie intermediară a modei dintre sezoane și nici nu discutase subiectul acesta cu Gilberte. Dar imaginea continua să-i fie foarte limpede. Mînată de instinct, se hotărî să accepte oferta. Ținînd seama de dificultățile de execuție și de distanță – îi explicase domnul Sam – nu se vor putea face suplimentări la comenzi. Trăgînd adînc aer în piept, Ann calculă pe spatele unei schițe ce metraj i-ar trebui din nuanța aceea de verde smarald, apoi din azuriu și din rozul atît de viu încît părea fierbinte.

Nu-și putea permite o pauză de masă, așa că ceru să i se aducă o cafea și niște sandvișuri.

La ora trei și un sfert veni o reporteră de la rubrica de modă de la *Life*, însoțită de Larry, care îi oferise un dejun copios la restaurantul Colony. Ann o rugă pe secretara Gilbertei, o fată înaltă și subțire, să prezinte costumul cu care fusese îmbrăcată aceasta, și reportera admiră centura lată, cupa spatelui și aproape că le garantă o pagină întregă.

Ann rezolvă o neînțelegere între maistra de croitorie și cea care făcea tiparele, mai angajă o călătoreasă, dădu telefoane să urgenteze niște livrări de furnituri întîrziate. Sună de două ori acasă, la Ranaleigh, ca să se intereseze de soarta copiilor și o dată la Gilberte, la clinică, unde i se spuse că starea acesteia este mulțumitoare.

La ora șase începu să plouă. Toate taxiurile erau ocupate, însă Ann dobîndise verva caracteristică new-yorkezului care stă cu mîna ridicată la colț de stradă. Cinci minute mai tîrziu se îndrepta spre apartamentul de pe Strada 67, unde o aștepta Larry. Parcurseră împreună contractul de închiriere în prezența agentului imobiliar.

– Ce înseamnă asta – pe o perioadă de trei ani? întrebă Larry

– Vă închipuiți că a fost ușor să-l conving pe proprietar

să renunțe la contractul pe cinci ani? pară imediat interlocutoarea lor, o văduvă vioaie și isteată. Trei ani este minimum absolut.

– Din punctul meu de vedere, minimum absolut înseamnă maximum un an, spuse Larry arborînd zîmbetul său angelic.

– Și atunci, hocus-pocus, o să faceți naveta dintr-o casă în stil colonial din Darien?

– Darien... Larry pronunță cu grijă fiecare silabă ca și cînd numele cartierului din Connecticut ar fi fost o formulă magică.

Salariul lui nu era suficient pentru a garanta proprietarului chiria pe un an, așa că Ann trebui să semneze și ea alături de el.

51

Gilberte și Larry ieșiră de la St. Regis. Mai înainte ea trecuse pe la salonul King Cole să-l ia pe Larry, care luase dejunul cu un prieten din California, Cyril Magnin, patronul magazinelor foarte șic ale lui Joseph Magnin. La un moment dat, Gilberte îi arătă cu mîna un magazin micuț, pe partea cealaltă a străzii.

– Țsta e omul lui Quent, spuse ea.

Trecuseră două luni de cînd se mutaseră la New York, și Larry continua să descopere noi atracții ale orașului. Privi balotul mare de pînză albă din vitrină și firma cu litere de bronz de deasupra ușii: MORTON. Nici una, nici alta nu-i ofereau vreun indiciu cu privire la felul mărfii pe care o comercializa.

– Morton? întrebă el.

– Quent își comandă cămășile numai la domnul Morton. După părerea lui, este singurul loc pe acest continent unde se pot găsi cămăși la fel de bune ca cele de la Turnbull și Asser din Londra. Hai să-ți fac cunoștință cu el!

Morton, un bărbat înalt, cu umeri rotunzi și accent de Oxford, o salută foarte cordial pe Gilberte.

– Domnul Porter ar dori să vadă câteva materiale, spuse ea.

Cordialitatea domnului Morton se extinse imediat și asupra lui Larry. Curînd, tejgheaua fu acoperită de felurite țesături – cotton egiptean fin ca mătasea, în de cea mai bună calitate, țesături în diferite nuanțe de alb, bleu cu dungi abia vizibile, gri cu dungi, un pepit mărunț în nuanțe de maro deschis.

Gilberte ridică un material de cotton alb.

– Asta ți-ar veni perfect.

Larry pusese deja ochii pe o țesătură cu dungi dese, bleu, asemănătoare cu o cămașă pe care o văzuse la Quent.

Nu se punea problema să aleagă una din două. Domnul Morton făcu precizarea că, în cazul unui client nou, comanda minimă era de o duzină de cămăși.

– Parcă spuneați mai deunăzi că ai vrea să-ți faci pantofi de comandă, Larry, așa e? întrebă Gilberte. Larry nu pomenise niciodată de așa ceva. Ai auzit că Goforth are acum un reprezentant și la New York? continuă ea.

– Goforth?

– Cizmarul care îi lucrează lui Quent. Au sediul la Londra, pe Jermyn Street. Recent au trimis și aici un reprezentant pentru a expune câteva modele de încălțăminte.

– Mmm. Unde poate fi găsit?

– Am să-l rog pe Quent să te recomande.

– Larry, data viitoare cînd îi mai trimiți flori Dianei

Vreelan, te rog să telefonezi Constancei Spry. Am avut ocazia să mă conving că aranjamentele ei florale nu sînt niciodată plicticoase.

– Nu ai bilete la premiera cu Rodgers și Hammerstein? Uite, ți-am scris aici numărul de telefon al agentului care ne procură bilete de spectacole.

– Am auzit de un restaurant nou admirabil...

– cel mai bun service pentru limuzine din oraș...

Deși Gilberte nu simțea nici un fel de remușcări cînd îl îndemna pe Larry la cheltuieli tot mai extravagante, sentimentul de vinovăție o copleșea de fiecare dată cînd o vedea pe Ann. Vioiciunea ei firească era aparent aceeași, dar, atunci cînd se credea singură, Ann avea aerul unei ființe bătute, învinse. Gilberte trebuia să facă mari eforturi ca să-și reprime dorința de a-i sări în ajutor.

Cam la șase luni după ce Ann și Larry se mutaseră la New York, Gilberte îi invită la o petrecere.

Dacă cineva ar fi așezat conacul cu 137 de camere al lui Jason Templar, demolat în 1923, alături de casa de cărămidă, în stil federal, a nepotului său, aceasta din urmă ar fi părut foarte modestă. Standardele grandorii se schimbaseră însă considerabil în ultimele trei decenii, și locuința familiei Dejong de pe Bulevardul 5, orientată cu fața spre Central Park, trecea drept una dintre cele mai elegante din cartier. În interior, tablouri în culori luminoase ale unor impresionisti mai mult sau mai puțin cunoscuți se amestecau cu nuanțele sumbre ale picturilor lui Gainsborough și Goya pe care le moștenise Quent. Deasupra intrării în sala de biliard trona un

indian cu pipă, iar dincolo de această sală se afla o terasă cu pereți de sticlă, ce dădea spre o încântătoare grădină. Spre deosebire de petrecerea de la Beverly Hills, de astă dată nu întâlneai celebrități, iar rochiile de seară ale femeilor se remarcă prin simplitate. Bărbații purtau cămăși de foarte bună calitate, pantofi lucrați manual, costume cu croială englezescă și nici unul din aceste obiecte vestimentare nu părea nou. Gilberte își alcătuisese în așa fel lista invitaților, încât familia Porter să se simtă o intrusă în înalta societate new-yorkeză, fără nici un fel de tangențe cu aceasta prin alianță, școli sau prin cluburile frecventate. La petrecerea de la Beverly Hills, Larry fusese năucit, dar și convins că, cu puțin noroc, ar fi putut pătrunde și el în Panteonul celebrităților. Aici însă, după ce fu prezentat unui Roosevelt, unui Rockefeller și câtorva Dejong, se simțise copleșit. Numele acestea răsunătoare, pe care le va rosti mai târziu cu mare plăcere, așa, ca din întâmplare, aparțineau membrilor unei aristocrații în care nu puteai pătrunde decât prin naștere. Încercă să facă conversație pe teme tipic bărbătești, cu un zîmbet încremenit pe buze. Constatînd apoi că aici nu era considerat de prost gust să stai împreună cu nevasta, se apropie de Ann. Aceasta părea să se simtă la largul ei într-un grup din care făceau parte Quent și alte personalități ilustre. Când Larry spusese mîndru că Ann era o veche prietenă de la Paris a Gilbertei, aceasta fu imediat copleșită cu întrebările: gazda lor manifestase de timpuriu interes pentru probeleme de design vestimentar?

– Bineînțeles, rîse Ann. Asta s-a întîmplat în timpul războiului, cînd nu puteam decât să visăm la rochii, așa că inventasem un joc – Design – ne desenam garderobe întregi. O înnebuneam pe sărmana Gilberte. Ideile mele veneau, evident, din filme, în timp ce ea știa tot ce se poate ști despre *haute couture* de la mama ei. Mama mea își cumpăra o rochie nouă o

dată la doi ani de la „modista“ din colț, o *Madame* total lipsită de talent și pe jumătate chioară, dar foarte, foarte ieftină.

Roșind, Larry rîse și el împreună cu ceilalți.

În timp ce se dezbrăcau, Quent o întrebă pe Gilberte:

– De ce nu i-ai invitat pe soții Porter împreună cu alți oameni mai potriviți pentru ei?

– Ai dreptate, nu s-au simțit prea bine. Ei, mi-am făcut datoria. De acum încolo o să-i lăsăm să se mai miște printre cei de teapa lor. La masă, Larry nu mai contenea să le întrebe pe Mittie și pe Charity tot soiul de lucruri ridicole despre școlile din Darien. Ca și cînd *ei* ar fi experți în Darien!

Darien din Connecticut se afla la o distanță de circa o oră de New York, New Haven și Hartford. Așa cum precizase Gilberte, nici unuia dintre oaspeții ei nu i-ar fi trecut prin minte să opteze pentru o locuință în acea zonă – însă membrii consiliilor de administrație ale corporațiilor lor considerau acest cartier preorășenesc raiul pe pămînt, Walhalla, țelul lor suprem. La începutul secolului, Darien fusese o localitate balneară de vară, situată pe malul mării, și imaginea aceasta mai persista și acum. Case mari, majoritatea construite din scînduri aparente vopsite în alb cu intenția de a părea mai vechi decît erau în realitate, străjuiau aleile umbrite de copaci care duceau toate către Country Club.

Ann, care auzise tot soiul de relatări cu privire la această așezare exclusivistă unde era interzisă vînzarea de locuințe persoanelor de culoare, evreilor și catolicilor printr-un așa-numit *gentleman's agreement*, ar fi respins de la bun început ideea de a locui aici, în casa de pe Hollow Tree Ridge Road, chiar dacă nu le-ar fi depășit posibilitățile financiare. Larry privea extaziat grajdurile, limuzinele noi, ascunse în spatele gardurilor vii, trăsurile cu cai demodate și denumirile la fel de desuete ale străzilor. Nu-i trecuse nici o clipă prin minte

că Gilberte, care îi însoțea în ceea ce agentul imobiliar numea „a doua vizită de prospectare“ la casa visurilor lui, ar fi putut considera așezarea drept o mahala. În timp ce Jordan îi conducea încet cu mașina ei printre case, Gilberte arăta cu mîna spre sălile de gimnastică, spre vilele înconjurate de copaci, spre cărucioarele cu copii.

Casa, cu o curte împrejmuitoare supradimensionată, cu acoperișul de șindrilă și zugrăveala cojită, părea să aibă o vîrstă respectabilă. În realitate, fusese construită cu vreo treizeci de ani în urmă, dar rămăsese nelocuită în ultimii doi.

În timp ce se plimbau prin camere, Gilberte admira grinzile cioplite manual și căminele de gresie. După ce terminară de vizitat casa, Gilberte întrebă:

– Și ce o să faci cu camerele acelea de la etajul trei?

Chiar lîngă bucătăria era o cameră pentru servitoare, iar sub acoperiș, la mansardă, se aflau alte două odăițe.

– Mă gîndesc să dărîm zidul despărțitor dintre ele și să fac o cameră de joacă pentru Ann.

Lary vorbea pe un ton condescendent. Îl deranja foarte tare faptul că se bizuia mai mult ca oricînd pe salariul Annei.

– Ce crezi, șefa? Este sau nu e locuința secolului?

– Categorie, confirmă Gilberte.

– Nu avem suma necesară pentru avans, zise Ann.

– Agentă imobiliară a spus că proprietarul este dispus să accepte o ipotecă.

– Larry, fata nu părea prea sigură de asta, interveni Ann. Și oricum, rata lunară depășește cu mult posibilitățile noastre.

– Atunci o să mai strîngem nițel cureaua.

Ann se uită la scîndurile umflate ale dușumelei, la petele de umezeală care înfloreau pe doi dintre pereții încăperii.

– Și mai trebuie făcute reparații capitale. Acoperișul, țevile...

– Tocmai de aceea este un chilipir.

– Numai şindrila o să coste o avere. Annei îi tremura vocea. Era pe punctul să izbucnească în plîns. Cît de mult detesta dorinţa asta de a-i sfida pe ceilalţi! În timpul războiului remarcase că Larry dădea întotdeauna bacşişuri foarte mari, şi gestul rapid cu care apuca nota de plată, ca şi semeţia cu care îşi ridica şapca de locotenent îi sugeraseră un copil dornic să-şi ofer o bucurie. Dar acum, cînd avea grija familiei, imprudenţele lui o înspăimîntau de moarte. Cheltuielile lor curente atingeau cifre astronomice, avînd în vedere chiria mare şi salariul servitoarei, dar tot s-ar mai fi putut descurca dacă Larry n-ar fi aruncat banii în stînga şi-n dreapta – cadouri pentru ea şi pentru copii, atenţii pentru prieteni, cadouri pentru părinţii lui ca să-i impresioneze prin modul în care reuşise în viaţă. La acestea se adăugau facturile lui personale – costumele pe care şi le cumpăra la Chipp şi alte achiziţii de la comercianţi atît de exclusivişti, încît ea nici măcar nu auzise de ei; de la un magazin numit Morton îşi procurase o duzină de cămăşi, şi fiecare dintre ele costa mai mult decît o duzină de cămăşi de la Arrows! Avea pantofi făcuţi de comandă; pînă şi haina de lucru şi-o comandase nu se ştie unde. Plătea sume considerabile unui agent de bilete pentru spectacole şi la service-ul de închiriat limuzine care îi duceau la premierele de pe Broadway. Angajase în trei rînduri o firmă specializată în organizarea unor petreceri care îi costaseră o avere. (Cum de intrase în legătură cu toţi aceşti furnizori de înaltă clasă – asta era de neînţeles pentru Ann.) Veniturile lor erau acum de două ori mai mari faţă de cele încasate în California, însă pe Montecito Lane fuseseră tot timpul solvabili, în schimb pe Strada 67 erau copleşiţi de un munte de facturi neachitate. Cîrpea întruna la anteriorul lui Moş Arvinte, amînînd într-o lună proprietăreaşa, iar în următoarea pe medicul pediatru. Ca urmare a acestei politici financiare, primea telefoane de reproşuri şi scrisori de ameninţare care îi provocau o stare de tensiune permanentă.

Iar acum Larry rămăsese cu gîndul la casa asta. Ann simțea că i se face părul măciucă la gîndul facturilor neachitate și al celor care aveau să vină în curînd.

Gilberte se duse spre fereastră și privi afară la iarba năpădită de buruieni înalte, la copacii netunși și neajustați, la tufișurile sălbaticе.

– Ce grădină minunată, exclamă ea.

– Nu-i așa? făcu și Larry, aruncîndu-i Annei o privire triumfătoare.

– Uite ce este, departe de mine gîndul de a mă amesteca în treburile voastre, spuse Gilberte. Dar dacă tot sînt aici și pot să-mi spun părerea, trebuie să recunosc că Larry are dreptate. Este un loc ideal pentru copii. Iar dacă nu puteți achita avansul, eu sînt dispusă să accept o dublă ipotecă.

– Dar nu se poate să te lăsăm pe tine... interveni Ann.

– Gilberte, ești un înger! se repezi Larry emoționat.

– Nu este nevoie să-mi fiți recunoscători. Nu v-aș fi făcut această propunere dacă avocatul meu specializat în impozite nu mi-ar fi explicat că dubla ipotecare reprezintă o investiție înțeleaptă. Făcu o pauză, apoi continuă: Quent pomenea la un moment dat de o așa-numită plată-„balon“

– Plată-balon? Larry își dădu pe spate părul blond care începuse să se rărească (cu o lună în urmă semnase un cec destinat unui salon de frumusețe de pe Strada 49 specializat în tratarea cheliei).

– Este foarte simplu, zise Gilberte și le expuse apoi o nouă teorie din domeniul finanțării pe care o auzise de la unul din directorii Băncii Dejong atunci cînd acesta i-o explicase lui Quent. Nu plătești nimic timp de, să zicem, cinci ani. După aceea, eu îmi primesc banii înapoi, plus dobînda, bineînțeles. Dar cu mult înainte de asta, firma „Gilberte de Permont Inc.“ va fi prosperă și bine cotate pe piață, ceea ce înseamnă că vor exista și bonificații substanțiale.

– Gilberte... dădu să spună Ann.

Însă Gilberte o întrerupse:

– Discutați chestiunea între voi, în timp ce eu o să mă plimb prin grădină. Îmi amintește de casa de la țară din Ile de France.

Larry reuși cu greu să-i deschidă ușa umflată care dădea în grădină.

Gilberte porni la plimbare printre buruienile înalte și își udă imediat pantofii. Nimic din ceea ce vedea aici nu-i amintea de castelul ca din povești din Ile de France. Însă grădina aceasta mare, neîngrijită, înconjurată de un gard de piatră scund, cu tufișurile ei de zmeură aproape de nestrăbătut și copacii înalți, cu ramuri atît de puternice, încît ar fi suportat fără probleme și greutatea unei căsuțe cocoțate, putea fi ușor transformată într-un tărîm de basm pentru imaginația unui copil.

Gilberte nu se putea sustrage legămîntului făcut de mult, dar nici n-ar fi vrut să-l renege total pe Michael. Și tocmai acesta era chinul cel mai mare. Deși o tortura gîndul că acțiunile ei îl fac să sufere pe fiul ei, nu se putea abate de la planul inițial. „Cel puțin va avea un loc unde va fi fericit“, își spuse ea. O veveriță cu coada înfoiată țîșni din spatele unui tufiș mare de rododendron.

Larry se uită pe fereastra murdară pînă cînd Gilberte dispăru din cîmpul lui vizual.

– Ideea asta ne rezolvă toate problemele, începu el.

– Sigur! ripostă Ann. O nimica toată! N-o să avem de plătit decît avansul, impozitele, un acoperiș nou și Dumnezeu știe ce alte reparații.

– Ai auzit ce-a spus Gilberte! Larry era roșu la față și agitat. Casa este perfectă pentru copii.

– Larry, chiar și acum, abia ne putem menține pe linia de plutire.

Ann se aștepta la o reacție violentă din partea lui, însă Larry se aplecă spre pervazul cu vopseala jupuită.

– Micuțo, habar n-ai ce înseamnă locul acesta pentru mine. Eu trebuia să dau socoteală întotdeauna și pentru ultimul cent primit, așa că n-am avut niciodată bani pentru cinema. Prietenii mei deschideau ușa de incendiu și eu mă strecuram în sală pe acolo. Iar pe ecran vedeam case ca aceasta. Mari, impunătoare și înțesate de mobile, însă confortabile. Iar tații – Isuse, tații aceia de pe ecrane... bătrînul judecător Hardy era preferatul meu. Voia tot ce e mai bun pentru familia lui. L-ai cunoscut pe bătrînul meu. Ori de cîte ori cîștiga suficient ca să aibă ce bea, scotea cureaua și începea să ne bată pe toți. După aceea zăceam pe burtă cu fundul arzînd ca focul și îmi juram că nu-mi voi crește în același fel copiii.

– Dar mai există și alte cartiere drăguțe, spuse Ann blînd, așezîndu-se lîngă el. Am putea să cumpărăm o casă mai mică, dar mai bine întreținută, mai nouă.

– Nu înțelegi? Îmi doresc ca fiul și fiica mea să crească în locul cel mai potrivit pentru ei. Nu vreau să facă eforturi disperate ca să fie agreați de semenii lor.

– Larry, dar tu ești omul cel mai popular din cîți am cunoscut.

Scoțînd niște sunete incoerente, Larry se lăsă în genunchi și o cuprinse cu brațele pe după talie, apăsîndu-și capul pe pîntecele ei, într-o atitudine imploratoare.

Mai tîrziu, cînd Gilberte împinse ușa, deschizînd-o cu greu, Ann îi spuse că îi vor fi veșnic recunoscători pentru ajutorul oferit. Gilberte nu fu în stare s-o privească în ochii mari, căprui și speriați.

Într-o dimineață de iarnă a anului 1951, Ann ședea în cămăruța pe care funcționarul de la agenția imobiliară o numise „administrație“ Era o odăiță minusculă în spatele holului principal. Singurul ei mobilier îl constituia un scaun rotativ de secretară și un birou de metal ciobit și lovit, pe care Ann îl cumpărase de ocazie. (Cînd așteptau oaspeți, Larry încuia ușa cămăruței.) Așezată în fața facturilor, Anne juca un joc straniu de una singură: le punea pe cele urgente la dreapta și pe cele care mai puteau fi amîinate la stînga. Se încruntă timp de aproape un minut în fața unei note scrise de mîna de către Henry Bennet din Darien. Acesta amenința că se va adresa unei agenții specializate în colectarea forțată a datoriilor, drept care Ann puse hîrtia în dreapta. Taxa la noul Lincoln tot la dreapta. Cotizațiile pentru club – Larry se înscriesese la Wee Burn, cel mai exclusivist country-club din oraș, susținînd că dacă va face golf, lucrul acesta îi va fi de folos pe plan profesional – le așeză în stînga. Larry o să fie furios, însă trebuiau achitate cheltuielile de întreținere pe luna trecută. Ezită cîtva timp între magazinul de antichități Robinson din Darien și decorator, Willis Zode, pe care Gilberte insistase să-l aducă – în cele din urmă, le lăsă pe amîndouă în dreapta, pentru că cele două ipoteci trebuiau plătite neapărat. Luna trecută, banca aplicase deja o penalizare de zece la sută pentru întîrziere. Trebuia să achite și nota elegantă și frumos tipărită pe hîrtie galbenă expediată de băcănia din Darien. Oricît de des și-ar fi propus să meargă la supermarketul din Stamford, în mod invariabil după douăzeci

ale lunii se trezea fără o lețcaie și era nevoită să ia pe datorie de la băcănia lui Galway, care practica niște prețuri foarte piperate. Scrise apoi pe spatele unui plic *Coriana, Dl. Popescu*. Era foarte promptă când trebuia s-o plătească pe Coriana, jamaicana voinică și cu fața strălucitoare care făcea de mâncare și avea grijă de copii (duminica, Ann își punea o pereche de mănuși de cauciuc și deretica singură prin casă) și pe domnul Popescu, grădinarul gîrbovit, în vîrstă de vreo șaptezeci de ani. Oftă și închise ochii. Cifrele precedate de semnul dolarului continuau să-i joace în minte.

Încercă să treacă în revistă avantajele mutării la Darien. Janey nu mai făcea pipi în pat, iar Michael, băiatul cel mîndru și singuratic, avea acum un prieten în persoana lui Timmy Popescu, cel mai mic fiu al grădinarului, făcut cu cea de-a treia soție. Cifrele refuzau să dispară din fața ochilor ei închiși. Nu-și putea alunga sentimentul de neliniște decît atunci cînd lucra în atelierul ei de la mansardă, încă neterminat, unde era cînd înăbușitor de cald, cînd îngrozitor de frig. Tot acolo sus, reușea să uite și de nefericirea provocată de despărțirea de Quent. Îl vedea rar, însă îi ducea dorul în permanență. Firea ei romantică nu se dezmințea!

Puse facturile din stînga într-un sertar, le alinie pe cele din dreapta și deschise un caiet cu coperti maro. Își porunci să nu fie prea aspră cu Larry. Era un tată minunat și, lăsînd la o parte cheltuielile lui nesăbuite, un soț admirabil – nu se uita la nici o altă femeie.

Aproximativ un an mai tîrziu, într-o după-amiază însorită de aprilie 1952, Gilberte îl chemă pe Larry la ea în birou.

– Aș vrea să faci cunoștință cu Marjan, spuse ea.

– Fața ei îmi este familiară, spuse Larry zîbind spre chipul mic, ascuțit, cu trăsături ferme ale manechinului blond care apăruse de trei ori pe coperta revistei *Vogue*.

– Și trupul nu? întrebă Marjan, luînd o poziție agresivă, cu un șold spre el. În timp ce prezenta rochia cu care era îmbrăcată, se mișca unduitor, străduindu-se să execute mișcările obișnuite ale manechinelor, însă zîmbetul pe care i-l adresa lui Larry îndemna la reflecție de alt gen, mai carnal.

– Marjan va prezenta produsele noastre pentru reclamă, spuse Gilberte.

– Pe toate? întrebă Larry.

– Asta depinde de tine. Unde o să putem pătrunde dacă Marjan va deveni fata de la „Gilberte de Permont“?

– Aproape peste tot, spuse Larry.

– Așadar, eu voi fi simbolul vostru, conchise Marjan, fluturîndu-și genele rimelate.

– Asta înseamnă că vom avea un dublu avantaj. Numele nostru va fi menționat de fiecare dată cînd se va vorbi despre tine în vreun articol. Hei, șefa, este o idee nemaipomenită! Vorbesc serios!

– Ce-ar fi să discutați între patru ochi despre chestiunile de publicitate? le sugeră Gilberte, rămînînd apoi mult timp gînditoare, cu privirile ațintite asupra ușii pe unde ieșiseră cei doi.

– Foarte bună idee, zise Larry, clipind din ochi în lumina puternică a soarelui după-amiezii.

– Cam ce propui în legătură cu discuțiile noastre? întrebă Marjan zîbind.

– La „Colonie“? „21“? „Lindy“? Îți stau la dispoziție.

Marjan continuă să zîmbească. Larry, care nu dormise niciodată în alt pat în afara celui conjugal, simțea că îi ard urechile.

– Știu eu un loc, la cîteva blocuri mai încolo, spuse ea. Vizavi de Madison Square Garden.

Era o zonă înțesată de baruri murdare și hoteluri care închiriau camere cu ora.

– Oh! exclamă Larry și, involuntar, făcu un pas înapoi. Zîmbetul lui Marjan deveni ușor disprețuitor.

Clacsoanele sunau stident pe Bulevardul 7 Larry avea impresia că mîinile îi atîrnau grele ca de plumb.

– Și ce ți se pare atît de neobișnuit la acel loc? întrebă el. Marjan se mulțumi să rîdă cu un rîs gros, din piept.

„Montague“ era exact ceea ce anticipase el – o văgăună mizerabilă. Funcționarul gras de la recepție întrebă dacă dorea să treacă în cont costul camerei.

– Foarte multă lume procedează așa, spuse Marjan luînd un fir de tutun de pe rujul de buze. Faci cum vrei.

Larry rămase din nou cu brațele atîrnînd pe lîngă trup. După o scurtă ezitare, începu să completeze formularele necesare pentru a deschide un cont în numele firmei „Gilberte de Permont, Inc.“ Lenjeria de pat nu era foarte curată, camera 405 mirosea a praf și a transpirație stătută, iar Larry, nervos și stresat, avu dificultăți cu erecția, însă Marjan se dovedi o nimfă plină de inventivitate.

Spre sfîrșitul anului 1953, în săptămîna prezentării colecției, Gilberte stătea în picioare cu o mîină pe microfon, urmărind grupul de manechine conduse de Marjan – devenită, între timp, în mod oficial simbolul firmei „Gilberte de Permont Inc.“ – care făceau piruete pe estradă în acordurile Rapsodiei Ungare de Liszt. Fustele de creton înflorat – o stilizare a costumului țărănesc – se umflau, lăsînd să se vadă jupoanele pline de dantele și fundulițe. Lumina se reflecta în broderia cu fir de aur ce împodobea corsajul. Cei trei sute de spectatori care ședeau pe scaune de închiriat izbucniră în aplauze spontane, lucru foarte rar în timpul prezentărilor de modă.

Gilberte se crispă, iritată. Ea fusese împotriva acestor rochii „țăărănești“ și îi amintea Annei că, deși firma ei nu era chiar o *maison de couture*, totuși clientela nu se compunea din mulgătoare și păzitoare de porci. Dar Ann strînsese cu

încăpăținare din buze, nevrînd să renunțe la copiii zămislîți din mintea ei. Privind în jos spre pălăriile femeilor, spre cheliile strălucitoare ale bărbaților, Gilberte își spuse că Ann părea să posede un fler remarcabil în materie de modă. În prestigioasa revistă franceză *Le Jardin des Modes* apăruse un amplu articol consacrat costumului purtat de ea la prima prezentare. Mățăsurile tailandeze făcuseră ravagii prin bugetele clienților, împletiturile de vară de anul trecut zburaseră literalmente din rafturi. Logica impecabilă a Gilbertei striga că numai un înapoiat mintal ar putea să nesocotească aceste ovații sincere –, însă logica n-avea cum să reducă la tăcere celălalt sentiment zămislit în ea. Ridicînd mîna pentru a solicita atenția asistenței, Gilberte spuse:

– Aceste delicioase rochițe de creton au fost proiectate pe vremea cînd aveam nevoie de ceva reconfortant, care să mă înveselească.

În public se auziră murmure de simpatie. Unii dintre cei prezenți știau de șederea ei în urmă cu cîteva luni la clinica doctorului Kreiger, cînd pierduse al doilea copil. („Sărmanul Quent“, își zise Gilberte, strîngînd microfonul în mînă. „Nici acum nu-și poate ierta faptul că plecase în expediția aceea în Himalaia.“)

– Mă vedeam pe mine însămi pe terasă, într-o noapte fierbinte. Dar acum mi se pare că aș putea să port una din aceste rochițe pe un vas, cu picioarele goale, în timp ce aș bea un cocteil.

În acel moment, Marjan își aruncă sandalele din picioare și, continuînd să danseze, ridică puțin rochia într-o parte, apoi se aplecă și îi puse poalele în brîu – mișcare anume gîndită de Ann pentru a scoate la iveală jupoanele splendide. Dincolo de zîmbetul pervers al Gilbertei se ascundea însă o furie ciudată. Deși ea fusese aceea care îi aruncase pe Marjan și pe Larry unul în brațele celuilalt, trăia acum senzația aceea ambivalentă care își pusese pecetea pe relația dintre ea și Ann.

Cum îndrăznește blonda asta neisprăvită să se culce cu soțul Annei!

Cele trei fete alergară și făcură o nouă plecăciune, rîzînd ca niște școlărițe năstrușnice. „Este o colecție senzațională“, își spuse Gilberte. „Am un succes real. Un succes incontestabil“ Dar obraji i se strînseseră de parcă ar fi mîncat o lămîie.

În seara aceea, Gilberte se duse la culcare devreme. Munca frenetică și dubiile cu privire la succesul colecției, încordarea pricinuită de faptul că o prezentase singură (altă idee de-a Annei, pentru a sparge tiparele tradiției) o storseseră de puteri, dar îndeplini cu conștiinciozitate ritualul pregătirilor de culcare. Nu-și neglija niciodată înfățișarea sau muncă. Tocmai își rînduia în minte problemele pe care urma să le rezolve a doua zi, cînd Quent sosi acasă de la o cină de afaceri. Se opri în dreptul ușii deschise de la dormitorul ei.

Cînd se întorsese din expediția pe Himalaia și o găsisese în convalescență după „avort“, Quent îi sugerase că ar fi mai bine s-o lase singură și să se mute în studioul larg, cu lambriuri. Pe atunci, propunerea i se păruse o nouă dovadă a solitudinii lui. Acum însă Gilberte avea senzația că, procedînd astfel, Quent se retrăsese și mai mult în spatele aparenței de soț iubitor și prevenitor. Gilberte simțea lipsa trupului lui masiv și cald alături de ea, ducea dorul discuțiilor care se prelungeau pînă noaptea tîrziu. Se gîndea că poate are vreo aventură, însă era prea discret ca să alimenteze bîrfele, astfel că temerile ei se rezumau doar la simple speculații.

– Cum a mers? se interesă Quent.

– Foarte bine. Vînzătorii nu mai pridideau să completeze formularele de comandă. Și, ca de obicei, cadoul a fost senzațional.

La începutul fiecărei săptămîni de prezentare a modei, Quent îi trimitea o bijuterie la birou – de astă dată îi expediase

un rubin și o broșă de diamante în formă de trandafir. Gilberte bătu cu mîna în pat, invitîndu-l alături de ea.

– Nu știi de ce, dar îmi sugera foarte puternic personalitatea ta, spuse el, fără să se clintească din loc.

Zîmbetul lui era plin de afecțiune, însă nu se clinti din prag. Toată căldura păturilor de cașmir, imensa ei bogăție, căsătoria atît de invidiată, viața socială aranjată cu grijă pînă în cel mai mic detaliu, succesul în afaceri, toate dispărură ca prin farmec. Se simțea la fel de despuiată și de zdrobită ca atunci cînd stătuse goală sub portalul în formă de scoică al clădirii din Bulevardul Suchet.

– Poate pentru că tata i-a dăruit mamei un ac cu gămălia în formă de trandafir, special executat pentru ea, spuse Gilberte oftînd. Mă întreb oare ce *Hausfrau* se mîndrește acum cu el. Quent veni și se așeză pe pat. Iubitule, murmură ea, trecîndu-și degetele prin părul lui negru, la fel de negru ca al ei. Îl cuprinse cu ambele brațe, trăgîndu-l spre cearceafurile care erau schimbate zilnic. Felul în care simula pasiunea dezlănțuită includea evoluții acrobatice demne de *Kama Sutra*.

După aceea, în timp ce își fuma țigara, Quent întrebă:

– Au fost și soții Porter la prezentare?

– Întotdeauna sînt acolo. Larry mișună peste tot ca să-mi facă publicitate, iar Ann face o ultimă trecere în revistă a manechinelor. De ce?

– Întrebam numai așa. La ultima lor petrecere – Gilberte și Quent își făceau de fiecare dată datoria să vină la Darien – păreau cam speriați.

– Asta pentru că erau gazde. Sărmana Ann, ce-ar zice dacă ți-ar auzi descrierea!

– Ea îți desenează modelele?

– Bineînțeles că nu! Gilberte fu scuturată de un fior. De unde ți-a venit ideea asta?

– Dar nu ea ți le făcea? întrebă el mijindu-și ochii.

– Niciodată. Probabil că ți-ai închipuit asta fiindcă,

atunci cînd sînt prea prinsă cu treburile, ea îmi colorează desenele.

Quent suflă fumul afară din piept, înainte de a trage din nou din țigară.

– Săptămîna viitoare trebuie să plec la San Francisco.

– În legătură cu banca?

– Da.

– Cît o să lipsești de data asta? întrebă ea.

– Nu știu exact. Și fiindcă tot am să fiu pe Coasta de Vest, o să dau o fugă și pînă la Los Angeles, ca să rezolv problema de la UCLA.

Fundația Templar sponsoriza numeroase universități din țară.

– O să-mi fie dor de tine.

În loc de răspuns, Quent îi atinse obrazul cu mîna, și Gilberte avu senzația că în acea atingere era mai multă afecțiune decît în tot ceea ce se petrecuse între ei mai devreme.

– Trebuie să recunosc că m-am înșelat în privința acelor rochițe țărănești, spuse Gilberte. Cu atît mai rău pentru tine. Acum va trebui să inventezi ceva cu totul uimitor, la fel de original, dar total diferit, pentru viitoarea colecție.

– Tocmai mă gîndeam...

– Ce noutate! Gilberte o tachina adesea pe Ann din cauza incapacității ei de a elabora un model în minte – trebuia să deseneze sau să drapeze materialul pentru a-și stimula imaginația.

– Dă-i drumul!

– Denim...

– Ce?

– Denim.

– Ca pantalonii de lucru bărbățești?

– Exact. Dar spălați pînă cînd materialul devine la fel de moale ca și chiloțeeii lui Michael.

– Așadar, vorbești serios?

– Ideea este încă foarte vagă. Va trebui să încerc.

– Denim... Gilberte ridică un deget. Stai! Îmi amintesc că am văzut ceva asemănător unor fuste denim în Santa Fe.

– În New Mexico? întrebă Ann surprinsă. Ai fost acolo?

– Da, când am venit aici prima oară. Quent mi-a zugrăvit în culori romantice sud-vestul țării, așa că, în marea mea naivitate, l-am lăsat să mă târască acolo două zile. Suficient pentru ca pielea să-mi devină scorțoasă și să mă bucur de un interludiu romantic.

– Hmm? Ann îi zîmbi cu înțeles.

Gilberte îi sesiză zîmbetul forțat. Așa cum remarcase și Quent, Ann părea amețită. Vioiciunea ei, capacitatea de a se bucura de viață, toate acestea dispăruseră. Era tristă, arăta copleșită de ceva și pistruii îi deveniseră mai pronunțați.

Și atunci Gilberte comise un act de inexplicabilă generozitate. De ce? Oare ce se întâmplase cu ea? După atîția ani în care se străduise să inventeze noi metode de a o tortura zilnic pe Ann, de ce dorea să-i redea zîmbetul fericit și strălucitor de odinioară? Și, cu toate acestea, spuse:

– Avem o căsuță lângă Santa Fe. Ce-ar fi să stai de vorbă cu muza ta acolo?

– E foarte frumos din partea ta, Gilberte, dar nu pot să-i las pe Michael și pe Janey

– O să stea Larry cu ei. Și apoi aveți un ajutor de nădejde în persoana jamaicanei voastre.

ANN ȘI QUENT

Santa Fe, 1953

53

Aflată la cîteva mii de Santa Fe, casa aceea izolată era construită în stilul pueblo, bîrnele ei patinate reliefîndu-se puternic pe plafonul jos. Zidurile de lut groase de aproape un metru trebuiau refăcute în fiecare an, și acest lucru le dădea o patină specială, de parcă ar fi fost un obiect din aur purtat mult timp. Cele cinci ferestre mici și strîmbe de la fațadă, precum și geamurile mari, în stil colonial, care încadrau portalul din spate erau vopsite într-un albastru viu, cunoscut în partea locului sub numele de albastru de Taos. Înapoia tufişurilor de bumbac se întindea grădina sălbatică, unde se aflau grajdurile și locuințele personalului, asemenea unor santinele în fața deșertului aspru și frumos.

Casa era mică, însă interiorul părea spațios datorită simplității sale. Mai multe nișe cu bănci fixate în perete țineau loc de mobilier, iar stîlpii puternici de brad și bîrnele aparente ale plafonului serveau drept ornamente. În camera de zi se afla o nișă mai mare în care erau expuse obiecte vechi aparținînd tribului hopi.

Ann ieși din camera mai mică și își strînse capotul în jurul ei, căci era destul de răcoare, deși în cămin ardeau câțiva bușteni de brad. Privirea Annei nu mai era aceea de animal hăituit, nasul și obrajii i se bronzaseră, dobîndind culoarea caisei; rămase în picioare în fața uneia dintre ferestrele mari și privi afară. Trecuseră trei zile de cînd venise, dar nu se mai sătura să admire peisajul: cîmpia defrișată care se întindea spre vest pînă la Rio Grande, valurile uriașe de nori care aruncau umbre groase, purpurii, asupra întinderii nemărginite a deșertului. Aerul de aici era așa de rarefiat, încît Ann avea impresia că ar fi fost suficient să întindă mîna ca să ajungă la munții Sangre de Cristo; acum, în lumina dimineții, aceștia erau de culoarea bronzului, însă seara, cînd soarele cobora spre asfințit, străluceau într-o nuanță de roșu-aprins, ca al sîngelui divin al cărui nume îl purtau. Cîteva clipe mai tîrziu simți în nări miros de cafea și se duse la bucătărie, unde Rosie îi pregătea micul dejun. Rosie și soțul ei, Juan, indieni din zona Penasco, locuiau în căsuța de lemn a administratorului. Ann adăugă peste infuzia tare puțin lapte condensat. Rosie aducea una după alta farfuria cu *sopaipillas* aburinde, cu gogoși pufoase și aurii pe care Ann le ungea din belșug cu miere, sperînd că n-o să-i mai fie foame la dejun.

Juan îi dăduse cheile de la furgoneta Ford, iar Ann, îmbrăcată în blugi și cu un pulover mai vechi, cutreieră drumurile nepavate care duceau spre Canyon Road, cartierul artiștilor, apoi o luă pe străduțele înguste din Santa Fe, mărginite de clădiri de lut cu un etaj. Ieși în Plaza pe care o îndrăgise în mod special din cauza ierbii sale galbene și a copacilor bătrîni și parcă pe latura de nord a Palatului Guvernatorilor, o clădire lungă de lut, datînd din 1610. În umbra răcoroasă, aproape crepusculară a portalului ședeau indience îmbrăcate în bluze frumoase de catifea. Ann îngenunche ca să privească de aproape mărfurile lor lucrate manual și aranjate cu grijă: vase de lut, centuri și curele din

piele cu incrustații de argint, coliere și brățări trucoaz, covoare cu motive geometrice, păpuși kachina. Prețurile erau dureros de mici, însă Ann își spuse categoric că nu-și poate permite nimic. Pe de altă parte însă, cum o să se întoarcă acasă fără cadouri? Găsi un colier foarte frumos pentru Coriana; argintul nu era greu, însă pietrele turcoaz aveau o nuanță superbă. Ezită mult timp în fața unui bol de ceramică strălucitor, negru ca onixul, provenind din satul San Ildefonso. Admiră eleganța mișcării cerbului stilizat care alerga în jurul vasului. În cele din urmă decise că destinatarul pe care îl avea în vedere – Gilberte sau Larry – îl va considera o vechitură. Pentru Janey alese două păpușele cu capete de animal, descendente ale vechilor piese kachina de acasă. Cumpără o figurină de lut reprezentând o femeie care spunea povești copiilor adunați în jurul ei, pentru că știa că o să-i facă plăcere lui Michael. Dădu câțiva penny pe șase coliere din boabe de porumb colorate strălucitor. Se făcuse aproape ora unu și, deși își propusese să renunțe la dejun, simțea că foamea îi dă tîrcoale.

Așeză toate cumpărăturile în furgonetă – cu excepția colierelor pe care și le puse la gît – și traversă piața spre un mic restaurant pe firma căruia scria „Chili și mîncare“. Se așeză la bar și începu să bată darabana cu degetele în tejghea. „Încă o dimineață pierdută“, își spunea ea fără remușcări. Nu avansase cu nimic în schițarea modelelor pentru viitoarea colecție.

– Da? Chelnerița se oprise în fața ei cu notesul pregătit să ia comanda.

– Chili verde și un *tamale*, zise Ann.

– Chili este foarte iute, o să ai nevoie și de o bere, spuse o voce de bărbat.

Ann se întoarse.

Quent se așeză pe scaunul înalt de lîngă ea. Cu blugii lui decolorați, cu cămașa în carouri și cu ponchoul specific la care se mai adăuga și părul lui negru ca de indian, putea fi ușor confundat cu un localnic.

– Ce faci aici? întrebă ea uimită.

– Iau dejunul, zise el și își puse în față un pachet mic, învelit în ziar. Se rezemă de spătarul din țevă de aluminiu al scaunului și îi zîmbi.

– Știi ce vreau să spun, ripostă ea cu un aer belicos. Ce faci în Santa Fe?

– Întîmplarea face să am o casă pe aici.

– Știu. Acolo locuiesc eu. Am venit să schițez modelele pentru viitoarea colecție.

– Îți place?

– Este minunată. Dar acum, dacă ai venit tu, va trebui să mă mut. Se uită de-a curmezișul pieței la hotelul La Fonda. Chelnerița își drese glasul semnificativ.

– Dă-mi același lucru ca și doamnei, spuse Quent. *Y dos cers, por favor.*

În cele cîteva secunde pe parcursul cărora Quent dădu comanda, Ann înțelese ceea ce ar fi știut imediat, dacă ar fi avut timp să se gîndească înainte de a vorbi. Quent o urmărise.

Chelnerița transmise comanda la bucătărie și lăsă nota lîngă ei, iar Ann întrebă:

– De cît timp te uiți la mine?

– Cam de o oră. Nu mi-aș fi închipuit niciodată că ești o cumpărătoare atît de pretențioasă.

– M-ai spionat!

– Dată fiind activitatea mea din OSS, nu înțeleg de ce ești atît de surprinsă.

– Te-aș ruga să nu mai rînjești ca o pisică fericită după ce a înghițit canarul.

– Nu crezi că ar trebui să-ți înfrînezi puțin temperamentul tău de roșcată?

Ann începu să se scotocească după bani.

– Ce faci?

– Vreau să plătesc. Mă duc să-mi împachetez lucrurile.

Quent își îndreptă ținuta și, printr-o ciudată alchimie, se transformă instantaneu într-un aristocrat distant.

– De unde ai știut că sînt în Santa Fe? întrebă încet Ann.

– De la Rosie. Eram în Los Angeles și am telefonat aici ca să-i comunic să o să petrec în Santa Fe o noapte sau două.

– Ar fi trebuit să-mi spună. Puteam să-mi strîng lucrurile și să mă mut la un hotel din oraș.

Quent își răsuci scaunul în așa fel încît s-o poată privi în față. Vocile din jurul lor se pierduseră, chelnerița striga o comandă, iar Ann privea în ochii lui albaștri, adînci.

– Vrei să pleci? întrebă el.

Îi trecură prin minte o mulțime de motive pentru care ar fi trebuit să spună da – căsnicia, prietenia cu Gilberte, toate virtuțile monogamiei pe care i le inculcase Dorothy. Privi în jos, spre sticla de bere, șterse cu un deget aburul umezit de pe ea și clătină din cap.

– Rămîi? întrebă el.

Dintr-o dată, Ann îi zîmbi. Își supse obrazii și își scoase dinții în afară, ca un debil mintal, apoi îi spuse:

– Cred că nu sînt sănătoasă la cap.

Quent rîse, apoi împinse pachetul spre ea.

– Asta e pentru tine.

Era bolul de ceramică neagră.

– Aici era capătul drumului vechi spre Santa Fe, care avea 1500 km și începea tocmai în Missouri, spuse Quent în timp ce traversau piața prăfuită îndreptîndu-se spre furgonetă.

– Știi ceva? Mi-am închipuit că Santa Fe trebuie să fie un fel de Los Angeles mai mic, probabil din cauza denumirii sale spaniole. Tot nu mă pot obișnui cu diferența dintre ele.

– Aici mai intervine și moștenirea indiană, spuse el. Istoria ținutului New Mexico are rădăcini adînci în cultura indiană. Ai auzit de anasazi, vechea populație din partea locului?

– Nu erau cumva strămoșii triburilor pueblo?

– Exact. Nu departe de aici se află ruinele locuințelor lor amplasate pe stînci.

– Ce mult mi-ar plăcea să le văd și eu, spuse ea cu ochi strălucitori.

– Nici o problemă. Quent se aplecă să ridice o pană neagră care zăcea pe jos în praf și o netezi cu grijă. Așadar, faci și tu o parte din modele?

– Pe toate. După aceea, Gilberte le analizează – știi, are un ochi teribil și un gust admirabil. Uneori sînt de acord cu sugestiile ei, alteori însă îi dau destul de mult de furcă, fiindcă refuz să mă supun. Ann rîse, emoționată de această recunoaștere în public a statutului său de creatoare de modele. Sună ciudat, dar așa lucrăm, adăugă ea.

Ajunseră lîngă furgonetă, și Quent îi deschise portiera din dreapta.

– Cheile? ceru el.

– Cum ai ajuns în oraș? întrebă ea, băgînd mîinile în buzunarul blugilor.

Quent ridică mîna cu degetul mare în sus.

– Cu autostopul. Tu?

– Uite ce e, hai să stabilim o regulă de bază, spuse el. Încetezi cu treaba asta, da?

Ann ridică privirile și se simți la fel ca în dimineața aceasta cînd i să păruse că în aerul rarefiat totul se afla la îndemîna ei – nu-i mai rămînea decît să întindă mîna.

– S-a făcut, zise ea, atingîndu-i ușor obrazul.

– Acolo, în restaurant, tremuram de teamă că ai să mă refuzi la fel ca la Los Angeles. Dumnezeuule, Ann, nici nu știi cît de nefericit am fost fără tine.

– Ești alt om, murmură ea.

– Față de cel din timpul războiului, asta vrei să spui?

– Nu, față de New York.

– O, acela e un alt tip. Este reprezentantul Întreprinderilor Jason, al Trustului, el e marele filantrop. Un tip pentru revista *Fortune*. Cîteodată îl părăsesc.

– Și ce faci cînd îl părăsești?

– Mă gîndesc la tine.

Ann zîmbi. Stăteau întinși sub plapuma matlasată, strîns îmbrățișați. Fără nici o vorbă, veniseră direct aici, în dormitorul mai mare. Quent își lăsase valiza nedesfăcută pe una din băncile spaniole, își aruncaseră hainele de pe ei pe pardoseala de gresie și se repeziseră unul spre altul cu disperarea unor oameni pe cale să se înece. După aceea dormiseră, și acum, trei ore mai tîrziu, se treziseră și descoperiseră că luminile amurgului aruncau umbre lungi prin colțuri. Ann îi atinse brațul stîng, mîngîind ușor carnea întărită, noduroasă. Quent își retrase brațul.

– Te doare? întrebă ea.

– Nu simt nimic, nu mai am nervi aici. Dar dacă apeși mai tare, poți să rupi osul.

– Iubitule, ce s-a întîmplat?

– Un neamț chel de la Mauthausen a vrut să afle o mulțime de lucruri pe care nu i le puteam spune... Cred că nu vrei să ascuți o poveste veche.

– Preferi să nu vorbești despre asta?

– N-am vorbit niciodată...

– Nici nu trebuie.

Quent se lăsă pe spate și își puse brațul sub gîtul ei.

– Ți-am spus că la Dieppe mă aștepta Gestapoul când am fost parașutat din nou în Franța? Întrebă el pe un ton inexpresiv.

– Da, în dimineața când l-ai salvat pe Michael.

– Unul din oamenii mei de legătură fusese torturat și făcuse mărturisiri complete. Asta însemna mai mult decît știam eu. Însă nemții erau convinși că un american trebuia să aibă informații mult mai proaspete – și îmi place să cred că nu le-aș fi dezvăluit dacă le-aș fi avut. Quent își frecă cotul vătămat.

– Codul radio?

– Pe acesta îl descoperiseră singuri. După interogatoriu, m-au transferat la „tratament special“

– Tratament special?

– Însemna foarte multe lucruri. Puteam să fiu împușcat ca spion, însă am fost trimis la Mauthausen. Imediat după ce am sosit, paznicii SS m-au închis la un loc cu alți 29 de americani – cei mai mulți dintre ei erau piloți ale căror avioane fuseseră doborâte. Ne-au ordonat să ne descălțăm și apoi să mergem pînă în fundul unei cariere de piatră. Ne-au pus în spate vreo 35 de kilograme de piatră, pe care trebuia să le cărăm în sus, 86 de trepte. Apoi le-am dus în jos 86 de trepte. Ne-au mai așezat cîteva pietre în spinare. A început să plouă. Treptele erau foarte abrupte, iar acum deveniseră alunecoase. Dacă cumva cădeai sau nu urcai atît de repede cît ar fi dorit ei, îți trăgeau un picior și te băteau apoi cu bastoanele. Lucrau în două schimburi și ne-au pus să cărăm bolovani toată noaptea. După două zile și două nopți, când s-a oprit ploaia, mai rămăseserăm doar trei.

– Trei?

– În viață. Ceilalți au fost încărcăți în roabe și duși de acolo de niște prizonieri ruși scheletici și de evreii polonezi. Sînt aproape sigur că în dimineața următoare muriseră și ceilalți doi.

– O, Dumnezeu, șopti ea.

– Ei bine, Dumnezeu nu prea și-a arătat chipul pe la Mauthausen. După aceea am fost aruncat într-un lagăr auxiliar numit Gusen, împreună cu mai mulți prizonieri de război francezi. Ne înfometau și ne puneau să lucrăm douăsprezece ore pe zi într-o carieră de piatră. Quent tăcu câteva clipe lungi. Apoi, spre sfârșitul războiului, am atras atenția unui Rottenführer, Ulrich Hoelzhoener. Mă îndoiesc că Hoelzhoener era de felul lui un om blînd, dar cu timpul devenise foarte înverșunat – soția și cei trei copii ai lui fuseseră uciși în timpul unui bombardament din Dresda. A ordonat să fiu ținut într-un fel de cușcă, o celulă cu pardoseală de ciment, înaltă de un metru și lungă de un metru și jumătate. Singurele momente cînd puteam să mă întind erau acelea în care mă duceau legat de gît la interogatoriu. Hoelzhoener achiziționase un instrument de tortură medievală, o adevărată antichitate: o menghină de fier. O prindea de cotul meu și strîngea șurubul în timp ce îmi punea întrebări.

Ann își înăbuși un geamăt. Ar fi vrut să-l cuprindă în brațe, însă înțelese din felul în care își freca ritmic brațul vătămat că nu putea suporta nici un fel de atingere.

– Quent, dar n-aveai ce să-i spui. În momentul acela Franța fusese eliberată.

– Locotenentul era convins că lucram pentru Rezistența olandeză, deși fusesem parașutat și capturat în Franța. În ultima iarnă de război, Olanda continua să facă parte din cel de-al Treilea Reich. Omul avea impresia că pune bazele unui nou *Vaterland*. Nu era unul din momentele cele mai plăcute ale istoriei omenirii, te rog să mă crezi.

– Ticălos sadic! Lacrimile Annei se rostogoleau una după alta pe obraji.

– Brațul s-a infectat și am făcut febră. În mai, cînd a fost eliberat lagărul, de către Armata a treia a lui Patton, eram în delir. Întrucît făcusem parte din Serviciile Speciale, nu aveam matricolă, însă probabil că am bolborosit ceva în

engleza americană. Mi-am recăpătat cunoștința în spitalul militar american și am auzit că medicii se pregăteau să-mi taie brațul. Familia mea a știut ce sfori trebuie să tragă, așa că am fost trimis la Stockholm, la clinica doctorului Lindstrom, un adevărat geniu în ortopedie, însă, Dumnezeuule mare, operația era extrem de dureroasă. De câteva ori l-am rugat să-mi taie brațul și să mă lase naibii în pace.

– Îmi pare rău, dragul meu, atît de rău, murmură Ann.

– Îmi place să cred că tipul acela din New York n-ar fi fost atît de dezagreabil dacă nu s-ar fi întîmplat nimic din toate astea, spuse el poznaș, însă probabil că mă autoamăgesc.

– Ai fost întotdeauna cel mai curajos și cel mai bun om pe care l-am cunoscut.

– Ți-am spus că numai gîndul la tine m-a ținut în viață? întrebă el apucîndu-i strîns mîna.

Briza serii făcea să foșnească marea de ierburi nesfirșite, în acordurile muzicii pașnice, liniștitoare a cîmpiilor. Ann își șterse ochii pe cearșaf și se rostogoli spre el; îi făcu un masaj ușor între umerii crispați, ajutîndu-l să se relaxeze. Cîteva clipe mai tîrziu, picioarele lor erau din nou împletite.

Cînd făcuseră dragoste mai devreme, Ann avusese nevoie de ceva mai mult timp ca să ajungă la orgasm, căci trebuise să-și reprime sentimentul de vinovăție față de el, însă acum, după cîteva minute dădu drumul unui țipăt ascuțit, apoi începu să gîfîie:

– Quent, Quent... ah, iubitule, Quent, Quent, Quent... te iubesc... pentru totdeauna, totdeauna...

Mai tîrziu, după ce aprinseseră luminile în salon, Rosie veni și le aduse o tavă cu farfurii aburinde – *posole*, care arăta ca o supă de porumb, pui fript și *enchiladas*. În timp ce mîncău, Ann zise:

– Se pare că Rosie știe ce are de făcut.

– Se comportă cu tactul ei firesc. Quent rupse o *tortilla*

de porumb în bucățele mai mici și le unse cu unt. Nu mă întreba dacă am mai adus pe cineva aici, fiindcă răspunsul este negativ. Dar dacă mă întrebi, în general, despre femei, trebuie să-ți mărturisesc că în ultimii doi ani n-am fost prea fidel.

– Eu am fost, spuse Ann. Pînă acum.

Acest schimb indirect de informații fu singura aluzie la soții lor pe parcursul celor cîteva zile petrecute împreună.

Se plimbară prin deșert ținîndu-se de mîină; Ann ședea în brațele lui în fața căminului și priveau amîndoi în flăcări, apoi se uitau la razele roșii ale soarelui care luminau spre asfințit muntele Sangre de Cristos. Parcă își recăpătaseră darul divin al tăcerii animalice. Cînd vorbeau, se refereau numai la clipa de față: mîncărurile extrem de condimentate ale lui Rosie, zborul leneș al uliului, furtuna cu magnifice descărcări electrice, asemănătoare focurilor de artificii de 4 Iulie.

Făcură dragoste pe săturate. Făcură dragoste cu artă, cu măiestrie, pe îndelete. Făcură dragoste cu o sălbăticie neinhibată în cada de baie sau îmbrăcați complet, în noaptea rece, sub ochiul indiferent al stelelor. Ann plutea în atemporalitate, privind foarte rar la ceasul colonial spaniol care număra minutele rămase pînă în dimineața zilei de duminică.

Cînd se treziră sîmbătă, în zori, Quent spuse:

– Astăzi avem ultima ocazie de a vizita ruinele de la Puyé.

– Sînt gata!

Hoinăriră pe dealuri, trecînd pe lîngă satele indiene prăpădite, care apăreau din loc în loc în valea foarte netedă. Cînd ajunseră la o intersecție, Quent arătă spre munții Jemez.

– În spatele lor se află Los Alamos.

Ann fu scuturată de un fior auzind numele orașului secret, ce marca locul de naștere a bombei atomice; se trase mai aproape de el pe bancheta furgonetei, bucuroasă că mergeau, în direcție opusă. O luară apoi spre nord, printr-un

canion dezolant. După ce parcurseră câțiva kilometri, Quent opri pe marginea drumului.

– Am ajuns, spuse el.

La început, Ann nu recunoscuse nimic care să semene a peșteră. Apoi, urmărind linia trasată de degetul lui prin aer, zări o serie de puncte întunecoase care puteau fi o formațiune naturală.

– Astea sînt locuințele de pe stînci? întrebă Ann.

– Ești dezamăgită?

– Nu, surprinsă. Cum ajungem acolo?

– Pe jos, spuse el, luînd coșul de picnic și o pătură navajo.

Cînd plecară de lîngă furgonetă, cerul albastru-deschis era brăzdat doar de câțiva norișori pufoși, însă, în clipa în care ajunseră pe pantă, în sus, niște nori mai întunecoși își făcură apariția dinspre muntele Jemez și acoperiră soarele. Temperatura scăzu brusc, însă din cauza urcușului anevoios, printre stîncile abrupte, la o altitudine de peste 1500 de metri, Ann nu simțea frigul. Ajungînd la baza stîncii cafenii, privi cu neîncredere scara de lemn rudimentară. Cîteva trepte lipseau, și scara se termina la o distanță bunicică de vîrf.

– Mi se pare nedrept. Eu sînt o fată de la oraș, iar tu ești alpinist.

– Te-am făcut să te cațări într-un loc mult mai periculos, mai ții minte?

Urcă repede scara, lăsă coșul și pătura, apoi se întoarse ca s-o sprijine și pe ea, pînă cînd Ann ajunse sus și se prăbuși pe burtă, pe pămîntul cafeniu. Abia acum putea să se bucure de priveliște. Furgoneta rămăsese jos, jos de tot și semăna cu o jucărie. Dincolo de copaci și de tufișurile mici, sătulețele păreau niște jucării. O rază de soare scăpată dintr-un nor străluci în zăpada care rămăsese pe crestele muntelui Jemez.

– Oh, Quent, făcu ea, răsuflînd adînc și deschizînd larg brațele, ca și cînd ar fi vrut să îmbrățișeze toată acea priveliște.

Locuințele care se înșirau de-a lungul stîncilor aveau găuri mai mari pentru uși și altele mai mici ca niște ferestre. Privind în interiorul celei mai apropiate, izbucni într-un rîs zgomotos. Un locuitor mort cu cîteva sute de ani în urmă scobise în peretele stîncii un fel de bancă și o nișă.

– Imaginea îmi este foarte familiară, spuse ea cu ochii strălucitori. Arhitectul tău n-a fost un inovator.

– Acum mă crezi cînd îți spun că triburile anasazi au trăit aici de la începutul începuturilor? Quent ridică o mîină și se uită la cer. Vălătucii de nori cumulus aduceau cu ei o perdea uriașă de ploaie.

– Ann, ar fi mai bine să intrăm undeva.

– Asta e prea scundă pentru tine, spuse ea, luînd-o spre dreapta. Dă-mi voie să găsesc un cămin potrivit pentru noi doi.

Cornișă se rupsese într-un loc, așa că Ann se lipi de palisadă ca să poată trece, apoi ocoli un vîrf de stîncă mai ascuțit și începu să inspecteze peșterile – respinse trei fiindcă erau prea mici, alta prea joasă, iar următoarea lipsită de farmec. Quent izbucni în rîs, intrînd și el în jocul Annei. Aceasta tocmai privea printr-o gaură semicirculară.

– Asta. O cumpărăm pe asta – evident, dacă poți să stai în picioare înăuntru.

Quent trebui să se aplece ca să poată intra, dar în centrul grotei nu ajungea cu capul la plafon.

– Adjudecat, spuse el.

Întinse pătura pe una din băncile cioplite în piatră, iar Ann așază la unul din capete bolurile pregătite de Rosie cu *tortillas*, *salsa*, friptură rece de vită și ouă tari. În timp ce mîncău, se stîrni vîntul și sclipi primul fulger. Începură să numere împreună și cînd spuseră amîndoi „zece“ se auzi și tunetul. Ploaia curgea de parcă se rupseseră băierile cerului. Mirosul de pămînt reavăn și de electricitate din aer se amesteca cu aroma mîncărilor

Turnînd cafeaua care mai rămăsese în termos, Ann spuse:

– Ia ascultă ploaia asta. Poate că am rămas de-a pururi sechestrați aici. N-o să mai fie nevoie să găsec o scuză fiindcă mă întorc acasă fără nici o schiță.

În interiorul grotei era întuneric, însă ea văzu schimbarea de expresie de pe chipul lui Quent, ca și cînd trupul lui cald ar fi devenit una cu stîncă dură care îi ținea în îmbrățișarea sa.

– Mai avem atîtea ore de petrecut împreună, spuse ea încet. N-ar fi trebuit să le stric.

Quent își îmbrățișă genunchii îndoîți.

– Oricum, tot va trebui să discutăm despre viitor, așa că de ce n-am face-o acum? Vocea lui era profundă și tristă. Nu cred că pot s-o părăsesc.

– Quent, am plutit în al nouălea cer, dar nu ai nici un fel de obligații față de mine.

– De cele mai multe ori o urăsc.

– Pe Gilberte? întrebă ea nevenindu-i să-și creadă urechilor. Știu că nu ești chiar îndrăgostit de ea, dar alcătuiți un cuplu perfect. Aveți aceiași prieteni, amîndurora vă place muzica clasică. Și Gilberte ține la tine, întotdeauna a ținut, Quent. Întotdeauna.

– Parcă ai fi consilier matrimonial.

– Dar acesta este adevărul.

– Toată săptămîna mi-am spus: „Iată, așa ar fi putut să fie viața mea“

– Și eu la fel, dar la ce bun? Oftă și își dădu părul pe spate. Mai sînt și copiii la mijloc. Larry e nebun după ei și amîndoi îl adoră. Și, deși nu l-am iubit niciodată, mi-a plăcut întotdeauna. Toată lumea îl simpatizează. E foarte drăguț... Vocea i se frînse cînd zări la lumina unui fulger buzele strînse ale lui Quent. În clipa aceea nu dorea s-o audă pe Ann exprimîndu-și sentimentele delicate față de soțul ei. Nu pot să-i părăsesc.

– M-am căsătorit cu ea cînd eram cu nervii întinși la

maximum și într-o stare fizică deplorabilă. Tocmai auzisem despre tine și Larry. Dar dacă stau să mă gândesc bine, cred că aș fi luat-o de soție independent de oricare alt motiv. Mă simt atît de vinovat pentru tot ceea ce s-a întîmplat.

– Quent, chiar crezi că tu i-ai deconspirat pe baron și pe baroană?

– Am dovada.

– Cine ți-a oferit-o? Gilberte?

– Are și ea o contribuție, bineînțeles. Dar la Dieppe se știa că eu furnizasem explozivi celor din Rezistență.

– Cred că o asemenea învinuire le era adusă tuturor agenților din Serviciile Speciale.

– André era prietenul meu și rudă de sînge. O, la naiba, întotdeauna l-am idolatrizat. În anii copilăriei, André mă trata ca pe un prieten, ceea ce tata nu făcea niciodată – nu era în stare de așa ceva. André asculta cu real interes tot ceea ce îi spuneam eu. Iar eu l-am omorît, și pe el, și pe Vivi.

– Puteau fi trădați de oricine altcineva.

– Ann, nu vreau să mă contrazic, încerc numai să-ți explic de ce sînt atît de dezorientat în privința Gilbertei și de ce, în ciuda tuturor celor întîmplate între noi, nu pot s-o părăsesc.

– A fost întotdeauna o ființă complexă, mai aparte.

– Mie-mi spui! Și iadul prin care a trecut a transformat-o într-o femeie foarte bolnavă. Se ridică în picioare și se sprijini cu palmele de cele două stînci cafenii de la intrare. Nici n-a fost însărcinată.

Luată prin surprindere, Ann avu nevoie de cîteva clipe ca să înțeleagă ce vrea el să spună.

– Ba a fost, negă ea.

Sub jacheta din blăniță de oaie, spatele lui se ghicea ferm și neînduplecat.

– Nu, este o mare mincinoasă. Minte în toate privințele – în legătură cu orgasmele ei, cu sentimentele ei, cu schițele

ei. Scoase o mînă afară, în ploaie, apoi continuă: Dacă am fi avut un copil, situația asta îngrozitoare ar fi devenit ceva mai suportabilă. Primul ei avort m-a scos din minți. Al doilea a fost și mai cumplit. Mă consideram vinovat. Mi-am zis că poate am vreo hibă, poate că experiențele nefericite pe care le trăisem în timpul războiului își puseseră pecetea asupra mea. Ți-am spus că tocmai am fost la Los Angeles. M-am dus să-l văd pe medicul pe care l-a consultat ea. Se numește Lassitter și este expert în problemele fertilității. A fost uimit cînd a auzit de sarcina doamnei Dejong. De fapt, n-a crezut. Mi-a spus că, dată fiind starea uterului ei, o sarcină ar fi o minune mai mare decît o concepție independentă de actul sexual.

O rafală de vînt aruncă stropi de ploaie în grotă. Ann rămase nemișcată. Se temea să se miște ca să nu tulbure echilibrul fragil din sufletul ei. Dacă se mișca, poate că avea să-i mărturisească lui Quent că Gilberte nu era stearpă, că avusese un copil, pe Michael, cu feldmareșalul von Hocherer. Iar dacă va mărturisi lucrul acesta, Gilberte îi va lua copilul.

Quent se apropie și se așeză jos, cu fața spre ea.

– Nu aveam de gînd să te împovărez cu toate aceste mărturisiri.

– Dragul meu, știi cît de mult contezi pentru mine!

– Da. Și eu te iubesc. Însă tu îl simpatizezi pe Larry, iar eu sînt, probabil, legat de Gilberte pentru tot restul vieții mele pe acest pămînt.

Ann oftă. Vinovăție, remușcări, cod moral, copii, decență, prostie, oricum ai fi numit combinația aceasta, pînă la urmă, totul se reducea la o căsătorie fără dragoste și fără noroc.

– S-a oprit furtuna, spuse Quent, punînd astfel capăt conversației.

ANN, LARRY ȘI GILBERTE

New York, 1953

55

În Santa Fe nu exista aeroport. În timp ce Quent o conducea cu mașina pînă la Albuquerque, Ann privea peisajul modelat de vînt și preria deasă. Spre deosebire de calmul și liniștea din zilele trecute, de astă dată, din tăcerea lor răzbătea o așteptare încordată. Fiecare se gîndea la ceea ce ar fi trebuit spus. În cele din urmă, Quent fu acela care rosti cuvintele.

– Și ce facem la New York?

– Aș vrea să te văd.

– Dar?

– Quent, sînt sigură că am să mă dau de gol. Și amîndoi am căzut de acord că nu putem anula nici una din căsătorii.

– Vrei să te fac să-ți schimbi decizia?

Ann clătină din cap. În vreme ce privea stîlpii care se întindeau la nesfîrșit, înfășurați în sîrmă ghimpată, care făceau parte integrantă din peisajul vestic, își aminti de felul cum se luptaseră cu sîrma groasă, ghimpată de la frontiera elvețiană. Pe vremea aceea erau atît de tineri și lipsiți de griji. Dintr-o dată, Ann începu să plîngă. Quent opri și trase pe marginea șoselei, apoi o luă în brațe. Lacrimile îi șiroiau pe obraji. Quent

o mîngîia pe păr și, din cînd în cînd, o săruta pe frunte.

– Aș vrea... aș fi vrut să fi fost alt fel de oameni, șopti ea printre lacrimi.

Quent își lipi obrazul de al ei. Era la fel de umed și de fierbinte. În felul acesta își luară rămas bun. La aeroport nu se sărutară. Cînd ajunse pe ultima treaptă a scării de aluminiu, Ann se întoarse și îl văzu pe Quent care stătea cu mîinile vîrîte în buzunarele jachetei de piele. Nu ridică brațul spre ea și nici Ann nu schiță vreun gest.

Avionul ajunse la aeroportul La Guardia cu peste patruzeci de minute întîrziere, însă Larry, care îi promisese că o s-o aștepte, nu era acolo. Tocmai își recuperase valiza cînd sosi și el, mirosind a băutură și murmurînd cuvinte de scuză. În timp ce se îndreptau spre mașină, Larry îi povesti despre copii – Janey plînsese după ea, așa că el își luase o zi liberă și cumpărase bilete pentru toți trei la *Regele și cu mine*. Fusesse, de asemenea, la un meci de baseball împreună cu Michael la Ebbets Fields (Michael considera baseballul un joc pentru tîmpiți, însă își adora tatăl, așa că nu află acest lucru). Asistase la o conferință în timpul căreia trei medici discutaseră despre metodele de protejare a copiilor în sezonul de poliomielită care urma să înceapă în curînd. Ann nu se lăsă păcălită. Larry încerca să-i abată atenția de la întîrzierea cu care venise la aeroport demonstrîndu-i ce tată grijuliu este. Dar Ann mai știa că, atunci cînd ea fusese la Santa Fe și făcuse dragoste cu alt bărbat, el stătuse acasă și avusese grijă de copiii lor.

Două zile mai tîrziu, Gilberte ajunse la timp și îl întîmpină pe Quent la aceeași poartă a aeroportului. În timp ce Jordan se duse să recupereze bagajele, Gilberte spuse:

– Arăți obosit. A fost un zbor dificil?

– Cumplit, confirmă el.

În mașină, Quent se lăsă pe spate și închise ochiii. În

timp ce traversau podul pentru a intra în Manhattan, Quent întrebă:

– Te-ai gândit vreodată cât de mult timp petrecem departe unul de celălalt?

Gilberte, care presupusese că moțăie, simți un val de adrenalină revărsându-i-se în sânge. Se îndreptă de spate și spuse:

– Ai lipsit mai mult decît ți-ai propus.

– Nu asta am vrut să spun.

– Amîndoi călătorim foarte mult.

– Da, dar de ce?

– Dacă te supără faptul că am o carieră proprie, de ce nu mi-o spui?

– Nu-ți fac o vină din asta. Este și greșeala mea. Nu sîntem împreună decît atunci cînd trebuie să salvăm aparențele și să facem undeva act de prezență.

Gilberte începu brusc să transpire și să tremure pe sub blana de linx. Cuvintele lui se rostogoleau spre ea asemenea unui val de teroare. Își compuse un mic zîmbet sarcastic și întrebă:

– De astă dată despre cine e vorba?

– Nu înțeleg.

– Cealaltă femeie, potrivit zicalei *chercher la femme*.

Ca în suita de divorțuri a tatălui tău.

– Acum este vorba despre noi doi.

– Am ghicit. Ai ajuns la ultimul stadiu: în timp ce te aflai la Hollywood, te-ai îndrăgostit de una din starletele alea prostute de acolo.

Quent se întoarse spre ea și îi aruncă o privire lungă:

– De ce ai mințit în legătură cu sarcinile? întrebă el.

Ar fi putut la fel de bine s-o arunce într-un ocean cu apă înghețată, undeva, departe. Sângele îi țîșni tot spre inimă, în timp ce trupul îi înțepeni.

– Nu înțeleg ce vrei să spui... Tremura toată, astfel că

vocea îi părea mînioasă. Crede-mă că nu reușesc să te urmăresc.

Quent trase adînc aer în piept.

– Nu poți avea copii.

– Este o teorie interesantă, dar nu mi se pare corect din partea ta să inventezi așa ceva despre mine. Nu cumva ăsta e visul noii tale prietene? Spune-i că n-are decît să se ducă și să vadă fișa mea de la clinica doctorului Kreiger.

– Doctorul Kreiger este un escroc. Vocea lui Quent devenise din nou calmă și incisivă. Societatea medicilor l-a sancționat în repetate rînduri pentru fel de fel de nereguli.

– Am fost de două ori însărcinată. Și poți să-i comunicîi lucrul ăsta domnișoarei în chestiune.

Coridorul fără ferestre se întindea la nesfîrșit, în timp ce ea îl străbătea cu pași egali. Vocea mamei ei fără trup, înaltă, fermecător de malițioasă, o informa că n-avea rost să-și mai continue drumul; în clipa următoare, din spatele unor uși închise se auziră urlete. Voia să alerge în direcție opusă, să scape, dar picioarele n-o ascultau și continuau să meargă înainte. Aerul din coridor devenea din ce în ce mai greu, îmbibat de duhoarea de carne putrezită, de tampoane igienice utilizate.

Una dintre uși era larg deschisă și ea știa că acolo o așteaptă ceva oribil. Cu inima bătînd să-i spargă pieptul, privi înapoi, spre perspectiva ireală a coridorului. „Cei din familia de Permout nu fug niciodată“, o informă propria voce. Împinse ușa și o deschise și mai mult. Tatăl ei ședea pe un scaun și ochii lui mici și negri exprimau tristețea.

– Gilberte, n-ar fi trebuit să vii aici, îi spuse el.

Atunci Gilberte observă că trupul lui era plin de noroi și pe cămașă avea pete mici de sînge. Îl legaseră de scaun. O clipă mai înainte vorbise cu ea, dar acum îi îndesaseră în gură o cîrpă murdară. Auzea în depărtare un zgomot monoton și

sacadat de parcă mii de picioare încălțate în cizme ar fi mărșăluit în „pas de gîscă“ Cadența deveni tot mai puternică, umplu celula silind-o să se rupă în două și în clipa aceea văzu șirurile nesfirșite de soldați, fără chipuri sub chipiuri, toți aidoma în uniformele lor negre, ca dinții unui dragon. Se auzi o comandă, și unul din ei păși în față și scoase din baionetă o foarfecă mare, strălucitoare. Desluși foșnetul bluzei tăiate, apoi al fustei. În pielea goală, dîrdîind de frig, auzi rîsul bărbaților, la fel de cadențat și de inuman ca și zgomotul cizmelor lor. Altă comandă. Patru soldați ieșiră în față și o răstigniră pe pietrele reci ca gheața, cu mîinile și picioarele larg desfăcute. La comanda următoare, un al cincilea soldat păși în față și începu să se descheie la pantaloni. Ca să nu fie obligată să-i privească falusul roz ca al unui cîine, dar foarte gros și vînjos, ridică privirile spre zid și îl văzu acolo atîrnat pe tatăl ei, plin de sînge...

Începu să urle din răspuțeri...

Se trezi scuturată violent.

– Gilbert! Quent o zgîlțîia de umăr. Avea părul ciufulit și partea de sus a pijamalei neîncheiată la nasturi. Ai avut un coșmar? Întrebă el plin de compasiune.

Teroarea o zgudui din nou.

– Eram înapoi, acolo... au venit să mă violeze. O armată întregă. Și Papa era mort... atîrna de tavan, tot plin de sînge și cu ochii holbați...

– Nu-i nimic, acum ești aici, ești în siguranță.

– Nu, niciodată n-am să fiu în siguranță. Niciodată, niciodată, niciodată.. Quent, stai aici un pic.

Quent se așeză pe marginea patului și îi mîngîie părul. Umerii Gilbertei se relaxară. Pînă acum, spaima ei fusese reală, însă în momentul în care văzu pe chipul lui expresia de vinovăție și de remușcare, își spuse că nu trebuie să rateze ocazia. Continuă așadar să plîngă cu sughițuri. Quent se întinse lingă ea și Gilberte trase pătura peste el. Deși îl sărută pe gît,

pe maxilar și se strînse aproape de el, Quent nu reacționează în nici un fel. Își petrecu însă noaptea la ea în pat.

De dimineață, după plecarea lui Quent, Gilberte încuie ușa camerei și se îndreaptă spre nudul pictat de Renoir. Dădu la o parte tabloul prins în balamale, formă combinația seifului și scoase cutiile cu bijuterii. Extrase o mapă de piele mare, florentină, în care se aflau cele două dosare ale Gestapoului.

Coșmarul fusese pentru ea un avertisment. Umbrele părinților ei erau țintuite într-un ținut oribil, înfricoșător și așteptau să fie răzbunate așa cum se cuvine.

Încă nu era ora șapte, însă Gilberte luă agenda telefonică îmbrăcată în mătase verde și căută numărul de telefon al agentului care făcea rezervările de bilete. Cu ochii ațintiți asupra foilor galbene de hîrtie, îi spuse ce aranjamente dorește să facă în numele ei.

56

Simțindu-se ca o intrusă printre toți clienții de la restaurantul „Colony“, Ann se juca cu tacîmurile de argint și regreta că nu e fumătoare. O țigară ar fi ajutat-o să-și găsească o ocupație în timp ce aștepta la masa rezervată pentru Gilberte. Trei femei extrem de slabe trecură pe lîngă ea, urmîndu-l pe șeful de sală, iar cînd priviră spre masa ei, Ann le răspunse cu un zîmbet, căci le întîlnise deseori la diversele prezentări de mode în cadrul acțiunilor de binefacere organizate de Gilberte. Toate trei rămaseră cu privirile în gol, ca și cînd Ann ar fi făcut parte din aranjamentul mesei. Ann coborî privirile, prefăcîndu-se că este ocupată cu mapa ei. Avea acolo schițele pentru colecția Santa Fe. Nu le discutase încă cu patroana.

În aceeași seară cînd sosise acasă, începuse să lucreze în atelierul ei de la mansardă. În următoarele cîteva zile, o mulțime de idei prinseră viață sub degetele ei, dar nu se simțise în stare să se prezinte cu ele. Știa că îi va fi greu să poarte o discuție cu Gilberte. Izbucnirea de inspirație pe care o avusese nu-i putea compensa în întregime sentimentul amar al pierderii suferite. Spre sfîrșitul săptămîinii își făcu curaj și telefonă la birou, însă noua secretară a Gilbertei îi spuse că *Madame* era la Paris – da, o călătorie neprevăzută. În dimineața aceasta secretara îi telefonase ca să-i spună că *Madame* se întorsese și dorea să ia dejunul împreună cu ea.

La mesele din jur se produse o ușoară agitație, căci mai mulți bărbați se ridicară în picioare ca s-o salute pe Gilberte, care le zîmbea din spatele *maître d'hôtel*-ului. În timp ce majoritatea femeilor din restaurant își tăiaseră părul scurt, pentru a fi în pas cu moda, Gilberte își strînsese coama neagră și bogată într-un coc care îi scotea în evidență nuanța ivorie a pielii și topazul exotic al ochilor. Taiorul ei negru fără nici un fel de accesorii – nu era proiectul Annei, ci un Balenciaga nou, achiziționat la Paris – îi punea în valoare sîni și coapsele senzuale.

În urma ei venea un bărbat tinerel. Avea părul mai lung decît americanii și un costum din stofă cu model brăduț strîmt, foarte ajustat pe trupul lui slab și scurt. Ann ghici că e francez chiar înainte ca Gilberte să facă prezentările.

Se numea Yves Roland.

În timp ce își sorbeau aperitivele și ciuguleau din gustări, sporovăiră în franceză despre vremea răcoroasă de la New York, despre Parisul de dinainte și de după război. Yves Roland cunoștea toate persoanele importante, de la Edith Piaf la De Gaulle, de la Jean-Pierre Aumont la Jean-Paul Sartre, Cocteau și Coco și povestea o sumedenie de istorioare amuzante despre aceștia. Purta ochelari care îi măreau mult ochii, făcîndu-l să semene cu o bufniță și o privea fix pe Ann ori de cîte ori spunea ceva. Privirea lui nu era nici

condescendentă, nici umilă, putea fi mai degrabă asemănată cu un burete: încerca să-i absoarbă caracterul, să-i înțeleagă personalitatea.

Ann se simțea derutată. Intuiția îi spunea că lui Yves Roland nu-i plăcea să împartă patul cu femeii și, la fel ca majoritatea homosexualilor, își recruta prietenii tot dintre bărbați. Se întreba de ce îl invitase Gilberte și pe el la dejunul lor, știind că ea nu făcea nimic nemotivat.

Gilberte privi la ceas și exclamă:

– Vai, e două și jumătate! Trebuie să plec. În timp ce Yves se ridica s-o salute, adăugă: Am o întâlnire urgentă, dar voi doi puteți să rămâneți și să vă continuați masa. Ann, Yves a lucrat la Cortini.

Cortini și Schiaparelli, cele două nume care, de regulă, se pronunțau într-o singură răsufare, aparțineau celor două proiectante, ambele femei, ambele italiene, care își pusese rămpa asupra modei franceze.

– Cortini! exclamă Ann în timp ce Gilberte se îndepărta grăbită. Cît vă invidiez!

– N-aveți nici un motiv. Este foarte crudă cu protejații ei, mai ales cu cei suspectați că ar avea o urmă de talent. Se aplecă spre ea și îi spuse în șoaptă: *Madame Dejong* mi-a spus în mod confidențial că o ajutați la lucru.

– Eu alcătuiesc toate schițele originale, spuse Ann, roșind. Ce sens avea să-și facă reclamă în felul acesta? Pe de altă parte, discuția se purta cu un coleg, căruia i se putea spune adevărul. În faza următoare ea corectează și alege sau respinge. Iar eu mă întorc la lucru.

– Cortini lucrează exact la fel, încuviință el din cap. Nu poate să facă o schiță, sau să tragă o linie. Cei șapte ani petrecuți în casa ei au reprezentat o școală bună pentru mine. Înainte să semnez contractul cu *Madame Dejong*, am insistat să introducă o clauză care să specifice rolul meu. Toate reclamele, toate etichetele și toate articolele de presă vor face

precizarea că e vorba de îmbrăcăminte efectuată „de Yves Roland pentru Gilberte de Permont“

– Ați venit aici ca să lucrați pentru Gilberte? șopti Ann.

– Nu știți că a făcut un drum la Paris ca să stea de vorbă cu mine?

Ann clătină din cap. Mîinile i se încleștau și se descleștau nervos și nu-și dădu seama că împinsese șervetul de pe genunchi pe jos decît în clipa în care chelnerul, cu un mic zîmbet, îi înapoie bucata de damasc scrobită.

– Ați pălit. N-am vrut să vă produc un șoc. Cu o clipă mai înainte, Yves Roland își exprimase simpatia pe un ton fals, neconvingător. Dar acum, îngrijorarea lui părea sinceră. Poate vreți puțină apă?

Ann luă paharul pe care i-l întinsese și îl puse jos.

– Și care va fi rolul meu în această schemă?

– Bineînțeles că veți continua să lucrați în sfera dumneavoastră.

– Care anume?

– A spus că vrea să consacre mai mult timp unei așa-zise imagini „mari“

– Noi am lucrat dintotdeauna împreună.

– *Exactement*. Și acum o să lucrați pentru mine.

– Colecțiile mele s-au vîndut foarte bine.

– Vă asigur că și ale mele se vor vinde. Yves Roland avea o figură radioasă: *Madame* mi-a spus că preferă să lucreze cu o persoană care nu miroase a detergent și margarină.

Ann nu se simțea jignită, ci de-a dreptul nefericită. De ce comisese Gilberte această răutate gratuită? De ce pusese un străin, un rival, să-i comunice care va fi noua ei poziție? Timp de o frîntură de secundă îi trecu prin minte că Gilberte aflase de escapada ei cu Quent la Santa Fe. Dar cum ar fi putut afla Gilberte? Vinovăția te apasă chiar și atunci cînd nu te urmărește nimeni.

- N-ar fi trebuit să-i repet spusele.
- Nu aveți nici o vină.
- E, într-adevăr, o ticăloasă femeia asta.

Ann presupuse că Yves Roland folosea o figură de stil ca să contrabalanseze izbucnirea de dispreț de mai înainte. Dar în urmă cu câteva zile, deși nu i se oferise nici un reper în această privință, Roland reușise să dezgroape scandalul de mult uitat.

Se despărțiră cu o strângere de mână, el chemînd un taxi, Ann pornind pe jos. Intenționase să se întoarcă imediat la Darien, căci le promisese copiilor că o să-i ducă la bibliotecă și apoi la cofetărie. Însă în timp ce pășea prin după-amiaza răcoroasă îndreptîndu-se spre Gara Centrală, înjosirea suferită începu s-o muște de inimă ca un cîine răutăcios. În ultimii ani lucrase pentru Gilberte ca un robot și acum, pe nepusă masă, apărea Yves Roland care pretindea să i se garanteze semnătura pe schițe!

„Nu pot să mă întorc acasă pînă nu rezolv treaba asta cu ea“

Se duse la un telefon public și îi comunică Corianeii că va lua trenul de 5:32, nu pe cel de 4:32, așa cum plănuse, apoi se îndreptă spre una din intrările metroului.

Cînd ieși pe Bulevardul 7, începuse să plouă. Își ridică gulerul de la palton și porni de-a lungul trotuarului, din ce în ce mai încet, pe lîngă clădirile de granit, oprindu-se în cele din urmă în dreptul intrării unui magazin cu furnituri de croitorie cu vînzare en-gros și ridică privirile spre jetul de lumină care țîșnea prin perdelele de la biroul Gilbertei.

O mînase aici dorința de a-și formula fătăș obiecțiie, dar acum se întreba cu ce drept ea, Ann Porter, o acuza de trădare pe Gilberte Dejong.

Ann se adăposti la umbra unui copac în momentul în

care din clădire ieșiră Larry și Marjan. Își petrecuse brațul stîng în jurul taliei de 52 de centimetri a fetei. Ann cunoștea foarte bine toate măsurile manechinului. Îngenunchease de nenumărate ori în cabina de probă ca să prindă cu ace de gămălie diverse cute la talia marcată acum de cordonul unei treci. Marjan se apropie mai mult de Larry și îi șopti ceva la ureche. Acesta zîmbi și își ridică mîna ușor spre pieptul ei plat.

Nu era nevoie să fii expert în relații interumane ca să-ți dai seama că cei doi se duceau fie la un hotel, fie într-un apartament de închiriat. În ciuda profesiei sale și a nenumăratelor aventuri sexuale, Marjan locuia împreună cu părinții în Queen.

După ce cei doi dispărură dînd colțul pe Bulevardul 7, Ann rămase tremurînd pe trotuar pînă cînd un bărbat cu mustață ieși din magazinul cu furnituri și se îndreptă zîmbitor spre ea. În clipa aceea, ea o luă la fugă prin ploaia deasă spre intrarea la metrou.

57

Ann rămase tăcută tot timpul cît îl aduse pe Larry de la gara din Darien pînă acasă, însă el vorbi suficient pentru amîndoi, cu mîna sprijinită pe genunchiul ei. Escapadele amoroase cu Marjan nu-i diminuau cu nimic afecțiunea pentru familie, ba dimpotrivă – cel puțin așa considera el – îi ameliorau performanțele de soț și tată. Copiii erau în pat, dar încă nu adormiseră. Larry le ură noapte bună, îl mîngîie pe Michael pe părul castaniu buclat și o sărută pe Janey pe gîtul cald mirosind a săpun. Ajuns înapoi, jos, își turnă un pahar mare de whiskey, apoi se duse la bucătărie. În ciuda insistențelor lui Larry de a ține servitoarea pînă seara ca să le

pregătească cina, Ann îi dădea drumul Corianeii și făcea ea singură mîncare sau o încălzea. În seara aceasta însă nu erau nici un fel de vase pe aragaz, iar Ann ședea cu capul plecat la masa unde se servea micul dejun.

– Dacă vrei să mîncăm în oraș, n-am nimic împotrivă, spuse el iritat, dar hai să mergem o dată.

Ann ridică fruntea și se uită la el de parcă i-ar fi vorbit în esperanto. Cînd sosise din New Mexico avea tenul bronzat într-o nuanță aurie, își amintea Larry, dar acum arăta de parcă s-ar fi pudrat cu făină. Se duse spre frigider și, cu gesturi elegante, scoase un morcov și mușcă din el.

– M-am gîndit foarte mult la problema asta, spuse ea, ca și cînd ar fi continuat o discuție. Poate ar fi bine să divorțăm.

– *Să divorțăm?*

Morcovul îi scăpă din mîină. Simțea cum i se urcă sîngele în obraji, datorită unui sentiment de vinovăție care i se părea irațional. E drept că mai călcase puțin pe alături, dar nu era nimic serios, iar pe de altă parte o legătură extraconjugală avea efecte benefice asupra căsniciei.

– Tu nu ai nici o vină, continuă Ann.

Tufișurile de rododendron foșneau sub fereastră. În cele din urmă, Larry își recăpătă vocea.

– Ce aiureală mai e și asta? strigă el. Divorț? Vină?

Ann ridică privirile spre plafon, spre etajul de sus unde se aflau camerele mari, cu mobilă puțină, ale copiilor, apoi se uită la ieșirea de serviciu, de unde se auzea radioul Corianeii.

– Mă întorc acasă după o zi grea de muncă și mi se servește un serial de televiziune, șopti el răgușit. Vrei să fii amabilă să-mi explici ce naiba s-a întîmplat?

– Lucrurile s-au schimbat de cînd ne-am mutat din California.

– Vrei să spui că ți-e dor de zilele cînd mergeam la cumpărături la capătul orașului?

– Oh, Larry, oftă ea.

Probabil că ținea regim. Era mai slabă. Arăta la fel de fragilă ca atunci, la spital, după ce o născuse pe Janey Iritat de valul acesta de milă amestecată cu sentimentul propriei neputințe începu să urle și mai tare.

– Ai pe cineva, răzni el. Declarația era patetică și ridicolă.

– Am avut, spuse ea.

Durerea bruscă pe care o simți în creier îl înspăimîntă. Nu-i venea să creadă. Rămase cu gura căscată.

– Ai avut?

– S-a terminat.

Larry dădu pe gît restul de whiskey.

– Așadar, stai aici liniștită și îmi spui că te-ai culcat cu alt bărbat?

– S-a terminat, repetă ea.

– Nu cred! Și nici nu putea să creadă. Soțioara lui drăgălașă, mireasa virgină, Ann cea în care puteai citi ca într-o carte deschisă, să-l înșele?

– Nu pot să sufăr subterfugiile.

– De acord. Atunci să spunem lucrurilor pe nume; soția mea, naiba s-o ia de treabă, își desfăce picioarele pentru populația țării.

– N-a avut nici o legătură cu noi, Larry, spuse ea plîngînd.

– Nici o legătură? Tîrfă ce ești, curvă ordinară!

Larry știa ce acțiuni ar fi trebuit să urmeze după aceste cuvinte, căci îi fuseseră inculcate de la cea mai fragedă vîrstă. S-ar fi convenit s-o plesnească peste amîndoi obrazii și apoi s-o ia la pumni sau să-și scoată cureaua. Dar Larry nu era în stare să-și bată soția. Își cuprinse capul în mîini și se repezi spre garaj, scoase Lincoln-ul și porni ca săgeata pe aleea de pietriș.

În seara următoare, veni acasă cu un buchet de trandafiri roșii. Ann era în pat.

– Poftim, zise el neajutorat și îi întinse florile.

– Mulțumesc, spuse ea și se ridică să ia glastra de cristal de pe căminul din dormitor.

Larry o urmă în baie și o privi în timp ce puneă florile în apă. Își întoarse privirile de la dalele de gresie lipsă din pardoseala băii. Oricît o bătea la cap, uita mereu să cheme faianțarul.

– Ann, cu celălalt tip, treaba chiar s-a terminat? Întrebă el privind-o prin oglinda din baie.

Ann încuviință din cap, scoțînd florile din cutia lor de carton și așezîndu-le în glastră, fără să-l privească.

– Atunci de ce ai mai spus – laringele i se strînse și nu reuși să articuleze cuvintele decît cu mare greutate – să divorțăm?

– Și tu ai pe cineva.

– Ce naiba vrei să spui?

– Larry, hai să nu ne ascundem după deget. Se înțepase într-un spin și acum își sugea degetul.

– Ai ghicit în globul de cristal? Dar cred că a fost cam turbure astăzi, fetițo?

– Te-am văzut. Acum două zile.

– Cu Marjan?

– Da, cu Marjan.

– Mergeam să facem niște fotografii.

– Sîntem chit.

După o clipă de tăcere, Larry spuse:

– Nu înseamnă nimic pentru mine.

– Larry, eu nu te acuz. Nici n-aș avea dreptul.

– Tu și copiii sînteți tot ce am. Se lăsă pe marginea căzii și își afundă capul în palme.

Peste un minut o auzea pe Ann alinîndu-l pe un ton blînd, mîngîietor. În timp ce îi mîngîia părul, Ann se gîndea: „Sărmanul Larry, săracul de el!“ Fără a fi nici vicios, nici crud, nu era însetat după putere, nu tînjea după bunăstare. Dincolo de extravaganța lui ostentativă se ascundeau dorințele

unui copil – admiră-mă, spune-mi că-ți plac, că sînt un bărbat grozav, iubește-mă! Cît de tare trebuie să-l fi zdruncinat mărturisirea ei că îl înșelase, cît de mult îi tulburase echilibrul lăuntric! Nu e de mirare că fugise de acasă. Prinsă în plasa compasiunii față de el, Ann uită de necazurile pe care i le făcuse purtîndu-se nechibzuit. Îl sărută pe părul rărit.

– Micuțo, tu și copiii sînteți tot ce am pe lume.

Mai tîrziu, în aceeași seară, în timp ce el mîncă ceea ce îi pregătise ea, o omletă cu brînză înăbușită în sos de chili, așa cum îi plăcea lui, Ann spăla vasele la chiuvetă și îi povestea ce se întîmplase cu o zi în urmă, la prînzul pe care îl luase împreună cu Yves Roland.

– Nu mi-a comunicat ea însăși. Asta mă doare cel mai tare. Ne-a lăsat acolo, la „Colony“ și l-a pus pe el să-mi explice. Un om total străin, pe care nu-l mai văzusem niciodată în viață.

– O fi vreun nume cu rezonanță în domeniul designului vestimentar, spuse Larry înțelegător, dar n-am auzit de el niciodată.

– Trebuie să fie bun. A lucrat la Cortini.

Tosterul aruncă afară două felii de pîine prăjită, și Larry unse una cu unt.

– Schiaparelli, Cortini, cine le mai știe, zise el.

– Larry, numele Gilbertei figurează pe toate schițele mele, dar *lui* îi dă drept de semnătură. Rochiile proiectate de el vor purta o etichetă pe care va scrie „Executat de Yves Roland pentru Gilberte de Permont“

– Mare scofală! Micuțo, ascultă, ai semnat un contract: tot ce ai îi aparține ei.

– Vrei cafea? întrebă Ann pe un ton subțirel.

– Nu, mulțumesc.

Larry o urmări cu privirile în timp ce lua farfuriile și le punea în chiuvetă, apoi spuse gînditor:

– Știi că tipul ăsta de la Paris ți-a produs un șoc, dar te-ai gândit la faptul că Gilberte este prietena ta și poate că încearcă să-ți transmită astfel un mesaj?

– Un mesaj?

– De exemplu, că ar fi cazul să stai acasă cu copiii și s-o lași mai moale?

Ann se apucă cu mâinile de marginea chiuvelei și rămase cu ochii pironiți la o gaură în formă de pară din tapet pe care nu avuseseră niciodată destui bani ca s-o repara. Era prea năucită ca să poată vorbi. Refuzul încăpăținat al lui Larry de a recunoaște că munca ei era ceva mai mult decât un capriciu personal o înfuria ca de obicei, însă acum se gândea pentru prima oară la posibilitatea ca Gilberte să nu-i mai plătească salariul.

58

În următoarele câteva zile, Ann nu fu în stare să se ducă la serviciu. Și mai înainte lucrase deseori acasă, așa că nu era nici un motiv de îngrijorare, însă primise douăzeci și șapte de telefoane în care oamenii o întrebau dacă se simte bine. Toată lumea, începând cu Moe Sbicca, vânzătorul șef, și terminând cu comisionarul, Maisl – nu-i știa numele mic – îi telefonase. Nici unul dintre ei nu adusese vorba despre Yves Roland, dar Ann știa că fiecare telefon reprezenta o manifestare de solidaritate pentru felul dur în care fusese tratată. În timpul acestor convorbiri se simțea adesea umilită și rănită aproape fizic și de mai multe ori se repezise la toaletă să vomite după ce pusese telefonul în furcă.

În repetate rînduri îi trecuse prin minte ideea să-și dea demisia, dar, din păcate, acest lucru nu era posibil. Cine ar fi

angajat o necunoscută ca ea, numai fiindcă susținea că îi făcuse schițele Gilbertei de Permont? Toată lumea știa din campaniile publicitare și din zvonurile publice că patroana se impusese ca o mare inovatoare în materie de design vestimentar. Și dacă prin cine știe ce minune, ea, Ann, ar fi reușit să-și găsească un serviciu, cine ar fi fost dispus să-i dea un salariu așa de mare, de care aveau o nevoie disperată în momentul de față?

Larry încercă s-o consoleze cu o cutie de satin roșu plină cu bomboane de ciocolată de la Godiva, și o poșetă neagră din piele de aligator. (Ann înapoiase poșeta, însă ciocolata, din păcate, nu putuse fi returnată.) Larry trecu și pe la magazinul de jucării FAO Schwarz pentru copii, și Ann nu avu inima să le ia înapoi cadourile. Își reprimă gândurile criminale la adresa soțului ei și își spuse rîzînd aproape isteric că ce mai contau cîteva facturi în plus. Erau destule în biroul ei de metal ca să-i asigure o viață plină de servituți pînă la sfîrșitul zilelor ei pe acest pămînt.

În dimineața în care se prezentă la lucru, nu se mai gîndea că Gilberte ar fi putut afla de episodul de la Santa Fe. Pe ușa de sticlă jivrată a biroului ei mai văzu înscris un nume sub numele ei: Cartwright Pollitt.

Un bărbat tînăr, frumos ca un manechin, cu păr blond, bogat, stătea în genunchi și fixa o fustă pe un manechin de carton.

– Sînt Cartie Pollitt, se prezentă el, asistentul domnului Roland. Și încerc să fixez o mărgea pe acest denim conceput de el.

Ann își puse mapa și poșeta lîngă planșeta de desen. Ce mai conta că i se furase încă una din ideile zămislite de mintea ei? Și apoi, cine știe, poate că umiliința era binevenită pentru mîntuirea sufletului ei de femeie adulteră.

– Uite, spuse ea, lasă-mă să-ți arăt.

Într-o seară de la mijlocul lui aprilie, Ann și Larry

pierdură trenul spre casă. Întrucît următorul nu venea decît peste o oră, coborîră la Oyster Bar. Localul nu mai era chiar așa de aglomerat, așa că găsiră ușor o masă.

Larry, care era neobișnuit de necomunicativ, privea țintă la paharul de whiskey din fața sa. Ann își scoase trusa de machiaj. Înainte de luna martie, folosea doar rujul de buze, dar acum avea fond de ten, rimel și farduri pentru pleoape. Dar chiar și așa, cînd se uită în oglinda pudrierei i se păru că deslușește semnele durerii pricinuite de dorul după Quent și de atmosfera imposibilă de la serviciu.

Cînd chelnerița îi puse Annei în față sandvișurile cu icre și lui Larry peștele, ambele mese din dreapta și din stînga lor se eliberaseră. Larry se întinse peste masă și o apucă de mîină. De cînd avuseseră discuția aceea, fusese tot timpul foarte tandru, dar nu mai făcuse dragoste cu ea.

– A devenit un vampir, spuse el.

– Cine?

– Cum cine? Gilberte. Privi în jur ca să fie sigur că nu trăgea nimeni cu urechea, apoi adăugă: Am auzit că a luat legătura cu Davis și Benton. Pentru Larry era un motiv de mîndrie faptul că Gilberte nu apelase la Davis și Benton, vestiții agenți de publicitate considerați purtătorii de drapel din industria îmbrăcăminteii, nici chiar în săptămînile de prezentare a colecțiilor. Se vorbește că o să apeleze la persoane din afară.

– Știi cît de mult le place oamenilor din branșa asta să pălăvrăgească, spuse Ann împăciuitoare. Nu poate fi decît un zvon, Larry. Ai făcut o treabă fantastică.

– Ai dreptate, de ce ar trebui să apeleze la altcineva? Dar continuă să-și trosnească degetele și nu se atinse de mîncare.

Gilberte avea obiceiul să-și înceapă ziua de lucru la ora zece. Însă în acea dimineață de luni, 4 mai, Jordan o aduse la serviciu la ora nouă, lăsînd-o în fața clădirii mari de granit. După ce preluase și etajul al patrulea și al cincilea, își extinsese

biroul, iar acum avea și o anticameră. Florile fuseseră deja schimbate, iar secretara ei țacănea la mașină.

– Bună dimineața, *Madame*, mă bucur să vă văd atât de strălucitoare și de matinală.

Din vocea ei nu răzbătea nici o surpriză. Era urîță și slăbănoagă, însă Gilberte o angajase pentru că în orice situație vocea ei rămînea egală, ca aceea a unei crainice de la radio care face reclamă pentru laxative.

– În momentul în care Larry Porter vine la serviciu, să-i spui că vreau să-i vorbesc.

– Nu vine niciodată așa devreme, *Madame*.

– Niciodată? întrebă Gilberte pe un ton glacial.

– Din cîte știu eu, dar nu sînt angajată decît de cîteva luni.

Obrajii fardați ai secretarei se strînseseră pe maxilare, dînd chipului o expresie de ostilitate. Gilberte auzise destule conversații trunchiate pentru a înțelege resentimentele pe care le stîrnise prin demiterea Annei. Se simți cuprinsă brusc de o izbucnire de furie împotriva lumii, a vechii ei dușmance, personificată în fața ca de schelet a secretarei ei.

– Să nu-mi faci nici o legătură telefonică, spuse ea pe același ton.

– Cînd vine domnul Porter, *Madame*, sau începînd de acum?

– Mi s-a spus că vorbesc excelent englezește. *Acum*.

Gilberte închise ușa în urma ei cu un gest ferm și rămase nemișcată, respirînd zgomotos, dar în același timp se simțea copleșită de spaimă, de sentimentul propriei neputințe. „Oh, Dumnezeuule, iar începe povestea cu *la p'tite bâtarde...*” Deschise sertarul în care își ținea pastilele.

Cînd încetă să mai tremure, își spuse că reacționase exagerat și ridicol și se duse spre măsuța mică unde se aflau schițele lui Roland. Își opri privirile asupra unui proiect de costum. Ochiul ei critic îi spuse că avea să fie frumos, dar lipsit de cea mai mică scînteie de originalitate. În sinea ei, se

împăcase de mult cu gîndul că nu are talent. Iar lui Yves Roland nu putea să-i spună cum poate fi schimbată jacheta, cum ar trebui croită fusta pentru ca după aceea costumul să ofere plăcerea noului, a lucrului neașteptat, așa cum se întîmpla cu schițele Annei. „Aceste denimuri vor fi ultimele numere interesante din colecție“

Din calmul indus cu ajutorul pastilelor răzbătu un val de nostalgie. O, și-ar da și sufletul (dacă ar mai poseda cumva acest obiect inutil) pentru a se întoarce la prietenia nevinovată dintre cele două adolescente care jucau Design, un joc atît de captivant, atît de prostesc.

„Cît sînt de singură“, se gîndi Gilberte.

De cînd fusese pe Coasta de Vest, Quent, care stătea tot mai puțin acasă, îi vorbea cu o politețe reținută. În ceea ce o privea, căsnicia devenise o conveniență pe care trebuia s-o respecte ori de cîte ori vorbea cu o femeie. Soțul ei devenise un străin, tatăl îi murise, iar fiul îi aparținea Annei. Angajații ei o disprețuiau. Cu un mic rictus involuntar, Gilberte luă schițele lui Roland, le puse pe biroul ei și începu să facă note pe marginea lor.

Și totuși îi mai rămăsese un prieten. „Gilberte de Permont, Inc.“

Limbile ceasului ei Fabergé, cîndva aflat în posesia uneia dintre prințesele Romanov, arătau douăsprezece fără cinci cînd secretara o sună, în sfîrșit. Gilberte îl lăsă pe Larry o jumătate de oră să aștepte, apoi îi spuse secretarei să-l introducă. Larry dădu ușa larg de perete și pătrunse în încăpere cu un zîmbet copilăresc pe figură.

– Bună, șefa, o salută el. Nu putem amîna mica noastră discuție după dejun? Trebuie să fiu la Sardi. Am o întîlnire importantă în legătură cu o prezentare de modă de la Ed Sullivan și...

– Problema mea nu suferă amînare, îl întrerupse ea.

Larry se întoarce spre secretară și o rugă să ia legătura

cu cei de la Sardi și să le explice că intervenise o chestiune importantă, așa că va mai întârzia o bucată de vreme. Apoi începu să vorbească, dîndu-și importanță în legătură cu însemnătatea reclamelor comerciale la televiziunea în plină ascensiune. Gilberte îl întrerupse:

– Larry, am foarte puțin timp la dispoziție.

– Atunci să dăm drumul la muzică și la dans.

– Am văzut lista ta de cheltuieli, spuse ea, deschizînd un dosar plin cu chitanțe și facturi albe, roz și galbene.

– Este dovada cea mai convingătoare că am cules banane pentru tine.

– Ce exprimare neobișnuită! Cu alte cuvinte, asta înseamnă că faci afaceri?

Cu un zîmbet forțat, Larry plescăi din buze și întinse degetul arătător spre ea.

– Te-ai prins, șefa!

– Dar nu afaceri de-ale firmei. Aceasta, spuse ea scoțînd o factură și întinzînd-o peste birou, este de la hotelul Montague.

Larry înghiți în sec și mărul lui Adam i se albi.

– Am uitat ce am făcut acolo. Probabil că am fost cu niște cumpărători din afara orașului.

– Sînt sigură că nu e vorba de așa ceva, spuse ea rece. L-am pus pe Jordan să mă ducă prin fața hotelului în drum spre birou. Montague este un hotel infect cu camere de închiriat cu ora.

– Locurile se mai schimbă, capătă alte destinații.

– Factura cea mai recentă este din 28 aprilie 1953

Locurile nu se schimbă în mai puțin de două săptămîni.

– M-ai prins cu mîna în borcanul cu bomboane, spuse el zîbind palid.

– Contabilitatea a semnalat achitarea costului a treizeci și două de vizite la Montague.

– Am să-ți restitui banii.

– Asta e de la sine înțeles. Gilberte alese alte facturi. Constance Spry – se pare că ai trimis un număr excesiv de flori pe parcursul anului.

– Isuse Cristoase, Gilberte, doar știi și tu cum sînt cliențele, se așteaptă să le trimiți aranjamente florale cît un perete.

– Și ce părere ai despre modele? Văd că aceste orhidee au fost trimise domnișoarei Marie Jane Petersen în Queens.

Marjan, care își făcuse un nume nou din numele de botez trunchiate, era foarte încîntată să primească flori la adresa părinților ei din Queens.

– Am să acopăr toate cheltuielile care n-au legătură cu serviciul meu. Larry rîse scurt. Gilberte, amîndoi știm la fel de bine că listele de cheltuieli trebuie să fie ceva mai elastice.

– Întrucît eu sînt o franțuzoaică cumpănită, nu am elasticitatea financiară cu care ești tu înzestrat. Bătu cu mîna teancul de chitanțe. Ai cheltuit sume exorbitante la fel de fel de baruri și restaurante din tot Manhattanul, însă nu am cum să verific cu cine te-ai dus acolo, așa că n-o să le iau în calcul. Cheltuielile care nu au nici o legătură cu firma „Gilberte de Permont“ însumează douăzeci și patru de mii, trei sute douăzeci și nouă de dolari.

Fața lui Larry se albi. Suma depășea venitul lui anual – în calculul lui mental el includea întotdeauna și cîștigurile Annei.

– Am să plătesc, spuse el.

– Acum mai este o problemă, e vorba de mai puțini bani, dar este o chestiune foarte serioasă. În ultimele luni mi s-au furat în mod sistematic lucruri din depozit.

– Isuse, cum poți crede așa ceva despre mine?

– Am observat că Marjan poartă o mulțime de lucruri ce provin de acolo. Ieri am stat de vorbă cu ea. Mi-a spus că tu i le-ai dat.

– Dar nu este ea simbolul firmei? Întrebarea lui Larry se încheie cu un sunet înfundat.

În acel moment, Gilberte își aminti de tînărul locotenent

american cu șapca dată pe spate ștregărește, cărînd cutii după cutii cu delicatese de la magazinul armatei în apartamentul acela oribil din Saint-Ouen. Ar fi vrut tare mult să-i ușureze situația, însă nu-și mai putea înfrîna dorința de răzbunare.

– Larry, mărfurile mele sînt scumpe, nu discutăm aici de găinării. Este un delict penal.

– O să plătesc tot ceea ce spune ea că i-am dat.

– Din cîte mi-a spus ea, obiectele pe care le-a primit se ridică la suma de aproximativ 15 000 de dolari, evident cu reducerea ce ți se cuvine ca salariat al firmei.

– Dar ea *trebuie* să poarte hainele noastre, murmură el cu o sfidare în voce.

– Asta hotărâsc eu, nu crezi? Gilberte închise dosarul. În total, cheltuielile tale nelegale și marfa furată reprezintă 25 800 de dolari.

– În privința asta nu trebuie să-ți faci griji.

– E de la sine înțeles că nu pot să te mai țin. Și nici pe Ann. Gilberte făcu o pauză, după care continuă: Asta înseamnă că trebuie să-mi înapoiți împrumutul.

Larry rămase mut, cu ochii căscați la ea.

– Ce împrumut?

– Avansul pentru casă.

– Dar acela este scadent abia în 1956!

– Și tu și Ann ați semnat niște hîrtii. Nu le-ați citit? Clauza nr. 5, punctul B, spune că în cazul în care calitatea de angajat al firmei „Gilberte de Permont, Inc.” încetează, împrumutul trebuie plătit pe loc, în întregime.

– Dar te-ai gîndit la familia mea? Larry ridică vocea. Te-ai gîndit la Ann? Este prietena ta.

– Dacă judecăm după vizitele făcute la Montague și la cadourile cu care ai coplești-o pe Marjan, e clar că Ann nu te-a preocupat prea mult în ultima vreme.

– Vorbesc despre cele petrecute în Paris, despre faptul că atunci ne-am dat peste cap ca să te ajutăm.

– Nu faci altceva decît să te pui într-o situație stînjitoare.

– Vorbesc despre Michael.

Michel. Pe sub biroul ei în stil antic, Gilberte își încleștase strîns mîinile. Fiul ei. Dacă Quent află de Michel, o s-o părăsească. Știuse întotdeauna că Michel va fi, pînă la urmă, o victimă nevinovată al aceluia jurămînt făcut cu ani în urmă, iar acum simțea cuțitul sacrificiului sfișiindu-i pieptul. Fără a-și trăda zbuciumul interior, Gilberte privi spre Larry.

– Dacă mai repeți o singură dată ceea ce ai spus acum, te dau pe mîna poliției.

– Tîrfa ticăloasă! zise el pe un ton jos, răgușit. Tîrfa însetată de sînge! Vocea i se frînse și Larry ieși repede din birou.

Cînd se trînti ușa, Gilberte se cutremură. Simțea că trecuse o graniță subțire ca un fir de păr spre o altă lume, spre un alt loc. Însă unde era acel loc – asta nu știa.

59

În aceeași după-amiază, Ann străbătu împreună cu Janey peisajul bucolic, de primăvară, al Darienului, îndreptîndu-se spre casa unei prietene care locuia în apropiere de Holly Pond. Michael, care de la vîrsta de nouă ani hotărîse să-și dedice viața studiului insectelor, rămăsese la școală ca să-și termine o lucrare despre păianjeni – el le spunea arahnide. Coriana avea zi liberă. Cînd se întoarse acasă și descuie ușa de la intrare o învălui o senzație de liniște. Avea toată casa la dispoziție, timp de cîteva ore, ca să poată lucra. Nu conta faptul că avea de pus un mic fermoar la rochia de bal a lui Yves Roland, care părea foarte potrivită pentru o regină-mamă văduvă ca s-o poarte în sicriu, conta numai munca în sine, care putea

s-o smulgă din gândurile proprii. Intrînd în hol, auzi niște horcăituri dinspre dormitor. Deschise ușa și îl văzu pe Larry prăbușit peste cuvertură și cu o sticlă așezată pe lada întoarsă cu fundul în sus, pe care ea o vopsise în portocaliu și ținea loc de noptieră. Îl scutură de umăr. Maxilarul îi rămase tot relaxat. Dormea buștean. Larry, un bărbat atît de sociabil, nu era un bețivan solitar. Și apoi, nu venea niciodată acasă în toiul după-amiezei într-o zi de lucru. Încruntată, se duse jos să facă puțină cafea.

– Și după aceea mă concediază, tîrfa!

Trecuse o oră și jumătate, și Larry, nu foarte treaz, vorbea plin de indignare.

– Cică am cheltuit prea mult și mă concediază. Dacă voia să-mi stabilească un barem de cheltuieli, de ce nu mi-a spus?

– Chiar te-a concediat? N-a fost un avertisment?

– Micuțo, ne-a dat afară!

– Și pe mine?

– Pe amîndoi, tîrfa ticăloasă!

– Dumnezeu!...

– Nici mie nu-mi vine să cred. Îmi dă un șut în fund, deși îi promit că am să plătesc totul.

– Dar de ce trebuie să plătești? Doar ai cheltuit banii făcîndu-ți meseria.

– Pentru că este o tîrfă rea, spuse Larry pe un ton imparțial, ceea ce nu înseamnă că eu nu mai sînt gentleman.

– Ce sumă?

– În jur de cincisprezece mii.

– *Cincisprezece mii de dolari!*

– Poate o sută două în plus.

– Cît?

– Douăzeci... o, adică vreo douăzeci și cinci.

Ann se uita la el cu o privire lipsită de orice expresie.

Pînă acum Larry trecuse prin viață cu convingerea că dacă el își ignoră sau își evită problemele, acestea încetează să mai existe. Dar nici cel mai optimist struț nu poate continua să-și țină capul în nisip atunci cînd îl înfruntă niște ochi atît de mari și atît de triști. Și, mai mult fără voie, Larry adăugă:

– Ne cere să-i restituim și avansul pentru casă.

– Vrei să spui, cea de-a doua ipotecă?

– E scris în contract că, dacă nu mai lucrăm pentru ea, trebuie să-i restituim imediat împrumutul.

Ann se ridică în picioare, cu o expresie și mai disperată.

– Mă duc acolo mîine dimineață. O să vorbesc cu ea și...

– N-are nici un rost. E pornită împotriva mea, nu mă întreba din ce cauză, dar sînt convins de lucrul acesta. Poate că i-a ajuns la urechi și nemulțumirea ta ca urmare a angajării lui Yves Roland.

Ann strînse din dinți. Incapacitatea lui Larry de a accepta consecințele acțiunilor sale, nevoia de a arunca vina pe altul reprezenta cea mai neplăcută trăsătură de caracter a lui. Dar poate că așa trebuie să fie, poate că Larry era cel mai potrivit ca să-i administreze pedeapsa.

– Și ce facem?

– Ai puțină încredere. Larry zîmbi larg. Micuțo, nu-nimic. M-a concediat – ei și ce mare scofală? Poate că e cel mai bun lucru care mi s-a întîmplat în ultima vreme. Bătrînul Larry se va descurca la timpul potrivit și în domeniul potrivit...

Vorbele lui liniștitoare se pierdură în depărtare, în timp ce Ann părăsea dormitorul inundat de soare.

Închizînd ușa cămăruței unde își ținea schițele și facturile, Ann se prăbuși peste birou. Dacă Larry și-ar fi băgat capul pe ușă, ar fi fost în stare să-l strîngă de gît. Cîteva minute rămase așa, respirînd anevoie, apoi se îndreptă murmurînd una din zicalele favorite ale lui Dorothy „N-are rost să plîngi

după laptele care a dat în foc“ Începu să caute niște hîrtie și dădu peste unul din bilețelele lui Yves Roland. Cu caligrafia lui franțuzească ascuțită, îi amintea că toate proiectele pentru colecția următoare vor fi lucrate pe manechine naturale, nu pe păpuși. „Poate că ar trebui să-i trimit asta lui Cartie Pollitt“, își spuse ea în timp ce întorcea bilețelul albastru pe dos. Scrise:

25 000,00 dolari

Privea zerourile pălind din ce în ce mai tare. Strînse din dinți și deschise sertarul din stînga sus, unde își ținea vraful de facturi neachitate. Nu avusese niciodată curajul să le adune pe toate. Acum se apucă să copieze șirurile lungi de numere. Totalul era de 9 763,26 dolari. Îl adăugă la banii pe care îi datora Gilbertei și rămase cu ochii ațintiți asupra sumei.

34 763,26 dolari

Nu inclusese aici și cea de-a doua ipotecă, avansul pentru casă. Valorile imobiliare crescuseră foarte mult și, cu puțin noroc, puteau obține nouă-zece mii de dolari, bani care numai Dumnezeu știe cît le erau de necesari. Pe o altă bucățică de hîrtie calculă suma minimă necesară pentru traiul zilnic. Nemaivînd nici un venit, n-o mai puteau plăti pe Coriana să aibă grijă de copii, nici pe domnul Popescu pentru îngrijirea grădinii – de fapt, niciodată nu și-au putut permite cu adevărat să aibă servitoare și grădinar. Vor trebui să trăiască în sărăcie tot restul vieții lor. „Ce-ar fi să ne declarăm în stare de faliment?“ Alungă imediat din minte gîndul acesta. Ce poate fi mai dezgustător decît să te eschivezi de la plata datoriilor către oamenii care au avut încredere în tine? Și apoi, ar fi însemnat o pată de neșters pe reputația lor. (Pe vremea cînd era copil, la Paris, Horace și Dorothy șuşotiseră mult timp despre un Blakely mort de multă vreme care se declarase falit la Wichita, în 1910, în timpul recesiunii.)

Se auzi un zăngănit metalic în dreptul ferestrei. Michael se întorsese de la școală și lăsase bicicleta să cadă – unul din puținele obiecte pe care Larry le cumpărase cu bani gheață.

Ann sări în picioare, bătu în geam și îi făcu semn cu mîna fiului ei. Michael ridică mîna dreaptă doi centimetri în sus și apoi se întoarse cu spatele. Ann chicoti în fața acestui dispreț bărbătesc față de răsfațul matern. În felul ei special, și Ann era la fel de optimistă ca și Larry: nu putea să-și adune minusurile vieții fără să se gîndească și la plusuri, cele mai importante fiind cei doi copii frumoși și sănătoși.

– Așadar, va trebui să vindem casa, spuse Ann mai tîrziu, în aceeași seară, în timp ce se pregăteau de culcare. Imediat!

– Pînă la urmă ai spus-o. Larry își așază pantofii negri, făcuți de Goforth, sub suportul pentru haine. Știu că te-ai plictisit de ea.

– Ce altceva putem face?

– Niciodată n-ai crezut că sînt în stare să mă descurc, așa e?

În următoarele zile, Larry o privea pe Ann cu un chip împietrit ori de cîte ori ea pomenea de vînzare. Faptul că își pierduse slujba îi tulburase suficient echilibrul interior; nu mai avea nevoie și de simfonia aceasta de eșecuri care îi invada sufletul de fiecare dată cînd Ann îi amintea că va fi izgonit din casa visurilor lui de la Darien.

În luna următoare de dimineață, înainte de ora zece, Ann se duse la biroul agenției imobiliare din Darien. Miercuri după-amiază, un pluton de agenți de vîrstă mijlocie, înțepeți și încorsetați, năvăliră în casă, se plimbară prin camere, apoi se așezară să soarbă din cafea și să-i dea sfaturi Annei să repare una și alta.

Coriana începu să plîngă cînd auzi că va trebui să plece de la familia Porter și o strînse pe favorita ei, pe Janey, la pieptul său generos. Cîteva ore mai tîrziu, jamaicana găsisse o slujbă nouă la familia Newcombe care locuia în Sound Is-

land. Când domnul Newcombe veni după ea și după valijoara ei, Coriana, Ann și copiii plîngeau. Larry, incapabil să asiste la dezmembrarea vieții lui, stătea rareori acasă. Domnul Popescu nu manifestă nici un fel de sentimente, însă Timmy Popescu, prietenul lui Michael, refuză să mai vorbească cu el la școală altfel decît în zeflema. Michael, bineînțeles, nu le spuse nimic părinților săi. Începu să-i creeze probleme profesoarei la școală, iar acasă se transformă, dintr-un cititor înverșunat de cărți, într-un iubitor al televizorului de care nu se mai dezlipea nici o clipă.

Quent îi ocupa în permanentă gîndurile Annei. Înainte de asta, Trustul o înspăimîntase. Acum, pentru prima oară, îl invidia. Ce-ar fi putut face cu munții aceia de bani! Noaptea îl visa pe Quent cel adevărat care o ținea strîns în brațe.

La două săptămîni după ce Ann fusese concediată de la „Gilberte de Permont, Inc.“, sosi o scrisoare de la firma „Kem și Schuyler, avocați“, prin care îi comunicau familiei Porter că o reprezentau pe doamna Quentin Dejong în problema recuperării datoriilor.

– Doamna Porter? Probabil că ați trecut cu vederea peste facturile datorate doctorului Skaggs...

– Doamna Porter? Trebuia să plătiți reparațiile la acoperiș la 1 noiembrie 1952.

– Doamna Porter? Este ultimul avertisment. Data viitoare nu ne mai rămîne altceva de făcut decît să trimitem facturile unei agenții specializate în recuperarea datoriilor

Întotdeauna primise telefoane de felul acesta, dar acum se pare că toți creditorii aflaseră de concedierea lor. Ann se simțea înconjurată de strigătele furioase ale unor păsări de

pradă. Ura telefonul și adesea îl lăsa să sune fără să răspundă. Ura și cutia poștală, întotdeauna înțesată de plicuri oficiale.

Vîndu antichitățile pe care le recondiționase singură, cu mult drag, cu dublul prețului cu care le cumpăraseră. Cîștigă douăzeci de cenți la un dolar pentru serviciul de masă din porțelan cu marginea aurită pe care îl cumpăraseră Larry de Crăciun, cu doi ani în urmă. Banii obținuți astfel îi ținea deoparte, pentru cheltuielile strict necesare, pentru mîncare și biletele de tren pînă la New York.

În timpul lunii mai, neobișnuit de rece în acel an, Larry fusese zilnic în oraș ca să răspîndească zvonul că este disponibil. Sosea acasă plin de speranțe și de băutură, și îi povestea Annei cu lux de amănunte că toată lumea îi dăduse de băut și că i se făcuseră oferte fantastice. La 2 iunie apărură simultan două note de plată: una de la Gallagher și alta de la Lindy, care solicitau plata pentru mesele substanțiale servite pe bază de semnătura lui Lawrence J. Porter.

– Cum ai putut? întrebă Ann furioasă.

– Așa ești tu, te răzbuni pe mine pentru că ne merge ceva mai prost? țipă el. Imediat după aceea o sărută cerîndu-și iertare cu un aer vinovat, apoi o ajută la treburile casei și se ocupă de copii.

Ann puse și aceste facturi lîngă celelalte. În ziua următoare îl rugă pe Larry să stea acasă în timp ce ea urma să testeze piața muncii în căutarea unui post de designer vestimentar.

Milt Copeman își freca nasul de dimensiuni impresionante în timp ce-i răsfoia schițele; cînd ajunse la jachetele ușoare dădu aprobator din cap. Era fabricant de haine de damă cu prețuri moderate. Timp de două săptămîni, Ann își arătase mapa tuturor cunoscuților de pe Bulevardul 7 și Milt era primul care se arătase interesat.

– Asta sînt grozave, spuse Milt în cele din urmă. Adevărul e că Dessie – Dessie Copeman era soția lui și designer principal – intenționează să se retragă imediat ce vom găsi pe cineva care să-i ia locul.

– Sînt dispusă să accept și un salariu mai mic dacă pot să lucrez acasă.

– Asta e chiar foarte bună – Milt Copeman se uita cu regret la o jachetă trei sferturi, cu mîneci care se puteau sufleca.

– Ann, cred că nu mai e nevoie să-ți spun că toți cei implicați în afacerile cu cîrpe depind de fabrici. Eu și fabrica mea lucrăm cu Banca Dejong și am relații foarte bune cu directorul. Acum înțelegi de ce nu pot să te angajez?

– Gilberte n-are nici o legătură cu banca, spuse Ann simțindu-și gura iască.

– Da, dar circulă niște zvonuri și știi cum e, cînd îți șoptește cineva ceva la ureche, ești tentat să crezi. Se spune că directorul de la Dejong nu va semna nici un fel de credite pentru cel care te va angaja pe tine. Copeman ridică neputincios din umeri. Copii, n-o să găsiți de lucru în orașul ăsta.

În drum spre casă, Ann trimise o scrisoare vechiului ei patron din Los Angeles. Răspunsul afirmativ al domnului Sever veni repede, pe 24 iunie. Pe 25 iunie, un agent imobiliar vioi le prezintă o ofertă de la o familie din White Plains. Era mult mai puțin decît sperase Ann să obțină. După ce vor achita toate datoriile, le vor rămîne mai puțin de 5 mii de dolari. Dar, așa cum preciză și agentul, nu mai primiseră altă ofertă. Ann se duse sus să discute cu Larry.

– Ce părere ai? îl întrebă ea.

– Știi deja ce părere am, așa că n-are rost să mai discutăm.

Ann coborî încet și îl informă pe agentul cel vesel că acceptă oferta. Cumpărătorii cereau ca locuința să fie eliberată în termen de șaiszeci de zile.

ANN ȘI MICHAEL

1953, vara

60

Ann împacheta lucrurile din debara, îmbrăcată în blugi retezați și cu un sutien în loc de bluză. În noaptea aceea de la începutul lui august nu adia nici o briză care să mai alunge căldura înăbușitoare. Se uita la rața de lemn folosită drept momeală la vânătoare pe care o ținea în mâinile înnegrite de la cerneala tipografică. „Ar fi trebuit s-o vînd“ Dar simțea un fel de afecțiune pentru lemnul decolorat de soare și apoi, dacă ar fi luat rața înapoi, în California, asta ar fi însemnat un gest de sfidare la adresa nenorocirilor de care avusese parte aici. În aceeași dimineață, un bărbat cu dinții cariați, îmbrăcat într-un costum de doc, sunase la ușa principală. Îi aruncase în față notele de plată ale pediatrului și îi spusese:

– Eu nu sînt amabilul doctor Skaggs, Ann. Eu n-am chef de joacă. Sfatul meu este să plătești imediat ceea ce datorezi. În caz contrar, te vei trezi dată în judecată cît ai clipi din ochi. N-o să-ți facă plăcere ca vecinii să citească despre asta în revista locală, cum îi zice, cred că *Darien Review*.

Janey și prietena ei îi descoperiseră trusa de machiaj.

Trebuie să le spele pe cele două fete de cinci ani, apoi faianța și gresia din baie, lemnăria, ca să îndepărteze rujul foarte aderent. Michael, care se plîngea de dureri în gît de cîteva zile, se hotărîse ca în după-amiaza aceasta să părăsească televizorul și să călătorească pe furtun prin iarba galbenă. Efortul fizic și apa rece erau strict interzise în sezonul de poliomielită, însă copilul suferise atît de mult din cauza singurătății și tristeții, încît nu avusese inima să-i strice plăcerea.

Ann înveli rața în ziar, apoi se uită la ceas. Era nouă fără șapte minute. Stabilise împreună cu Larry o regulă: dacă nu telefona că va veni mai devreme, Ann trebuia să-l ia de la gară cînd sosea trenul de 8:03. Copiii erau deja în pat și urmau să rămînă singuri vreo douăzeci de minute. Cuprinsă de o grijă nedefinită, dar și de resentimente, se duse spre mașină. Agentul se pregătea să le ia înapoi Lincolnul, așa că îi cedase limuzina mare, luxoasă, pentru efectuarea plăților și mai primise o diferență de 100 de dolari. Îi folosise ca să cumpere acest Chevrolet antebelic, cu tapițeria uzată, pe care Larry îl detesta.

Cînd porni motorul, constată că benzina era pe terminate. Nu avea bani să facă plinul. Se întrebă ce ar mai putea să vîndă, și în clipa următoare simți cum ochii i se umplu de lacrimi. Se condamnă pentru slăbiciunea sa, mai ales că toate astea erau un fleac față de situația cînd trebuise să-i implore pe vecinii din rue Daguerre să cumpere argintăria primită de mama ei cadou de nuntă, ca să aibă bani de mîncare. Opri în fața gării mici. Majoritatea funcționarilor care locuiau în Darien veneau acasă cu trenul de 5:32. Cînd sosi trenul de 8:03 cu luminile lui strălucitoare, coborîră numai cîteva bărbați cu serviete în mîini. Larry nu se afla printre ei. Ann se întoarse acasă cu buzele strînse și se apucă din nou de împachetat.

– Mami? Janey coborîse în hol. În cămășuța ei albă de noapte, cu buclîșoarele blonde, arăta ca unul din îngerașii somnoroși din perioada prerafaelită.

– Ce s-a întîmplat, puișor? Ai visat urît?

– M-a trezit Michael. Face un zgomot îngrozitor, ca un monstru, spuse ea peltic. Când era supărată, Janey vorbea din nou ca un copil mic. Ann îngenunche ca să îmbrățișeze trupușorul mic și cald.

– Draga mamei, Michael nu poate să fie monstru.

Michael o necăjea uneori, spunîndu-i că se poate transforma în vîrcolac.

– Ba da, ba da.

Ann își duse fiica înapoi în pat și începu să-i povestească *Vîntul printre sălcii*. Janey o întrerupse de mai multe ori pînă cînd adormi. Înainte să coboare din nou, Ann se uită la Michael.

– Mami? murmură el. Mi-e rău.

Ann se apropie de patul lui și îi puse mîna pe frunte. Pielea îi ardea și era umedă.

– Cred că ai puțină febră. Mă duc să aduc termometrul.

Tocmai intrase în baie, cînd Michael scoase un strigăt – oare acesta să fi fost sunetul care o speriasse pe Janey? Înpăimîntată, Ann veni repede înapoi și întrebă:

– Michael, ce s-a întîmplat?

– Am încercat să mă scol, șopti el. Gîtul, mami.

– Ce e cu el?

– De fiecare dată cînd mă mișc, mă doare.

Gîtul țepăn și dureros era simptomul care le îngrozea pe toate mamele din Statele Unite: marca începutul poliomielitei.

– Mă duc să-i telefonez doctorului Skaggs, spuse Ann pe cel mai calm ton posibil.

Greși de două ori numărul pînă să nimerească centrala.

– Dați-ne numărul dumneavoastră, îi spuse o voce bărbătească, și doctorul o să vă telefoneze.

– Dar este urgent!

– Dați-ne numărul!

În primul moment, Ann își spuse că aceasta era metoda

doctorului Skaggs de a se răzbuna pentru notele de plată neachitate atîta vreme. Îi transmise mesajul, repetînd simptomul de gît țeapăn și dureros al lui Michael. Întorcîndu-se în camera lui, simți mirosul acru de vomă.

– Am încercat să mă duc la baie, murmură el în chip de scuză. E polio, nu-i așa?

– Mai curînd un fel de infecție la stomac, spuse ea blînd.

Prin mintea Annei gîndurile se perindau cu maximum de viteză. Bineînțeles că era poliomielită – poliomelită acută, paralizie infantilă, răul inimaginabil. Toate articolele din presă subliniau importanța vitală a asistenței medicale care trebuia să fie acordată încă din momentul declanșării bolii. Săptămîna trecută citise un reportaj din *The New York Times* despre spitalul Muntele Sinai, înzestrat cu echipamente speciale pentru tratarea poliomielitei.

– Michael, trebuie să te ducem undeva ca să ți se poată da ajutor.

– Nu vreau să plec... Michael începu să plîngă. Copilul cel mîndru și singuratic nu plîngea niciodată.

– Știu că te doare, dar ai să fii acolo împreună cu șoferul celor mai mari generali, așa îmi spuneau mie în război, Blakely cea blindă.

Cum putea oare să-i vorbească pe tonul ăsta liniștitor? Era imposibil s-o lase pe Janey singură în casă, dar și s-o ia în mașina în care Michael răspîndea germenii poliomielitei nu se putea. Blestemînd din nou în gînd absența lui Larry, tocmai se pregătea să facă încercarea aproape imposibilă de a găsi o baby-sitter așa de tîrziu. Dar îi veni în minte Coriana. Din fericire, noii ei patroni, familia Newcombe, erau niște oameni mai în vîrstă, fără copii, care nu aveau să protesteze dacă servitoarea lor va avea grijă de un copil într-o casă unde se suspecta un caz de poliomelită. Coriana amuți auzind spaima din vocea Annei, și domnul Newcombe o trimise de îndată la ei.

Între timp, Ann îi schimbuse pijamaua lui Michael. Îl

duse în brațe pe copilul greu, gemînd și plîngînd, pînă la mașina veche – măcar dacă ar mai fi avut Lincolnul, numai pentru drumul ăsta! Din fericire, la această oră, circulația nu era foarte intensă, altfel ar fi făcut în mod sigur un accident, căci depășise toate limitele de viteză pe porțiunile de autostradă terminate. La New Rochelle, mașina începu să tușească și își dădu seama că nu mai are benzină. Opri la stația de benzină de la Paloverde. Nu mai avea decît cîțiva penny în geantă, însă, din fericire, omul fu de acord să primească un cec. În timp ce aștepta să-i umple rezervorul, îl mîngîia pe Michael pe fruntea umedă și fierbinte.

– Mami, murmură el răgușit, e din vina mea... m-am jucat cu furtunul...

– Șșș, totul o să fie bine, iubitul meu.

Pielea îi era și mai fierbinte, iar cînd începu să murmure ceva despre Ivanhoe, Ann înțelese că băiatul delira. Trecu pe toate stopurile din Harlem și din Manhattan. Intră la secția de urgență a spitalului Muntele Sinai și observă că gîtul lui Michael era întors rigid spre spate, ca la broaștele țestoase, detașîndu-se de umerii lui firavi. Fața îi devenise ușor albastruie, și băiatul se chinuia din răspuțeri să respire. Cînd sanitarii în halate albe îl luară din mașină, Michael scoase un mic strigăt de durere care o duse pe Ann cu gîndul înapoi, la Saint-Ouen și la prima lui luptă cu moartea.

Îl înregistrează la intrare și spuse în minte o rugăciune de mulțumire pentru organizația care făcuse ca asistența medicală pentru bolnavii de poliomielită să fie la dispoziția tuturor celor care aveau nevoie de ea. Fu îndreptată apoi spre o sală de așteptare mare. Doi soți murmurau rugăciuni ținînd în mînă un rozariu. Două blonde mai în vîrstă îl încurajau cu vorbe blînde pe un tînăr palid, încovoiat. O tînără intră plîngînd, și bărbatul o apucă imediat de mînă. Cele două femei blonde – Ann înțelesese din discuțiile lor că sînt mamele celor doi tineri și bunicile copilului bolnav – se mutară mai aproape de telefon.

Una sau alta răspundeau la apelurile neîncetate, vorbind apoi în șoaptă.

Ann telefonă acasă, la Darien. Nu, doamnă Porter, nu a venit acasă și nici n-a telefonat. Îngerășul mic doarme. Ce face dragul de Michael? Ann puse receptorul în furcă și se așază cu mâinile înghețate încleștate în poală. „Ce face dragul de Michael?”

– Doamna Porter?

– Da?

Un bărbat în halat alb cu părul cărunt, tuns scurt și cu un chip tineresc veni să se așeze lângă ea.

– Sînt doctorul Levinson, spuse pe un ton calm. Ați putea să-mi spuneți ce a făcut Michael în ultimele săptămîni?

Îi vorbi despre durerea pe care o resimțea în gît și despre joaca lui cu furtunul în timpul după-amiezei, încheind cu o voce tremurătoare:

– Știam de epidemia de poliomielită, de ce nu l-am oprit?

– Doamnă Porter, nu are rost să vă faceți din asta o vină. Nimeni dintre noi nu știe prea multe despre poliomielită.

– Atunci... înseamnă că are...?

– Toate simptomele indică acest lucru. Evident, mai facem niște analize.

– Dar ce se va întîmpla cu Janey, fetița mea de cinci ani?

– Puneți pe cel care stă cu ea să-i ia temperatura de două ori pe zi, s-o supravegheze atent, și să nu uite să se spele pe mâini cu apă și săpun ori de cîte ori folosește toaleta.

– O să se molipsească și ea?

– Nu-i nevoie să ne mai facem și alte griji inutile, doamnă Porter. Sîntem și așa ocupați pînă peste cap cu Michael.

61

Cînd lumina cenușie a zorilor începu să mîngîie ferestrele, un felcer rotund la față, jovial, într-o uniformă cu dungii albastre veni cu un cărucior pe rotile pe care avea cafea și o farfurie cu gogoși. Micul dejun învioră puțin grupul oamenilor zdrobiți de durere, care începură să schimbe între ei informații. Cei mai tineri căsătoriți, Joy și Artie Liebman, aveau o fetiță de doi ani băgată într-un plămîn de fier. Mama lui Artie locuia pe Riverside Drive, iar mama lui Joy venise de la Philadelphia. Cei doi catolici, Aurora și Joe d'Amato aveau șase copii, și cel mai mic dintre ei, Dommy, singurul băiat, venise tîrîndu-se în dormitorul lor cu două nopți în urmă, căci nu se mai putea ține pe picioare. Era bolnav de poliomielită spinală, cea mai comună formă de poliomielită paralytică. Soții d'Amato se rugau să fie un caz de infecție blîndă, în finalul căreia paralyzia trecea.

– Dommy a fost atacant central în echipa de baseball de la Saint Ignatius în ultimii doi ani, repeta întruna Joe D'Amato, ca și cînd faptul că practicase sportul ar fi fost o amuletă, capabilă să contracareze atrofierea musculaturii băiatului. În realitate, mulți dintre cei mutilați de poliomielită fuseseră într-o formă fizică excelentă înainte de a fi contractat boala, ca de altfel și răposatul președinte Roosevelt. Ann telefonă din nou acasă, și Coriana îi spusese același lucru – Janey dormea, iar domnul Porter nu telefonase.

– Doamnă Porter? Doctorul Levinson îi făcu semn să se apropie. Cu stetoscopul la gît și cu fața brăzdată de riduri,

nu mai părea deloc tînăr cînd se lăsă să cadă pe unul din scaunele de stejar cu spătar de piele din această secțiune a sălii de așteptare. Ann se așază neliniștită alături de el.

– Michael? întrebă ea nerăbdătoare.

– Îmi pare rău că nu pot să vă dau vești bune. Are sindromul spino-bulbar.

Ann simți cum pielea i se răcește. Citise broșurile Fundației naționale pentru paralizie infantilă din sala de așteptare și știa că varianta spino-bulbară era tipul cel mai periculos de poliomielită. Reprezenta o combinație între poliomielita spinală cu efect paralizant și tipul bulbar, care ataca creierul, blocînd mușchii gîtului, astfel că pacientul nu mai putea să înghită.

– Doamnă Porter, nu vă simțiți bine?

– N-am de gînd să leșin, îl asigură ea. Dacă aș fi avut mai multă grijă, dacă l-aș fi adus mai devreme aici...

– Doamnă Porter, o întrerupse Levinson pe un ton categoric, nu ajută la nimic să vă autocondamnați. De îndată ce virusul a invadat organismul, noi nu mai avem nici o posibilitate să-l oprim. Tot ceea ce putem face este să menținem capacitatea respiratorie a pacientului care trebuie să se lupte singur cu boala.

– Pot să-l văd?

– Da. Este într-un plămîn artificial. Nu puteți să stați decît un minut sau două.

În timp ce o conducea pe coridor, îi povesti despre un om cu care lucra, doctorul Salk, care realizase un vaccin din virus inactiv și care fusese testat cu succes în martie, apoi despre doctorul Sabin, care făcea cercetări pentru a obține un vaccin cu virus viu. Ann nu-i dădu nici o atenție. În anticameră, o soră îi dădu un halat verde mult prea mare pentru ea, ghete de hîrtie verde ca să-și acopere sandalele, o bonetă cu elastic ca să-și prindă părul. Ann refuza masca.

– Fiul meu o să se sperie, explică ea.

Sora ridică indiferentă din umeri.

– Dacă vrei să intrai în unitatea de polio, o s-o puneți. Nu ne putem permite să împrăștiem germeii peste tot.

Aplicîndu-și pe nas și pe gură pînza măștii, Ann îl urmă pe doctorul Levinson pe o ușă pe care scria cu litere mari, negre:

IZOLATOR UNITATE POLIO

Se aflau într-un coridor foarte asemănător cu cel din care ieșiseră, numai că aici erau mult mai multe mobile și cîteva surori. Aruncînd o privire într-una din camere, văzu o soră care scotea o cîrpă aburind dintr-o mașină de spălat, în timp ce altele două așezau cîrpe fierbinți peste un pacient mic care gema.

– Împachetări Kenny, îi explică doctorul Levinson.

Ann încercă să-și amintească ceea ce știa despre metoda surorii Kenny, care cuprindea și împachetări cu prosoape fierbinți ale mușchilor atinși de poliomielită. Coridorul se termina cu uși duble batante. Încă înainte ca doctorul Levinson să împingă și să deschidă ușa, Ann auzi zgomotul făcut de trei șiruri de aparate de respirat.

Deși văzuse destule fotografii cu plămîni de fier care inspirau și expirau aerul din plămîni pacienților paralizați, pentru o clipă se simți dezorientată, crezînd că ajunsese în depozitul futurist al unui comerciant de automobile. Cutiile mari de oțel verde în greutate de două tone, cu capace rotunde și monturi de crom-nichel semănau cu niște automobile. Capetele pacienților, care ieșeau din spatele unor oglinzi înclinate, erau cadaverice.

Chipul lui Michael i se păru înspăimîntător de alb. Ann clipi încurajator din ochi.

– Cine este acest călăreț mascat? întrebă ea, parafrazînd cuvintele de încheiere din *Călărețul singuratic*. E mama ta. Michael clipi din ochi, dînd de înțeles că auzise.

– Michael, în curînd o să te simți mai bine.

Ochii lui clipiră nesiguri.

– Ești un băiat grozav și eu te iubesc tare mult, spuse ea blînd.

– Tati? rosti el anevoie.

– Trebuie să sosească dintr-o clipă în alta.

Doctorul o apucă de braț. Eliberîndu-se, Ann își duse mîna la masca de pe gură și îi trimise o sărutare. Michael clipi din nou.

Ajunsa dincolo de ușile duble, se rezemă de perete ca să-și revină. Îi trebuiră cîteva minute pînă să-și poată scoate echipamentul steril.

Între timp, sala de așteptare se aglomerase. În jurul ei se auzeau fel de fel de discuții despre afecțiunile musculare, despre împachetări, despre Warm Springs, fizioterapie și altele. Telefonă din nou la Darien. Janey desena, domnul Porter nu dăduse nici un semn de viață, în schimb telefonase doamna Newcombe ca să afle cum se mai simte Michael și să-i spună că poate să rămînă acolo oricît ar fi nevoie. Dorea cumva doamna Porter să facă curat sau să mai împacheteze cîte ceva?

– Ești foarte drăguță, Coriana, dar nu-i nevoie, ai grijă numai de Janey.

Ardea de dorința de a-l vedea pe Michael, de a auzi de la doctorul Levinson ce progrese se mai făcuseră. Fusese întotdeauna o persoană nerăbdătoare, iar acum nerăbdarea ei era combinată cu o anexitate insuportabilă, ceea ce îi dădea o stare de nervozitate deosebită, însoțită de senzația de mîncărime a întregului corp. Dintr-o dată, prin fața ochilor i se perindă imaginea Gilbertei îmbrăcată într-o rochie murdară, cu părul negru legat cu o sfornică, veghindu-și fiul nelegitim în vîrstă de un an a cărui febră creștea neconținut. „Ar fi trebuit să-i spun de Michael“, se gîndi Ann, dar nu se clinti din loc.

În săptămînile care urmaseră după concedierea lor, îi

telefonase Gilbertei de șase ori. Secretara notase mesajele, dar Gilberte nu-i răspunsese. Atunci Ann redactase o scrisoare de trei pagini în care o ruga să accepte plata datoriei în câteva rate. Gilberte nu răspunsese, în schimb, primise o misivă de la firma Kemp și Schulyer prin care era informată că, dacă în termen de șaizeci de zile nu achita suma integrală plus taxele, i se va intenta acțiune penală. În ziua în care vînduse casa, Ann trimisese o notiță pentru a o informa că cecul cu suma pentru avansul casei urma să sosească în ziua de 27 august, cînd se vor încheia formalitățile de vînzare. Nici la aceasta nu a primit nici un răspuns.

În sală pătrunse un grup de tinere femei vînjoase care o înconjurară imediat pe mama unui pacient: încăperea se umplu de larma vocilor lor cu accent brooklynez și de aroma de cafea proaspătă. Una dintre noile sosite vorbea de la telefonul public. Cînd aceasta termină, în sfîrșit, convorbirea, Ann se ridică în picioare.

Vocea mieroasă a secretarei o informă că Madame tocmai ieșise pentru a lua masa de prînz. „Scuza numărul treizeci și șase“, își zise Ann.

– Te rog să-i spui că sînt la spitalul Muntele Sinai. Michael este foarte bolnav, are poliomielită. Îi dădu apoi numărul de telefon.

Nici Gilberte, nici Larry nu sunară. Unde naiba era Larry? Doctorul Levinson nu mai ieșise din salon și nici una dintre surorile cu care vorbise între timp Ann nu deținea informații cu privire la pacienții din unitatea de poliomielită.

La 4:30, partea stîngă a frunții o durea de parcă i-ar fi plesnit pielea: ajunsese în acea fază paroxistică a fricii care anulează orice fel de inhibiții. Căută numărul Întreprinderilor Jason Templar în cartea de telefon a Manhattanului care atîrna de un lanț de metal. Fu trecută de la o operatoare la alta, printr-un șir lung de persoane care se interesau politicoase ce treabă avea cu domnul Dejong pînă cînd ajunsese, în sfîrșit, la

secretara acestuia, domnișoara LaRosa: domnul Dejong era plecat din oraș, dar dacă doamna Porter lăsa un număr de telefon i se va comunica mesajul ei.

Ann se prăbuși din nou pe scaun.

În seara aceea, cînd i se permise să-l vadă pe Michael, copilul avea chipul pămîntiu și ochii sticloși. Febra crescuse.

– Doamna Porter? Aurora d’Amato îi întinse telefonul. Trecuse de ora zece și vizitatorii de seară plecaseră: bunicile blonde se duseseră acasă, promițînd că vor reveni de dimineață. Soții D’Amato, Liebman și cu ea erau niște călători părăsiți pe oceanul neliniștii și al spaimei. Ann se uită fix la telefon: Gilberte? Larry? Quent? Era Larry.

– Ce face Michael? întrebă el îngrijorat.

– Este într-un plămîn de fier...

– Un plămîn de fier, Dumnezeule, îmi vine să mor.

– Unde ești?

– Acasă. Sosesc acolo într-o clipă. Dar Coriana vrea să plece înapoi la familia Newcombe și...

– O să rămînă pe loc.

– Micuțo, mașina e la tine.

– Cheamă un taxi.

– N-am bani, spuse Larry și începu să plîngă. N-am nici o lețcaie. A trebuit să vin pe jos de la gară.

– Dă-i taximetristului un cec, se răsti ea.

După aceea rămase în picioare, în dreptul ușii, uitîndu-se absentă în lungul coridorului. În unitățile de poliomielită nu există deosebire între zi și noapte; în permanență, surorile și infirmierele intrau și ieșeau grăbite pe ușile în spatele cărora sistemul imunologic al lui Michael se lupta cu virusul poliomielitei.

Gilberte se trezise pe la ora unu ca să închidă aparatul de aer condiționat. Instalaseră astfel de aparate în toată casa cu doi ani în urmă. La trei și jumătate, temperatura din dormitorul ei trecuse de 27 de grade, dar i se părea că aerul e în continuare umed și rece. Ședea pe un scaun și ținea în mână cutia de piele florentină. Aceasta conținea acum nu numai dosarele Gestapoului, ci și un teanc de mesaje de la soții Porter. Se simțise obligată să păstreze aceste mesaje sperate la care nu răspunsese ca pe o dovadă nebunească a loialității ei față de memoria părinților – își îndeplinea legământul. Cea mai mare parte a mesajelor telefonice erau de la Larry. La început dăduse telefoane la ea la birou de cinci-șase ori pe zi, apoi le rărise treptat, ajungând ca săptămîna trecută să sune doar de două ori. Ridică ultimul mesaj. „Ann Porter a telefonat la 1. 15 Michael este la M. Sinai cu paralizie infantilă“ În spațiul unde scria „poate fi contactat la:“ era un număr de telefon.

Gilberte privea fix hîrtia palidă, ivorie. Cu ani în urmă, pe o stradă murdară din Saint-Ouen, din apropiere de *marché aux puces*, nu luase ea o hotărîre în legătură cu Michael? Nu avea nici un fiu. Acest copil bolnav era nepotul lui Horace Blakely. Și, într-o bună zi, el, Michael Porter, va deveni obiectul răzbunării ei. Gilberte închise ochii strîngînd din pleoape și din dinți, pînă cînd tendoanele gîtului îi ieșiră în evidență. Nu conta ceea ce își spunea. Muzica interioară discordantă a simțirilor ei biologice refuza să se lase redusă la tăcere. Înghesui mesajele la loc și închise grăbită cutia de

piele, apoi o puse înapoi, în seif. Îndreptîndu-se spre camera ei de toaletă aranjată cu grijă pentru cel mai mic detaliu, alege o cămașă de in.

Gilberte se opri la intrarea în sala de așteptare aparent veselă, zugrăvită în galben. Cinci persoane dormeau pe scaunele de aluminiu. O pereche, soț și soție, amîndoi grași, care țineau în mîini cîte un șir de mătănii, o fată într-un costum alb de pichet (în care, deși era foarte mototolit, Gilberte recunoscuse o piesă a colecției de vară a rivalei sale, Jo Copeland) prăbușită cu capul pe umărul unui băiat la fel de tînăr.

Și Ann.

Ann purta niște blugi Levi retezați la jumătatea coapsei și o bluză-sutien albastră, decolorată, ce părea tăiată dintr-unul din costumele de denim care se bucuraseră de atîta succes în cadrul colecției Santa Fe. Părul ei castaniu-roșcat, ceva mai lung decît și-l amintea Gilberte, se revărsa în bucle pe umerii pistruiți. Adormită, Ann arăta la fel de naivă și de lipsită de apărare ca în rue Daguerre.

În aceeași clipă, Ann deschise ochii. Fie că nu dormise, fie că se trezise chiar atunci, în momentul în care o văzu pe Gilberte duse imediat un deget la buze, apoi porni în vîrfurile picioarelor pe hol, conducînd-o pe Gilberte cîteva metri mai departe. Doi interni le aruncară o privire înainte să revină la discuția în legătură cu o fișă medicală.

– Slavă Domnului că ai venit, spuse Ann calmă. Cearcănele de sub ochii căprui îi făceau să pară și mai mari și mai luminoși.

– E vorba de virusul spino-bulbar.

– Spino-bulbar? Nu înțeleg.

– N-ai primit mesajul meu?

– E un obicei mai vechi al meu să cutreier spitalele în zori de zi. „Dumnezeule mare, ce spun? Cum pot să mai fiu ironică?”

– Virusul spino-bulbar este cel mai puternic tip de virus de poliomielită.

Gilberte simți din nou că o ia cu frig și pielea i se făcu de găină pe brațele goale.

– Ești un adevărat expert în medicină.

– I s-a blocat respirația, așa că a fost pus într-un plămîn de fier. Nu poate să înghită, și, fiindcă n-au reușit să-i pompeze bine aerul în gât, i-au făcut o traheotomie.

– În curînd o să ții prelegeri la societatea de binefacere. Chipul Annei se contorsionă.

– Dacă nu-ți pasă de starea lui Michael, de ce ai mai venit?

– Țsta este rolul meu în viață – să ofer alinare și ajutor.

– Da, știu, spuse Ann cu ochii brusc strălucitori. Ne-ai adus în pragul disperării, pe mine și pe Larry.

– Unde este Larry?

– Trebuie să vină dintr-un moment în altul.

– Păi vezi? Tatăl nu este suficient de îngrijorat ca să se grăbească încoace. Ann, întotdeauna ai fost exagerat de emotivă.

Annei îi venea să-i ardă o palmă Gilbertei, ca să-i șteargă zîmbetul de pe buze, dar își aminti că aceasta își ascunsese întotdeauna și cele mai mari necazuri în spatele acestui mic zîmbet mușcător și amuzat. Se prăbuși pe un scaun.

– Febra i-a crescut și a doua oară cînd m-au lăsat să-l văd. Mai mult ca sigur că nu m-a recunoscut. Își cuprinse capul în mîini.

Gilberte se așeză pe scaunul de alături și atinse mîna Annei. Ar fi vrut să-și retragă degetele mîngîietoare și în sinea sa se admonesta pentru că își încălca astfel promisiunea făcută tatălui său, dar continua să-și țină mîna peste aceea a Annei.

– Copiii se îmbolnăvesc foarte grav și se însănătoșesc cît ai clipi din ochi, spuse ea.

– Gilberte, are numai nouă ani. S-ar putea să rămînă

imobilizat toată viața în plămînul ăsta de fier.

– Mai bine mort.

– Nu...

Auzind pași grăbiți de bărbat, Ann se întrerupse și Gilberte întoarse capul. Larry Porter se îndrepta direct spre ele. Ann sări în picioare, dar, în loc să fugă spre el, rămase pe loc, cu mâinile încleștate în pumn pe lângă coapsele goale, pistruiate. Larry încetini pasul și zîmbi timid. Avea fața roșie și umflată, ca și cînd ar fi băut, dar era bărbierit proaspăt și avea o cămașă curată și o cravată înnodată cu grijă.

– Salut, Gilberte, spuse el vesel, apoi se aplecă spre Ann s-o sărute. Ann se trase într-o parte, în așa fel încît buzele lui să n-o atingă. Clipind ofensat, Larry adăugă: Micuțo, îmi pare rău că a durat așa de mult, dar mașina aia s-a mișcat ca melcul. Ce face băiatul nostru?

– Nu mai știu nimic nou de cînd am vorbit cu tine.

– Dacă nu sînt nici un fel de vești, înseamnă că totul merge bine. Haideti, copii, poate că este deschis la bufet. Vă invit la o ceașcă de cafea.

– De ce nu la o cupă de șampanie? întrebă Ann cu o furie care o uimi pe Gilberte.

Fața de băiețel a lui Larry se boți și, pentru o clipă, păru că e pe punctul să izbucnească în plîns, dar zîmbi.

– Totul e în ordine, nu-i așa? Acum sîntem din nou prieteni, nu-i așa?

– O, Dumnezeu! strigă Ann, alergînd înapoi, în sala de așteptare.

Larry scînci ușor.

– După cum vezi, sîntem amîndoi foarte amăriți din cauza copilului, murmură el și porni grăbit în urma soției sale.

Gilberte rămase pe coridor. Cu o mînă la gîtul unde îi pulsa o arteră, îi urmări cu privirea pe cei doi soți nefericiți care plecau grăbiți și continuă să privească în lungul

coridorului pustiu și după ce aceștia dispăruseră. Vederea îi era tulburată de o perdea de lacrimi. Își dădu seama că medicii se uitau la ea. Ridică bărbia și o luă prin labirintul de coridoare spre ieșirea unde o aștepta Jordan. În timp ce acesta gonia spre casă pe Bulevardul 5, acum pustiu, Gilberte tremura într-un colț, pe bancheta din spate.

– Micuțo, mi-aș fi retezat brațul drept ca să fiu alături de tine, turuia Larry. Dar ieri după-amiază am trecut pe la Gallagher și cine crezi că mi-a oferit un pahar? Wolf Englemark de la Englemark și Bowes. Cum puteam să plec? Urma să avem o discuție premergătoare angajării în după-amiaza asta. Pînă să terminăm noi de sporovăit, se făcuse tîrziu și trenurile nu mai mergeau, așa că am rămas la Bill Johansen. Mi-am petrecut toată dimineța pregătindu-mă pentru interviu. A decurs nemaipomenit de bine. Ascultă ce îți spune bătrînul Larry, o să-mi facă o ofertă colosală.

Vorbea prea convingător. Fusesse oare cu Marjan? Sau mai dăduse iar o masă, în mod iresponsabil, la vreun mare restaurant? Se surprinse sperînd să fi fost cu Marjan. Era mai bine ca în cele două zile și o noapte cît nu avusese nici o veste de la el să fi fost cu altă femeie, decît să fi oferit de băut întregului Manhattan.

Larry se uita la ea ca și cînd ar fi așteptat un răspuns. Incapabilă să spună nimic care să nu degenereze în ceartă, Ann dădu din cap și închise ochii. Ca de obicei, ori de cîte ori îl auzea recurgînd la subterfugii se simțea la fel de stînjinită ca și cînd ea ar fi fost cea prinsă cu minciuna.

Larry dormi liniștit pînă cînd infirmiera jovială veni cu căruciorul cu gustări și cafea. Luînd o gogoasă și o cafea, Larry le explică soților D'Amato și Liebman că fusesse într-o delegație și nu putuse lua legătura cu soția sa. Pe la ora 10 dimineța, doctorul Levinson veni și îi spuse Annei că poate să facă o vizită în salonul de polio.

– Dar eu cînd pot să-mi văd copilul? întrebă Larry.

– Îmi pare rău, nu puteți intra amîndoi o dată.

Ann, aproape înnebunită la gîndul că nu-l va vedea pe Michael, spuse:

– Larry, du-te tu. A cerut să te vadă pe tine.

La cîteva minute după ce pleaseră Larry și doctorul, sună telefonul pentru Ann. Auzea vîjîitul și paraziții caracteristici pentru convorbirile interurbane.

– Tocmai am primit mesajul tău, spuse Quent. Ann, ce s-a întîmplat? Cine a răspuns la telefon? Unde ești?

– Sînt atît de înspăimîntată, șopti ea.

– Vorbește mai tare.

– Sînt la spitalul Muntele Sinai.

– Ai avut un accident? Ești bolnavă?

– Michael are poliomielită.

– Dumnezeuule...

– De tip spino-bulbar.

O clipă se lăsă liniște, apoi Quent spuse:

– Sînt la Boston. Vin cît de curînd.

– Mulțumesc.

– Ann, am vrut să te sun mereu, în fiecare zi, în fiecare oră.

– Știu, știu.

– Am sperat întruna că ai să iei legătura cu mine, dar nu în condițiile astea, niciodată în condițiile astea.

63

Larry se întoarse peste cîteva minute, cu umerii gîrboviți. O apucă pe Ann de mîină și încercă s-o consoleze, disperat.

– L-am scos noi din necazuri mai mari atunci, la Paris.

– Cum arată?

Tremurînd din tot trupul, Larry își scoase batista, își suflă nasul și își șterse ochii.

– Ce tratament îi fac?

– I-au administrat un ser făcut din plasmă de la pacienți vindecați, spuse Ann. Se dă o singură dată.

– Nimic altceva?

– Asta este tot ceea ce există. Și nu sînt siguri dacă are vreun efect.

– Hei, ajunge cu defetismul ăsta! Important e să ne păstrăm cumpătul, spuse el. Nu înțeleg însă cum de s-a îmbolnăvit așa de repede.

– Era răgușit de cîteva zile.

– De ce nu l-ai dus la Skaggs?

„Pentru că a transmis facturile noastre unei agenții specializate în recuperarea datoriilor și acum asistenta lui îmi cere să-i plătesc cu bani gheață.“ Se simțea atît de iritată, încît nu mai îndrăznea să vorbească, așa că se cufundă în gîndurile ei.

Trei ore mai tîrziu, cînd încăperea se golise, căci cei mai mulți se duseseră la masa de prînz, sosi Quent.

Larry sări în picioare să-i strîngă mîna.

– Quent, ce drăguț din partea ta, ești un adevărat prieten.

Quent își puse brațele pe umerii Annei. Timp de o clipă, Ann înțepeni, apoi își dădu seama că era un gest firesc din partea unui vechi prieten. Își puse și ea mîinile pe brațele lui și își permise să se relaxeze simțindu-i căldura mușchilor. Cînd se retrase din îmbrățișare, Quent o privi lung, prea lung. Ann își trecu fără să vrea mîna prin păr. Cum arăta oare cu hainele ei ponosite după două nopți nedormite?

– Cu ce pot să vă ajut?

– Nimeni nu poate face nimic, spuse ea.

Quent se întoarse spre Larry:

– E prea departe să mergeți pînă la Darien, iar noi locuim la cîteva pași de aici. N-o să fie nici o problemă să stați la noi.

– S-ar putea să-ți acceptăm oferta, spuse Larry.

– Janey... începu Ann.

– Bineînțeles că va veni și ea. Uite ce-o să facem: dau o fugă pînă la Darien și o aduc și pe ea, și pe servitoarea voastră încoace.

– Tocmai asta e problema, zise Ann. Coriana a stat cu ea ca baby-sitter aproape două zile. Și ea, și soții Newcombe – acum lucrează la ei – au fost foarte drăguți, dar nu poate să rămînă aici la infinit.

Larry privea în jos, la vîrfurile ascuțite ale pantofilor lui de comandă.

– Ann a hotărît că servitoarea o încurcă, murmură el.

– Doamna Kalinska, bucătăreasa noastră, are șapte nepoți. Sînt sigură că se va descurca foarte bine cu Janey. Dați-i un telefon Corianeii că vin spre ele.

– Nu! spuse Larry vehement. Mulțumesc foarte mult, dar și lui Janey i-a fost destul de greu, iar pe de altă parte, nu te cunoaște prea bine. Și mai trebuie să punem cîteva lucruri într-o valiză, inclusiv haine de schimb pentru Ann.

– Eu nu pot să părăsesc spitalul, spuse Ann neliniștită.

– Janey e foarte agitată, zău așa! spuse Larry. Deși Quent se depărtase pe coridor ca să-i lase să vorbească între patru ochi, Larry coborî vocea: Să nu-i spui nimic despre vinderea casei.

– O, pentru numele lui Dumnezeu, Larry!

– E foarte important, micuțo! Îmi dau seama că Quent face asta de dragul lui Michael, au devenit buni prieteni după ce l-a salvat atunci de la înec. Dar să nu împingem lucrurile prea departe. Ar putea considera orice aluzie la vînzarea casei ca o critică la adresa Gilbertei. Și ultimul lucru care ne lipsește este să anulăm orice șanse de a mă întoarce la „Gilberte de Permont Inc.“

Annei îi venea să strige la el că e un măscărici nerușinat cu toate poveștile lui despre interviul premergător angajării și delegațiile în interes de serviciu în afara orașului, și cămașa

lui curată și mirosul de aftershave, dar Larry o privea cu un aer rugător și umil. Își scoase stiloul și făcu o listă cu lucrurile pe care voia să i le aducă, pentru ea și pentru Janey. Îi dădu apoi cheile de la mașină și o hîrtie de cinci dolari, restul de la cecul cu care plăti benzina.

– Asta este pentru Coriana, spuse ea.

Larry plecă grăbit. Rămasă singură, Ann se strădui să nu privească spre Quent, care era cufundat într-o discuție cu o soră de la unitatea de poliomielită. O clipă mai tîrziu, venea spre ea.

– Haide, vino să mîncăm ceva.

– Du-te tu, Quent, mie nu mi-e foame.

– Sora mi-a promis că o să-l supravegheze pe Michael. Dacă se produce vreo schimbare, o să trimită o infirmieră la bufet.

Quent avea obraji roșii și privirea limpede. Vorbea pe un ton foarte autoritar. Ann se simțea prea stoarsă de puteri ca să se mai împotrivească.

Bufetul era plin de doctori și de surori în halate apretate. Zărind o masă liberă într-un colț îndepărtat, spuse:

– Pe aici.

Își puse sacoul pe spătarul unui scaun și se așeză la coadă la autoservire, apoi reveni cu o tavă plină cu sandvișuri mari, cutii de lapte, gem și înghețată de vanilie și de ciocolată. Neliniștea la gîndul că își părăsise postul de lîngă camera lui Michael o făcea să-și simtă pielea iritată, ca și cînd ar fi fost arsă de soare. Înghiți cu greu cîteva îmbucături.

– De ce nu voia Larry să mă duc eu la Darien? întrebă el.

– Casa este plină de cutii de carton.

– Cutii de carton?

– Da, ne mutăm pe 24.

– În altă casă?

– Nu. Ann înghiți restul cuvintelor.

– Ann, te-am întrebat doar.

– Ne mutăm pentru că nu ne putem permite să plătim

nici ipoteca și nici avansul depus de Gilberte, pe care îl reclamă de urgență. Dar asta nu poate fi o noutate pentru tine.

– Ba este, Ann. Nu prea stăm mult de vorbă în ultima vreme.

– Ne-a dat afară. Larry a fost pretextul. E convins că a devenit un paria, așa că își petrece tot timpul încercînd să demonstreze contrariul.

– De ce v-a concediat?

– Pretextul a fost că Larry a cheltuit prea mult pentru reprezentare și a luat din depozit niște obiecte de îmbrăcăminte.

– Pretext? Ann, nu înțeleg nimic din toate astea.

Ann împinse la o parte farfuria cu un gest brusc.

– Dar nu e destul de limpede? Gilberte mă pedepsește pentru că am fost cu tine, Larry e la mijloc.

– Habar nu are că am fost la Santa Fe.

– O, nu! De aceea ne-a copleșit cu drăgălășeniile în ultimele luni.

– În seara cînd m-am întors mi-a făcut iarăși una din scenele ei obișnuite. M-a acuzat că am o aventură la Hollywood. De atunci a continuat cu comentariile ei răutăcioase pe seama starletei mele.

– Las-o baltă, Quent. A angajat un nou designer fără să-mi spună și i-a acordat drept de semnătură pentru colecții. Apoi ne-a concediat pe noi. După aceea a făcut în așa fel încît să nu ne mai putem angaja nicăieri, ceea ce nu este foarte greu, e suficient să amintească celor din industria îmbrăcăminteii că poartă același nume cu cel al băncii care trage toate sforile pungilor de pe Bulevardul 7. Și atunci, de ce ar face unui prieten așa ceva fără un motiv anume?

– Ia lucrurile așa cum sînt: este furioasă pe Larry. Nu are nici o legătură cu noi.

– Bine, dacă așa zici tu.

– Ann, te rog să mă crezi, dacă ar fi știut ceva de tine, nu s-ar fi sfiit să-mi spună.

Pielea de sub ochii lui Quent era întinsă și strălucea. Nefiind în stare să mai suporte nici o clipă privirea lui îngrijorată, Ann sări în picioare.

– Mulțumesc pentru dejun, spuse ea și porni grăbită printre șirurile de mese unde personalul medical mai zăbovea la câte o cafea.

– Ann, strigă el în urma ei.

Ann alerga pe scări în sus și ajunsese pe palier când Quent fu lângă ea. Fără să ia în seamă fluxul vizitatorilor de după-amiază, îi înlănțui talia cu brațele.

– O, Dumnezeu, Quent, sînt atît de înspăimîntată!

Quent îi mîngîie părul.

– Fundația a fost foarte generoasă cu diferite grupuri care se ocupă de cercetarea poliomielitei. Am să chem un specialist.

– Te rog.

– Aș vrea să pot face mai mult. Își lipi buzele de fruntea ei. Te rog însă să-mi promiți un singur lucru: că n-ai să stai și în noaptea asta tot aici.

– Nu pot să plec...

– Lasă-l și pe Larry să vegheze cîteva ore. Sîntem la numai cîteva minute de casă. Nu-i strică să se mai perpelească și el puțin.

Gilberte nu se simțise niciodată în largul ei cu alte persoane și de cînd fusese la spital avea senzația că joacă într-o piesă în care toți ceilalți actori cunosc replicile și numai ea trebuie să improvizeze. Era convinsă că toată lumea o privește pe furiș. În permanență se străduia să nu greșească, să facă mișcările corecte.

Își verifica în minte fiecare propoziție înainte s-o rostească pentru ca să laude o bluză de mătase în fața unei tinere care venise să cumpere pentru „Patricia“, cel mai mare magazin pentru femei din California de sud. (De cînd îl angajase ca designer pe Yves Roland, pentru toate comenzile

importante fusese nevoie de puterea de convingere a Gilbertei, căci hainele proiectate de el nu aveau vioiciunea și originalitatea celor desenate de Ann.)

Sună telefonul și Gilberte spuse răstit în microfon:

– Nu sînt aici pentru nimeni.

– Îmi pare rău, *Madame*, dar este domnul Dejong.

“Iarna a luat sfîrșit”, își zise Gilberte. Ușurarea îi redeșteptă spontaneitatea.

– Fă-mi legătura.

– Este aici, *Madame*.

– Aici?

– La mine în birou.

Zîbindu-i amabil cumpărătoarei din California, Gilberte îi spuse:

– Am să vă rog să mă scuzați acum, domnișoară Wace.

Tocmai a sosit soțul meu dintr-o călătorie de afaceri.

Quent stătea în picioare. Nu răspunse zîmbetului ei.

Bucuria Gilbertei pieri ca prin farmec.

– Dragul meu, m-ai luat prin surprindere. Cînd *ai* sosit?

– Astăzi. Michael Porter este la „Muntele Sinai”

– Da, are poliomielită. Am trecut și eu pe acolo. Așadar, l-ai vizitat și tu. „Înainte să mă vezi pe mine.”

– Soții Porter vor sta la noi.

– Cum?

Gilberte nu-și putea masca surprinderea. Deși Quent îl luase din cînd în cînd pe Michel la plimbare, era convinsă că îi privește de sus pe părinții lui – avea față de ei o atitudine condescendentă, neobișnuită la el. De fiecare dată cînd era vorba să-i întâlnească, manifesta o reținere fătășă.

– Doamna Kalinska va avea grijă de fetița lor.

Conștientă de faptul că secretara, care își aranja niște indigouri, asculta, Gilberte murmură:

– Îți mulțumesc că mi-ai spus.

– Darien este prea departe ca să poată face naveta pînă acolo și înapoi.

– Nu-mi amintesc dacă ți-am spus sau nu, dar nu mai lucrează aici, preciză Gilberte.

– Nu, nu mi-ai spus. O privea mijindu-și ochii. Michael este într-o stare critică, adăugă el.

„Michel, nu Michael. Ruda mea cea mai apropiată în viață. Copilul meu.“ Gilberte schiță ceea ce spera că este un zîmbet.

– E foarte drăguț din partea ta, iubitele. Îl sărută pe obraz. Fața lui era caldă, dar nu îmbietoare. E vorba de cea mai veche prietenă a mea.

64

Quent se întoarse în jurul orei patru împreună cu doctorul Cashagian, de la societatea de binefacere care dotase spitalul Muntele Sinai cu echipament pentru tratarea poliomielitei. Acesta îl examinează pe Michael și își exprimă unele speranțe, însă Ann se teme că prognoza lui optimistă era menită mai cu seamă să-i dovedească reprezentantului Fundației Jason Templar ce progrese se făcuseră în tratamentul poliomielitei. Ann îl aștepta pe Larry care trebuia să se întoarcă la ora șase și îl rugă pe Quent să plece înainte.

Larry apăru abia după ora opt.

– A trebuit s-o liniștesc pe Janey, e foarte tulburată și derutată, sărmana de ea. Mă întreba întruna dacă ești bolnavă, ca și Michael. Micuțo, trebuie să pleci numaidecît de aici.

Ann părăsi spitalul după aproape două zile încheiate. Pe Bulevardul 5, bărbați în tricouri și femei în rochii de vară se plimbau nepăsători, copiii se înghesuiau în jurul cîte unui cărucior de înghețată. Noaptea normală de vară i se părea

Annei supranaturală în timp ce căuta febril Chevroletul hîrbuit. Nu era nicăieri. Aproape că o podidise plînsul din cauza enervării, cînd își aminti că Larry îi spusese că o aștepta mașina familiei Dejong. Cu siguranță că trecuse pe lîngă ea fără s-o vadă.

Ajungînd la reședința Dejong, holul impunător, cu picturile și statuile lui, o făcură să se simtă și mai stingheră. Ce căuta ea, nespălată, nepieptănată și cu șortul ăsta confecționat la repezeală în mijlocul acestei perfecțiuni? De ce nu se afla la „Muntele Sinai“, acolo unde îi era locul? În aceeași clipă, Janey, în cămașa ei de noapte înflorată, țîșni printre umbrele de pe palierul de sus al scării, ținîndu-se de balustrada curbată în timp ce fugea în jos, pe scări, spre ea.

– Mami, ce dor mi-a fost de tine.

– Mie și mai tare, Janey-Janey. Ann ridică palmele, împiedicînd-o să se apropie de ea. O să ne îmbrățișăm și o să ne sărutăm după ce fac baie.

O femeie mai în vîrstă cu picioare groase și un zîmbet blînd venea în urma fetiței. Se prezentă drept doamna Kalinska și spuse:

– Doamna Dejong mi-a spus să vă transmit că o găsiți în camera dumneaei.

– Mami, se repezi Janey, vino să vezi baia. E mai mare decît tot dormitorul meu.

Baia uriașă avea covoare albe, robinetele erau de argint și pe o tavă se aflau fel de fel de șampoane și de parfumuri. În timp ce Ann se spăla pe cap, Janey se așeză pe scaunul de răchită și începu să sporovăiască.

– Casa asta e așa de mare și de înspăimîntătoare. Are și gîndaci de copii.

– Janey, tu n-o să faci poliomielită. Ann ieși din cadă, se înfășură în halatul de frotir și îngenunche ca s-o îmbrățișeze strîns pe fiica sa. N-am să te las.

– Oricum, dorm la tine în cameră. Janey alergă spre dormitor și se cățără în patul cel mai apropiat.

Ann se întinse în celălalt, convinsă că n-o să poată adormi. Însă baia cea caldă o relaxase și, după două nopți nedormite, căzu imediat într-un somn de plumb.

– Ann?

Cînd o zări prima dată pe Gilberte aplecată deasupra patului ei în neglijoul vaporos, Ann crezu că avea unul din coșmarurile recente în care Gilberte striga și o acuza de adulter. Apoi o văzu pe Janey dormind liniștită cu degetul aproape de gură și își aminti de unitatea polio. Datorită alaiului său de nenorociri, realitatea i se părea mai cumplită decît coșmarul.

– Cît e ceasul?

– Unsprezece jumătate.

– Trebuie să mă întorc.

– Ce mai face?

Ann scotocea după lenjerie în valiza adusă de Larry. Ea și cu Gilberte fuseseră foarte pudice una cu alta, așa că Ann se aștepta din partea ei să părăsească încăperea. Însă Gilberte se așeză pe scaunul de lîngă pat.

– Ei?

– La fel. Respiră oxigen printr-un tub care îi este băgat în gît.

– A, da, traheotomia de care vorbeai.

Ann stătea întoarsă cu spatele spre ea și n-o văzu pe Gilberte strîngînd în degetele crispate una din perlele colierului. Pînă atunci vorbiseră în șoaptă, însă reacția Annei fu foarte fermă:

– Aș vrea să mă îmbrac.

– A, da, bineînțeles. Mă duc să-i spun lui Jordan să scoată mașina.

Gilberte asculta zgomotul făcut de mașina care ieșea din garaj. Răzbunarea peste generații, așa îi ceruse tatăl ei. Și

iată că răzbunarea se împlinise. Talentul Annei zăcea strivit, fără nici un folos, căsătoria cu acest om slab și vanitos o condamnase la o viață întregă de sărăcie și de datorii. Copilul ei era grav bolnav. Ann arăta îngrozitor. Există oare vreo femeie mai distrusă pe lumea aceasta decît ea?

„Da“, își spuse Gilberte. „Eu.“

Fiul soților D' Amato nu mai era în stare critică, iar febra copilășului soților Liebman scăzuse; ambele familii plecaseră acasă la culcare. Larry rămăsese singur și dormea pe banchetă. Ann îl trezi și îl întrebă ce noutăți mai sînt – nu survenise nimic nou – apoi îi spuse că îl așteaptă șoferul la intrarea din Bulevardul 5. Se așeză jos și tocmai frunzărea o broșură despre tratamentul sorei Kenny cînd sosi Quent.

– Larry e la tine acasă, îi spuse ea.

– Am plecat în momentul în care l-am văzut sosind.

Quent se așeză alături de ea și o îmbrățișă protector

Zilele acelea de august păreau învăluite în ceață. Febra lui Michael scădea cîte puțin, apoi urca din nou. Tot mai mult. În sala de așteptare era cînd Larry, cînd Quent. Uneori venea și Gilberte: de fiecare dată cînd Ann se întorcea acasă să doarmă puțin, Gilberte își făcea apariția ca să se intereseze de starea lui Michael.

Societatea de binefacere dădea balul anual de caritate la mijlocul lunii august, o lună în care membrii asociației și prietenii selecți cărora le vindeau bilete erau plecați din oraș. Intrucît reprezenta unul din cele mai importante evenimente sociale, și participarea se anunța masivă, balul fusese amînat pentru weekend-ul acesta. Gilberte ar fi dorit nespuse de mult să rămîna acasă. Voia s-o pîndească pe Ann, să afle ce se mai întîmplă. Dar, evident, semnele exterioare ale spaimelor ei erau un lux pe care nu și-l putea permite. Edouard sosi cu

instrumentele meseriei sale. În timp ce acesta o coafa și o machia, Gilberte stătea cu auzul încordat ca să nu rateze sosirea Annei. La ora opt, nu mai putu să-și amîne plecarea. Cu diamante galbene strălucind la urechi, la mână și la gât, cu fusta lungă de satin a rochiei de bal foșnind în jurul său, traversă holul. Auzea acordurile elegiace ale Simfoniei a șaptea de Beethoven care răzbăteau din camera lui Quent. Acesta îi deschise ușa îmbrăcat într-o pereche de pantaloni gri și o cămașă cu mânecile suflecate.

– Trebuia să fii gata de acum un sfert de oră, îi spuse ea. Nu-ți amintești, iubitule? Ți-am spus că trecem pe la Cary și Deepie la un cocteil.

– Rămîn acasă.

Neștiind de orele pe care și le petrecea noaptea la spital, Gilberte insită:

– Dar faci parte din comitet!

– Și ce s-ar fi întâmplat dacă rămîneam la Boston? întrebă el pe un ton egal, neagresiv, însoțit de o sclipire ca de oțel a ochilor albaștri.

– Nu ești la Boston și familia ta știe lucrul acesta.

Trei veri ai lui Dejong și un unchi făceau și ei parte din comitetul societății de binefacere.

– Spune-le adevărul: nu sînt în dispoziția sufletească potrivită pentru petreceri.

„Ca și cînd eu aș fi!“

– Ce pustnic obositor ai devenit, zise ea și coborî grăbită scările, țacănind din tocuri.

Dar unde este Ann?

Ann era la spital, singură.

De regulă, Larry mînca cu Janey, însă în seara asta fiica lui se dusesese să vadă *Albă ca Zăpada* – doamna Kalinska, suflet generos, găsea fel de fel de metode ca s-o distreze pe fetița. Singurătatea nu era pe placul lui Larry, așa că îi semnă

lui Quent un cec în schimbul căruia luă de la el bani gheață și se duse la Gallagher, unde, așa cum spera, dădu peste o mulțime de cunoștințe. Comandă un biftec, dar abia dacă se atinse de el. Căută uitarea în băutură.

65

Cînd Gilberte descuie ușa din față, respiră adînc și umerii i se gîrboviră. Rochia de satin era neșifonată pe ea, părul la fel de îngrijit pieptănat ca atunci cînd o coafase Edouard, machiajul intact, însă tensiunea interioară pe care o simțea îi dădea un aer neîngrijit, de parcă ar fi fost nepieptănată. Ajunsese la scară cînd Quent ieși din bibliotecă. Făcînd un efort ca să-și îndrepte umerii, Gilberte spuse:

– Ți s-a simțit lipsa în mod deosebit.

– Tocmai voiam să pun de cafea. Fii drăguță, te rog, și fă tu cafeaua. Larry e beat mort, iar Ann și cu mine încercăm să-l readucem în simțiri.

– Doamna Kalinska a avut un atac de cord? întrebă Gilberte.

– A fost cu Janey la cinema și acum s-a culcat. Nu e nevoie s-o trezim.

– Sînt frîntă de oboseală, zise Gilberte. Și, deși cred că n-am să reușesc să-l descurajez pe bunul samaritean din tine, sfatul meu este să-l lași în pace. Lui Larry îi place viața cu alcool – probabil că așa se explică și cariera lui glorioasă.

Quent continua s-o privească impasibil.

– *D'accord, d'accord*, spuse ea, pornind spre bucătărie.

În vreme ce aștepta să fiarbă cafeaua, stătea cu capul sprijinit în coate la masa din bucătărie. Îngrijorarea pentru Michél era ca de obicei prezentă în mintea ei, dar acum rătăcea

cu gândurile în jurul comportării lui Quent. Nu-și amintea s-o mai fi rugat vreodată să facă vreo treabă în casă. Și pentru cine, culmea, pentru Larry Porter! Simți mirosul de cafea și își dădu seama că aceasta începuse să curgă, neagră ca gândurile ei. Ajungând cu cafeaua în dreptul ușii bibliotecii, strigă:

– Chelnerița!

Ann veni și deschise ușa, luându-i tava din mână cu un zîmbet stîmjenit.

– Mulțumesc, Gilberte. Îmi pare rău că oaspeții îți fac atîtea neplăceri.

Biblioteca era plină de dulapurile de cărți de la Greatleigh. În spatele ușilor cu geamuri se vedeau volumele mai vechi, legate în piele, ediții princeps, dar și cărți noi – însă cele mai multe nu erau din domeniul beletristicii, căci acestea nu-i plăceau în mod deosebit lui Quent. Numai el folosea această încăpere și tot el insistase să se aducă aici mobila veche, masivă și să se păstreze tapițeria confortabilă.

Larry, cufundat adînc într-un fotoliu mare de piele, încercă să se ridice în picioare, apoi se prăbuși la loc.

– Șefa mea de altădată și din viitor, mormăi el.

– Haide, Larry, spuse Quent, turnîndu-i cafeaua. Bagă ceva în tine.

– Amîndoi sînteți niște prieteni adevărați, zise Larry. Bunul Quent, care aduce medici vestiți, care stă alături de noi, de mine și de micuța...

Gilberte, care tocmai voia să dispară în sus, pe scări, lăsă să-i alunece mîna de pe clanța ușii.

– Ai fost la spital? îl întrebă pe Quent.

– Da, răspunse el sec.

Înclinînd ceșcuța și farfurioara, Larry începu să vorbească cu poticneli.

– De multe ori ai fost și tu bună cu noi. Ne-ai invitat să stăm aici, ai pus-o pe bucătăreasă să aibă grijă de Janey... Dar mi se pare firesc, că doar ești...

– Larry! strigă sever Ann.

Gilbertei îi bătea inima de parcă ar fi ridicat un sac de 50 de kilograme.

– Ne cunoaștem de foarte multă vreme, Larry, de foarte, foarte multă vreme, așa că recunoștița nu-și are locul. Pășii apoi pe covorul cu modele roșii și albastre, executat în secolul al XVII-lea la Uşak și se opri în fața lui Larry. Am adus cafeaua, continuă ea. Ai putea să faci măcar atîta lucru – s-o bei.

Larry sorbi zgomotos din lichidul negru și fierbinte, apoi așeză ceașca într-un echilibru precar pe marginea fotoliului de piele.

– Îmi pare rău că te-am făcut să muncești la bucătărie. Nu vrei să mă primești înapoi...?

– Lasă prostiile!

– Mai ții minte cele patru pagini pe care le-am obținut pentru Marjan în numărul pe martie din *Harper's*? Patru pagini cu hainele G. de P. Nu e un lucru atît de simplu, toată lumea știe asta, patru pagini. Dar eu am reușit, am reușit, patru pagini mari, lucioase, cu taioarele și rochiile tale. O, ce fericit am fost! Și ce zici de numărul din decembrie de la *Vogue*? Eu sînt cel care am lansat casa G. de P. Nu poți să cumperi genul de publicitate pe care l-am asigurat eu; pentru asta e nevoie de timp, de foarte mult timp. Și cîte articole în toate ziarele, la Los Angeles, New York, Chicago – pentru costumele acelea țărănești, mai ții minte? Și toate aparițiile acelea de la televiziune cu colecția aia Santa Fe? Și ce zici de...

În timp ce el continua să vorbească, Gilberte dădea aprobator din cap, simțindu-se cuprinsă de frică, de parcă s-ar fi aflat în fața unui animal sălbatic periculos. Ce ar fi putut să spună? Cum să reacționeze ca să-l împiedice să dea frîu liber unor vorbe necugetate.

– Larry, zise Ann apucînd cana cu cafea și luîndu-i ceașca din mîină. Haide sus.

– Vorbesc cu Gilberte despre ceva important, se răsti el.

– Trebuie să dorm puțin înainte de a mă întoarce la spital.

– Asta este tovarășa mea loială de viață. Nu se gîndește niciodată la altceva decît la ea. Naiba să le ia pe femeile cu profesie. Dacă te-ai fi gîndit măcar o clipă la familia ta, Michael n-ar fi avut acum necazuri. Trebuia să-l fi dus mai repede la spital!

– Ți-am mai spus că după părerea doctorului Levinson, ar fi fost exact același lucru, șopti Ann.

– Sau dacă l-ai fi chemat pe doctorul Skaggs acasă, dacă n-ai fi fost așa de zgîrcită...

– Încetează, Larry, interveni Quent pe un ton ferm.

– Tu n-o cunoști pe nevastă-mea, Quent bătrîne. N-a chemat doctorul. Este sezon de polio și ea nu cheamă doctorul. Și de ce? Am să-ți spun eu de ce. Banii, banii, banii!

– Dacă nu-ți ții gura aia de bețivan împuțit, te dau afară în brînci din casa mea.

Gilberte se întoarse spre Quent ca să fie sigură că el vorbise, că acele cuvinte oribile fuseseră pronunțate de el. Cu mâinile încleștate și cu toți mușchii încordați, acesta îl țintuia cu privirea pe Larry. De cînd se știa, Gilberte admirase calmul și autocontrolul lui Quent. Nu țopăia ca o minge de ping-pong într-un gheizer de emoții, așa cum făcea ea. Nu îngăduia niciodată grijilor supărătoare de moment să-i afecteze deciziile, nu se lăsa niciodată provocat. De cîte ori nu-l invidiasse pentru această stăpînire de sine? De cîte ori îi învinuise pe zei pentru că nu-i hărăziseră și ei darul cumpătării și al logicii? Se întrebase cum ar fi fost să poți trăi fără resentimente, fără ambiții strivitoare, fără complexe de inferioritate, fără această dragoste înnebunitoare, acaparatoare pentru el, fără să fii mistuit de șarpele răzbunării – și, da, fără legături materne indestructibile. De cîte ori tînjise și ea după

ordinea interioară din sufletul lui Quent? Înțelesese acum pentru prima oară că soțul ei nu este dăltuit din marmură netedă. „Este la fel de frământat și de chinuit ca și mine, poate chiar mai mult. Numai că el se ascunde mai bine“, își spuse ea. „Nu-l cunosc deloc, avem același sînge, sîntem căsătoriți de ani de zile, dar nu-l cunosc deloc.“

Larry se prăbuși înapoi, în fotoliul lui, de parcă ar fi vrut să dispară cu totul.

– Nu lua în seamă ce spun, Quent bătrîne. Treaba asta cu poliomielita m-a doborât. Vocea nu-i mai era așa de împleticită.

– De ce n-ai fost acolo ca să chemi doctorul? îl întrebă Quent. Tu unde erai?

– La treabă.

– Două zile și două nopți? Și cum ai fi vrut să plătească Ann doctorul? Cecul pe care mi l-ai dat mie era fără acoperire.

– Nenorocții ăia de la bancă mereu îmi umblă la cont.

O să rezolv imediat lucrurile, se bîlbîi Larry.

– Slăbește-mă cu prostiile.

– Quent, care e problema? întrebă Ann. Nu era rujată și buzele îi păliseră îngrozitor.

– N-a fost acolo cînd tu și Michael ați avut nevoie de el, spuse Quent pe un ton coborît și stăpînit. Acum răstoarnă situația și dă vina pe tine.

– A băut cîteva pahare prea mult, spuse Ann, privindu-și mîinile.

– Ann... dădu să spună Quent.

– Are dreptate, sîntem cu toții stresați.

Gilberte privea de la Quent la Ann, apoi de la Ann la Quent. Și dintr-o dată, într-un mod mult mai subtil decît i se dezvăluise viața interioară tumultuoasă a soțului ei, avu revelația unui adevăr vital pentru existența ei.

„Este încurcat cu Ann“

Soțul ei cel demn și distins, un fel de cap încoronat al

Americii, și Ann cea vioaie, jucăușă și fatalmente burgheză? Și, deși mintea ei încerca să respingă legătura lor, amintirile scurtcircuitau improbabilitatea; incidente care avuseseră loc la intervale de timp atât de lungi unul de altul, încît nu-i treziseră nici un fel de bănuieli. Ajutorul misterios oferit de Quent Annei în timpul războiului. Quent, proaspăt ieșit de la Mauthausen, palid, cu fotografia Annei în mînă, iar ea, Gilberte, prea preocupată să-i distragă atenția de la Michel ca să se mai întrebe de ce îl interesa atât de mult Ann. Dorința lui inițială de a-i evita pe soții Porter, apoi indiferența ostantativă față de Ann. Cînd îl salvase pe Michel din valurile Pacificului, Ann fusese și ea acolo. Întoarcerea lui din „vestul îndepărtat“ cînd îi vorbise despre despărțire, într-o perioadă care coincidea aproape perfect cu șederea Annei la Santa Fe, vacanță pe care ea însăși i-o oferise, ridicînd pentru o clipă embargoul impus de legămîntul ei. Apoi invitația adresată familiei Porter de a locui la ei. Și acum, această izbucnire de furie împotriva lui Larry.

„Nu este încurcat cu Ann. E îndrăgostit de Ann“

Își netezi rochia frumoasă de satin și se așeză cu grație pe un scaun cu mînere. Se simțea de parcă ar fi fost dăltuită din gheață.

– Larry, cît ești tu de beat? întrebă ea cu asprime.

– Nu sînt beat deloc.

– Foarte bine, atunci vom avea și noi o mică discuție, așa cum au avut Ann și Quent, rosti ea accentuînd fiecare nume. Ferestrele înalte erau deschise și în biblioteca cufundată brusc în tăcere pătrunse șuieratul unei sirene de poliție. Quent rupse tăcerea.

– Ce înseamnă asta?

– Dragul meu, să ne lămurim un pic. Așa cum se spune, adevărul vrea să iasă la suprafață. Gilberte se uită fix la Ann,

care înghiți în sec. Am greșit când am presupus că ești încurcat cu o starletă.

Pe chipul lui Quent tresări un mușchi, chiar lîngă ochi, însă vorbi pe un ton ferm:

– Despre asta o să discutăm mai tîrziu. Lui Michael i-a crescut febra. Nu e momentul.

– Sir Galahad Dejong, ripostă ea.

Larry se holba prosteste, de parcă ar fi fost vorba de un schimb de glume.

– Oricînd, Gilberte, putem discuta oricînd dorești. Sînt gata să stau de vorbă despre condițiile de întoarcere la G. de P. chiar acum.

– Larry, dragul meu, obiectul discuției noastre nu-l constituie afacerile.

– A?

– E vorba de ceva mult mai personal. Trebuie să discutăm despre soția ta, spuse Gilberte, fluturînd pleoapele încărcate de Edouard cu rimel. Și despre soțul meu.

– Ann și Quent? se miră Larry ridicînd din sprîncene.

– Exact, aprobă Gilberte. Ann și Quent.

Sentimentele contradictorii ale lui Larry se reflectau în mod clar pe chipul lui copilăros de bețivan. Uimire, înțelegere, apoi neîncredere.

– Ann și Quent? murmură el. Vorbești prostii.

– Soții înșelați sînt întotdeauna ultimii care află, dragul meu.

– Ce naiba vrei să spui? Larry se apucă strîns cu ambele mîini de fotoliu, încercînd zadarnic să se ridice în picioare. Ce dracu' se întîmplă aici?

Ann, care se făcuse și mai albă, îl apucă de braț.

– Vino sus.

– Așadar, *el* este tipul cu care te-ai culcat.

– Larry...

– Cu sacii de bani Dejong, nu-i așa? Cu fața congestionată de furie, ridică pumnul spre ea.

– Tîrfă nenorocită!

Intensitatea furiei și nefericirii lui o sili pe Ann să facă un pas înapoi. Glezna i se răsuci și ea se prinse de o masă din bibliotecă să nu cadă. Arăta la fel de înspăimîntată ca și cînd ar fi căzut. Quent o apucă de braț și o conduse prin ușile-fereastră în grădină.

66

Gilberte urmărea cu privirea umbrele care se contopeau și dispăreau apoi în întuneric. Simți un fel de clic ciudat în spatele frunții, ca și cînd ar fi suferit o operație nedureroasă, dar extrem de traumatizantă. Nu înțelegea ce stricăciune se producea în acel moment în sistemul ei nervos central, însă procesele mentale îi rămăseseră active.

„Este căsătorit cu mine,“ își spuse ea. „A plecat afară cu ea, dar rămîne căsătorit cu mine“

Atunci, în martie, cînd Quent îi vorbise despre divorț, Gilberte aplicase în mod inconștient vechea și nefericita ei metodă de a-l influența apelînd la complexul lui de vinovăție atunci cînd avusese coșmarul. După aceea, înnebunită de frică la gîndul că nu-l va mai putea ține lîngă ea cu ajutorul vechilor procedee, se pregătise pentru această eventualitate într-un mod care o umplea de silă față de ea însăși. Obținuse în secret copii după testamentul de 200 de pagini al lui Jason Templar și după mica bibliotecă de documente care se aflau la baza Trustului dinastic și înmînase toate hîrțile lui Patrick Kemp și partenerul lui, Otis Schuyler după ce parcurseseră

materialele, aceștia transferaseră labirintul spinos de legalități unei firme de pe Wall Street specializată în averi mari. Experții îi confirmară ceea ce îi spusese Quent când o ceruse în căsătorie. Elaborarea unui act de divorț era extrem de complicată. Avocații făcuseră precizarea că, dacă intenționa să ridice obstacole în calea soțului ei, litigiul putea dura zeci de ani.

În timp ce Gilberte reflecta la aceste metode neplăcute de a-și menține căsnicia, se uita prin ferestrele care dădeau în grădină încercînd să străpungă umbra impenetrabilă de acolo.

Și Larry rămăsese cu ochii pironiți în întuneric. Nu mai era nici o urmă din farmecul lui ușuratic în ochii înroșiți și triști, în gura contorsionată de durere. Ann n-ar fi putut să aleagă un partener mai supărător pentru orgoliul lui decît Quent Dejong. Din prima clipă când făcuseră cunoștință la Hotel Pyramide, Larry îi plătise tributul unei invidii fără margini. Îl pizmuia pe Quent pentru strămoșii lui, pentru hainele lui perfect croite, pentru manierele lui, pentru accentul care-i dovedea originea aristocratică, pentru curajul lui înăscut, pentru felul în care își lăsa uneori desfăcut nasturele de sus, de la cămașă. Dar mai mult ca orice invidia averea lui Quent. Deși Ann era femeia cea mai puțin interesată de bani pe care o cunoscuse, acum Larry considera că singurul motiv pentru care îl înșelase fuseseră banii. Scoțînd un sunet ininteligibil, se îndreptă cu pași nesiguri spre sticla cu etichetă argintie pe care scria *Scotch*. Printr-un efect metabolic ciudat, băutura îl trezi. Făcu un gest cu capul spre grădină.

– De cînd durează chestia asta?

– Cine știe? Nu e ceva recent. Poate din timpul războiului.

– Era fecioară cînd m-am căsătorit cu ea.

Diamantele de la gîtul Gilbertei tresăriră cînd aceasta ridică din umeri.

– Mi-ai pus o întrebare și ți-am spus care e părerea

mea. În orice caz, acum este clar că e vorba de ceva foarte fierbinte. Așadar, a fost cu ea la spital?

– Ca să mă schimbe pe mine, așa a spus, ticălosul! Larry mai luă o înghițitură. Ce moment și-a ales ca să intre în chiloții ei!

– O aventură amoroasă într-o sală de așteptare fără ferestre? Larry, nu ești chiar așa de beat. Gilberte făcu o pauză și adăugă cu o voce răgușită: Ține la ea.

– Peștele ăsta rece?

Gilberte fu pe punctul să-l contrazică din nou pe Larry, dar își aminti de propriile păreri similare referitoare la temperamentul soțului ei și amuți. Perdelele se umflară spre interior. Amîndoi priveau nerăbdători. Nu era decît o rafală bruscă de vînt cald. Larry oftă.

– Am fost nebun după fata asta. Am făcut tot ce am putut ca să-i ofer o viață bună, ei și copiilor. Dar cum puteam eu să rivalizez cu domnul Sac-de-Bani? Chiar dacă aș fi știut că sînt în competiție cu el, ce aș fi putut face?

– Larry, ascultă-mă. *Eu rămîn măritată.*

– Și ce se întîmplă cu...? Făcu un gest către grădină, apoi întrebă pe un ton grav și supărat: Sau poate n-ai văzut ce am văzut eu?

– Și cu tine cum rămîne? Vrei să-ți păstrezi căsătoria intactă?

– Isuse, cum a putut să-mi dea lovitura asta tocmai acum? Cînd băiatul meu e așa de bolnav?

– I-a crescut febra?

Larry ridică din sprîncene:

– Ann a spus ceva, dar n-am înțeles dacă a coborît sau a crescut.

Gilberte închise ochii. După cîteva clipe spuse:

– N-am să-i redau niciodată libertatea lui Quent.

– Un om ca el cumpără tot ce vrea.

– Cu excepția divorțului. Și apoi, nu mă va părăsi

niciodată. Este cel mai scrupulos om din cîți am cunoscut, în chestiuni de morală.

– Depinde ce înțelegi prin morală. Dacă asta înseamnă să regulezi nevasta altuia... Larry dădu din cap. O cunoști pe Ann. N-o să mai vrea să stea cu mine dacă are ceva cu el.

– Dar el este mult prea gentleman ca s-o păstreze ca amantă.

„Oare așa o fi? Nu-mi pasă, nu-mi pot permite să-mi pese. N-are decît să se culce cu ea, n-are decît să facă ce vrea cu ea. Fără căsnicia noastră, eu nu sînt nimic...”

– Spuneai că ești nebun după ea. Atunci luptă-te pentru ea.

Larry ridică din umeri, oftă și apoi căscă.

– Sînt prea turtit ca să mai gîndesc, conchise el.

Urmărindu-l cu privirea cum mergea clătînîndu-se prin bibliotecă, Gilberte fu de-a dreptul șocată la gîndul că își unise forțele cu acest individ patetic, bețivan, fanfaron și slab. Își aminti ca într-o străfulgerare de bărbatul tînăr, de ofițerul vesel și strălucitor care fusese Larry, și cinstea ei ascuțită ca tăișul briciului îi spuse că, în mare parte, ea era responsabilă pentru această transformare dezolantă. Pașii lui nesiguri se pierdură în sus, pe scări, și nu se mai auzea acum decît foșnetul frunzelor și zgomotul îndepărtat al circulației de noapte. Grădina cufundată în întuneric era impenetrabilă. O clipă mai tîrziu porni și ea în sus, pe urmele lui Larry.

Își scoase rochia și își dădu cu cremă pe față, ca să-și înlătore machiajul. Spaima provocată de starea lui Michel era cu atît mai mare cu cît o ascunsese într-un ungher îndepărtat al conștiinței sale. Cînd se urcă în pat, o invadă frica. Nu mai putea respira. Gîfînd, cu pieptul ca plumbul, se simțea neputincioasă, la fel ca atunci cînd fusese dusă la *haignoise*. „Ajutați-mă! Nu vrea nimeni să mă ajute!”

Ann și Quent nu vorbeau. Bătrînul mestecă ruginiu

își pleca crengile deasupra lor, iar Quent o ținea strâns în brațe. Prea nefericită și îngrijorată ca să se poată gândi la implicațiile cuvintelor rostite mai devreme, își apăsă fața pe pieptul lui. Simțea mirosul de apret și de transpirație, simțea bătaia încurajatoare a inimii lui. Când, în sfârșit, se retrase din îmbrățișarea lui, văzu că Larry și Gilberte nu mai erau în bibliotecă.

– Ar fi mai bine să mă întorc la noi în cameră, spuse Ann împotriva voinței sale.

Când intră, Larry stătea aplecat deasupra măsuței de toaletă, uitându-se la imaginea sa reflectată de tăblia lustruită, de parcă ar fi vrut să descopere vreun melanom.

– Larry, îmi pare rău, spuse ea.

– Las-o baltă! Respirația lui aburi oglinda. Așadar, asta făceai acolo toată noaptea – de câte ori ați alergat la vreun hotel?

Annei îi veniră în minte orele acelea interminabile de la Muntele Sinai când numai prezența lui Quent o ajutase să nu-și piardă mințile.

– Stă cu mine și atîta tot.

– Da, bineînțeles. Gilberte este foarte curioasă: roșcata adulteră stă cu iubitul ei?

– Dar tu și Marjan?

– Chiar mă întrebam când ai să aduci vorba despre ea. Larry oftă adînc. Mi-e silă de mine. Băiatul era bolnav, iar eu... eu eram cu ea. N-am putut suporta ce-ai făcut tu din casa mea.

Larry începu să plîngă.

– Aș fi fost acasă, acolo unde mi-e locul, dacă nu te-ai fi atins de casă. De ce a trebuit să-mi vinzi casa? Porni clătîindu-se spre baie.

Ann se întinse pe pat. Cîteva minute mai tîrziu, tot trupul îi ardea de dorința de a fi înapoi, lîngă Michael. Când intră

Larry, tocmai se ridicase și netezea cuvertura.

Cîteva fire de păr ud îi atîrnau pe fruntea plină de pete. Era clar că își dăduse cu apă pe față, însă părea și mai amețit de băutură.

– Unde te duci? întrebă el.

– Înapoi la spital.

– Da, cu iubitul tău. Vocea lui era arțăgoasă, puternică.

Să terminăm o dată cu mascarada asta. Să aflăm ce vrea de la tine ticălosul ăsta bogat!

– Șșșș!

– De cînd te călărește?

– N-a fost vorba niciodată numai de asta.

– De cînd?

– Din Franța.

– Din Franța? Dumnezeuule, erai încă la școală.

– Ne-a urmărit o patrulă de graniță, am fost în mare pericol.

– Da, și atunci, în timpul războiului, îți amintești, mi-ai spus că ești fecioară?

– N-am zis niciodată așa ceva, Larry.

– Ba da. Larry o apucă de umeri.

– Încetează! Mă doare.

– Faci pe mironosița cu mine, nu cu *el!*

Ann se răsuci, dar nu reuși să scape din strînsoarea lui.

– Larry, am ținut la tine, dar era altceva!

– Da, bineînțeles, domnul Miliard-de-dolari n-a vrut să te ia de nevastă și atunci am fost bun și eu. Larry îi dădu drumul brusc. Ann căzu pe spate și se lovi de perete scoțînd un strigăt. O clipă mai târziu, Quent dădea ușa de perete. Privi spre ei mijind din ochi. Din doi pași îl acoperi pe Larry cu umbra lui. Acesta se dădu cu spatele înapoi, respirînd sacadat. Quent stătea întors cu spatele spre Ann. Ann îi vedea mușchii umerilor încordați pe sub cămașă. Quent ridică mîna, ținînd-o întinsă, la nivelul gîtului lui Larry. Agenții din

Serviciile Speciale parașutați în spatele liniilor inamice știau care este punctul nevralgic unde poate fi aplicată o lovitură mortală cu muchea palmei.

– Quent! strigă ea. Quent, oprește-te!

Mîna încordată nu se mișcă. Ann se repezi la el. Apucîndu-l de braț, îi simți forța extraordinară a musculaturii. Atunci Quent se întoarse clipind din ochi, ca și cînd n-ar fi fost conștient de intențiile sale criminale. Larry se prăbuși încet în lungul peretelui, cu picioarele întinse în față, pe covorul alb.

67

– Așadar, aici erați! Gilberte stătea în cadrul ușii deschise, cu părul lung și negru încadrîndu-i fața palidă și ovală.

– Îl veghem pe Larry care se odihnește.

Larry încercă să se ridice în picioare, însă căzu înapoi pe covorul gros.

– Simt nevoia să mai iau o înghițitură, murmură el.

– Ai băut destul, i-o reteză Quent.

În aceeași clipă, Gilberte îi răspundea:

– Vineee!

Mai tîrziu, Ann se întrebuse de ce îl îndemnase atunci Gilberte să mai bea – dorise ea cumva, inconștient, ca adevărul să fie dat în vileag? Dar pe moment era nerăbdătoare să se întoarcă mai repede la spital, așa că nu dădu atenție nici stării de mahmureală a soțului ei, nici motivației Gilbertei. Cînd aceasta reveni cu băutura, Larry ședea deja pe un scaun pe care reușise să se cațare cu mare greutate. Gilberte îi întinse paharul, apoi închise ușa.

– Nu e nevoie să audă și servitorii ceea ce o să vă spun.

– Gilberte, indiferent despre ce este vorba, acum nu am timp. Ann își luă o bluză cu dungi din dulap. N-am mai fost la spital de o veșnicie.

– Nu durează decît un minut, iar după aceea tu și cu soțul meu puteți să rămîneți cît doriți împreună. Dar aș vrea să știți amîndoi un lucru. Gilberte trase adînc aer în piept. N-am de gînd să divorțez. Nici nu se pune problema divorțului.

– Cine a vorbit de divorț? întrebă Larry pe un ton plîngăreț, golindu-și paharul.

– Nu toate statele se conduc după aceleași legi referitoare la divorț, spuse Quent.

– De acord. Dar atîta vreme cît conduci Trustul, ești legat de mîini și de picioare pentru următorii treizeci-patruzeci de ani. Așadar, ce-o să faci? Ai s-o instalezi pe mica Ann orfelina într-un apartament și ai să-i oferi bijuterii și pudeli și alte atenții cu care le înconjoară bogătașii pe amantele lor? Dă-i drumul! Profesiunea asta o va face bogată.

– Nu-ți pasă de faptul că voi ajunge să te urăsc? întrebă Quent.

– Ura este reacția cea mai frecventă a oamenilor copleșiți de sentimentul vinovăției. Tata mi-a spus deseori lucrul acesta.

– Poate că lui Michael i-a crescut din nou febra, spuse Ann, a cărei îngrijorare depășea toate celelalte sentimente și tensiuni ce vibrau în atmosferă.

– E clar ceea ce am spus? o întrebă Gilberte.

– Da, da, spuse Ann, îndreptîndu-se spre dulap. Acum lăsați-mă să mă schimb.

– Îmi închipui că ambii domni te-au văzut deja în *déshabillé*.

Neglijetul Gilbertei flutură în spatele ei cînd părăsi încăperea.

Quent se aplecă dea supra scaunului pe care ședea Larry.

– Nu te las singur cu ea, zise el și îl apucă pe Larry de mână, ridicându-l în picioare.

Larry privi contrariat spre Ann, ca și când ar fi vrut să spună ceva, dar Quent îl îmbrânci afară din cameră. Larry se împiedică pe coridorul întunecos, plin de peisaje olandeze din secolul al XVII-lea. Tușind, se așază pe prima treaptă a scării elegant arcuite. Quent și Gilberte rămaseră la capetele opuse ale coridorului: păreau două armate dușmane care se uită cu binoclul una în tabăra celeilalte. Larry rupse tăcerea.

– A venit să ne distrugă viața, murmură el, ca și când ar fi continuat o conversație. De luni de zile. Probabil de ani întregi. Da, încă din California. Ne-a pus tot felul de ispite în cale. Ca Faust... sau poate Mefisto? Ne-a dat lecții cu privire la felul cum trebuie să ne trăim viața, să ne cumpărăm hainele potrivite, să mergem la restaurante... limuzine, mobilă scumpă...

– Larry, îl întrerupse Gilberte, m-ai distribuit în rolul lui Lucifer?

Larry se întoarse și o privi pe sub mîna dusă streășină la ochi. Încercă să zîmbească, dar buzele începură să-i tremure:

– De ce ne-ai ajutat să ne ridicăm ca să ne distrugi după aceea?

– Ce uimitor simț de autoapărare ai, spuse ea, cu inima bătînd să-i spargă pieptul. Nu era indicat să continue o asemenea discuție sub privirile reci ale lui Quent.

– De ce m-ai dat afară?

– Ai nevoie să îți se îmborsățească memoria, Larry. Ai uitat de cheltuielile tale nesăbuite și de lucrurile furate pentru prietena ta? Făcu o pauză, apoi continuă. Nu e cel mai inteligent mod de abordare a problemei, Larry. Asta în cazul în care ai vrea să-ți reiei vechea slujbă.

Chipul lui Larry ezita în mod vizibil între speranță și certitudinea că Gilberte îl amăgește.

– M-ai îndemnat să cheltuiesc și apoi îți-ai asmuțit cîinii legali împotriva mea.

Quent, care urmărise foarte atent discuția, interveni:

– Despre ce e vorba? Ai trimis avocații împotriva lor?

– Dragul meu, nu-l încuraja. Imediat va începe să plîngă.

– Am și de ce să plîng. Dat în judecată pentru cîțiva dolari. Larry mersese prea departe ca să se mai prefacă de dragul mîndriei: Și cum rămîne cu casa mea? Casa unui om trebuie să fie un sanctuar pentru el.

– Acum ne aflăm în faza de autocompătămire, remarcă Gilberte. Haide jos să mai bei puțină cafea.

– Un lucru nu înțeleg – de ce ai făcut-o? Ne-am purtat întotdeauna așa de frumos cu tine. N-am fost aproape de tine la Paris? N-a sărit micuța imediat în ajutorul tău? Și, mai ții minte? Am adus un doctor tocmai de la spitalul american cu penicilină pentru copilul tău!

– Copil? Quent nu mai era în cadrul ușii. Ce copil, Larry?

– Vlăstarul elefanților roz pe care îi vede în minte, spuse Gilberte cu un rîs fals.

Ann, cu o bluză curată pe ea, deschise ușa camerei și păși pe coridor

– Și acum intră în scenă cealaltă femeie, anunță Gilberte.

– Ce copil? insistă Quent. Privirea îngustată a ochilor lui se plimba de la Gilberte la Larry și la Ann. Toți trei rămăseseră nemișcați, ca și cînd ar fi fost străbătuți de un curent electric ce trecea prin aerul cald și parfumat. Din gîtlejul Gilbertei ieșea un fel de șuierat, dar ea nu-și dădea seama de asta. Ann se apucă cu mîna de mînerul ușii. În lumina care îi venea din spate părea și mai palidă. Larry, după ce scăpase aluzia la Michael, își pusese mîna la gură, ca și cînd ar fi vrut să-și înghită cuvintele. După cîteva clipe însă, o lăsă să cadă pe lingă corp.

– La naiba, ce mai contează? Nu mai poate să-l scoată din plămînul de fier, nu-i așa?

Quent făcu ochii mari spre soția sa:

– Michael este copilul tău?

Gilberte îi susținu privirea, cu bărbia ridicată, adoptînd atitudinea sa sfidătoare dintotdeauna, deși groaza îi pătrunsese în fiecare celulă a corpului, o groază atît de cumplită, încît nu-i permitea nici măcar să stea dreaptă. Se rezemă de ușă și privi în altă parte.

– Așadar, este al tău. Quent se întoarse spre Ann: M-ai mințit.

Expresia lui era atît de dureroasă, de om profund rănit, încît Ann fu cît pe-aci să scoată un țipăt. Înțelese atunci ceea ce ar fi trebuit să intuiască încă de la bun început: că el va vedea un act de trădare în faptul că păstrase secretul asupra nașterii lui Michael. Quent nu avea naivitatea ei atunci cînd era vorba să acorde credit cuiva, dar în ce-o privește, se bucurase de încrederea lui deplină. În această frîntură de clipă, tot universul pe care și-l făuriseră împreună se prăbuși. Și totuși, ce altceva ar fi putut să facă? Să-și piardă fiul? Apoi expresia de pe chipul lui Quent deveni și mai dură, iar gura părea dăltuită în granit.

– Nu am și eu dreptul la o explicație?

– Ce vrei să afli?

– În primul rînd, cine este tatăl lui Michael? Sau nu știi? S-a întîmplat la Santé?

– Dragul meu, este al lui Hocherer, spuse Gilberte. Vocea arogantă îi era răgușită, de parcă ar fi țipat cîțiva ani în șir. E fiul dușmanului, al feldmareșalului conte Bernd von Hocherer.

– De asta ai renunțat la el?

– Nu, spuse Ann. Nu putea să-l țină. Michael...

– Aș prefera să discut direct cu soțul meu fără ca tu să faci pe avocata!

– Dă-i drumul, zise Quent.

– Avînd în vedere activitatea pe care ai desfășurat-o în

comisiile Națiunilor Unite și în cadrul Planului Marshall, mă mir că ai uitat de lipsa cumplită de alimente și de medicamente din Europa imediat după război. Cu siguranță că îți mai amintești de acei copilași bucălați și dolofani, bine îmbrăcați, care se jucau prin moloz. Michel – căci așa îl chema pe atunci – era subnutrit. O pradă ușoară pentru orice fel de infecție. Nimeni nu avea acces la medicamente, în afară de americani. Michel a suferit un atac de mastoidită mai grav ca de obicei. Ann l-a chemat pe Larry, și el, așa cum a bolborosit mai adineauri, a adus un doctor american pe care îl cunoștea ea. Dar era clar că Michel avea să aibă și în continuare nevoie de medicamente miraculoase. În concluzie, prietenii mei inimoși aici de față s-au oferit să-l ia cu ei, în țara libertății și a fabricanților de penicilină.

Cînd toată răutatea ieși la suprafață, Gilberte avu senzația că un buboi uriaș dinăuntrul ei, aflat acolo de ani de zile, se spărsese – consecințele s-ar putea să fie imposibil de descris în cuvinte, dar, vai, ce ușurare simțea să poată spune, în sfîrșit, adevărul.

Quent se uită la Ann cu o privire rece ca gheața:

– În toți acești ani ai susținut că este orfan de război.

– E fiul nostru.

– Nu mi-aș fi închipuit niciodată că *tu* vei recurge la astfel de subterfugii. Foarte bine, l-ai adoptat ca să-l salveți.

– Nu, șopti Ann simțind un gust amar în gură. Pentru că îl iubeam – pentru că îl iubim.

– Și nu ți-a trecut nici o clipă prin minte că ar fi trebuit să știi și eu? Este nepotul lui André. Vărul meu.

– Quent, ți-aș fi spus, dar nu puteam. Ne dădusem cuvîntul față de Gilberte.

– Și ni l-ar fi luat pe Michael dacă suflam un cuvînt, adăugă Larry.

– Nu mai face atîta caz, i-o reteză Gilberte. Nu aveam

altă soluție. Trebuia să aleg între tine, dragostea mea, și el.

– Mi-ai spus ce s-a întâmplat în timpul Ocupației. De nenumărate ori. De ce nu mi-ai pomenit un cuvânt despre asta?

– Întoarce-te cu gîndul înapoi. Gilberte tremura. Nu-ți mai amintești ce părere aveai despre femeile care renunță la copiii lor?

Larry sughiță și în clipa următoare capul îi căzu brusc pe piept. Începu să sforăie zgomotos. Ann alergă spre scară ca și cînd ar fi fost împușcat.

– Larry, te rog, ridică-te! Vocea îi devenise ascuțită. Era în pragul unei crize de isterie. Ar trebui să fii în pat.

Larry nu se mișcă, iar ea coborî cîteva trepte și începu să-l tragă de mîini, încercînd să-l ridice în picioare. Larry se prăbuși pe o parte, ca o cîrpă. Dacă nu-l lua de acolo, s-ar fi rostogolit pe scări în jos. Ann privi neajutorată în jur

– Quent? Nu poți să mă ajuți?

Chipul lui Quent rămase impasibil. Dinspre partea lui, Ann și Larry puteau să fie foarte bine două mobile.

– Sînt sigur că știi să te descurci mult mai bine cu Larry decît mine, zise el. Pașii îi răsunară ferm în timp ce se îndrepta spre camera lui.

Ann scoase un mic geamăt, ca un animal care își dă ultima suflare, și se întoarse la soțul ei care sforăia.

Gilberte se uita la ea și se întreba cu mirare de ce continua să se simtă atît de stoarsă de puteri și de deprimată. Ar fi trebuit să dea din mîini și din picioare și să danseze dansul victoriei primitive. Poate că Quent se înfuriase din cauza ei – dar ce mai conta un alt motiv de înstrăinare? Se văzuse cît se poate de clar că inima lui nu mai era înrobită. Ann rămînea dușmanca ei secretă, fără a-i mai fi rivală.

Brațele lui Larry fluturară inerte cînd Ann și le trecu pe umăr. O clipă mai tîrziu se întoarse și Gilberte în camera sa.

Lacrimi amare curgeau pe obrajii Annei, în timp ce gîfnea și se chinuia să tîrască trupul inert al soțului ei în sus, pe scară, printre tablourile prețioase de Rembrandt.

68

Ann se opri în pragul sălii de așteptare, acum goală. Strălucirea rece a globurilor în formă de ou, mobilierul tubular urît, broșurile zdrențuite despre poliomielită și mirosul înțepător de dezinfectant făceau ca locul să fie cumplit de neospitalier. În absența unei persoane cu care să împartă povara spaimelor și a neliniștii, nu se simțea în stare să treacă pragul încăperii. O elevă de la școala de surori și un intern veneau în pas vioi de-a lungul coridorului. Băiatul spunea ceva despre o mașină pe care avea s-o împrumute ca să meargă duminică la țară și fata îi răspunse: „Fabuloso!“ cu un rîs vesel și fericit. Annei îi venea greu să creadă că mai erau oameni care petreceau fericiți, perechi care se duceau la picnic și își furau cîte o sărutare prin tufișuri. Cînd cei doi dispărură în direcția camerei surorilor, Ann intră în sala de așteptare. Ținea capul plecat în jos și spinarea încovoiată, ca și cînd ar fi doborît-o boala.

„Cum de-am putut să nu-i spun?“ se întrebă ea și se așeză automat pe locul ei, din colțul canapelei. Cu ochii încercănați și bolnavă de îngrijorare pentru Michael, cu stomacul făcut ghem pentru că îl pierduse pentru totdeauna pe Quent, uită de scrisoarea sosită de la Paris cu aproape opt ani în urmă, ca și de amenințarea Gilbertei. Faptul că îi ascunsese lui Quent adevărul părea acum o acuzație foarte gravă. Închise ochii și revăzu expresia aceea rece, de superioritate, atunci cînd ea încercase să se justifice. Cînd se

mai întâmplase ca acel cavaler cutezător al ei să refuze să-i întindă o mână de ajutor?

Era leoarcă de transpirație când reușise, în cele din urmă, să-l urce pe Larry în pat. Porni apoi în galop în jos, pe scări, și își dădu seama că nu mai avea nici un ban, nici măcar o monedă pentru telefon. Fugise înapoi în cameră și îl răsturnase pe Larry ca să-l poată scotoci prin buzunare. Îi luă cele două bancnote mototolite din portofel, lăsându-i cîteva penny înverziți din timpul războiului – asta era tot ce mai rămăsese din cecul fără acoperire pe care Larry i-l dăduse lui Quent. Totalul resurselor financiare ale familiei Porter.

Distinsa familie Dejong îi permisesese luxul de a se frămînta de una singură pentru soarta lui Michael, dar acum realitatea înconjurătoare începea s-o împungă din toate părțile, dîndu-i o mulțime de alte motive de îngrijorare.

Nu mai puteau sta în casa de pe Bulevardul 5. Mîine trebuiau să se întoarcă la Darien, dar nu aveau bani de benzină pentru Chevroletul care era parcat acum, contra unei sume astronomice, la cîteva zeci de metri de casă, acolo unde staționau mașinile familiei Dejong. Nu aveau nici bani de mîncare, nici pentru o baby-sitter. Ann se gîndea la sumele uriașe pe care le mai datora Gilbertei și celorlalți, incapabilă să găsească o cale de ieșire din impas. Peste trei săptămîni – ba nu, peste două – termenul expiră și vor trebui să se mute. Dar unde? Ce proprietar îi va accepta de vreme ce ei nu au bani nici măcar pentru prima lună de chirie, nemaivorbind de un fond de rezervă. N-o să poată accepta slujba oferită de domnul Sever. Nici nu se punea problema, căci, de bună seamă, Michael avea să rămînă la „Muntele Sinai“ luni de zile. Cel puțin, aici notele de plată erau achitate de organizația de binefacere. „Dumnezeu să-i răsplătească“, își spuse ea pentru a suta oară.

Și cum va rămîne cu Larry? se gîndi ea schimbîndu-și poziția pe scaun. Or să rămînă împreună?

„Nu pot să mă gîndesc acum la asta“

Și mai era o problemă: eventualitatea ca Gilberte să-și pună în aplicare amenințarea. Gilberte fusese o fată intransigentă și acum devenise o femeie la fel de intransigentă. Nu uita niciodată un bine care i se făcuse, după cum nu uita niciodată un rău – sau ceea ce considera ea că e rău. Ce-i drept, Michael fusese adoptat în mod legal, însă justiția, legată la ochi, se înclină uneori sub greutatea banilor.

„O, ce mai contează toate astea acum“, șopti ea cu voce tare, apoi continuă să se roage în gînd: „Doamne, te rog, ține-l în viață, atît și nimic mai mult“

Uitase să-și întoarcă ceasul, așa că n-avea idee de cît timp ședea acolo, cînd auzi zgomot de pași, un țacănit de tocuri înalte. Era Gilberte.

Purta o rochie de in bej, cu un colier de coral și cercei de coral în urechi. Își ridicase părul negru deasupra capului, iar în mîini avea o pereche de mînuși bej din piele de căprioară. Cu toate acestea, Annei i se păru că în înfățișarea ei impecabilă este ceva discordant, nepotrivit pentru o vizită la spital la miezul nopții.

– Îmi pare rău, murmură Ann în franceză.

Ochii de topaz o fulgerară.

– Cred și eu, ripostă Gilberte în engleză. *Ai renunțat la copilul meu.* Și soțul meu este supărat.

– Mă simt așa de prost că l-am mințit.

– Toți cei care au crescut într-un lux exorbitant sînt obișnuiți să audă cîteva mici minciuni. Și să se poarte așa cum consideră de cuviință.

– N-a obținut niciodată ceea ce și-a dorit cu adevărat.

– Probabil că te referi la dragoste! Draga mea, nu-l înțelegi deloc.

– Tu ești cea pe care n-o înțeleg.

– Urmează cumva o critică la adresa caracterului meu? întrebă Gilberte trăgînd de fiecare din degetele mînușilor pentru a și le scoate din mîini.

Ann dădu din cap posomorîta.

– Nu. Trebuie să-ți spun cu toată sinceritatea că nu te înțeleg. Cîndva eram convinsă de contrariul. Atunci, pe cînd locuiam în rue Daguerre, ori de cîte ori puneam ceva prea mult la inimă, afirmai că viața e o comedie pentru oamenii raționali și o tragedie pentru cei afectivi, și că tu faci parte din prima categorie.

– Citatul e aproximativ, dar... n-are importanță.

– În sinea mea mi-am spus că, de fapt, lucrurile stăteau invers. Viața nu te amuza deloc. Simțeai totul mult prea profund. N-am înțeles niciodată foarte exact, însă am avut întotdeauna impresia că ai fost rănită foarte rău cîndva, în copilărie. Și după aceea ți-ai scos țepi de arici ca să te aperi de alte lovituri.

Gilberte se cutremură în fața acestei imagini atît de exacte.

– Ce bună psiholoagă erai pe vremea aceea, ricană ea. Nu te-ai gîndit niciodată să-l studiezi mai temeinic pe Freud?

– Am greșit cumplit, nu-i așa? Nu ai nici un fel de sentimente. În caz contrar, n-ai fi putut să mă lovești acum, cînd Michael este așa de bolnav.

– Parcă Larry avea darul să arunce vina asupra altcuiva?

Ann se duse spre fereastră. Dădu la o parte una din stinghiuțele jaluzelelor venețiene și privi afară. În aripa opusă a spitalului se vedeau din loc în loc pete galbene de lumină la ferestre.

– Ce mai e nou? întrebă Gilberte încet.

– Nimic de cînd m-am întors.

– Cum era cînd ai plecat?

– Febra mai scăzuse puțin, dar arăta îngrozitor.

Mai erau cîteva minute pînă la ora trei, ora cînd ceasul biologic încetinește, cînd ritmul cardiovascular se află în punctul cel mai de jos, ora la care survine cel mai adesea

moartea. În clipa în care doctorul Levinson intră în sala de așteptare, Ann se ridică automat în picioare. Doctorul îi aruncă o privire impersonală, profesională.

– Realmente aveți nevoie de odihnă, spuse el. Am să trimit o soră cu o pernă.

– Michael?

– Febra a crescut din nou.

– Cît de mult...? șopti Ann.

– Aproape 40 de grade.

Ann își înăbuși un geamăt.

Gilberte o privea de pe scaunul ei, cu mâinile așezate grațios pe poșeta elegantă de la Hermes. După ce exersase o viață întreagă arta autostăpînirii, reușea de minune să-și reprime tot zbulciumul sufletesc, toată groaza de care se simțea năpădită.

– Încercăm un ser nou, spuse doctorul Levinson. L-a adus doctorul Stratton.

Stratton era unul dintre specialiștii convocați de Quent și care lucra la centrul de cercetări în domeniul poliomielitei de la Johns Hopkins.

– Este încă în stadiul experimental, dar... Cuvintele nerostite „oricum, nu avem nimic de pierdut“ rămaseră suspendate în aerul dezinfectat.

– Pot să-l văd? întrebă Ann.

– Pe doctorul Stratton?

– Nu, pe Michael.

– De asta am și venit. Sperăm ca asta să-l ajute.

Gilberte se ridicase în picioare.

– Gilberte, dînsul este domnul doctor Levinson, murmură Ann. Domnule doctor, doamna Dejong.

– Doamnă Dejong, spuse el, după o pauză, soțul dumneavoastră a fost un adevărat munte de energie. Acum, o să vă rog să ne scuzați...

– Vin și eu, îl întrerupse Gilberte pe un ton categoric.

– Regulamentul nu admite decît un singur vizitator, reprezentat de ruda cea mai apropiată.

– Și eu fac parte din această categorie, preciză Gilberte.

Doctorul își mută privirile de la Ann la femeia elegantă cu accent franțuzesc. Gilberte ridică bărbia și privi în urmă.

– Presupun că nu poate să-i facă rău.

Annei îi tremurau mîinile așa de tare, încît Gilberte trebui să-i lege și ei șnururile halatului steril. Ajunsă în interiorul salonului, Gilberte se opri să privească toate acele mecanisme, tuburi, sticle atîrnate, oglinzi înclinate deasupra pacienților, penițe automate care trasau linia graficelor deasupra buteliilor de oxigen. Conștientă de faptul că nu avea decît foarte puțin timp la dispoziție, Ann se grăbi spre Michael. Capul care ieșea din gîtul de crom al monstrului mecanic nu mai avea nici un pic de carne pe el, era un mic craniu alb din care ieșeau în evidență ochii cenușii cavernoși, cu priviri care îi implorau ajutorul.

– Bună, Michael. Ți-am adus pe cineva în vizită, doamna Dejong. Îi pare foarte rău că ești bolnav. Ann încercă să facă conversație pe un ton firesc. Tati îți transmite toată dragostea și-ți promite că o să vină să te vadă data viitoare cînd o să ai voie să primești vizitatori.

Michael dădu încet din cap.

– Amîndoi te iubim foarte mult.

Ochii înfundați în orbite se închiseră.

– Mai ții minte, cînd erai mic îți plăcea să-ți cînt ca să adormi? întrebă Ann și începu să fredoneze încetișor: „*Frère Jacques, Frère Jacques, dormez-vous, dormez-vous?*” În clipa următoare, vocea de soprană a Gilbertei, ceva mai înaltă, i se alătură: „*Sonnez les matines...*”

Levinson le făcu semn, și cele două femei, continuînd să cînte încetișor, se îndepărtară cu spatele printre aparatele de respirat.

Quent se afla în sala de așteptare puternic luminată. Când intrară ele, se ridică în picioare. Înalt, lat în umeri, îmbrăcat numai în cămașă, respira prin toți porii un aer de vitalitate. Salutul adresat Annei, deși rostit cu o politețe rece, nu-i putu alunga acesteia senzația de siguranță pe care i-o dădea de fiecare dată prezența lui.

– Văd că într-adevăr îți place atmosfera de aici, dragul meu, spuse Gilberte. Pupilele ei erau dilatate și strălucitoare, de parcă și-ar fi pus beladonă în ochi.

– Ați fost la Michael? întrebă el.

– Da, era trecut pe ordinea de zi, ripostă Gilberte.

– Ce mai face?

– Nu am termen de comparație. Ann?

– Febra... Ann tuși ca să-și curețe gîtlejul. Febra a ajuns aproape la 40 de grade.

– 40 de grade? Dumnezeu mare!

O soră lată în șolduri intră cu o pernă în brațe. Privi pe rînd la cele două femei, apoi se îndreptă spre Ann.

– Dumneavoastră trebuie să fiți doamna Porter. Domnul doctor Levinson a spus să vă dau asta.

Mulțumind surorii, Ann puse perna pe masa mică de lîngă ea. Quent și Gilberte se așezară pe scaune la distanță unul de altul și față de Ann, ca să evite orice conversație. Ori de cîte ori Ann privea la Quent, acesta se uita într-un punct îndepărtat de pe coridor. Buzele perfect modelate și rujate ale Gilbertei continuau să schițeze un zîmbet vag.

Surorile se schimbară la ora șase. Coridoarele erau pline de halate albe cînd apăru din nou doctorul Levinson. Își trăsesese

masca de pe figură, și aceasta îi atârna acum în jurul gâtului ca un guler detașat de cleric.

Ann își rezemă tremurînd mîinile de perna de pe masă și se ridică în picioare.

– Doamnă Porter, spuse doctorul. Ann, poate e mai bine să stai jos.

– Mă simt foarte bine.

Docotrul se apropie încet de ea.

– Imediat după ce ați plecat, spuse el pe un ton coborît, Michael a intrat în comă.

Ann își umezi buzele cu privirile ațintite asupra lui. Și surorile astea vesele, atît de nemiloase!

– Din cauza serului? șopti ea.

– Probabil că nu, dar nu putem fi siguri. Doamnă Porter, am încercat tot ceea ce știm, absolut totul. Dar ne-a scăpat printre degete... Băiețașul dumneavoastră a murit.

Ann văzu un întreg caleidoscop de imagini. Un prunc cu ochii mari care privea la ea într-un beci plin de șobolani din Montmartre. Un copilaș care abia învăța să meargă frecîndu-se la ureche. Un băiețaș subțirel, cu picioarele depărtate, într-o atitudine belicoasă. Un copilaș de trei ani care încerca să repete după ea cuvintele pe care i le citea din „Cărticica de Aur“ Copilul care plîngea amarnic și o întreba dacă n-o să-l părăsească și ea, așa cum făcuse mama lui adevărată. Un băiat osos, cu părul ud, care alerga prin iarba netunsă și se juca cu furtunul, făcînd curcubee. Toate imaginile se învîrteau în cerc și dansau pe fundalul vocilor feminine care cîntau *Dormez-vous, dormez-vous...*

Quent o prinse în brațe exact în momentul în care se prăbușea.

Gilberte, cu gleznela ei fine încrucișate, ședea cu spinarea dreaptă, așa cum o învățaseră mama ei și guvernantele pe care le avusese în copilărie. Reacționa la durere așa cum

făcuse întotdeauna, încercînd s-o închidă undeva. Dar durerea pierderii lui Michael pentru a doua oară era prea insuportabilă pentru a putea fi închisă într-un sertăraș etanș al sufletului. Înțelegea perfect ceea ce se întîmpla cu ea. Minteaa îi era împărțită în două, exact așa cum naziștii divizaseră Franța. De-o parte a frontierei, dincolo de zona interzisă, se afla terenul agricol întunecat al spiritului ei, *Ka*-ul ei, *anima divina*, iar de cealaltă parte, industria grea a intelectului care făcea comentarii pe marginea scenei ce se derula în fața ochilor ei: doctorul care pusese o batistă îmbibată cu amoniac la nasul Annei, Quent care ședea pe vine lîngă canapeaua Annei, țînînd-o de mîna mică, inertă. Nefericirea îi alterase trăsăturile, iar lacrimile îi șiroiau pe obraji, imposibil de stăvilit.

În toți anii de cînd îl cunoștea, Gilberte nu-l văzuse niciodată pe Quent atît de zdrobit. Ce neplăcut că bărbatul acesta atît de stăpînit își exterioriza emoțiile în fața doctorului și a surorilor care treceau pe acolo.

„Lacrimile astea sînt pentru Michel“, decise Gilberte.
„Îngrijorarea – pentru Ann.“

Atașamentul lui Quent față de Ann nu scăzuse, însă această informație încărcată de semnificații nu aprinse flacăra geloziei în inima Gilbertei, nici nu-i insuflă teama că va fi părăsită. „O iubește.“ Gîndul acesta era o constatare calmă a faptelor. „Mort. Fiul meu e mort.“

Își aminti de ochii albaștri furioși și strălucitori ai unui doctor evreu pe care naziștii îl aduseseră în situația de a nu mai putea face nimic altceva decît avorturi. „Dacă aș fi întrerupt sarcina, Michel n-ar fi existat niciodată.“ Gîndul acesta nu era însoțit nici de durere, nici de amărăciune, nici de regret. De cînd își dorise să poată raționa cu asemenea luciditate! Și cum o eliberase moartea fiului ei de tirania emoțiilor!

N-avea nici un rost să rămînă aici, în sala de așteptare urîtă, și să-1 privească pe doctor și pe Quent care încercau s-o readucă în simțiri pe Ann.

– Prezența mea e de prisos, spuse ea, ridicându-se în picioare. Ne vedem acasă, Quent.

– Sînt atîtea lucruri de făcut, spuse Ann, în timp ce Quent o ducea cu mașina spre casa lui de pe Bulevardul 5. De cînd își recăpătase cunoștința, oscilase între fraze biblice sonore ca „Fiul meu, fiul meu care a murit pentru voi“ și chestiuni de ordin practic.

– Nu e nici o grabă.

– Trebuie să plecăm acasă, la Darien.

– Astăzi? întrebă el și mîinile i se crispară pe volan.

– Da.

– Nu e nevoie.

– Date fiind împrejurările, nu mai putem să stăm la tine acasă.

Aglomerarea era în toi, așa că mașina mergea cîteva metri, apoi se oprea, așteptînd schimbarea stopului. În dreptul gardului de fier de la Central Park trecură niște pietoni care se îndreptau grăbiți spre serviciu, dar în scurt timp aceiași pietoni îi depășiră pe ei.

– O să mă ocup eu de înmormîntare, spuse Quent.

– Te rog. O să-ți dăm banii înapoi, o să...

– Nu. Michael e rudă cu mine, așa că sînt cel mai în măsură să fac asta, spuse el, apoi adăugă pe un ton inexpresiv: date fiind împrejurările.

Cu capul întors într-o parte și cu ochii împăienjeniți de lacrimi, Ann nu văzu expresia de remușcare de pe chipul lui. Scotocind prin poșetă, reuși să găsească o batistă de hîrite. Quent se mișcă pe scaunul lui ca să scoată batista mototolită și i-o întinse.

– Mulțumesc, spuse ea, cu vocea înfundată din cauza batistei. Noi, oricum, n-avem bani.

Larry zăcea pe pat, în aceeași poziție în care îl lăsase.

Ann trase draperiile lăsînd soarele să inunde camera. Larry se trezi mormîind un protest și își acoperi ochii cu brațul.

– Vreau să dorm, bolborosi el.

– Trebuie să-ți spun ceva.

– Mai târziu.

– Este vorba de Michael.

– Michael? Larry ridică puțin capul, apoi îl lăsă să cadă înapoi cu un geamăt. Iisuse, spuse el, am făcut-o de oaie aseară.

– Îți mai amintești?

Larry își apăsă degetele pe frunte. Fața îi strălucea de transpirație.

– Mica revelație în legătură cu gazda noastră? Mulțumesc că mi-ai amintit. Acum lasă-mă să mai dorm puțin.

– Michael... lacrimile începură să-i șiroiască pe obraji, și Ann porni cu pași nesiguri spre pat, și se așeză lângă el. Michael a...

– Ce e cu Michael?

– A murit... O, Larry a murit.

Larry strînse puternic din ochi și începu să plîngă cu sughituri, cutremurîndu-se din tot trupul. Ann îi dădu la o parte părul rar și umed de pe frunte, iar el o cuprinse pe după talie, și o trase în pat. Se ținură îmbrățișați o vreme, amestecîndu-și lacrimile de durere pentru pierderea fiului lor.

Larry își îmbrățișa soția zdrobită de durere, dar nu era tocmai treaz și știa lucrul ăsta. El însuși fu luat prin surprindere de propriile acțiuni, ca și de erecția neașteptată. O răsturnă pe spate și se urcă deasupra ei, punîndu-și gura deschisă, care mirosea a băutură stătută, peste buzele ei.

Nu mai avusese relații sexuale cu ea de luni de zile. Întotdeauna aplicase o tehnică specială de pregătire pentru actul propriu-zis. Timp de o clipă, Ann își închipui că se lăsase copleșit de un nou val de durere, însă pelvisul lui începu să se miște și să se împingă în al ei într-un ritm inconfundabil. Dinții

lui îi mușcară buzele, iar limba lui începu să-i umble prin gură, în timp ce ea se zbătea instinctiv, încercînd să scape. Însă era o femeie mică, slăbită de nesomn și de pierderea în greutate.

Larry îi trase fusta în sus. Înecată de lacrimi, gîfînd sub strînsoarea gurii lui, îi împinse mîna la o parte. Cu un ultim efort, își întoarse capul, ferindu-se de sărutarea lui.

– Te rog, te rog, șopti ea. Ușa e descuiată... ceilalți... dacă Janey...

Larry își înfipse un genunchi între coapsele ei și durerea ascuțită pe care o resimți îi smulse un strigăt. Țipătul pătrunse în gura lui urît mirositoare și smuciturile lui sacadate îi băgară în plămîni aerul din el. Așa trebuie să se fi simțit și sărmanul Michael, cînd altcineva respira în locul lui, își zise ea. Larry se prăbuși deasupra ei, udînd-o cu lacrimile și cu transpirația lui.

Trăgîndu-se cu greu de sub el, Ann se duse spre ușă și o încuie, apoi se închise în baie. Soarele pătrundea prin lucarnă și se reflecta în bateriile de argint. Ann își rezemă fruntea de un prosop gros, cu monogramă.

– Copilul meu... Michael... țîșni din pieptul ei strigătul pierderii iremediabile.

70

Cînd reuși să se calmeze un pic, spălă cu apă și cu o bucată de săpun Roger & Gallet picăturile de sînge care căzuseră pe covorul gros. Dădu apoi drumul dușului la maximum și lăsă apa să-i biciuiască trupul. Tocmai își pieptăna părul ud și încîlcit privindu-se în oglinda aburită, cînd Larry bătu la ușă.

– Ann? strigă el pe un ton blînd, apoi bătu din nou. Nu te simți bine?

– Ies imediat.

Reuși cu mare greutate să îmbrace un halat de baie. Fără să-i arunce nici o privire lui Larry, traversă încăperea și se prăbuși pe patul ei, care fusese aranjat frumos noaptea trecută.

– Pari terminată, spuse Larry înțelegător.

– Ia cuverturile de pe patul tău dacă sînt pătate de sînge și pune-le în coșul de nuiele. Și pune în valiză hainele pe care le-am lăsat pe jos.

Închise ochii și ascultă pașii lui Larry care se mișca prin cameră. Cînd acesta se apropie și se așeză pe marginea patului, salteaua se ridică într-o parte.

– Pleacă de lîngă mine! îi spuse ea cu o voce îngroșată.

– Ce s-a întîmplat? făcu el sărind în picioare.

– *M-ai violat!*

– Nici vorbă de așa ceva, micuțo, ești înnebunită din cauza lui Michael.

– Așa e, foarte bine, dă vina pe el. Întotdeauna dai vina pe altcineva.

– Amîndoi trecem prin momente grele.

Cînd se așeză din nou pe patul ei, Ann îi trase un pumn în coaste. Intensitatea furiei ei se simțea în forța loviturii. Larry gemu. Ținîndu-se cu mîna de șale, se mută pe patul dezgolit și se așeză acolo cu mîinile afîrmîndu-i între genunchi, cu capul în jos.

– Micuțo, pe cuvîntul meu că nu știu ce s-a întîmplat mai înainte. Poate că am sărit pe tine. Dar ai dreptate în ceea ce mă privește, totdeauna dau vina pe alții. Larry strînse mîinile în pumni. Tata scotea întotdeauna cureaua și începea să ne croiască dacă încălcam vreuna din regulile lui nenorocite sau dacă se îmbăta. Sau dacă șeful îi făcuse observație. În căminul nostru drag și fericit, prima regulă era să nu te faci vinovat de nimic, dacă nu voiai să fii bătut pînă la sînge. Larry se opri, scutură din cap, apoi continuă: Asta înseamnă să dai vina pe altul?

– Nu știu, oftă ea.

– Îmi dau perfect de bine seama ce noroc am cu tine. Ești un om atât de altruist, îi faci pe oameni să se simtă fericiți în preajma ta. Niciodată n-am vrut să-ți fac rău. Știu că uneori cheltuiesc prea mult, dar numai fiindcă... știi... Este ca și când în interiorul meu ar sălășui cineva care m-ar lua deoparte și mi-ar spune: „Așa trebuie să faci un bărbat adevărat“

– E în ordine, Larry, zise ea cu o voce subțire, fără inflexiuni.

Un minut mai târziu, Larry vorbi din nou.

– N-am spus asta ca să mă scuz, însă relația ta cu Quent este mai mult decât pot îndura.

– I-am spus că ne întorcem la Darien astăzi. Se duse apoi clătinându-se spre dulap și luă o rochie curată de bumbac care mirosea a detergentul spălătoriei Dejong.

– Și cum rămîne cu înmormîntarea? întrebă Larry

– Se ocupă Quent de asta.

Larry scoase un mic geamăt.

– Spune-i să scrie pe piatra funerară: „Tatăl meu, învinsul, nu și-a putut permite să mă înmormînteze“

– O, Larry!

Umerii lui Larry se gîrboviră.

– S-a terminat, nu-i așa? Între tine și el?

– Pentru el, da. Și, întrucît Larry fusese totdeauna cinstit cu ea, adăugă: Nu și pentru mine. Eu am să țin întotdeauna la el.

Larry se uită la ea cu o expresie în care se amestecau rugămîntea, gelozia și un puternic resentiment.

Gilberte, cu pălărie pe cap și cu mănușile în mîini, cobora scările. Traversînd holul, aruncă o privire spre sufragerie și îl văzu pe Quent. Gilberte lua micul dejun în dormitor, căci mînca numai ceva foarte ușor, însă el, căruia îi plăcea să mănînce mult dimineața, cobora în sufragerie. În

ziua aceea nu avea în fața sa decît o ceașcă de cafea. Privind spre ea, Quent o întrebă:

– Te duci la lucru?

– Bineînțeles. Presupun că tu îți iei liber astăzi.

– Oricum mi-aș fi luat liber. Și trebuie să mă ocup și de înmormîntare.

Conștientă de faptul că servitorii ar putea auzi, Gilberte veni și se așeză lîngă el.

– Nu intră în obligațiile soților Porter?

– Ești foarte răutăcioasă.

– De ce? Pentru că am spus că în mod normal familia este cea care se ocupă de înmormîntare?

– Știi bine că n-au nici un ban. Asta este ceea ce mă oripilează. Să-i distrugi pe oamenii care te-au ajutat, care ți-au crescut copilul, pe Michael.

– S-a întîmplat ceva pe vremea cînd eram foarte tînră.

Din asta a rezultat un copil. Au trecut ani mulți de atunci.

Uimitor cît de simple devin problemele cînd mintea îți este eliberată de sentimentalisme, de înfrîngerile din trecut, de emoțiile inutile. Și la fel de uimitor era modul în care reușea, în noua ei stare de spirit, să-l considere pe Michael un episod de domeniul trecutului.

– De ce ar trebui să mă sinchisesc?

Quent privi fix la ea, apoi se lăsă pe spate, rezemîndu-se de spătarul scaunului.

– Voiam să stau de vorbă cu tine.

– Numai dacă nu este vorba de divorț.

– Asta e o chestiune în privința căreia te-ai pronunțat foarte clar. Mă întrebam cît îți datorează Larry

– Nu e nevoie să-ți faci griji sau să-ți arogi rolul de judecător față de mine. Mi-a furat din lucruri. Aș fi putut să mă duc la poliție.

– Spune-mi cît.

Gilberte zîmbi abia perceptibil și o roșeață ușoară acoperi gîtul lui Quent.

– O să-i cer contabilului să se uite în acte. În mare, cred că e vorba de vreo douăzeci și cinci de mii. Deși nu înțeleg de ce te interesează, căci știi prea bine că nu voi accepta niciodată un cec semnat de tine.

– N-am nici o îndoială în privința asta.

În după-amiaza aceleiași zile, târziu, familia Porter se întoarse la Darien.

Casa arăta de parcă ar fi fost părăsită de ani de zile. Aversele de ploaie pătrunseseră prin geamurile rămase deschise și umeziseră praful de pe podele, în încăperile aproape goale. Un păianjen își întinsese pînza între două cutii de carton. Din găleata de gunoi de sub chiuveta din bucătărie venea miros de portocale stricate.

Janey era strict supravegheată pentru a i se depista din timp eventualele simptome de poliomielită. După ce abia se atinsese de masa de seară compusă din ouă jumări, Ann își duse fetița sus și îi puse termometrul. Cineva sună la ușa din față, și Larry se duse să deschidă. După ce Janey adormi, Ann se întoarse jos. Larry se uita la televizor, la un film vechi cu Jean Harlow

– Cine a fost? întrebă ea.

– Un mesager.

– De la cine?

– Care dintre cunoscuții noștri este mai presus de serviciile poștei americane?

Arătă cu mîna spre o hîrtie împăturită, așezată deasupra unui teanc de cărți. Ann desfăcu hîrtia groasă. Sub antentul *Quentin Dejong. Templar Plaza, 1* erau două paragrafe dactilografiate referitoare la aranjamentele pentru înmormîntare. „Domnul Dejong m-a rugat să vă transmit că, la dorința dumneavoastră, se poate face orice modificare“

Scrisoarea era semnată de Marian LaRosa, secretară executivă a domnului Dejong.

– Asta a fost tot? întrebă ea.

Larry privea fix părul oxigenat al vedetei de pe ecran.

– Nici un fel de *billet doux*, dacă la asta te referi.

– Janey vrea să dorm cu ea.

– Nu e nici o problemă.

71

În după-amiaza înmormântării lui Michael Porter ploua. Ploaia caldă nu descurajase lumea surprinzător de multă care punea în mare dificultate instalația de aer condiționat din capela Frank. E. Campbell de pe Madison Avenue. Mulți dintre angajații firmei „Gilberte de Permont“ își luaseră liber în după-amiaza aceea. Ann și Larry erau foarte populari, și prezența oamenilor la înmormântare nu reprezenta numai o dovadă de simpatie, ci și o alianță. Toată lumea considera că *Madame* se purtase urât cu Ann. Părerile despre Larry erau foarte contradictorii: cei care aveau lista cheltuielilor de reprezentare socoteau exagerată măsura concedierii lui din acest motiv, o simplă atenționare fiind mai mult decât suficientă, însă cei mai puțin avizați îl condamnau pentru cheltuirea banilor firmei numai ca să facă el pe grozavul. Partenerii de afaceri de la Better Womenswear veniseră cu cămășile lor negre de in prinse cu o broșă pe umărul drept. Familiile D'Amato și Liebman sosiseră cu același taxi de la „Muntele Sinai“, fiecare din cele două familii mulțumindu-i în gând lui Dumnezeu fiindcă îi scăpase de la moarte pe copiii lor. Soții Newcombe făcură cu mașina tot drumul lung de la Darien împreună cu Coriana, iar profesoara lui Michael veni

cu trenul. Un grup mare de prieteni ai lui Larry sosiră mirosind a biftecuri și a martini. Milt Copeman, fabricantul de haine, își făcu apariția împreună cu soția lui; sărmana și drăgălașa roșcată suferise destul, așa că naiba s-o ia de bancă Dejong, șopti el în momentul în care Gilberte și Quent se strecurară în capelă și se așezară pe ultimul rînd de scaune.

Gilberte n-ar fi vrut sub nici o formă să participe la spectacol. Acum, cînd dobîndise capacitatea de a raționa la rece, își spunea că ea renunțase la Michael cu ani în urmă și că soții Porter erau foștii ei angajați, așa că n-avea ce să caute la înmormîntare.

Sedea în biroul ei și ciugulea din somonul rece pe care i-l trimiteau cei de la restaurantul „Colony“ ori de cîte ori nu avea nici un aranjament pentru dejun, cînd Quent deschise ușa fără să mai aștepte soneria obișnuită a secretarei. Pe umerii costumului său negru străluceau cîteva picături de ploaie tropicală.

– Așa vrei să mergi îmbrăcată la înmormîntare? întrebă el, exminîndu-i rochia de pichet cu mîneci scurte.

– În după-amiaza asta sînt foarte ocupată. Aștept un fabricant de mătase de la Lyon.

– Dar mașina este parcată pe banda a doua.

– Mainbocher este singura casă din America pe care o aprovizionează domnul Wolfe, și nici n-ar sta de vorbă cu mine dacă n-ar fi prieten cu Yves Roland, îi explicase ea calm.

– N-am venit aici să ne certăm, i-o retezase el scurt. Ai să mergi la înmormîntare.

Gilberte insistase să treacă pe acasă ca să se îmbrace în ceva negru.

Întrucît ședea în fundul sălii, mulți dintre cei care veniseră mai tîrziu se opriseră să-și exprime compasiunea. Erau o mulțime de angajați ai ei, cunoștințe din lumea afacerilor și alții. Gilberte nu auzca nimic din discuțiile purtate în șoaptă. Recent descoperita ei logică de fier o părăsise brusc.

Copleșită de o durere devastatoare, nu se putea gândi la nimic altceva decît la sicriul mic, alb, acoperit de trandafiri albi și de orhidee albe, delicate. Era pentru prima oară că Gilberte participa la înmormîntarea unei rude apropiate. *La p'tite batârde* fusese *persona non grata* la funeraliile bunicii și ale mătușii ei, era închisă la Santé deoarece „coabitase cu teroriștii“ atunci cînd sicriile părinților ei, sigilate de Gestapo, fuseseră scoase pe poarta închisorii și predate membrilor familiei. În momentul în care Hocherer reușise s-o elibereze din închisoare, tatăl ei zăcea sub o piatră funerară cu un înger elegiac din cavoul familiei Permont, în cimitirul rustic din Ile de France, iar mama ei își dormea somnul de veci între zidurile de marmură ale cavoului familiei Cagny din cimitirul Père-Lachaise din Paris.

Pastorul de la biserica episcopală St. Bartholomew, unde familiile Dejong și Templar mergeau de o jumătate de secol, își făcu apariția îmbrăcat în veșminte clericale. Adresă cîteva cuvinte de consolare lui Larry și Ann și spuse foarte puține lucruri despre cel decedat, pe care nu-l cunoscuse. Gilberte simțea nevoia să se ridice în picioare și să le vorbească celor prezenți despre Michel al ei și viața lui presărată cu cutii, să le spună cît de grav o privise cînd îl pusese în prima cutie, o valiză pe care o perforase în prealabil, cît de frumos se jucase mai apoi în cutia de ambalaj a armatei SUA și cum îi cîntase *Frère Jacques* cînd stătea în cutia de oțel care-l ajuta să respire. Voia să le spună tuturor cît de mult ura această ultimă cutie, care arăta ca un cuptor.

Și atunci lacrimile pe care nu le vărsase la spital irupseră într-un șuvoi imposibil de stăvilit. În timp ce ea plîngea și se cutremura surprinsă de convulsii, Quent o cuprinse cu brațul pe după umeri: nu mai era soțul dornic să scape de ea, ci verișorul ei care o consola, rudă de sînge cu Michel.

După primele acorduri de orgă, oamenii se ridicară din bănci, așezîndu-se într-un șir lung care trecea pe lîngă sicriu.

Quent și Gilberte fură printre ultimii. Pînă să le vină rîndul să-și ia rămas bun de la Michel, Gilberte încetase să mai plîngă. Păși printre aranjamentele florale masive și se opri în fața sicriului deschis. Văzu un băiețel mic, îmbrăcat într-un costum de culoare închisă – probabil că îl cumpăraseră Quent. Sub machiajul lui îngrijit nu se întrezărea nici o urmă a chinurilor prin care trecuse în ultimele zile. Dar nu arăta împăcat. Privind în jos la omulețul acela, Gilberte simți o durere fizică intensă, ca și cînd i-ar fi fost smuls un organ intern – poate chiar inima. Fu cuprinsă de un tremur convulsiv și plînsul reîncepu, cu sughituri și spasme. Brațul lui Quent o conduse mai departe de sicriu. La apropierea lor, grupul care îi înconjura pe Ann și pe Larry se risipi. Pe obrajii lui Larry șiroiau lacrimile. Quent strînse mîna rivalului său. O sărută pe Ann pe obraz, și gestul lui exprima doar tristețe și compasiune.

– Larry, nu știu ce să spun, murmură Gilberte. Vocea ei îngroșată de lacrimi nu mai avea nici un pic de sarcasm, suna cu adevărat sinceră.

– Vorbele sînt golite de sens...

Și apoi cele două mame ale lui Michael se priviră în ochi. Gilberte își ștergea lacrimile și nu putea face legătura între femeia mărunțică, palidă, în rochie neagră de mătase care atîrna pe ea și Ann cea veselă, jovială și plină de pistrui care își repezea uneori o mîină în jos ca să-și susțină punctul de vedere, căci, pentru Dumnezeu, intenționa să păstreze schița exact așa cum era, Ann, cea care știa să pună capăt celei mai aprige dispute printr-o strîmbătură caraghioasă. Avea în fața ei o femeie dărîmată, al cărei păr castaniu, strălucitor și rebel, atîrna deprimant. Gilberte vorbi prima.

– Îmi pare rău, Ann.

– Era un copil minunat... L-am iubit așa de mult.

– Și eu l-am iubit întotdeauna. Dragostea a refuzat să mă părăsească... Gilberte plîngea din nou.

Ann desfăcu brațele. Se îmbrățișară.

În acest moment în care împărtășeau aceeași durere maternă, strângînd în brațe trupul fragil și tremurător al Annei, Gilberte înțelese că relația dintre ele semăna cu o clepsidră. Jumătatea de sus era candoarea pierdută a tinereții petrecute împreună în cea mai cumplită baie de sînge de care avusese parte vreodată omenirea – însă în anii aceia legaseră o prietenie veselă. Clepsidra se îngusta la mijloc, în momentul în care Ann îl luase pe Michael și coborîse cu el treptele casei. Deschizătura îngustă prin care curgea nisipul vieților lor reunite reprezenta minutele petrecute de ea în subsolul casei din Bulevardul Suchet, cînd tradusese raportul Gestapoului. După aceea, urma partea umflată de jos, imperativul malign, obligația pe care i-o impusese tatăl ei.

Îi dădu drumul Annei și se îndreptă împreună cu Quent spre mașina care îi aștepta, alăturîndu-se cortegiului funerar.

Soții Porter ședeau departe unul de altul în limuzina lungă, neagră care aluneca pe străzile ude de ploaie, prima din șirul de automobile ce urmau mașina mortuară. Larry se șterse la ochi.

– Gilberte asta e o femeie foarte ciudată.

– În mormîntarea trebuie să fi fost un adevărat chin pentru ea, spuse Ann. Detestă să-și exteriorizeze sentimentele.

– S-a terminat cu asta. Cine și-ar fi putut închipui că regina zăpezilor o să se topească?

Gîndindu-se la brațul lui Quent petrecut în jurul umerilor Gilbertei, Ann întoarse privirile spre geamul ud.

– Sper că o să se oprească.

– Ce?

– Ploaia.

– O, făcu Larry și își suflă din nou nasul. Întrebarea de o sută de puncte este: oare o să-și retragă dulăii pe care i-a asmuțit asupra noastră?

– Avem așa de multe datorii, zise Ann mecanic.

– Un singur lucru pot să-ți promit. În câteva luni nu vom mai avea nici un fel de probleme financiare. Ann, te-aș ruga să renunți la ideea aia a ta cu Los Angelesul. Pe firamentul meu se ridică o stea minunată, chiar aici, în Manhattan.

Ann lăsă cuvintele lui să-i treacă pe lângă urechi, așa cum se scurgeau picăturile de ploaie pe geam.

Cînd cortegiul funerar ajunsese la cimitir, ploaia se oprise. Soarele se arătase pe un petic de cer albastru în momentul în care Michel, fiul nelegitim al unui aristocrat prusac căruia însuși Führerul îi înmînase bastonul de mareșal, nepotul unui luptător al Rezistenței de rang la fel de înalt, fiul adoptiv mult iubit al unei familii americane mijlocii, fu încredințat pămîntului cafeniu de lângă cele trei obeliscuri de marmură italiană sub care se aflau oasele Jessamynei Templar Dejong, ale Mathildei de Permont Templar și ale lui Jason Templar.

Ajungînd acasă, Gilberte fu cuprinsă de un nou val de durere. Se întinse plîngînd pe șezlong. Retrăia cu toată intensitatea momentul acela de contopire sufletească, cînd se îmbrățișase cu Ann, cînd Ann o strînsese în brațe, unite în aceeași durere de mamă. „Ann, Ann, numai tu poți să înțelegi ce înseamnă asta, tu ești singura persoană din lumea asta care își dă seama prin ce trec eu...”

În timp ce lacrimile îi curgeau printre degete fără ca ea să le poată opri, Gilberte își spuse că ucenicia ei în arta otrăvitoare a răzbunării era inutilă și nebunească. N-avusese niciodată o altă prietenă în afara Annei și, în ciuda tuturor celor întîmplate între ele, afecțiunea ei rămăsese intactă.

„Acum, cînd Quent n-o mai iubește, ce rost mai are toată această dușmănie? Morții cu morții.”

Spasmele se răriră și Gilberte se șterse la ochi. Încuie ușa camerei sale și se duse să dea la o parte scrinul ornamen-

tal care stătea vara în fața căminului ei. Deschise seiful și scoase cutia florentină de piele. Îi extrase cu grijă conținutul – mesaje telefonice, dosarele cu sigiliul Gestapoului, filele dactilografiate la un rînd – și aranjă totul pe placa veche de aramă a șemineului. Luă bricheta de argint pe care o folosea cîndva Quent ca să-și aprindă țigara după ce făceau dragoste. Trecuse aproape un an de cînd nu mai avuseseră relații sexuale, dar probabil că unul dintre servitori o reumpluse. Bricheta se aprinse imediat. Gilberte îngenunche și ținu flacăra aproape de hîrtii. Mîna începu să-i tremure.

„Nu pot.“

De ce nu putea? Astăzi, cînd Michel fusese îngropat, venise ziua mîntuirii, ziua în care tirania invidiei și a urii putea fi înlăturată. Și totuși mîna îi tremura atît de tare, încît flacăra pîlpîia, mai-mai să se stingă. Lăsîndu-se pe călcîie ca o călugăriță, privi fix la flacăra tremurătoare, care scotea un firicel subțire de fum. Auzea vocea răgușită a tatălui ei, stoarsă de vlagă, care spunea că, indiferent cine l-a trădat, acela este adevăratul dușman, îl auzea cum îi smulgea promisiunea că va împinge răzbunarea peste generații. Cu un gest hotărît, Gilberte închise bricheta.

Mototoli mesaje telefonice care marcaseră disperarea soților Porter și le aruncă la gunoi. Cu fața frumoasă și umedă de lacrimi, acum liniștită, puse la loc dosarele în cutia florentină și apoi în seif.

Logica își reintrase în drepturi. Cum de-i trecuse prin minte să încalce legămîntul pe care îl făcuse tatălui ei?

În dimineața următoare, telefonă devreme avocaților Kemp și Schuyler.

Trei zile mai tîrziu, duminică, un portărel tînăr care mesteca întruna gumă, bătu la ușa familiei Porter și le înmîină un document. Hîrtia îi informa că „Gilberte de Permont Inc.“ intentase acțiune penală pentru neplata datoriilor.

72

– Am văzut astăzi apartamentul cu două dormitoare, spuse Larry. Are și o debara care poate fi transformată într-o cămaruță pentru servitoare. Camerele sînt destul de mari, iar la intrarea în bloc există portar. Și poziția e bună – pe Strada 75, între Madison și Park.

Rupse sigiliul celei de-a cincea sticle de Black & White pe care o adusese acasă în servietă.

– Vrei și tu, micuțo?

– Nu, mulțumesc.

– Numai un strop, o îndemnă Larry cu un zîmbet fermecător. Am să-l înec în sifon, așa cum îți place ție.

Era ora nouă fără un sfert. Larry făcuse fripturi pe grătarul portativ vechi și turtit, apoi se jucase cu Janey. În săptămîna care urmasse după înmormîntare, fusese deosebit de atent și grijuliu cu cele mai bune fete ale lui, cum le numea pe Janey și pe Ann. În fiecare dimineață făcea naveta pînă în Manhattan și se întorcea întotdeauna cu trenul de 5:32. Ann nu întrebese niciodată cum își petrecea timpul în oraș. În ziua care urmasse după plecarea lor din casa familiei Dejong, Larry îi înmînase cinci hîrtii noi și foșnitoare de 20 de dolari.

– Pentru mîncare, benzină și ce mai trebuie, spusese el. Nu-l întrebese niciodată care din prietenii lui fusese atît de generos încît să-i „împrumute“ o sută de dolari. Nu era curioasă să afle ce era cu telefoanele pe care le dădea seara pe ascuns, din dormitor. Anesteziată de durere, încercînd să-și ascundă lacrimile față de Janey – sărmana fetiță începuse să facă în pat și să aibă coșmaruri – Ann nu mai avea nici un

fel de disponibilități afective ca să manifeste chiar și cel mai mic interes pentru faptele lui Larry

Dacă s-ar fi străduit să-și analizeze sentimentele față de soțul ei, ar fi descoperit o schimbare radicală din noaptea când alergase cu Michael la spital. Afecțiunea ei pentru el rămăsese oarecum aceeași – deși puțin micșorată – la fel ca și exasperarea amestecată cu milă. Dar un element esențial dispăruse. Nu se mai simțea obligată să-l recompenseze pe Larry pentru copilăria lui nefericită. Nu mai era răspunzătoare pentru nici un fel de alte datorii psihologice, cu excepția celor personale.

– Poftim, spuse el, întinzându-i paharul de whiskey cu apă. Vom lua toți trei trenul mâine dimineață devreme ca să vedem apartamentul.

– La ce bun să irosim timpul agentului? întrebă ea. Noi plecăm în California poimâine.

– Micuțo, ți-am mai spus în repetate rînduri că vom merge acolo numai în vacanță. Larry ridică paharul: Ai în fața ta pe președintele și secretarul executiv al firmei „Porter – Relații cu publicul“

Ann strînse paharul în mînă. Cum de putea să se amăgească în asemenea măsură?

– În după-amiaza asta, continuă el, am semnat contractul de închiriere pentru un spațiu de 120 de metri pătrați destinat birourilor în Rockefeller Center

Ann simți cum i se încleștează maxilarele. Zborurile fanteziei lui Larry se ridicau întotdeauna pînă la cele mai înalte niveluri. Larry chicoti.

– Aș fi vrut să am un aparat de fotografiat ca să-ți immortalizez mutrișoara. Da, Rockefeller Center, ai auzit bine. La etajul treizeci și trei, cu vedere spre Central Park.

– Și nu au cerut o garanție?

– Chiria pe prima și pe ultima lună. Larry miji din ochi. Am prieteni.

– Larry, toate veniturile tale vor fi blocate în contul datoriilor. Avocații ăia...

– Ticăloasa o să-și primească toți banii, pînă la ultimul cent. La fel și ceilalți vampiri. Încruntarea lui Larry fu de scurtă durată. Sorbi din nou din pahar și zise: Micuțo, am dat lovitură. Vei umbla îmbrăcată în mătăsuri și diamante. Pentru prima oară în viață, am dobîndit totul la timpul potrivit. Cu treaba asta coreeană în spatele nostru, țara e gata să facă explozie. Și cine stă în scaunul înalt din Rockefeller Center?

Auzind acest refren vechi și răsuflat, Ann ieși din starea de inerție.

– Lawrence J. Porter, decretă ea. Vestitul falit.

– Niciodată n-ai avut încredere în mine, se stropși el.

– A fost o lovitură sub centură, consimți Ann.

– O să-ți placă apartamentul.

– Janey și cu mine, spuse ea rar, plecăm la Los Angeles poimîine.

În bucătăria goală, cuvintele ei sunară straniu, ca niște citate biblice. Undeva, în depărtare se auzi fluierul familiar al unui tren, apoi peste noaptea caldă se așternu liniștea. Ann simți cum pogoară asupra ei împăcarea și calmul, de parcă într-adevăr cuvintele ei ar fi fost sacrosancte.

– Am semnat contractul de închiriere, spuse Larry iritat. Trebuie să renunți la chestia asta, Ann. Numai tu o să fii de vină dacă n-o să-ți placă locul.

– De unde ai toți banii ăștia?

– Ți-am spus. Am prieteni. Un partener discret.

– Cine?

– De ce ești așa de curioasă? Contează numai biștarii.

Larry înghiți ce mai era în pahar. Uite ce e: știu că îți vine greu, dar noi sîntem o familie. Nu poți să distrugi o familie numai pentru că ți se năzare peste noapte că ai chef să vezi în jurul tău palmieri și Oceanul Pacific.

– În Los Angeles pot să-mi câștig existența.

– Eu o să mi-o câștig și mai bine în Manhattan. Larry ridică vocea. N-o să te las să pleci și să mă desparți de copii... rostind pluralul, vocea lui Larry se frânse.

Din ochii Annei țîșniră lacrimile. Puse paharul jos și începu să frece de zor chiuveta, deși știa că noii proprietari intenționau să refacă total bucătăria.

Larry își turnă un nou pahar de băutură și-l dădu pe gît imediat.

– Ai fost fericită cu mine, continuă el. Știu că ai fost fericită înainte să apară blestematul ăsta bogat.

În ceea ce spunea el era și un simbure de adevăr. Chiar dacă nu fusese fericită pe Montecito Lane, cel puțin n-avusese motive să fie nemuțumită. Larry, care se uitase tot timpul la chipul ei, pufni furios și deschise ușa din spate. Un minut mai târziu, Chevroletul cel zgomotos începu să huruie, îndreptîndu-se spre autostradă.

Se întoarse în după-amiaza următoare. Îi dădu lui Janey un cadou de rămas-bun – o păpușă îmbrăcată splendid de la *Madame Alexander*, pe nume Meg, din colecția *Micuța doamnă*. Annei îi vîrî în mîină alte cinci hîrtii de cîte douăzeci de dolari.

– Ȑștia sînt banii de drum, spuse el. Am să-ți trimit mult mai mult.

Nu rămase la masă. Ann și Janey îl conduseră cu mașina la gară. Toți trei plîngeau cînd trenul se puse în mișcare.

– Am să vin curînd să le văd pe cele mai bune fete ale mele, strigă el de la fereastră. La revedere, Janey... la revedere, Micuța... la revedere...

În cursul dimineții, Societatea de transporturi Bekins venise să le încarce lucrurile – Ann își vînduse ceasul-brățară din aur roz ca să plătească taxele de transport –, așa că peste

noapte au trebuit să se mulțumească cu sacii de dormit. În dimineața următoare, înainte de ora șase, o încuie pe Janey în Chevroletul plin de lucruri. Ocoli mașina ca să ajungă la locul ei și mai aruncă o ultimă privire, de adio, casei albe de lemn. Vrăbiile care își făcuseră cuib în rododendron ciripeau, pe iarba lungă și galbenă sclipea roua, ferestrele nespălate ale „studioului“ ei reflectau razele roz ale soarelui care răsărea. Bicicleta pe care nu avusese inima s-o vîndă rămăsese rezemată de garaj, acolo unde o lăsase Michael. Ochii Annei se umeziră. Nu dorise niciodată casa aceasta pretențioasă în stil colonial, dar acum recunoștea că aici trăise și momente de liniște și împăcare.

Își apăsă pumnii pe ochi și se urcă în mașină. Înscriindu-se în traficul intens la acea oră, Ann avu brusc sentimentul că uitase ceva, ceva important. Dar ce anume? La Stamford opri și verifică conținutul poșetei. Avea permisul de conducere, certificatul de căsătorie, certificatul de naștere al lui Janey, banii pe care i-i dăduse Larry. Toate erau la locul lor. Traversă Manhattanul, trecură prin tunelul Holland și ajunseră la Newark. Aici înțelese ce uitase. Opri la o stație de benzină Shell, cumpără un suc de portocale pentru Janey și se îndreptă spre o cabină telefonică.

– Quent, spuse ea cînd reuși, în cele din urmă, să dea de el, nu ți-am mulțumit pentru tot ce ai făcut pentru noi.

– Nu e nevoie. O mașină clacsonă furioasă ca să i se facă plinul și zgomotul pe care-l auzi în telefon îi topi ceva din politețe. În continuare, Quent vorbi mai relaxat. Ei, dar ce se întîmplă acolo?

– Sînt la Newark.

– La Newark? E vreo cursă de automobile vechi?

– Janey și cu mine plecăm în California.

– Cu mașina?

– Da, cu mașina.

– Numai voi două?

– Larry rămîne aici. Și-a deschis o firmă proprie de relații cu publicul.

– Asta e ceva nou.

– Da, e foarte emoționat.

Privi la Janey care se juca cu paiuș de la suc de portocale, lăsînd să picure lichidul portocaliu pe rochia splendidă, cu crinolină, a păpușii noi.

– Quent, adăugă Ann aproape în șoaptă, n-am vrut să am secrete față de tine, dar, știi... ăăă... nu vreau să mă scuz, dar Janey e chiar aici.

– Nu trebuia să-mi spui asta.

– Îmi reproșez tot timpul că n-am avut mai multă încredere în tine.

– Ann...

– Tu ești mult mai reticent decît mine și cu toate acestea ți-am pretins să-ți deschizi sufletul în fața mea. Quent, te rog să mă ierți...

– Hei, ce tot spui acolo, o întrerupse el, și vocea lui joasă căpătase un timbru cald și mîngîietor.

– Și îți sînt recunoscătoare pentru că ai fost aproape de mine.

– Mă faci să mă simt stînjenit. Ascultă, eu ar trebui să-ți cer scuze. M-am purtat foarte urît cu tine. Uneori nici eu însumi nu mă înțeleg. Cum am putut să fiu supărat pe tine pentru că ți-ai ținut promisiunea?

– A fost ceva cumplit.

– Acum ți-ai mai revenit?

– Nu, spuse ea simplu. Dar viața merge înainte și o am pe Janey

Urmă o pauză, apoi Quent o întrebă:

– Ai o adresă acolo unde te duci?

– Deocamdată numai la fabrica șefului meu.

– O să-mi dai de veste imediat ce o să ai o adresă unde să te pot găsi?

– Da, dar am nevoie de timp ca să-mi fac ordine în gânduri.

– Cine nu are, Ann?

– Da?

– Fii atentă cum conduci!

– Mi-am câștigat existența ducînd fel de fel de mari mahări, sper că n-ai uitat, urîciosule!

Quent rîse.

Închise telefonul și se lăsă în voia sentimentului de ușurare de care se simțea cuprinsă, apoi mîngîie buclele aproape albe ale lui Janey. Mașina încinsă și supraîncîlzită pătrunse în șuvoiul autoturismelor care se îndreptau spre vest, iar ele începură să cînte „California, California, mă întoc la tine...”

ANN, GILBERTE ȘI QUENT

Los Angeles, New York, Paris, 1953 – 1954

73

Întrucît Gilberte dispunea de o adevărată artă a disimulării sentimentelor, nimeni n-ar fi bănuțit că, de peste trei săptămîni, de la moartea lui Michel, trecuse alternativ de la stări de o claritate perfectă a gîndirii, la momente de zbuțium profund, cînd simțea că amețeste și că e pe punctul să se prăbușească în prăpastie. Cînd intră în camera de muzică unde Quent asculta Concertul Imperial de Beethoven, se afla în cea de-a doua stare de spirit. În seara aceasta aveau oaspeți la masă, și el încă nu-și înnodase cravata în jurul gîtului.

– Lasă-mă pe mine, se oferi ea, făcîndu-i nodul la cravată.

– Mulțumesc, spuse el, dînd muzica mai încet. Gilberte, stai jos o clipă. N-am mai stat de vorbă de foarte mult timp.

– Această observație conține în ea ceva rău prevestitor? întrebă ea, sperînd că vocea ei exprimase un fel de superioritate amuzată, menită să-i mascheze spaima de care se simțea cuprinsă.

– E vorba numai să... Se opri în dreptul ușii. O să discutăm despre asta mai tîrziu.

Gilberte își salută oaspeții, acceptă complimentele pentru felul cum arăta, pentru casa ei, pentru petrecerea ei; întreținu viaa diversele grupuri de invitați, făcu glume, sorbi din vinul sec de Chablis, ciuguli din salata de raci și din biftecul Wellington, dar tot timpul se simțea copleșită de o neliniște inexplicabilă.

Întrucît era joi seară și toți oaspeții urmau să se ducă a doua zi dimineață devreme la țară sau la vilele lor de pe litoral, plecară cu toții în grup înainte ca ceasul din hol să bată ora unsprezece.

Cînd rămaseră singuri, Quent spuse:

– Hai să mai bem un păhărel înainte de culcare.

– A, da, *tête-à-tête*-ul nostru. Uitasem, minți Gilberte, ducîndu-se să ia sticla de coniac. Era learcă de transpirație la subsuori și îi fu recunoscătoare lui Yves Roland pentru că insistase să pună subrauri la rochie.

– A fost bine, ce zici?

– Dineurile tale sînt întotdeauna ireproșabile.

Quent se așeză în fotoliu și începu să răsucească paharul cu coniac în mîini.

– Gilberte, nu mai putem continua așa.

– E vorba tot despre dineu? Sau am trecut la alt subiect?

– Mîine mă mut.

Mîna Gilbertei tremură violent și coniacul Courvoisier se vărsă pe rochia ei de seară lungă, bej.

– Te duci la ea! Nu reușesc să înțeleg ce-ai văzut la această micuță nimeni, spuse ea pe un ton acuzator involuntar.

– Mă duc la hotelul Pierre, zise el, ridicîndu-se în picioare.

– Scuzele mele pentru reacția stereotipă, dar, dragul meu, un bărbat de onoare nu se volatilizează pur și simplu, abandonîndu-și soția.

– Presupun că ți-ai dat seama că am mai rămas aici o vreme pînă cînd ți-ai revenit cît de cît de pe urma pierderii lui Michael.

– Generos ca întotdeauna.

– După cîte îmi dau seama, acum ești într-o formă foarte bună, spuse el respirînd adînc, apoi adăugă cu o voce gîtuită: Ai casa, poți folosi oricare din celelalte locuri. Încă mai țin la tine, ești verișoara mea...

– *Sînt soția ta!*

– Legătura asta nu prea seamănă a căsnicie pentru nici unul dintre noi.

– De ce să nu spunem lucrurilor pe nume? Întotdeauna ai luat în derîdere avorturile mele.

Cuvintele deplasate ieșeau din gura ei ca niște șobolani fioroși întăriți.

– Nu aveai obiceiul să te minți pe tine însăși, spuse el pe un ton glacial.

– Indiferent ce ai decis *tu*, avorturile au existat. Am fost însărcinată de mai multe ori decît iubita ta păpușă cu păr roșu.

– Ann nu are nici o legătură cu această conv...

– Ai de gînd să negi că te culci din nou cu ea?

– N-am mai văzut-o de la înmormîntare.

– Michel era *al meu!* Pe chipul Gilbertei sudoarea curgea șiroaie și gîfția puternic.

– Dacă ai nevoie de mine, poți să mă gîsești la „Pierre“

– Foarte bine, du-te! Dar ține minte, nu divorțez, cel puțin atîta vreme cît veți fi suficient de tineri ca să vă recăsătoriți.

– N-ai fost niciodată o femeie crudă!

– Da, să fim civilizați! O să trecem sub tăcere mica ta infidelitate cu singura femeie din lume care, din întîmplare, are cheia inimii tale curajoase încă de pe vremea cînd salvai tinerele domnișoare din ghearele naziștilor.

– Moartea lui Michael te-a lovit mai tare decît mă așteptam.

– Și pe Ann pot să o caut tot la „Pierre“? Sau nu aveți curajul să stați împreună în văzul lumii?

– Întimplător, are un soț și un copil. Pentru noi, ăștia proști și lipsiți de curaj, lucrul acesta contează.

– Nu te teme, iubitul. Poți s-o ții de mîină cît timp soțul ei va sta la închisoare pentru neplata datoriilor. Sau preferi să te țină ea pe tine de altceva. Din cîte îmi amintesc, mădularul tău răspundea prompt la mîngîieri.

– Vorbești ca o tîrfă.

– Nu vorbeam așa pe vremea cînd părinții mei erau în viață!

Quent tresări, ezită o clipă, apoi ieși din bibliotecă. Gilberte își șterse fruntea cu dosul palmei, și picăturile de sudoare îi căzură pe jos. Un minut mai tîrziu, Quent coborî scara cu o valiză în mîină. Avea haine în toate casele lor, precum și în apartamentele de hotel ale Întreprinderilor Templar, astfel că Gilberte nu-l văzuse decît rareori cu bagaje. De astă dată, valiza mare din piele de porc îi dădea de înțeles că se muta.

– Ești tot ce mi-a rămas, Quent, spuse ea cu o voce slabă, ca de copil. Nu mă părăsi.

Chipul lui era alb ca varul, însă spuse liniștit:

– Știi unde mă găsești.

– Oh, pleacă de aici! gemu ea, fără să-i mai pese dacă servitorii o auzeau sau nu. Du-te învîrtindu-te!

Ușa din față se închise încet. Auzind clicul metalic al ușii de fier forjat din vestibul, trase adînc aer în piept. Panica o părăsi brusc, ca și cînd o porțiune subterană a sufletului ei ar fi acceptat situația. În timp ce urca scara, simțea cum i se limpezește mintea. Foarte bine, Quent a plecat. Acum trebuie să vadă ce are de făcut. Ajunsă la ea în cameră, o trimise la culcare pe Yvonne – care probabil că auzise cel puțin sfîrșitul, dacă nu toată cearta – și deschise agenda telefonică la litera B. Bernard era numele conspirativ al lui Jack Convy, fostul parașutist chel care conducea o agenție de detectivi particulari. La el apelase inițial Gilberte ca să dea de urma Annei și a lui

Larry și să afle în ce situație financiară se aflau. Mai recursese de câteva ori la serviciile lui Convy, și acesta îi dăduse numărul lui de telefon de acasă. Îl sună și îi ceru să-l urmărească pe Quent.

În seara următoare, când se întoarse din Bulevardul 7, găsi un bilețel pe tăvița cu celelalte scrisori: „Am vorbit foarte serios, Gil. Dacă ai nevoie de ceva, dă-mi telefon la hotel sau la birou“

Gilberte auzi pentru prima oară de ruptura survenită între Ann și Larry într-o după-amiază târzie de octombrie, care în anul acela era foarte călduros, o adevărată vară indiană. Avocatul ei, Patrick Kemp, îi telefonase ca s-o informeze că, întrucît nici soții Porter, nici avocatul lor nu luase legătura cu ei, făcuse cercetările de rigoare ca să se convingă că cei doi nu fugiseră. El era tot în Manhattan. Reușise cumva să facă rost de fonduri ca să închirieze un spațiu în Rockefeller Center, unde își desfășura activitatea ca specialist în publicitate și relații cu publicul. Avea destui bani ca să locuiască la St. Moritz. Dorea cumva să se emită o decizie judecătorească de blocare a veniturilor acestuia?

– Asta ar însemna ca toți banii pe care îi încasează să fie automat virati în contul dumneavoastră.

– Locuiesc la St. Moritz?

– Domnul Porter. S-a eschivat de la orice convorbire telefonică. Dar mai este ceva. În dimineața asta am primit o scrisoare de la doamna Porter, care ne comunică noua sa adresă din Santa Monica, California.

– California!

– Ea și fetița locuiesc acolo.

Oare mutarea lui Quent la „Pierre“ avea vreo legătură cu asta? Rapoartele săptămânale ale lui Jack Convy nu menționau nici o femeie, iar Quent părăsise o singură dată brașul după ce îi spusese în prealabil. Petrecuse zece zile făcînd

alpinism în apropiere de Grenoble. Cu toate acestea, Gilberte era convinsă că cei doi întrețineau o legătură.

– A introdus acțiunea de divorț?

– Nu am cercetat acest aspect.

– De ce nu? se răsti Gilberte.

– Doamnă Dejong, vă înțeleg rezervele, dar nu aveți nici un motiv de îngrijorare. Doamna Porter v-a trimis un cec în contul împrumutului la casă. Își asumă obligația să vă achite întreaga sumă de douăzeci și cinci de mii. Spune lucrul acesta textual, în scrisoarea ei. Cere să i se permită să returneze suma în rate lunare. La început mai mici și apoi tot mai mari, pe măsură ce va reuși să câștige mai mult. Nu a menționat nici o sumă. Sincer vorbind, v-aș sugera să luați în considerare oferta ei. Va dura ani de zile ca să vă recuperați banii, întrucât Porter este alunecos ca un pește și prea puțin dispus să-și achite obligațiile.

– N-am timp să discut acum chestiunea aceasta, spuse Gilberte cu răsuflarea tăiată și închise telefonul. Parcă îi luase cineva tot aerul. Își dădea seama că după toți acești ani în care își îndreptase artileria grea spre Larry ca să lovească în Ann, se vedea nevoită să găsească o altă metodă de luptă. Fusese o eroare grosolană de tactică s-o împingă pe Ann atât de departe încât să-l părăsească pe Larry.

Ieși grăbită din birou și îi spuse secretarei cu chip cadaveric să anuleze toate întâlnirile de după-amiază. În timp ce străbătea camera de prezentare, pășind pe covorul gros, îi veni în minte un alt gând: „Gilberte de Permont, Inc.“, inițiată ca instrument punitiv, nu mai servea scopului de la început.

De regulă, șoferul ei Jordan o ducea pretutindeni. Gilberte nu era obișnuită să cheme taxiuri. Repezindu-se în Bulevardul 7 ca să facă semn unuia, fu cît pe-aci să nimerească sub roțile unui camion de aprovizionare care rula încet. Când ajunse acasă, se simțea atât de năucită, încât îi trecu prin minte să-i telefoneze lui Quent la birou. În săptămânile de cînd

plecase de acasă, se purtase tot timpul ca un gentleman. O însoțise la petrecerea dată de ducesa de Kent, o dusese cu mașina pînă la Newport la căsătoria Jacquelinei Bouvier cu un senator irlandez chipeș. Infirmase zvonurile despre ruptura admirabilului cuplu pe care îl formau ei doi, Gilberte și Quent Dejong. Dar cum să-i telefoneze, cînd simptomele bruște de panică îi erau provocate de faptul că își pierduse armele împotriva Annei?

Luă un somnifer – o singură pastilă nu putea s-o adoarmă, însă va acționa ca tranchilizant. Cîteva minute mai tîrziu, o liniște întunecoasă, moale, se lăsă asupra ei ca o perdea, înăbușindu-i agitația. Nu mai tremura și nici nu mai gîfîia. Minteaa i se limpezise. Își dădu seama că un juriu alcătuit din rudele ei americane ar fi condamnat-o fără drept de apel pentru răzbunarea ei urmărită cu atîta obstinație pînă la a doua generație. Dar ce știau rudele ei americane despre inima ei pustiită, despre familii în care tradiția onoarei data de secole, ce știau despre la *p'tite bâtarde* – ce știau despre legămintele smulse în beciurile de la Santé?

Măsură încăperea în sus și în jos, gîndindu-se la diverse metode de a-i face rău fiicei lui Horace Blakely. Odată eliminat Larry, nu va mai fi la fel de ușor ca pînă acum, își spuse ea, dar nu era nici o grabă. Amîndouă aveau viața înainte.

74

Ploua torențial, și acea vijelioasă ploaie californiană transformă canioanele în dealuri și aruncă valuri de noroi în bazinele de înot. Ann privi în lungul dîrei de lumină galbenă strălucitoare azvîrlită de farurile Chevroletului la picăturile

mari de ploaie care ricoșau între ea și ușa de la intrarea din față. Larry n-ar fi fost de acord cu această locuință prăpădită și nici cu cartierul modest din Santa Monica, însă apartamentul semimobilat cu un singur dormitor era ieftin și excesul lui arhitectural propriu deceniului anterior o amuza pe Ann. Proprietăreasa, doamna Podell, o femeie mai vîrstnică, se îndrăgostise imediat de Janey și – un alt avantaj al apartamentului – făcea pe baby-sitter în fiecare vineri seară cînd Ann preda design vestimentar la Atelierul 106, o filială a Universității din California (UCLA).

Ann trimitea toți banii cîștigați de la UCLA direct la firma „Gilberte de Permont Inc.“ Trăia împreună cu Janey din cecurile oferite din două în două săptămîni de domnul Sever. Cei o sută de dolari pe care Larry i-i îndesase în mîină la plecarea din Darien fuseseră ultimii bani pe care îi primise de la el. În septembrie și în octombrie îi telefonase destul de des și îi povestise de fiecare dată ce sume intenționa să le trimită; fusese la fel de exuberant cînd vorbise despre planurile lui de a veni să-și îmbrățișeze „fetele“ la Palm Spring de Crăciun – promisiune pe care nu și-o ținuse, și lucrul acesta o înfuriase pe Ann, pentru că la mijloc era fetița. Jură apoi că o să vină de ziua de naștere a lui Janey, dar nici de astă dată nu-și ținuse promisiunea. Ann nu se mai simțea deloc vinovată fiindcă o despărțise pe fetița de tatăl ei, punînd un întreg continent între ei.

În timp ce alerga prin ploaie, aproape că se aștepta ca Michael să-i deschidă ușa, căci mintea ei refuza să se împace cu gîndul că băiatul nu mai era și, indiferent cît de mult ar fi încercat să se refugieze în muncă, noaptea tot îl visa și se trezea scaldată în lacrimi. Scuturîndu-și pantofii uzi pe gresia crăpată din *patio*, strigă:

– Eu sînt, doamnă Podell.

Quent deschise ușa.

– I-am spus că prefer să te întîmpin eu.

Pășind peste prag, Ann lăsă să-i cadă din mână, pe covorul maro, sacoșa de pe care se scurgea apa, și în clipa următoare Quent o cuprinse în brațe.

– Ai să te uzi tot, șopti ea încetișor.

Drept răspuns, Quent împinse ușa cu piciorul și o strînse și mai tare în brațe, sărutînd-o apăsător. Quent mai fusese de două ori la Santa Monica, scurtînd cu cîteva zile o călătorie de afaceri. Trebuiau să fie foarte circumspecți. Existau legi severe împotriva cuplurilor necăsătorite care trăiau în concubinaj, iar doamna Podell, deși era foarte prietenoasă, nu voia să se pună rău cu poliția. Pe de altă parte, Ann risca să fie categorisită drept mamă adulteră și dacă lucrul acesta ar fi ajuns la urechile lui Larry, el i-ar fi putut lua copilul, după cum ar fi procedat și autoritățile locale. Quent își trecu mîna peste buclele ei ude.

– Mi-a fost dor de tine.

– Și mie.

Se mai sărutară o dată îndelung, apoi el se dădu un pas înapoi.

– Ești udă learcă. După ce te schimbi, vino la bucătărie să mănînci niște chili.

Ann își puse halatul matlasat și papucii de lînă pătați și încălzi chili de la Chasen. O gustare de felul acesta, sau o înghețată gustoasă, făcută cu mult unt de la Wil Wright erau singurele lui cadouri. Pentru Janey aducea cîte o carte sau o jucărioară. Previziunea Gilbertei că o va transforma pe Ann în metresa lui îl făcuse să fie mai puțin generos.

Ann lăsă farfuriile pe masa din chicinetă, apoi se așezară amîndoi pe canapea. Fulgerele brăzdau cerul, tunetele bubuiau și ploaia continua să răpăie în geamuri, în timp ce se sărutau din ce în ce mai pătimaș.

Din cauza lui Janey, nu făcuseră niciodată dragoste aici, însă în seara aceasta, datorită faptului că erau izolați de o perdea de zgomote în apartamentul mic, cu mobile puține,

inevitabilul se produse, deși își șopteau unul altuia să fie atenți. O împreunare rapidă, înnebunitoare.

Ploaia se oprise când plecă Quent, pe la miezul nopții.

Cînd reveni în dimineața următoare, cu cîteva minute înainte de ora opt, ca să le ia pe Ann și pe Janey la micul dejun, cerul era strălucitor, de un albastru limpede, proaspăt spălat, cu o linie mai închisă, violetă, care marca orizontul. Pacificul, striat cu dungi albastre și purpurii, reflecta soarele în mii de pete aurii. Merseră pe jos pînă la Bulevardul Wilshire. Ann o ținea pe Janey de mîină. Nu-l atingea pe Quent, dar îi simțea căldura trupului.

La restaurant, Janey comandă clătite și cîrnăciori, apoi, iritată din cauza foamei, lovi cu tenișii cîndva albi în masă.

– Cum se face că nu locuiești în California? îl întrebă ea pe Quent.

– Pentru că domiciliul meu e la New York.

– Ai spus că locuiești în avion, spuse fetița sîsîind acuzator.

– Uneori dorm acolo, și lucrul ăsta e foarte nostim, spuse el. Dar, de fapt, nu este al meu, ci al firmei.

– Janey, bea-ți oranjada, spuse Ann.

– Are așa mulți sîmburi! spuse Janey. Doamna Podell crede că ești prietenul mamei.

– Sînt prietenul ei, spuse Quent cu grijă, după cum sînt și prietenul tău.

– Oamenii mari nu se împrietenesc cu copiii, spuse Janey sigură de ea. Și, oricum, dacă ești prietenul meu, de ce pleci cu mama în oraș fără mine?

– Cîteodată oamenii mari vorbesc despre probleme de-ale lor care te-ar plictisi de moarte.

– Doamna Podell e bătrînă și proastă.

– Am crezut că-ți place de ea, spuse Ann.

– O, ce să spun! făcu Janey fără să-și întoarcă ochii de

la Quent. A vrut să știe dacă o să fii tatăl meu. I-am spus că eu am tată.

– Așa e, confirmă Quent. Întotdeauna vei avea un tată al tău.

– În clasa mea este o fată, Kathy, spuse Janey bîlbîindu-se din cauza emoției. Ea și mama ei divorțează de tatăl ei.

Chelnerița le puse farfuriile în față.

– Janey vorbește deseori de divorț? întrebă Quent.

– Asta a fost prima oară.

– Dar tu?

– N-am adus niciodată vorba despre asta.

– Nu la asta mă refeream, ci la intențiile tale de viitor.

Ann își trăgea gînditoare ciorapii în picioare. Se întoarse să privească spre pat unde el ședea cu cearșaful înfășurat în jurul pieptului. Erau în bungaloul lui de la hotelul Miramar. Întreprinderile Templar aveau un apartament la ultimul etaj al hotelului Beverly Wilshire, foarte aproape de sediul de pe Coasta de Vest, însă Quent prefera să locuiască aici, pentru că apartamentul Annei se afla la numai cîteva intersecții distanță și pentru că în bungalouri se putea intra direct din stradă.

– Nu m-am gîndit la nimic în mod special. N-avea nici o intenție să se întoarcă la Larry, însă gîndurile legate de o ruptură finală erau destul de nebuloase în mintea ei. Încă nu-și revenise suficient de pe urma morții lui Michael ca să poată lua o decizie. Și, în afară de aceasta, nu-și permitea să angajeze un avocat. Ca și cînd i-ar fi ghicit gîndurile, Quent spuse:

– Îți găsesc eu un avocat bun.

Dintr-o dată, Ann se simți stînjinită de seminuditatea sa și își trase cearșaful pe ea.

– Pe mine nu mă deranjează situația actuală.

– Pe mine da. Quent făcu o pauză, apoi continuă: Ann, trebuie să-ți mai spun ceva. Imediat după moartea lui Michael, i-am dat lui Larry un cec.

Ann se întoarse spre el.

– I-ai dat bani? De ce?

– Ca să-i plătească Gilbertei datoria.

– Așa de mult? Quent, ești sigur că a înțeles ce destinație aveau banii?

– I-am trimis o notiță explicativă împreună cu cecul.

Era în același plic cu aranjamentele pentru înmormântare.

Ann își luă bluza de pe scaun.

– Așadar, tu ești cel care îl sprijină.

– Neintenționat.

Ann roși, umilită de gestul lui Larry.

– Și de ce îmi spui abia acum? întrebă ea.

– Sînt gata să-i dau și mai mult dacă e de acord să-ți redea libertatea, spuse el pe un ton detașat.

– Și cum rămîne cu libertatea *ta*?

Atitudinea lui aparent nepăsătoare dispăru imediat și Quent începu să-și maseze cotul bolnav.

– Ann, nu te supăra. O să fie mai ușor, asta e tot.

– Pentru cine?

– Pentru noi amîndoi.

– Dar tu ai vorbit cu un avocat? Ea îl privea cu o expresie provocatoare.

Quent întoarse privirile.

– Am stabilit o întâlnire înainte de Ziua Recunoștinței.

După aceea n-am mai putut să nu mă gîndesc la André. A fost întotdeauna atît de bun cu mine, l-am admirat pentru calitățile lui remarcabile – s-a purtat atît de frumos cu mine. Cînd eram copil, îmi doream ca el să-mi fi fost tată. Nu puteam să mi-l scot din minte. Știi cît de mult ținea la Gilberte. Quent făcu o pauză, apoi continuă: Ann, chestiunea asta cu Michael a fost cumplită pentru tine, dar, într-un fel, situația ei e și mai greu de suportat. Ea nu poate să-și arate durerea, totul a rămas închis în ea, fermentează și clocotește acolo.

– Dar știi că întotdeauna a pedalat pe vinovăția ta.

– Încearcă să înțelegi cum te-ai simți dacă, fără să vrei, ți-ai fi dat pe mâinile Gestapoului o parte din familie. La Santé, unul dintre nemți o vindea în fiecare zi. A fost violată zile în șir de bande întregi de bărbați. Nu era suficient că André și Vivi fuseseră uciși bestial, au mai trebuit s-o brutalizeze și pe ea. Și toate astea îmi încarcă conștiința.

– Așadar n-ai discutat cu avocatul?

– Menținerea căsătoriei înseamnă enorm pentru ea.

– Dar oricum, sînteți despărțiți, nu mai locuiți în aceeași casă.

– Martor mi-e Dumnezeu că habar n-am ce se petrece în mintea ei, dar cred că este vorba de sentimentul ei de securitate. Atîta timp cît rămînem căsătoriți, ea se simte în siguranță. Poate că ai dreptate, poate că mă las manevrat de ea. Dar nu pot să-i fac una ca asta. Vocea lui se frînse ca și cînd ar fi fost istovit. Iartă-mă, iubito, sînt așa de confuz.

Ann se așeză pe pat lîngă el și îl mîngîie pe umăr.

– Nu trebuie să te simți vinovat față de *mine*. Mi-ai salvat viața.

Tot restul weekend-ului prelungit din California, nici unul din ei nu mai abordă subiectul divorțului.

Una dintre fanteziile arhitectonice ale apartamentului ei o constituia un mic *patio* mult prea strîmt ca să poată fi mobilat cu mobilă de grădină, însă cînd era vreme frumoasă, Annei îi plăcea să lucreze acolo. Vreo cinci săptămîni mai tîrziu, pe la începutul lui martie, în timp ce Janey făcea fursecuri de ciocolată împreună cu doamna Podell, Ann îngenunche lîngă tipare, privind cu o expresie mohorîță pichetul de nailon alb. După atîția ani în care alesese materiale de cea mai bună calitate, simțea un fel de repulsie fizică față de metrajele pe care i le dădea domnul Sever, cu instrucțiuni precise să scoată din ele o bluză și o fustă asortate. Avea o senzație de amețeală. „Orice aș face cu cîrpa asta, tot o să

arate ca o uniformă. Am să-i dau imediat telefon să-i spun exact ce gîndesc.“ Razele soarelui dansau pe pardoseală și Ann se simți amețită la propriu. Temîndu-se să nu leșine și să cadă, se așeză pe dușumeaua caldă, cu picioarele încrucișate sub ea.

Făcu apoi o legătură între amețeală, somnolență și întârzierea ciclului. Era însărcinată.

Da, bineînțeles, atunci cînd venise acasă la ea și iubirea dintre ei se consumase repede ca o flacără. Pocni din degete ca și cînd ar fi avut castaniete și începu să rîdă. Apoi hotărî că trebuie să-i împărtășească și lui Quent vestea cea mare. Nu prea putea să-și permită telefoane interurbane, dar îl sună totuși la numărul particular de la hotelul Pierre. La New York era cu trei ore mai tîrziu, însă probabil că plecase deja la birou. Auzind cel dintîi apel și paraziții de pe fir, își aminti de prima lui vizită; întrebuse pe un ton stînjedit dacă ea dorește să fie „precaută“. Atunci îi promisese că va folosi diafragma. Atîta vreme cît nu se putea desprinde din lanțurile căsniciei nu-și dorea nici un fel de accidente. Spre deosebire de ea, avea un pronunțat simț al moralității. O, bineînțeles că va recunoaște copilul, dar îi va împărtăși oare bucuria și emoția de a avea un bastard? Inima îi bătea cu putere cînd el ridică telefonul. După saluturile de rigoare, Quent întrebă:

- Ann, ce s-a întîmplat?
- Nimic.
- Parcă e ceva ciudat în vocea ta.
- Sînt paraziți pe fir. Cînd mai vii pe aici?
- După ce termin treaba la Warm Springs.

Bineînțeles. Îi spusese că va oferi un premiu în numele Institutului de reabilitare după poliomielită al Fundației Templar la Warm Springs, în Georgia. Cel care urma să-l primească era doctorul Jonas Salk. Acesta tocmai terminase de testat un vaccin pe sute de mii de copii care nu avuseseră nici un fel de reacții negative și nici nu contractaseră virusul

poliomielitei. „Dacă serul acesta ar fi fost pe piață în vara trecută“, își zise Ann, oftînd. Dacă Michael ar fi putut fi vaccinat...

După o clipă de tăcere, Quent spuse:

– Am să fiu în California vineri.

În dimineața următoare, după ce Janey plecă la școală, Ann se simți somnoroasă. În loc să se ocupe de nailonul acela oribil – în ciuda argumentelor ei, domnul Sever și-a menținut părerea că atît croiala, cît și furniturile adecvate îl vor pune în valoare – își încălzi cafeaua. Tocmai sorbea somnoroasă din ea, cînd se deschise ușa din față, pe care ea n-o încuia niciodată în timpul zilei.

– Quent! Ce faci aici? De ce nu ești în Georgia?

– Ce voiai de fapt să-mi spui ieri?

– Eu... ăăă...

Quent o țintuia cu privirea – un stîlp înalt care bloca razele de lumină ce năvăleau pe fereastră.

– Haide, Ann. Știu că aveai în minte ceva important. Cel puțin spune-mi drept în față dacă intenționezi să te întorci la el.

– La Larry?

– Nu-i asta problema?

– De ce aș face-o?

– Este soțul tău, tatăl lui Janey.

– Ți-am telefonat, pentru că... Ann îi privea chipul cu multă atenție... pentru că, păi, da... nu sînt foarte sigură, încă n-am fost la doctor, dar cred că sînt însărcinată.

– Însărcinată?

– Sînt aproape sigură.

Quent se duse spre fereastră și rămase o vreme cu spatele întors spre ea. Ann știa că nu va fi niciodată în stare să facă un avort.

Cînd se întoarse cu fața spre ea, Quent avea ochii plini de lacrimi. Îi luă mîna și o sărută în palmă.

– Hei, Ann... îmi pare tare rău că nu sîntem căsătoriți. Mi-aș fi dorit mai mult ca orice pe lume să fim soț și soție. Dar mă bucur, oricum, că am fugit din Georgia. Cine ar fi fost dispus să aștepte cînd e vorba de vești așa de minunate?

75

În ziua de 4 aprilie, Gilberte era la concertul de adio dat de Toscanini, în vîrstă de optzeci și șapte de ani, împreună cu orchestra simfonică a NBC-ului. Laitmotivele muzicii wagneriene, atît de admirate de naziști, o cam călcau pe nervi, însă întrucît Quent fusese acela care o invitase la concertul din acea seară se lăsă cucerită de acordurile tumultuoase ale muzicii și aplaudă furtunos prestația artiștilor.

În pauză, Gilberte se plimbă prin holul aglomerat și plin de fum la brațul soțului ei, ca o regină în ziua încoronării. Chipul ei exprima satisfacție și încredere în sine; la fiecare pas înclina din capul semeț împodobit cu pălăria elegantă de la Lilly Daché, într-un salut regal de recunoaștere a prietenilor. Cînd era salutată de oamenii din cercul ei, îl oprea pe Quent, rîdea și glumea cu ei cîte un minut sau două. După ce soții Dejong se îndepărtau, capetele se apropiau și lumea se lansa în tot soiul de speculații. Soții Dejong erau din nou împreună? Luminile începură să clipească. În timp ce se întorceau la locurile lor, Gilberte strînse mai tare brațul lui Quent.

După terminarea concertului, pe cînd coborau treptele elegante ieșind în seara răcoroasă, Quent o întrebă:

- N-ai vrea să facem cîteva pași pe jos?
- E o idee foarte bună.

Porniră pe Strada 57 și Jordan conducea mașina încet în urma lor. Acordurile tulburătoare din *Walkiria* îi sunau

încă în urechi Gilbertei și, dominată de această stare de exaltare, presupunea că soțul ei se pregătește să-i spună că făcuse o greșală îngrozitoare, că se săturase să mai locuiască la hotel, că îi era dor de ea și de atmosfera reconfortantă a unei gospodării bine puse la punct.

– Ce concert minunat! Nici nu știu cum să-ți mulțumesc, dragul meu.

O femeie îmbrăcată țipător trecu printre ei, îndreptându-se spre salonul rusesc de ceai împreună cu alți oameni ce fuseseră la concert. Când se apropie din nou, Quent spuse:

– Gilberte, trebuie să-ți dau o veste.

– Da? întrebă ea întorcându-se spre el cu chipul plin de speranță.

– Ann se întoarce la New York.

Întrucît se așteptase la cu totul altceva, rămase cu gura căscată și abia într-un târziu reuși să îngaime:

– Ce?

– Ann se mută din nou aici.

– Iar o luăm de la început?

– N-am încetat s-o iubesc din prima zi cînd am cunoscut-o. I-am închiriat o locuință.

Gilberte își strînse mantoul mai tare în jurul trupului.

– Unde?

– În cartierul Village. E puțin probabil ca să se întâlnească pe neașteptate cu vreunul din cunoscuții mei sau ai tăi.

– Și vrei să-ți acord un premiu sau un fel de *croix de guerre* pentru eroism în comiterea unui adulter banal?

– Annei îi place cartierul, spuse el. Gilberte, n-am vrut să aflu vestea de la altcineva.

– Cîtă considerație! Gilberte își văzu imaginea reflectată în vitrina unui magazin. Nu știu de ce, dar nu te văd locuind în Village.

– Nici n-am de gând să stau acolo.

– Atunci chiar că meriți o medalie. Spune-mi, te rog, cum a primit vestea nătlăul de bărbatu-său?

– Larry pleacă mâine la Las Vegas.

– A, divorț în Nevada. Gilberte reuși să-și ascundă tremurul vocii sub un rîs forțat. Și cît o să-l coste această mică acțiune?

– Nu prea mult de vreme ce o să-i mai rămînă bani ca să-ți plătească și ție datoria. A cunoscut o femeie din Texas. Din cîte spune, pare o persoană foarte cumsecade. Și destul de înstărită. Au fixat deja data nunții.

– Ce păcat pentru voi doi, porumbeilor, că eu sînt atît de inflexibilă.

– Gilberte, spune-mi ce dorești și îți dau orice.

– Ceea ce doresc a fost întotdeauna lîngă mine: pe tine, iubitele. Și fiindcă mi s-a făcut frig, o să iau mașina.

Quent ridică mîna și Jordan frîna lîngă ei. Cînd îi ținu portiera ca să poată urca, Gilberte îi spuse încet:

– Transmite-i cele mai bune urări Annei din partea mea.

Așteptă pînă cînd mașina o luă pe stînga, pe Bulevardul 5, și abia după aceea se prăbuși într-un colț al limuzinei. Fusesse convinsă că mutarea lui de acasă o imunizase împotriva oricărei alte dureri sau umilințe. Acum însă se simțea de-a dreptul strivită de această neputință a ei. *La p'tite bătarde* nu fusese în stare să-și păstreze soțul lîngă ea. Ajunsă acasă, fu incapabilă să urce scările, așa că se duse în salon. Noul decor, alb strălucitor înviorat de picturile impresioniste, fusese admirat de toată lumea. Astăzi însă Gilberte decise că nu-i lipsea decît o funie de catifea cu ciucuri ca să arate ca o expoziție într-una din casele acelea de provincie în care se organizau acțiuni de caritate. Stătea lîngă fereastră și privea dincolo de luminile de pe Bulevardul 5 spre Central Park, acum cufundat în întuneric. Plecarea lui Quent la „Pierre“ aproape c-o omorîse, iar acum, vestea aceasta îi pusesese capac. Ani de zile stîrnise invidia tuturor femeilor căsătorite din

preajma ei și acum toate vor afla că bărbatul ei „de vis“ se încurcase cu o femeiușcă divorțată. Quent, soțul desăvârșit, urma să întrețină o amantă! O, cum se vor mai zgîlții de rîs cu toții!

Brusc întrevăzu o soluție – fuga.

„O să mă duc la Paris“, își zise ea.

Paris, locul unde se născuse, casa copilăriei ei.

Paris...

Gilberte își plănuia întotdeauna treburile cu mare grijă, însă, de astă dată, în timp ce răsufarea ei aburea geamul, se decise să plece cît mai curînd cu putință. Faptul că luase o decizie acționă asupra ei ca sedativ și stimulent în același timp. Porni grăbită spre telefonul din bibliotecă și sună două văduve din familia Dejong, cunoscute amîndouă ca mari amatoare de bîrfe, pentru a le invita la un mic supeu duminică seara. În timp ce mîncau șnițel de vițel, Gilberte le mărturisi că simțea nevoia să-și regenereze forțele creatoare și unde putea face mai bine lucrul acesta decît în centrul mondial al modei?

După aceea, zilele se scurseră de parcă ar fi fost învăluite în ceață. Făcea corecturi la schițele lui Yves Roland, desenate meticolos cu acuarele pentru colecția de toamnă. Zbură în Bermude să vadă o fotografie pentru reclamele de vară – abia reuși să-i arunce o privire Marjanci, fata de la „Gilberte de Permont Inc.“ Ducea tratative cu furnizorii de materiale și accesorii. Îi dădu instrucțiuni lui Moe Sbicca, șeful desfacerii, cu privire la preluarea îndatoririlor ei. Competența lui Moe era limitată. Pentru orice contract care depășea 2 000 de dolari, trebuia să discute cu ea prin telefonul transatlantic. Deși întreprinderea ei nu-și mai îndeplinea obiectivul inițial pentru care fusese creată, nu putea renunța la ea: Gilberte de Permont, Inc. devenise o parte integrantă din ființa ei, la fel ca și globulele roșii din sîngele care-i curgea în vine. Jack Convy îi trimise un raport de trei pagini în care îi spunea că domnul Dejong închiriasse un apartament în Piața Wash-

ington și că o anume doamnă Porter se mutase acolo împreună cu fiica ei, în vîrstă de șase ani. Gilberte muncea de dimineață pînă seara.

Și apoi, într-o bună zi, plecă la Paris, Orașul Luminilor.

Gérard, cel care, împreună cu soția lui, avea grijă de locuința lor din Paris, o aștepta cu Jaguarul și o conduse spre o casă elegantă, recent renovată, datînd din secolul al XIX-lea. Cu ani în urmă, cînd această clădire de pe colțul Bulevardului Gabriel fusese restaurată, închiriasse împreună cu Quent unul din apartamentele luxoase de aici, ca să aibă unde locui atunci cînd stăteau la Paris. Soția lui Gérard apăru și ea ca să-l ajute să urce cele cinci valize pe scara de serviciu – Yvonne, care urma să sosească a doua zi de dimineață cu avionul, avea să aducă restul de bagaje ale Gilbertei.

Gilberte era epuizată, însă continua să sufere de insomnie. Stătea întinsă pe patul lat și prin minte i se perindau tot soiul de metode de sinucidere – revolvere, pumnale, arsenic, *baignoire*, frînghii de strangulat. Aceste gînduri la violență persistară, deși Gilberte era convinsă că îi aplicase deja pedeapsa maximă fiicei lui Horace Blakely: condamnarea la o viață ascunsă, pe o străduță dosnică (sau, mai exact, în cartierul Greenwich Village), fără nici o speranță de căsătorie sau de a avea un copil. Strîmbîndu-se în întuneric, își spuse cu o ironie amestecată cu durere: „*Maman* a făcut un copil.“

Clopotul unei biserici bătu de unsprezece ori, și Gilberte își puse capotul. Descuie valiza și scoase rapoartele Gestapoului. Strînse cu tandrețe la piept hîrtia îngălbenită din timpul războiului, ca și cînd ar fi fost o relictă deosebit de scumpă. Se întoarse în pat și adormi.

Se trezi înainte de ora șase, într-o dispoziție sufletească oribilă.

De ce venise la Paris? Cel puțin la New York lumea o considera o femeie de afaceri de mare succes. Era soția răsfățată a unui bărbat puternic și bogat. Aici reprezenta o

pată urîță pe arborele genealogic a două familii distinse.

Oftă din greu și trase de cordonul soneriei ca să i se aducă micul dejun. Starea de deprimare îi rămase, însă cafeaua cu lapte o învioră. Poate că o să comande cîteva costume și rochii de la Dior. Yves Roland nu excela la capitolul inspirație, însă cel puțin putea realiza niște copii acceptabile. Și ar trebui să vadă ce face și Balenciaga cu rochiile acelea sac.

Încă nu era ora șapte. Toate casele de modă deschideau abia peste cîteva ore. Atunci Gilberte se hotărî să vadă cu ochii ei cum se îmbrăcau tinerele lucrătoare – femeile cu bani puțini care imprimau în mare măsură linia modei.

Sună din nou și de astă dată apăru Yvonne.

– Așadar, ai sosit, spuse Gilberte. Vreau să ies în oraș. Mi-ai despachetat costumul alb cu bleumarin?

– *Oui, Madame*, spuse Yvonne.

O privea cu îngrijorare pe Gilberte. Stăpîna ei fusese foarte afectată cînd stăpînul plecase de acasă, normal, dar acum în ochii de culoarea topazului desluși o strălucire stranie.

– N-ar fi mai bine ca doamna să se odihnească?

Yvonne, datorită loialității ei deosebite, scăpase de disprețul cu care Gilberte își trata servitorii. De astă dată însă, ea ripostă supărată:

– N-ai decît să dormi dacă vrei, însă eu am treburi de rezolvat! Spune-i lui Gérard să scoată mașina. Conduc eu.

Afară ploua mărunț. Gilberte, care punea rareori mîna pe volan, derapă pe pavajul umed. Mașinile goneau nebunește pe Champs-Élysées, și Gilberte nu reuși să arunce priviri fugare spre femeile care mergeau grăbite sub umbrelele lor. După ce fu de cîteva ori gata să provoace un accident, coti pe bulevardele largi și pustii ale arondismentului șaisprezece, *le beau quartier*, cartierul rezidențial al înaltei societăți. Mașina aluneca pe Bulevardul Foch ca și cînd ornamentul de pe capotă ce reproducea un jaguar surprins în momentul săriturii ar fi fost legat cu un lanț gros de Bulevardul Suchet.

Gilberte se străduise din răspuțeri să ocolească locuința părintească în care suferise din cauza singurătății și a umilinței și unde avusese de pierdut atît de mult. Dar atracția era irezistibilă. Cînd îi apăru în fața ochilor casa înaltă, grațioasă, cu zugrăveala ei proaspătă și cu acoperișul strălucitor al mansardei, amintirile începură s-o ardă ca un acid. Gilberte cea mică, șezînd dreaptă alături de tatăl ei, mîndră în mașina în formă de glonte cu două locuri care îi ducea într-o excursie. Gilberte în pielea goală sub copertina de la intrare, colaboraționistă supusă oprobriului public, Gilberte tînără căsătorită fericită deschizînd cutiile pe care i le lăsase moștenire bătrînul ei iubit prusac...

Dosarele!

Le încuiase înapoi în servietă? Nu-și aducea aminte.

Mîinile îi alunecară pe volan. Mașina coti brusc. Auzi clacsonul violent, apoi un scrișnet de cauciucuri ude pe pavaj. În clipa următoare fu azvîrlită înainte și capul i se izbi de parbriz.

Galaxiile dansară și muriră în spatele globilor ei oculari.

Quent, mai apucă ea să șoptească și întunericul se închise de jur-împrejurul ei.

76

Ann stătea cocoțată pe o scară și bătea un cui deasupra căminului ca să pună ultima farfurie de ceramică de Acoma. Apartamentul din Piața Washington era vechi, cu acoperișul jos. Sufrageria se continua cu două nișe mari, rotunde: într-una din ele, cea mai mare, se afla playerul sofisticat al lui Quent și albumele lui cu discuri, precum și un pian Bösendorfer la care acesta cînta cu o surprinzătoare îndemînare; în cealaltă

așezaseră jucăriile fetei. În cameră erau foarte puține mobile – canapeaua cea veche a Annei, acoperită cu o husă nouă, înflorată, și șevaletul ei, pus lângă fereastră. Cele două săptămîni de cînd nu mai lucra pentru domnul Bever fuseseră foarte agitate și ieri Quent insistase să se odihnească cîteva ore – astfel că își încercase mîna cu cîteva acuarele străduindu-se să reproducă copacii din scuarul din apropiere.

Coborînd scara ca să ia ultima farfurie, Ann se simți oarecum vinovată. În dimineața aceasta devreme, cînd Quent plecase – cam fără voie – la Calcutta, la o conferință care fusese fixată cu un an înainte, îi smulsese promisiunea că o va lăsa numai pe Coriana să facă treburile grele. Însă Coriana se dusesse s-o ia pe Janey de la școala particulară din apropiere.

Cînd Ann îi telefonase Coriane și îi spusese că s-a întors la New York, jamaicana îi promisesese să-și dea demisia de la familia Newcombe: era dorința inimii ei, îi mărturisise femeia, să fie din nou alături de iepurașul ei. Janey părea la fel de încîntată; din cînd în cînd, își proptea bărbia mică și netedă în mîini și privea la servitoare, apoi se apropia și mai mult, pînă cînd simțea mirosul familiar de scortîșoară.

Fetița nu mai avea inocența aceea cu care obișnuia să accepte tot universul, însă drăgălășenia înnăscută îi rămăsese nealterată. Fusese elementul de legătură la prima întîlnire a celor două cupluri care vegheau asupra ei: Ann și Quent, Larry și Maisie Wentkus.

Maisie vorbea cu un accent pițigăiat de Texas și purta o broșă mare, în formă de pasăre, ce strălucea de diamante cu multe carate. Mamă a trei adolescenți, elevi la școala militară, îi arunca priviri languroase lui Larry de fiecare dată cînd acesta spunea ceva, și Ann hotărî că, mai devreme sau mai tîrziu, va face abstracție de faptul că este cu trei ani mai în vîrstă decît iubitul ei (după cum arăta diferența, părea de zece), îl va strînge la pieptul ei mare, matern și îl va răsfața ca pe un al patrulea fiu. Cînd se servi felul principal, Larry făcu

semn să i se mai aducă un martini. Maisie îi dădu peste mână în joacă:

– Iubitule, nu crezi că ai băut destul?

Larry anulă comanda cu o strîmbătură: avea deja o mutră de băiețaș-al-mamei răsfățat.

– După ce o să te căsătorești, o să fii tatăl copiilor doamnei Wentkus? se interesă Janey, adăugînd: Și o să te joci cu ei cu mingea, așa cum făceai cu Michael?

Lui Larry începu să-i tremure bărbia, iar Ann își puse palma peste mîna lui.

– Am să fiu întotdeauna tăticul tău, spusese el. Tu ai să fii domnișoară de onoare la nuntă, așa că imediat ce mă întorc din Nevada, tanti Maisie, tu și cu mine o să mergem să-ți cumpărăm o rochie frumoasă roz. Și o să venim de multe ori la New York ca să stăm cu tine. Ce părere ai?

– Foarte bună! răspunse Janey cu o voce mică, fără inflexiuni.

Ann înțelese perfect problemele de adaptare cu care se confrunta Janey. Avea și ea destule. Îi tremura întotdeauna mîna cînd completa cecuri pentru banii din contul pe care i-l deschisese Quent. Nu o lăsa să se îndoiască nici o clipă cu privire la dragostea lui și la fericirea de a avea un copil împreună. Pe de altă parte, se aventura foarte rar cu ea dincolo de ușa veche și masivă de la intrare, cu coroana de lauri sculptată deasupra. Deși Ann înțelegea că nu vrea s-o jignească pe Gilberte, purtarea lui circumspectă o făcea să se simtă destul de stingherită. Părinții ei, dacă ar mai fi trăit, ar fi fost îngroziți de modul ei de viață și ar fi considerat nașterea copilului drept un păcat. În ciuda acestor neplăceri, Ann era realmente fericită. Mai cîștigase puțin din kilogramele pierdute, pielea îi strălucea, iar ochii căprui erau luminoși.

Se afla în vîrfurile scării și atîrna farfuria cînd sună telefonul. Strîmbîndu-se, întinse mîna și murdări peretele proaspăt zugrăvit cu cerneala tipografică de pe degete, apoi

coborî cu grijă scara. Alergă în bucătărie – deși talia îi era încă zveltă și abdomenul plat, se mișca totuși cu oarecare greutate.

– Da?

– Aici Western Union, spuse o voce de femeie. Avem o telegramă pentru domnul Quentin Dejong.

Ann înălță sprîncenele. Cine știa că Quent putea fi găsit aici? Tocmai se pregătea să recomande transmiterea telegramei la Întreprinderile Templar, după care își spuse că probabil Quent dăduse cuiva numărul în mod special.

– Da, spuneți vă rog!

– „Doamna Dejong rănită în accident automobil. Stop. Stare gravă. Stop. Yvonne Latrielle, Bul. Gabriel 44, Paris.“

„Cine este Yvonne Latrielle? Quent era atît de discret, încît părea puțin probabil să-i fi dat numărul de la acest apartament.“

– Vreți să repet?

– Da, vă rog!

De astă dată, Ann notă mesajul. După ce închise telefonul, cuvintele *stare gravă* îi săriră imediat în ochi.

Nu putea lua legătura cu Quent decît peste trei zile, cînd ajungea la Calcutta, căci nu călătorea niciodată cu avioanele corporației. După aceea, îi vor trebui încă vreo cîteva zile pînă să obțină legăturile necesare ca să ajungă la Paris. Ann își mușcă buzele și întinse din nou mîna după telefon.

Patru operatoare, două americane și una franceză, o puseră destul de repede în legătură cu Parisul, dar pe fir erau o mulțime de paraziți. Vocea întretăiată a Yvonnei Latrielle îi explica ce legătură are ea cu doamna Dejong. Oricum, Ann reuși să înțeleagă că era camerista Gilbertei. Apoi paraziții dispărură și franceza fluentă a Yvonnei se auzi foarte limpede.

– ...am găsit adresa domnului în agenda doamnei.

Pentru o clipă, Ann se încruntă – era absolut sigură că Quent nu-i dăduse Gilbertei numărul din Piața Washington.

– Cum se simte?

Răspunsul fu înghițit din nou de valurile de zgomot. Ann repetă întrebarea.

– Automobil... capul... Nu și-a recăpătat cunoștința. Se auzi apoi ceva ca un fel de plînet... critică. un membru al familiei ar trebui să fie aici...

– Să văd ce pot să fac, spuse Ann.

Închise telefonul și rămase cu mîna pe aparat. Doctorii de la Paris ceruseră să vină un membru al familiei. Ar fi putut să-i telefoneze tatălui lui Quent, pe care nu-l cunoștea, însă Gilberte nu-și ascunsese niciodată disprețul pentru acel Don Juan bătrîn.

Cinci secunde mai tîrziu, după ce închisese, Ann luase o hotărîre: va pleca chiar ea la Paris. La prima vedere părea un impuls ridicol: iubita soțului (femeia întreținută? metresa? tîrfa?) nu sare în ajutorul soției. Însă Gilberte era prietena ei din tinerețe și Ann considera legăturile de iubire, ca și cele de prietenie mai solide și mai irevocabile decît viața însăși. Fără să țină seama de acel paragraf din broșura obstetricianului care îi interzicea călătoriile lungi, formă numărul de la biroul lui Quent. Domnișoara LaRosa, pe care Quent o avertizase că trebuie s-o ajute în toate privințele pe doamna Porter, îi promise să transmită mesajul la Calcutta. Apoi Ann o rugă pe secretara cu voce calmă, egală, să-i rezerve un loc la primul avion spre Paris, apoi modifică imediat comanda – trei locuri (nu putea s-o lase pe Janey fără nici unul din părinți la New York, căci Larry era în Nevada, unde se dusese ca să-și obțină statutul de rezident, și nici n-o putea încredința la Paris unor străini, așa că toți trei aveau să plece împreună.) Domnișoara LaRosa nu răspunse că va încerca să vadă ce poate face: cu eficiența ei dintotdeauna, o asigură pe Ann că un mesager special îi va aduce trei bilete de clasa întîi pentru zborul din seara aceasta al Companiei Air France spre Paris. Iar dacă întîmpina greutăți cu pașapoartele, o ruga să-i dea un telefon:

domnul Dejong avea relații la Departamentul de Stat.

Scoțându-și valiza veche din dulapul mare, înzidit, din hol, Ann își spuse că, deși bogăția nu poate cumpăra fericire și nici nu poate înlătura bolile fizice sau psihice, în mod sigur avea darul să pună în mișcare roțițele existenței de zi cu zi.

77

Ann nu mai fusese la Paris de la sfârșitul războiului și în timp ce taxiul mergea de la Orly spre centru, fu asaltată de amintiri: scumpa ei mamă, o americană tipică din clasa de mijloc care nu se schimbase nici un pic în contact cu atmosfera pariziană, tatăl ei iubitor, cu fața aceea chipeșă și bărbia ce dovedea lipsă de voință... Gilberte tânără și inocentă, cu zîmbetul ei pseudo-sofisticat... baronul cel semeț și baroana atît de elegantă... puloverul de „Jacques Tinel“ al lui Quent care mirosea a tutun ieftin, adulterin, din timpul războiului... Larry în uniformă de ofițer... Michael, cu fața alunecoasă ca de pește, scuturat de convulsii. O ținea în poală pe Janey și răspundea automat la întrebările Corianeii în legătură cu Arcul de Triumf și Turnul Eiffel.

În apartamentul de pe Bulevardul Gabriel fură întîmpinați de Yvonne Latrielle. După ce-și exprimă recunoștința față de Ann fiindcă sosise atît de repede, camerista le conduse în două camere de oaspeți învecinate. Janey, care urma să doarmă cu Coriana, alese imediat încăperea roz.

În camera Annei, pereții erau acoperiți cu mătase bleu, asortată cu covorul cu modele florale. Din așternuturile proaspete se degaja un miros plăcut. Amețită de oboseală, Ann atinse cu regret cearșafurile moi, știind că nu va avea liniște pînă n-o va vedea pe Gilberte. Se mai învioră după ce făcu un duș și bău o cafea proaspătă, încercînd să alunge

gîndul că ea n-ar fi în stare să conducă o casă atît de eficient – nicidecum șapte, sau poate opt; așadar, Gilberte era infinit mai calificată pentru rolul de doamna Quent Dejong.

Gilberte fusese dusă la un spital particular de pe Bulevardul Paul Doumer, chiar în apropiere de Trocadero. Inițial, clădirea aparținuse unei familii nobile, al cărei blazon aurit se păstra deasupra căminului de marmură din holul de la intrare. La un birou ședea o soră cu un chip colțuros.

Cînd Ann ceru s-o vadă pe *Madame* Dejong, umerii surorii se traseră înapoi, de parcă ar fi fost un general care apăra liniștea celor suferinzi aflați în spatele ușilor închise.

– Sînteți cumva rudă cu doamna Dejong?

– Sînt o foarte bună prietenă a doamnei.

– O, îmi pare rău. Doamna Dejong este într-o stare foarte gravă și nu poate fi vizitată decît de membrii familiei.

– Dar am venit special cu avionul de la New York.

Pacienții din acest spital purtau nume foarte răsunătoare, adesea precedate de titluri nobiliare. Americanii, bineînțeles, nu aveau strămoși iluștri, astfel încît era mai greu să-ți dai seama cu cine ai de-a face. Buzele subțiri ale surorii dispărură complet în timp ce o studia pe această doamnă Porter. Nu avea pălărie, purta un pardesiu verde cu o croială frumoasă, cu cordon, avea un chip foarte îngrijorat și părul castaniu – o înfățișare cît se poate de banală, iar în franceza ei impecabilă, blîndă, nu se simțea aroganța înnăscută a celor puternici.

– Doctorul a spus foarte clar: numai membrii familiei.

Ann ridică bărbia, încercînd să adopte ținuta și tonul cu care Gilberte reușise să intre în unitatea de poliomielită a spitalului Muntele Sinai.

– În acest caz va trebui să faceți o excepție.

– Dați-mi voie să mă interesez cum se mai simte și o să vă comunic, zise sora mai puțin sigură de sine.

– Nu este necesar. Condu-mă la camera ei.

Aruncînd o privire în jos, spre foaia de observație, sora capitulă. Ann urcă o scară, străbătu în grabă un coridor ale

căruia lambriuri elegante distonau cu linoleumul maro și aparatul de spital, apoi urcă trei trepte joase.

Deși salonul Gilbertei era frumos proporționat, mobilierul i se păru sărăcăcios – mulți pacienți cereau să li se aducă mobilierul și tablourile de acasă. Pe măsuța de toaletă se afla un buchet de violete. Imediat, Ann făcu comparație între micul buchet discret și aranjamentele din flori exotice care acopereau fiecare centimetru pătrat din camera Gilbertei de la clinica doctorului Kreiger. Apoi atenția i se îndreptă spre pacientă. Unul din brațe, pus în ghips pînă la umăr, era suspendat de un trapez. Niște bandaje ca de călugăriță îi acopereau în mare parte figura și se încrucișau deasupra nasului. O fracțiune de secundă, Ann se oprise în ușă, întrebîndu-se dacă nu cumva sora cu față ascuțită n-o trimisese în altă cameră. Dar recunoscîndu imediat coama de păr negru inconfundabil, ce se zărea înapoia bandajelor. Făcu doi pași înainte.

– Gilberte?

Gilberte nu se mișcă.

– Sînt eu, Ann.

Pieptul Gilbertei continuă să se ridice și să coboare ritmic. Sora care ședea lîngă pat își ridică privirile de pe cartea pe care o citea cu un zîmbet amabil, care dădea feței sale aspectul unui cozonăcel.

– Doamnei Dejong i s-au administrat sedative sau este în comă?

– Domnul doctor o să vă explice cum stau lucrurile de îndată ce va sosi, probabil peste o jumătate de oră. *Madame*, vă rog să luați loc.

Scaunul liber fusese proiectat, fără îndoială, de un sadic sau de un nebun, căci avea picioarele prea înalte, șezutul prea mic și înclinat în față, iar spătarul înclinat de asemenea, în față, într-un unghi ascuțit. Ca să nu alunece de pe el, Ann trebuia să stea cu toți mușchii încordați. Fie din cauza oboselii, fie datorită disconfortului, gîndurile ei se încrucișau la diferite niveluri, ca intersecțiile autostrăzilor din Los Angeles.

La un anumit nivel, își dădea seama de faptul că această femeie rănită grav, poate chiar mortal, era cea mai veche prietenă a ei, singura legătură cu zilele fericite de pe vremea când mergea flămîndă la școală. Era Gilberte, cea cu care făcuse pe sofisticata, cu care chicotise în timp ce-i povestea despre băieți, căreia îi împărtășise gândurile ei incomplete și fanteziile, Gilberte, partenera ei în jocul cu păpușile care mai apoi îi jalonase cariera.

La alt nivel era Gilberte, cea care intonase cîntecul lui Lorelei ca să-l ademenească pe Larry cel influențabil într-o avalanșă de datorii. Gilberte care îl mințise pe Quent în legătură cu avorturile ei. Gilberte care nu manifestase nici o urmă de afecțiune pentru Michael din momentul în care Ann îl dusesese jos, pe scara aceea șubredă din Saint-Ouen și care, de fapt, părea să fi uitat de existența lui pînă în ultimele zile ale vieții acestuia.

Și la nivelul cel mai de jos, în subteran, se aflau propriile ei ambiguități. Îl iubea pe soțul Gilbertei și îi purta copilul în pîntece, nu intenționa cîtuși de puțin să se dea la o parte din calea lor și, chiar dacă cei doi n-aveau să divorțeze din cauza muștrărilor lui de conștiință, ea va rămîne a lui pînă cînd moartea îi va despărți. La acest nivel era conștientă de marele avantaj care ar fi decurs pentru ea – și pentru copil – din alunecarea acestei figuri bandajate din starea de comă în statistica accidentelor mortale de circulație din Paris.

Însă Ann ședea acolo și dorea din tot sufletul ca Gilberte să supraviețuiască. Indiferent de rivalitățile și ranchiuna care le marcaseră viața de surori siameze, nu era în stare să dorească moartea Gilbertei, așa cum n-ar fi fost capabilă să îndrepte un mauser încărcat spre capul ei bandajat.

O oră și jumătate mai tîrziu, cînd o tînără practicantă veni s-o schimbe pe sora Gilbertei pentru ca aceasta să se poată duce la masă, Ann, care nu mîncase nimic de dimineață

și știa că mîncarea i-ar alunga starea de ușoară amețală de care se simțea învăluită, nu avu inima să se ducă la masă. Dacă între timp venea doctorul?

Abia după ora patru doctorul pătrunse grăbit pe ușa salonului. Deși era înalt și pîntecos, mustața îngustă și bărbuța ascuțită îl făceau să semene foarte mult cu piticul acela legendar, Toulouse-Lautrec. Ann se prezentă drept cea mai apropiată prietenă a doamnei Dejong și purtătoarea de cuvînt a domnului Dejong care se afla în India, așadar, în imposibilitate de a ajunge la Paris mai devreme de cîteva zile. Doctorul îi spuse că este specialist neurolog și că fusese convocat în momentul în care se constatase că, în afară de fracturile multiple la braț, nasul spart și rănile faciale, doamna Dejong suferise și o leziune craniană.

– Craniul este fisurat în partea dreaptă și se pare că s-a produs o ușoară hemoragie subdurală.

– Are ceva la creier? întrebă Ann cu gura uscată ca iasca.

– Nu există nici o leziune a nervilor spinali, spuse doctorul cu precauție.

– Dar își va reveni la normal?

– Doamnă, fiecare lucru la rîndul său. Deocamdată, ne străduim s-o menținem în viață.

– Dar... dacă rămîne așa?

Doctorul o examinează pe Ann din cap pînă-n picioare cu ochi foarte pătrunzători, de parcă ar fi putut să deceleze și micul embrion din uterul ei.

– *Madame*, vă sugerez să vă întoarceți la hotel și să vă odihniți. Aici nu aveți nimic de făcut.

– Locuiesc în apartamentul doamnei Dejong. Vreți, vă rog, să mă anunțați dacă... dacă intervine vreo schimbare în starea ei de sănătate?

– Bineînțeles.

*

Următoarele patruzeci și opt de ore fură un adevărat coșmar pentru Ann, care avea senzația că plutește pe o mare

răscolită de furtună. Se străduia din răsuputeri să înghită mîncarea pusă în fața ei. Dormea adînc, un somn ca de plumb, dar niciodată mai mult de patru ore. Îi era recunoscătoare șoferului Gérard care închiriasse o mașină în locul Jaguarului avariat și le dusesse pe Janey și pe Coriana să facă turul Parisului, după cum se simțea iritată de ostilitatea abia disimulată a Yvonnei, dar cea mai mare investiție de energie afectivă o constituia spitalul. Se emisese un nou regulament de ordine interioară care-i interzicea să petreacă în salonul bolnavei mai mult de zece minute într-o oră. Ședea în sala de așteptare, un budoar oval fermecător, care fusese, cîndva, locul de refugiu al unei ducese și își imagina că este un suflet neliniștit închis în purgatoriu. Cînd era lîngă patul bolnavei, nu-și putea desprinde privirile de la fața ei îngrozitor de albă.

În cea de-a doua seară petrecută de Ann la Paris, în timpul ultimei vizite permise în ziua aceea, remarcă o ușoară tresărire a feței pline de vîntăi, deasupra ochiului stîng. Se repezi înainte, fără să îndrăznească să clipească de teamă să nu piardă cumva o a doua tresărire. Dar Gilberte continua să respire regulat, fără nici o mișcare a mușchilor feței. Ann se întrebă dacă nu cumva cea tresărire fusese un joc al imaginației ei. Apoi, cînd timpul vizitei aproape expirase, observă o a doua tresărire pe chipul Gilbertei.

– Încearcă să deschidă ochii, murmură încet Ann.

– Eh? făcu sora cu fața plăcută, care tocmai așeza niște prosoape în dulap.

Veni repede la pat, privi atent, luă mîna liberă a Gilbertei și îi pipăi pulsul, ridică apoi o pleopă ca să privească în ochii lipsiți de expresie. În cele din urmă clătină sceptică din cap.

– Dar am văzut-o mișcîndu-se, insistă Ann.

Sora ridică privirile spre suportul urît care menținea brațul urît atîrnat.

– E din cauza luminii, uneori clipește.

Cu toate acestea, în momentul în care se întorcea în apartamentul din Bulevardul Gabriel, își recăpătase

optimismul obișnuit. Dormi șase ore și se trezi cu convingerea că, dacă Gilberte ar atinge un obiect cunoscut, și-ar recăpăta mai repede cunoștința. Își puse un capot și porni prin întuneric spre dormitorul Gilbertei. Pe scriu se afla servieta ei. Sperînd să găsească acolo agenda pe care Gilberte o avea întotdeauna cu ea, la lucru, apăsă pe închizătoarea de aur.

Cînd încuietura sări și se deschise, Ann văzu dosarele purtînd ștampila cu zvastica și capul de mort. Însemnele Gestapoului! Pe unul din dosare scria în germană.

Section IV Geheimdienst

Acțiuni teroriste la Gare de l'Est, 6 octombrie 1941

André de Permont, dosar clasat

Celălalt dosar avea un titlu similar, însă purta numele lui Vivienne Cagny. Deși Yves Roland îi șoptise la ureche cîte ceva despre vechiul scandal, bîrfe pe care Quent le dezmințise, cîștigîndu-și astfel respectul Annei, acesteia îi trebuia cîteva clipe bune ca să înțeleagă numele adevărat al baroanei. Se simțea intrigată. Ce făcea Gilberte cu dosarele Gestapoului? De ce le adusese cu ea la Paris? Sau poate că abia atunci le descoperise? Ann luă dosarul baronului și scoase afară cele patru pagini dactilografiate.

Printre diversele cuvinte teutone, numele de *Horace Blakely* îi sări imediat în ochi. Scoase un suspin slab. Mîntea i se încordă ca un pumn cînd făcu apel la toate cunoștințele ei de germană.

În vreme ce traducea cu greutate, colțul gurii i se strîmbă într-un rictus dureros, ca și cînd i-ar fi venit să plîngă, însă ochii îi rămaseră uscați. Îi trebui o jumătate de oră ca să parcurgă tot textul. „Cadavrul a fost predat familiei la 25 martie 1942“

Ceasul ticăia pe cămin, în depărtare se auzea lătrînd un cîine. Privind la hîrțile din poală, dar fără să le vadă, Ann își aminti de ziua cînd părinții ei fuseseră reținuți de poliția

franceză. După ce ceruse informații la comisariat și devenise obiectul de distracție a aceluia *agent de police* bondoc, îl rugase pe baronul de Permont să continue cercetările și ascultase de ordinul lui, ducându-se la școală. În aceeași după-amiază, Dorothy era deja acasă și-i servise o poveste plauzibilă cu privire la verificarea pașapoartelor, și permisiunea care i se acordase ca să doarmă într-unul din birouri după ora interzicerii circulației. Inventase totul. Acum Ann știa că părinții ei fuseseră în Bulevardul Foch, la sediul Gestapoului. „O, sărmanul tati, cât era de înspăimîntat“ O lună mai târziu, Gilberte și părinții ei dispăreau misterios...

Ann fu smulsă din amintiri de soneria telefonului. Se repezi să răspundă înainte ca aceasta să trezească toată casa. O operatoare locală o informă că doamna Porter este chemată de la Calcutta. Legătura era foarte proastă. Trebui să strige și să repete fiecare propoziție de câteva ori. Gilberte era în comă. „În comă.“ Doctorul este circumspect și rezervat. „Se pare că nu știi exact în ce stare se află.“ Nu, nu intenționau să-i facă nici o operație. „Nu s-a vorbit de operație“ Cînd o să ajungă la Paris? „Ce-ai spus? Cît timp?“ Cînd închise telefonul simți că o ustură gîtul.

Puse la loc cele două dosare în mapa Gilbertei și se întoarse grăbită în camera ei, tapetată cu mătase. O dureau mușchii de parcă ar fi făcut cine știe ce muncă fizică anevoioasă cu care nu era obișnuită.

În dimineața precedentă fusese deja îmbrăcată în momentul în care bucătăreasa îi aduseese tava cu micul dejun. Astăzi mai zăbovea în pat. Povara falsei vinovății pe care Gilberte o pusese cu bună-știință pe umerii lui Quent era la fel de grea și de mortală ca și bolovanii pe care trebuise să-i care la cariera de piatră din Mauthausen.

Ann nu se putu hotărî să se mai ducă înapoi la spital.

Se afla într-un coridor lung, alb și curbat, un labirint care se clătina în toate părțile, se înălța și se lăsa în jos și, fiindcă nu reușea să-și păstreze echilibrul, încerca să meargă în patru labe. La un moment dat i se păru că drumul ei șerpuieste chiar prin Timp. Nu exista nici soare, nici lună care să marcheze scurgerea continuă a timpului, împărțindu-l, în zile sau luni, așa că nu putea ști cât de mult durase călătoria ei și nici nu-și dădea seama cât îi mai rămăsese de străbătut din acest drum – nu era decît tîrîșul acesta anevoios prin tunelul alb și elastic al eternității... Apoi se opri pe neașteptate într-un loc anume. Însă acum nu mai vedea unde se află. Decise că este un vultur pribeag, cu pleoapele cusute, care se antrenează pentru vînătoare. După ce examinează cu atenție această posibilitate, o exclude. Vulturii erau aplicați pe o pînză maro închis, roasă de molii. Gîndul acesta îi aduse în minte imaginea unei păsări mîndre, agățată de mîna înmănușată a unui strămoș de Permout.

„Numele meu, își spuse ea, este Gilberte de Permout Dejong“

Încercă să deschidă ochii. O strălucire galbenă, ca o mie de sori, orbitoare și incandescentă ca o bombă cu hidrogen îi arse privirea. Însăpăimîntată, închise repede ochii. Teama era acum cea mai veche prietenă a ei. De ce? Își amintea că fusese izbită și lovită, înțepată în braț, că suferise neputincioasă cînd i se băgaseră fel de fel de tubulețe în uretră și în nas. Unde se afla? În închisoare? Se întorsese din camera de tortură?

Pielea îi era prinsă în nenumărate cusături. Un braț

transmitea semnale dureroase, dar mai mult ca sigur că-i paralizase. Fața îi era acoperită, dar nu îndrăznea să-și miște mîna liberă ca să și-o pipăie. Auzi niște sunete venind de departe. Fără să încerce să deschidă ochii, rămase nemișcată, trăgînd cu urechea. Un bărbat și o femeie stăteau de vorbă. Deși cuvintele îi bubuiiau în timpane, înțelese că vorbeau în franceză. Reținu un cuvînt: *pacienta*.

„Sînt la spital“, își zise Gilberte. Gîndurile încîlcite i se limpeziră imediat. Bărbatul era doctor, femeia, soră și discutau despre ea.

– Pleoapa stîngă s-a mișcat ieri seară, zise sora.

– De ce nu mi-ai spus? I-aș fi dat o veste bună domnului Dejong, cînd am vorbit cu el.

– E tot la Calcutta?

– A luat un charter – ce ți-e și cu americanii ăștia bogați, pentru ei, banii sînt un adevărat covor fermecat. O să fie aici într-o zi – două.

Partea stîngă a capului îi zvîcnea de parcă ar fi fost lovită cu un pumnal înroșit în foc. Procesele gîndirii erau însă mai puțin laborioase. „Vine Quent. Am fost în stare de inconștiență. Cît timp? Ce s-a întîmplat cu mine?“

Și atunci își aminti că fusese victima unui grav accident de circulație pe Bulevardul Suchet. Deschise ochii. Strălucirea luminii nu mai era așa de orbitoare și reuși să distingă o pată neagră la picioarele patului. Pata se despărți în două și luă forma a două siluete.

– *Mon Dieu!* exclamă vocea de femeie. Uitați!

Gilberte închise ochii, lăsîndu-se pradă reverberațiilor zgomotului de pași.

– *Madame Dejong?*

Deasupra ei se apleca un cap. Văzu ca prin ceață, ca o fotografie supraexpusă, o mustață subțire și o țcălie.

– *Madame Dejong*, v-ați trezit!

– De cît timp sînt aici? reuși ea să articuleze cu un efort uriaș.

– Da, da, sînteți la spital.

Gilberte repetă întrebarea.

– Vreți să știți de ce? Un accident nefericit. Dar v-ați odhinit foarte bine.

– Capul... doare...

– Da, o să vină curînd. Și prietena dumneavoastră, doamna Porter, a sosit din Statele Unite.

Ann. Gilberte își amintea vag că se întîmplase ceva foarte rău cu prietena ei, dar memoria nu-i funcționa foarte bine, așa că acceptă pur și simplu faptul că Ann venise la căpățiul ei.

– A stat aici tot timpul, spuse doctorul, fără îndoială că o veți vedea astăzi.

Încet, mușchii striviți de sub bandaje reușiră să tragă buzele vinete ale Gilbertei într-un surîs de recunoștință. Gilberte rămase tot restul zilei într-o stare de somnolență. Cînd era trează, se gîndea la Ann și dacă, întîmplător, își amintea cîte ceva, refuza să asculte vocea răuvoitoare. Prietena ei fusese la spital. Prietena ei venise cu avionul tocmai din America pentru a fi alături de ea.

În dimineața următoare, ceața i se risipise de pe creier și n-o mai proteja pe Gilberte împotriva realității: nu mai putea face abstracție de faptul că Ann era cea mai cumplită rivală a ei, dușmanca moștenită. Gîndurile o duseră în mod firesc la dosare. „Nu trebuie să le vadă nimeni“ își spuse ea. Își aminti realmente îndoielile care o încercaseră înainte de accident. „Oare le-am încuiat înapoi, în mapă?“

Respinsese toate îngrijirile surorii și ceru să i se aducă o cafea. În timp ce sorbea lichidul călduț și dulce printr-un tubuleț de sticlă, mintea îi lucra febril. „Am să-i cer Annei să-mi aducă mapa“, hotărî ea.

Ann nu veni în dimineața aceea. La vizita de după-amiază, doctorul atribui agitația pacientei disconfortului provocat de brațul suspendat și îi ceru asistentei să-i

administreze un sedativ. Gilberte dormea și se trezea din cînd în cînd: de fiecare dată, mintea îi era asaltată de o mulțime de gînduri. Ann traversase Atlanticul ca să fie alături de ea, Ann o vizitase tot timpul. De ce nu venea acum? De ce nu dădea nici măcar un telefon? Bănuiala Gilbertei că Ann dăduse peste dosare creștea din ce în ce mai mult. La căderea nopții, neliniștea îi alungase durerile, efectul sedativelor și orice sentiment.

A doua zi dimineța, un vînt dezolant scutura teiul din fața ferestrei. Gilberte privea crengile dezgolite cînd sosi Ann. Aceasta o salută numai cu capul, fără să spună nici un cuvînt. Nu se așază.

– Mi s-a spus că ai mai fost aici.

– De mai multe ori.

– Cînd mai vii, té-aș ruga să treci mai întîi pe la apartamentul nostru.

– Acolo locuiesc.

– Oh? făcu Gilberte. Aș vrea să-mi aduci mapa.

– De ce? Nu te-ai refăcut suficient ca să poți lucra.

– Ai văzut dosarele. Era o acuzație.

– Căutam un obiect de-al tău; mi-am închipuit că asta te-ar putea ajuta să ieși mai repede din comă, spuse Ann. N-am avut intenția să-ți scotocesc prin lucruri.

– Ei bine, ce părere ai acum despre iubitul tău tată?

– Gilberte, nu este momentul să...

– „Un informator mai mult decît binevoitor“, așa l-a numit Gestapoul.

– Era înspăimîntat. Se temea pentru mama mea, nu înțelege?

– Nu crezi că tatăl meu a avut și el unele temeri atunci cînd i-a lăsat pe torționari s-o bată pe mama pînă la moarte și pe mine să mă violeze?

– M-am gîndit de multe ori la asta.

– Ai înțelege foarte bine dacă ai fi moștenit de la

ascendenții tăi un oarecare simț al onoarei. Un prieten nu-și trădează prietenul. A fost o ființă lingușitoare și josnică.

Gura plină a Annei se strînse, și ea nu-și mai putu reprimă accesul de furie.

– A fost un om obișnuit, prins între ciocan și nicovală.

– Să-i ridicăm un monument, nu-i așa? Știi cât de mult m-am detestat fiindcă mi-am încredințat copilul, nepotul tatălui meu, fiicei lui Horace Blakely?

– Îmi pare rău, Gilberte, spuse Ann fără nici o inflexiune în glas.

– Regretul tău nu-mi va reda părinții. Cel puțin, cu nașiștii știai cum stai. Tatăl tău a fost un vierme.

– Foarte bine, Gilberte. Gata.

– Nimic din ce aș putea spune n-ar fi de ajuns. Un vierme ticălos și fără cea mai mică fărîmă de onoare...

– Cum de poți vorbi de onoare, tocmai tu? Ann se duse spre fereastră și acum ramurile dezgolite ale teiului foșneau furioase în spatele ei. De ce i-ai dat de înțeles lui Quent că el pusese Gestapoul pe urmele părinților tăi? De ce l-ai încurajat tot timpul să creadă așa ceva?

– Nu sînt obligată să răspund la întrebarea asta, spuse Gilberte pe un ton rece, ca și cînd ar fi rămas stăpînă pe situație, însă în sinea ei tremura de spaimă.

– Nu, de ce ar trebui să răspunzi? Este clar Ori de cîte ori doreai ceva de la el sau era pe punctul de a te părăsi pentru comportarea ta urîță, pedalai imediat pe complexul de vinovăție.

Inima Gilbertei bătea acum foarte tare, în ciuda dozei masive de morfină care i se administrase.

– Asta este o chestiune pe care o voi discuta cu soțul meu, nu cu tîrfa lui.

– Pentru numele lui Dumnezeu, Gilberte, cum ai putut să-i faci una ca asta?

„Chiar așa, cum putuse? Dacă regreta vreuna din

acțiunile ei din ultimii ani, acest mijloc incorect prin care îl subjugase pe Quent se număra cu siguranță printre ele. Dar altfel cum l-ar fi putut ține alături de ea atîta ani în șir?“

– Și acum, probabil îmi vei spune că, drept pedeapsă pentru păcatele mele de moarte, trebuie să ți-l cedez pe Quent!

– Să mi-l cedezi? Quent e o ființă umană, nu o mobilă! Dar tu n-ai luat niciodată în considerare sentimentele oamenilor, nu-i așa? Chiar și la *Madame Bernard*. Recunosc că fetele erau rele cu tine, dar tu vedeai în ele numai niște obstacole peste care trebuia să pășești. Nu doreai altceva de la ele decît să-ți recunoască superioritatea. Te compătimesc, Gilberte. Ai pierdut tot ceea ce e prețios în viață, pentru că n-ai fost niciodată în stare să dăruiești cuiva o fărîmă de dragoste.

„L-am... l-am iubit.. pe tata, l-am iubit pe Michel, l-am iubit pe Quent, și toți mi-au fost luați“

– Măi, măi, măi, acum urmează rechizitoriul la adresa caracterului meu.

Ann o studie cu privirea un moment, apoi își luă poșeta și umbrela.

– Am să trimit pe cineva mult mai calificat ca să afle de ce ești atît de mutilată sufletește.

79

Presa află de accident abia la o săptămîină după producerea lui, dar de îndată ce intră în posesia informației, recuperează din plin timpul pierdut. Deși Gilberte de Permont nu se bucura de statutul vedetelor de la Hollywood, era o creatoare de modă foarte cunoscută, a cărei viață cuprindea suficiente elemente pentru a stîrni interesul publicului larg: frumusețe, origine aristocratică, puțin scandal pe ici pe colo,

o avere colosală ca urmare a căsătoriei cu un bărbat care era singurul moștenitor al lui Jason Templar. Potrivit primelor știri, transmise de radiodifuziunea și televiziunea americană, rănilor suferite în timpul accidentului erau, probabil, mortale; informația fusese preluată ca atare de ziarele din întreaga lume. Chiar și presa franceză, deși preocupată de capitularea lui Dien Bien Phu în fața comuniștilor, inseră în paginile sale o amplă relatare a accidentului de automobil. Pînă și sobrul *New York Times* publică o casetă în pagina întâi, care făcea trimitere la o coloană întregă în pagina a cincea, unde se prezenta în detaliu ascensiunea meteorică a Gilbertei pe scara succesului. Era comparată cu Christian Dior prin contribuțiile ei novatoare, prin folosirea mătăsurilor vii din Thailanda, prin colecția „țărănească” stilizată lansată cu un an în urmă și colecția Santa Fe, toată această apologie a carierei ei semănînd cam prea mult a necrolog. În alte publicații apăruură și aluzii la viața ei sexuală din anii Ocupației, cînd se pare că fusese amanta colaboraționistă a unui înalt ofițer nazist, criminal de război sau, poate, la fel ca și părinții ei, o luptătoare activă în Rezistență, brutalizată pentru patriotismul ei? Ruptura dintre cei doi soți fusese și ea dezvăluită în public atunci cînd contele Wilson se întrebese în presă dacă elegantul cuplu se va săruta pe patul de spital? Vreo duzină de șmecherași de la ziare stăteau la pîndă pe Bulevardul Paul Doumer. Reporterul de la ziarul londonez *Daily Mirror* împrumută furgoneta unui florar și aproape că reuși să ajungă pînă în camera Gilbertei cu un buchet de flori de primăvară. După aceea, șeful personalului de la spital, care știa cum să se descotorosească de musafirii nepoftiți dornici să intre în contact cu personalitățile politice și cu membrii familiilor regale, angajă paznici speciali care verificau identitatea tuturor persoanelor care intrau în spital.

Reporterul de la *Associated Press* fu primul care îl recunoscă pe bărbatul înalt, cu părul negru. Acesta lăsase în

jos geamul unei mașini americane pentru a putea sta de vorbă cu paznicul de la poartă.

Toate camerele de luat vederi se îndreptară spre Quent.

Cînd domnul Dejong intră pe neașteptate în salon, sora rotundă la față încetă să mai aranjeze cuverturile cu monogramă în jurul Gilbertei (aceasta ceruse să i se aducă de acasă propria lenjerie de pat) și ieși pe culoar.

Quent se întîlnise cu Ann înainte să vină la spital și vorbise cu doctorii Gilbertei la telefon. Însă, deși îl preveniseră cu toții, nu era pregătit pentru ceea ce vedea. Se opri înspăimîntat de brațul ridicat în aparatul de susținere și de bandajele care îi înconjurau fața și pieptul.

– Asta e costumul meu de Nefertiti, spuse ea.

Quent chicoti și se apropie de pat.

– Îmi pare rău că a durat așa de mult pînă să ajung aici. Nu am aflat de accident decît în ziua cînd am ajuns la Calcutta și după aceea vremea a fost nefavorabilă zborului.

– Mai bine mai tîrziu decît niciodată, spuse ea.

Quent se așeză pe scaunul de lîngă pat și îi luă mîna nebandajată. Încurajată de căldura mîinii lui, se simți pentru prima dată în siguranță de cînd avusese acea explicație cu Ann. (Ulterior, îi comunicase sorei că nu dorește să mai ia legătura cu doamna Porter – măsură inutilă, căci Ann nici nu mai telefonase, nici nu mai venise s-o viziteze.)

– Ce s-a întîmplat? întrebă el. Nu-ți amintești?

– Tot ce știu este că ceva a izbit Jaguarul – un fel de camionetă, așa mi s-a spus.

– Dar, Gil, ce făceai în fața vechii tale case? De regulă, ocoleai kilometri întregi numai să nu treci pe acolo.

– Nici eu nu înțeleg, spuse ea, adăugînd încet: Quent, pentru mine contează enorm prezența ta aici.

Quent îi dădu drumul la mînă.

– N-ar fi trebuit să spun asta? întrebă ea.

Fără să-i răspundă, Quent se îndreptă spre fereastră. Soarele amiezii care răzbătea printre ramurile teiului arunca pete aurii de lumină pe umerii lui încovoiați. După o tăcere prelungită, Gilberte vorbi:

– M-am dus acolo pentru că am vrut să-mi imaginez cum ar fi arătat viața mea dacă *Maman* și *Papa* ar mai fi trăit. Nu ar fi existat nici tortura, nici violurile, nici Hocherer, nici Michel. Ți-aș fi dăruit copii ție.

– Nu ne-am fi căsătorit niciodată, zise el.

– Ce te face să spui asta?

– Am reflectat și eu la anumite lucruri.

– Așadar, ți-a arătat dosarele, spuse Gilberte pe un ton amar.

– Ann și cu mine nu mai avem nici un fel de secrete unul față de celălalt.

– Un adevărat erou, tatăl iubitei tale!

– Mulți oameni au clacat în fața Gestapoului.

– Tu n-ai clacat și nici părinții mei.

Quent își înalță sprâncenele înainte de a i se adresa pe un ton glacial:

– M-ai mințit în toate privințele, inclusiv în ceea ce-i privește.

– La ce te așteptai, din moment ce te-ai însurat cu o femeie cu șerpi în cap în loc de păr?

Quent trase adânc aer în piept, apoi spuse:

– Să nu mai vorbim despre asta.

– Dar pe mine mă interesează ce simți tu acum. Vreau să știu ce părere ai în clipa de față despre draga ta doamnă Porter.

– Toată chestiunea asta nu are nici o legătură cu Ann.

– Păcatele părinților... spuse Gilberte.

Quent rămase tăcut mai bine de un minut.

– Știi, e de-a dreptul nostim. Din câte mi-a spus Ann, Larry era sigur că aveai ceva împotriva lui. Ca de obicei, el dădea vina pe alții. De astă dată, însă, se pare că trebuie să-i

cer scuze. O pedepseai pe Ann prin intermediul lui, nu-i așa?

– Mai ții minte jurământul strămoșilor noștri? Ultima dată când l-am văzut pe Papa, mi-a amintit de nobilul Guy. Mi-a spus să-l răzbun în același fel. Peste generații.

– Isprăvește, Gilberte. Nici într-un milion de ani André nu ți-ar fi putut cere să faci așa ceva.

– Țasta e adevărul.

– Nu cred. Niciodată, niciodată n-ar fi fost în stare să te condamne să-ți trăiești viața împlinind o răzbunare fără rost.

Partea vizibilă din chipul Gilbertei deveni la fel de albă ca bandajele.

– Fără rost? Cum poate fi fără rost îndeplinirea unei obligații?

– Așadar ai încercat în mod deliberat să-i distrugi viața Annei. În ochii lui se vedea o lucire periculoasă.

Trupul Gilbertei vibra de o teamă neputincioasă, oribilă, însă răspunse pe un ton sfidător:

– Este fiica omului care ți-a trădat familia și mi-a distrus viața.

Quent o privi lung, apoi dădu din cap:

– Ești nebună.

– Oare? Întrebă ea.

Gilberte rîdea isteric când Quent închise ușa. În încăperea goală, hohotele ei de rîs răsunau sinistru.

80

Gilberte se decise să se întoarcă la New York pentru perioada de convalescență. În locuința de pe Bulevardul 5 rămase mai tot timpul în camera ei, refuzînd să primească musafirii, care, în curînd, încetară s-o mai viziteze. Rănile de pe față se vindecară și cele cîteva cicatrice aproape invizibile

fură înlăturate de un specialist în chirurgie estetică. Putea să-și folosească din nou brațul. Dar tot nu ieșea din casă. Nu numai atît, dar nu voia nici să răspundă la telefoanele de afaceri. Moe Sbicca, cel care ședea la biroul ei din localul firmei „Gilberte de Permont Inc.“, îi trimise în cele din urmă o telegramă în care o întreba cum să finanțeze colecția de iarnă. Pînă atunci, Gilberte acționase de capul ei, împrumutînd bani corporației cînd era nevoie, mutînd adică banii dintr-un buzunar în altul. Întrucît Gilberte nu răspunse nici la telegramă, Moe își luă pălăria gri în mîină și se duse la Banca Dejong de pe Bulevardul 7, unde compania plătea aceleași dobînzii ca toți ceilalți comercianți implicați în industria îmbrăcăminteii.

Gilberte își umplea timpul citind cărți de care apoi nu-și mai amintea o iotă și vizionînd filme vechi care i se derulau în fața ochilor fără ca ea să vadă mai nimic.

Și apoi, dintr-o dată, veni toamna.

În ziua de 1 octombrie, Gilberte stătea în picioare la fereastră. Era după-amiază devreme și soarele aflat deasupra clădirilor înalte din mijlocul Manhattanului își arunca razele blînde printre copacii ruginii și aurii din Central Park. Guvernantele împingeau cărucioarele cu copii, bătrînii în treniuri ședeau la taifas pe bănci și măturătorii își aduseseră radiouri portative ca să asculte Campionatul național de baseball. Două trăsuri trase de cai se mișcau alene printre automobile. Gilberte nu dădea nici o atenție farmecului impresionist al peisajului înconjurător.

Era cufundată în gîndurile care îi dăduseră tîrcoale toată vara. Avea datoria să ducă la împlinire porunca tatălui său. (Aceasta presupunea că pedeapsa trebuie să se extindă și asupra nepoatei cu groșiță în bărbie a lui Horace Blakely.) În timp ce rătăcea cu gîndul la latura punitivă, întunecată a

prieteniei ei, se simțea copleșită de sentimente contradictorii. Era ca și când ar fi fost legată de o locomotivă tiranică ce o trăgea după ea, vrînd-nevrînd. Urmărea în minte fel de fel de scheme ingenioase. Dar ori de cîte ori se apropia cu gîndul de atingerea scopului, întîlnea figura protectoare a lui Quent. Quent, care acum era prevenit, avea să facă tot ce trebuie de fiecare dată pentru ca să nu se întîmple nimic rău. Singura manevră eficientă pe care o aplica în toate aceste luni pentru a o pedepsi pe Ann fusese tactica ei de bază: tergiversarea divorțului ani de zile, ba chiar decenii în șir.

În hol se auzea zgomotul supărător al aspiratorului. Gilberte se încruntă. Cînd hurelul aspiratorului încetă, le auzi discutînd între ele pe două dintre servitoare.

– Sînt în New Mexico, spunea doamna Kalinska, bucătăreasa. Mare păcat că nu pot să se căsătorească. E o scumpă, doamna Porter. Închipuie-ți! Băiatul ei murea de poliomielită și ea a ținut minte să-mi mulțumească pentru că mă ocupasem de micuța Janey. Mi-a trimis un tablou frumos din deșert, l-a pictat chiar ea, s-a și semnat într-un colț. Am să ți-l arăt mai tîrziu, e la mine în cameră.

– O să spun o rugăciune pentru ea. Și atunci, o să nască acolo?

– Cine știe?

– Cînd îi vine sorocul?

– Azi-mîine.

– Sărmanul copilaș, un bastard!

Aspiratorul începuse să hurească din nou.

Gilberte – la *p'tite bâtarde* – își strînse mîinile în pumni și își apăsă încheieturile acestora pe dinți, ca să-și înăbușe răcnetul pe care simțea nevoia să-l scoată.

Un copil...

Un copil? „Dacă nu m-aș fi încuiat între patru pereți atîtea luni, aș fi auzit de el!“

Gilberte traversă încăperea și se prăbuși pe șezlong. Ann făcea ceea ce ea nu era în stare, ceea ce pretinsese că a făcut de două ori. Gîndindu-se la sterilitatea ei, Gilberte fu zguduită de același plîns cu sughițuri care o cuprinsese și la înmormîntarea lui Michel.

Toată după-amiaza se strădui să încadreze și acest șoc printre celelalte lovituri pe care i le dăduse soarta. Se făcuse deja întuneric în momentul în care își dădu seama că era prinsă într-o capcană, într-o situație fără ieșire. Acest copil nenăscut, rudă cu tatăl ei, propriul ei văr, era nepotul lui Horace Blakely, dușmanul ei de moarte.

Se foi neliniștită, amintindu-și de cuvintele rostite de Quent în spitalul de la Paris.

„André nu ți-ar fi cerut așa ceva nici într-un milion de ani... Niciodată, niciodată nu te-ar fi condamnat să-ți petreci viața împlinind o răzbunare fără rost“

Dar Quent nu fusese în beciul de la Santé cu ei, Quent nu auzise ultima lor discuție. Gilberte își apăsă amîndouă mîinile pe frunte, reconstituind coșmarul de atunci. Plină de vînațăi, goală și sîngerînd pe sub uniforma de școală, Gilberte spusese: „El – sau ea – va trebui să sufere la fel de mult ca tine“

„Cînd am să aflu cine a fost, îți promit că-și va primi pedeapsa“ Tatăl ei era legat de scaun.

„Și familia lui trebuie să sufere la fel de mult cum a suferit și familia ta. Va fi precum legămîntul făcut de Guy de Permont fiului său.

Gilberte...“

În clipa aceea, Gilberte simți niște zvîcnituri la ceafă, ca și cînd creierul ei ar fi început să se dilate și să se contracte. Din cîte își aducea aminte, în acest moment tatăl ei o pusese să facă legămîntul sacru. Dar acum nu-l auzea rostind altceva decît numele ei: Gilberte!

Discuția fusese întreruptă de Knecht, care, cu firimituri

de pîine pe tunica neagră, venise să-i spună lui Wissman s-o ducă înapoi sus.

„Cît timp voi trăi, Papa, spusese ea din uşă, cu o voce ascuţită şi gîfuită, familia trădătorului va avea de suferit.“

Gilberte deschise ochii îngrozită, apoi îi închise, strîngînd tare din pleoape.

Se auzi o bătaie în uşă.

– *Madame*, cina dumneavoastră, spuse Yvonne.

– Nu mi-e foame.

Gilberte se dezbracă cu mişcări rapide, smucite şi se vîrî în pat. Toată noaptea se zvîrcoli pradă unor visuri şi gînduri de autorevelaţie, autoînvinovăţire şi de autoanaliză cinstită.

„De ce am crezut eu că mi-a cerut Papa lucrul acesta?“

Poate că în adîncul conştiinţei sale tînjise să fie o adevărată de Permont, o descendentă legală a galantului Guy, poate că dorise să păstreze în felul acesta o legătură tangibilă cu părinţii ei. Dar ce importanţă are motivul pentru care procedase așa? Dincolo de toate explicaţiile se afla stîncă solidă a adevărului. În ameţeala care o cunprinsese după ce fusese violată de cei trei, i se păruse că îl auzise vorbind pe tatăl ei.

Şi de atunci, trăise ani la rînd dominată de gîndul răzbunării. Se trezi din ultimul coşmar în zori de zi. Se sculă din pat şi se duse direct la seiful din perete. Scoase de acolo rapoartele, le aşeză deasupra dosarelor lor şi le puse pe grătarul de aramă al şemineului. Mişcîndu-şi degetul mare rapid pe bricheta de argint, trase adînc aer în piept şi ţinu apoi flacăra lîngă hîrtia îngălbenită de vreme. În timp ce paginile ardeau, răspîndind flăcări portocalii care se ridicau în aer ca nişte păsări, Gilberte simţea un fel de catarsis, ca şi cînd otrava i s-ar fi scurs afară din organism. Luă văturaiul şi răscoli focul pînă cînd toate hîrtille fură mistuite de flăcări.

Privi apoi la cenușa vendetei ei asupra generațiilor de urmași ai lui Horace Blakely. Nu mai rămăsese decît o grămăjoară de scrum și gelozia față de rivala ei.

La ordinul ei, batalioane întregi de avocați ar fi putut prelungi procedura divorțului pînă cînd copilul încă nenăscut ar fi ajuns la vîrsta maturității. Dar în toți acești ani, Quent va trăi cu Ann și, din proprie experiență, Gilberte știa că familia e familie, chiar dacă își duce existența în afara căsătoriei.

Iar ea, ca o adevărată de Permont, era suficient de mîndră ca să nu-și clădească viitorul pe ruinele fericirii altuia, lăsîndu-se mînată de o gelozie meschină.

Se așeză la măsuta de scris și scrise fără întrerupere peste o jumătate de oră. După ce împături foile de hîrtie și le puse într-un plic, se îmbracă și coborî în hol. Ieși pe ușa din față și, timp de un minut, rămase pe treapta cea mai de sus, luptîndu-se cu agorafobia de care suferise în ultimele luni. Pe cerul albastru alunecau cîțiva nori albi, pufoși ca niște pernițe. Soarele strălucitor se reflecta în mașinile care circulau în sus și în jos pe Bulevardul 5, ferestrele lor sclipeau ca niște diamante, iar blocul cenușiu masiv al Muzeului Metropolitan era tivit cu auriu. În parc, o briză ușoară flirta cu crengile, învolburînd frunzele ușoare. În timp ce le urmărea cu privirea, un jet de frunze arămii de mesteacăn trecu prin gardul de fier forjat. Era o vreme plăcută, care te făcea să te simți în siguranță. Gilberte își înfipse coatele în coaste și își impuse să coboare treptele.

Merse doar pînă la cutia de scrisori.

Juan intră în zorii zilei cu furgoneta în Santa Fe și, puțin mai tîrziu, domnișoara Keely, tînăra guvernantă englezoaică, le luă pe Janey și pe Coriana cu Cadillacul nou să viziteze atelierele de ceramică din satul învecinat, Tesuque. Ann și Quent terminară de băut cafeaua și se duseră apoi să-și facă plimbarea obligatorie – obstetricianul îi prescrisese Annei

trei kilometri de mers pe jos zilnic – de-a lungul drumului nepavat care ducea spre munții Sangre de Cristo.

Ann era acum enormă și Quent își potrivea pasul după al ei, petrecîndu-și brațul pe după umerii ei. Asociații lui din New York l-ar fi recunoscut cu mare greutate așa cum era îmbrăcat acum, cu o pălărie veche de cow-boy, cu o cămașă veche de diftină și blugi Levi. Însă principala deosebire o constituia expresia feței. Aerul lui absent dispăruse fără urmă, fiind înlocuit de o alură tinerească, de nerecunoscut.

Cînd se întoarseră acasă, pe măsuta din salon se afla poșta din ziua aceea. Ann luă scrisoarea pe care scria: Doamnei Lawrence J. Porter. Întrucît Larry era leneș la scris, Maisie se interesa mereu de fiica ei vitregă și îi trimitea adesea lui Janey pachete cu cadouri cumpărate la Neiman-Marcus.

Quent își luă și el corespondența:

– E ceva de la nevastă-mea, spuse el, cîntărind în mîină un plic greu.

Ann lăsă privirile în jos tremurînd, ca și cînd s-ar fi trezit dintr-o dată cu un șarpe veninos în mîină. Una e să citești despre vendete în romane și cu totul alta să afli că o prietenă și-a consacrat întreaga viață dorinței de a te pedepsi.

– Mă duc să încălzesc cafeaua în timp ce citești, spuse ea.

– Și cine o să țină crucifixul ca să alunge satana?

Rîsul lor era forțat. Indiferent cît de mare le-ar fi fost amărăciunea, aveau întotdeauna senzația neplăcută că se coalizează împotriva Gilbertei ori de cîte ori glumeau pe socoteala ei. Quent așteptă pînă cînd Ann se întoarse cu cafeaua, apoi se așezară unul lîngă altul pe bancă, cu umerii lipiți, și citiră în același timp.

„Dragul meu Quent,

În timpul convalescenței, am traversat una din perioadele mele de singurătate – da, știu că acum, cînd citești scrisoarea mea, arzi de dorința de a-mi aminti că te tîram în

oraș în opt seri dintr-o săptămână, după cum spuneai tu. Dar, crede-mă, m-am mai ascuns și în alte dăți, iar acum mi-am petrecut tot timpul departe de lume.

Nefericirea pe care ți-am provocat-o este atât de mare, încât cuvintele de iertare își pierd orice semnificație. Și cu siguranță că nu pot să-ți cer scuze pentru minciunile pe care ți le-am debitat în legătură cu arestarea părinților mei și cu așa-zisele mele sarcini. Adevărul e că n-am vrut niciodată să-ți fac rău. Așa-zisa mea scuză este că nu te-am iubit întotdeauna cu înțelepciunea necesară, dar te-am iubit mult. Am recurs la cele mai desperate mijloace din dorința de a te ține lângă mine.

Quent, încă o dată, nu vreau să mă scuz, dar tu știi cu siguranță cât de profund am fost rănită. Războiul a reverberat în întreaga mea viață și ecoul lui refuză să se stingă. Autocondamnarea este o expresie prea blândă pentru a reda ceea ce simt față de mine și de acțiunile mele.

Și acum, destul cu acest *merde* confesional. Ți-am scris această scrisoare pentru a-ți spune că sînt de acord cu divorțul.

Voi fi partea vinovată sau cea nevinovată, cum dorești. Stabilește tu termenii acordului. Sincer vorbind, te rog să faci acest lucru pentru binele meu – voi primi considerabil mai mult decît ar îndrăzni să ceară avocații mei.

În schimbul cooperării mele, îți cer un lucru care ar putea fi foarte greu dacă nu chiar imposibil pentru tine: înconjoară-mă cu aceeași afecțiune ca pe vremea copilăriei noastre petrecute în Ile de France, fii verișorul meu, fii prietenul meu.

Nu am curajul să recitesc scrisoarea, așa că ia-o drept un strigăt al inimii din partea celei care a fost și va fi a ta, Gilberte!“

GILBERTE, QUENT ȘI ANN

Paris, 1964

81

În 1964, la șapte ani după ce Gilberte de Permont câștigase divorțul pe motiv că soțul părăsise domiciliul conjugal, se deschidea la Paris Muzeul francez de costume artistice. Gilberte investise profiturile rezultate din afaceri (care crescuseră anual după ce îl înlocuise pe Yves Roland cu o femeie bondoacă și talentată de la Patou) în achiziționarea și renovarea unei clădiri din secolul al XVIII-lea din piața Furstenburg. La început ezitase să treacă numele diferite ale părinților ei – principala cauză a frustrărilor copilăriei – pe porticul de marmură. Însă timpul ștersese urmele vechiului scandal, iar cei doi erau văzuți acum precum Tristan și Isolda, iubiții legendari, în toate cărțile consacrate Rezistenței. Agenții ei scotociseră toate moșiile și conacele de țară în căutarea celor mai frumoase costume vechi franțuzești. Pentru ca să obțină o colecție cât mai completă pentru secolul XX, Gilberte se adresase tuturor clientelor ei. Iar acum totul era pregătit pentru festivitatea de inaugurare.

Președintele de Gaulle va fi gazda festivității, iar pe lista invitaților figurau prințesa Margareta și Lady Byrd Johnson,

precum și întregul panteon al lumii modei de pe ambele maluri ale Atlanticului. Chanel, Vionnet, Schiaparelli, sărmanul Molyneux pe care îl cam părăsise vederea, Balenciaga și tânărul Saint Laurent, care preluase de curînd Casa Dior. Din Anglia urmau să sosească Charles James și Hardy Amies. Contingentul american îi includea pe Mainbocher, cel care executase rochia de mireasă a Ducesei de Windsor și trusoul acesteia; bineînțeles, avea să fie de față și familia Windsor. Întrucît invitațiile fuseseră făcute din partea Palatului Elysée, trebuia respectat un anumit protocol, și Gilberte nu făcea parte din *placement*.

Cu toate acestea, îndatoririle ei de gazdă nu-i lăsaseră o clipă de răgaz. Sosise la muzeu înainte de începerea petrecerii, ca să verifice încă o dată aranjamentele florale, bufetul și cărțile de vizită de pe masă. Rochia ei de seară lungă pînă la genunchi era din mătase crem cu paiete care arătau *dernier cri*, cu adevărat ultimul strigăt al modei. În realitate, îi aparținuse mamei ei și fusese scoasă din subsolul casei din Boulevard Suchet de Jean-Jacques de Permont, cel cu față de broască. Familia de Permont – inclusiv Jean-Jacques – și nobila, dar săraca familie Mascaret o recunoscuseră pe Gilberte drept membră cu drepturi depline. Această îndelung așteptată și amînată acceptare din partea familiei îi redase Gilbertei seninătatea și respectul față de propria persoană.

Cînd ajunse la cărțile de vizită pe care scria domnul Dejong, doamna Dejong, chipul ei exprima o tristețe profundă. Încă îl mai iubea pe Quent. Îi vedea destul de des pe el și pe Ann, așa că se deprinsese să-și disimuleze melancolia. Întîlnirile de pînă acum se consumaseră însă în familie, iar în seara aceasta aveau să fie înconjurați de cele mai scăpărătoare inteligențe dublate de un umor malițios. Nu conta cît de circumspectă o să fie: spectacolul oferit de întîlnirea dintre fosta și actuala soție va fi disecat cu cea mai mare voluptate.

„Naiba să-i ia pe toți!“, își spuse ea ridicînd din umerii ei strălucitori. Era o seară dedicată părinților ei și vărul tatălui ei nu putea lipsi.

Întrucît apartamentul de pe Bulevardul Gabriel îi revenise Gilbertei prin divorț, și Quent nu mai cumpărase nici o altă reședință la Paris, soții Dejong locuiau acum la hotelul George V. Quent era la telefonul din dormitor și Ann la cel din sufragerie și ascultau amîndoi scîncetele unui copil aflat la peste patru mii de kilometri depărtare.

– Mai spune o dată, Billy, i se adresă Quent. Nu înțeleg despre ce e vorba.

Billy se plîngea împotriva gemenilor, acuzîndu-i că se coalizaseră împotriva lui. Gemenii, în vîrstă de zece ani, se numeau Jason și Jessamyn și se născuseră în afara căsătoriei. Amîndoi aveau părul roșu și amîndoi, așa cum îi descria cu multă dragoste mama lor, erau niște adevărați demoni. Dar indiferent de păcatele lor, gemenii n-ar fi fost în stare să se coalizeze împotriva lui Billy, cel născut în legitimitate, care acum avea șapte ani și era moștenitorul Trustului Templar. Gemenii veniră și ei la telefon și explicară rîzînd că Billy plîngea pentru că pierduse la cărți.

Veni apoi rîndul lui Janey. Această delicată și fragilă fecioară prerafaelită cu părul ei lung despărțit la mijloc era o adevărată domnișoară a anilor '60, și tatăl ei vitreg fu de-a dreptul speriat cînd fata îi spuse că se duce la un concert de rock-and-roll al Beatles-ilor cu cîțiva prieteni de la Foxcroft. Quent închise telefonul și se întoarse în salon.

– Uneori am impresia că sînt patru duzini, nu numai patru, spuse el.

Ann zîmbi, dar ochii ei rămaseră triști: pentru ea întotdeauna va lipsi unul. „Ar fi avut acum douăzeci de ani – își spuse Ann – și ar fi venit la Paris cu noi la deschiderea muzeului închinat bunicilor lui“

Procesiunea de mașini lungi, negre, umpluse străzile Abbaye și Jacob, îndreptându-se încet spre piața Furstemberg și spre muzeu. Când Ann și Quent ieșiră din mașină, becurile stîlpilor de lumină se reflectară pe chipul lui calm și pe fața ei neliniștită. Deși își recăpătase o parte din afecțiunea de văr față de Gilberte, nu era sigur cum va reacționa când va da cu ochii de ei. Ann, obișnuită să vadă partea bună a lucrurilor, era mai puțin îngrijorată din motive de ordin psihologic. În seara asta însă, toată lumea se va întreba de ce o părăsise Quent pe Gilberte pentru o femeie ca ea, mică de statură, banală și, pe deasupra, divorțată. Pentru ce Dumnezeu își pusese tocmai această rochie de batist pe care și-o făcuse singură? (Ann tot mai era preocupată de design, dar noua ei pasiune o constituiau acuarelele și peisajele; avusese deja patru expoziții personale care se bucuraseră de succes – atribuit de ea pe nedrept cercului de prieteni influenți ai lui Quent, care o adoptaseră imediat. Pînă și Donjuanul acela bătrîn de tată al lui Quent recunoscuse că semăna atît de mult cu Jessamyn a lui, încît, dacă ar fi cunoscut-o el primul, și nu Quent, ar fi luat-o de nevastă.)

În foaietul înalt era foarte mult zgomot. Rîsetele răsunau peste conversațiile purtate în diferite limbi și arpeggiile unei orchestre de coarde încîntau auzul. Prin norii de fum de țigară se simțeau parfumuri delicate și mireasma plăcută a obrazurilor bărbătești proaspăt rase. Oaspeții își lăsau mantourile cu etichete elegante și porneau apoi încet pe scara dublă. La primul palier se afla un portret al Viviennei Cagny – baroana, cum continua să-i spună Ann. Artistul, plasînd sprîncenele altfel, mutîndu-i nasul și vopsind într-o nuanță întunecată părul blond, reușise să-i prindă șarmul malițios, precum și acel aer greu de definit care indica apartenența lui Vivi de Mascaret Cagny la înalta nobilime.

Chiar sub portret stătea Charles de Gaulle, înalt și

impunător. Ann îl mai întâlnește de câteva ori. Alături de el, Gilberte ardea ca o flacăra.

Cînd ajunse și Ann pe palier, se auzi un murmur și toate capetele se întoarseră spre ea. Gilberte păși înainte cu mîinile întinse, reci ca gheața.

– Să fie într-un ceas bun, murmură ea în franceză. Leii n-au voie să-i mănînce pe creștini.

Ann luă prin surprindere întreg Parisul în clipa în care izbucni în rîs și o îmbrățișă strîns pe Gilberte.

După opt feluri de mîncare delicioase și inevitabilele laude la adresa Gilbertei și a școlii franceze de *haute couture*, tinere femei fermecătoare prezentară costumele vechi.

După aceea oaspeții se împrăștiară prin muzeu, ca să se admire unul pe altul și ambianța elegantă amenajată pentru expunerea costumelor de epocă: Quent fu acaparat de o văduvă impunătoare și surdă din neamul de Permont care îi striga la ureche povestiri hazlii despre bunica sa din partea mamei.

Rochia scilpitoare cu paiete a Gilbertei dansa pe ea în timp ce se îndrepta spre fereastra la care Ann își ascundea un căscat.

– Dacă ai la dispoziție câteva minute, am putea merge pînă în rue Daguerre, sîntem la o zvîrlitură de băț.

– Să mergem acolo, *acum?* făcu Ann. Gilberte, este seara ta. Apoi adăugă imediat: N-am mai fost în rue Daguerre din timpul războiului.

– Nici eu, spuse Gilberte, dar nu-mi pot imagina o modalitate mai potrivită de a încununa această extravaganță decît mergînd împreună acolo.

Gilberte îi spuse șoferului să oprească în rue Daguerre și pantofii lor de seară țacăniră de-a lungul străzii întunecoase care fusese cîndva scurtătura lor de la *Madame Bernard* pînă

acasă. Dar în locul aleii care făcea cîndva legătura cu *rue* Daguerre, acum era un magazin nou: *Pompes Funèbres*. Fură silite să ocolească prin Bulevardul Edgar Quinet.

O pereche de tineri stăteau strîns îmbrățișați în fața porților de fier ale cimitirului Montparnasse.

– Iubirea nu se teme de stafii, spuse Ann.

– Acesta este exact tonul potrivit, rîse Gilberte, cel pe care îl foloseai atunci.

– O, Dumnezeule, Gilberte! Douăzeci și cinci de ani...

– Aproape un sfert de secol, draga mea.

Era ceva în *rue* Daguerre care Annei i se părea ciudat, nelalocul lui. După cîțiva pași își dădu seama că ceea ce i se părea nefiresc erau ferestrele strălucitoare și ecranele televizoarelor care se vedeau din cînd în cînd în interior. În amintirea ei, strada Daguerre rămăsese întunecată, supusă regulilor camuflajului.

Apropiindu-se de numărul 74, Ann încetini pasul. O copleșeau amintirile ultimelor momente cînd își văzuse părinții... Simțea obrazul moale, ca hîrtia, al lui Dorothy atunci cînd o îmbrățișase pentru ultima oară, și gustul sărat al lacrimilor lui Horace, îi auzea implorînd-o să renunțe la ideea nebunească de a părăsi Parisul. Tremurînd, își strînse mai tare în jurul trupului mantoul de mătase.

Gilberte ajunsese la clădire. Picioarul ei încălțat în pantofi de mătase brodată, pipăi treapta de granit.

– Tot n-au reparat crăpătura, strigă ea. E tot aici.

Ann se apropie încetîșor de ea.

– Gilberte... Tati n-a vrut să le facă rău.

Gilberte se crispă.

– Ce loc sumbru, spuse ea, și vocea sună straniu în liniștea nopții cu lună. Deși se împăcase cu Ann, în sufletul ei nu-l va ierta niciodată – *niciodată* – pe acel vierme ticălos și laș, Horace Blakely.

– Ce-o fi fost în mintea mea cînd ți-am propus să venim aici?

Se întoarse rapid spre locul unde lăsaseră mașina, și Ann o urmă. La întoarcere, pe cînd străbăteau străzile pustii spre piața Furstemberg, nici una din ele nu mai rosti vreun cuvînt.

Mașinile începuseră deja să plece, iar Quent stătea la baza scărilor. Ann se duse să-și îmbrățișeze soțul. În timp ce acesta o strîngea la pieptul lui, perdelele care acopereau trecutul se dădură din nou la o parte. Ann simți căldura buștenilor falși, electrici, din cămin, simți aroma tutunului american, auzi clicul făcut de brichetă cînd Quent, înalt și iritat, se aplecă înainte ca să-i aprindă țigara Gilbertei, își aminti exact arcul subțire al sprîncenelor negre ale acesteia în clipa în care trăgea fumul în piept. Auzi rîsul vesel al lui Larry, simți nodul din gît de atunci, cînd încerca să-și netezească pliurile uniforme școlare. „Cît de tineri eram cu toții, cît de sfișietor de tineri“ Dorea din toată inima să fi oprit în loc clipa aceea, să re-creeze tot viitorul de atunci înainte.

Quent se mișcă încet, și vocea lui răsună deasupra ei:

– Amintiri neplăcute în locurile vechi?

– O mulțime de stafii.

În aceeași clipă se întoarse în prezent. Îl strînse mai tare de braț pe soțul ei și se apropie și mai mult de el, urmărind-o cu privirea pe Gilberte care se îndepărta în mașina ei.

